

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

**MĚSÍČNÍK
PRO LID**

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

— Vychází vždy počátkem každého měsíce. —

Celoroční předplatné 12 K. v Americe 0·5 dol. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Dr. Josef Huráň: Assumpta est (báseň) str. 113. — F. G.: Dva obrázky z duchovní správy str. 115 — Dle P. Neschlera T. — P. Fr. Vidanský T.: Život P. Marie. str. 116. — P. Josef Stryhal T. J.: Dumy Svatohostýnské str. 118. — P. Konrád M. Kubeš S. J.: Zdrávas! str. 119. — Alois Dostál: Pomněnky svatojanské str. 121. — Lahyrt: Mše sv. (Liturgický výklad) str. 122. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna str. 126, — Obrázek: Průvod z Morávky str. 114.

.....

Gtitele Svatohostýnské Matky Boží

Dne 14. srpna večer v 7 hod. bude uvítací řeč, potom adorace nejsv. Svátostí a sv. požehnání, o půl 9. hod. světelný průvod a po něm večerní pobožnost.

Na svátek Nanebevzetí P. M. dne 15. srpna budou jak v minulém čísle jsme oznámili od 4 hod. ráno mše sv. a podávání sv. přijímání. V 6 hod. bude kázání v kostele i venku, potom zpívaná mše sv. V 10 hod. kázání s desátkem: »Který Tě, Panno, na nebi korunovati ráčil« s vyzváněním, slavná mše sv. za dobrodince svatohostýnské, po ní průvod s Nejsv. Svátostí. Odpoledne o 1. hod. promluva na rozloučenou a sv. požehnání. Na večer a ráno dne 16. srpna budou mít terciáři schůzi a pobožnost.

Dne 20. srpna v sobotu o 5. hodině přijede nejd. pan arcibiskup **Dr. Ant. Cyr. Stojan**. V 7 hod. večer průvod členů Matice Svatohostýnské od románské kaple do kostela, vzývání Ducha sv., promluva, litanie a sv. požehnání, potom vyzvánění hran a pobožnost za zemřelé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské. Oslavíme při tom **dvacetipětileté trvání Matice** a vzpomene všech v Pánu zesnulých členů a dobrodinců.

V neděli dne 21. srpna, o půl 6. hod. ráno kázání, mše sv. u hlavního oltáře se společným sv. přijímáním za živé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské a u vedlejšího oltáře mše sv. za zemřelé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské, na to kondukt za zemřelé údy Matice Svatohostýnské, průvod s nejsv. Svátostí oltární.

O půl 9. hod. bude **valná hromada Matice Svatohostýnské** s obvyklým pořádkem: zpráva jednatelská, pokladniční atd. V 10 hod. kázání s desátkem: »Který tě, Panno, na nebi korunovati ráčil« s vyzváněním, slavná mše sv. a slavné Te Deum. V ostatní dny v oktávě budou mše sv. od 5—9 hod., večer v 7 hod. litanie a sv. požehnání. Jiné pobožnosti zařídí se dle daných poměrů.

Komu možno, přijď se potěšit a povzbudit. Přejeme Vám všeho dobra na Pánu Bohu na přímluvu Matky Boží Svatohostýnské, sv. Cyrila a Methoda i bl. Jana Sarkandra.

Na Sv. Hostýně, o svátku Navštívení P. Marie 1921.

Výbor Matice Svatohostýnské.

.....

Počasí v červnu bylo střídavé: prvních 5 dní až 25°, 7. 19. 22. června ráno 3.5^o. Mráz, který velmi poškodil úrodu na Valašsku, se k nám nedostal. Také i v polovici června bývalo méně než 10°; ostatní dny mezi 10°—20°. Průměrná teplota byla 13.4^o. Za celý měsíc napršelo od 1.—25. června 39 mm v 13 dnech, takže skoro každý druhý den poprchávalo. I na svátek sv. Antonína, kdy ndp. arcibiskup uděloval sv. biřmování na Slovácku u sv. Antonína, tu pokrápělo. Úplně jasných dní nebylo mnoho: 5. 8. 17.

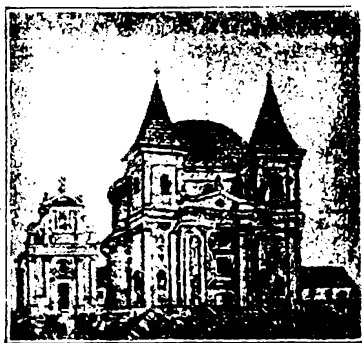
20. 26. 27. 28. 29. 30. června; ostatní dny bylo buď úplně, neb střídavě zamračeno.

15. června večer bylo možno jasně viděti svah drahanské vysočiny, a 23. června — ač bylo poněkud zamlženo — objevilo se na obzoru asi 20 svatojanských chňů; nejvzdálenější byl asi u Spálova.

Začátkem července bylo většincou zamračeno; 4. července v poledne hřmělo, a odpoledne, když vešel průvod od Těšína do chrámu, přšelo. 7. července večer se ukázal Praděd a hory na severní Moravě.

ROČNÍK
XVII.

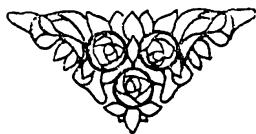

ROK
1921.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK LIDOVÝ.

VYDÁVAJÍ OTCOVÉ TOVARYŠTVA JEŽÍŠOVA
NA SV. HOSTÝNĚ NA MORAVĚ.

V KROMĚŘÍŽI 1921.

Nákladem Matice Svatohostýnské.
Tiskem Jindř. Slováka v Kroměříži.

Obsah:

Básně.		hostýnské r. 1881 130, 150, 166, 180	
Vojtěch Hošek: Královně Hostýna	3	P. Josef Stryhal T. J.: Úvodem . . .	1
— Rozhledna	35	— Oznámení k Matici Svatohost. . .	17
— Před sochou Krista	81	— Proč se slouží mše sv. latinsky a ne česky	38
Dr. Josef Huráň: Assumpta est . . .	113	— Slavnost svatořečení sv. M. Mark. Alacoque	47
— U zpovědnice	76	— Holdovací akademie	86
K. D. Lutínov: Poslední pozdrav Matce	161	— Dumý svatohostýnské	118
Orebský: Dolorosa	129	— Valná hromada Matice Svatohos- týnské	155
J. N. Skalný: Kvítek z pouti	26, 97, 169	P. Fr. Videnský: Život Panny Marie . .	5
R. Stupavský: Hostýnský kstelik . . .	68	20, 35, 57, 70, 100, 116, 131, 152, 165, 186.	
— Nejkrásnější Panně	145	M. Tůmová: Zázračný sv. kříž v Lim- pias	66
P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loretanské .	177	— Jubilum Ochrany sv. Josefa	7
		— Zsvěcení rodin B. S. P.	57
Články poučné a zábavné.		Vyobrazení.	
Maria Alfonsa: Královna mučedníků . .	21	Obraz zvěstování Panny Marie, přine- sený na sv. Hostýn z římské pouti r. 1881	8
Alois Dostál: Pomněnky svatojanské . .	7	Kostel Svatohostýnský od jihu	12
	37, 71, 121, 170	Obraz IV. zastavení nové křížové cesty v zimě	22
Lahyrt: Mše sv. (liturgický výklad) . . .	11	Obrázek sv. Filomeny v lese na cestě na sv. Hostýn	40
27, 44, 60, 72, 93, 104, 122, 139, 154, 172, 183.		Nejsv. Srdce P. zjevuje se sv. M. M. Alacoque	50
— Slavnostní uvítání p. arcibiskupa . .	83	Panna Maria zjevuje se sv. Marii M. Alacoque	51
F. G.: Dva obrázky z duchovní správy . .	115	Zázračný sv. kříž v Límpias	65
V. Kronus: Z dojmů, které nevymizejí .	41	V. Vosmík: Socha B. S. P. na sv. Host. .	82
	63, 102, 137	Úvítání nejd. p. arcibiskupa na sv. Ho- stýně 22. dubna 1921	97
K. Kuřeš: Věřím v jednu svatou, kato- lickou a apoštolskou církev	3	Nejd. p. arcibiskup nese nejsv. Svátost .	98
— Sv. Hostýn a Lurdy	18, 32	Akademie na počest p. arcibiskupa . . .	98
— Čím kdo hřeší, tím bývá i trestán . .	58	Před odjezdem nejd. p. arcibiskupa . . .	109
— Až od nynějška blahoslaviti mne bu- dou všechna pokolení	69	Průvod z Morávky na sv. Hostýn	114
— Kázání poutníkům lurdským	77, 135	Jano Köhler, XII. zast. nové křížové cesty	129
— Zdravas	103, 119, 148, 169, 181	Potrubi svaté vody Hostýnské	155
K. Kolisek: Tu zavládá štěstí	132	Svatohostýnský hřbitov v létě	168
Hedvika Vávrová - Marie Jiroušková: Promluvy P. Matea 50, 99, 145, 162, 177		Chrám Svatohostýnský v zimě	183
P. Rudolf Rozkošný: Zprávy z Hostýna . .	14		
30, 47, 79, 110, 126, 143, 159, 174, 188,			
— Dvousté jubileum položení základ- ního kamene	108		
— Kterak jsme oslavili 9. výročí ko- runovace Panny Marie	158		
† Dr. Fr. Snopek: Několik slov o poka- toličení Moravy a zvláště okolí Svatohostýnského v XVII. věku	26		
Ant. Cyr. Stojan: Zpráva o pouti Svato-			

Obsah významnějších zpráv.

Vyslyšení.	
Uzdravení zajatce v Rusku 14.	
Obrácení syna na Sv. Host. 47.	
Odevzdanost do vůle Boží v hod. smrti ob. č. 6.	
Uzdravení od otravy 110.	
Uzdravení slepého děvčete, povolání do řádu 126.	

Obrácení syna 143.
Uzdravení z nervové nemoci 160.

Počasi.

Obálka čís. 1, 2, 3, 4; str. 80, 112; čís. 8, 9, 10, 11.

Úmrtní vzpomínky.

Adam Potulický 30.
Ant. Rejzek 32.
Tomáš Bláha 32.
Fr. Střítežský ob. č. 2.
Jos. Jaroš ob. č. 4.
J. Deubrava, biskup ob. č. 4.
Fr. Snopek ob. č. 5.
Ant. Šula ob. č. 7.

Naše Omladina a Sv. Hostýn.

Dušíčková pobožnost 15.
Vzpomínky na Sv. Hostýn 16.
Protector Omladiny 47.
Význam Sv. Hostýna pro Omladinu ob. č. 3.
Pomník padlých ob. č. 5.
Boží Tělo 111.
Omladina z Kroměřížska 175.

Poutí.

Val. Meziříčí, Frenštát, Kozlovice, Buslavice 128.
Ostrava, Hlučínsko 144.
Slezsko obal č. 9.
Prostějov ob. č. 10.

Kněží exercitanti na Sv. Hostýně.

Obal č. 9, 10, 11, 12.

Styky s Amerikou.

Obal č. 3 str. 2. a 4., č. 4. str. 80, č. 5., č. 6. (Wisconsin), č. 10. str. 175. (touha po Host.).

Naše Omladina a Sv. Hostýn.

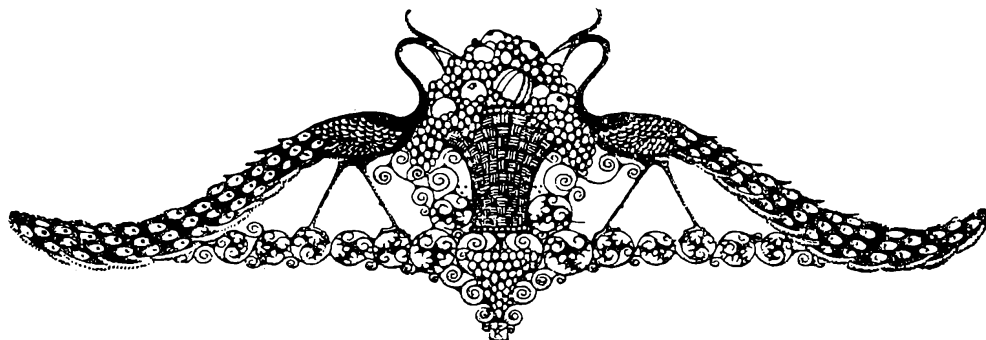
Dušíčková pobožnost 15.
Vzpomínky na Sv. Hostýn 16.
Protector Omladiny 47.
Význam Sv. H. pro Omladinu ob. č. 3.
Pomník padlých ob. č. 5.
Boží Tělo 111.
Omladina z Kroměřížska 175.

Různé.

Oktáva za sjednocení 14.
Z řádu Tov. Jež. ob. č. 2.
Sjezdy velehradské ob. č. 6.
Svěcení nejdp. arcibiskupa ob. č. 6.
XII. zastavení Kříž. cesty ob. č. 9.
Lesní požár ob. č. 10.
Pouť na Sv. H. 15. srpna ob. č. 11.

Obrázky P. Marie:

Vitonice, Střebětice ob. č. 1.
Italie č. 2.
Album Sv. Hostýna ob. č. 5.
Obětavost poutníků: dopis z Brna ob. č. 8.
Obětavost Slováků 176.
Jak putují Slováci z Vajnov ob. č. 1.

Číslo 1.

Leden 1921.

Ročník XVII.

P. Josef Stryhal T. J.

Úvodem.

Letos slavíme 200 leté jubileum položení základního kamene nynějšího chrámu svatohostýnského.

Bylo to 4. května 1721, kdy hrabě František Antonín Rotal položil základní kámen tohoto chrámu. Již otec jeho Jan Zikmund slíbil Panně Marii, že místo tří kaplí tu se nalézajících, jež pro množství poutníků nestačily, zbuduje velký chrám, ale smrt ho překvapila. Proto na smrtelné posteli uložil synu svému, aby vyplnil jeho slib, což on po 4 letech vykonal. Ovšem chrám nebyl hned dostavěn, neboť stavba velkolepé památky této trvala pro neklidné, válečné doby, 27 let.

A jako tehdy, tak i nyní s neumenšencu horlivostí chvátají zbožní Moravané sem na toto posvátné místo. Ba často o slavnostech býváme nuceni doznati, že měl tehdy Rotal ještě ve větších rozměrech svatyni tuto vybudovati. Vždyť čím byl Sion a chrám Jerusalemský židům ve starém Zákoně, čím je Řím celému křesťanstvu, tím jest Moravanům Sv. Hostýn.

Kolik zbožných ctitelů Panny Marie již sem přišlo od XIII. století, kdy blahoslavená Panna ukázala se jako vítězná Ochránkyně Moravy, kolik zvláště jich do tohoto chrámu již připutovalo! Kolik milostí Božích na přímlovu naší Divotvorkyně bylo uděleno, kolik slz usušeno, kolik nemocných tu bylo uzdraveno? Kdo by to dovedl sečísti? Nyní, když máme zvláštní časopis, bývají uveřejňovány v každém čísle nějaké zvláštní milosti, jichž se poutníkům dostalo, ač to jest jen nepatrná část ze všech, protože lidé nám o tom neřeknou. Proto znovu vybízím všechny, aby nám oznamovali ochotně a věrně, co na přímlovu bl. Panny se stalo.

Vzpomínám tu dojemného případu, který popisuje očitý svědek Josef Ruda v brněnském Hlase r. 1875. Píše takto: Cestou od Bystřice vyjžděl zvolna nahoru povoz. Na hoře zastavil kočár, vystoupil vkusně oděný starší již muž a pomáhal mladé dívce z vozu, ba lépe vzal ji do náručí a vysadil ji na zem. Dívka se opřela o jeho rámě a kráčeli velmi zvolna dále ke kostelu. Nedaleko mne zastavili se a sedli si na lavičku, aby si odpočali. Tvář mladé slečny byla velmi slíčná. Černé oko klidně

planulo z pod hustého obrví, bohatý černý vlas v prstencích splýval kolem tváře a zvyšoval její až přílišnou bledost.

»Ach, jak je tu krásně, milý otče!« pravila a truchlivý její obličej přeletěl úsměv jako paprsek z mraků jarní krajiny. »Jak ti děkuji, žes mou touhu splnil!«

»Milé dítě, víš, že bych dal život za tebe«, odvětil něžným hlasem otec. Byl to muž s prokvetlými již vlasy, ostrých význačných rysů, které na první pohled prozrazovaly, že náleží národu — židovskému. »Dejž ti Bůh, aby ti procházka neuškodila, nebo jsi velmi slabá.«

»Ó, nikoliv, otče, zde jest mi tak volno, zde jsem docela zdravá. Je-li pak chrám otevřen, ráda bych se tam podívala.« A nemocná dívka pozdvihla černé oči plné touhy ku kostelu svatohostýnskému.

»Do chrámu«, — podívil se otec, — »dítě, co pak tě to napadá? Je tam chlad, lehce by ses mohla nastuditi.«

»Ó, nikoliv, otče, tam mi bude dobře, tam se docela uzdravím.«

»Ale, dčero, jaké to řeči vedeš, vždyť víš, že je to křesťanský kostel«, káral mírně otec dívku.

»Vím to, vím, ale nemohu si pomoci«, odvětila a pokračovala se vzrůstajícím zápallem: »Vidíš, drahý otče, každodenně pohlížím sem z dola k tomuto kostelu, který tu tak mile jako holubice sedí v lesích hostýnských — a vysílám vroucný pozdrav k té mocné Paní, která tuto sídlí. Když slyším zvony hostýnské a vidím poutníky, kterak zpívajíce jdou k chrámu, ó milý otče, tu mne vroucí touha táhne za nimi, a kdybych mohla, věru, že bych se byla k nim už často přidala. Proto jsem tě prosila, milý otče, abys mne sem doprovodil. Ne ten čerstvý, vzduch, ne ta vyhlídka čarokrásná, ale ta mocná Paní křesťanů mne sem vábí.« Při posledních slovech povstala dívka, rozpřáhla rámě, oko její zaplálo a tvář se zrůměnila. Byla v tom okamžiku ku podivu krásná. »Pojď mé dítě, pojď a nerozčiluj se, víš, že ti to škodí«, řekl otec a podal dceři rámě a krácel s ní zvolna po schodech ku chrámu. Byl otevřen. Šel jsem za nimi. Na stupních oltáře před obrazem Panny Marie svatohostýnské klečela židovská dívka pohřížena v modlitbu. Opodál stál otec opíraje se o lavici a oči sobě rukou zastíraje. I já sem poklekl v hlubokém studu. Jak tě zahanbuje důvěra této židovky, pomyslíl jsem sobě. Po nějaké chvíli přistoupil otec k dceři a lehce jí vzav za ruku, vyvedl ji z chrámu. Na prahu se ještě jednou obrátila a rozloučila se pohledem, ve kterém spočívala celá duše její. — Za chvíli slyšel jsem hrčeti kočár s Hostýna k Bystřici dolů. — Tolik onen očitý svědek.

Co se dalo s dívkou dále, nepraví. Uzdravila se? Duchovně asi jistě, že jí hl. Panna vyprosila světlo svaté víry. A tato mocná Paní nás katolických křesťanů táhne k sobě tisíce a tisíce a všechny dovede potěšit!

Ctitelové Panny Marie svatohostýnské! Přijďte zvláště tohoto roku sem na sv. Hostýn poděkovat blahoslavené Panně za vše, co celá vlast z rukou této mocné Ochránkyně obdržela za celou tuto dobu. Přijďte prosit o nové milosti, neboť nyní toho třeba více než kdy jindy, prosit Boha o smilování a Pannu Marii o mocnou přímluvu. Zůstaňte věrni svaté, římsko-katolické církvi, kterou vždy ochraňovala a střeží blahoslavená Panna Maria! Zůstaňte i věrni tomuto poslu jejímu, našemu časopisu!

Ty pak, Matičko svatohostýnská a vítězná Ochránkyně Moravy! Buď pozdravena od nás! Tebe nadále budeme uctívati, milovati a velebiti, jak to činili naši předkové! Zůstaň též nadále Matkou lidu svého!

A jako před 200 lety položili tu základní kámen k stavbě svatyně mariánské, tak i my dnes po 200 letech položíme si duchovní základní kámen chrámu duše své, a tím kamenem budiž: Maria. A jak to? **Skrze Marii**, totiž její přimluvu, dojdeme milosti a spásy. A nejen skrze Marii, ale též **s Marií**, to jest s ní ubírejme se tímto životem, ji si vezměme za průvodkyni a následujme ji! Ba jako Spasitel náš v ní si našel stánek a jejím se stal dítětem, tak i my budme hodnými jejími dětmi a proto bude platit i o nás: **v Marii!** A konečně uplatňuj se i u nás heslo: **pro Marii**, pro zvelebení její úcty na sv. Hostýně. A to je ten duchovní kámen, který si položíme jako základní kámen své spásy: **Skrze Marii, s Marií, v Marii a pro Marii!** Tak si zbudujeme dokonalý chrám své spásy.

Vojtěch Hošek.

Královně Hostýna.

Když kostelík Tvůj bílý
mne zdáli pozdraví,
vzpomínka hlavou pílí
a srdce roztaví.

Sem studentík kdys malý
jsem sny své mladé nes —
světlušky cestou plály
a vcněl stinný les.

A duše křídla pjala,
kde trůn Tvé lásky jest —
tam Tys mne uvítala,
ó Hvězdo mojich cest! —

Dnes v tvrdé cestě žití,
kde bludic kmitá plam
a nad propastmi svílí —
té chvíle vzpomínám . . .

Cikánů chně hoří,
roj jisker srší tmou,
a srdce úzkost moří —
ó zachraň duši mou!

Ty v Hostýna tyn bílý
mé srdce znovu vznes,
kde láska Tvcje sílí
a mírem dýše les . . .!

P. Konrád M. Kubeš T. J.

Věřím v jednu, svatou, katolickou a apoštolskou církev.

Věřím . . . v apoštolskou církev«. Církev pravá Kristova, jest jediné ta, která byla od Krista založena, kterou apoštolé rozšiřovali, jejímiž prvními hlasateli byli apoštolové, která od dob apoštolských trvá nepřetržitě až na naše časy. Jest to církev, která má jedinou nejvyšší hlavu, náměstka Krista Pána, nástupce sv. Petra, římského biskupa. Jest to církev, která má totéž učení, jež sv. apoštolé hlásali, tytéž svátosti, jež oni udělovali, totéž zřízení, jež měla za dob apoštolských. Která církev může o sobě říci, že založena od Krista? Sotva nějaká sekta založená ve 20. století. Která církev může říci, že sv. apoštolé byli její první hlasatelé a učitelé? Sotva nějaká protestantská sektička (na př. českoslov.). Která může říci, že hlásá totéž učení, jež hlásali apoštolé? Žádná z nich, odtud ty obtíže, uvést Písmo sv. v souhlas se svou naukou. Hned se nějaká kniha z Písma sv. vyloučí, hned se různé

verše všelijak překrucují a vykládají — a což teprv sv. Otcové, i ti nejstarší; Ti hňasají zcela jiné učení než naše moderní sekty.

Kam vlastně spějí všechny protestantské sekty? Úplně nevěře v náruč. Tento pokrok učinil protestantismus za 400 let, ale naše nejmladší sekta už za půl roku. Škrtají se sv. svátosti, jedna za druhou, škrta se desatero («svoboda svědomí«!), dogmata, co zbude na konec z nauky Kristovy? Nic, kromě slova »církev, které si neprávem přikládají. Takoví lidé bývají namnoze horší než vyložení nevěrci; poturčenec horší Turka. —

Nás však tento náhlý převrat v církevním životě u nás nutí k vážnému zpytování svědomí. Není rozumné, náboženskou reformaci (vlastně revoluci) 16. století připisovati jen na vrub t. zv. reformátorům a naříkat: »Ten zlý Luther, ten toho natropil.« Bylí tehdejší biskupové a kněží bez viny? Konal každý svou povinnost? Právě oni zavinili, že ona rakovina se tak rychle rozšířila a jako morová rána zachvátila větší část Evropy. Mnozí kněží a biskupové tehdy odpadali, protože v nové církvi nemusili zachovávat sv. čistoty a biskupové nad to mohli pro sebe podržet majetek, který patřil církvi. A což biskupové, kteří neodpadli? Nesvedli ničeho; byli jednak zbabělí, neodvážili se ihned rázně zakročit proti novému učení, a tím nepřímou poskytl podporu, jednak kněží v nich neviděli své duchovní otce, nýbrž jen své chefy. Věřící pak vincu kněžstva propadli naprosté vlažnosti a neuvědomělosti náboženské. V těchto kalných vodách se pak ovšem dalo lovit.

Sv. Bernard, jenž líčí různé nepřístojnosti své doby, nemiloval pokrytectví, nýbrž upřímně zpytoval svědomí všem, jichž se to týkalo. Tento světec vytýká nejednomu členu tehdejšího kleru, že jest vládní člověk*), svého vládce (císaře, krále, knížete) více milující a jemu více oddaný než Kristu Pánu, že slouží svému vládcovi a zanedbává při tom povinnosti svého stavu a svaté závazky svého svědomí. Takoví byli též za Řehoře VII.; tento papež věděl dobře, že se při svých reformách nemůže spolehnout ani na biskupy ani na kněze*), a proto se opřel o věřící lid. Věřící vyzval, aby mu byli nápomocní, aby nepřijímali sv. svátostí z rukou nečistých kněží atd. Věřící tehdy pochopili tohoto velikého papeže, věděli, že jen tam jest církev (pravá), kde nástupce Petrův; proto se nedali strhnouti od svých pastýřů, kteří přicházeli k nim v rouše beránčím a uvnitř byli vlci hltaví, nýbrž poslušni byli papeže. Skutečně, skrze ně papež provedl své velké opravy v církvi. A co kněží? Buď se polepšili, a těch byla menšina; nebo se nepolepšili, a protože lid je opustil, sebral každý svou souložnici, kterou měl (říkali jim manželky), a šli; papež jich neprosil, aby neodcházeli, a věřící jim přáli šťastnou cestu.

Chtěl bych teď i já »zpytovat svědomí« všem a zkoumat, co zavadilo nepřímou podnět k tomuto hnutí u nás — přece taková náboženská revoluce nespadne s nebe, má své příčiny a své důvody, a sice v zemi, kde vznikla. Okolnosti mi brání v tomto »zpytování«. Podotýkám jen tolik: Církev sama jest krásná — všechna její zařízení, jež jsou božského původu, jsou překrásná a nejvyšší moudrá. Církev však skládá se z lidí, a ti lidé nejsou andělé, mohou tedy pochybit, a mnoho pochybit, buď z neopatrnosti nebo z nedbalosti, z pýchy nebo i ze zloby. Takových chyb schvalovat nemůžeme nikdy a musíme je odsoudit, byť sám papež se jich dopustil; dějiny církve jsou dokladem, že nejednou i papežové pochybili, a to důkladně. Při tom však můžeme, máme, ano musíme si vážit a milovat církev, která přese všechny chyby a nepravosti svých členů zůstává krásná, zůstává naší učitelkou a vůdkyní k nebesům. Na sv. víru máme býti hrdí a hotoví, za ni i krev vycedit. Tím dokážeme, že jsme hodnými potomky sv. mučedníků, kteří rubínovou gloriolu věncí skráně církve Kristovy; zbabělostí však sotva u koho vážnosti dojdeme, chameleonstvím imponovat nebudeme ani přátelům, ani nepřítelům.

*) Sv. Bernard užívá ovšem řízení tehdy obvyklého: »Takový . . . jest spíše dvořanem než biskupem, spíše vojínem než klerikem.« Uvedeno jen co do smyslu, ne doslovně.

*) Rozumí se samo sebou, že nebyli všichni kněží takoví, jak jsem je vylíčil, byly mnohé čestné výimky. Totéž ještě ve větší míře platí o poměrech našich, kde »padanek« jest přece jen menšina.

Mučnické statečnosti a odhodlanosti v našem táboře mnohý na zbyť nemá. Chceš slyšet příklad? Došlo k politickému převratu, mocnosti temnoty ho využily a spojenými silami vrhly se na církev Kristovu. Věřící čekali, že kněží povstanou jako jeden muž na obranu Krista a jeho církve — co však učinili tito vojíní Kristoví? »Hola, teď se dá něco dělat, teď se dá něco ulovit, teď bychom mohli dosíci svého dávného vroucího (ale dosud tajeného) přání, totiž shodit se sebe celibát.« Tak mluvili; místo aby se postavili na obranu církve, ponechali ji na pospas nepřátelům, a jejich jediná snaha a všechna práce směřovala, aby ukojili horoucí touhu svého srdce, kterou můžeme vyjádřit slovy sv. Pavla: »Když zbujněli ve službě Kristově, chtějí se ženit.« (Srovnej 1 Tim. 5. 11.) Máme takových želet, že odpadají?

Ale co jsme tehdy dělali my? Jak se projevila tehdy naše mučnická statečnost a nadšení pro sv. víru? Jak málo kdo se osmělil ozvat se proti těmto lidem! A tato zbabělost se nazývala opatrností; Ano, byla to opatrnost, ale opatrnost těla (resp. světa), která se podle slov Písma sv. Bohu protiví. Kdesi o Husově slavnosti vlály prapory s kanovníckých domů! O slavnosti, které se vždy zneužije k bohopusté štvanci proti sv. víře!

Začátkem září referoval »Našinec«, že v Bavorsku kdesi měli Volnomyšlenkáři schůzi, na které tupili církev Kristovu. Když řečník domluvil, vystoupil přítomný jeden katolík, zastal se cti napadené církve a vyzval na konec přítomné, chtějí-li zničit církev, ať se vrhnou napřed na něho, on že s radostí pro církev zemře. Na to prohlásil předseda schůzi »pro nedostatek času« za skončenou. A u nás? Kterási politická strana si pozvala kdysi jednoho duchovního církevního na svou schůzi; on pozvání přijal. Na schůzi řečník mluvil proti církvi, proti Římu, proti papeží, a náš duchovní se ani neozval, ba ani neodešel ze schůze. Máme to hrdiny! Mluvit kurážně proti nepřátelům sv. víry tam, kde není třeba čeho se bát, není hrdinstvím; hrdinstvím však jest, zastat se sv. víry i tehdy, když hrozí mi potupa, pronásledování, materiální škoda. »Bohů nutno poslouchat více než vás«, pravil apoštol Petr veleradě (Act. 4. 19); u nás kdosi se vymlouval: »Já nemohu zakročít, dostal bych se do konfliktu s paragrafy«, t. j. musím více poslouchat lidí než Boha. Co nám na to odpoví jednou věčný Soudce, až přijde soudit živých a mrtvých? »Kdo se za mne stydětí bude před lidmi, za toho i já se budu stydět před Otcem svým v nebesích«, pravil kdysi, dokud ještě na zemi dlel. To věděli dobře sv. mučenníci, a podle toho i jednali; umírali jsouce hrdí na sv. víru a na jméno Kristovo, které nosili. Ti pak, kterým nebylo dcpráno vycedit pro Krista krev, stkvěli se stejnou hrdostí — sv. Efrém před smrtí vyznával slavně sv. víru, sv. Martin Tur. právě tak. Sv. Petr muč. při pozdvihování nejdr. Krve při mši sv. přesil Pána, aby mu dal milost mučennictví, a když umíral, naposledy se modlil »Věřím v jednu, svatou, katol. a apoštol. církev.«

Dle P. Meschlera T. J. P. Fr. Vídenský T. J.

Život P. Marie.

20, Pokora a domnělá pokoření.

Do svatbě v Káně odebral se Spasitel se svou matkou a příbuznými, mezi nimiž se bezpochyby synové »druhé Marie«, apoštolové Jakub a Judas Tadeáš rozumějí, do Kafarnaum. Účelem cesty asi bylo, vykonati nutně přípravy ku přestěhování Marie Panny a Ježíše z Nazaretu do Kafarnaum, kde Petr a Ondřej měli dům a Zebedeovci, apoštolové Jan a Jakub, bydliště. Město toto, ležící u jezera, vvvolil si Spasitel za středisko své apoštolské činnosti. Odtud podnikal svoje vycházky do

okolních krajín galilejských, konal cesty do Judska, Syrie, Zajordání, a zase se sem vždy vracel. Tam tedy chtěla také býti jeho matka, aby jeho slovům naslouchala, z jeho ctnostného příkladu těžila a svým způsobem v jeho působení ho podporovala. Tak tedy započal Spasitel veřejný život. Shromáždil kolem sebe apoštoly a učedníky, založil a zařídil církev, naplnil zemi pověstí o moudrosti svého učení a své řeči, o své svatosti a zázracích. Byl nejznámějším a nejoslavovanějším mužem v lidu, veliký slovem a skutkem, uznáván za proroka, za očekávaného Mesíáše a osvědčen jako Syn Boží. Nuže, jak pak se vyjímá život, obraz matky ve vznešené působnosti synově?

Především je to láskyhodná pokora, s níž se u matky Ježíšovy setkáváme. Za mládí synova objevuje se Maria stále vedle Ježíše, chráníc ho a vedouc důstojností a vážností matky. Nyní mizí docela ve stínu skrytosti. Byla by mohla jíti za svým synem a se sluní v paprscích matky velikého proroka a zákonodárce, před jehožto mocným slovem každý jazyk umlká, ano mohla jako matka oslavovného divotvorce přijímatí díky od tolika nešťastných, kteří byli potěšeni a uzdraveni; mohla jako matka u svého syna se uplatňovati. Než nic z toho všeho nečiní. Jistě byla duší svatých žen, jež jako zákyně ke Kristu se přidružily, jemu ve všem pomáhaly a ho podporovaly. Ale Maria zná smýšlení svého syna a vidí v tom svůj úděl, aby mu v pokoře a skrytosti sloužila a zmizela; zřídka a někdy jen vystupuje ve společnosti svého syna.

Jednoho dne stojí s několika příbuznými před domem, kde syn právě vyučuje, a přeje si ho slyšeti a s ním mluvíti. Avšak dům je nabit posluchači a nemůže se k němu prodati. I ohlašují Spasiteli přítomnost matky. Ale on nedává se ve vyučování vyrušovati, a vztáhna ruce své na učedníky praví: Kdo je matka má, a kdo jsou bratři moji? Aj matka má a bratři moji. Neboť kdokoli činí vůli Otce mého v nebesích, ten je mi bratrem i sestrou i matkou. (Mat. 12, 48.) Těmito slovy nepopírá Spasitel tělesného příbuzenství s matkou, nýbrž ujišťuje toliko, že prvním příbuzenstvím je mu příbuzenství Otcovo v nebesích, jehožto vůle je mu nade vše, na druhém místě pak že je u něho nynější duchovní příbuzenství těch, s nimižto se má dle vůle Otcovy zabývatí, kteří totiž vůli Otce nebeského slyší a se podle ní řídí. Běželo tedy o to, všem vysvětliti, že se vůle Boží má bráti vážně a že se jí ve všem má dávatí přednost. Maria slova velice dobře pochopila. Řekl vlastně tctěž, co jí pověděl při shledání v chrámě. Ale i tak stála mu nejbliže.

Jindy zase měl vážný rozklad se svými nepřáteli. Byl tu totiž člověk posedlý, jenž byl němý. Kristus vyhnal z něho zlého ducha, a němý mluvil. Fariseové zašli ve své rozlícenosti tak daleko, že ho s hroznou rouhavostí nařkli, jakoby pomocí Belzebuba vymítal zlé duchy. Pojednou pozdvihla jedna žena ze zástupu hlasu a řekla: »Blahoslavený život, který tebe nosil a prsy, kterých jsi požíval!« (Luk. 11, 27.) Slova ta byla netoliko výrazem ošklivosti pro tak sprosté a drzé rouhání, ale značila i obdiv nad důmyslným a velebným vyvrácením jeho od Spasitele; byla to chvála Spasitele, jenom že se týkala nejprve matky, neboli začala od matky. Dobrá žena totiž obdivovala matku, které se dostalo štěstí, míti takového syna a býti mu tak blízkou. Také ona si přála, býti jemu blízkou a zaujmouti zvláštní místo v jeho srdci. Spasitel odpověděl: »Ovšem blahoslavení, kteří slyší slovo Boží a ostříhají ho.« Neodmítá tedy velebení své matky, nýbrž uznává jeho oprávněnost a udává ještě druhý důvod, proč sluší jeho matku velebití, netoliko že je s ním spřízněna krví, ale i vírou a svatostí. Vždyť uchovávala všechna slova víry věrně ve svém srdci (Luk. 2, 51.) a od Alžběty pro víru byla oslavována (Luk. 1, 45). Mnozí považují oba tyto výroky Spasitelovy, jakož i slova při shledání v chrámě za výtky a pokoření, jež Pán své svaté matce udělil, aby ji uchránil před vypínavostí a pýchou; náhled však ten je úplně pochybený a nedůstojný Bohorodičky. Vůbec pak to nebyla pokoření, nýbrž pocta a vynášení. Marii nebylo třeba protiváhy ve vnějších pokořeních, aby se udržela v pokoře. Pokoření její byla jiného druhu. Byla to pokoření Spasitele samého, která na ni teprve čekala. Prozatím jí přinášel veřejný život synův toliko radost.

Jubileum Ochrany sv. Josefa.

Sv. Otec Benedikt XV. vydal encykliku, v níž líčí smutný stav věcí za naší doby. Úmyslem encykliky jest upozorniti katolíky na blížící se padesátý výroční den vydání papežské bully, kterou sv. Josef prohlášen jest za patrona celé církve. Papež důtklivě vyzývá všechny katolíky, aby tuto událost oslavovali po celý rok, počínaje 1. prosince 1920.

Když nadešel konec války — praví — byly mysli lidské vojenskými vášněmi zatemněny, dlouhou válkou roztrpčeny a jistým třídám lidu hrozící hlad i nahromaděné bohatství v rukou několika málo jiných lidí zhoršilo stávající zlo. Válka měla však ještě další dva smutné následky: Uvolnění pásky manželské věrnosti a oslabené úcty k stávajícím vrchnostem. Muži, ba i mladé ženy navykli si lehkomyšlnému způsobu života, vznikla neblahá nauka komunismu, která ničila povinné vztahy národa k národu a vztahy otců k dítkám.

V naznačené encykl. líčí dále sv. Otec blahodárny účinek ochrany sv. Josefa, neboť, poněvadž základem lidské společnosti je rodina, tedy také všechno, co sílí ji, sílí a upevňuje zároveň celou lidskou společnost.

Proto »Jděte k Josefovi!«, to jest, uctívejme nyní vroucně sv. Josefa, a tato úcta stane se nám pramenem vzácných milostí, jichž právě nynější svět potřebuje. Tím se zavděčíme i bl. Panně, nejčistší snoubence sv. Josefa.

Alois Dostál.

Pomněnky svatojanské.

3. U sochy sv. Jana.

Poutníci ze Š. prošli několik dědin, než se dostali k cíli svému, na poutní místo. Téměř celý den šli s malými přestávkami, kdy odpočívali a pokrmem se posilovali.

Vůdce Zemánek zastavil se u každého kříže, u každé sochy, aby vykonal krátkou modlitbu. Před kostelem poklekl, před obrazem posmeknul. Nejdlejší pobožnost konal ve vsi, kde seběhly se děti, volající: »Poutníci jdou!«

Zvoněno na uvítanou.

Despělí vycházeli na prahy, vyhlédali okny a připojovali se k modlitbě. Výminkáři se přišourali až k cestě, vzpomínajíce, kdy také putovali. Kočí zajel stranou a seskočiv, zadržel koně.

V O. . . . kostel poněkud stranou, poutníci pobožnost vykonali u sochy sv. Jana Nepomuckého, která stála mezi lipami hned vedle silnice na vysokém podstavci. Před mnohými roky, přímo před staletými postavil ji zde dobrodinec, který v obci i jiné dobré skutky vykonal a jehož jméno zapsáno v knize pamětní. Klidně stála, nikomu nepřekážela, dle ní celé okolí nazýváno u sv. Jana. Občas rozsvícena zde lucerna, v oktávě svátku před časem zde zpíváno.

Poutníci ze Š. obstoupili sochu a modlili se. Zemánek vyhledal příslušnou modlitbu. »Tak abychom se zase ve zdraví tudy vraceli«, pravil na konec, opraňuje si kolena a sbíraje deštník, o který se cestou podpíral. Hůl se mu zdála na pouť nepřiležitou.

Průvoč se dostal do O. před polednem, jsa vítán zvoněním. Jindy u sochy při silnici už byl očekáván místním obyvatelstvem, které spolu konalo pobožnost. Někteří se i k poutníkům připojovali. Ale letos nebylo nikoho viděti mimo hlouček dětí. Jakoby na osadě spočívala stísněnost. Tu a tam se v okně ukázala hlava, ale hned se schovala.

Zemánek schválně začal píseň svatojanskou, přibližuje se k soše.

»Muži Boží oslavený, v Nepomuku narozený, zástupce, ochrance náš! — Blaze nám, že na věčnosti ství se záře tvé svatosti, an se k svým vlastencům znáš.«

Ale druhého verše ani nezačal. Pojednou se ohlížel, zastavil se a po čemsi pátral. Vždyť přece tady mezi stromy stála socha, přímo jakoby přátelsky kynula a poutníka vítala na vysokém podstavci. Kde jest, kam se poděla? Nevyniká nad stromy. Jenom podstavec tu jest a to nějak porouchaný, otlučený. Kolem poházeno kamení. Ničivá ruka tu pracovala a zle hospodařila.

Už i starší poutníci poznali, že tu není socha, u níž se pravidelně modlívali. Zastavili se, obstoupili mohutný kámen, na němž byl nápis světce i štědrého dárce, jakož i žádost, aby za nás sv. Jan v nebesích u Boha orodoval.

Zemánek se ohlížel, aby se někoho zeptal, co se tu stalo. Mezi průvodem bylo slyšet reptání. Jenom děti přistoupili blíže a zvědavě hleděli na cizince.

»Kde jest socha sv. Jana Nepomuckého?« ptal se vůdce poutníků.

»Za kostelem«, odpověděl nejbližší chlapec.

»A komu překážela?«

»Mistru Janu Husovi.«

»Tomu asi nejméně. Tak i zde? Kdo by se toho nadál; kdo sochu odklidil?«

»Sociální demokraté, Sokolové, náš pan učitel«, vypočítával hoch.

»Dost, dost«, kynul Zemánek. »Před slavností Husovou se tak stalo. Pomodlíme se nejdříve zde« a už vůdce poklekal a předříkával modlitby. Všichni ho následovali. I děti klekly do trávníku.

Když byla modlitba skončena, ohlásil Zemánek: »A nyní navštívíme ještě sochu za kostelem.«

Zvoník domnívaje se, že průvod půjde z obce, počal opět zvonit. Také zvědavci byli toho náhledu, ale podivili se, vidouce, že procesí se běže ke kostelu za zpěvu.

»O vypros nám té milosti, bychom věrni Bohu, ctnosti, živci svatě trávili! — a tam někdy na výsosti s anděly ve společnosti Boha věčně chválili.«

Poutníci stanuli za kostelem, kde v trávě stála socha, na níž bylo znáti, že byla násilně sundána. Nějak smutně se tu vyjímal v koutě ledabyle postavená a na pravý bok nakloněná. Zbožná osoba do ruky jí dala kytičku květin.

»Tedy sem tě odhodili? Tolik roků stál jsi uprostřed obce, předkové tak tě ctíli a potomci tolik hanebně se k tobě zachovali! Odhodili tě, odkopli tě jako předmět nepotřebný. Kde jsme se to ocitli, kam jsme zabředli?«

Zemánek ustal, slza se mu drla do oka. Než také ostatní utírali si oči. Byli dojati v hloubi srdce.

»Ale tobě tato pohana neuškodí«, po chvíli pokračoval Zemánek. »Přijde doba, kdy se budou zase lidé k tobě utíkat, kdy opět budou volati: Svatý Jene Nepomucký, oroduj za nás!«

»Oroduj za nás! Odpusť lidem učiněnou urážku, ať nejsou trestáni za tyto skutky nešlechtné!«, volali přítomní.

»Kde bude socha státi?« ptal se vůdce.

»Nevíme«, odpovídali chlapci.

»Snad zde nezůstane pro hanbu obce, na potupu těch, kterým překážela u silnice.«

Zemánek podruhé konal modlitby, nyní za kostelem u sochy. A zase lidé klekali a zvědavci pootevírali okna, aby slyšeli, co se tuto mluví. Potom povstali a brali se dále za zpěvu:

»Všichni svatí za nás proste, — zahynouti nám nedejte: svatý Víte, svatý Norberte, svatý Zigmunde, svatý Prokope, svatý vojtěše, svatý Jene Nepomucký, svatá Lidmilo! Kriste eleison!«

A sv. Jana Nepomuckého volal vůdce o přímluvu a prosbu třikráte za sebou.

Dr. Fr. Sncpek.

Několik slov o pokatoličení Moravy a zvláště okolí svatohostýnského v XVII. věku.

Když císař Ferdinand II. v bitvě bělohorské dne 8. listopadu 1620 zvítězil nad odbojnými stavy a zvoleným jimi »zimním« králem Fridrichem Falckým, nedovolovaly císaři politické poměry příkřeji vystupovati proti nekatolíkům. Vypověděl tedy předem aspoň Novokřtěnce, kteří nechtějíce nad sebou uznávati »podle vůle a příkazu božího« žádné vrchnosti, působili mnoho zla. Kardinál Ditrichštejn publikoval patent císařův 27. září 1622. Za důvod uvádí, že lákají prostý nevědomý lid k svému zlořečenému bludu, odpírajíce dětem křest, pokřestěné u nás znovu křestí, a že v nedávné vzpouře spojivše se se zjevnými nepřáteli rakouského domu, přispívali jim radou i činem i rukou.

Ediktem z 13. března 1624 rozkázal císař kardinálovi, aby vypudil z Moravy **všecky nekatolické kazatele**, jakož i Novokřtěnce opět se vloudivší na Moravu, a 12. října téhož roku, aby vyptával se na všecky praedikanty, kdežkoli se zdržují, aby ihned byli odstraněni, pokud se neobrátí. Jejich prý přičiněním předešlá vzpoura vznikla. Kterí neposlechli, těm hrozil trestem smrti. Aby se pak vůle císařova vyplnila rychleji, kardinál ustanovil za komisary Jana Jakoba de Magno a Jana Arnošta Platejsa, kanovníka olomouckého. Praedikantům nařízeno, aby ihned ustali od všeliké bohoslužby a ve čtrnácti dnech vystěhovali se z markrabství.

Roku 1625 vydány patenty **královským městům**. Měšťanům dosud nekatolickým a hospodářům v domech šlechtických dána lhůta k obrácení do příštích svátků svato-dušních. Po uplynutí té doby měli zatvrzelí bez odkladu se vystěhovati z města ba i z markrabství, zapravivše ustanovenou jim pokutu a příspěvek na městské dluhy.

Konečně sám císař otevřeným listem z 9. března 1628 nařídil **všeobecnou reformaci Moravy**. Kardinálovi uloženo, aby sjel do různých krajův a osoby duchovní i světské zkušené rozeslal, aby všichni poddaní byli vyučeni u víře katolické. Vyšším stavům dána lhůta šestiměsíční. Kdož by se neobrátí, ty vypovídá z vlasti.

Není divu, že kardinál Ditrichštejn ve svojí přehorlivosti užíval mnohdy prostředkův méně vhodných, žaláře, jindy ubytování vojenského. Ale mám p. ruce důkaz, kde generálu Maradasovi hrozí, že nebude-li se mírniti, udá jej císaři.

Na obrácení lidu bylo pracováno i za nástupcův Ditrichštejnových. Lid pomalu byl získán katolické víře. Biskup **Jan Arnošt Plateis**, který byl roku 1624 a následujícího reformačním kommissařem a potom biskupovým generálním vikářem, byl sice potvrzen apoštolskou stolicí, ale zemřel, než dosáhl svěcení. Po něm následoval **arcikníže Leopold Vilém**, bratr císařův, který delší dobu zastával politický úřad správce Nizozemí. Byl také nejvyšším velitelem císařského vojska. Za tohoto biskupa vedli duchovní správu diecese administratoři spolu s konsistoři.

Velikou závadou byl jim citelný nedostatek kněží. Proto nařídil roku 1642 biskup Leopold Vilém, aby kněz jesuita z koleje brněnské objížděje fary v postě a v době velikonoční, zpovídal a podával Nejsvětější. Výživu bral i se svým druhem z panství hukvaldského.¹⁾

Administratoři se všemožně starali, aby lid, pokud ještě nebyl přinutěn ke katolickému náboženství, se obrátil. Roku 1642 vydali rozkaz, aby každý farář podal zevrubný seznam o svých ovečkách, zejména nekatolických a připsal ke jménu každého, proč se neobrátil. Toto však zařízení se nelíbilo císaři, který to považoval za věc politické správy. Alespoň se dostalo konsistoři důkladné zprávy o diecesi a jejích příslušnících.

Než bylo napraveno ještě nejednu věc. Nekatoličtí patroni kostelův a far přivlastnili si namnoze pozemky kostelní i farské a přisvojivše si i desátky, které po staletí lidé platili svým farářům na jejich výživu, odváděli jim skrovnou pouze částku na penězích. Proto i císařská vláda i moravský sněm zemský pečovali o to, aby pozemky a všeliké požitky i desátky vráceny byly kostelům a farám. Za tou příčinou byla roku 1652 sestavena dvojí komise, jedna pro celou zemi, druhá pak pro každý kraj.

Chtěje zabezpečiti nezávislost kostelův, biskupský administrator z vůle biskupovy nařídil skrze konsistoř děkanům, by každý farář podal zevrubnou zprávu o všech farách a filiálkách kaplí, špitálech, školách a vůbec o všech církevních fundacích svého okresu.

A tu byly podávány stížnosti i na katolické držitele velkostatkův. Abych nebyl příliš obšírným, uvedu jediný příklad. V Malenovicích byl již od roku 1642 farářem kněz minorita **Alexander Bartoloměj Hohol** rodem Litvan provincie ruské. Spravoval také Tečovice, Napajedla a Pohořelice. O faře napajedelské svědčí, že v letech 1628-1642, kdy byla bez duchovního, hrabě Rotal pčlností, louky a zahrady farské rozdělil sedlákům a po celou tuto dobu bral z nich platy. Když však ujal se správy fary otec Hohol, dal si ukázati pozemky farské; nepatrné polnosti a loučky celkem bezcenné, kterých nemohl ani užívatí. A přece neostýchal se hrabě Jan Rotal roku 1657 vymáhati od něho; plat z oněch pozemkův zpustlých, náležitých kostelu. »Když se toho odvažovala prvá osoba na Moravě, zemský hejtman, což teprve druzí?« K tomu Napajedlané dosvědčovali, že dřívější držitelé velkostatku i sám otec nynějšího hraběte a Jakoub z Rotala ze zámku platili faráři ročně 100 zl. mcr., nynější pak zdráhá se platiti, a zadržel faráři po celých deset let částku jemu povinnou.

Proč na některých státcích poddaní velmi pomalu se obraceli; toho příčinou bylo, že vrchností málo je k tomu přídržovali, obávající se, že by jim zběhli, anebo z liknavosti, anebo proto, že jim na tom nezáleželo, **jelikož byli patroni sami u víře vřazní.** Patrný doklad takové vlažnosti nalézáme právě u hraběte Rotala dle zprávy otce Hohola. Těžce farář nesl, že v boji proti bludu žádné jemu neposkytovali pomoci hraběcí úředníci. A také není se čemu diviti, nebo hodnověrná osoba oznámila faráři Hoholovi, že **hrabě Rotal nařídil jim, aby nenutili poddaných k víře katolické; ať prý si každý věří, jak chce, jenom když zaplatí, co jest povinen a zůstane na gruntecň.**)

Zmiňuje také farář Hohol o dvou znamenitých někdy farách patronatu Rotalova: kvasické a tlumacké, prvá již od roku 1620 byla v ssutinách celá zpustlá, druhá sice stála, ale také pustla. O svátcích v Tlumačově lidu čítal rektor školy evangelium.

1) Dva koncepty z 11. února 1642.

Z toho lze posouditi, jak horlivý byl lid ve víře, když tak dlouho již byl bez pastýře. To vše se dělo jedině, by nemusil se vydržovati farář. Však ještě jeden doklad z polovice sedmnáctého věku. (Pokračování.)

Lahyrts.

Mše svatá. (Liturgický výklad.)

Nesmírné jest moře, ale nikdo nemůže z něho vynésti více vody, nežli jen jak velkou nádobu si přinesl. Nesmírný jest užitek z oběti mše sv., jelikož to jest oběť těla a krve Pána Ježíše, již Spasitel sám podává Otci nebeskému a obětuje tu nesmírné zásluhy svého umučení, ale přivlastnění nám těchto užitků spočívá jak na svobodné vůli Boží, tak i na míře naší víry, zbožnosti a našeho se spoluúčastnění při této vznešené oběti.

V Lurdech poutníci uctívají spolu s blahoslavenou Pannou též nejsv. Svátost, a právě při průvodech eucharistických děje se nejvíce zázraků. Abychom více Spasitele svátostného uctívali a co možná nejvíce milostí zakoušeli, prospěje velice, jestliže ze zdroje oběti Spasitelovy budeme čerpati, vždyť právě mše sv. vede k spojení se Spasitelem ve sv. přijímání.

Těž nyní odpadlí kněží vnesli do lidu touhu, aby mši sv. mohli slyšeti česky. To by k porozumění obřadů nepomohlo, neboť nejdůležitější obřady konají se potichu a co se týče úkonů, jako úkony: spínání rukou, žehnání atd., to každý vidí a též zvonkem dává se znamení. Ale čeho velice je třeba, což už sněm Tridentický nařizuje duchovním správcům, aby často činili věřícímu lidu, to jest výklad obřadů mešních. Rusínský sjednocený biskup Fedorov když byl na unionistickém sjezdu na Velehradě, (tehdy ještě nebyl biskupem), pravil mi, že prošel mnoho zemí západních a že shledal, že věřící mají knížky, kde obřad mše sv. mají vylčený a že proto všemu rozumějí. Ale u našeho národa že shledal jakousi netečnost k mešním obřadům. Zpívá se píseň, která třeba ani není mešní, když se zazvoní, lidé se žehnají, zazvoní se podruhé, lidé požehnají se podruhé, ale přemnozí ani nevědí, oč se jedná. A přece při mši sv. je vše tak krásné a tak harmonicky sestaveno, že dle tvrzení P. Fabra liturgie mešní je nejkrásnější ze všech věcí mimo nebe a obřady ty jsou takové, že mohou nás povznést nad zemi. —

Proto v těchto Hlasech chci ctitelům Panny Marie svatohostýnské vyložiti obřady mešní, aby jim více rozuměli a z toho moře milostí více si načerpali.

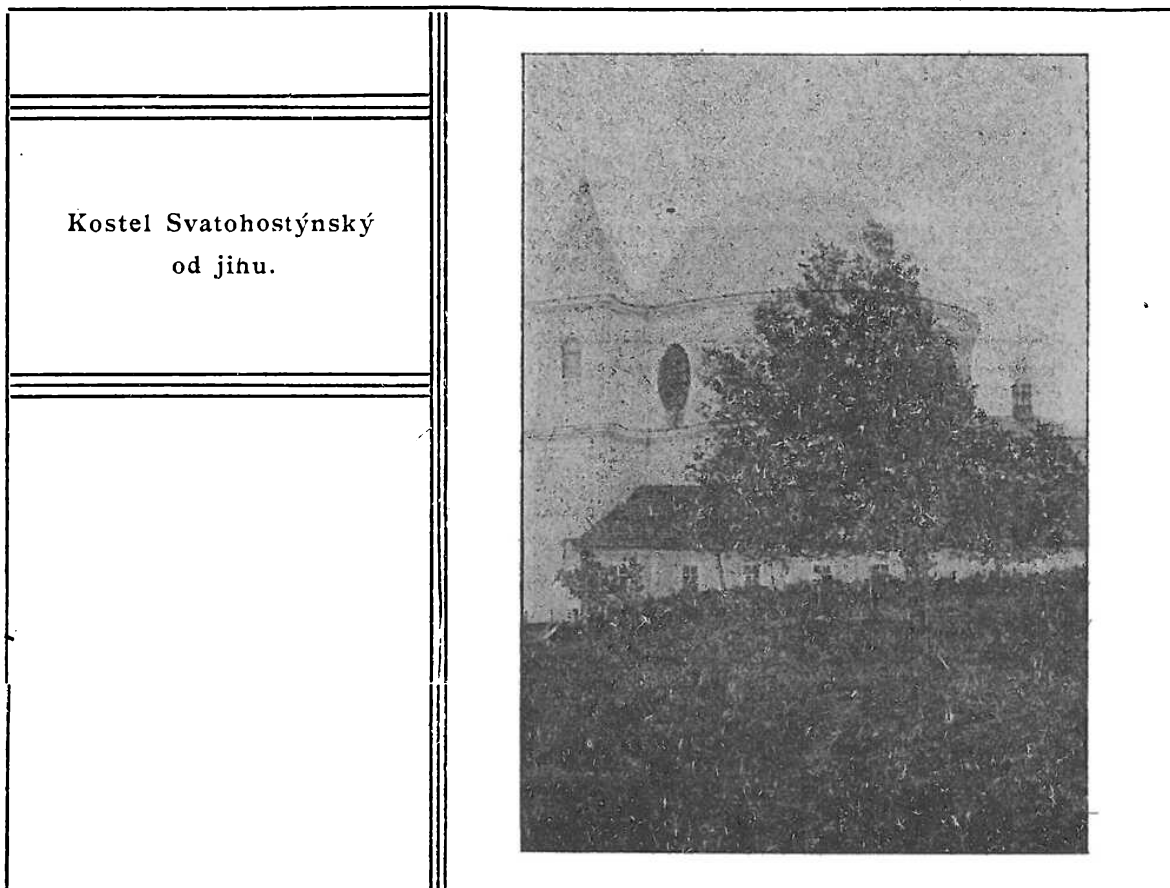
Mše sv. jest táž oběť, kterou Kristus Pán vykonal na kříži a kterou pod způsoby chleba a vína obětoval při poslední večeři. Slavení mše sv. záhy spojováno bylo s vigilií. Věřící celou noc trvali na modlitbách a ráno pobožnost končila se obětí mše sv. a svatým přijímáním. Zbožní věřící něco podobného dělávají na sv. Hostýně, když zůstanou celou noc v chrámě zpívající a ráno ve 4 hod. přijímající Tělo Páně. Při takových vigiliích zpívaly se žalmy, četla se čtení z Písma sv. i výklady některých čtení. Tyto pobožnosti později se rozdělily. Část přenesla se kněžím a řeholníkům za povinnost, modlitba totiž žalmů a čtení z Písma sv.; tak povstala modlitba sv. breviře. Druhá část přidala se k oběti Spasitelově. A tak shledáváme, že na začátku této oběti četla se místa z Písma sv., i byly výklady těchto míst i modlitby za věřící, čímž povstaly 2 hlavní části mše sv.: 1. úvodní a přípravná, jež též evangelium se zove, nebo-li mše katechumenův a 2. mše vlastní, čili mše věřících. Přístupme tedy k začátku první části. Jsou to modlitby stupňové, protože kněz se je modlí před stupni oltárními.

Kněz začíná mši sv. znanením sv. kříže: In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen. Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Kříž byl křesťanům od začátku předmětem největší úcty, odznakem a středem víry, pramenem všech milostí. Už Tertulian píše: »Při každém kroku a pohybu, když vcházíme, nebo vycházíme, když šat oblékáme nebo se obouváme, když se umýváme,

jíme, světlo rozžiháme, ke spánku se ubíráme, ať cokoliv děláme, na čelo vtiskujeme znamení kříže.« Než obzvláště hodí se toto znamení jako úvod k oběti Nov. Zákona, neboť mše sv. jest obnovení oběti kříže. A při tom jmenuje se nejsv. Trojice, ježto křtem jsme zasvěceni nejsvětější Trojici a tak obdrželi jsme právo na tuto oběť.

Nyní modlí se střídavě s ministrantem, který zastupuje lid, antifonu čili předslov a žalm 42. Žalmu toho nemají Dominikáni, Kartusiáni a Karmelitáni a pro celou církev byl zaveden ve stol. XIII. Při zádušní mši sv., zvané Requiem, vynechává se žalm ten, jakož i ve mších ve fialové barvě od neděle smrtelné do zeleného čtvrtku na znamení zármutku. Žalm složil Dávid, jenž když utekl před Absolonem, toužil po svatyni na

Sionu. Abychom lépe porozumněli, proč tohoto žalmu se užívá na začátku, připomínám krásný zvyk ve starších dobách, jež zavedl sv. Ambrož. Když katechumeni byli pokřtěni, ubírali se od křtitelnice k hlavnímu oltáři v průvodu a u oltáře zanotili tento žalm i s předzpěvem. Jak to bylo dojemné, když začal: »Přistoupím k oltáři Božimu, k Bohu, který obveseluje mou mladost« a tu ponejprv mohli býti přítomni při celé mši sv. a jíti k sv. přijímání.

Slovem mladost rozumí sv. Ambrož nadpřirozený život, jenž právě ve svatém křtu byl křtěncům udělen. Touto antifonou a žalmem, z něhož vzata tato antifona, začíná se oběť mše sv. Ovšem kněz a lid nejsou novokřtěnci, ale přece cítí se v životě nadpřirozeném slabými a potřebují občerstvení a posílnění nadpřirozeného života. O to se tedy prosí v žalmu onom.

Kněz. Přistoupím k oltáři Božimu. Ministrant. Před Bohu, který obveseluje mladost mou. (Dle původního: Před Bohu, který mne od mládí radostí naplňoval.) K. Ujmi se mne, Bože, a dopomoz mi ku právu proti lidu nesvatému, od lidí zlovlných a lstivých mne vysvoboď! (Kněz a lid prosí o pomoc Boží proti všemu, co duši Bohu odcizuje, — žádostivost, toť lid onen nesvatý a čl. lstivý toť ďábel pokušitel — aby mohli hodně k oběti Páně přistoupiti.) M. Neb tys, Bože, má síla! Proč jsi mne zapudil? Proč smutně chodit mám, když mne nepřítel skličuje?

K. Sešli své světlo a věrnost; Ty mne povedou a uvedou na svatou horu tvou, do tvých stanů. (Boží světlo a pravda či věrnost, tyť jsou mu anděly a akolity, bez tohoto světla sv. víry chrám by byly jen cihly, ale toto světlo uvede nás až na Sion nebeský, proto s vírou třeba k oltáři přistupovati.)

M. Abych přistoupil k oltáři Božímu, před Boha, který obveseluje mladost mou. (Který mne od mládí radostí naplňoval.)

K. Abych ti děkoval na cithare, Bože, můj Bože. Proč jsi zarmoucená, duše moje, a proč znepokojuješ mne? (Zpěvem a hudbou chce chválu vzdávati Bohu; slovem i skutkem máme tak činiti. Ti, co jsou v nebi, mají cithary v rukou, jak dí sv. Jan Zjev. 5, 8. o 24 starcích.)

M. Doufej v Boha, neb ještě mu děkovat budu, že je mou spásou a mým Bohem. (Mají s důvěrou a vesele přistoupiti k oltáři.) Následuje »Sláva Otcí i Synu . . . a opakuje se předslov.

Kde jest naše touha, prosba o rozmnožení nadpřirozeného života?

Před oltářem musí kněze ovládati cit nehodnosti, neboť »Kdo smí vystoupiti na Hospodinovu horu? Aneb kdo smí státi na jeho svatém místě? Kdo je nevinných rukou a čistého srdce.« (Žalm 23, 3 a 4). Proto po příkladu publikánově, aby též došel milosrdenství a odpuštění, ponizuje se, ježto »modlitba kořícího se oblaky pronikne« (Sir. 35, 20) a proto následuje nyní Confiteor. Nepřímé vyznání viny bylo už v žalmu, ale tuto jest přímé.

Původcem Confiteor dle Platiny jest papež Damasus, jiní připisují je papeži Pontianu, ale dle smyslu totéž jest i v liturgii sv. Jakuba. Tedy patří mezi nejstarší části.

V příčině jmenování tu některých svatých nastala jednota missálem Pia V. Napřed žehná se kněz křížem říká: Adjutorium . . . Pomoc naše ve jménu Páně . . .

M. Který stvořil nebe i zemi, I začátek našeho obrácení a očištění jest od všemohoucího Boha. Po té sklání se hluboko k zemi na výraz vědomí viny. Totéž i bítí se v prsa znamená. Zajisté bítí se v prsa není prázdné znamení, ale vyjadřuje opravdovou skroušenost srdce, že chceme staré srdce zničití a na jeho místo chceme nové, čisté srdce aby Bůh dal. A třikrát se bije v prsa, poněvadž jsou trojí hříchy: myšlenkami, řečí a skutkem.

Vyznání činí Bohu, svatým i přítomnému lidu, jež bratřimi zove. Mezi svatými jmenuje na prvním místě bl. Pannu Marii. Ano před bl. Pannou se vyznává, onať útočiště hříšníků, pomocnice křesťanů, onať Matkou milosrdenství. Jmenuje i Michaela archanděla, jenž se ujímá duší u soudu, Jana Křtitele, největšího zrozence ze ženy (Mat. 4, 11.) jenž připravoval na odpuštění hříchů (Luk. 1, 77.), sv. Petra a Pavla knížat apoštolských, kteří též nejvíce pracovali a zmohou u Boha.

Ministrant knězi odpovídá za lid: Misereatur tui . . . Smilujž se nad tebou, všemohoucí Bůh, odpustiž tobě hříchy tvé a přivediž tě k životu věčnému. Amen.

Jest to prosba, aby na základě lítosti a vyznání dostalo se mu odpuštění, kteréž přináší milost posvěcující, a ta zase jest základem věčného života.

Než má se jen kněz posvětití? I lid obětuje, proto i on činí vyznání, jež říká ministrant: Vyznávám Bohu všemohoucímu, blahoslavené Marii, povždy Panně, svatému Michaelu archandělu, svatému Janu Křtiteli, svatým apoštolům Petru a Pavlu, všem svatým a vám, otče, že jsem zhřešil mnoho myšlením, řečí a skutkem: má vina (bije se v prsa), má vina, má veliká vina. Protož prosím blahoslavenou Marii povždy Pannu, svatého Michaela archanděla, svatého Jana Křtitele, svaté apoštoly Petra a Pavla, všechny svaté, a vás, otče, orodujte za mne u Pána Boha našeho. K tomu kněz dodává: Smilujž se nad vámi všemohoucí Bůh, odpustiž vám hříchy vaše a přivediž vás k životu věčnému. M. Amen.

Kněz: † Preminutí, rozhřešení a odpuštění hříchů našich uděliž nám všemohoucí a milosrdný Hospodín. M., Amen.

Při těch slovech žehná se kněz i ministrant svatým křížem.

Když tedy pozorujete, že kněz hluboko jsa skloněn modlí se s ministrantem Confiteor, vzbuzujte si též lítost. Někde všichni věřící hlasitě modlí se společně Vyznávám. Při tom můžeme si vzpomenouti na Spasitele, jak učeníkům svým myl nohy při poslední večeři, aby je připravil k oběti této:

I my lítostí obmyjme duši svou!

P. Rud, Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Oktáva za sjednocení. Proctozé slavné paměti papež Lev XIII. posvětiv r. 1881 obraz zvěstování P. Marie si přál, aby poutníci svatohost. před tímto obrazem se modlili za sjednocení Slovanů, bude mnohé čtenáře zajímati zpráva, že v lednu t. r. má se konati po celém křesťanském světě podobná pobožnost za sjednocení nejen Slovanů, ale i všech křesťanů. Myšlenku tuto šíří v Americe jistý kněz, jenž přestoupil ku katolické církvi a vydává missijní časopis *The Lamp* (lampa, světlo) v 70.000 výtiscích, a v něm horuje, aby se po celém světě osmidenní pobožnost za sjednocení všech křesťanů a sice od 18.—25. ledna konala. Sv. Otec tuto pobožnost doporučuje, a obdařil tuto oktávu plnomocnými odpustky. Tyto modlitby se mají modlití za jednotu církve sv. Antífona: Aby všichni jedno byli, jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni v nás jedno byli. Verš: I já pravím tobě; Ty jsi Petr (t. j. skála). — Odpověď: A na té skále vzdělám církev svou. — Modlitba: Pane Ježíši Kriste! jenž jsi řekl apoštolům svým: Pokoj svůj zůstavuji vám, pokoj svůj dávám vám, nehleď na hříchy mé, ale na víru církve své, a rač ji podle vůle své v pokoji a jednotě zachovávat, jenž jsi živ a kraluješ Bůh po všechny věky věků. Amen.

Mimo tuto denní modlitbu žádá se v poslední den pobožností sv. zpověď, sv. přijímání, návštěva chrámu a modlitba za svornost hlav národů, vymýcení rozkolu, obrácení hříšníků a povznesení sv. církve.

Ba také i sjezd křesťanských, protestantských církví v Ženevě přijal tuto oktávu, ba i církev protestantská a pravoslavná se uvolily tuto oktávu ve dnech 18.—25. ledna konati.

26. září bylo na 1000 poutníků; v pondělí přivedl Al. Vojanec, farář ve Velkých Němčicích, 50 farníků a v sobotu Robert Bartoš, kaplan ve Val. Klobukách 150. Na Růžencovou P. Marii bylo jich na 3000 a u sv. přijímání bylo 1800 věřících, 10. října přes 1000, 17. a 24. října okolo 800, 28. října byla zpívaná mše sv. s *Te Deum* laudamus za samostatnost republiky, 31. října a na Vše svaté okolo 200; po službách Božích na Vše svaté byl průvod na hřbitov a večer hořela světla na hřbitově i u pomníku padlých. 7. listopadu bylo jich na 100, a 21. listopadu 60.

Vyslyšení. 18. října 1920 přišel J. K. z O. do sakristie a napsal do knihy poděkování toto: J. K. vzdává vroucí díky P. Ma-

rii svatohostýnské za zázračné uzdravení v těžké nemoci a za záchranu od jisté smrti v ruském zajetí a za šťastný návrat po šestiletém zajetí. Nikdy jsem si nemyslil, že bych měl někdy to štěstí navrátiti se domů. Dne 28. října 1914 po krvavém boji u Radoma upadl jsem do zajetí, a odtamtud nás hnali vlakem na Sibir, kdež jsem byl v barácích v Omsku, Semipalatsinsku, Barnaule půl druhého roku, ač ruskou nečistotou tam děsně řádila cholera a tyfus; tak denně i 40 mrtvých vynášeli z baráků. Já jsem však z toho šťastně vyvázl. Až konečně loňskou minulou zimu jsem onemocněl těžce na hlavničku (tyfus), který také děsně řádil okolo Moskvy, kde tisíce lidí naň zemřelo. Ležím u jedné staré babičky na vesnici — bylo to ku konci ledna t. r. — a zároveň se mnou ležela vdova se čtyřmi dětmi. Vdova s dětmi měla obsluhu i lepší stravu, ale o mne se nestaral nikdo. Pro špatnou stravu jsem se tak rozstonal, že jsem už ležel jako to dřevo v lese, všechno mne bolelo, hlava páčila jako oheň, hrud' se nadýmala, a srdce již bilo tak špatně a slabě jako staré hodiny, takže jsem už každou minutu čekal smrt. Sousedé a známí, kteří se chodili dívat na nemocné vidouce mne kroutili hlavou a říkali: Ten už neuvidí své Austrie. V tom mi napadlo, že mám ve svém kufříku obrázek Rodičky Svatohostýnské, který jsem s sebou vzal na vojnu. Vyndám jej, vezmu jej do ruky, vroucně líbám a prosím Ji o pomoc a uzdravení v těžké nemoci a o šťastný návrat domů. A když tak hledím na tu Její tvář, tu hle — div divoucí — jako bleskem oslněn vidím na obrázku, jak Její oči i děťátka se pohybují jako živé, že mžikají víčkami, jakoby chtěla říci, že vyslyšela mé prosby. Jako mráz mnou projela hrůza, zavřel jsem oči neodvažuje se na ten zázračný zjev déle patřiti. V tom cítím, jakoby mi někdo otevřel hrud', staré srdce odřezal a nové nasadil, chytnu se pravou rukou za srdce a už slyším hlasitě jeho mocné údery, jako když bije kladivem na kovádlinu. A co tak držím ruku na prsou, všechna bolest zmizela, a cítím, že jakási síla vchází do mne. Zkousím povstati a hle nohy jakoby samy chtěly choditi, přejeďu jízbu, i na dvůr jsem vyšel. Za kratičký čas již jsem běhal zdrav, až mi toho všichni záviděli. Poznal jsem, že neumru v zajetí, že se šťastně vrátím.

své staré rodiče zdravé uvidím a také P. Marii na Sv. Hostýně navštívím. Což se také skutečně a opravdu stalo. A nemohu se nadiviti nekonečnému milosrdenství Božímu, že člověk — tak bídný tvor — dojde u Boha takových milostí na přímluvu P. Marie Svatohostýnské. A teď tomu věřím, co je napsáno v písni: Vzpomeň o Královno milá, že nebylo slycháno, abys koho opustila, když je k Tobě voláno. Tímto končím dopis a co nejvroucněji z hloubi jejího srdce, které mi dala, děkuji zázračné pomocnici křesťanů na pouti na Sv. Hostýně za Její velkou pomoc. K. J. z O. 18. října 1920.

Tento příklad je napsán v sakristii v knize poděkování; kdo se o něj zajímá, může si i podpis přečísti.

Dušíčková pobožnost Omladiny za padlé vojiny byla jako jiná léta 10. října v neděli po Růžencové P. Marii. Zprávy o ní byly v Selských Hlasech a v Občanských Novinách. Tyto psaly pod čarou takto:

Nádherné podzimní odpoledne! Z temně-modré oblohy vysílalo slunko, klonící se již k západu, své zlaté paprsky na pohoří svatohostýnské, jakoby chtělo nabídnouti svých služeb podzimu, jenž přebarvoval zelené stráně tu na červenavo, tu na žlutavo. Letos začal se svou prací nějak skoro. Chtěl snad přispěti též svou hřivnou k zvýšení slavnosti, která se odbývala v sobotu odpoledne a ráno v neděli dne 10. října na posv. Hostýně?

Omladina spolu s dospělými plnila poslední prosby umírajících svých druhů a družek: Nezapomínejte na nás!

Nezapomínají; Rok z roku, když padá listí se stromu jako velké slzy plačící přírody nad uprchlým mládím, když odletí pěvci zelených hostýn. lesů, když ztichnou zpěvy poutníků a jen pramének hostýnský bublá v kapradí, leskne se v mechu jako vzpomínky na domov v hlavách těch, které podzim do ciziny vypudil — schází se omladina, by konala památku všech, »kteří se s ním rozloučili«. Letos se sešla obzvláště četně.

Když soumrak zahalil chlum jako pokrovem, když na obloze zaleskly se hvězdy jako světélka svíc o slavném pohřbu, tu vyskakovalo i kolem chrámu světélko za světélkem. Scházeli se poutníci k večerní pobožnosti za zemřelé. Začaly lkáti všechny zvony svatohostýnské. Lkaly, že těch, jež o radostných slavnostech a sjezdech vítávaly, »není více, není více!« Není jich již mezi živými a proto za spásu duše jejich se modlí jejich draží v chrámu, proto zaznívá z chrámu tesklivé »Libera«. Mísí se smutné hlasy zpěváků a zpěvaček s táhlým zněním zvonů, vstoupají modlitbou k hvězdám, v kostele se lesknou světla a slzy....

»Na shledanou — na shledanou v onom lepším kraji, kde se slunce více neskrývá,« pje sbor zpěváků na kůře a lije balsám v rozbolněná srdce.

»Odpočiňte v pokoji, po boji,« pje sbor poutníků u oltáře....

Světlo za světlem uhasíná. V chrámě je klid a pokoj, přerušovaný tikáním velkého hodinového kyvadla — na obloze se otáčí klidně nad chrámem kol polární hvězdy ohromná rafika souhvězdí vozů....

Na tento orloj pozírali v cizině ti, jichž památku slavíme, pozíral za tiché noci na strážní v tiché modlitbě a vzpomínkách.

Bledne východ — den se probouzí.

V chrámě nastává zbožný ruch. Poutníci vykonávají svou pobožnost. Od šesti hodin zaznívají chrámem zbožné písně, střídají se se společnými modlitbami, vzpomínáno v kázání, kolika dojemných okamžiků byl posvátný hostýnský chlum svědkem, jaké posvátné city tklivé vzpomínky nás zde všechny spojují, konána nejsvětější obět za v Pánu zesnulé. A již se seřaduje průvod k pomníku padlých bratří.

Jdou staré matky, šediví otcové vzpomínat a oplakat svých dětí; kloní se hlavy mladých, vzpomínající svých milých druhů a přátel, i dítky jdou položit v podobě květů a obrázků na hrob vzpomínky na tatíčka....

Teplý větérek jako dech lásky vane kol pomníku, roznáší slova písně, jež se rozlaholila, jež rozechvěla srdce všech přítomných. S utajeným dechem poslouchají, by jim an slovíčko neušlo:

Pojď k pomníku bratří, zapěj píseň chvály a modlitby vroucí vyšli k Bohu za ně. Ti v urputných bojích život za vlast dali daleko od své chaty milované.

Ty znáš je, o Bože, zapadlé ty rovy, v nichž drahé jich tělo nyní odpočívá, Tvé ptactvo nechť pozdrav domova jim poví,

květ ať je zdobí, rosa slzou smývá.

Jich duše však žijí. Vem je, Bože, k Sobě tam v blažených ráj a hvězdou zřít nech k zemi

sem an domov milý, jemuž byli k zdobě, ctění kde jsou a vzpomínání všemi.

Bůh odplať vám, bratří, oceň obět reků, jichž zásluhou v míru blaživém jsme živi. Váš pomník pak hlásej do pozdních až věku:

v paměti věčné žijí spravedliví.

Dozněla slova písně a následovaly proslovy dra. Žúrka, sekretáře omladiny dra. Jos. Huba a posléze poslanec Fr. Janalíka.

Když poslanec Janalík v tklivé řeči žaloval těm, kteří za svobodu krváceli a mřeli, že svoboda naše není bohužel taková, jak si oni ve své ideálnosti představovali, nemohl se shromážděný zástup zdržeti, aby bouřlivě projevil souhlas s jeho vývodů.

»Bože«, volá najednou jedna žena a hledí upřeně na mladíka blízko pomníku stojícího, »ten tam je našemu podoben, jak by mu z oka vypadl. Ty vlasy, ta tvář! Kéž bych si s ním mohla promluvit, ho se pozpat, jak se jmenuje.« Mladík však zmizel v davu, jenž se po písni »Na shledanou« a po prosloveh rozšel.

Shledáš se, matko, shledáš se synem...

Začalo kázání, kostel svatohostýnský plný poutníků. Kazatel káže o tiché radosti, již skýtá život vírou, nadějí a láskou prozářený, Spasitelem posvěcený. Do jeho řeči zavzní tlumený výkřik. Pod kazatelnou drží mladý muž v náruči plačící svou sestru.

Tři leta o něm ani matka, ani sestry nevěděly. Přišly si o něj poplakat, za něj se pomodlit — u pomníku padlých bratří.

A netušili, že je jim tak blízko, tak blízko ten, o něhož plakaly — jehož těž srdce táhlo tam, kam mysl ze Sibíře tak často zalétala. »Pojď k pomníku bratří«, volalo srdce a on šel. Šel tam dříve, by smekl svou čapku před společným hrobem svých kamarádů, než ji smekne před rodným prahem — a tam na místě slzami bolu pokropeném ronil slzy radostného shledání! A lid slzel s ním.

»Pojď k pomníku bratří!« Na shledanou!

V neděli na to přinesly »Noviny z Podradhoště« tuto zprávu:

Z Hrachovce. (Z naší Omladiny.) Dověděvše se z našich novin, že si na neděli dne 10. října dala naše katol. Omladina dostaveníčko na sv. Hostýně, aby uctila památku svých padlých druhů u jejich krásného pomníku ve stínu Matky Boží svatohostýnské, a též aby se tam rozloučila s těmi druhy svými, kteří nastoupili vojenskou službu, neodolali jsme přátelskému pozvání a na rychlo smluvili si od nás Omladinskou pouť. A nelitovali jsme toho. Na sv. Hostýně sešlo se tolik naší mládeže katolické, že bezděčně vyrostla z té schůzky jedna z těch krásných manifestací, jež nové nadšení vlévají ve vznětlivou mysl mládeže a ve smutné přítomnosti lepší naděje budí pro celou milovanou vlast. Těch nadějí nezklameme, nesmíme zklamat!

A v čísle 24. Selky vzpomíná jistý mládenec opět na Sv. Hostýn taktéž: Vzpomínka z Hostýna. Předemnou na obraze upevněna jest květice větviček a lesních plodin, jež jsem si přivezl z pouti. Občas zabloudí zrak můj nad obraz a duši mojí se mihne nádherný obraz. Hostýni! Ach, jaké to krásné, milé jméno! Jaká slast a klid rozlévá se duši při vzpomínce na posvátném to kopci prožitě chvíle...! Něco jsem tam zanechal a naopak něco zase jsem získal. Klid a spokojenost ovládly nitro mě. Nejdříve tklivost, zádumčivost, jakási zvláštní tíha, pak neklid, nejistota a to vše vyvrcholí v boji. V zápas, v němž uplatňují svoje síly rozum a srdce, až konečně srdce

zvítězí a tu teprve uplatňuje svou moc. Tím však trpí; čím více hlásí se ku svému právu, tím více bolí, tím více touží. A to, čeho žádá, po čem touží, přijde, brzy přijde, a věnuje se mu s celou něhou své čisté duše. — Ah, kam jsem to až zašel, tou vzpomínkou na Hostýn. Ano, bylo tam krásně. Tak milo, tak útulno! Les svým pro nás tak nezvyklým šepotem a tajemným šerem uchvacoval nás a zval ve svoji náruč. — A večer. Jak krásně bylo ve chrámě, před zářícím obrazem naší milé Matičky Boží, kde tklivě zněly nám známé i neznámé písně ku její cti a chvále. — Nezapomenutelné.

Poutník.

Z těchto několika ukázek pochopíme šlechtnou snahu vdp. dra. Žúrka připoutati co nejúžeji Omladinu k sv. Hostýnu!

Po dušičkové slavnosti byl poslán na Sv. Hostýn tento dopis: Známa je úcta naší sdruzžené Omladiny k této posvátné noře. Tu si vyvolili padlí hrdinové svůj pomník, a Omladina jim jej postavila. Znamé jsou slavnosti, sjezdy a pouti Omladiny na tomto místě odbývané. Vždyť přitahuje mládež i jiné poutníky, jak se to stalo ku př. o poslední slavnosti. A právě o této slavnosti byl podán návrh, aby Omladina měla tu svůj prapor. Má sice již na Velehraďě, ale je obtížno jej přenášeti na slavnosti hostýnské. Ač tato myšlenka je dobrá, přece ji nelze nyní uskutečniti, protože není ještě pomník zaplacen. Proto bohužel musí býti tento ideální návrh odložen do budoucna. Ale doufáme, že se snad najdou tak šlechtné duše, které znají vysoký cíl Omladiny a pomohou jí provésti její přání dříve, než se sama naděje. Zároveň prosíme rodiče, aby v zájmu svých dětí dbaly, by pro mládež všude na venkově založeny byly skupiny Omladiny. Budete jednou mít radost ze svých dětí, a také děti budou vám za to vděčné. S pozdravem a s přáním, aby se tato touha nás všech co nejdříve uskutečnila A. Š. K—ský.

K našim obrázkům.

Nové záhlaví k Hlasům našim nakreslil malíř naši nové křižové cesty JANO KÖHLER. — Stoček zhotovil Štenc v Praze.

K obrazu zvěstování P. M. poznamenáváme: Papež Lev XIII. posvětil obraz ten s přáním, aby se na rozkolníky v modlitbách pamatovalo, by se navrátili k jednotě církve. Obraz svatohostýnský je kopie starého obrazu malovaného v polovici 14. stol. od Petra Cavalliniho, jenž chová se v přední kostela P. Marie Trastevere v římě. Vedle Panny Marie stojí sv. Václav, v pláští královském. Na hlavě má zlatou zář kolem vévodské koruny, levicí třímá vytašený meč, v pravici má prapor s červeným křížem v bílém poli. Před P. M. klečí Karel IV. jako mladík 16letý v zeleném hávu a prosí o zdar nastávající bitvy u San Felice.

Nákladem Matice svatohostýnské. — Tiskem Jindřicha Slovák v Kroměříži.

Za redakci zodpovídá David Kubíček, emer. děkan v Kroměříži.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

**MĚSÍČNÍK
PRO LID**

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K. v Americe 0.5 dol. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH P. Josef Stryhal T. J.: Oznámení k matici Svatohostýnské. P. Konrád M. Kubeš: Sv. Hostýn a Lúrdy. — P. Videnský: Život P. Marie. — Maria Alfonsa; Královna mučedníků. J. N. Skalný: Kvítek s pout. — (báseň). — Dr. Fr. Snopek: Několik slov o pokatoliceai Moravy a zvláště okolí svatohostýnského v XVII. věku. — Lahyrt: Mše svatá. (Liturgický výklad.) P. Rudolf Rozkošný: Zprávy se Sv. Hostýna.

VYOBRAZENÍ: Obraz IV. zastavení nové křížové cesty z zimě.

Z REDAKCE.

Díky všem odběratelům Hlasů Svatohostýnských, že zůstali věrni, i když nuceni jsme byli cenu časopisu zvýšiti. Někteří páni odběratelé stěžují si, že nedostali všech čísel loňské o ročníku. Nemůžeme za to. Pokud zbylých sešitů zásoba stačí, milerádi posloužíme, aby měli ročník celý. Budoucně když někdo do 15. v měsíci nedostane čísla, nechť si píše o ně na listku, na nějž nahoře napíše: **Reklamace.** Po té napíše adresu: Hlasy Svatohostýnské na Sv. Hostýně. Nedostal jsem č. (a jmenuje které číslo nedošlo) Hlasů Svatohostýnských, a udá svoji adresu. Tato reklamace jest porta prostá. Kdo vrací některá čísla, nechť připiše zpět — Sv. Hostýn. Nyní totiž se nám mnohokrát přihodilo, že kdo vraceli zpět 1. č., napsali adresu Kroměříž, odkud nám to tiskárna teprve musila poslat a nové porto zaplatit. Kdežto kdyby to byli poslali nám na Sv. Hostýn, bylo by to dříve vyřízeno a zdarma. Kdo dostal jedno číslo na ukázkou a navrátí je, jest považován za odběratele. Kdo oznamuje nám dopisem, že přestává býti odběratelem, račiž udati č. a str. vytištěné na své adrese, pod kterou časopis dostával, jinak dá to velice mnoho hledání. Jelikož v expedici tiskárny opomenuli do některých čísel vložit složenku na předplatné, prosím, aby se přihlásil, kdo složenka nedostal. A protože ještě nám něco z čísla 1. zbylo, prosíme, o dobrotivě doporučení jiným časopisu našeho. Kdo je v nejistotě, zda jsme obdrželi peněžní obnos poslaný postovní poukázkou, ať si povšimne v Hlasech odstavce nadepsaného: Poštovní poukázky došly z těchto míst. Někdy nám přijde dotaz za půl roku, ač to bylo před několika měsíci již uveřejněno.

Počasí. Na podzim vzhlí živáme s jakýmsi uspokojením na rovinu, po níž se valí mlha, kdežto na horách svítivá slunce. V zimě však obyčejně mlha stoupne a úplně nás zahalí. Zmizí-li někdy, objeví se mračna, která občas v noci zmizí a ukáží se hvězdy, velmi zřídka však spatříme slunce: tak 24. list. 7., 18., 23. a 24. pros. a to obyčejně jen na chvíli. Od 25. list. až do 8. pros. jsme byli v mlze, která mrzla a tvořila jinovatku. Před svátkem P. Marie vál teplý vítr, který na jižním svahu rozpouštěl sníh, zatím co dole mrzlo; v poledne však mlha vystoupila a také byl mráz. Po 8. pros. byla opět celý týden mlha, až krátce před vánočními svátky se vyjasňovalo; na štědrý den na chvíli mraky zmizely a v horní vzduchové vrstvě táhly beránky od západu, kdežto dole se valila mlha od jihu. Ve stínu bylo na 1 dm sněhu. Také bylo náledí. 25. pros. byla celý den mlha; dopoledne přšelo, jiná léta padává sníh. 26. pros. mlha padla na rovinu, a cbloha byla zamračená. Na konci měsíce tálo, takže posledního prosince úplně sněh zmizel. Sněh napadl 18. listopadu a do 4. pros. ho bylo na 1 neb 2 cm. Na to skoro celý týden popadával, takže ho 11. pros. bylo na 2 dm. a 15. pros. přibyl opět 1 dm. a všeho ho bylo na 25 cm. Potom ho zvelna ubývalo, až do konce měsíce. Za prosinec napršelo 51.4 mm., za říjen 10.5 mm., za listopad 6.0 mm. »Štít« 16. pros. napsal: »Obrovské sucho, které zachvátilo střední Evropu, největší svízele působí na německo-švýcarském pomezí, kde vyschly všechny studny, takže voda se musí dovážeti z daleka a přiděluje se dle počtu kusů dobytka.« Zima v listopadu a v prosinci byla mírná. Průměrná teplota za listo-

pad byla -2.3° , největší zima byla 26. listopadu -9.1° , a v prosinci 14. pros. -13° C., 7., 17., 18. pros. a od sv. Štěpána až do 2. ledna byla teplota nad mlhou. Průměrná teplota za prosinec byla -1.6° ; byl tedy prosinec teplejší než listopad. 28. list. bylo -5° C., 5. pros. 0., 8. pros. -3° , 12. pros. 0° , 19. pros. -3° , 25. pros. 0° , 26. pros. $+3^{\circ}$ C. 1. a 2. ledna $+5^{\circ}$ C. a přšelo.

Počasí na Sv. Hostýně r. 1920.

M ě s í c	Napršelo v mm	Bylo dešti-vých dnů	Průměrná teplota
Leden	26.5	22	- 1.7
Únor	26.4	8	- 1.0
Březen	24.0	8	+ 3.3
Duben	52.8	11	+10.0
Květen	68.4	13	+13.2
Červen	135.	14	+12.5
Červenec	143.5	12	+17.0
Srpen	139.	16	+14.6
Září	45.4	10	+12.3
Říjen	10.5	5	+ 3.9
Listopad	6.0	3	- 2.3
Prosinec	51.4	14	- 1.6
Součet	300.6	136	+ 6.7

11. prosince zbožně v Pánu zesnul Richard Fryčaj, farář v Pavlovicích u Přerova, rodák ze Vsetína. Již jako malý chlapec chodíval rád s processím vsetínským na Sv. Hostýn a účtu k P. Marii Svatoh. si dochoval až do smrti; každý rok aspoň jedenkrát, někdy i častěji připutoval buď soukromě neb s průvodem. O. v p.

10. srpna 1920 zemřela v Dětkovicích u Prostějova Marie Kaňáková. Těšila se, že pojedje v srpnu na Sv. Hostýn, ale koncem července musila ulehnutí. Šla do nemocnice na operaci Když jí lékař oznámil, že jest s ní špatně a sama to také cítila. ve-

Číslo 2.

Únor 1921.

Ročník XVII.

P. T. členům Matice Svatohost. a všem ctitelům bl. Panny na sv. Hostýně.

Radostná zpráva rozlékla se Moravou, že na stolec sv. Methoděje byl jmenován od sv. Otce BENEDIKTA XV. jednatel naší Matice Svatohostýnské a znovubudovatel duchovní správy na sv. Hostýně a vroucí ctitel Matičky Boží Svatohostýnské miláček lidu Moravského

Msgr. Dr. Antonín Cyril Stojan.

Informační proces nejdůstojnějšího pana arcibiskupa konal se v sobotu dne 15. ledna na papežské nunciatuře v Praze. Svědkové byli vys. důst. p. strahovský opat METHOD ZAVORAL a vdp. provinciál P. LEOPOLD ŠKAREK T. J. Po té složil pan arcibiskup v kapli paláce arcibiskupského v Praze vyznání víry do rukou papežského nuncia Dr. KLEMENTA MIKARY za přítomnosti nejd. p. arcibiskupa pražského Dr. FR. KORDAČE a jeho obřadníka. Na biskupství bude posvěcen v druhé polovici měsíce února v Olomouci od papežského nuncia.

Nový náš nejd. p. arcibiskup věnoval celý život svůj úplně nežistně Bohu, církvi a vlasti. Již před 20 lety napsal o něm znamenitý učenec a politik Dr. Scheicher ve Vidni, že kdyby dnes Kristus Pán vybíral si z lidstva apoštoly, vybral by si za jednoho z nich i Dr. Stojana. A vybral si ho skutečně. Matička svatohostýnská odměnila tak věrného ctitele svého a prvního jednatele Matice Svatohostýnské

Ctitele Mariánští! Žalámista píše: »Pozdvihuji oči své k horám, odkud přijde mi pomoc. Pomoc moje od Hospodina. Tvůrce nebes i země.« (Ž. 120,1.) A tento Tvůrce svěřil se do mateřské náruči blahoslavené Panny. Proto pozdvihujte tyto dny i Vy oči své k hoře hostýnské, kde je Máti Boží. Jež dítvy tvoří! Pomodli se každý k bl. Panně aspoň **Zdravas Maria a Zdravas královno** za nového našeho arcipastýře, aby vítězná Ochránkyně Moravy vymohla mu hojného požehnání Božího, aby v tak těžkých dobách, kdy biskupská mitra měnívá se v korunu trnovou, mnoho vykonal pro oslavu Boží, pro povznesení církve sv. a pro blaho našeho milého národa. Kež se uskuteční i další slovo žalámistovo na našem arcipastýři: »Hospodin střeží tě všeho zlého, střeží tvůj život Hospodin. Hospodin střeží tvůj vstup i východ, nyní i na věčné časy!«

Modleme se za svého arcipastýře Antonína Cyrila!

Nechť stojí a vládne v síle tvé, Hospodine, ve vznešenosti jména tvého!

Na Sv. Hostýně na svátek sv. Rodiny Ježíše, Marie a Josefa, dne 19. ledna 1921.

Josef Strghal T. J., superior.

Sv. Hostýn a Lurdy.

Na pobytu lurdských poutníků na Sv. Hostýně (5. IX. 1920) byla nadhozena otázka, jaký jest asi rozdíl mezi Lurdy a Sv. Hostýnem. Vypsati tento rozdíl do nejmenších podrobností vedlo by příliš daleko; pokusím se však načrtnout aspoň, jaký povšechný dojem asi učiní na poutníka L. a jaký Sv. H.*)

Lurdy jsou především světové poutní místo; to pozná příchozí na první pohled. Za mého pobytu bylo tam asi 15—18 poutních (zvláštěních) vlaků ze všech částí Evropy: z Portugalska, Belgie, Německa, Tyrol, nemluvě o Francii. Od jara do podzimu přijíždí denně několik poutních vlaků — za mého pobytu 4—7 denně. Každá pouť, t. j. účastníci té které pouti, mají své odznaky, podle nichž je lze v zástupu poznati; čím více poutí současně v L. dlí, tím pestřeji to vypadá: poutník vidí kol sebe odznaky všech možných tvarů a barev. Při tom slyšet celou řadu různých jazyků, zvláště na prostranství před jeskyní a růžencovou basilikou, a pak v krámech; kromě francouzštiny nejčastěji se ozývá španělština, velmi mnoho i němčina.

Čilý, v pravdě velkoměstský ruch panuje v L. v letní době neustále. Tam přicházejí veliké pouti (poutní vlaky) netoliko v neděle a svátky jako na Sv. Hostýn, nýbrž denně, a každý poutní vlak se tam zdrží několik dní (obyčejně 3—4 dny). Rozdíl mezi nedělí a všedním dnem tam téměř mizí; veliké slavnosti, pontifikální mše svaté, eucharistické průvody — jimž se naše průvody o Bcžím Těle sotva mohou rovnat — jsou tam den co den. Pobyt v L. připadá proto poutníku jako nepřetržitý svátek, a tisícové účastníků při každé pobožnosti a zvláště při průvodech činí dojem velkolepé církevní slavnosti.

Toho ovšem na Sv. H. nespatříme. H. jest moravské poutní místo; za příznivějších dob přijížděly zvláštní poutní vlaky z Vídně a ze Slezska; z jiných zemí (odezíráme od Čech a Slovenska) jen jednotliví poutníci. Nicméně osmělil bych se tvrdit — ze zkušenosti, které jsem nabyl — že srdce našeho věřícího lidu lne k Sv. Hostýnu něžnější láskou než Francouzi k Lurdům. Pestře vypadávalo to i na Sv. H., dokud bývalo vidět více krojů; tu činíval H. dojem, jako by byl dostaveníčkem věřícího lidu celé Moravy. O lásce našeho lidu k Sv. H. svědčí i to, že mnohý putuje na něj rok co rok; jak dalece jest tento obyčej rozšířen ve Francii vůči Lurdům, nemohl jsem zjistit.

Jiný rozdíl mezi oběma poutními místy jest, že L. jsou moderní poutní místo se všemi význačnými známkami moderní doby. Vyrostly téměř přes noc — před 65 lety nikdo o nich nevěděl. Dějiny L. začínají rokem 1858, historie Sv. Hostýna sahá daleko zpět do středověku; již za dob Přemyslovců, jak prastará tradice tvrdí, stála na jeho vrcholu kaple zasvěcená Královně nebes, a celé zástupy poutníků viděl Hostýn v dobách, kdy městečko v pyrenejských horách zapadlé bylo světu ještě neznámo. Místo před nynější milostnou jeskyní v L., na němž se teď schází tisíce poutníků, bylo ještě zcela pusté, zatím co na Sv. H. již stála svatyně a ozývaly se zpěvy poutníků.

Jiná charakteristická známka, jež dává Lurdům ráz moderního místa, jest, že se L. objevily ihned v imposantních rozměrech, jimž se poutník

*) Ovšem že budu namnoze líčit dojem subjektivní (osobní), a že by jiný poutník tímž právem mohl tvrdit, že se mu líbilo nebo líbí právě to, co se nezamlouvalo mně.

právem diví.*) Obě basiliky jsou budovy velkolepé, prostranství před nimi chromné, takže průvody, čítající tisíce hlav, mohou se na něm velmi pohodlně rozvinout. Upraveno i prostranství před jeskyní, řeka Gave regulována. Město samo podobá se nějakému lázeňskému místu: samý hotel a samá villa — poutník přijede, vynesle si pokoj v některém hotelu, a pak jde nebo tramwayí jede k blízké jeskyni. Ulice vedoucí k jeskyni vroubeny po obou stranách závody, v nichž může každý si nakoupit památek na L. co chce.

To vše Sv. Hostýnu schází; v jistém směru jest však H. poetičtější než L. Poutník může už z dálky pozdravit Hostýnskou Vládkyni, jež mu s temene své hory kyne a jejíž svatyňka vévodí celému kraji daleko široko. Jede-li vlakem, pozdraví ji oknem vagonu, a sotva že opustí nádraží, jest venku z městského ruchu a stoupá pomalu k milostnému místu. Mystické ticho lesa, jde-li sám, nebo zpěvy mariánských písní, naladí přiměřeně jeho duši k vroucí zbožnosti. Oběť a námaha s poutí spojená (na př. dosti namánavé stoupání) k zvýšení zbožnosti jen přispívá. Příjezd do L. jest dosti prosaický. Jeskyni spatří na chvíli z vlaku jen přichozí od západu; kdo přijíždí z východu, sotva že na krátko zahlédne horní basiliku; já jsem z vlaku ani ji celou nezahlédl. Pak opustí poutník nádraží, a stojí uprostřed hlučné ulice. Odebere se pak do svého pokoje někde v hotelu několik minut vzdáleného; cesta k milostné jeskyni vede městem, ulice více méně hlučné vedou ho až k prostranství před růžencovou basilikou.

Pouť na Sv. Hostýn stojí (ceteris paribus!) více obětí než pouť do Lurd. Nejen cesta do vrchu, nýbrž ne příliš pohodlný nocleh (často na trávniku), častá mlha a déšť, nepohodlné stravování atd., toho všeho jest lurdský poutník prost; a stravuje a vyspí se denně pohodlně ve svém pokoji v hotelu.*)

Takové noci, jako na H., poutník v L. nezažije**); na H. vidíš tlupy poutníků rozložené po trávniku, hvězdné nebe nad hlavou. Každá tlupa si zpívá nějakou mariánskou píseň pozdě do noci — to má v sobě rozhodně cosi krásného a jímavého. Pak čilý život časně z rána, ustavičný zpěv nejrozmanitějších písní do samého poledne, to vše jest význačné pro Sv. H., to vše schází Lurdům.

Pak jsem pozoroval, že velké pouti jsou v L. daleko lépe organizovány než u nás. Tím zabráněno zmatku, který by při ohromné návštěvě každoroční nutně vznikl. Za mého pobytu v L. byly tam poutní vlaky z diecese Poitiers. Vyžádal jsem si jejich poutní knížku. V ní kromě zpěvů a pobožností byly pokyny, jimiž se účastníci dotčené pouti vždy musí řídit. Na př.: »Pouť diecese P. trvá vždy . . . dní; zastávky na cestě: . . . ; když opustí vlak stanici X. a blíží se k L., zpívají všichni poutníci stoje »Zdravas hvězdo mořská«; z nádraží jdou poutníci k jeskyni a zpívají cestou: . . . Odpoledne společná pobožnost u jeskyně, v noci společná adorace v horní basilice. Druhý den společná mše sv. v jeskyni, odpoledne kříž. cesta; třetí den slavná mše sv. v růžencové basilice; čtvrtý den mše sv. a rozloučení v jeskyni. Na cestě k nádraží zpívají poutníci: . . . Když se vlak hne z nádraží, pějí všichni společně »Zdravas Královno«. — Takových pokynů jest v knížce celá řada, a jak patrné, platí ustanovený pořádek (plán) pro každý rok. Soudím, že i ostatní diecese mají podobně organizované pouti. — O odznamenání jednotlivých poutí byla zmínka učiněna nahoře.

(Pokračování.)

*) Patrné na všem, že Francie jest bohatá země. Francouz může si učinit i pouť daleko pohodlnější než my (Chodí-li do Lurd procesí pěšky z míst 15–20 hodin vzdálených jako na sv. Hostýn, nevím; soudím však že velice zřídka.

**) Netřeba připomínat, že ceteris paribus jest pouť do L. dražší než na H.

**) V L. po 9. hodině večerní musí být naprosté ticho; v noci jen tu a tam některý poutník v jeskyni. Ráno byly za mého pobytu otevřeny basiliky mezi půl 5 — 5 hod.

Život P. Marie.

21. Radost a žalost.

Ma veřejného života Ježíšova zažila Maria Panna veliké vniterné radosti. A také nemohlo býti jinak. Kde je láska, je také vždy radost. Srdce Matky Boží bylo nevyvážitelným, stále proudícím zdrojem lásky, lásky k jejímu božskému Synu a lásky k nám lidem, jeho spolubratřím. Spasiteli, jejímu božskému Synu dařilo se ve veřejném životě dobře. Stál na vrcholu své vážnosti a své slávy. Jak se těšila matka z každého zjevu jeho božství, jeho velikého, velebného ducha, jeho moci, dobroty a svatosti, z uznání, jež mu ze všech stran projevovali, přítel i nepřítel, přívrženci láskou a nadšením, nepřátelé strachem před jeho kárajícím slovem!

O, jak potěšitelné byly pro ni zprávy o neobyčejném obrácení Magdaleny, Samariťanky, Nikodema, jak jí skýtalo útěchu, když se dověděla o podivných zázračných uzdraveních, rozmnožení chleba, vzkříšení z mrtvých na příklad Lazara, jak povznášející byla pro ni zvěst o zřízení a založení církve povoláním apoštolů a ustanovením svatých svátostí! Nikdo nedovedl tato dobrodíní a zařízení Boží lépe oceniti než Maria. Jak se chvělo srdce matčino blahem, kdykoli potěšení, uzdravení, obrácení lidé ji potkali, ji jako matku Ježíšovu poznali, jí k vůli jejímu synu a pro dobrodíní, kterých se jim od něho dostalo, žehnali! Bez ustání byla u něho ve svých myšlenkách a doprovázela jeho působení ku cti Boží a ku spáse lidí svou modlitbou, svou vděčností a svou radostí.

Radost a láska provivaly toto požehnané srdce při veřejném životě synově, ne však samy, později dostavily se též žalost a bol.

Se slávou vzrostla Spasiteli i závist a pronásledovala ho vždy více a více mohutnic, aby se konečně přes něj jako zhoubná vlna převalila a mu uchystala chladný hrob. Spasitel nebyl v celém svém vystoupení a své hytosti nikterak národním fanatikem, jak to očekávala světská a panující třída v lidu, ba naopak. Židé očekávali vykupitele, ale který by jim zjednal peníze, rozkoše, slávu a je osvobodil od politického tlaku. Ježíš však nebyl takový. Byl chudý, pokorný, neprovozoval politiku, kázal pokání, sebezápor a chtěl býti Spasitelem hříšníků. Proti zámožné straně farisejské, bylo-li třeba, vystupoval ostře a bezohledně, odhaloval jejich nekalé rejdy, bičoval jejich pýchu, nemravnost, pokrytectví a dal jim jasně na srozuměnou, že je Mesiáš, Syn Boží, pán všech záležitostí církevních a že nyní zavede jiný církevní řád, z něhož budou vyhoštěni a místo nich že budou povoláni pohané. Tím se zneprátelil s veškerým židovstvem a stal se předmětem nenávisti a pronásledování.

Jaký bol ubohá matka pocítila, slyšíc o osočování a pronásledování svého syna, že všechna jeho dobrodíní podezřívají, jeho zázraky za ďábelský mam a klam, průkazy božství za rouhání vydávají, nečestné urážky mu ve tvář metají a o jeho bezčinnosti usilují. Od jeho prvního vystoupení v rodném městě Nazaretě, kde ho chtěli svrhnouti se skály, až do čtvrtých velikonoc stupňovaly se vždy hrozivěji utoky na jeho svobodu a život. Po každé, kdykoli se ubíral do Jerusalema, třásla se o jeho život; toliko útekem anebo zázrakem ušel kamenování anebo zatčení.

Draze tedy musela čest a radost nad oslavováním synovým zaplatiti. A není nikterak vyloučeno, že také jí, matce nenáviděného Galilejce, bylo osobně při daných příležitostech hany a potupy zakoušeti. Maria však byla věrným obrazem svého syna, nejenom ve vnějších osudech životních, ale i dle vniterného ducha, jakým všechny příhody snášela. Trpěla vše s tichostí, bez hořkosti k nepřítelům a urážlivcům svým a svého syna. Zaslepenost a neštěstí národa, spásou pohrdajícího a do záhuby se řítícího, jí působily bolest. S horlivými slzami přimlouvala se za ubohého Israela. Jak nám sv. Písmo vykládá, byli též mezi příbuznými spasitelovými mnozí, kteří neměli pravého ponětí o jeho bytosti a jeho úkolu. I snažili se věrojatně, chtějíce nebezpečí a proná-

sledování od sebe odvrátiti, ho násilím svést s jeho zlověstné dráhy anebo mu radili, aby smělym nějakým kouskem své záležitosti dal lepší obrat. »Když to uslyšeli jeho lidé, vyšli, aby se ho ujali, neboť řekli, že se pomínul smyslem«, tak o tom promlouvá Písmo (Mar. 3, 21). Ne tak matka. Vědělať že její syn je znamením odporu a že se vše z vyšší vůle musilo státi. Avšak při všech úzkostech a bédách nedoléhala naň nikdy, aby dbal více svého života. A tak přicházel hrozný meč Simecnův vždy blíže a blíže. Vzkříšením Lazarovým dosáhlo napětí konečně nejvyššího stupně a dohnalo nepřátele k nezvratnému předsevzetí, připravit Spasitele o život. Cestou do Zajordánska ušel sice Ježíš na čas jejich rukám, ale nyní byl s učedníky na cestě do Jerusalema ku slavnosti velikonoční, kde se mělo o něm vše vyplnit. Sám Pán pravil ke svým apoštolům, že cesta, kterou nyní kráčí, je cestou na smrt. Zda naznačil své matce ony hrozné události, jež naň a na ni ve městě čekaly? Hostiny jistotně se súčastnila, kterou Šimon Malcmocný v Betanii před velikonoce Spasiteli přichystal a při níž Magdalena čestný obřad pomázaní na Ježíši vykonala. Tu mohla matka z jeho vlastních úst zaslechnouti, jaký smutný význam tento skutek lásky nadšené učednice má jak proň tak pro ni.

María Alfonsa.

Královna mučedníků.

Kvěst o vypovězení války světové strásla základy míru a spokojenosti mnoha tisíc rodin. Také do staré školy zalétla a lítostí zachvěly se, jako divokou vichřicí, koruny stromů, šedivější hlavy otce a matky. Opatrně, s ohledy velkými jí manžel sděloval možnost války, ale bystrá mysl milující matky postřehla, domyslela se pravdy hned. A v její srdce milující jako ostrý šíp zaryla se předtucha: »Ztratím nejdražší poklady, své tři syny.«

Manžel to postřehl, tišil a tvrdil, že to jest jen asi poplach, hořící sláma, ona však neměla klidu, nemohla se dočkat druhého dne večera, kdy se měli oba synové z kratšího výletu vrátit. Přišli již před polednem, zasmušili, neboť četli vyhlášku a dle ní poznali, že také oni a snad již za několik dní musí nastoupiti vojenskou službu. Myslí jim kmitly hrůzy a bědy polních tažení, ztracená doba studijní a na vrchole všeho byla oddaná láska k rodičům, kteří pro jejich blaho obětovali všechno jmění, spánek noci, lásku na tři díly rozdělili. Nejstarší z nich, Vojtěch, byl knězem již dva roky v moravské vesnici nedaleko Hostýna, Blažej učitelem, Břetislav studoval první rok práva v Praze. Všichni tři statní, sliční jak mladá třešeň ve školní zahrádce, s níž od mládí rostli. —

Čekali, že je maminka uvítá pláčem, ale mylili se. Bvla bledá, rozechvělá, oči měla zardělé, usmála se však přece když ji líbali a řekli, jak spěchali domů zpět, když zvěděli o vypovězení války.

»Nárek nám nic nepomůže a já jsem si uvykla, ať přijde co chce, všechno zanést do svatyně hostýnské, obětovati korunované Matce lidu. Chodím tam již od malička a nemohu ani jednou říci, že by mne kdy nevyslyšela, nepotěšila. Nachystejte se, děti, pojedeme zítra všichni na Hostýnek, školní mše není, tatínek nemusí hrát v kostele na varhany, půjde také s námi. Uvidíte, že Matička hostýnská všechno spraví, ušetří nás bolesti, kterých bychom neunesli. Však služebná Bedřiška je dosti spolehlivá, dá na vše pozor než se vrátíme, také drubež obstará.«

Hned chystala jídlo na cestu, v noci ani nezdřímala, obavami aby nezaspali, nezmeškali první vlak, s nímž měli nejlepší spojení s bystrickým. Také nádraží měli přes hodinu vzdálené, musili se vypraviti včas.

O třetí hodině vyšli a jdouce polními pěšinkami okolo lesa nevěděli, čemu se mají diviti nejdříve: zdali zpěvu ptactva nebo kráse vonících květů, ranní rosou zkropaných anebo vrcholům hor, zlacených červánky vycházejícího slunce. Ve všem tušili velikost a moudrost Stvořitele a důvěra v něho uklidnila jejich srdce chvílemi tonoucí

v nejistotě, zda se z války domů vrátí. Každý paprsek slunce jasně duši, přinášel jim tiché odevzdání do vůle Boží. V nádraží čekali jenom několik minut, potom je vlak unášel k té, která je středem srdcí našeho lidu, k ní v každé chvíli putuje, aby dokázal, že nic nedovede zapuditi jejich touhy po Hostýnku, kde svatyní má.

Šťastně dojeli do Bystřice. Podivili se, že s nimi jde tak mnoho poutníků, ač jsou žně v největším proudu. Jdouce chvíli poznali, že všechny sem vede bolest a loučení, úzkost před těžkostí válečných béd. Spěchali k věrné Matce svoji s důvěrou, že i nyní, jako vždycky, každou ránu zhojí, síly dá a bude chránit jednotlivce i vlast před zhoubou. —

Slunko již práhlo, rádi byli když došli do lesa a také teprve tam ranní modlitby započaly. Nesnídali dosud, ač dalekou cestu měli za sebou, chtěli společně přijati sv. svátosti a v nich načerpati síly, která dovede i z nejhlubšího moře bolesti pozvednouti blaženosti aspoň na chvíli do nadzemských krajů.

Obraz IV. zastavení nové křížové cesty v zimě.

Čím výše vystupovali, tím unavenější byli, maminka musila chvílemi odpočívati, ale nepřijala od nikoho opory, chtěla statečnou býti, sama dojíti k Matičce lidu s těžkou bolestí v mateřském srdci. Chvilku se modlili u vodní kaple a když přišla ku schodišti a zahlédla v průčelí chrámu obraz korunované Královny, zmocnilo se jí vzrušení, kterého již nemohla přemoci: rozplakala se a její slzy dopadaly na stupně, po nichž kráčeli.

Asi uprostřed se zastavila, objala syny ji uklidňující a oběma zašeptala: »Slibte mně, drahé dítky, odejdete-li ode mne do pole, že nikdy nezapomenete na Matičku tuto ani na pouti naše sem a na dnešní den, kdy vás tady chci opět Jí zasvětit a vyprositi si vašeho šťastného návratu. Než přijmete Krista Pána ve sv. Hostii do srdce. slibte mi, že si je vždy zachováte čisté, nenecháte ani krůpěj mravního jedu vzniknouti. uchováte si v nich zbožnost a všechna moje poučení.«

»Ano, všechno, maminko, slibujeme, jenom neplačte!« prosili, neboť její slova také jim vynutila slzy a nechtěli vejíti do svatyně uplakaní. »Vždyť není možno zapomenouti toho všeho. Teď již pojďme jen, abychom přišli na mši sv.«

Vešli do chrámu, hned u vchodu poklekli, vroucně se zahleděli na vítěznou Ochránkyni Moravy, všem nejednou splynula se rtů prosba, aby je chránila a včas, ještě v zárodku udusila válečný požár, ušetřila jeho oběti příšerných béd. Vstali, blíže k hlavnímu oltáři šli, uprostřed však překvapené stanuli: mši sloužil nejstarší syn Vojtěch a právě se modlil »Glorie«, vroucně maje naruč rozpjatu, napřaženou vzhůru k milostné scéně Matky lidu.

Nevěděl o tom, že jeho nejdražší duše všechny přítomny jsou. Vyzpovídali se a teprve při sv. přijímání když jim podával, poznal je a ruce se mu chvěly. Zda radosti ze shledání, nebo lítosti, že také on se musí rozloučiti s nimi, jíti do pole, sám nevěděl.

Po mši nastalo vítání a skoro zapomenuli, co je sem přivedlo. Až matčina otázka k Vojtěchovi opět připomněla, že v dálce zní již střelba, hukot děl a v cizí zemi kladou padlých mrtvá těla.

Jedu se domů podívat, mám týden dovolenou a nemohl jsem odolat, abych se na Sv. Hostýnku nestavil. Večer pojedeme všichni společně«, odpověděl vesele, ale matka poznala, že hlas jeho je zachmuřen, její dítě ji neoklame. Vždyť každíčký rys na lících, čele tisíckrát zlíbala, zná i změny srdce tlukotu a teď by nepoznala, že její na dně duše cos tajeného zraňuje a bolí?

A znova jistá předtucha ovanula jí a nebytí zde u Matky svaté, která tak mnohý a těžký její utišila žal, byla by v zoutalé bolesti vykřikla v šíř i dál:

»Běda vám, kteří jste zavinili bolesti našich matek, tisíce sirotků zbavili životů.«

Až do odchodu dlela stále ve svatyni a zdálo se jí, že Matička s milostného trůnu k ní šeptá: »Nyní ještě máš všechny syny, ostatní ponechěj mně; i když zlo a smrt i utrpení sešle Bůh, dobro činí, dovedeme-li to dobře přijmouti.«

Na vozovou cestu padaly již stíny večera když se vraceli k vlaku a teprve po půlnoci dorazili domů. Druhý den uplynul všem klidně, rušen pouze nářkem a pláčem ze sousedních domů, odkud odcházeli hospodáři na bojiště. Třetí den však přišlo obci válečné nařízení, aby do dvacetičtyř hodin službu nastoupili oba ročníky, ve kterých byli i hoši učitelovi. Čekaná rána přišla, byla však hroznější než mysleli.

Oba synové tušili brzký odchod, nenápadně se chystali, aby vše nezůstalo na poslední chvíli. Těšili se, že aspoň Vojtěch zůstane rodičům pro útěchu, ale poděsilo je sdělení v ústraní, že také on má co nejdříve na bojiště odejít, musí čekat na telegrafické oznámení.

»Nedovedu se rozloučiti, učiním tak, až odjedu, nesnesl bych pohledu na jejich lítost«, dodal ještě.

Potom vešli všichni tři do světnice k rodičům, kteří se chystali na loučení se dvěma syny. Pochopiti onu chvíli dovede pouze, kdo opouští duše na pozemské pouť jeho srdci nejdražší. A za týden, kdy hoře již zmenšeno bylo prvními dopisy a listky, dopadla na sešedivělé hlavy rána nová zas a ta za několik dní jejich vlasy úplně zblá. Vojtěch oznamoval dopisem, že stal se polním kurátem.

»Tak i ty miláčku, Vojtíšku náš, odejdeš? Proto jsi tedv byl zasmušen v posledních dnech a tak dlouho klečel, když jsme ti žehnali, zašeptala a rukama bolestně zalomila. —

»Nenaříkej, maminko, vždyť nevíme, proč to Bůh tak řídí, když nás Matička hostýnská nikdy neopustila, snad ani teď toho neučiní«, mírnil ji manžel, sám přemáhaje bolest násilím. Přisvědčila, ruce spjala na prsou, v nichž srdce prudce bilo.

»Vím to; vím a důvěřuji, ale Vojtíšek je moc jemný, citlivý, říkala jsem vždycky jako děvčátko, nesnese nářku a pohledu na ránu. Těšila jsem se, že toho válečného trápení bude ušetřen, ale nebude to pravda.«

V dopise psal, že jeho povolání není nebezpečné, bude více v nemocnicích a to matku trochu uklidnilo, srdce její netísnila úzkost, že všichni tři synové zahynou. Také

prosil, aby dle možnosti putovala zase za své syny na Hostýn a za šťastný návrat na mši svatou dala, ostatní s důvěrou vůli Nejvyššího ponechala.

Jedinou útěchou byla opuštěným rodičům vroucí modlitba a také polní lístky, syny posílané, které dostávali skoro denně. Otec ulevoval stísněné duši při hře na varhany, do zvuků vložil všecken žal srdce otcovského a bolest vznášela se s ozvěnou písní a modliteb až k sídlu všemocného Pána. Vzpomínal při tom na svého Vojtiška, jak rád na varhany hrával již jako student, potom jako bohoslovec a kněz. Vzpomínky byly současně modlitbou za něho, neboť vycházely z hloubi srdce.

V bédách a strastech mýjely měsíce a než nastalo výročí vypovězení války, vystřídali se všichni synové doma na dovolené a těšili rodiče úplně sešedivělé, že brzy bude konec. Již myšlenka, že by mohl býti, potěšila všechny, jenom srdce mateřské věřit nechtělo, neukolébalo se nadějí a neradovalo se, neslyšíc píseň míru. Teprve potom, až všichni tři synové v náruči její spočinou, nikdo si nebude na ně činití práva, uvěří. . . . .

Smutnými byly pro ně druhé válečné vánoco. Krátce před nimi dostali zvěst, že P. Vojtěch se stal obětí povolání v epidemické nemocnici na ruském bojišti. Byla to pro ně krutá rána, které žádná pozemská útěcha nemohla zahojiti. Říkala si »Buď, Pane, vůle tvá!« ale mateřské srdce volalo po dítěti.

»Což pak na mne Matička hostýnská zapomněla nebo neslyšela mých modliteb?« naříkala, když se vrátili ze smuteční mše za zemřelého miláčka. Manžel musil celou zásobu útěchy vyčerpati v této chvíli, kdy její bolest vyvrcholila.

»Nenaříkej, maminko, vždyť nám Bůh ponechal ještě dva syny. Víš, kolika rodinám padl jedináček, nás má přece rád! Však Ona ví, proč dopustila tento žal a my také dozvíme se ne-li zde, tedy na věčnosti, kde nám bude jasný každý čin tajemné moudrosti Božské.«

Čekal, že nejlepší lékař, čas, aspoň trochu zmírní, zhojí ránu mateřskému srdci zasazenou a její modlitby o útěchu nebes také nebudou marny. Snad by se to podařilo vzdor tomu, že každá oběť mše svaté jí připomínala drahého syna — kněze v dalekém, neznámém hrobě. A tisíckrát za den splynula s její rtů slova: »Proč stal se obětí válečné bouře, když tolik miloval své kněžství?«

Ale bolest se musila také v jejím srdci až do konce vybouriti: když celý měsíc od obou zbylých synů žádných neměla zpráv, dotazovali se a konečně zvěděli, že padl, těžkému zranění podlehl syn Blažej, učitel, druhý že zajatcem je v Rusku.

Mnohdy se člověku zdá, že by již větších bolestí nesnesl a zatím ještě obrovské vlny příženou se, hory žalu srdce obemknou, aby nemohlo uniknouti a člověk mlčky skloní se a trpí a trpí i když nemá slz. Tak bylo s paní učitelovou: po smrti Vojtiškové myslela, že by více nedovedla trpěti; nyní jakoby nitro zkamenělo: mrtvý klid ovládl srdce a duši, neměla touhy po synech, nečekala různých polních lístků . . . . Jejího klidu se manžel více děsil než-li zoufalých výkřiků.

Stala se zadumčivou, nepomáhal čas ani lékař . . . . Tu pojednou dostali památky po padlém synu, které jim poslal tamější polní kněz. Mezi jinými byly také zápisky a věci P. Vojtěcha Blažejem po jeho smrti vyžádané. Matka, hledíc na vše, pojednou se probírala ze strnulosti, jakoby s tím duše zemřelých přišly, přitulily se k nim.

Chvatně vztáhly ruce matčiny po zápiskách Vojtěchových. Krátce si v nich zaznamenal události každého dne a žádný večer nezapoměl udělati k závěru křížek a poznamenati několik vzdechů ke Královně hostýnské:

»Když srdce touhou marně zmírá po drahých a slzy kalí už zrak, kdy bolest ani na chvíli nechce usnouti, tu vzpomínám si, Matičko milá, na svatyni tvoji a na to, kolik duší obětovalo ti bolest svoji a ty's dala útěchy.«

»Prosím Tě i dnes, kdy choré tělo snad na dlouho se na lůžko k odpočinku kloní: buď nejen Matkou těch, kteří zde a ve vlasti trpí, ale i Královnou mocnou, která velí žalu, aby ztich' neb odešel . . . .«

A jinde opět psal:

Trpíme rádi vědouce, že ty, Matičko, která vládneš i nad bolestí naší, dáš nám za to hojně odměny zde i na onom světě.« — — — —

To byl poslední řádek.

Tatínek četl zas druhé poznámky, v nichž syn-učitel ve chvílích stesku psal vzpomínky poutní na Sv. Hostýn. Od útlého mládí probíral všechno a vracel se v myšlenkách do oné doby zpět, na přítomnost a bědy a smutek zapomínal.

»Vidiš, mamínko, vždycky jsi nařikala, jak jsou v cizině opuštění, trápí se, a zatím hostýnská Matička na ně pamatovala i tam«, řekl jemně, šedivé již vlasy pohladiv.

»Ale nevrátila mně jich«, vykřiklo její trpící srdce mateřské. »Ovšem ne, ale duše jejich vzala jistě k sobě, shledáme se s nimi. Nvni poznáme cenu a velikost víry Kristovy, která nás učí odevzdání do jeho vůle, slibuje s drahými shledání na věčnosti. Ostataě, jsme ještě dlužníky hostýnské Královny, neboť nám ponechala aspoň třetího, nejmladšího syna.«

Denně četla slova synů psaná v zápisníku. Líbala každé řádek zvlášť a vždy se jí ulevilo. Zázračně působilo na jejich skleslou mysl oznámení synovo ze zajetí, že je živ a zdrav, dobře se mu daří, dnem i nocí vzpomíná. Matičku hostýnskou o návrat prosí . . . .

Jak tonoucí stébla, tak oba se uchytili života posledního dítěte. Snad jen ta radost a naděje dala jim síly, aby snesli všechny bědy a strasti válečné skoro pět roků.

Když byla osvobozena česko-slovenská vlast, vraceli se legie hrdinů-bojovníků za její práva zpět. Pan učitel již odešel do penze a s chotí čekali návrat dítěte, se srdci plnými lásky veliké a náručí otevřenou.

A přece ještě jednou nad nimi zahučel hrom, blesk rozdrtil korunu radosti, zničil poslední květy naděje: než legionáři naloděni byli, Břetislav těžce se roznemohl a — zemřel. Třetímu dítěti v ruské zemi ustlali hrob.

»Nesmíme malomyslnět, mamínko, ani se rouhat, ani naše láska, úcta k Matičce hostýnské nesmí se zmenšit! Pro svobodu drahé vlasti bylo třeba našich rozdrásaných srdcí, krvavých slzí křesťanských matek.

Mnozí se honosí upsanými miliony válečnými, ale my jsme dali vlasti více. Ti, kteří v dálce v mukách umřeli, byli také dítkami hostýnské Matky, i její srdce krvácelo, když nesměla proseb tak vřelých vyslyšeti, musila je vlasti ponechatí v oběť«, hovořil manžel, aby první ohromení slovy rozptýlil.

Kdybych aspoň hroby měla na blízku«, zasténala.

»Ani na to Matička naše dobrá, Ochrana Moravy, nezapomněla, víš přece, že letos bude na Hostýnku postaven a posvěcen pomník padlým hrdinům, půjdeme se u něho pomodlit také my, až tam připutujeme«, uklidňoval dále . . . .

Splněno přání mnohých i jejich: pomník postaven a v září posvěcen za velké účasti poutníků. Také staříčtí opuštění manželé přišli, zúčastnili se pobožností všech a našli útěchy u Matičky hostýnské zase.

»Myslím, tatínku, že už dlouho na světě nebudeme, shledáme se s drahými svny dříve a jistěji, než kdyby ještě dlouho po nás žili. Když se odtud rozhlédnu na krásu naší vlasti a vzpomenu, že také moji synové jsou její obětí, umírá v mém srdci bolest poslední a vrátí-li se, půjdeme sem na Hostýnek pro útěchu.«

Manžel přisvědčil. Když po ukončení všech pobožností svčení pomníku odcházeli, u vchodu chrámového postavila se, pohlédla vroucně na Matku lidu, šeptajíc:

»Královno umučených srdcí, dítek svých, dej, ať v zemi cizí klidně spí v pokoji, po boji. Oroduj za ně! Královno mučedníků!«

J. N. Skalný.

Kvítek z pouťi.

Je slza v oku dĕmantem,
když z lásky k Bohu tryskne,
je slza v oku olovem,
když láskou k světu výskne.

Je slza v oku jiskra zlá,
když hřích ji vztekem znití,
ta spásu duše sežehne,
jen v cestu zkázy svítí.

Has jiskru hřichu zbožností,
zbav olova se tíže,
a zapláčeš-li dĕmantem,
vždy vzlétneš k Bohu blíže.

Dr. Fr. Snopek.

Nĕkolik slov o pokatoličení Moravy a zvláště okolí svatohostýnského v XVII. věku.

Mám zde zprávu **faráře Tobiáše Švacha** o farách jemu svěřených ze dne 23. dubna 1651: »**Soupis katolíkův a haeretikův farnosti bystřické pod Hostýnem, loukovské a bylavské**«, jehož obsah zde podávám.

Fara bystřická patronátu Jana hraběte Rotala.

V městečku **Bystřici** jest na 90 osadníků: katolíků jest 156 (duší) haeretiků 207 a jsou mezi nimi přední osoby městečka, jako purkmistři, starší, rychtář a ostatní. Příčina jest, že **vrchnost nepomáhá**. (Ratio est, quia brachium saeculare non adiuvat.)

Lhotka, sedláků jest tam 10.

Chvalčov, sedláků jest tam 11.

V těchto dvou osadách nalezl farář Švach sotva 20 katolíků; haeretiků jest 60 nebo více. Úředníci panští jsou všichni katolíci.

Tedy v bystřické farnosti bylo haeretikův asi 267, katolíkův asi 176.

Druhá fara jest **Bylavsko**, patronatu také hraběte Rotala. K ní sluší: duší celkem asi 443.

1. **Bylavsko**, kdež jest 15 sedláků, mezi nimi 24 katolíků, 36 haeretikův.

2. **Bruný**, 14 sedlákův, katolíků jest 22, haeretikův 36.

3. **Slavkov**, 21 sedlákův, katolíků jest 12, haeretikův 73.

4. **Rychlov**, 16 sedlákův, z těch 14 katolíkův, na 53 haeretikův.

5. **Hlinsko**, katolíků 23, haeretikův 50.

Třetí fara Loukov, s 5 osadami.

1. **Loukov** s 48 sedláky, jenom 60 haeretikův, ostatní katolíci.

2. **Přikazy**, mezi 11 sedláky pouze 3 haeretici.

3. **Libosváry**, 15 sedláků, na 40 haeretiků, více jest katolíků.

4. **Mrlínek**, sedláků na 12, 25 katolíků, na 40 haeretikův.

Tyto osady slušely k panství bystřickému hraběti Rotala.

5. **Vítonice**, náležící knížeti Maximilianu Ditrichštejnovi, kdež jest na 40 sedlákův, mezi kterými sotva pátá část katoliku. V této dědině lidé jsou velice zatvrzelí: **důvěřují mnoho v pana regenta** (vrchního správce statkův).

Maximilian kníže Ditrichštejn zdědil statek lipenský a hranický po svém strýci kardinálu Ditrichštejnovi, který je obdržel darem od císaře Ferdinanda II. již roku 1622.

Že se tak málo dělo pro obrácení lidu na statku Ditrichštejnově, jest s tím větším podivením. Známý jsou nám úkazy, kterými usiloval kardinál o obrát poddaných i na statech k biskupství olomuckému náležitých pouze svazkem manským. **Ještě větší pile očekávali bychom na jeho statech vlastních. Zde však bylo mnoho zaned-**

báno. Tím více zaráží jednání vrchního úředníka knížete Ditrichštejna, který **jako by byl vzpurnost vitoňských poddaných ještě podporoval.**

Mám za to, že farář Švach nehleděl příliš černě na shovívavost vrchního regenta knížete Ditrichštejna proti nekatolíkům vitoňským, udáváje, že jsou velmi zarytí, **spoléhající na něj.** O úřednictvu bystrického panství se již vyslovuje šetrněji: nepomáhají faráři — non adiuvant.

Jak jedna hrabě Rotal se jméním farským, o tom podávají důkaz písemnosti cho- vané u konsistoře olomucké. Doklady mi laskavě podal vdp. děkan Petr Tesař. Lán náležitý k faře napajedelské vzdělával hrabě a bral užítky pro sebe. Tak svědčí roku 1644 bilovský farář Adam Hladiš, který téměř po 14 let spravoval, dojížděje, napajedel- skou faru. Nesrovnalost nalézám v tom, že dle zprávy Hladišovy o Napajedlich du- chovní správu tam on vedl ještě roku 1644., a otec Hohol píše roku 1652, že **v Napa- jedlich vydržuje kaplana již od desíti let,** tedy asi od roku 1642 **k vůli hraběti** Rotalovi (in gratiam ill. d. d. comitis). Snad farář Hladiš uděloval svátosti v bližších Bilovicím osadách, v ostatních pak Hohol. Nebo se podle potřeby a možnosti střídali oba faráři?

Každý rok několikrát sloužil zde mši svatou, jedenkrát po celou tuto dobu přítomen byl jí hrabě Rotal. Kostel neměl ani jediného mešního roucha, ani mešní knihy, ani kalicha. Marně prosil farář Hladiš patrona a jeho manželku o nějaké staré roucho na pořízení ornátu. (Manželka patronova byla nekatolička.)

Nejinak asi zachoval se hrabě Rotal i co do pozemků fary kvasické a tlumacké. Ba oficiál biskupův Kašpar Karas dne 10. září 1644 oznamuje biskupovi, že **od času vzpoury hrabě vůbec neměl na svých iarách faráře; z farní budovy** (v Kvasicích jest to dosvědčeno i s jiné strany) **udělal hospody, kde nalévají dle víno, pivo i pálené** (ko- řalku). Také desátky a jiné příjmy kostelní si přivlastňoval.

I zmíněný farář Hladiš i hulský farář Valentin Mathaeides dosvědčovali, že **do Tlumačova přicházeli protestantští kazatelé,** aniž se patron kostela proti tomu ozval. **Poddaní jeho, jak tvrdí nejvyšší úředník biskupský v dotčeném výše zadání, ponejvíce proto skutečně zůstávali v bludu, že neměli katolického faráře.** O Napajedlancích pak tvrdí zpráva zasláná konsistoři, že jsou jednou katolíky a jindy lutherány. **»Poddaní nejsou vedeni k víře katolické, nýbrž ponechává se jim plná svoboda, jenom když hrabě svoje má.«**

Nebudeme se diviti hrabivosti a hamiznosti hraběte Rotála, když si uvedeme na paměť, že **nebyl katolíkem z přesvědčení,** neboť vyjádřil se některým poddaným, že **není pekla; kněží jím prý pouze hrozí,** mluvíce na kázáních o trestech pekelných, »in- fernum non esse, et esse solummodo minas sacerdotum, quando de poenis inferni con- cionantur.«

Lahyrtá.

Mše svatá. (Liturgický výklad.)

K obecnému vyznání hříchů přidává kněz ještě několik veršiků ze žalmu 84. v němž jest vyslovena prosba, aby Hospodin se již nehněval na lid, ale aby mu prokázal milosrdenství. Prosí tudíž těmito veršiky, aby Kristus, který vstoupí na oltář, prokázal všem milosrdenství i spásu.

K. Bože, ty nás opět oživíš.

M. A tvůj lid se bude v tobě veseliti. (Zajisté šťasten jest komu Bůh odpustí.)

K. Ukaž nám, Pane, milosrdenství své.

M. A svou spásu nám uděl.

A aby úpěnlivost prosby své vyjádřil, přidává:

K. Pane, vyslyš modlitbu mou (ze žalmu 101, 2.).

M. A volání mé k tobě přijď.

K. Pán s vámi.

M. I s duchem tvým.

Co se týče tohoto pozdravu, jenž pochází z tradice apoštolské a o němž ještě více později řekneme, zde jen připomínám, že zavítá-li Pán, nepřijde sám, ale plnost milosti a pozeňání a pokoj přijde s ním. Celkem osmkrát opakuje se tento pozdrav při mši sv. a jím vchází kněz ve styk s věřícími. Po té dí kněz: Oremus, t. j. modleme se! Dříve měl ruce sepiaté, při tomto slově rozpíná ruce a hned zase spíná, jakoby srdce všech věřících chtěl sebrati, aby je donesl na oltář. Nyní, jako kdysi Spasitel na Kalvarii, kněz vystupuje po stupních k oltáři. Tři stupně, jež dle předpisu vedou nahoru k oltáři, představují tři božské ctnosti, kterými docházíme k spojení s Bohem, zvláště při oběti mše sv., i ke spojení s Bohem jednou v nebesích.

Jda vzhůru říká 2 modlitby, první modlí se za všechny, druhou za sebe. Ve starém Zákoně předpisovalo se mnoho očist velebně, nežli vstoupil jednou za rok do svatyně svatých, jež byla obrazem našeho oltáře. Proto cestou ještě jednou přidává modlitbu za očistění:

Odejmi od nás, prosíme, Hospodine, nepravosti naše: abychom k svatyni svatých s čistou myslí vejíti zasloužili. Skrže Krista, Pána našeho. Amen.

Jen pro zásluhy Krista Pána může kněz přistoupiti k oltáři, jelikož Spasitel skrže vlastní krev všel jednou do svatyně a našel vykoupění věčné. (Žid. 9, 12.) Mezitím již došel k oltáři, kde se uklání a klada sepiaté ruce na oltář říká druhou modlitbu: Prosíme tě, Hospodine, pro zásluhy svatých, jichž ostatky tuto jsou (a při tom líbá oltář), i všech Svatých, abys odpustiti ráčil všechny hříchy mé. Amen.

První křesťané uctivě ukládali ostatky svatých mučedníků a na jejich hrobech konala se svatá oběť. Nejstarší zpráva o této úctě mučedníků jest obsažena v mučednických zprávách o sv. Polykarpu z r. 155. Podstatná část svěcení oltáře jest uschování ostatků svatých, a to svatých mučedníků, do oltářního kamene.

Abychom porozuměli tomuto políbení oltáře, všimněme si, co znamená políbení vůbec a co znamená oltář. Políbení vůbec je znamením úcty, poddanosti, vděčnosti a lásky. O líbání oltáře zmiňuje se již sv. Justin, mučedník (+ 167).

A co je oltář? Na oltáři obětoval Bohu Noe po potopě, Abraham zbudoval oltář, na němž měl obětovati syna, na Sinaji obětoval Mojžíš Hospodinu, Saul, David, Šalomoun vystavěli oltáře Bohu a zkrátka oltář bylo místo, kde se Nejvyššímu konała oběť. Než co je oltář starozákonní proti oltáři našemu? Sv. Pavel volá k židům: Máme oltář, z něhož nemohou jísti ti, kteří stánku slouží (totiž Židé). (Žid. 13, 10.) Toto požívání s oltáře jest sv. přijímání. A toto děje se s oltáře, t. j. z místa obětního, tedy jest mše sv. oběti Nového Zákona. A poněvadž naše oltářní oběť je opětování oběti kříže, proto má vždycky býti nad oltářem kříž s Ukřížovaným.

Vlastním obětním místem, čili oltářem, jest zajisté tělo Kristovo, neboť v něm se dokonala oběť Spasitelova. Proto dobře dí sv. Ambrož: Oltář v chrámě jest obrazem těla Kristova.« Oltář má býti z kamene na památku, že oběť kříže vykonána byla na Kalvarii, na skále, a poněvadž Spasitel jest dle slov sv. Petra kamenem úhelním naší spásy. Proto praví biskup při svěcení na podjáhna svěcencům: »Oltář církve sv. jest sám Kristus, jak dosvědčuje sv. Jan, jenž ve zjevení svém dí, že viděl oltář zlatý, na němž a skrže nějž oběti věřících se zasvěcují Bohu Otci a oltáře toho roucha jsou údy Kristovi, totiž věřící Boží, jimiž Pán jako drahocennými rouchy je obložen« (Pontifikale). Co tedy znamená políbení oltáře? Pouget odpovídá: Kněz líbá oltář, jenž jest typem Krista Pána a políbením tím vyznává, že náleží Kristu, s nímž jako údy s blavou spojení jsou svatí, jichž ostatky se nalézají na oltáři.«

Kněz tedy tímto úkonem bezprostředně Kristu Pánu vzdává úctu a podružně i svatým, jichž ostatky v oltáři jsou. Vždyť svatí jsou údy duchovního těla Kristova.

Polib v duchu i ty, křesťane, svatý oltář a vzdej úctu Spasiteli i svatým jeho.

Když jsem vyložil, co znamená oltář, budiž tuto mi dovoleno zmíniti se i o světle, jež na oltáři má býti. Jest přísný předpis církevní, že mají na oltáři při mši sv. hořeti aspoň dvě voskovic. Toto světlo na oltáři má několikerý význam.

1. Naznačuje úctu, kterou vzdáváme Spasiteli, jenž řekl: Já jsem světlo světa (Jan 8, 12). On zajisté zapudil tmy pohanství, nevěry a hrichu. A světlo to má být voskové, čili dílo včel, jež nerodí, na znamení panického těla Kristova z panenské Matky nejbлаhoslavenější Panny Marie narozeného. Krásně dí Brynych: Kdykoliv tedy zazáří svíce na oltáři, vzpomeň si: Ejhle, Král panen přichází; Světlo se blíží na oltář, rozsvěťme i my lampy srdce svého.« Tudiž zároveň světlo to oznamuje blížící se příchod Spasitelův na oltář, při proměně.

2. Znamená světlo, kterým ozářilo zjevení Boží duše naše a jednou v nebi uskuteční se, že »ve světle tvém uzříme světlo«. (Ž. 35, 10.)

Milujme zjevení Boží, sv. víru, dejme se jím ozařovati, abychom též přišli do světla věčného.

3. Jest odznakem světla víry, nezlomné síly naděje i ztravujícího se ohně lásky. Kéž i naše duše plane trojím tímto světlem.

4. Konečně světlo to je upomínkou na hrozné doby pronásledování církve, když v Římě křesťanům bylo se skrývat v katakombách, kde ovšem bylo třeba světlem zaplašovat tmu.

Při slavné mši sv. nyní následuje okuřování oltáře. Kněz vloží do kaditelnice na žhavé uhlí tři lžičky vonného kadidla a požehná je znamením sv. kříže říkáje při tom: »Od toho budíž požehnáno, k jehož cti budeš spáleno.«

Innocenc III. dí, že kněz, když chce vstoupiti k oltáři, dává kadidlo do kaditelnice a naznačuje, že přišel anděl a postavil se před oltář, drže kaditelnici zlatou, kterou naplnil z ohně oltáře. (Zjev. 8, 3. 4.)

Trojí jest důvod, proč se kadidla při mši sv. užívá. Kadidlo jest symbolem čili odznakem, jest svátostí a dodává slavnosti vznešeného a velebného rázu.

1. Jest nejprve odznakem modlitby, neboť praví se v žalmu 140, 2.: Vznášeť se modlitba má jako zápal kadidla před obličejem tvým; a to modlitby čisté, k nebi se opravdu povznášející a zemi libou vůní naplňující. Kadidlo totiž teprve tehdy vystoupí a vůně rozšíří, když bylo vloženo na oheň. Tak i modlitba pravá řine se ze srdce, které úplně Bohu se věnovalo, modlitba jest zápalnou obětí lásky. Proč nevystupuje naše modlitba vzhůru, proč se chýlí k zemi? Protože srdce nebývá zaníceno láskou k Bohu, ale příliš lpí na věcech marných, protože neplane v srdci oheň obětující se lásky. Proto vonný dým kadidla jest i odznakem ctnostného, obětavého života a sebe-přemáhání. Takové zbožné úmysly si vzbuzujeme, když vidíme vystupovati dým kadidla a pak budeme, jak sv. Pavel dí, »Kristovou dobrou vůní Bohu.« (2 Kor. 2, 15.)

2. Jest i svátostí, proto se žehná napřed, jest jakoby svatou atmosférou, obkličující kněze i lid, která odhání vše škodlivé a má snést nebeské požehnání. Tu má podobný účinek jako kropení se svícenou vodou.

3. Dodává slavnosti vznešeného a velebného rázu. Ve zjevení sv. Jana (8, 3 násl.) podobně čteme o nebeském oltáři: A jiný anděl přišel a postavil se k oltáři s kaditelnici zlatou a bylo mu dáno mnoho věcí vonných, aby je dal k modlitbám všech svatých na oltář zlatý, který je před trůnem Božím. I vystoupil dým věcí vonných k modlitbám svatých z rukou andělových před Bohem. »A tak (dí Amberger) kráčí kněz v církvi bojující, kněz, jenž u Malachiáše (2, 7.) nazývá se andělem Hospodina zástupů, k oltáři a nese v kaditelnici modlitby a oběti, ano srdce věřících a klade je na oheň lásky, jenž plane na oltáři. Dým kadidla se vznáší vzhůru a s nebeskou kaditelnici spojuje se pozemská. Tak i církev vítězná i bojující se spojují volajíce před trůnem Božím: Svatý, svatý, svatý Pán Bůh všemohoucí, jenž byl a jest a jenž přijde« (Zjev. 4, 8. a 5 6—14).

Nyní jde kněz na stranu epištolní říkat in t r o i t, čili vstup.

Vytýkalo se latinskému obřadu mše sv., že něco na té, něco na druhé straně oltáře se říká, něco opět v prostředku, jako by to bylo něco nedůstojného.

Odpovídám k výtce té, že má církev dvoji důvod k tomu. První historický, druhý mystický, duchovní. Důvod historický, který tu nejvíce rozhodoval, jest tento.

Ve starém obřadu mše sv., z něhož mnoho stop pozůstalo ve mši biskupské, čili pontifikální, kněz nevystupoval k oltáři, leč až k obětování, čili ke mši věřících. Když tedy byla mše katechumenů, čili tato přípravná část, byl kněz mimo oltář a tam i podjáhén zpíval epištolu, i jáhen evangelium. Když pak nastala mše věřících a kněz přišel k oltáři, četl vše v prostředku a knihu měl na levé své straně, neboť v prostředku ji nemohl míti, byltě tam kalich obětní a z pravé jeho strany podávaly se dary obětní, aby je pravou rukou mohl bráti. Proto i nyní od obětování až do přijímání má knihu po levé straně a sám stojí v prostředku.

Když pak nastaly soukromé, tiché mše, při nichž sám toliko kněz byl s ministrantem, modlil se kněz vše u oltáře, ale aby se rozdíl učinil, že jisté částky se nečtly dříve u oltáře, tu se čtlo vše co mimo oltář při slavné mši sv. bylo čteno, na pravé straně kněze na rohu oltáře, čili na nynější epištolní straně. Evangelium pak zavládl zvyk čísti směrem k půlnoci, o čemž později promluvíme. Po svatém přijímání pak podjáhén z levé strany kněze přistoupil vyčistit kalich. Proto i postkommunio též na epištolní straně se říkalo. To je příčina, proč při mši něco na levé straně, něco na pravé a něco v prostřed se říká. Co se týká posledního evangelia, to jest nového původu a to vlastně k liturgii nepatří, neboť lid je již propuštěn.

Druhý důvod je mystický. Pravá strana oltáře znamená židy, levá pohany, kteří evangelium, od židů zavržené, přijali. Aby toto tajemství bylo naznačeno, proto vše až do evangelia říká se na pravé straně a na levé evangelium a ježto jednou ke konci světa židé se obrátí, proto po sv. přijímání missál se přenáší zpět na stranu pravou oltáře.*)

Nyní strany oltáře jmenují se opačně a to ne dle kněze, ale dle pravé, nebo levé ruky Spasitele na kříži pnicího nad oltářem. Tu pak strana epištolní dle toho je levá a evangeiní pravá.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Návštěva chrámu. 28. listopadu bylo na službách Božích 80 věřících, 5. pros. 60, 8. pros. 120, 12. pros. 30, 19. pros. 100, na Boží Narození na 600, z nichž třetina byla u sv. přijímání, na sv. Štěpána asi 70, na Nový rok přes 100, 2. ledna skoro 100.

Poděkování. 28. listopadu 1920 osobně děkovala čtenářka Hlasů z farnosti Střebětické P. Marii Svatoh. za uzdravení z kloubové nemoci, zvané ischias. Trápena byla touto bolestnou chorobou již r. 1919. Užívala dle lékařské rady různých mazadel, koupelí a jiných rad lidí, kteří toto utrpení přestáli, ale vše bylo marno. Sama ve své nemoci, když nic nepomáhalo, přišla na ten nejlacinější lék. Umínala si po devět dní se modlívati k P. Marii Svatoh. Modlila se, co si umínala a než devět dní přešlo bolesti zmizely, a již třetí měsíc od té doby se nevrátily. První den nového církevního roku přišla osobně poděkovati.

Úmrtí vzpomínky.

Kapitulní děkan Adam Potulický, jenž zemřel 15. října m. r., zasluhuje, abychom vděčně na něho vzpomněli. Neboť nynější kapitulní vikář Dr. Ant. Stojan na-

psal o něm r. 1887, když odcházel z Příbora, toto: R. 1883. přibyl Družstvu velmi horlivý podporovatel nejd. p. Adam hrabě Potulický, probošt Kroměřížský, který opět v záležitostech hostýnských velmi platně vyjednával a přemnohé oběti podniku svatohostýnskému přináší. — Jednalo se totiž o zavedení stálé duchovní správy na Sv. Hostýně a o stavbu budovy. Po mnohých překážkách přenechal konečně baron Loudon 19. prosince r. 1883. zdarma Družstvu prostoru, jež byla označena zříceninami dřívějších kněžských příbytků, které se dosud kolem kostela nacházely, ale jen pod tou podmínkou, když chrám bude jen filiálkou kostela bystrického, a kdž farář bystrický bude účtovatí jmění kostelní. — Kdž tu bylo povelení ku stavbě, hned probošt Potulický napsal žádost k Jeho Eminenci, aby vrchní inženýr Meretta prohlédl místo a udělal plány. Obdržel tuto odpověď: Vysoce rozený pane hrabě! Na ctěný přepis Vaší Jasnosti 18. t. m. dovoluji si následovně odpověděti: Rád bych úmyslu zástupců Družstva Svatohostýnského povolil a vrchnímu inženýru Merettovi udělil rozkaz v oně záležitosti, ale jeho

*) Pouget, Instit. cath. T II., p. 828.

čas je tak rozměřen stavbou domu a stavbou chrámu, v Mor. Ostravě, že mu nemohu uložit nové povinnosti, aniž by to neškodilo těmto důležitým stavbám. Když toto k svému bolu Vaší Jasnosti sdělují, chápu se příležitosti a připojuji svou nejoddanější úctu, v níž zůstávám Vaší Jasnosti nejoddanější sluha Bedřich kardinál Fürstenberg, arcib. olomoucký. V Kroměříži 26. ledna 1884.

Mezitím se horlivě vyjednávalo s demácími řády, zda by některý nechtěl duchovní správu převzít. Ale na podmínky od barona Loudona nechtěl nikdo přistoupit. Proto v únoru r. 1884. se začalo jednání s jesuity, kteří se ukazovali ochotnými ujmouti se poutníků. Když se tedy v květnu jednalo o stavbu kláštera, byl pozván od probošta Potulického z Vídne jesuita. —

7. května r. 1884 psal Adam Potulický kaplanu příborskému Ant. Stojanovi: Vaše důstojnost jest tímto zdvořile zvána, aby budoucí pondělí 12. května jistě se do Kroměříže dostavila. Sejdou se totiž všichni členové výboru Družstva toho dne u mne, abychom 13. ráno o 5½ hod. z Hulína do Bystřice a na Sv. Hostýn společně putovali a se stavitelem Zemanem stavební záležitost konečně vyřídili. P. Wilhelm, prokurátor z Vídne, přijede 12. května. Na brzkou a jistou shledanou — modíme se za sebe — Váš v Kristu bratr Adam Potulický, probošt. Vše až posud je na nejlepší cestě.

P. Ant. Cyril Stojan, kaplan Příborský, poznamenává: 13. května porada konána na posv. Hostýně a umluvena stavba kláštera. Za dohlázele stavební vyvolení vp. Fr. Kremel farář Bystřický, vp. Blažej, far. Rusavský, p. kn. arcib. inspektor Justian Karel v Mořicích a s p. stavitelem Zemanem z Holešova smlouva stavební uzavřena.

23. května 1884. oznamuje z Holešova stavitel Otto Zeman proboštu Potulickému, že posílá vrchnímu inženýru Kybastovi plán chrámu i budovy, která se má stavět, a zároveň se táže, kdy by měl přijet do Kroměříže, aby osobně s ním o stavbě jednal. Cihly pro kostel byly hned po usnesení dováženy a od poutníků ve dvou nedělích na horu odneseny, a také již se kámen láme, a písek se vozí. Rozhodnuli se páni s navrženým plánem, byl by podrobný plán do 15. června vypracován a na konci června by se mohlo začít se stavbou. Dle tohoto plánu bude budova postavena v mezích naznačených zdí, která chrám obkličuje, protože se dověděl z jistého pramene, že by od barona Loudona byly činěny obtíže, kdyby se z obvodu zděného vybočilo; ač i kdyby snad baron Loudon dal dovolení postoupiti o několik metrů na jihovýchod, nemusilo by se nic na plánu měniti.

Probošt Potulický žádal za dovolení posílnouti o několik metrů zeď; 14. července 1884. obdržel dopis: Teprve nyní vrátiv se pospíchám na Váš ctěný dopis z 8. července s odpovědí. Protože souhlasí s dopisem, který jsem si dovolil 19. prosince 1883. Jeho Eminenci zaslati, že nanejvýš o 7 m. může býti hranice překročena, s radostí dávám dovolení ku stavbě letního bytu pro poutní duchovenstvo dle přiloženého plánu. Dále jsem nařídil řediteli velkostatku, aby se domluvil se stavitelem o odvážení hlíny. Se zvláštní úctou znamenám se Vaší Jasnosti nejoddanější Arnošt svobodný pán z Loudonů.

10. srpna byl mu poslán od ordinariátu tento dopis: Milý spolubratře hrabě Potulický! Odpovídaje na Váš dopis ze dne 31. července, oznamuji Vám, že cestou ordinariátní schvalují plán stavby pro poutní duchovenstvo na Hostýně a beru s uspokojením na vědomost přiložený dopis pana barona Loudona. Ostatně zůstávám jako vždycky s otcovskou láskou Vám nakloněný Bedřich kardinál Fürstenberg, arcib. olomoucký. Klášter byl dostavěn a upraven a jesuité přišli.

2. května 1887. odjel z Prahy P. Frant. Zimmerhackel do Kroměříže, kde u Msgr. Blažka přenocoval, a 3. května jsa provázen proboštem Potulickým, Karlem Justianem, P. Pichlerem, farářem v Ratajích, k nimž se v Hulíně připojil žalkovský farář Potůček, se odebrali na Sv. Hostýn a o půl 12. hod. byli nahoře. Probošt Potulický jako předseda Družstva odevzdal mu nové vystavený klášter a poradil, jak se má vše zařídit. Odpoledne se vrátili dolů a P. Zimmerhackel čekal na P. Cibulku, jenž jel k Jeho Eminenci do Kroměříže. 6. května byla první pouť, ale pan kardinál nechtěl jim dáti pravomoc ku zpovídání, dokud vláda nedá dovolení k pobytu. Probošt Potulický ihned jel do Brna k místodržiteli Schönbornovi, jenž poslal panu kardinálovi soukromý dopis, že vláda nevidí žádné překážky, proč by jesuité jako výpomocní kněží nemohli na Sv. Hostýně pracovati. Dostali tedy pravomoc k zpovídání.

Probošt Potulický pak z Kroměříže jezdil často na Sv. Hostýn, a také později jako kanovník olomoucký. R. 1908 na svátek Nanebevzetí P. Marie sloužil na Sv. Hostýně pontifikální mši sv. a po ní byl veden v průvodu před chrám, kde posvětil jubilejní zvon, který visí nyní na věži stranou k hostinci. Hasiči z Kunovic a z Loučky udržovali pořádek. Po svěcení zvonu měl řeč, v níž přirovnával hlas zvonu hlasu P. Marie Svatohostýnské, zvuoci své dítky k sobě. Putoval i později na Sv. Hostýn a naposledy tu byl před 4 lety. O. v p.

Osobní. Od 27. list. do 6. pros. byl P. superior s P. Ostrčilíkem rektorem Velehradským na sv. misií v Jezernici u Lipníka, a od 11.—20. pros. ve Staré Vsi u M. Ostravy a od 7. do 10. pros. s P. Dvořákem v Novém Hrozenkově u Vsetína. Navštívilo nás 2. a 21. pros. dp. far. střebečický a ručavský a 21. pros. bystrický p. děkan.

P. Rejzek Antonín, kněz Tov. Jež. dne 5. prosince o půl 10. hod. dopol. odešel na věčnost. Zesnulý nar. 5. listopadu 1844 ve Veselé u Mnich. Hradiště. Gymnasijní studia konal v Ml. Boleslavi a v Bohosudově, studia filosofická v Bratislavi, bohoslovceá v Inšpruku. Do noviciátu Tov. Jež. vstoupil ve Sv. Ondřeji v Korutanech. Třetí probaci vykonal v Tronchiennes v Belgii. Působil více než 15 let v Praze u sv. Ignáce jako kazatel, misionář, spiritual, ředitel Mar. Družiny mužů, bohoslovců a dívek. Po 6. roků byl administrátorem fary na posv. Velehradě, kdež neuváženým jeho přičiněním věže byly znova mědi pokryty a z velké části shromážděn náklad na stavbu Slovanské dvorany. Z posv. Velehradu přeložen byl do Hradce Kr. jako první superior při chrámě P. Marie do r. 1907, kdy stal se superiorem na Svatém Hostýně. — V P. Rejzkovi odešel na věčnost rázovitý charakter. Jeho život byl bohatý pracemi misionářskými i spisovatelskými. Sepsal helou řadu spisů na př.: »Bohuslav Balbin T. J., jeho život a práce« (Praha, 1908.) »Život blahosl. Anežky české« (Brno, 1894.) »Blahosl. Edmund Kampián« (r. 1889). »Nábožné hovory o úctě B. Srdce Páně na sklonku XIX. věku« (Brno, 1899.) »Sv. Josafat« a mnohé jiné články v »Časopise Histor. Kroužku« a jinde. Redigoval »Hlasy Svatohostýnské«. V poslední době prozářen byl jeho život radostí z trojčlenného spisu, který se právě tiskne: »Sv. František Xaver, apoštol Indie a Japonska«. Význačná byla láska zvěčnělého k práci o spásu duší. Do zpovědnice chodil tak dlouho, až pro slabost nemohl. K svatým Ochráncům vlasti naši lnul zvláštní důvěrou. Podivuhodné bylo nadšení, a nímž zvěčnělý vítal samostatnost naší vlasti. Těšil se, jak letos bude slaviti 300leté jubileum Balbinovo, jubileum Pubičkovo (o němž zanechal rozepsanou studii). I v nemoci hovořil o tom s velikou radostí. — P. Rejzek měl od Boha vzácný dar: ani v největších obtížích neztrácel dobrou mysl, nezlomnou důvěru v konečné vítězství pravdy, a radostný klíč vnější i vnitřní. Tato radost — prýšící z Boha a z víry — dodávala mu vytrvalost i v největších pracích, ba upevňovala i jeho zdraví. Když ku konci přidala se k cukrovce i vodnatelnost a obtíže jiné, ani tehdy nenařikal. Dobře připraviv se sv. svátostmi nemocných s vlídným úsměvem

rozloučil se s pozemskou svou vlastí.

18. prosince zemřel ve Vidni **Tomáš Bláha**, český kazatel a zpovědník u sv. Anny (tak se podepsal v knize v sakristii na Sv. Hostýně 7. září r. 1891). Putoval na Sv. Hostýn s procesím vídeňským, které svou zbožností a uspořádáním budilo všeobecnou úctu: zvláště mládenci, terciáři se sochou sv. Františka. Když nemohl sám v Pánu zesnulý přijeti posílal jiné: tak jezdil s průvodem vídeňským od r. 1889—1895 františkán P. Křesadlo a Šalvatoriáni P. Šter a P. Žila. Od r. 1896 dp. Lukášek, Skalík, Kosík a skoro kadého roku Msgr. Dr. Kozák; od r. 1909 až do války eucharistiáni a † P. Jemelka. O. v p.

Uzdravení.

M. A. Š. z Prahy nemohla bez hole ani kroku udělati, ani tedy k sv. přijímání jíti. Vracejíc se s Hostýna musila z nádraží v Praze jíti domů po obou holích a druhý den ráno se jí tak ulehčilo, že nechala hole doma a vzala si jen deštník. K sv. přijímání chodí úplně volně. Kdyby mohla, oznámila by všem poutníkům, kteří jí viděli po kopci choditi s holemi, aby jen s plnou důvěrou na P. Marii Svat. se obrátili.

»Selka« v čísle 1. roč. 20. přináší toto poděkování: V minulém 24. čísle »Selkv« četla jsem vzpomínku na sv. Hostýn. Já také takovou slasti oplývám, když vzpomínám na av. Hostýn. Kolikrát jsem již obdržela pomoci a slíbila jsem, že vše to uveřejním, ale uvázlo mi to vše při mých starostech a pracích, že jsem se stala dlužnicí. A to již 15 let. Ale dobrý Bůh mne za to netrestá, bojím se však, abych snad s tím někdy neusnula na věky. Když jsem byla školačkou, moje radost byla vždy na sv. Hostýně; s každou modlitbou jsem se utíkala k Matičce hostýnské, a nikdy nadarmo. Když jsem se stala ženou a poprvé matkou, dal nám Pán Bůh syna; na třetí den po nejtěžší operaci když lékař s babičkou odjžděli, řekl lékař mým domácím, že rána již nedočkám. Měla jsem horečku v nejvyšším stupni, byla jsem snad už víc na cnom než na tomto světě, ale na Marii svatohostýnskou jsem pamatovala. A hle! Ráno mi bylo lépe a po čase jsem pookřála. Jsem teď zdráva úplně i syn můj. Volám tisíceré díky za uzdravení!

A. G. v P. děkuje P. Marii, sv. Antonínu za vyslyšení prosby v těžké záležitosti.

Sodálka M. z Kvasic hledala v opuštěnosti pomoc u božského Srdce Páně, P. Marie, sv. Teresie a sv. Kateřiny a nebyla v důvěře sklamána. Proto děkuje za prokázané milosti.

Čtenářka Hlasů z Bučovic děkuje P. Marii za vyslyšení prosby a posílá na sochu Srdce P. 20 K.

lice jí toho bylo líto, že již Sv. Hostýn ne-
spatří, ač před tím chodívala každého roku.
Když jí lékař zakázal každou námahu, vy-
zpívávala všechny hostýnské písně a pak klid-
ně čekala smrt. Ještě měla přání poříditi
do kaple antependium s Panenkou Marií
Svatohostýnskou. Vše měla, a musila vše-
cko opustiti, i své malé dítky, které vše-
cky, zvláště děvčátko, doporučila pod o-
chranu P. Marie Svatohostýnské. O. v p.

**Obrázky P. Marie Svatohostýnské v ci-
zině.** L. D. ze S. píše v září 1920: Když
jsem byl r. 1916 na dovolené, zajel jsem
také na Sv. Hostýn, doporučil jsem se do
ochrany P. Marie a koupil jsem si několik
jejích obrázků. Tyto jsem měl s sebou,
když jsem se dostal do italského zajetí do
Paduy. V zajateckém táboře jsem pohlížel
den co den na ně, a knížky koupené v
mou pout s obrázkem Matičky Svatoh. bý-
valy mi vzpomínkou na dálnou Moravu,
na milý Hostýn a domov. Každý den slou-
žili čtyři italští kněží v jednom baráku
mše sv. Dosud vzpomínám s pohnutím na
ty mocné dojmy, které jsme měli, když
jsme při mši sv. zpívali Tisíckrát pozdra-
vujeme Tebe. Sami Italové přišli poslou-
chat naše písně a velice se jim líbila naše
pobožnost. Ovšem bývali jsme také i tu-
peni za to, že jsme chodili na mši sv. a
to ne od Italů, ale od našich lidí. S něko-
lika obrázky hostýnskými jsem šel ze za-
jateckého tábora na svobodu jako legionář,
a dostal jsem se napřed k Veroně, a potom
do Foligny. Je to město o něco větší než
Uh. Hradiště, má pět velkých kostelů a
několik menších. Ve velmi pěkném hlav-
ním kostele je nádherná mramorová hrob-
ka sv. Felixe. Ve Foligni jsem rozdál obráz-
ky různým rodinám a dítkám, vypravoval
jsem jim o Sv. Hostýně a oni zase mi vy-
kládali o Loretě. Měl jsem také štěstí spa-
třiti ono místo a dosud živě vidím v duchu
na vrchu u moře vypínati se Loreto, které
je Italům tím, čím jest nám Sv. Hostýn.
Vzpomínka na Sv. Hostýn provázela mne
po celou dobu války, ať jsem byl na ruské
neb italské frontě a posud mi zůstává sva-
tou, a nyní mám jen touhu, abych mohl co
nejdříve vyplniti, co jsem si umínil, totiž
přijíti na Sv. Hostýn

Z řádu T. J. Na Nový rok jsme obdrželi
nový katalog provincie československé T. J.
Dle něho bylo na začátku r. 1920 všech
členů 17.245. Celý řád je rozdělen na 6 vět-
ších částí, které se nazývají assistance, a
sice: italská (všech členů je 1415), německá
14329), francouzská (2758), španělská (4229),
anglická (1622), americká (2892). Každá as-
sistence se dělí v provincie: italská v řím-
skou, neapolskou, sicilskou, turinskou a be-
nátskou. Německá v provincii rakouskou,
belgickou československou, německou, u-
herskou, juoslavskou, holandskou a polskou.
Francouzská v šampaňskou, francouzskou
(pařížskou), lycenskou a toulonskou. Španěl-
ská v aragonskou, argentino-chilskou, ka-

stillskou, leonskou, portugalskou, mexickou
a toledskou. Anglická v anglickou, irskou
a kanadskou. Americká v kalifornskou,
newyorskou, missurskou a novo-orleánskou.

V rakouské provincii bylo začátkem r.
1920 356 členů, v belgické 1279, v čecho-
slovenské 114, v německé 1210, v uherské
212 v jugoslavské 113, v holandské 581, v
polské 464.

Provinciálem v naší provincii R. D. P.
Leop. Škarek. Domy jsou v Bratislavě (kol-
legium všech členů 9), na Sv. Hostýně (re-
sidence 6), v Bohosudově (kollegium 39), v
Opavě (residence 6), v Hradci Králové (re-
sidence 3), v Praze (kolleg. 16 a resid. 11),
v Trnavě (kolleg. 42), na Velehradě (kolleg.
27). Mimo provincii studují atd. 33.

Na Sv. Hostýně jsou: P. Jos. Stryhal
sup., P. Frant. Zimmerhackel, P. Jan Dvo-
řák P. Rud. Rozkošný v Bohosudově: P. K.
Lerch, P. Tomáš Vítek. V Opavě (Sněmov.
ulice 2) P. Vladimír Dreiseitel superior, P.
Konrád Kubeš; v Hradci Králové u Panny
Marie: P. Vinc. Pernička sup., P. Frant.
žák. V Praze (Bubeneč, Bubenečská 299).
P. Jos. Vraštil rektor, P. Alois Jemelka, P.
Cyril Jež, P. Em. Kubíček, P. Frant. Kubí-
ček, P. Pavel Opavský, P. Jar. Ovečka, P.
Blažej Ráček, P. Arnošt Tuček, P. Alois
Stork, P. Jan Hycl. V Praze u sv. Ignáce
II. Ječná 2 jsou: P. Frant. Krus sup., P. La-
dislav Muláček, P. Method Daněk, P. Jan
Hrubý, P. Jos. Jaro, P. Jos. Rybák, P. Ant.
Řehoř, P. Rudolf Steskal. V Trnavě na Slo-
vensku Štefanikova ul. 4. jest noviciát, v
němž jest noviců scholastiků 13, a noviců
bratří 8. Vede je P. Václav Wirsig. Na Ve-
lehradě je P. Ant. Ostrčil rektor, P. Kar.
Jürschik, P. Jos. Bartoník, P. Karel Pokor-
ný, P. Ladislav Schmidt (Brno, alumnát), P.
Frant. Tomeček.

Vyučují: P. Jan Černý, P. Frant. Do-
mes, P. Ant. Eisner, P. Frant. Jařabáč, P.
Ant. Novotný, P. Jan Soukup, P. Adolf
Špaldák, P. Jos. Špatný, Jos. Habeš, P. V.
Šettner a Aug. Pozdech.

Mimo provincii jsou zvláště: P. Bohum.
Spáčil učí na papežském ústavu východním
v Římě, P. Jos. Lepka na něm studuje, P.
Frant. Vídeňský ve Vídni I. Kirche am Hof,
je tam českým kazatelem, 17 scholastiků
studuje v Inšpruku, 2 v Belgii a P. Method Ři-
hák v Irsku.

Co se týká povolání do řádu T. J., ja-
kož i do ostatních řádů, ba i povolání k
světskému kněžství platí dnes zvýšenou
měrou slova Spasitelova: Žeň sice mnohá
jest, ale dělníků málo. Proste tedy Pána
žní, aby poslal dělníky na žeň svou. (Luk.
10. 2).

Socha b. Srdce Páně. Jos. a Frant. Za-
mazalovi z Malhotic na poděkování za vy-
slyšení 200 K. A. Kudělkova Koblov 8 K.
nej. od Telče 5 K.

Nový oltář: Vác. Rutta, farář v. v. v
Paskově 7.50.

Křížová cesta: V. Rutta 5 K, nej. na úmysl zemřelé matky 50 K, Kristina Hanzelkova z Bernatic 10 K.

Pomník omladiny: V. Rutta 5 K, M. Kratinová v Ostrovacích od M. Kvardové k uctění památky za padlého syna 20 K.

Korunka: nej. 5 K.

A. V. Podbřezice: Hlasy 27 K 70 h; estatek Matice.

Od amerických Čechů prostřednictvím rdp. arcib. dra. Ant. Stojana: na korunku 96 K, elektrika 96 K, na Hlasy 192 K, chudým 48 K. Poštovní poukázky 9. prosince: Nivnice, Měrovice, Kroměříž, Želč, Smržice, Vikoš, Prusinky, Přibice, Olomouc, Konice, Kelčany, Modrá, Plaňanl, Teodorov, Pavlov, Kroužek, V. Bytyška, V. Kunčice; Popovice, H. Újezd, Lhotka, Krásno, Raclechov, Bílá; 26. pros.: Václavovice, Kurovice, Otice, Štěpánov, D. Újezd, Hodice, Dolany, Břuchotín, Olomouc, Žakovice, Nenakonice, N. Hrozenkov, Kojetín, Citov, Bařic, Štítná, Štarnov, Nivnice, Napajedla, Klimkovic, Koblov, Náklo.

Časopis Štít vycházející v Hradci Králové píše 16. září: Ze Sebranic. Dne 14. srpna doprovodili jsme na hřbitov Fr. Štíteského z Třemošné. Zesnulý byl znám jako vroucí ctitel Panny Marie i daleko za farnostmi sousedními. Jeho skromná povaha byla příčinou, že nebyla za živa náležitě oceněna jeho apoštolská činnost. Měl zásadu: »Všechno ke cti a slávě Boží!« Ač tělesně slab, duchem předčil mnohé. Jako důvěrník strany lidové a kolportér různých katol. časopisů přispíval mnoho k uvědomění lidu katolického. (Objednával až 100 kg kalendářů) Vyvinul velikou horlivost (zvláště při volbách. Jako terciář byl původcem mnohých pobožností. Měl své vyvolené místo v krásném lesním údolíčku v kapli sv. Mikuláše, kterou sám opatroval a z dobrovolných příspěvků okrašloval. Byl malým chalupníkem. Zanechal mnoho nedokončeného. Šel však s klidem. Zanechal zde vdovu s 8 nezaopatřenými dětmi. Doufám, že jeho ctitelé přenesou svou přízeň i na tyto pozůstalé. Jeho však nejlépe uctíme, když budeme následovat jeho skutky. Podporujme tudíž to, co on podnikal. To platí zejména o rozšiřování katolického tisku. Volám za ním: »Odpočivej, duše šlechtná, v pokoji a buď pamětliv i nás v našem slzavém údolí« — J. S. — V Pánu zesnulý šířil také mezi známými Hlasy svatoh., přivedl před několika lety na svátek sv. Jana Nepomuckého procesí z Litomyšlska, které bylo od P. Ant. Ostrčilíka uvítáno, častěji dopisoval na Sv. Hostýn. V posledním dopisu děkoval P. Marii za ochranu a stěžoval si, jak domkaři v době válečné musili trpěti.

V neděli po svátku Nanebevzetí P. M. byl chycen jistý výrostek, jenž vybíral peníze z vodní kaple. Již delší dobu se tak dělo. Když totiž není ve vodní kapli žádný poutník, vplíží se tam zloděj, zacpe díru

do pokladničky buď kaménkem neb papírem. Lidé dávají peníze vedle; a když tam opět nikdo není, přichází zloděj a sebere peníze. —

Různé. 2. pros. bylo postaveno ve chrámě pohyblivé lešení pro malíře, jenž před vánoce čistil a opravoval malby a postavil jesličky. Koncem října byla sv. misie u Redemptoristů v Brně, která se dobře vydařila. Chrám byl okrášlen a ze všech oltářů byl nejvíce ozdoben oltář P. Marie Svatoh. Jen květiny stály 130 K.

M. V. z O. u Klášterce děkuje P. Mar. za pomoc. Přišla pře dvánoce, nocovala ve spárně u kostela, bylo jí velice zima. Každého roku si přála spatřiti hostýnský betlém, a letos z nenadání se jí přání vyplnilo. Na zpáteční cestu se posílila sv. přijímáním, vyspala se až v Dřevohosticích a šťastně celá čerstvá se domů dostala. Je z celé osady nejchudší, ale je docela spokojena. Má sestru sedm let nemocnou, musí shledávati živobytí, u lidí nenalézá pomoci, jen důvěra k P. Marii jí dodává síly a sv. trpělivosti.

M. S. z Brna, která již 76 let žije v Boží ochraně, děkuje P. Marii Svatoh. a ctihod. P. Středovi za několikateré uzdravení. Loni před 20 lety byla nebezpečně nemocná a obrátila se k ctih. P. Středovi s prosbou, aby dokázal svou přímluvou, zda se skutečně raduje u trůnu Božího a dokázal to. Od té doby byla několikráte vyslyšena a naposledy loni z nebezpečně nemoci uzdravena.

Knihy redakci zaslané. Revue »Archa«, list družiny literární a umělecké v Olomouci, Wils. nám. č. 17. Kalendář »Vzkříšení« v Č. Budějovicích, 7 K. Noviny »Pozorovatel« v Kroměříži. Noviny z Podradhoště, Selské Hlasy. Slováké noviny v Uh. Hradišti. Naše Zádruha, Chlum u Letovic. Písne a modlitby při duch. cvičeních od Mar. družiny učitelek na Moravě, nákl. III. řádu sv. Fr. v Brně. Růže Dominikánská, Praha I. Hanácké listy v Prostějově. Vídeňská »Pravda«. Květy Mariánské, Brno, obč. tisk. Ve službách Královny, věstník Mar. družin, Praha II., Ječná 2. Americký časopis »Katolík«. Týdenník »Štít« v Hradci Král. Stráž, týdenník v Třebíči. Klaverský kalendář 1921 cena 4 K, nákl. Družiny sv. Petra Klavera. Echo z Afriky, měsíčník pro missie. nákl. Druž. sv. Petra Klavera, Praha II. Na zbořenci 15., nyní Brno, Petrov 1. SS. Eucharistia, orgán kněží klanějících se nejsv. Svátosti olt., Olomouc. Náš Domov, měsíčník, Brno, Bis. ul. w. 1. Ráj, měsíčník, Vídeň IX.-4 18. Posel k našemu lidu, Bohosudov, Duch. správa české kaple. Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda, Kroměříž. Naše Omladina, Nová Říše. Život, kulturní revue, Praha II., Voršilská 1. Dorost, čtrnáctidenník pro mládež, jež vřele doporučujeme, Praha II., Salmova 8. Vestník díla šíření víry, Praha, Hradčanské nám. č. 7.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K. v Americe 0.5 dol. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: P. Konrád M. Kubeš T. J.: Sv. Hostýn a Lurdy str. 33. — Vojt. Hošek. Rozhledna (báseň) str. 35. — P. Fr. Videnský T. J.: Život P. Marie str. 35. — M. Dostál: Pomněnky Svatojanské str. 37. — P. Josef Stryhal, T. J.: Proč se slouží mše sv. latinsky a ne česky str. 38. — V. Kronus: Z dojmů které nevymizí str. 42. — Labyrnt: Mše s. (Liturgický výklad.) str. 44. — P. Rudolf Rozkošný Zprávy se Sv. Hostýna. str. 47. VYOBRAZENÍ: Obrázek sv. Filomeny v lese na cestě na sv. Hostýn.

Jak bylo v 1. čísle letošního roku oznámeno, poslali jsme do amerických časopisů Katolika, Hlasu, Nového Domova a České ženy zprávy se Sv. Hostýna: která procesí přišla a vůbec co se stalo pamětihodného minulého roku. Všechny časopisy cny zprávy uveřejnily. V Katoliku, jenž ji uveřejnil 17. prosince, byl zároveň uveřejněn dopis P. Jana Bergra, faráře v Táboře Min., v němž děkoval všem, kteří přispěli ku zdaru sv. missijí konané v jeho farnosti: předně misijnáři, pak farníkům, kteří přistoupili ku sv. svátostem. Na konci dopisu obrací se na Moravu těmito slovy: A Vy moji drazí tam za mořem v krásné moji otcině, kteří tyto mé řádky budete čísti, ty drahá sestro, tvůj manžel a dítky, Vy drazí bratři, Vaše manželky a dítky a Vy všichni moji drazí přátelé a známi, kteří mne dosud nosíte v srdci a v myslí, Vy všichni přijměte můj upřímný pozdrav a milou vzpomínku. Přeji Vám a modlím se, aby novorozený Ježíšek ve svátky vánoční zavítal jako moji osadníci a já, jejich duchovní správce s nimi. Radujte se s námi o Vánocích. My sice jsme od Vás daleko, ale duch náš dlí mezi Vámi. Přeji Vám všem šťastný a milostiplný Nový rok na milém Pánu Bohu a P. Maria drž nad Vámi z hory svatohostýnské ochrannou ruku Svou.

Podobnou zprávu o oné missiji přinesl americký Hlas již 10. prosince, také se vzpomínkou na Sv. Hostýn. V dopisech, které jsme posílali do Ameriky, jsme ovšem nezapomněli na Hlasy Svatoh. a nepřímou jsme pro ně agitovali: že vycházejí každý měsíc a že stojí jen půl dolaru. I hle v Katoliku ze dne 31. prosince 1920. bylo toto prohlášení uveřejněno:

Moravanům a všem ctitelům P. Marie Svatohostýnské Důst. Otcové Jesuité na sv. Hostýně na Moravě, kde P. Maria divy tvoří a k lidu svému mateřskou láskou lne, vydávají měsíční list »Hlasy Svatohostýnské« za 50 c na rok; v kterémžto spisku přinášejí se zprávy ze sv. Hostýna, různé tamnější události a poděkování P. Marii od mnohých, kteří na sv. Hostýně byli uzdraveni. Též do »Hlasů Svatohost.« dopisují naši drazí krajané obzvláště z milé naší Moravěnky, ovšem i odjinud. Na vyzvání P. Rozkošného, mého spolužáka a spolu-bratra v »Hlase« učiněné, jsem ochoten sprostředkovatí spojení mezi těmi, kteří by »Hlasy Svatohostýnské« chtěli odbíratí, (a měli by tak učinit zde aspoň všichni Moravané), neboť P. Maria na sv. Hostýně chrání drahou naši Moravěnku a naše drahé tam bydlicí a ovšem i jiné ctitele Panny Marie. Nepatrný obnos 50c myslím žádnému neublíží a za to máme pěkné zprávy

od našich milých v našich bývalých vlastech a ještě podporujeme sv. Hostýn, chloubu každého zbožného Moravana. Nebudu žádným jednatelem; peníze mi odevzdané zašlu hned na sv. Hostýn s adresou všech se za odběratele přihlásivších a každý přímo na svou adresu každý měsíc »Hlasy Svatohostýnské« obdrží. A pak též může se v »Hlasech Svatoh.« se svými milými sblížit. Obnos 50c zašlete co nejdříve: P. Jan Berger, Tábor, Minn. — Proto prosíme všechny odběratele, kterým první neb druhé číslo letošního roku zbylo, aby nám je laskavě vrátili. Také potřebujeme některá čísla minulého roku; komu zůstalo, ať je také vrátí.

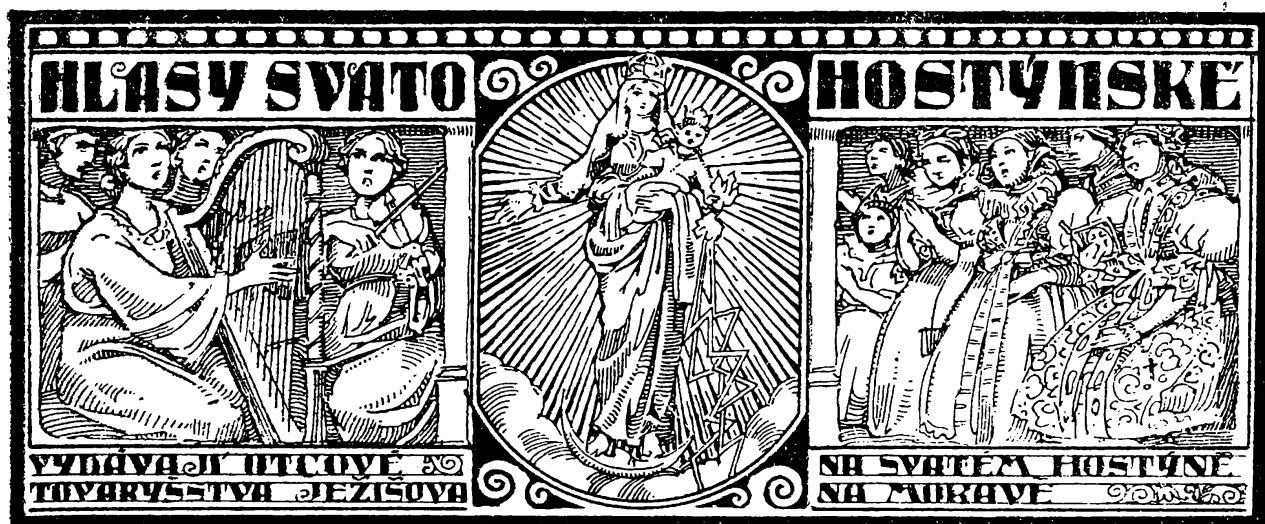
Amerika: Děkujeme redakcím jak Katolika tak Hlasu za to, že sprostředkují spojení mezi námi a novými odběrateli, kterým jsme ihned čísla poslali.

Počasí: Naše Zádruha 27. ledna píše o lednovém počasí: Letoší leden je víc než aprilový. Jeden den svítí slunce, vše je přímo v jarní náladě, druhý den už se prší sněh, fičí severák, neb leje jako z konve. A Čech 6. ledna napsal: V nejvyšších horách krkonošských obnáší pokrývka sněhová 10-15 cm, v Rudohoří nejvýše 5 cm, kdežto celé ostatní Čechy jsou beze sněhu. Všude pučí stromy a květiny se objevují na povrchu půdy. Ani v nejstarších kronikách není zaznamenáno v lednu tak krásné počasí jako letošní. Teplota vystoupila průměrně na + 10°.

Na Sv. Hostýně byla průměrná teplota za leden nulla; prvních 14 dní byl teplotní měř nad nullou, druhých (mimo 20. 21. ledna) pod nullou; 25. ledna — 9,2°C. a poslední 3 dny opět nad nullou. Na Nový rok + 6°, 2. ledna + 5°, 6. ledna 3°, 9. ledna 0°, 16. ledna — 5°, 23. ledna 0°, 30. ledna + 3°C.

Za celý měsíc napršelo 54 mm v 17. dnech a sice: 1. 2. 3. 5. 8. 11. 12. 14. a sněžilo 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 26. 28. ledna. Nejvíce sněhu bylo na 1 dm, který ku konci měsíce roztál.

Byli jsme celý měsíc přikryti mlhou, či nízkými mračky, a když tato zmizela, objevila se nad námi zatažená obloha, z níž vídka na chvíli problesklo slunce. Tak tomu bylo 11. ledna. Slunce právě před západem se ukázalo, ve chvíli, kdy nízké mraky od západu plující dostihly vrchu hostýnského. Když mrak již končil, byl zapadajícím sluncem prozářen, takže, když jsme vyšli z kláštera, jakoby hostinec byl v jednom plameni, jenž vystupoval do výše až 100 m. Zjev trval jen několik minut. Někteří lidé, kteří z roviny zjev ten spatřili, mysleli, že na Sv. Hostýně hoří.

P. Konrád M. Kubeš T. J.

Sv. Hostýn a Lurdy.

(Dokončení.)

Kdybych měl porovnávat pobožnosti a zbožnost poutníků lurdských s našimi, řekl bych, že zbožnost poutníků v L. jest kultivovaná, elegantní, kdežto u nás zase srdečnější a samorostlá. Knězi, který jest zvyklý, že rubriky vyměřují při nejsv. oběti každý pohyb a akci, aby byla co nejdůstojnější, bude se více zamlouvat způsob, kterým si počínají poutníci v L. Nedá se však upřít, že mnohdy nadšení a nelíčená zbožnost moravských a slovenských poutníků na sv. H. má v sobě cosi dojímavějšího. Naši poutníci poddávají se zcela srdci a citu, a uctívají nebeskou královnu, jak právě srdce velí. Při loučení nebrání slzám, do zpěvu by rádi vložili celou svou bytost a »vyzpívali« by celé své srdce (zaspívají si »od plic«). Mnohdy naši poutníci nedbají druhého. V kostele několik procesí, každé zpívá svou, ale neruší je to; každý hledí si své písně a hledí se »uplatnit«. Pro pozorovatele ovšem nebývá dojem právě nejlepší. Křížovou cestu může konat jeden, deset, nebo i celé procesí. Do kostela může každý, pokud se tam kdo vejde. Možná, že by se mnohému našemu poutníku v L. nelíbilo; tam by se dověděl z návěští vedle portálu růž. basiliky, že zítra jeho procesí má v jeskyni vyhrazenou dobu od 8—9 hodin, pak že musí ji opustit, protože přijdou zase jiné.

Zpěv jest v L. celkem pěknější, či lépe esthetičtější. Každý poutník má knížku, z níž zpívá; není tam tedy rušivého předzpěvování jako u nás. I při světelném průvodě zpívá každý lurdské Ave z knížky. Každý zpívá umírněným hlasem, (za to však zrychleným tempem), tak že víava nenaštane nikdy; všichni přítomní (ať v basilice ať v jeskyni) zpívají iutěž píseň (ostatně bývá to vždy jediné procesí, jemuž vyhrazena hodina pobytu a společná pobožnost ve chrámě nebo v jeskyni) — nemožno tam tedy vidět takové divadlo, jaké často v naší svatyňce.

Co se obsahu týče, soudím, že francouzské písně jsou nadšenější, naše však dojemnější. Naši písně na rozloučenou (»S bohem, má radosti«)

sotva se která lurdská vyrovná.^{*)} Písně »Na stokrát buď pozdravena . . .
»Růže krásná v ráji štěpovaná . . .« předčí jistě mnohou lurdskou píseň —
nikoli však písně od jednotlivých našich procesí zpívané, často naivní
obsahem a melodií ne právě vynikající, při tom však hodně srdečné.

Výstavností, bohatstvím, krásou nemůže se naše chudička svatýňka
lurdským basilikám rovnat ani zdaleka. Jest to pochopitelné; na oběta-
vosti našemu věřícímu lidu síce nescházelo nikdy — vzpomeň si na ko-
runovací —, bohatstvím však nás Francie předčí daleko, a kromě toho
nesmíme zapomenout, že do L. se scházely milodary z celého světa. Kří-
žová cesta (od jeskyně dosti daleko vzdálená) jest překrásná, na stráni
jednoho blízkého vrcholu až k temeni vedená. Světelný průvod večer (den
co den konaný) jest daleko imposantnější než na H., za to však náš předčí
průvody na jiných poutních místech (jest jistě pěknější než světelný prů-
vod, který jsem viděl v Einsiedlu ve Švýcarsku). Eucharistický průvod
(denně odpoledne) nám schází právě tak jako noční adorace (klanění
nejsv. Svátostí). Zástupů nemocných, kteří přičinazejí vyprosit si uzdravení
od Neposkvrněné Panny Lurdské, Královna Svatohost. taktéž nevidí.^{**)}
Leč právě tato okolnost jest příčinou, že si na H. může poutník vykonat
nerušeněji pobožnost než v lurdské jeskyni. Před jeskyní bývá zvláště
odpoledne (před průvodem s vel. Svátostí) takový hluk a šum, že poutník,
chce-li se nerušeně oddat své pobožnosti, musí buď odejít do basiliky
nebo posečkat, až budou nemocní z prostranství před jeskyní odvezeni.
Ostatně delší dobu v jeskyni setrvat na modltbě poštětí se málo komu,
a kromě toho neustálé přecházení poutníků ruší i tam.

Sv. přijímání jest v L. asi desetkrát tolik co na Sv. H., neviděl jsem
však nikdy zpovědnice obležené tak jako u nás; jednak proto, že každý
poutník se zdrží v L. několik dní a proto má na sv. zpověď času dost,
jednak vykoná si ji mnohý snad doma. Za to daleko více obleženy jsou
kohoutky, z nichž se čerpá »svatá voda« (tam se říká »zázračná voda«);
kdybych si nebyl vyčíhal příhodný okamžik v pravé poledne, kdy tam
bylo volněji, nevím, jak dlouho bych se byl musil tísnit, než bych se byl
k vodě dostal. Anž přístup k ní není tak pohodlný jako na Sv. H.

Načrtl jsem ti, milý čtenáři, několika prostými slovy rozdíl mezi
Lurdy a Sv. Hostýnem. Navštívil jsem nejedno poutní místo Neposkvrněné
Panny, a mohu tě ujistit, že kromě Lurdů se mi sotva které tak líbilo jako
Sv. Hostýn. Snad jsi i ty zatoužil, aby ti bylo dopřáno pokleknout v mi-
lostné jeskyni v L., a tvé přání snad dosud nesplněno. Nermuť se proto,
přijď jen na Sv. H., a až poklekeš za oltářem před milostnou sochou ne-
beské Královny, vzpomeň si na má slova a věř, že jsem na tomto posvát-
ném místě zažil nejednu chvíli právě tak blahou jako kdysi v milostné
jeskyni lurdské.

*) Ukázka z lurdské jedné písně na rozloučenou: » . . . Srdece majíce plné zármutku vo-
láme k Tobě: na shledanou . . . Na shledanou, hory Pyrenejské, pneuci k nebesum své vrcholy,
korunované věčným sněhem a ledem . . . Na shledanou svatá jeskyně . . . srdce našemu jest
tvůj černý kámen dražší nad zlaté paláce . . .« Patrně, že obsah dosti naivní. Jiné písně, zvl.
mariánské, jsou pěknější, plné nadšení a horoucí lásky k neposkvrněné Panně.

**) Zázraky vykonané na přímluvu nejbl. Panny na sv. Hostýně nemohou se rovnat ani
zdaleka těm, které působí její přímluva v L. Řada zázračných uzdravení, jež se stala na pří-
mluvu Královny sv. Hostýna, jest zaznamenána v archivu residence T. J. na sv. H. Zvláště
P. Cibulka velmi pečlivě zaznamenával čas, místo a osoby uzdravené a dal celý záznam po-
depsat od očitých svědků (otce, manžela místního duchovního správce atd). Nejvíce jich jest
z let 1888—1895. Myslím však, že Francouzi v L. věnují této věci větší pozornost než my na
sv. H. — Kolik proseb vyslyšela, a kolik zarmoucených srdcí potěšila nejbl. Panna v L. a na
sv. H., ví jen ona a vševědoucí sám.

Rozhledna.

Kde z nížin Moravy posvátný Hostýn vstal,
a k nebi ční — když vrchol noha stihla,
ze stínu lesních křů, kde svah se nejvýš vzpjal,
rozhledny hlava vynoří se štíhlá.

Tu pohled nádherný do Hané širých niv
se otvírá, kde slunce zlatě svítí,
i v Karpat hrdý štít, jež nezřel zrak tvůj dřív
tou spleť keřů, stromů hustou sítí.

Tak bývá v žití tom — jak stromů hustý řad
tlum marných tužeb, všedních bojů klání
a bídných radostí i strastí napořád
nám v slunný věčna kraj zrak pozablání.

Však ku Tvé výšině, ó svatá Rozhledno,
jež s Hostýna do nížin našich zíráš,
kdo duši povznést zná, Ty v krásy bezedno
a k věčnosti mu výhled rozevíráš!

Die P. Meschlera T. J. P. Fr. Videnský T. J.

Život P. Marie.

22. Bolestný pátek,

Druhý den po hostině betanské konal božský Vykupitel svůj slavný vjezd do města. Není pochyby, že se ho Marie s ostatními ženami účastnila. Rozplývala při tom radostí. Byl to den cti a slávy v životě jejího syna a mistra. Ale právě tato vzrušující událost, ústní potyčky v následujících dnech, kdy Kristus svým nepřátelům mnohou zahanbuující porážku připravil a posléze zrada Jidášova přivedla poslední rozhodnutí. Spasitel musil zemřítí, jakmile se naskytla příležitost, se ho zmocriti.

Na Zelený čtvrtek odpoledne dlel Spasitel naposledy v rozkošné Betanii, kde tak často v domě Lazarově požíval pohostinství. Nepochybně tam ohlásil všem, že se nyní jeho opětované předpovědi uskuteční, že tentokráte půjde a už se nevrátí. Pak se srdečně rozloučil s Lazarem a jeho rodinou. Také přistoupil ku své matce Marii, uchopil láskyplně její ruku, jakoby jí chtěl za její lásku děkovati, a pravil k ní, že dobrý syn neodchází bez svolení matky a proto aby z lásky k lidem obět svého syna přinesla. Zda tu nepadla matka k jeho nohám a neprosila, aby s ním směla zemřítí? To ovšem Pán nepřipustil, ale sdíletí měla s ním jeho utrpení a měla, pokud možno, stále při něm po jeho boku zůstatí. Potom jí něžně pozvednul, objal ji laskavě a představil jí apoštolům a všem ostatním, aby se v trudných hodinách, které měly nyní přijíti, podle ní řídili. Na to šel, ode všech se zármutkem a bolestí doprovázen, do města. V noci slavil velikonočního beránka a poslední večeři; svaté ženy se jí beze vší pochybnosti u zvláštních stelů účastnily a přijaly z jeho požehnaných rukou poprvé svaté přijímání. Také Maria přijala pod způsobami svátostnými z jeho ruky Tělo, které mu byla dala, a poslouchala s tesklivostí jeho vznešená slova na rozloučenou a velekněžskou modlitbu. Po té opustil s učedníky večeřadlo a zanechal tam svou matku ve velikém smutku. Šel na horu olivetskou a započal své utrpení smrtelnou úzkostí v zahradě getsemanské. Vyšším poznáním měla vědomost o smrtelné úzkosti milovaného syna

a snášela s ním celou těžkost hořké hodiny. Z potěšitelného ovoce, které z jeho utrpení mělo vzniknouti, tvořila matka nejušlechtlejší plod jeho smrti a skýtala mu obzvláštní útěchu. První zvěst o jeti Krista Pána a odvedení do města přinesl asi svatý Jan a není nepravděpodobno, že na prosbu matčinu šel na nové výzvědy do paláce Kaifášova. Než co mohl ku potěše říci? Ježíš byl už odsouzen na smrt.

Na úsvitě vydala se Maria, arci ve společnosti svatého Jana a několika žen, sama na cestu, aby se něčeho bližšího dověděla, a kdo ví, zda se svým průvodem nebyla někde stranou v nějakém koutě sloupoví přítomna prvnímu soudnímu přelíčení, které se konalo na veřejném tržišti? V jak smutném a ubohém stavu zahledla jej na schodech před vladařem! Ve druhém přelíčení bylo jí zažití, kterak zlopověstného zloděje a vraha Barabáše staví Spasiteli po bok, aby lid si vyvolil, koho z nich chce osvobodit. I dává se přednost Barabáši; zbůjník má být propuštěn na svobodu. Krev Ježíšova neznamena lidu více nežli krev obyčejného dobytčete; ať naň přijde, co jim uškodí? »Krev jeho na nás i na naše syny«, ječeli. (Mat. 27, 25.) Na to bylo hrozné bičování. Tu si zahalila hlavu, aby strašné divadlo neslyšela a neviděla. Ale její duše byla opravdově spolu mrskána a rozdrásána. Z potupného korunování doléhaly na její sluch pusté výkřiky vojáků, provolávajících ve strážnici jejímu synu jako bláznů »slávu«. Co se asi odehrávalo v jejím srdci mateřském, když Spasitel v červeném posměšném pláští ve svázaných rukou rákos, s tělem skrvaveným, na hlavě trnovou korunu, sehnut, bolestí zdrcen, jako krvavý stín na rozkaz Pilátův vystoupil na terasu před lid a zpod děsné trnové koruny s nevýslovným smutkem a s laskavostí obrátil zrak krví zalitých očí na vlnící se zástup, an mu jako pozdrav a odpoběď zazníval vstříc divoký řev: »Pryč s ním, ukřižuj ho!« Což se i stalo. Musila na to patřiti, kterak Pilát brzo překonán odporem davu, posadil se na soudnou stolicí, a zlomil hůl a hodiv ji Spasiteli pod nohy, prohlásil nespravedlivý a ukrutný rozsudek smrti ukřižováním. Po Ježíši býlo veta. Div, že srdce matčino nepuklo za pustého jásání nepřátel a nevráživců. Ihned přikročeno ku provedení rozsudku.

Až potud možno si spoluúčastství matky na utrpení Páně pouze domyslit. Nyní následují dvě události, jednak ústním podáním jednak písmem zaručené:

Průvod na popraviště se hnul. Prerývané zvuky polnice, hlasitý křik a hukot lidu oznamovaly blízkost smutného pořadu; vše chvátało, aby jej vidělo. Také Maria šla mu naproti. Doposud šla za svým miléným synem toliko z daleka. Než musila ho viděti z blízka, to chtěla a žádala její láska; on měl věděti, že, i když ho vše opustilo, jeho věrná služebnice a matka to neučinila, že je mu na blízku, nestydí se zaň, přeje si s ním trpěti a zemřiti, chtěla ho svou přítomností potěšiti a povzbuditi. I nadběhla si snad vedlejší uličkou a postavila se na hlavní cestu, kudy průvodu bylo se bráti a kde musil jíti mimo ni. Pojednou byl tu průvod. Napřed jel na koni římský setník, za ním kráčeli odsouzení po čtyřech vojácích na každé straně, za nimi pochopové a holomci s popravními nástroji, s tabulkou na tyči, na které byla udána příčina trestu, a vedle nich a za nimi nesčetný zástup lidí, vysoce postavených i nízkých, domácích i cizích. A uprostřed průvodu kráčí jakási postava nejistým krokem, sehnuta, sotva ji viděti pod břevnem kříže a pod zastíňujícím věncem trnovým. Maria ji poznala. Byl to Ježíš. Byl týráním a ztrátou krve všech vysílen. Pravice objímala těžké břevno kříže na rameně, levice zvedala pracně široký šat, aby nejistým krokem nepřekážel v chůzi. Jeho obličej byl zateklý a krví zalitý, vlasy a vousy rozčuchané a krví prosáklé, spečené; kříž a provazy, jimiž ho vedli, vlačily těžký, vlněný šat do hlubokých ran rozdrásaného těla. Nevýslovně zubožená a strápená byla jeho postava, zrak ve vpadlých očích vážný, útrpně prosebný a odpouštějící, až to dojívalo. Tak ho zočila ku přehroznému žalu svého mateřského srdce. Bohužel nebylo jí možno, tím davem lidu, vojáky a pochopy k němu se prodrati. A tu asi pozdvihla své ruce, vztáhla je naproti němu s pohledem lásky a bolu, že by to kamenem hnulo. Také Ježíš zpozoroval její blízkost; srdce jejich setkalo se pohledem lásky a soucitu, že to nelze slovy vyjádřiti. Přítomnost matky, její velkodušnost a láska byly Pánu k útěše, úlevě a dosti-

zčinění za všechnu zpronevěru přátel, za všechna pohanění, všecken nevděk a všechnu necitelnost lidu a nepřátel.

Než ukrutně, ano ukrutněji nežli vlastní muka rozrývalo věrné a milé srdce synovo. když viděl žal a utrpení matčino. Bylo to kormutlivé, ale slavné setkání. Zvěčněno je ve čtvrtém zastavení křížové cesty. Krásněji a dokonaleji než Raffael nikdo setkání matky se synem nepodal. Spasitel klesl pod křížem a Šimon z Cyreny vyzdvihuje od zadu kříž. Syn a matka, oba na kolenou, vyměňují si navzájem dojemně vážné pohledy, z nichžto jeden vyjadřuje nejhlubší prosbu z hlubiny mdloby a bolu, druhý neochotnější ssoucit pomoci a hořkou toho nemožnost. (V Madridě.)

Alois Dostál.

Pomněnky svaťojanské.

4. Milý rodák

Ze Solnohradu jeli jsme před lety k jezeru. Nám se dostavníkem ke Královskému zdál den pěkný, ale hostinský vrtěl hlavou. Nedůvěřoval. Ale dostavník měl dřevěnou střechu se žlábků, boky se mohly zakrýti plátěnými stěnami. Co se nám tedy mohlo státi? Bude-li pršet, utečeme se do této archy a pojedeme do města.

Hned se ukázalo slunce, hned zaniklo. Na cestě jsme se zastavili na porci smážených pstruhů a sklenku vína. Kočí zastavil bez pobídky před hostincem.

A zase jeli jsme dále. Ob chvíli vyskočil v zadu na stúpátko chlapec, nabízeje protěže a jiné horské květiny, ovoce a občerstvení. Ceny byly velmi nízké.

U jezera jako na tržišti. Plno krámů, stánků, nabízeny rozličné památky, jídlo i nápoje. Vozů tu bylo mnoho z několika stran, turisté procházeli se mezi lidem domácím. Naším cílem byl ostrov sv. Bartoloměje s kostelem a restaurací. Tam jsme chtěli obědvati pod velikány, jejich vrcholky pokryty byly stálým sněhem. Veliká loď nás přijala, usedli jsme na dřevěné lávky. Veslovaly ženy opálené, v černých sukních, bílých plachétkách na prsou a se zelenými velikými klobouky na hlavách. Mužatky, jejichž muži jsou průvodci cestujících do hor. Co se tu a tam vydělá, jest na celý rok, i na zimu, kdy nekyne žádný výdělek. Mlčky veslovaly otužilé ty ženy, jenom posuňkem daly si znamení a usmály se na sebe, vidouce tu onu dámu moderně ustrojenou.

Naše společnost sestávala z učitelů a učitelek z Čech a z Moravy. I jiní tu byli, kteří podnikli výlet o prázdninách. Obdivujeme skály, rozmanitě utvářené, nasloucháme ozvěně, vidíme vodopád, řítící se ze skal do jezera, slyšíme, že toto příliš hluboké jest.

»A tamo mají ostrůvek!« ukazuje kdosi.

Opravdu, vypínal se uprostřed vody. Vlastně jenom výběžky skal s několika stromy, které se tu uchytily.

»Místo nebezpečné«, oznamovali ti, kteří v předu mluvili s veslařkami.

Pozorovali jsme nějaké víry. Však ženy pilněji veslovaly.

Paříme na ostrůvek. Pěkně se vyjímal uprostřed jasných vod.

»Hle, krajan!« ukazuje jedna z učitelek.

Ohlížíme se po jiných lodích, kde by ten krajan byl. Inu Čech všudy bratry má.

»Tamo, na ostrově, uprostřed zeleni.«

»Kdo, kdo? Věru, socha sv. Jana Nepomuckého, patrona českého!«

Všichni uctivě smekáme a pozdravujeme krajana. I zde, na jezeře?

Dávám k očím kukátko a hledím na sochu. Stála nad vodou. Jistě ji sem dali, aby sv. Jan chránil plující po jezeře, na místě nebezpečném. Držel v ruce kříž, zíral po hladině vodní.

Zdejší zbožný lid ctil i sv. Jana: Vždyť na nádraží žena, které jsme se ptali na cestu, se chlubila, že v Čechách také byla a ještě se do Prahy jednou chce podívat o sv. Janě.

Plujeme dále na druhý ostrov sv. Bartoloměje, kde stojí pěkný kostel, jenž má vzácnou věc, totiž hlavu světce, jemuž jest zasvěcen.

Prohlédli jsme si jej a v restauraci pobědvali velmi levně — zvěřinu z kamzika, celý oběd za 2 marky.

Po odpočinku vsedáme do lodě a plujeme zpět, potkávající jiné výletníky, s nimiž jsme se hlučně pozdravovali. A zase mezi nimi byli Češi. Kde by těch nebylo.

Opět plujeme kolem ostrůvku se sv. Janem, pozdravujeme ho a loučíme se s ním. Kéž opatruje plující na hlubokém jezeře! Ženy se uctivě křížují, na tu chvíli pouště z rukou vesla.

Na břehu slyšíme, že se tu nachází osoba od královského dvora, že sem přišla bavorská princezna. Neviděli jsme jí, vmísila se mezi výletníky. Nikdo za ní neběhal, jako by se dělo jinde. Jenom kočár stál mezi dostavníky. Rychle vyhledáváme svatň abycňom odjeli, neboť se schylovalo k dešti. A tam v horách umí pršet. Proudý vody lily se z oblak. Nepomohla dřevěná střecha, stěny z voskovaného plátna, prece jsme promokli, než jsme se vrátili do Solnohradu na noc — — —

Tak vzpomínám a uvažuji, půjdou-li čeští obrazoborci i sem do jezera na ostrůvek, aby shodili sochu sv. Jana Nepomuckého. Zde by se jim asi zle vedlo mezi zdejšími zbožným lidem.

P. Jos. Stryhal T. J.

Proč se slouží mše sv. latinsky a ne česky?

Svatí apoštolové a jejich bezprostřední nástupci, pokud nám jest známo, užívali v liturgii jazyka oněch národů, které obraceli. Proto povstaly záhy tři řeči liturgické: syrsko-chaldejská, řecká a latinská. To jsou také 3 řeči, v nichž byl na kříži Spasitelově nápis zhotoven: »Ježíš Nazaretský, král židovský.« Podobně povstávaly nové řeči liturgické, koptická, ethiopská. Na západě však k vůli jednotě byla rozšířována jen latinská liturgie. Od sv. Cypriána víme¹⁾, že v Africe, kde se mluvilo punsky, byla mše sv. sloužena latinsky. Ostatně i za dob apcštolů při rozmanitosti tehdejších národů a řečí i nářečí, nebyla mše sv. sloužena ve všech cněch nářečích. K tomu te¹⁾ liturgický se ustálil a už se nebralo ohledu na řeč lidovou, která se stále mění. Proto jak na východě, tak i na západě bývá řeč liturgická stala se řečí mrtvou a obecnému lidu méně srozumitelnou. Opět pro Slovaný za času sv. Cyrilla a Methoda v 9. stol. byla povolena liturgie slovanská **při jejích obrácení**, ne totiž tak, aby **vyloučena byla latína již zavedená**, ale aby hned s křesťanstvím byla liturgie slovanská zavedena. Ovšem vinou panovníků našich neudržela se řeč ta u všech Slovanů. Nyní apoštolská stolice opět dovolila pro naše krajiny, aby aspoň na některých místech a v jisté dny byla mše sv. sloužena tímto staroslovanským jazykem, jenž ovšem jest též jazykem mrtvým, jako latína. Jedině zpěv epištoly a evangelia dovolila opakovatí v české řeči, a to na všech místech a při každé mši sv. zpívané. Nevěrní kněží, kteří nakonec i odpadli od církve katolické, vnesli nejvíce do lidu touhu, aby vyloučena byla latína z liturgie a zavedena byla řeč lidová, tedy u nás česká. Již mnoho o tom bylo psáno. Než i našim milým čtenářům Hlasů Svatohostýnských chci o tom něco promluvit.

Jsou důvody pro lidovou řeč a jsou důvody proti ní. A důvody proti ní jsou **větší**, takže církev se rozhodla pro latínu na západě, na východě pro starořeckou.

¹⁾ De orat. Dom. n. 31.

a ostatní staré řeči liturgické. — Sněm Tridentský²⁾ dí: „Ačkoliv mše sv. obsahuje veliké vzdělání věřících, přece vidělo se Otcům, že by to neprospívalo, aby se konala řeči obecnou, a docela vyslovuje trest vyloučení z církve na ty, kdož praví, že se má mše sv. jen v řeči lidové konati.“³⁾

A toto přesvědčení církve opírá se o nejvážnější důvody. Neboť bez neproměnlivé řeči liturgické brzy by liturgie **ztratila původní a apoštolský ráz, svojí svatost a důstojnost, jednotu a všeobecnost.**

Liturgie není vyučování nebo kázání, ale obět. Poučení o oběti vyžaduje se ovšem a proto církev ukládá kněžím, aby v tom lid vycvičili. Obětování pak⁴⁾ pozůstává více v úkonech nežli ve slovech. Proto se koná mnoho potichu. Tak celý tak zvaný **kanon**, jenž dříve se jmenoval actio, t. j. konání, děje se potichu, a to jest nejvlastnější obět. Rozumí-li lid úkonům, může spolu s knězem obětovati, nerozumí-li úkonům, nemůže sledovati kněze ani kdyby vše slyšel v mateřštině.

Bohoslužba⁵⁾ má svou mateřštinu, jež není ani latinská, ani česká, ani hebrejská, ani řecká. zkrátka žádná řeč slovní. A co jest tou řečí? Bohabojný život mimo chrám a přirozený výraz bohobojného života v chrámu. Kdo si to do kostela přinese, bude uctivě a nábožně přítomen při mši sv. Když loni na Nový rok u sv. Mikuláše na St. městě Pražském odpadlí knězi sloužili české mše, rozhlásilo se, že už je česká liturgie dovolená a někteří mysleli, že v ten den pan arcibiskup Pražský v kostele tom slavně to ohlásí; proto tam přišlo mnoho lidí. Jedna zbožná učitelka, godálka Mariánská, též toho byla mínění a proto tam šla na služby Boží. Tak mi sama vypravovala. Hned na začátku mše sv. si klekla a vytáhla si růženec a začala se modlití. Ale s podivem jí bylo, že její okolí jen ževlovalo, ano s pohrdáním na ní hledělo, co to dělá. Byli to totiž lidé, kteří nikdy do kostela nechodili, kteří si posměch činili z pobožnosti, ale jen ze vzdoru proti katol. církvi tam přišli. Toho se dověděla až později. Jen viděla, že se nemodlili, ač přece měli českou bohoslužbu a slovům rozuměli. A když přece lidé hodní nevědí, co mají při mši sv. dělati, toho není příčinou **latina**, ale **kněz**, jenž **nedostatečně je poučil**⁶⁾. Ostatně ti, kdo nejvíce hubují na latinu, nejméně se modlí. Také ve velkých kostelích nemohl by kněz tak hlasitě vše mluvit, aby ho všichni slyšeli. Tu by i kostel musil býti jinak stavěn, asi ve způsobu malého jen sálu, kde by oltář byl uprostřed, nesmělo by se sloužit více mší sv. najednou, nesměla by býti hudba a zpěv, jež by tomu též překážely.

Když tedy máme latinskou řeč za řeč liturgickou, tu netoliko máme nejcťihodnější řeč ve které již po 2000 let služby Boží se konají, nesčetní mučeníci a vyznavači všech století jí užívali, ale též ona se k tomu hodí co nejvíce svojí silou a krásou. Však, nejvíce v **neproměnlivosti** řeči krásně se uchovává liturgie **neporušena** v původním, apoštolském rázu. Proto latinská liturgie jest tak cťihodná, že jest starobylá, že dýše katakombami. Máme tu jistotu, že jest pravá a původní. Žměna v řeči měla by za následek, že by se i liturgie změnila. Neboť tu by se něco přidalo, tu zase vynechalo, tu by slovo přeložené mělo trochu jiný význam, až by to došlo i podstatným změnám. A poněvadž řeči živé stále se mění, proto církev chce, aby řeč liturgická byla řečí se neměnicí, a tou jest mrtvá řeč. Naše české perikopy, jež se čtou o nedělích a svátcích, nemohly přečkati ani půl století, a bylo třeba je znova přeložiti, aby více vyhovovaly novější češtině. Tak by stále se musila měniti i řeč liturgická, kdyby to byla

²⁾ Sess. XXII, cap. 8.

³⁾ Sess. XXII, cap. 9.

⁴⁾ Bellarmín, contro. de missa l. II, c. III.

⁵⁾ Sailer, Beiträge II, 250.

⁶⁾ Hlídko č. 12 r. 1920 cituje Plzeňský Český západ (72) Přitel jsem ko zkušenosti, že skutečně věřícím katolíkům kterékoliv národnosti nesejde na zevnějšku bohoslužby, ale na jejím duchu. A dokládá že se nezměnil počet návštěvníků v kostele, kde zavedli českou bohoslužbu a že neklesl počet návštěvníků v těch kostelích, kde nechali vše latinské.

řeč živá. Náboženství, jež jest neproměnlivé, vyžaduje též řeč liturgickou neproměnlivou⁷⁾. Dne 6. března 1920 měl⁸⁾ v jednotě českých filologů docent profesor Fr. Novotný přednášku o latině jakožto řeči monumentální a liturgické. Mluvil jen s hlediska filologického a rozhodně se zastával latiny pro mši sv. Pozoruhodné jsou jeho důvody. V první části přednášky mluvil o úmyslném užívání mrtvé latiny na památkách moderních. Proč užívají umělci dosud starého X fecit, Y pinxit? Proč pro monumentální účely bývá i nyní mnohdy uznávána latina na konec přece za nejvhodnější? Důvodem je profesoru Novotnému rozlišení mezi **pojmovým obsahem slova**, který lze vyjádřit více méně výstižně kteroukoliv řečí a mezi tím, čemu se říká **citový přízvuk slova**, jímž i při obsahu stejném jest jedno krásnější než druhé. Nápís **Pro patria** na pomníku navrhovaném legionářům působil na původce sochaře a působí i na nás již svým zvukem, svou menší otřelostí, věkovitostí latiny, její povýšeností nad národy a strany, a konečně celým tlumem asociací ze všech věků — Horatiovo pro patria mori — jinak, nežli

Obrázek sv. Filomeny v lese na cestě na sv. Hostýn..

by mohlo i české **Za vlast**. Je tedy citový přízvuk v celém svém rozsahu velmi důležitou složkou v uměleckém díle, a prof. Novotný v něm vidí to, co činí latinu tak vhodným jazykem monumentálním a dodává jí váhy, které mnohdy věta v moderním jazyku a ani v mateřštině pro nás nemá. A tento poznatek je mu mostem k ocenění latiny, jakožto jazyka liturgického. A praví, že vedle těch částí liturgie, které se obracejí k lidu, epištola a evangelium, jímž třeba, aby lid porozuměl a jež se lidu bez toho předčítají, jsou jiné části, které se neobracejí k lidu shromážděnému, ba ani kněz není jeho mluvčím k Bohu, nýbrž jest především tím, jenž má vykonatí něco podobného

⁷⁾ Pius IX. (In suprema ad Orientales 6. ledna 1848) chválí východní liturgie: ježto jsou složeny v řečech, jichž užívali apoštolové a sv. Otcové.

⁸⁾ Dle Hlídky 1920 str. 172.

čemu, čemu Římané říkali **certa verba**, posvátná obřadní slova, tak posvátná slova, že byla nezměnitelná, i když římský lid změnami jazyka jím již nerozuměl. V těch částech liturgie se lidu málo pomůže, když porozumí slovům (a lze toho dosáhnout i bez reformy liturgie), dokud neporozumí i celému historickému smyslu a vývoji těch **certa verba** a spojených s nimi pohybů a úkonů, rouch, odděleného místa knězova atd., a nade vše, dokud Bůh, k němuž se liturgie obrací, zůstane člověku nepochopitelný. Tohoto obsáhlého porozumění však, praví prof. Novotný, **nedá** žádný překlad liturgie.

Dále dle prof. Novotný, navazuje na výklad už podaný, že slova liturgie nemají pouze obsah pojmový, nýbrž i velmi důležitý **citový přízvuk**, a ona působí na lid ani ne tak svým pojmovým obsahem, jako svým citovým přízvukem, svou nevšedností, tajemností, monumentálností. Překladem do jazyka lidu by monumentálnost liturgie velice utrpěla. A náboženství je poměr člověka k Bohu. Vlastností tohoto poměru je stálost, neproměnnost — a ta se zase jeví a má jevit v liturgii. I to jest část jejího citového přízvuku.

Tedy totéž v podstatě potvrzuje universitní profesor, jenž nepatří do našeho směru. Mluví-li též o neproměnnosti řeči liturgické, zdůrazňuje i náš následující důvod.

Dále liturgická řeč jest **tajemný závoj**, kterým se zahalují svaté věci očím profaním, nejen aby nebylo jich zneužito k žertům, ale též aby mše sv. nesevšednila a tak aby byla lidu ctihodnější. Suarez dle o lidové řeči v liturgii, že by lidé tak něčemu sice rozuměli, ale něčemu přece ne, což by je mohlo vésti k bludu nějakému, a že se sluší, aby k nejsvětějším úkonům se užívalo vážné a posvátné řeči.

Již tisíc let před Kristem Fanem stala se řeč zvaná sanskrit mrtvou a přece u indických kněží byla ponechána za řeč bohoslužebnou. I židé po zajištění babylonském měli řeč svou změněnou, ale přece písma sv. ponechali si v původní hebrejské řeči. Ani Řekové ani Rusové neužívají řeči lidové k bohoslužbě, nýbrž starořečtiny, staroslovjanštiny.

Jedna a táž liturgická řeč nejlépe odpovídá **jednotě** a všeobecnosti církve. Jako národ jednou řečí stává se jedním, co nejvíce jednotným, tak i katolíci rozmanitých národů jednou touto liturgickou řečí jsou též co nejvíce spolu spojeni. Dnes se hlásá internacionalism sociální, o svazu národů se tak rádo u nás mluví, jsou kongresy internacionální a najednou, když církev tuto ideální jednotu už dávno měla a má a je povyšena nad národnosti, pak považují to jako urážku národnosti, jako bezpráví na národnosti! Lidé složili už volapük, esperanto, dorozumivací řeč pro všechny národy, a nikdo to nepovažuje za urážku národnosti, ale když se užívá nejnižší řeči, v níž nejvíce hluboké moudrosti a nauky bohoslovné je napsáno, pak je to něco urážlivého?*) Jeden spisovatel (Pachtler) dle, že rozdílnost řečí pochází z hříchu. A církev všeobecností své řeči vyplňuje propast mezi národy a připravuje každému dítěti svému v katolických chrámech širého světa útulný domov. Ano, jak se cítí jako doma katolík, jenž přijde do Německa, do Itálie, Francie, Ameriky a všude v chrámě totéž vidí a slyší. A zevnější páskou touto, řečí, podporuje se i vnitřní pojítka všech, totiž láska. Profesor Novotný v řeči též dle, že lidstvo má si vážiti všeho, co je spojuje a náš malý národ má tím méně proč se vzdáti liturgického jazyka, který jej pojí se světem, a kterého se nevzdávají národové větší. Prof. Novotnému jsou snahy o počestění liturgie známkou našeho kulturního mládí: aspoň mladí lidé že odhazují s lehkou myslí cenné dědictví a toužívali po novotách.

Když tedy církev třímá neochvějně liturgickou řeč jako neproměnnou, z toho může každý katolík poznati, že ona jest tou církví, jež obejímá všechny časy a národy, čili že ona opravdu jest jedna, svatá, katolická a apoštolská církev.

*) Suarez dodává ještě jeden důvod, proč je řeč »doktrinální«, jak on tvrdí, liturgickou a ne řeč vulgární, čili lidová, aby totiž kněz nezanedbával studia, aby se obíral více vědou. — V Praze loni když jsem v jedné Mar. družině o tomto předmětu mluvil, rekla jedna dáma: »A je to pravda, velebný pane, co pak by to bylo za kněze našeho, jenž by více neuměl nežli my«.

Ještě zde podávám, co má »Rajský slaviček« od Josefa Bočana¹⁰⁾, faráře Chroustovského, vydaný r. 1719, kde se praví o latině při mši sv. takto:

Mše sv. se slouží latinsky z těchto důvodů: 1. Vzdychy stálý a veřejný obyčej byl a jest, že se mše sv. v západních krajinách slouží latinsky; sluší se tedy, abychom se v tom se všemi ostatními národy srovnali. 2. Není třeba, aby obecný lid všemu dokonale rozuměl, co kněz se modlí, jsa přesvědčen, že je vše dobré a svaté, co mluví. 3. Byť by se mše sv. česky sloužila, všichni posluchači přece nepochopí hlubokého smyslu slov. 4. Ba někteří ona nepochopená slova budou špatně vykládati, jak to činili kacíři, kteří z písma sv. své bludy dokazovali. 5. Následoval by z toho i nešvar. Kdyby kněží v Čechách česky sloužili, pak by cizinci, kteří česky neumějí, divně slova slabikovali, a posluchači by se jim smáli. Kdyby každý kněz svým jazykem sloužil mši sv. a všichni se v jednom chrámu setkali, posluchači by toho buď netrpěli, neb by některá slova směšně nápodobovali. Jest tedy nejlépe konati služby Boží v řeči, která se pro všechny lidi stejně hodí, a to je latinská. Ještě zbývá otázka: Může-li se někdo modlití řečí, které nerozumí? Odpovídá sv. Jordanus: Jako perla v ruce obyčejného člověka, který neczná její ceny, takovou má cenu, jakou má u zkušeného zlatníka, tak mnoho platí modlitba v ústech obyčejného člověka, který ji nerozumí, jako v ústech učence, který ji rozumí. Jako prosba podaná králi od neučeného tak mnoho vyžádá, jako kdyby ji podal učený, tak jest tomu i s modlitbou. Neboť psáno jest: Z úst nemluvnat a těch, které prsy požívají, (co mluví, nerozumějí) přijal jsi chválu. A budou-li tito (malíčtí a děti) mlčeti, kamení bude volati.

Z dojmů které nevymizí . . .

Ury z bojiší. — Podává V. Kronus.

6. Obětavost.

Neděle byla přímo přede zněmi. Výměnkářka Juráňová vrátila se z kostela se svou snachou. Vysvléknuvše obě sváteční šat, uložily je opatrně do skříní a do truhel a chystaly se vařit oběd. Staruška obírala se dítětem, jež po dobu boheslužeb bylo svěřeno dozoru sousedčině. Mladý hospodář odešel na hrubou do vzdálenějšího městečka.

»Kéž dá Bůh pohodu na žně«, zatoužila starostlivě výměnkářka.

»Ba«, přisvědčovala hospodyně, »co se člověk nadře, načeká, a peněz je třeba jako soli!«

»Což vám se hospodaří!« povzdychla stařenka, »za to my s nebožtíkem tatíkem dej mu Pán Bůh nebe, když jsme se ujali chalupy, nikde nic nebylo, pole se přikupovala, dluhy rostly, a úroky naléhaly. Bože, když si na náš začátek vzpomenu, srdce se mi úzkostí chvěje!«

A měla pravdu. U Juráňů na chalupě nebývalo vždycky dobře. Před pětadvaceti lety bylo stavení barabiznou na spadnutí s chatrnou doškovou střešou a s prohnílým kabřincem. Za to dnes na místě chajdy jest zánovní domek, důkladný a čistý jako z cukru. A což pole! Původních několik lých nestačilo, aby Juráňovi na svém měli dostatečnou obživu. Nouze žádala, aby kupovala se políčka, kousek ke kousku. Ovšem, že dělaly se dluhy, jež splácely se krvavě. Když starý Juráň zemřel, ještě vázl na usedlosti dluh, který syn oženiv se poctivě uplácel. Teď už jim bylo dobře, když už měli jen zbytky zapravovat.

¹⁰⁾ Knižku tuto nám daroval na sv. Hostýn dp. Filip Novák, kaplan ve Věcnově (nyní farář ve Vel. Ořechově).

Blížilo se poledne. Oběd varil se klokotem, a ve chlévě zabučela kráva.

»Marjánko, jdi k dobytku«, vybidla výměnkářka hospodyní, »dohlédnu ti na varení. Ale co to? Že už tu Jeník dnes není? Jindá už tu z velké pomalu bývá. Snad se mu nic nestalo!«

»Nebojte se, maminko, však on se neztratí. Možná, že tam mají hospodáři po kostele nějaké řízení. Však já poklidím ve chlévě také sama!«

Staruška s dítětem na ruce povstala namáhavě se stoličky a belhala se ke kamnům. Ustavičně však pohlížela na hodiny a patřila netrpělivě oknem, nevrací-li se syn.

Ale ne, nevracel se. Mladá byla skoro ve chlévě s úklidem hotova, oběd se zbytečně škvařil, a hospodář nešel. Proč jen, proč? Aby se v hospodě zdržel? To ne! Vždyť nebyl nikdy útratou. Ale něco se stalo, ano, musilo se státi, to tušily obě.

Úzkost zalomcovala mladou hospodyní, odskočila se zeptat k Hincířkovům, Velískovům. Záblatným, zda se jejich hospodáři s chasou vrátili z velké. Ale nevrátili se také! V tom už rozhodně něco bylo!

A skutečně bylo! — Teprve po druhé hodině přihnali se rázem všichni loudovští z městečka. Každý z nich byl upachtěn a divně jaksi rozrušen. Někteří kráčeli jaksi nápadně vážně s hlavami starostí svěšenými, jiní opět byli neobyčejně hovorní a v pohybech neklidní.

»Bože, dítě, že už jdeš!« vítala ustrašeně výměnkářka Juráňová svna.

»No, maminko, už jsem tady«, konejšil ji mladý hospodář, a tvář i hlas jeho prozrazoval, že duše jeho jest něčím znepokojená.

»Jeníku, pověz, co jest? rozstonal jsi se? Jsi takový divný!?« zaútočila na něho poplašená žena.

»Ale nic, nic«, vylouval se neurčitě, »trochu jsem se jen zdržel, chtěl jsem vyvědět, jak to jest s tou vojnou.«

»Pro Pána Boha! Co? S jakou vojnou?« vyhrkly ulekaně obě ženy, a staruška div úžasein dítě neupustila.

»Nelekejte se«, vykládal vážně a trochu zmateně Juráň, »vypukla válka se Srbskem, Ruskem, s Francií a s Černou Horou. Už jest to jisté, četníci to všude po velké rozhlašovali. Musím zítra k vojsku!«

»Pannenko Maria, to snad ne! Co si počneme s hospodářstvím? Žně už jsou na krku!« zabědovala mladá.

»Válka! válka!« opakovala zdrceně výměnkářka a obrátila se k svatým obrázkům, sepjala nakřivené, tvrdé, staré dlaně a pokračovala úpěnlivě: »Bože, Bože, co's to na nás dopustil. Proč nás tolik trestáš!« — Rozplakala se usedávě jako děcko.

»Ne, Jeníku, ty nikam nepůjdeš«, volala podrážděně mladá hospodyně. »Zabilí by tě na vojně, co bych si já tady bez tebe počala! Uvidíš, že nepůjdeš, sama si dojdu zítra k vojanským pánům, vím, že mne neoslyší!«

»Ale, lidičky, mějte rozum«, domlouval jim konejšivě Juráň, »povinnost jest povinnost, všichni musíme, vždyť jsme přísahali. Zákony platí pro všechny stejně. Císař potřebuje každého! Ale ostatně nikdy nebylo tak zle, aby nebylo zase dobře. Jen nezoufat!«

Domluvil a nechtěje býti svědkem pohnutého výjevu, odešel, aby, než odejde, v hospodářství a u sousedů ještě zarídil, čeho bylo třeba.

Obě ženy uznaly sice pravdivost jeho slov, ale byly zdrcené. Duše jejich byly zmatené a srdce stísněno! Zabořily se do mlčení a tichounce plakaly. Viděly se na rozhraní nového, neznámého života, který jim věstil starost, již se ve své ženskosti baly. V neurčitém shonu prožily celý večer, poslední večer, který Jan ještě mezi nimi byl. Myšlenka, že se budou již zítra loučit, nedala jim spáti.

Juráň měl nesnadný úkol. Všeemožně se vzchopil a snažil se býti klidný a odhodlaný. Sebevědomě a hrdě mluvil o zdatnosti našeho vojska, jen aby poplašené duše upokojil.

A slova jeho byla rosou na křehké, uvadlé květy příliš rozcitlivělých, ale dobrých jejich srdci . . .

Na druhý den bylo v loudovském kostelíčku hned časně ráno jako o Hodu Božím. Útulná svatyněka byla plničká starých i mladých. A stará zpovědnice v šeru pod kruchtou div nepraskala, kolik měla dnes návštěvníků. Všichni, bez výjimky, kdož měli dnes nastoupiti k vojsku, účtovali s Pánem Bohem. A když přistupovali ku stolu Páně, sami junáci jako jedle, každý pohnutím zaslzel. Což teprve když staříčkový pan jarár, který je všechny křtil, vychoval, k nim prostince promluvil, aby je nadchl a potěšil.

»Povinnost volá, do války jdete«, pravil vážně zlomeným hlasem, »nebojte se, bez vůle Boží se vám nic zlého nestane! Bojujte statečně, vždyť bojujete za nás všechny, buďte hrdinní, ae i opatrní. Modlete se, nezapomeňte na Pána Boha, a Bůh nezapomene na vás. Chovejte při své zbrani rúženec jako činil slavný vojevůdce Radecký. S Bohem! Bůh žehnej vám i nám zde!«

Pobožností na rozloučenou všem se ulevilo. Když vycházeli z kostelíka, stísněnost se uvolnila, mysle povznesly, víra všechny vzpamatovala. Ani loučení nepřipadalo již tak kruté.

I Jurán s lehčím srdcem odcházel ke svému plúku, neboť věděl, že jeho draží se uspokojili. (Pokračování.)

Labyris.

Mše svatá. (Liturgický výklad)

Takto připraven jsa, lítostí a spojen s věčným veleknězem i celou církví vítěznou kráčí kněz na stranu epištolní a říká první částku mše z knihy, zvané missál. Částka tato zove se **introit** čili **vstup**.

Tato část patří k nejkrásnějším částem mše sv. Jméno introit vykládá Suarez, že se proto tak jmenuje, poněvadž buď že mše jím začíná, nebo jistě, že mezitím co se zpívá na choru (totiž při zpívané mši sv.), kněz vstupuje k oltáři.

To, o čem jsme uvažovali dosavad, je mladšího původu, nežli introit, ale dosud jest introit úvodním zpěvem při mši sv. Zdá se že jej nařídil papež Caelestin I. († 432). Ač v nejstarších dobách začínalo se čtením, čili epištolou, jak liturgie velkopáteční ještě ukazuje, přece záhy věřící, když se scházeli, zpívali více žalmů k chvále Boží. Místo žalmů upraven byl později introit. Po něm v nejstarších dobách pozdravil biskup nebo kněz lid a nastala tak zvaná **litanie**, to jest úpěnlivá prosba, kde kněz nebo jáhen jménem lidu přednášel krátké prosby k Bohu a lid opakoval *Kyrie eleison*. Pak vyzval kněz slovem: *Oremus* — modleme se — a *flectamus genua* t. j. klekněme a věřící poklekli a tiše se modlili, až jáhen opět řekl: *Levate* t. j. povstaňte, a tu zase povstali. Potom kněz sebral v jedno modlitby přítomných (*kollekta*). *Flectamus genua* ještě slýcháváte někdy v postě, zvláště na velký pátek. Litanie obšírnější jsou na bílou sobotu a při slavné mši v sobotu před sesláním Ducha sv. — a tu není při mši sv. introitu. Všimněme si více introitu. Skládá se z antifony čili předzpěvu, jež bývá obyčejně některý verš žalmu, někdy též jiný výrok. Následuje první verš žalmu a to cnoho, z něhož antifona je vzata, potom jest: *Sláva Otci i Synu i Duchu sv.* . . . a opakuje se antifona. Kněz modlí se introit se sepjatýma rukama. Při »Sláva Otci . . .« činí úklonu směrem ke kříži na oltáři. Poněvadž introitem po dlouhou dobu mše sv. se začínala, žehná se kněz při něm sv. křížem a dle začátečního slova introitu dosud jmenuje se celá mše sv. Tak na př. říkáme adventní mši sv. »rorate« — to jest začáteční slovo introitu oné mše sv., nebo za zemřelé mše, v černé barvě začíná slovem: *Requiem*, proto též ji tak nazýváme. Též na postní neděle bývá zvykem označovati tak mši sv.: *Invocabit* (1. ned. postní), *reminiscere* (2. ned. post.), *oculi, laetare, judica*. Při *requiem* nežehná se kněz při introitu, ale dělá kříž nad knihou, která mu zemřelé připomíná.

Introitem značí se též příchod Krista Pána na tento svět, nebo i touha starých otcu po jeho příchodu. Spasitel dí sám (Luk 10, 24.): Pravím vám, že mnozí proroci a králové přáli si viděti, co vy vidíte, a neviděli, a slyšeti, co vy slyšíte, a neslyšeli. A protože s touhou velikou očekávali, proto se opakuje antifona. Tato touha ne tak slovy se vyjadřuje, ale spíše melodií zpěvu (chorálního totiž).¹⁾

Introit (též epistola, evangelium, graduale a offertorium), jako při breviáři invitatorium, udává základní myšlenku příslušného dne, nebo slavnosti, takže chceme-li pochopiti dobře slavnost, kterou církev koná, nejlépe se to obrází v introitu, proto jeho si všimněme. Někdy zní tento úvodní verš hlasitě a radostně, jindy opět z hluboka a jako nářek; o veliké noci rozléhá se slavné alleluja, v době postní umlká i »Gloria Patri«²⁾ t. j. Sláva Otci a nastává posvátný smutek, t. j. od neděle smrtelné až do Zel. čtvrtku. Slaví-li se památka Světcova, hlásá introit základní jeho ctnost a oznamuje jeho vítězství; koná-li se slavnost Páně, oznamuje introit slavně tajemství slavnosti. Brzy nás uvádí do výšin nebeských do společnosti andělů a svatých, brzy mezi duše v očistci; někdy odhaluje před očima našima závoj s tajemství Božích a dává nahlédnouti v hlubokost pravd Božích, jindy zase otvírá srdce naše a nechává přání jeho směle vystupovati až před trůn Boží. Tyto velebné modlitby toho zasluhují, by do vyšší sféry byly přijaty a tam na oltáři, při němž anděl slouží, byly uschovány. Ony zachovaly si posud velebnost a vznešenost těch míst, na nichž byly ponejprv předneseny; jsou posud ozvěnou z temných katakomb, v nich zaznívá radostný chvalozpěv z pozlacených basilik, ony zaznívají harmonicky s vysokých kleneb. Utrpení i radosti církve svaté, oběť mučedníka, díkůčinění vyznavače, vzdech poustevníků a vzdech milující panny, to vše jest v introitu obsaženo.³⁾ Stůžtež zde některé ukázky introitu.

Introit na čtvrtou neděli adventní: Rorate . . . čili Rosu dejte nebesa s hůry a oblakové dštěte spravedlivého: otevři se země a vypuť Spasitele. (A k tomu žalm 18, 1.) Nebesa vypravují slávu Boží a díla rukou jeho hlásá obloha. Sláva Otci . . . a opakuje se antifona.

Introit na svátek Nep. Poč. P. M. (Is. 61.) Raduje radovati se budu v Hospodinu a plesati bude duše má v Bohu mém: neboť oblékl mne v roucho spasení a oděvem spravedlnosti přioděl mne, jako nevěstu ozdobenou záponami svými. (Žalm 29, 1.) Vyvyšovati budu tebe, Hospodině, neb vysvobodil's mne: a nenechal's nepřátele mé těšiti se nadě mnou. Sláva Otci . . . Opakuje se antifona.

Introit na Očistování P. M.: Přijali jsme, Bože, tvé milosrdenství ve středu tvého chrámu: podle jména tvého, Bože, tak i tvá chvála až do končin země: spravedlnosti jest plná tvá pravice. (Žalm 47, 1.) Veliký jest Hospodin a nad míru chvály hoden, v městě Boha našeho na své svaté hoře. Sláva . . . Opak. ant.

Na zvěstování P. M.: Obličej tvého žádati budou všichni velmožové světa: vedou ke králi za ní panny, přivádějí její družky s plesem a jáсотem. (Žalm 44, 1.) Srdce mé kypí vzácnými city, díla svá věnují králi. Sláva Otci . . . opak. ant.

Na Nanebevzetí P. M.: Radujme se všichni v Pánu den slavný slavice na počest blahosl. Marie Panny, z jejíhož Nanebevzetí radují se andělé a vychvalují Syna Božího. (Žalm 44, 1.) Srdce mé kypí vzácnými city, díla svá věnují králi. Sláva Otci . . . opak. ant.

Na Narození P. M.: (Od Sedulia) Buď pozdravena svatá Matko, jež jsi porodila krále, jež vládne nad nebem i zemí na věky věkův. (Žalm 44, 1.) Srdce mé kypí atd.

Jestliže církev v adventě touží při introitu po Vykupiteli, zatužme i my, plesá-li z narození svatých, plesejme i my, modlí-li se za mrtvé, modlete se i vy: Odpočinutí (requiem) věčné dejž jim, Pane, a světlo věčné ať jim svítí. O svátcích Mariánských radujte se též ze slávy Panny Marie.

Příchodem Spasitelovým na svět nastala lidstvu doba milosti a slitování (Innoc. III.), proto hned po introitu bezprostředně následuje, jak již bylo řečeno, úpěnlivá prosba čili litanie **Kyrie eleison**.

¹⁾ Innoc. III.

²⁾ Kupka-Wisemann.

Jestliže už ve St. Zákoně volal prorok (Is. 33. 2.) »Hospodine smiluj se nad námi, neboť tebe očekáváme«, tím více volali v Nov. Zákoně slepec u Jericha, žena Kana-nejská a 10 malomocných: Smiluj se nad námi a opětovali prosby své. Podobně činí církev ústy kněze, jenž jde nyní do prostřed oltáře a máje ruce sepiaté a patře na ukřižovaného před sebou na oltáři volá: Kyrie eleison. Prosba tato vyskytuje se již v tak zvaných apoštolských ustanoveních, kde lid odpovídal těmito slovy při hodinách církevních. Do liturgie zavedeno bylo mezi r. 492 a 526. Od doby Řehoře Vel. ustálil se obyčej na západě říkati prosbu tu devětkrát, a to třikrát k Bohu Otci: Kyrie eleison, čili česky Pane smiluj se, třikrát Kriste eleison, česky Kriste smiluj se a k Bohu Duchu sv. třikrát Kyrie eleison, Pane smiluj se. Žádná modlitba nevyjadřuje našeho poměru k Bohu tak opravdově, jako právě Kyrie. Jsme na Bohu úplně závislí, nic nejsme sami ze sebe a ještě jsme Boha uráželi, proto plni pokory a vytrvale voláme. Pane smiluj se! Nepřipomínáme jeho spravedlnosti, aby nás odměnil, ale milosrdenství, aby se smiloval. Vavřinec Justiniani: Nikdo se k Bohu neobrátil se slzami, aniž by byl obdržel, oč prosil, neboť on jest to, jenž těší plačící, léčí trpící a kající povyšuje.

Touto modlitbou 1. vzdáváme úctu nejsvětější Trojici, neboť každou osobu stejně uctíváme na jevo dávající, že Syn a Duch sv. jest v Otci, Otec a Duch sv. v Synu a Otec a Syn v Duchu sv. Proto vskutku pokoríme se při tom nesmírné velebnosti Boží, když slyšíme tak zpívatí, nebo kněze u oltáře tak se modlíti.

2. Dle sv. Tomáše Aqu. jest to prosba proti trojí bídě naší: nevědomosti, viny a trestu. Kéž po každém vyslovení bychom prohlédli ze slepoty duchovní, jako prohlédl slepec u Jericha! Proto volejme tak pokorně v hlubin bídy své!

3. Jest to hlas o smilování nad devaterý druhy hříchů. (Dědičný, všední, těžký; myšlením, řečí a skutky; hřichy ze slabosti, nevědomosti a zloby.) Tak Innoc. III. a Durand. Ach co je lidí, kteří neuznávajíce hříšnosti své, při mši sv. stojí jako ónen pyšný fariseus, který nebyl ospravedlněn, kdežto pokorný publikán došel odpuštění. Plni tedy lítosti a pokory volejme »Kyrie eleison«.

4. Těž proto devětkrát tak voláme, ježto vtělením Syna Božího bude povýšena lidská přirozenost k devateru kůrů andělských (Boňaventura). Brynych dí: Ó kéž bychom my kněží, kéž by zpěváci na choru, kéž by ministranti, kéž by všechen lid kolem oltáře při mši sv. stojící to devateré Kyrie s takovou vroucností zpíval, nebo říkal, jako Boha chválí 9 chorů andělských na nebesích! Měli bychom opravdové nebe na zemi!

5. Konečně naznačuje se tím též touha a úpěnlivé volání arciotců po Messiáši. Jestliže při introitu připomínáme si vstup Messiášův na zemi, tudíž i my otevřeme srdce své tomuto králi svému, aby vešel do něho a jemu úplně se podrobme, kyrie eleison! — Sv. Mikuláš poustevník buď nahlas, nebo potichu tuto modlitbu opětoval po celý život, jakoby jiné modlitby neuměl, až proto byl od zlých lidí jako blázen svázán a uvržen do tmavého sklepa. Tam ukázal Bůh, jak je mu milá tato modlitba. Neboť když na blízku byla sloužena mše sv. a on své Kyrie eleison zase se modlil, tu od okamžení, kdy kněz Kyrie se modlil, spadly okovy s něho a mohl vyjítí na svobodu. O sv. Basiliu se vypravuje, jak lidem v chrámě dal tuto modlitbu mnohokrát opakovatí a došel vyslyšení, že nešťastník jeden byl osvobozen od zlého ducha.

Ve středověku přidávali ke Kyrie vložky, na př.: Kyrie fons bonitatis, a quo bona cuncta procedunt, eleison, a jiné, nyní se nic nepřidává.

Slova Kyrie eleison nejsou latinská, ale řecká. Církev je ponechala na důkaz, že ona v š e c k y národy objímá, východní i západní, v jediné církvi všichni jsou spojeni. Těž hebrejská slova některá ponechala, jako Amen, Alleluja, Sabaoth, Hosanna, o nichž později bude ještě řeč. Jsou to také tyto tři řeči, ve kterých na kříži byl naps: »Ježíš Nazaretský, král židovský«. (Jan 19, 20.) I to je tím vyznačeno, že mše jako oběť na kříži, je pro celý svět, pro všechny národy. Zůstaáme i my věrnými dítkami této jediné, katolické církve!

Naši předkové rádi zpívali Kyrie eleison, jež si pozměnili v Krleš, na př. v písni Hospodine pomiluj ny, a při »Svatý Václave« opět Kriste eleison.

Buďme věrní i my této církvi, jež zpívá a modlí se při mši sv. Kyrie eleison a vždy plní úcty a pokory prosbu tuto vyslovujeme a pak se uskuteční na nás starobylá naše prosba:

Dej nám všem, Hospodine, hojnost, pokoj v naší zemi. Kriste eleison!

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Návštěva chrámu. 6. ledna bylo na 150, 9. ledna 250, odpoledne přivedl kaplan J. Sigmund z Bílavska žáky, měl požehnání a zpívali koledy u jeslíček; 16. ledna přes 200, 23. ledna 70, 2. února na 400.

Poděkování. J. D. z L. píše 3. ledna 1921: Jako jiná léta byla jsem v loni na Sv. Hostýně v den valné hromady Matice svatohostýnské s sebou syna 19tiletého. Z domu neměl chuti jít, ale šel. Když v sobotu večer jsme byli v chrámě, povídala jsem mu: Podívej se, všichni jdou k sv. zpovědi, pojď také! Ale on mi pravil: Já maminko nepůjdu, já půjdu třeba u nás doma, ale tady nejdu. Bylo mi to moc líto, tak jsem se začala modlit k Božskému Srdci Páně — začkoliv jsem je kdy poslala, vždycky mne vyslyšelo — aby ho pohnulo k sv. zpovědi, ale jemu jsem už nic neřekla. Ráno jsme členové byli u společného sv. přijímání a mne srdce moc bolelo, že on nejde. Ale podívám se a vidím, jak právě mu podává důstojný pán Tělo Páně. Div jsem radostí nevykřikla! Hned jsem si pomyslela, že to učinilo Božské Srdce Páně, jemuž vroucně děkuji jakož i Matičce Svatohostýnské.

M. J. z T. děkuje za uzdravení syna z těžké nemoci. Lékaři už dávali matou naději. Ale když je nejhůře, pomoc Boží bývá nejbližší. Též jsem jí vzývala ve velké úzkosti, když u nás řádila nákaza dobytka. Ačkoliv okoličně mnoho kusů uhynulo, u nás to přešlo dosti brzo.

Čtenářka z Kelče děkuje P. Marii, Boží Srdci Páně za uzdravení z těžké nemoci.

B. F. z H. T. také děkuje P. M. a Srdci Páně za uzdravení.

C. O. z N. děkuje P. Marii za uzdravení z těžké nemoci revmové v hlavě, která ji několik roků trápila tak, že již byla delší dobu hluchá. Po návštěvě P. Marie na Sv. Hostýně je úplně zdravá.

H. Š. z Frýdecka děkuje P. Marii za vyslyšení prosby v důležité záležitosti a sv. Antonínu za nalezení cenné věci a prosí čtenáře o vzpomínku při modlitbách za těžce nemocnou matku, Sestry Sv. Kříže v Americe, jakož i celá rodina Dostálova děkuje Panně Marii za zachránění Rev. V. A. Dostála, který při srážce automobilu byl smrtelně zraněn, ale přece životem vyváží a teď již vykonává své povinnosti faráře ve Walfordu. Prosíme, by Matička nebeská své dílo dokonala a úplně jemu zdraví navrátila. Za to s dětinnou důvěrou prosí se-

stry Azela, Paduana, Emanuela, Ignatia a celá rodina Dostálova.

Osobní. Od 11.—13. ledna byl na návštěvě ndp. J. Daněk, kanovník kroměřížský. Od 29. ledna do 6. února byli P. superior a P. Dvořák na sv. missiji v Hukvaldech.

Omladina a její protektor nejdůstojnější pan Dr. Ant. Cyr. Stojan arcib. olomucký.

V 1. čísle letošního ročníku Naší Omladiny je projevena velká radost, že její nejdůstojnější protektor, jenž ji sdružil, jenž ji vedl před oltář svatohostýnský a k hrobu sv. Metoděje, se stal nástupcem sv. Metoděje. Měl a má nejd. pan protektor omladiny rád. A proto vítávaly jej zpěvy a ohnivě promluvy a hudba a zeleň nejkrásnějších nadějí a on se cítil šťastným, vida ten usměv a žár očí, jenž mu zvěstoval, že omladina naše je jará a šťastná a že má proč se těšiti z mládí. A to jej za takových okamžiků činilo šťastným. Jen se smál a žertoval . . . Láska jeho svatá a čistá a obětavá, která jeho život vyplnila, plní jako májový déšť, teplý a příjemný vypráhlá a pobludilá srdce vláhou sladké litosti, lítosti z lásky, která hojí rány duše a minulost s jejími poklesky přikrývá svěží zelení a květy nových nadějí sahajících za hrob . . . V myšlenkách na Sv. Hostýn pospícháme a voláme:

Ó, Otče, žij, nás prosby k Otci spějí,
ať zříš, cos zasel do srdce nám, kvěst,
Ó, Otče, žij, nás prosby k Matce chvějí,
bys moh' nás k hvězdám dlouho ještě vést!

A my se přičiníme, abychom i my žili a bděli Tobě, Otče, ku ctí a radosti!

Nechci setřít krásný dojem tohoto blahopřání, ale přece si dovolím několik řádků k němu přidati. Málo kdo totiž ví, že nejdůstojnější pan protektor omladiny slavi letos vzácné jubileum 40leté činnosti pro Sv. Hostýn a pro Velehrad! Již roku 1881. — jako 5 let vysvěcený kaplan — vzal si za úkol zvelebiti Velehrad a Sv. Hostýn. Mám před sebou provolání ze dne 25. března 1881. — právě před 40 lety — podepsané dr. J. Schneidrem, kaplanem v Příboře, Josefem Vykydalem, děkanem a farářem na Velehradě, Janem Vychodilem, kooperátorem velehradským a P. Ant. C. Stojanem, koop. v Příboře, v němž se praví: »S pomocí Boží nasbírali jsme na opravu chrámu Velehradského značnou část peněz; bylo by

poněkud postaráno o chrám Velehradský. Než kde je ten duchovní Velehrad? Velehrad zajisté jest především povolán, aby všechny krásné záměry pronesené v encyklice, kterou vydal sv. Otec za příčinou oslav sv. Cyrilla, a Methoda, uskutečnil. Odtud vycházeti má světlo víry právě k bratrům rozkolníkům, abychom všichni — dle slov náměstka Kristova — věčným pou-tem svorností připoutáni byli ku Petrově skále. — Ku všemu tomu ovšem mnoho milostí třeba a hmotných prostředků; dle hmotných nastřádaných prostředků bude teprve možno uzavřítí, což se státi má na Velehradě, aby se stal střediskem všeho ruchu církevního u lidu našeho v užších vlastech našich a života katolického národů slovanských: zdali řád či misijnářský ústav by se zaříditi měl, o tom ovšem hmotné prostředky rozhodnou. Jest nám sbíratí všemožně, neb spojenými silami vše možno.»

Jak se zdá, nemělo toto svolání očekávaného účinku. Sám nejd. jubilant píše totiž r. 1890 P. Cibulkovi: Když jsme s nebožtíkem P. Mathonem — Bůh mu dej věčnou slávu — ať ho nadarmo nevzpomínám, pracovali pro Velehrad a nešlo to, pravil jsem: Myslím, že proto to nejde, že jsme zanedbali Sv. Hostýn; že třeba začítí s Matkou Boží — a hle splnilo se vše! Jako František Sušil si přál viděti a slyšeti kázání sv. Pavla, tak by jistě každý z nás si přál spatřiti 30letého kaplana příborského horliti pro Sv. Hostýn, zvláště když 12. května r. 1881. hystřický farář Jan Schubert zemřel: za 10 dní již »kamenotiskárna« příborská, t. j. jeho vlastní, tiskla pozvánky na schůzi do Přerova na 30. květen, kde byla sestavena adresa na Jeho Eminenci, která se opět musila tisknouti v tisících exemplářích a rozesílati po Moravě k podpisu, žádosti podepsané se posílaly do Příbora, tam se skvostně vázaly, a kniha podána 15. června Jeho Eminenci. A když pan kardinál se blahosklonně vyjádřil o podniku svatohostýnském, tu teprve »parou« kamenotiskárna příborská pracovala: svolání za svoláním, v němž byl Sv. Hostýn tak veleben, že až kněžstvo na Velehradě protestovalo! Pouť do Říma, zakončení pouti římské 4. září donesením obrazu v Římě posvěceného, zpráva o této pouti sv. Otcí, dopisování s praelátem Jaenigem atd. atd., vůbec o činnosti 30letého kaplana příborského vykonané r. 1881, by se dala sepsati celá kniha! A jakým nadšením by čtenáře plnila a k horlivosti povzbuzovala! A to byl teprve začátek agitace pro Družstvo hostýnské! Což teprve, když se záměr začal uskutečňovati! Jeho obětavost neznala mezí. Když se již peníze sbíraly na stavbu kláštera i na fundaci pro řeholníky, a přece kapitál nedostačoval, vymyslel si prostředek upomínající na sv. biskupa Paulína, jenž byv prošen od ženy, aby jejího syna z otroctví vysvobodil, sám se dal za otroka místo onoho syna. Podobně učinil

32letý kaplan. Dal se na vysoký obnos pojistiti, a na základě tohoto pojistění sháněl půjčku pro Sv. Hostýn. Prosil v svolání: »Půjčte Sv. Hostýnu! Nebojte se o peníze! Jsem na vysoký obnos pojistěn. Kdybych zemřel, neb se podnik hostýnský nezdařil, neztratíte peníze!« Dále snad jeho obětavost jíti nemohla! Půjčil Panně Marii na vysoké úroky! První splátku dostal 11. ledna!

Pozdější jeho činnost o Sv. Hostýn, o Matici svatoh., o poutě jest známa. Omladina se tedy může pokládati za šťastnou, zvolila-li si takového protektora! Má v něm nedostížitelný vzor horlivosti, lásky, obětavosti. Jistě že pokaždě, kdykoliv přijede nejd. pan arcibiskup na Sv. Hostýn, i Omladina se v hojném počtu dostaví! Jak se sejdou dohromady, když tu bude mnoho poutníků?

Právě proto si myslím, zda by přece nebylo záhodno opatřiti si nějaký — nemusí býti příliš nádherný — prapor, jenž by při takové příležitosti Omladinu svolal, vedl před jejím nejd. protektorem. Pravděpodobno přece každého roku aspoň dvakrát neb víckrát navštíví Sv. Hostýn: jistě že Omladina pokaždě s největší touhou také přispěchá. Jakou radost bude mítí její nejd. protektor, když pozná, že jeho horlivost, obětavost pro Sv. Hostýn nebyla nadarmo, ale že láska k Sv. Hostýnu u mládeže bude vždy trvati! Sám napsal 9. května 1888 P. Cibulkovi, když mu tento podal zprávu o první pouti: »Vaše sdělení velmi mne potěšilo a to tím více, poněvadž mi již předhazováno a já sám jsem si předhůzky činil, že na ničem, co jsem začal, požehnání Boží nespočívá.«

Mládež, která se bude hlásiti na Sv. Hostýně k svému nejd. protektoru, způsobí radost také svým rodičům, kteří právem nyní mají strach o budoucnost svých dětí! Slovácké Noviny 27. ledna t. r. přinesly tuto zprávu: Vyzváněli živému. Ve Zlíně vystoupil z církve jistý mladík a tu vlastní matka dala mu zvoniti umíráčkem. — Naopak, jak radostnou zprávu by hostýnské zvony rozrášely po Moravě, že četná mládež věrně bude státi k svému protektoru, věrna zůstane Panně Marii!

Proto si myslím, že by prapor k sjednocení mládeže a k nadšení velice přispěl. Nedávno jsme četli v Našinci, že na Hlučínsku ve větších farnostech každou první neděli na požehnání přijdou všechny spolky s prapery, takže v některém kostele je celý les praporů!

Proto by se mchla i Omladina zmociti na jeden prapor! Kdyby každý člen jen desetinu toho, co utratil při některé masopustní zábavě, věnoval na prapor, byl by brzy obnos sehnán. A konečně nemohlo by býti svícení praporu letos na podzim, na památku oné římské pouti před 40 lety konané, při níž nejd. pan protektor osvědčil nadlidskou horlivost a obětavost?

Tyto řádky podávám Omladině k posuzení.

Na svátek Obrácení sv. Pavla se také počasí obrátilo. Svitilo slunce a vzduch byl tak čistý, že celá drahanská vysočina se zdála jako za Přerovem. Směrem k Drahanům byl ustavičně les. Na levo směrem k Rozstání a k Studnici byla mýtina a na ní jakási vesnice. Bylo možno zřetelně poznati silnici z Lešan do Zdětína, která ústí v lese před Ptením, které je vzdáleno od Hostýna 55 km. Za Pteňským lesem se opět bělala mýtina s jakousi osadou. Na pravo od této osady byla jiná vesnice u Jednova. Za kokorským kostelem byla Náměšť u Olomouce a Biskupství a za ním zase jakási vesnice v horách u Vilímova. Drahanská vysočina byla pod sněhem, a proto bylo snadno rozeznati pole od lesů. Občanské Noviny 29. ledna napsaly: Divoká bouře zúřila 26. ledna v Budapešti. Padly jí za oběť i lidské životy. Jeden mladík byl padající zdí zabít. Jiné osoby byly padajícími předměty těžce raněny nebo zabity.

V prvním čísle Hlasů Svatch. byla uveřejněna zpráva o slavnosti padlých konaná v říjnu, k ní byl přidán posudek z Novin z Pódradhoště, dojmy jistého poutníka ze Selky, poděkování za uzdravení a pobídka jistého člena Omladiny, známého A. Š. z K., aby hojně mládež přistupovala k Omladině. Tyto všechny zprávy byly dány do Hlasů, tak jak se naskytly buď v novinách neb v dopisech. A hle! Vzbudily jakýsi rozruch v Naší Omladině. Kterýsi člen Omladiny stál na Hradčanech, díval se na Prahu, slyšel modlitbu Zdravas Královno. Matko milosrdenství, kterou se dole modlili missionáři u sv. Kajetána. Vzpomněl si na Sv. Hostýn, kterak tam denně se modlívá Zdravas Královno, matko milosrdenství a kterak kdysi hledě s Hostýna zvolal: V sadě stkví se z jara květ, zemský ráj to na pohled. Nyní uvádí posudky o slavnosti padlých z čísla 1. Hlasů Svatoh. a ono poděkování a volá k mládeži z okolí Hostýnského: Milá venkovská omladino! Česká katolická mládež by ti mohla právem záviděti tvého Velehradu a tvého Sv. Hostýna! Může mít venkov krásnějších středisk nad tichý Velehrad v dumavém údolí vlnících se klasů a sadů? Nad krásný Hostýn, nad svatyni Matky Boží zvědající se uprostřed Hané, uprostřed lesů jako bílý květ? Potom je uveden dopis, v němž A. Š. z K. pobízí mládež k agitaci pro Omladinu, a na konec pisatel onoho článku v Omladině volá: Znamenitý nápad! To doporučuji též já co nejvšeleji. Použijte zimního období k omladinskému ruchu kolem Sv. Hostýna a Velehradu. Vždyť úkol Omladiny je tak krásný! Nové nadšení vlévají ve vznětlivou mysl mladou a ve smutné přítomnosti lepší naděje buditi pro celou milovanou vlast. Hledati vlastní své štěstí a když bylo nalezeno ukazovati cestu ke klidu — cestu na Velehrad a na Hostýn — těm, kteří cítí jako onen mládenec zádumčivost, jakousi zvláštní tíhu, neklid, nejistotu a vše vrcholí v boji. Ukazovati cestu na Velehrad a na Sv.

Hostýn srdcím trpícím, která čím více se hlásí ku svému právu, tím více bolí, tím více touží. Jak jim bude dobře, jak vděční budou venkovské omladině, která jim cestu na Velehrad a na Hostýn ukázala, až najdou, čeho žádali, po čem toužili. Až přijde ten dar Matky milosrdenství, svatý klíč a Boží láska. až přijde to štěstí, jehož svět dáti nemůže a oni se mu věnují s celou něhou své očistěné duše! O krásný sadě, krásných duší, krásných srdcí kolem Matky Milosrdenství! Chystejte již v zimě půdu k této práci, již teď sejte zlaté símě horlivou agitací, ať jarní omladinské svatohostýnské slavnosti překonají všechny dosaždní. V sadě stkví se z jara květ, budí Vaším heslem! (Naše Omladina X. č. 1.)

Socha b. Srdce Páně: rodina Dostálova z Grymova 20 K, z Němčic na Hané 20 K, Alex. Kirsch Rozenberk 8 K, M. Čiháčková 22 kor.

Korunka: R. Kohout v Hamru u Třeboně 4 K, Karel Doležel far. Polkovice 38 K.

Elektrika: Fr. Obdržálková Hulín 20 K, Ant. Březina farář Regelsbrunn 10 K.

Poštovní poukázky 10. ledna: Kamenice, Prostějov, Mniší, Mutěnice, Doubravice, Krumvíř, Otmarov, Pítn, Lipník, Krmelín, Světlov, Staříč, Hruška, Lichnov, Bratřejov, Všemina, Rožnov, Draholov, Vrchoslavice, Skřípov; 4. února: Přerov, Topolná, Kladruby, Lhota, Kroměříž, Ostrava, Bílsko, Zhoř, Prakšice, Ivanovice, Nová Ves, Lotrínkovic, Vicov, Šlapanice, Žďár, Kelč, Hloubětín, Grymov, Pačlavice, Olomouc. (Dopis ano.)

Čtenářka Hlasů z Kozlovic prosí čtenáře o Zdravas Maria, by jí P. Maria pomohla v nemoci.

Kdo poslal 31. ledna z Třebíče 12 K na Hlasy zelenou složenkou a nepodepsal se? Napsal místo svého jména: za časopis »Hlasy Svatohostýnské!

Zasláno. Velký kancionál! V těchto dnech právě dotiskuje se veliké vydání kancionálu, to jest sbírka kostelních písní s nápěvy. Profesori dp. Orel a Hornof zveřivovali kostelní písně dle textu i nápěvu a pořídili z nich velikou sbírku, dle níž se bude řídit zpěv kostelní vůbec v Čechách, na Moravě i Slovensku. Celá desetiletí již se po takovéto jednotné úpravě volalo. V novém kancionálu jsou i krásné zpěvy rožnátní, koledy a celá řada starých písní velmi cenných, namnoze již zapomenutých. — Nebude zajisté žádného milovníka kostelního zpěvu, nebude katol. spolku a farního úřadu, který by se rozpákoval tuto vzácnou sbírku si do své knihovny opatřiti. Krásně vypravená kniha s notami o 700 stran v pěkné celoplátěné vazbě se zlatými ozdobami stojí 65.-- K. Objednejte ihned u Sdružení katol. mládeže Praha II. Salinova 8. Cena při krásné úpravě a vzácném obsahu za nynějších poměrů nízká. Hodí se výborně jako dárek k svátku, k Ježíšku, narozeninám a pod. Luxusní vydání v angl. kůži a zlt. ořízka 120 Kč.

Z Ameriky do Ameriky. Našinec v čís. 274 r. 1920 píše, že za povzbuzení papežů Pia X. a Benedikta XV. byl položen ve Washingtoně 23. září základní kámen k velechrámu Neposkvrněného Početí. Bude to největší chrám katolický ve Spoj. státech a z nejrozsáhlejších chrámů celého světa vůbec. Jeho smělá kupole, jež připomíná poněkud onu sv. Petra v Římě, bude 254 stop vysoká a štíhlá zvonice vznášeti se bude do výše 385 stop. Sloh basiliky bude románský; největší délka o 420 stopách a šířka průčelí o 124 stopách. Přes 40 oltářů bude ozdobou velechrámu; hlavní oltář pořídí se z obětí složených od kněží ze všech Spoj. států. Napravo i vlevo oltáře hlavního bude zbudováno 15 kaplí menších, zasvěcených patnácti tajemstvím posvátného růžence. Nad svatostánkem horního kostela bude umístěn mosaikový obraz, věnovaný Svatým Otcem Benediktem XV., znázorňující »Neposkvrněné Početí« od Murilla. V kryptě na místě hlavního oltáře a ostatních 15, jež jej ověňují, budou znázorněny výjevy ze života Marie Panny; hlavní oltář bude zasvěcen jí s titulem »Maria Panna z Katakomb«. Nápis ten bude vodítkem pro výzdobné malby a nejznamenitější mosaikové obrazy mariánské, jež chová Řím podzemní (v katakombách). Ostatní oltáře v kryptě budou znázorňovati různé slavné svatyně mariánské, rozptýlené po celém starém i novém světě. (Kéž by národ český svým Svatým Hostýnem tam se chtěl zvěčnit!! — jako v Lourdech je náš národ čestně zařazen mezi kulturní národy 14. oltářem v basilice »Rosaire« s nápisem »Panně Neposkvrněné — národ český« — aby tak částečně napravil před celým světem urážku 3. listopadu 1918 Matičce Boží v Praze učiněnou!!!) Uprostřed krypty bude vztýčena nápodobenina sloupu, ak jej vidíme v Římě na »náměstí španělském«, jenž byl zbudován, jak známo, Piem IX. na památku prohlášení článku víry o Neposkvrněném Početí. Zábradlí z karrarského mramoru bude chrániti památný sloup ten. Celá stavba velechrámu bude státi přes 5 milionů dolarů. Jeden milion dolarů bude rozpočteno pouze na presbytář, zatím co pro úpravu krypty, jež vyžadovati bude nejméně tři roky práce, bude třeba asi 500 tisíc dolarů. Než číslic těch, jakkoli ohromných, nelekají se katolíci američtí, jejichž velkodušná štědrost nezná mezí, kdekoli se jedná o slávu Boží a poctu jeho Božské Matky. Všecky Spoj. státy se vybízejí k výzdobě nového velechrámu a všichni katolíci Spoj. států zajisté dokáží svou vroucí lásku a úctu k Nebeské Patronce Mocné a před celým světem dosvědčí svou obdivuhodnou štědrost, jak obětavými jsou věrní katolíci američtí!

Oběti a milodary.

Již je položen základní kámen první pro budoucí basiliku mariánskou; než už dávno předtím lid americký jevil svou úctu k Panně Přesvaté. Ze všech stran Unie i z cizozemska mimo milodary peněžité sešlo se ve Washingtoně tolik drahokamů a obětí ve zlatě a stříbře, že na uschování těchto pokladů bylo třeba poříditi dvě velikánské silné pokladny. Jsou tam uloženy prstýnky dětské, drahocenné předměty od dívek i jinochů, památky od vysloužilých vojáků, medailky s krků dělnických, jež je darovali v dědictví Panně Marii jakožto věci posvátné a vzácné. Mncho těchto milodarářů zlatých a stříbrných již je slito a věnováno na skvostné kalichy, jichž bude třeba při bohoslužbách v budoucí basilice a kryptě. Bylo by zajímavo nahlédnouti v katalog všech darovaných skvostů. Pocházejí od nevinných dítek, od mužů i žen, jež prošly bojem života, od boháčů i chudásů, od laiků i kněží. Skvosty ty mluví o zajímavých osudech životních u jednotlivce, jež je nosival, skvosty ty však takovému účelu věnované, častokráte slzami skropené, svědky budoucích citů v hloubi srdcí ukrytých, láskou k Panně Neposkvrněné posvěcených. A Panna Neposkvrněná nepohrdne projevem úcty k Ní, Ona odmění se dárci měrou přehojnou. Dárkem Panně dán tu skvost za spásu drahé duše, tonoucí v nebezpečnosti duchovním; tam zase na památku na své milé rodiče, příbuzné, bratry a přátele zemřelé. Důvěra a vroucí zbožná úcta k Panně Marii vnukla ony pohnutky. Mnohé matky americké, jejichž synové-vojáci odpočívají na úřbitvech evropských, mnohé snoubenky oněch hrdin, kteří se obětovali na poli ctí za světové války, z lásky obětovaly své památky zlaté a drahokamy na uctění svých milých v Pánu zesnulých a jimi odošly velechrám Marie Panny, jejíž sladké jméno sílilo v posledních okamžicích jejich syny, bratry a snoubence v zákopech a na pojišti. Přes 60.000 již se čítá dárců, a to nejen ze Spoj. států ale i z Asie, Afriky a Austrane, nemluvě o věnovatelích z Evropy. Dárcové jsou muži i ženy kdekteré rasy a barvy, oživení toutéž vírou a láskou k Panně Neposkvrněné. Tato horlivost o čest a slávu Matky Boží připomíná světu doby věku středního, kdy katolíci závodili nesmrtelnými díly uměleckými, jež budovali na počest Tě, jež jest Spoluvykupitelkou pokolení lidského.

Tak píše Našinec. Jelikož za nynějších valutových poměrů není možno, aby Moravané podnikli se účastniti, tážeme se krajanů v Americe, zda by byli ochotni věci se ujmouti a tak šlechetný záměr provéstí?

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K. v Americe 9.5 dol. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

Obsah: Slavnost svatořečení sv. Markéty M. Alacoque. — Promluva P. Matěo o B. S. P. — Zastavení rodiny B. S. P. — P. Fr. Videnský: Život P. Marie. — P. Konrád M. Kubeš T. J.: Čím kdo hřešil, tím bývá i trestán. — Lahyrt. Mše sv. — V. Kronus: Z dojmů které nevymizejí. — P. Rud. Rozkošný: Zprávy se sv. Hostýna.
Obrázky: Nesv. Srdce Páně zjevuje se sv. Markétě Marii Alacoque v klášterní zahradě. — Panna Maria zjevuje se sv. Markétě Marii Alacoque a podává jí božské dítě.

Z redakce.

Z dopisů nám zaslanych dýše vroucí láska k sv. Hostýnu i časopisu našemu.

A. S. v Pr. píše: Často jsem vzpomínala, kdy dojde zamilované mi čtení, nové číslo Hlasů Svatohost. Dne 2. ledna po polední na chvilku jsem si ulehla, než-li půjdu na služby Boží odpolední, když tu budí mne posel, jenž přináší 1. číslo. Těž hned toho večera, jak jsem z pozhnání se vrátila, přečetla jsem celé číslo.

A. J. v Sch.: Velmi ráda čtu tento krásný časopis a těším se vždy na nové číslo.

M. M. v K. posílá dlouhý dopis, v němž jest 50 K vloženo jako podpora na vydávání časopisu, za něž díky vzdáváme. Píše doslovně takto: Vždy, jakmile obdržím časopis Hlasy Svatohostýnské, mám dojem, — a myslím, že 90% čtenářů soudí podobně — že jsem obdržel pozdrav od svého nejlepšího přítele, od Matičky svatohostýnské. Avšak přál bych si, aby tento časopis vycházel ve větších rozměrech. Jak trpce jsme nesli, že byl nucen vycházeti jednou za dva měsíce. Bohužel drahota tisku a papíru asi tomu nedovoluje, aby vycházel ve větších rozměrech. Leč myslím, že by se tomu dalo aspoň částečně odpomoci. Jest nezvratně pravda, že každého čtitele Matičky Svatohost. každá zpráva o sv. Hostýně velmi zajímá. Zároveň nelze všem, kteří sv. Hostýn milují, tento kolikrát navštívit. Někdy brání okolností, jindy nemoc, stáří. Jak rádi by mnozí šli, avšak nemohou. Proto chtějí si aspoň něco přečísti v Hlasech, i výtahy z kázání o větších poutích, i důkladné popisy všech událostí i jiné zprávy se sv. Hostýna. Proto bych velmi doporučoval, aby poutníci, čtenáři a odběratelé pamatovali na Hlasy nějakým dárkem, a myslím, že by tento dobrovolný dar mohl býti opakován každého roku.

Při horečném shonu a práci lidé velmi zapomínají na Pána Boha a nemají nic jiného na mysli, než jen časný prospěch. Avšak vím, že na každého, kdo Hlasy čte, mají tyto jak v ohledu náboženském, tak i mravním jistý příznivý vliv, takže i v tomto ohledu je rozšíření těchto práce záslužná a důležitá. A proto snad by každý čtitel Královny Svatohostýnské udělal pro Hlasy Svatohost., co udělati lze. Nechť nikdo ze vzdálenějších krajů, kdo snad bude čísti tyto řádky, se nediví, že tak milujeme svatý Hostýn. Nejen že jsme si zachovali sv. víru, ale též jsme zvyklí v utrpení obracet se o pomoc k Bohu. Jak často pisatel těchto řádků se utíkal o pomoc k P. M. Svatohost. a byl vyslyšen. Kolikrát nás všichni přátelé opustili a zůstal nám tento jediný přítel.

Proto, vážení čtenáři, mám k Vám uctívou prosbu: **Čtěte Hlasy Svatohostýnské, půjčujte je, doporučujte je k odebírání, platte je a při návštěvě sv. Hostýna pamatujte nějakým darem na tohoto hlasatele a rozšiřovatele úcty P. M. Svatohostýnské.** —

Děkujeme za tato uznání a doporučení Hlasů a slibujeme, že sejde-li se nějaká podpora na Hlasy, že ještě více rozšíříme je a zvelebíme.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Svatého Hostýna.

Návštěva chrámu. 2. února bylo na 400 lidí, z nichž 150 sv. přijímání, ostatní neděle i na sv. Valentina 30-60. Na sv. Valentina padal od časného rána sníh; o 8 hod. se dostavilo na 30 poutníků z okolí i z Holešova vlakem. S těmito přišel P. Bohumil Bažura, rodák z Fryštáku, nyní dlel návštěvou u svých rodičů v Holešově. Studoval v Holešově reálku, v Záhřebě. hohosloví, a byl tam také v duchovní správě. Biskup Záhřebský má úmysl poslat jej do Ameriky pro Chorvaty. Proto přijel na návštěvu k rodičům, od nichž odjel do Švýcar, aby se učil anglicky, a potom pojedě do Ameriky.

Poděkování. V únoru 1921 jsme obdrželi tento dopis: F. F. Ž. z Černotína u Hranic děkuje P. Marii Svatoh. a sv. Josefu za dar zdraví pro synáčka, který v listopadu 1919 dostal zápal pohrudnice, z něhož při lékařském ošetřování šťastně vyzval. Ale přidružila se druhá nemoc. Chlapec chřádl a chřádl, a když jej lékař opět prohlížel, shledal, že má nejvyšší stupeň tuberkulózy. Prohlásil, že již mu není pomoci, a vůbec pro něho léku nepředepsal. Smutně jsme hleděli na hochu, myslíce, že v krátkosti jej uložíme do hrobu. Jedinou však naději nám byla důvěra v pomoc P. Marii Svatoh. Manželka, ač byla nepohoda, šla na sv. Josefa na pouť. Přinesla sv. vody, a chlapce v ní umyla. Nemoc se obrátila k lepšímu, a ten, jenž byl prohlášen za nevléčitelného, byl ve 14 dnech opět zdráv. Ta, již nazýváme Uzdravení nemocných, pomohla. — A. H. z Bilnice děkuje Matičce Svatoh. za pomoc v těžkých záležitostech, a za uzdravení svého milého synáčka.

P. Josef Jaroš T. J. †. 26. února o 7. hodině večerní zemřel v nemocnici Milosrdných bratří v Praze P. Jos. Jaroš z Tovaryšstva Ježíšova. Narodil se 10. září r. 1877 v Praze, kdež byl r. 1900 na kněze vysvěcen. Do řádu vstoupil 10. září 1901 a

Slavnost svatořečení sv. Markéty Marie Alacoque

koná se na sv. Hostýně ve dnech 22., 23. a 24. dubna 1921 při první pouti svatohostýnské.

Denně bude zpívána mše sv. s promluvou a večer v 7 h. kázání a sv. požehnání. Zahájení slavnosti bude mít vys. důst. p. **J. Daněk**, kanovník kroměřížský. Též bude kázati vdp. Fr. Valoušek, senátor a probošt z Kroměříže.

K slavnosti té zavítá i jeho arcibiskupská Milost nejd. p. **Dr. Antonín Cyril Stojan**, arcibiskup olomoucký, jenž bude mít v neděli dne 24. dubna v 11 hod. slavnou pontifikální mši sv., po níž bude Te Deum a sv. požehnání.

Sv. Otec **Benedikt XV.** udělil dne 10. listopadu 1920 všem, kdož v tyto dny slavnostního tridua aspoň jednou navštíví chrám a přijmou sv. svátosti a pomodlí se na úmysl sv. Otce, **plnomocné odpustky.**

Zveme tudíž co nejvroucněji všechny ctitele Matičky Boží svatohostýnské a ctitele B. S. P. k této třídenní pobožnosti. Zároveň přivítáme při této slavnosti po prvé nejd. p. arcibiskupa, k jehož poctě bude uspořádána též akademie.

Poznámka k článku následujícímu.

*) P. Matouš Crawley-Boevy, apoštol zasvěcení se rodin Božskému Srdci Páně, narodil se 1873 v Peru v Jižní Americe. Tuto promluvu jeho obstarala pro naše Hlasy sl. Marie Jiroušková, učitelka z Prahy, již tuto za to díky vzdáváme. Ačkoliv promluva ta byla konána chovankám školy v Sacré Coeur, nezměnili jsme nic v ní. Čtenáři najdou v promluvě té mnoho povzbuzení, aby více milovali, uctívali B. S. P. a aby své rodiny taktéž zasvětili nejsv. Srdci Ježíšovu. Promluva je přeložena z francouzštiny dle stenografických poznámek, při řeči samé konaných, jež pak jedna ctih. sestra M. Hedvika V. přeložila do češtiny. V tomto měsíci ve dnech 22., 23. a 24. dubna 1921 slavíme na sv. Hostýně slavnost svatořečení sv. Markéty Marie Alacoque, proto tuto promluvu uveřejňujeme v tomto čísle. Skoro půltřetího sta let uplynulo od té doby, kdy božský Spasitel se zjevil světici této a vyjádřil jí přání, aby zvláště rodiny křesťanské uctívaly B. S. P., což nejlépe děje se tímto zasvěcením. Papež Pius X. i nynější sv. Otec Benedikt XV. přímo vyzývají, aby se rodiny zasvěcovaly B. S. P. Pius X. udělil dne 19. května 1908 (Acta s. S. 41,553) plnomocné odpustky, které lze přivlastnit i duším v očistci, věřícím, kteří po sv. přijímání zvláštní modlitbou zasvětnou, složenou od P. Mateo, sebe a svou rodinu slavně zasvětili nejsv. Srdci Ježíšovu,

Promluva důstoj. P. Matèo v pensionátě »Sacré Coeur« v Arnhemu v Holandsku (na dolním Rýnu) 25. dubna 1920*).

Prošel jsem velmi mnoho pensionátů »Sacré Coeur« a všude jsem prosil o almužnu lásky pro Nejsv. Srdce. Dostanu ji zde také? Byl jsem ve Španělsku, ve Francii, v Belgii, v Itálii a všude natahoval jsem prosebně dlaně; prosil jsem o srdce, o lásku pro Toho, který vás tolik miloval; ne za lásku všelijakou, neb třeba mnoho žádati pro Toho, který tolik pro

nás učinil — a vím, že od vás mohu více žádati, neb jste Jeho dítkami. Kdyby se vám oznámilo: »Tatínek umírá« — co byste vše neobětovaly, jen abyste vymohly zázrak! Vše byste podnikly, co byste mohly, a bylo by to důkazem, že máte srdce ušlechtilé, které drahému otci chce vše

a to jak v den, kdy toto zasvěcení poprvé vykonají, tak jednou každého dalšího roku v den, kdy je slavně obnoví. Slavný způsob může pozůstat na př. v tom, že se umístí obraz nebo soška (nejlépe posvěcené) B. S. P. na stole kvítím ozdobeném a před ním pokleknou domácí a nejprve se pomodlí společně vyznání víry: Věřím v Boha; potom otec nebo matka říká zászvětnou modlitbu. V některých krajinách zvou k tomu úkonu kněze. Zászvětnou modlitbu i diplom zasvěcení se rodiny B. S. P. lze dostat na sv. Hostýně v sakristii. Zároveň uveřejňujeme v tomto čísle tuto zászvětnou modlitbu.

dáti. A zda neučiníte stokrát, tisíckrát více pro toho Chudého, pro toho velkého Chudého, který je Králem, který prosí o lásku? Milujete Ho tou hlubokou láskou, tou něžnou láskou, tou láskou plamennou? Neslíbíte Mu, že Mu budete zcela náležití v tom světě, který Ho nezná, že budete Mu věrněji sloužiti než jiní, a že nebudete lehkomyšlnými, marnivými, že nezapomenete na to, čemu jste se zde naučily?

Dnes přicházím, abych vám jménem Nejsv. Srdce Ježíšova předložil tři vážné myšlenky:

1. Musíte Ježíše milovati více než jiní, protože On vás miloval více než kdo jiný. Jestli jest něco, čemu se máte naučiti zde, v domě

Srdce Páně, jest to »věda, poznání Srdce Ježíšova«. Znáte příběh o umělci, který chtěl vypoobniti Krista na kříži? Namáhal se, pracoval — ale obraz neodpovídal jeho snům. Začínal znovu a znovu, ale vždy se stejným neúspěchem. V zoufalosti a v uražené pýše začal se rouhati a volal: »Zaprodám duši satanu, zdaří-li se dílo moje!« Pln radosti pouští se umělec do práce a pod jeho štětcem vzniká arcidílo: umírající Ježíš v největších mukách. Umělec dojat tím pohledem, ptá se satana: »Jest to pravdivé vypoobnění?« — »Zda je to pravdivé? Sám jsem pomáhal katanům, aby Ho tak umučili. Ale, některých věcí přece nelze vypoobniti: lásku a bolest. Já to viděl, ale nemohu to říci.« Umělec klesl na kolena. »Mýlíš se«, řekl, »myslíš-li, že tobě dám duši svou, když vidím, co vše Kristus pro mne učinil. Trhám smlouvu — má duše nebude tvou!« . . . .

Moje děti, kéž byste věrou pohlédly na Ježíše: jak On mne miloval! Proč jste zde, kde žijete v teplých paprscích Srdce Páně, a proč jste se nenarodily mezi protestanty nebo mezi pohany, kteří nikdy nejdou k sv. přijímání? Vy jste z rodin katolických, zahrnuty milostmi; každá mše sv., které obcujete, jest poklad, jenž jest odepřen milionům jiných lidí! A proč právě vy? Inu, že Srdce Páně vás zvláště miluje . . . . Vy jste kalich, kalich plný Krve Ježíšovy. Proč? Že Ježíš vás miluje! — »Můj Bože, můj Králi, proč mne tak miluješ?« — »Miluji tě, protože tě miluji, a celé Své Srdce dávám tobě!« — »Jak mám odpovědět na velkou Tvoji lásku, ó můj Ježíši?« — Dej mi své srdce, dítě mé!« — Když pohlédnete na svatostánek, vzpomeňte si, že tam žije Pán Ježíš, samotný, trpící, potupený a stále milující, který k vám mluví: »Pro tebe, mé dítě, pro Tebe jsem trpěl. Miluj mne tedy, dej mi celé své srdce! Moje květinko milovaná, nahraď trny moje! Tvé srdce musí býti velkodušné. Nedávej mi lásku malou, nicotnou, ale velkou! Nechci drobečků — ty dostávám i na ulici, i od protestantů. Od tebe žádám více — celé tvé srdce!«

Který je velký hřích dítěk Srdce Páně? Hněv, či neposlušnost, pýcha? Ne — ale nevděk! Nevděčnick — toť dítě milované svou matkou, od které vše obdrželo, a které jí plívá do tváře. Tak jsou i děti, jež vše dostaly od Ježíše — a nyní plívají do tváře Ježíšovy. Známe jednu takovou; pět let byla v pensionátě, a nyní plívá na svou medailku mariánskou — a rouhá se Srdci Páně. Žije nešťastně, bez víry, bez zákona . . . . Jejím zločinem jest nevděk! Ó, jak nevděčnick hyzdí svou duši! — Kdo chce býti velkodušným, musí býti obětavým. Dnes vychování v rodinách vychovává vlastně »voskové panenky«, které nemají pocítiti ani zimy, ani horka, ani námahy, ani píchnutí špendlíkem, zkrátka ničeho nepohodlného. A naproti tomu ona rána kopím do Srdce Páně — a všechny rány, které Mu byly dány! »Pohleď na chlév«, praví k vám, »mohla bys tam dlíti tři dni, tři hodiny — a přece jsi pouhým stvořením! Hleď, jak svatostánek je obklopen lhocestnými! Kde jsou oběti, kde umrtvení? . . . . Jsi stařečnou ve své lásce? Ráno jsi mi řekla: »Ano, Pane.« Ale kde jest během dne splnění slíbeného? Kde jsou důkazy, že je tvá láska silnou? Jaké jsou po sv. přijímání tvoje skutky, jaká tvoje vítězství nad sebou samou v tom, co je obtížné a namáhavé?« . . . .

Je potřebí, abychom byli tak silnými, jak sv. Anežka. Dítě třináctileté je uvězněno; nedbá bičů, ani řetězů, ale stále opakuje: »Ať žije Kristus! Miluji Ho . . . . toť můj Ženich. Raději smrt, nežli skvrnu na duši! Učiňte se mnou, co chcete!« Usmívá se a je šťastna, že zemře za svého Krále, svého Boha, svého Ženicha — Ježíše.

Milujte Pána Ježíše zde i v rodině! Je tolik malých, každodenních obětí, tolik denních mučednictví, na př. polepšiti se ze svých chyb a j. »Dej mi to malé utrpení, tu malou obět, ten malý zlatý penízek, to ústraní, tu sv. zpověď; to jest trochu více než pouhý slib.« Zítra přijde bouře; teď jsi ještě v klidu, ale až odtud odejdeš, jaké nebezpečí hrozí tvé malé lodičce! Nejsi-li silna dnes, zahyneš zítra; bouře tě pohltí. Miluj obět! Pán praví: »Vykoupil jsem tě křížem, i ty musíš mi křížem dokázati lásku svou.«

Nemylte se, děti, život je křížem! Bohatství, rozkoše, čest — to není podstatou života. Umřete snad za 10, 20 let, a ze všeho vám nezůstane nic jiného než láska, kterou jste milovaly Ježíše. Nežijte v klamu, nebudte jak ptáci, poletující s větve na větev, nebudte květkami, které kveou a vadnou! Život je vážnější. Ježíš vás miloval od věčnosti; milujte Ho pro věčnost, láskou vážnou, hlubokou. Všecko ostatní pomine.

Milujte Ježíše! On zůstává vždy, On nikdy neklame, On neumírá! Dokažte mu obětí, že Ho milujete! Co na tom, že je ta oběť třeba malou, tajnou — Ježíš ji přece viděl!

Když dovedete říci opravdové: »Chci«, pak jste schopny věci podivuhodných pro svého Ježíše. Vzpomínám si na apoštolku, která byla ve svých pěti letech u první sv. zpovědi a v šesti letech u prvního sv. přijímání. Tenkrát pravila: »Ježíškovi náležím — a nezměním se!« Nebylo-li to »Ano«, »velké ano«? . . . A opravdu: držela se statečně, trpěla a bojovala až do svého 26. roku. Nelze ani vypovědět, co vše vytrpěla ve vlastní rodině a ode všech. Bylo tam velké bohatství, ale vše ztraceno — a ona stala se služebnou v domě u provdaných sester, které s ní velmi špatně zacházely. Od svého 15. roku, kdy opustila pensionát, trpěla způsobem nejrozmanitějším: chatrným zdravím, bojem, pronásledováním a pokušením — a přece zůstala věrna tomu svému »Ano«, vyřknutému v útlém věku. Dnes jest řeholnicí opravdu svatou. Psala mi: »Jsem stále tím lvíčetem Srdce Páně.« Nazval jsem ji tak kdysi. Nemůže ani vyjádřit svou radost a vděčnost za vše, co Pán na ni dopustil, aby zkoušel její lásku. — A tak ani vy nesmíte být pouze hodnými — takými již jste — ale velkodušnými, vděčnými. A velkodušnost osvědčuje se obětí. Běda hříchu nevděčnosti!

2. Mluvím k budoucím ženám. Žijete Eucharistií? Milujete Ježíše v Eucharistii? Jest Ježíš v Eucharistii váš Bůh a vaše všecko? Nezanedbáváte snad sv. přijímání z důvodů malicherných — pro námahu, pro nedostatek lásky? Nikdy nezanedbejte sv. přijímání, leda že byste byly nemocny. Ježíš v Hostií musí zvolna vychovati vaše srdce pro budoucnost. Chcete-li poznati Jeho lásku, pohledte na svatostánek! Svatostánek — toť jako nebe zahalené. V nebi uvidíme tu neskončenou Krásu bez závoje, svého Boha, svého Krále . . . Ten, kterého přijímáte z ruky kněze, jest Týž, který se zjevil sv. Markétě Marii, aby jí ukázal Své Srdce. Žijte, mé drahé děti, jako svatí, jejichž božskou vášní byla láska k Ježíši. Stihne-li vás jaké utrpení, to v Eucharistii hledejte útěchu a sílu!

Hleďte tedy, abyste nezanedbaly žádného sv. přijímání, ale hleďte též přistupovati ke stolu Páně vždy s větší než posud láskou, tak, jako kdyby se vám přihodilo to, co se vypravuje o sv. Stanislavu Kostkovi. Matka Boží zjevila se mu a vložila mu Božské Dítě na lokty a hned spolu důvěrně rozmlouvali. Snad řeknete: »Ach, kéž by se mi též dostalo toho štěstí!« A přece dostaly jste Ježíše dnes ráno! On sám přichází a praví k vám: »Nech mne tu u sebe! Toť můj rajský kouteček. Ach, kdybys věděla, jak tě miluji . . .« Nechce ani jednoho dne opomenouti, aby k vám nepřišel. Zanedbáte-li někdy sv. přijímání, ó, jak vztahuje Ježíšek ručky Své po vás, jako by Mu cosi scházelo, jakési malé nebe — a to je to srdce, do kterého nepřišel . . . I ptá se: »Pročpak dnes nepřišlo?« — »Ach, Ježíši, miluji Tě, protože jsi Ježíš.«

Povím vám podivuhodný příběh a chtěl bych, abyste se mu desetkrát naučily nazpamět, jen abyste viděly, s jakou láskou třeba přijímat Ježíše v Eucharistii, s láskou »silnou jako smrt . . .« Jistý misionář v Číně (sám mi to vypravoval) učil katechismu; po jedné straně měl 20 malých Číňanek, které se připravovaly na první sv. přijímání, a po druhé straně byly děti zcela maličké, 4-5leté, jež pouze poslouchaly. Mezi těmito bylo 4leté děvčátko, velmi rozumné, které s velkou pozorností naslouchalo výkladu. Misionář mluvil: »Ježíšek ve svatostánku čeká na vás s dychtivostí. Kdybyste věděly, jak vás miluje! Miluje vás, že jste maličké. Milujte Ho mnoho. Řekněte mu, aby raději již hned k vám přišel, neb

se nemůže už ani dočkati, aby k vám zavítal. Maličci jsou rozkoši Jeho Srdce.« Čtyřleté děvčátko porozumělo slovům: »Miluje vás, že jste maličké, touží po vás, nemůže se ani dočkati.« I praví k sobě: »Jest-li tomu tak, nesmíme Ho nechat čekati. A miluje-li maličké, proč by nepřišel ke mně? Jsem nejmenší.« Minuly 3 dny; maličká to déle nevydržeťa. I přistoupila k sestře pěstounce a řekla: »Sestro, chtěla bych mluvit s Otcem.« — »A co mu chceš říci?« — »Musím mu povědět tajemství.« — »Tajemství?« — »Ano, ale musíš mi dovolit k němu jít.« — Sestra usmívajíc se zaklepá na dvěře misionářovy. Ten vida vcházeti maličkou, ptá se: »I co pak ty tu chceš?« — »Otče, musím ti něco důležitého povědět. Tys řekl: Ježíšek vás miluje, On čeká na vás, protože jste maličké . . . Nuže, nesmíme Ho nechat čekati! Ať přijde ke mně! Jsem nejmenší. Rychle, Otče, dej mi Ježíška! Nesmíme Ho nechat čekati.«

Misionář byl na rozpacích, co má dítěti odpovědět, neb je nechtěl zarmoutiti. Ale děvčátko naléhalo: »Otče, ty mi Ho dáš, vid', že dáš? On nesmí tak dlouho čekati!« Misionář se ještě chvíli rozmýšlel a pak pravil: »Pravda, Pán Ježíš miluje maličké; ale, kdo Ho chce přijmouti, nesmí býti příliš maličký.« — »Otče, co to jest, býti příliš maličký? Miluji Ježíška — a dobře umím svůj katechismus.« To bylo pravda. Misionář přechází v zamyšlení po pokoji, až náhle se mu vyjasní. »Kolik je ti let?« zeptá se. To neví, Otče.« — Ukaž mi zoubky — a já ti povím, nevíš-li to sama.« — »Vidíš, kdo má takové malé, mléčné zoubky jako ty, jest ještě tuze maličký. — Tys ještě příliš maličká . . . « »Tak tedy Ježíšek myslí, že jsem příliš maličká, když mám ty malé zoubky? A když jich nebudu mít, dáš mi Ho?« — »Ano, dám ti Ho.« — »A každý den?« — »Ano, každý den! Ale nyní už jdi!« Na práhu pokoje obrátilo se dítě a ptá se znova: »Až nebudu mít těch malých zoubků, dáš mi Ježíška? A každý den? Slibuješ mi to, Otče?« — »Ano, slibuji.« — Odešla. A protože jí ty malé bílé zoubky činily příliš maličkou, takže ještě nemohla k sv. přijímání, šla rychle, aby je odstranila! — Asi za čtvrt hodiny však tu byla zase, ale s ústečky plnými krve, a bolestně plačící. Kamenem si vylámala všechny zoubky. »Otče«, pravila misionáři, »již nejsem maličkou, pohleď, nemám již těch malých zoubků! Teď mi dáš jistě Ježíška!« Misionář se slzami v očích dí: »Hle, malé dítě — a miluje Ježíše více než já! — Ano, dám ti Ho, milé dítě; zítra dostaneš Ježíška a On den co den bude k tobě potom přicházeti.« — Ovázali jí tvářičku a druhého dne vcházel Ježíš přes ty »rány lásky« do jejího srdéčka. Vešel do krásné duše dcerušky pohanovy, k dítěti chudému, které však mohlo říci: »Mučednictvím lásky Tě mám, ó Ježíši!«

A vy, drahé děti, od dětství jste zahrnuty tolika milostmi; zda jste učinily cos podobného pro Ježíše? Ne, ne, ještě jste Ho nemilovaly, jako ta maličká! Zapamatujte si ten příběh pro celý život, a vzpomeňte si naň zvláště, když vás stihne utrpení! Jak málo je to, co můžeme Ježíši dát!

3. Mám k vám prosbu: »Budte apoštolkami Srdce Ježíšova!« Zda najdu i zde, jako ve Španělech, ve Francii a v Belgii, malé i velké misionářky? Dítě Srdce Páně, které nestará se o Jeho království, které nepracuje pro toto Srdce, nezasluhuje svého krásného jména. Ta, která neříká: »Pane, přijď království Tvé!«, ta nemiluje Ježíše!

»Dítě milé«, praví Ježíš, »služ se nade mnou! Dej mi almužnu jednoho sv. přijímání, jedné oběti za ty nešťastné, kteří mne neznají a nepřijímají za celý svůj život ani jednou, co ty přijímáš den co den, jestli jen chceš!« — Ó, zvolte často: »Přijď království Tvé, ó Ježíši! Nejprv k nám,

do naší rodiny! Posvěť mého tatínka, aby byl stále horlivějším křesťanem, aby moje drahá maminka byla Tvým svatostánkem, aby všichni byli stále lepšími a lepšími, a celá rodina aby se stala jako ohniskem Tvého Srdce! Obětuji Ti, Pane Ježíši, skrze nejčistší Srdce Tvé nejsv. Matky všecko, co budu činiti, mluvití a trpětí: své modlitby, své učení, své oběti, vůbec všecko, jen aby Tvé království přišlo, a aby mnoho lidí Tě milovalo . . . Kéž vládneš všude!« —

Děti, které milují, jsou schopny velkých věcí! Zasněžení rodin, jež nyní hlásám v Evropě, když před tím vykonáno v Americe, nebylo počato mnou; začaly je před 12—13 lety dívky. Shromáždili jsme asi 10 dítek, které měly býti jako komitét. Řekl jsem jim: »Chcete ukázati Pánu Ježíši velkou lásku, chcete se všemožně přičiníti, aby Srdce Páně všude vládlo? Budete psáti, budete baliti knížky, a proto třeba, byste obětovaly svá zotavení a několik penízků. Chcete? — »Ano, Otče!« — »Spoléhám se na vás.« Když schůze skončila, přistoupilo ke mně 10leté děvčátko známé mi rodiny a řeklo: »Otče, všechny děti řekly: Ano! — ale já chci říci větší »ano«, než ty ostatní. Žádejte ode mne, co chcete, vše učiním za duši mého tatínka.« — »A ty opravdu miluješ Srdce Páně?« — »Jestli Je miluji, já? . . . Ano! Miluji! A snad více, než vy, Otče!« »Nuže, dokážeš mi to.« — »Vše učiním, co budete chtít, Otče!« — Vráťivši se domů, prosí matku o dovolení, bdít dvakráte neb třikráte v týdnu. »A proč?« ptá se matka. »Jako odměnou za dobré chování. Chci, aby tatínek byl zas horlivým křesťanem. Proto slíbila jsem Srdci Páně, že budu Jeho apoštolkou. Mám mnoho práce, i chci obětovati svůj spánek, protože mne to více stojí. Maminko, ty mi to nemůžeš odepřít!« Matka křesťanská rozumí dítěti, i praví: »Zkus to!« Dítě prosí o práci. Večer uzavře se ve svém pokoji, postaví před sebe obraz Srdce Páně, kleká na zemi, a aby více trpěla, vyzouvá se i z punčošek. Pak začíná psáti listy. Píše dlouhé hodiny a stále opakuje: »Srdce Ježíšovo, vládni v rodinách, v duších, v národech!« Vstane-li, dlaždice podlahy nesou stopy zkrvavených nohou. Tak napsala na sta listů. Když je skončila, položila je napřed vždy na oltář — a pak rozeslala poštou — aby všude vítězily láskou Srdce Páně. Později přicházely odpovědi od biskupů, misionářů a j. Požár vznítil se prací dítek a zvláště jednoho z nich.

I vy můžete býti apoštoly Srdce Ježíšova, a to především ve vlastní rodině. Není u vás nikoho, kdo by snad žil vzdálen od Boha? Umiňte si: »Musím býti apoštolem Nejsv. Srdce, musím dobře působiti na duši otcovu, matčinu . . .«

Hle, včelky Srdce Ježíšova musí připravovati Ježíškovi med! On za nás píl žluč!

Říci: »Pane, miluji Tě«, a nestarati se o jiné duše, které snad hynou — to není pravá láska. Milujete-li Ho, dbejte, aby byl znám a milován! Začněte modlitbou, a pak postarejte se o práci!

Jestli dívky dnešní budou apoštoly, zítřejší nebudou nevděčníky. Srdce Ježíšovo bude Králem rodin.

Vy se musíte starati o zasněžení rodin Srdci Páně a prositi o tu milost ve svých sv. přijímáních. A pak poproste o to tatínka a maminku!

V jednom pensionátě zasněžily se dívky Srdci Páně. Jedno z nich dalo se při tom do pláče. Na otázku, proč pláče, odpovědělo: »Protože nemohu naši rodinu zasněžiti Srdci Páně; tatínek a maminka by nechtěli. Maminka přes 20 let nebyla u sv. zpovědi.« — »Nuže«, řekl jsem, »zasvěť aspoň svůj pokoj, kde pracuješ úlohy, Srdci Páně!« — »Ano, Otče, učiním to! Postavím tam obraz Srdce Páně, ozdobím květinami, a v neděli bude

slavnost. Prosím, Otče, přijďte k tomu!« — »Ano, ale povíš tatínkovi a mamince, že jsi mne pozvala, a že jsem pozvání přijal«. Vráťvší se domů, pověděla vše otci; ten se rozmrzel, ale pak si pomyslí: »To asi kněz jen tak řekl, aby dítě uklidnil; jistě nepříjde. Nadešla neděle — a já se dostavil. Pán onen byl překvapen, a děti hned se ke mně sběhly, neb moje malá přítelkyně to oznámila nejen svým sourozencům, ale i družkám, jež k tomu pozvala. Vcházím do pokoje; otec a matka mne ze zdvořilosti provázejí, ale na prahu se zastaví a myslí si: »Jaké to dětinství!« Já pak mluvím k maličkým: »Musíte býti květinami Srdce Páně a zastoupiti trny v Jeho Srdci; musíte se modlíti za ty, kdož se nemodlí. Srdce Páně musí býti Králem rodiny!« Rodiče již mohli porozuměti. Sám pomodlil jsem se první zásvětnou modlitbu a potom žádám, aby druhou pomodlil se člen rodiny. Malička podává lístek rodičům, ale ti nechtějí. Dívčinka bez rozpaků kleká tedy uprostřed pokoje a praví: »Dobrý Pane Ježíši, tatínek a maminka nechtějí Ti dáti svou rodinu, tedy já Ti ji dávám . . .« A na to se modlí onu druhou záslibnou modlitbu. Ono zasvěcení pak obnovovalo dítě každého večera.

Za několik měsíců se otec těžce roznemohl. To byla hodina milosti, kterou bylo dítě vyprosilo. Teď bude jednati Srdce Páně, jemuž dítě rodinu zasvětilo! Otec žádá kněze, a tentokráte mne radostně vítá, koná podivuhodnou zpověď a přijímá Nejsv. Svátost. Pak chce zadostučiniti za celý život; volá k svému loži celou rodinu, prosí manželku i dítky za odpuštění, že jim dával zlý příklad. Dívčinka stojí u lůžka otcova a pláče. Nemocný připomíná jí den, kdy řekla Ježíškovi: »Vejdí k nám, zvu Tě jménem tatínkovým!« Tiskne dítě k srdci a praví: »I jdi, neplač již! Tys mi vyprosila nebe, mé dítě! Otec tvůj ti žehná, neb tys ho zachránila . . .«

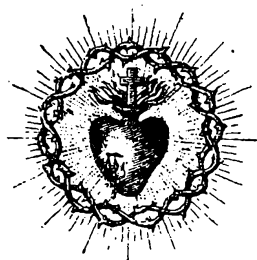
I vy, milé děti, můžete býti takovými misionáři a apoštoly Srdce Ježíšova, můžete svými oběťmi lépe kázati, než já; ale proto musíte úplně náležeti nejsv. Srdci Páně!

Jménem velikého Krále žádám proň lásku hlubokou, vroucí, velkodušnou, osvědčenou oběťmi a apoštolátem. To, co učiníte pro tuto »křížáckou výpravu«, jež má zasvětiti celý svět Božskému Srdci Páně, jako sv. přijímání, práci, zotavení, oběti, skutky ctnosti, slovem: všecko obětujte Srdci Páně v kalichu neposkvrněného Srdce Panny Marie!

Všechny milosti, jichž se vám dostává, mé milé dítky nejsv. Srdce Páně, jsou pokladem, který musí vzrůstati a se množiti jako jistina uložená na úroky. Nechť se ty hřivny množí pro království Srdce Ježíšova ve vás, okolo vás i v světě celém!

Zůstavuji vám to posláni: Pomáhejte Mu, aby dosáhl království! Až se k vám za čas zase vrátím, nechť mi můžete říci: »Srdce Ježíšovo vládne v našich rodinách; přičinily jsme se o to z celého srdce. Byly jsme apoštoly Jeho, byly jsme jeho misionáři.«

Často vysílejte k nebi tento vroucí povzdech: »Nejsvětější Srdce Ježíšovo, přijď království Tvé!«

Zasvěcení rodiny Božskému Srdci Páně.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo! Tys projevilo blahoslavené Markétě Marii přání, kralovati v rodinách křesťanských. Přicházíme tedy dnes, abychom zřejmě prohlásili tvou neobmezenou vládu nad naší rodinou. Od této chvíle chceme žít životem tvým, chceme v srdci svém pěstovati ctnosti, kterým jsi přislíbilo pokoj již zde na zemi, chceme daleko od sebe zapudlti ducha světského, nad nímž jsi vyslovilo kletbu. Kraluj tedy rozumu našemu prostotou naší víry; kraluj našim srdcím láskou bez výhrady, kterou pro tebe budou planouti a jejíž žár budeme udržovati častým přijímáním nejsv. Svátosti! Račiž, božské Srdce, předsedati nám, kdykoli se sejdeme, žehnati našim podnikům duchovním i časným, zaplašovati naše starosti, posvěcovati naše radosti, mírniti naše útrapy. Kdyby někdo z nás byl tak nešťasten a tebe zarmoutil, připomeň mu, ó Srdce Ježíšovo, že ty jsi dobrotivo a milosrdno ke kajícímu hříšníkovi. A až odbije hodina loučení, až přijde smrt a smutek se mezi námi rozhostí, podrobíme se ochotně všichni, jak umírající, tak pozůstali, tvým úradkům. Budeme se těšiti myšlenkou, že přijde den, kdy celá naše rodina, jsouc v nebi opět spojena, na věky bude moci chváliti tvou slávu a tvá dobrodiní. Račiž neposkvřené srdce Mariino, račiž slavný patriarcha sv. Josef tobě přednesiti toto zasvěcení a nám je připomínati po všechny dny života našeho! Sláva Srdci Ježíše, našeho Krále a našeho Otce!

Dle P. Meschlera T. J. P. Fr. Videnský T. J.

Život P. Marie.

23. Meč Simeonův.

Přívod minul a bral se už posledním kusem cesty, výstupem na horu kalvarskou, jež za soudní bránou poněnáhu se zvedajíc, na způsob táhlé umrlčí lebky se vypíná a k západu příkře klesá. Maria kráčela za přívodem ku konečnému strašlivému cíli. Potřebovala však nadlidské statečnosti a síly. Kdož může matku nutiti, aby byla při popravě svého vlastního dítěte? A zda bylo na světě hroznější, ukrutnější, strastiplnější a potupnější popravky? Zda měla kdy která matka vznešenější a milejší dítě než Maria? A zda bylo kdy mateřské srdce většího bolu a větší lásky schopno nad srdce matky Ježíšovy? A přece následovala svého syna a chtěla při jeho smrti býti přítomna, poněvadž to byla vůle Boží a ona sama tak chtěla. Bůh chtěl, aby se zdokonalila ve svatosti, spočívající v dokonalé podobnosti s Ježíšem. Zde dokonala své největší sjednocení a svou shodu se synem, již zažila doposud v životě, nyní také v bolestech a v hanbě jeho smrti. Že Maria a miláček Páně, jak známo, nezemřeli násilnou, nýbrž přirozenou smrtí, má příčinu v jejich účasti na smrti Ježíšově pod křížem. Což bylo někdy většího mučednictví nad toto? Tři věci nás uvrhly do neštěstí: muž, žena, strom, a trojí vůle zpečetila náš první nešťastný osud: vůle dáblova, vůle Adamova a vůle Evina; trojí tedy vůle musila vše napravit a nás zachrániti; vůle Otce nebeského, vůle Syna a vůle Matky Boží. Zde u kříže se ty tři vůle setkaly. Maria seznala docela dobře veliké tajemství našeho vykoupení, jež se na kříži ve smrti Kristově mělo dokonati, a že tu musela býti, aby vyhověla významu a úkoitu božského mateřství, v něž při vtělení syna svého svolila. Duchovní spoluumírání s Ježíšem podle kříže bylo posledním účinkem a následkem jejího »Staniž se mi.« Tím vyplnila veškeré myšlenky a úmysly božské prozřetelnosti vzhledem k sobě a k nám.

Tudíž víra, pokora a láska to byly, jež vedly Marii pod kříž. A statečně vystoupila ve společnosti svatého Jana a svatých žen na horu Kalvarskou.

Zdá se, že s počátku byla Maria se svými průvodčími zatlačena zpět a vojáci ji k místu ukřižování blíže nepustili, takže jenom pozdálčí hrozné divadlo mohla sledovati. »Byly pak tam ženy mnohé, zdaleka se dívající; mezi nimi byla Maria Magdalena a Maria, matka Jakuba Menšího a Josefova, a Salome, které chodily za ním a posluhovaly mu, když byl v Galileji, a mnoho jiných, které byly s ním vystoupily do Jerusalema«, dí Písmo. (Mat. 27, 55. Mar. 15, 40. Luk. 23, 49.) Tu slyšely tedy z kruhu vojáků a pochopů, Krista obklopujících, strašné údery kladivové, vrážející se hřmotem dlouhé, hranaté hřeby do rukou i nohou Spasitelových, slyšely tiché sténání nevinné oběti. Pojednou otevřel se kruh křižovatelů a pomocí provazů a žebříků pozvedl se kymácející kříž do výše a na kříži objevila se postava jí dobře známá, drahá a ctihodná, ale nyní hrozně utýraná, vlastní krví zbrocená, — obraz největšího utrpení a nejtěžších muk. Kříž stál tu vztýčen a shlížel na celé okolí. Bohaprázdný, vítězný pokřik a jásos zavzníval se všech stran. Byl to pokřik nepřátel Ježíšových, kteří všechny výšiny kolem dokola obsadili a svoje vítězství rozhlašovali. Věrných duší byl zde jenom nepatrný, osamocený hlouček. Tyto pozdvihly svých očí a rukou a pozdravovaly uprostřed vítězoslávy pekla kříž svým bédováním, svou láskou a úctou. Byla to Maria, Jan a svaté ženy. Zdá se, že se později Marii a svatým ženám podařilo buď za peníze anebo za dobré slovo dostat se blíže ku Spasiteli. A co mluvil pohled matčin na kříž? Visel tu Spasitel přibit, samá rána. V každé ruce a noze vězí železný hřebík, prsa jsou roztažená a vzedmutá, boky sedřeny, překrvavené, plíce pracují s námahou, srdce bije pracně, hlava pod hustou trnovou korunou je skloněna, krev kane do očí a úst, z ran na rukou a nohou řinou se potůčky krve a stékají po rukou, nohou a kříži dolů na zem. Zda si možno mysletí strašnější lůžko muk a hroznější pohled pro mateřské srdce? A vůči tomuto trápení synovu stojí tu bez pomoci, toliko pohledy a vzdechy nejhlubší soustrasti může odvětit. Nad hlavou synovu shlédne nápis. Jaké pocity a vzpomínky ozývají se v ní při solvech: »Ježíš... Nazaretský...«! Ježíš v Nazaretě — a zde! Jaká to strašná změna! Před jejím zrakem dělí se vojáci chladně, se surovou lhostejností a bezohledností o šat od ní zhotovený a jeho krví prosáklý — cenný znak to jeho milosti. Vojenská stráž chrání Spasitele před týráním židovským. Avšak z dále zalétají sem od jeho nepřátel výsměšky, rouhání a urážky. Všichni, i zbojník po levé straně, dělají si z něho úšklebky. On však je v nadměrných mukách a bolestech sám smír, samá dobrota, samá pozornost na vše, co se kolem něho děje. Pro jediný, zkroušený povzdech odpouští kajícímu lotru hřichy a dává mu království nebeské, jež ho tolik stojí. I svou matku vidí, a pamětliv synovské své povinnosti odevzdává jí před smrtí svému miláčkovvi Janovi, aby jí místo něho všechnu dětinou lásku prokazoval. Jak bolestně dotknulo se ubohé matky toto srdcelomné rozloučení a výslovné se zřikání! Čím byl Jan, čím jsme my, jež Maria oněmi slovy za dítky obdržela, proti Ježíši? Ve slovech: »Ženo, hle syn tvůj« a »hle matka tvá« spočívalo hluboké tajemství. Maria stala se v tomto okamžiku netoliko matkou Janovou, nýbrž matkou veškerého lidstva, Jan pak zástupcem všech lidí. Už při početí Ježíše přijala také nás duchovně za dítky, zde pod křížem nás duchovně porodila, tam v radosti, tuto v nevýslovných strastech. A Maria, vždy pokorná služebnice Páně, ujala se nás jako matka, svolivši v poslední vůli synovu.

P. Konrád M. Kubeš T. J.

Čím kdo hřešil, tím bývá i trestán.

Vdobách, kdy lodička sv. Petra bývá zmitána bouřemi a kdy se zdá, že Pán zase spí, hledá věřící duše posily a útěchy v dějinách církve sv. Kolik bouří už zažila ta církev od Pána na skále vzdělaná! Kolik pronáseldování zakusila! A z každého vyšla posílena nebo očistěna, jak právě bylo úmyslem Božím. Kdykoli Pán dopustil

těžké doby na svou církev, vždy se to stalo, buď aby ji v ohni pronásledování sílil a třibil, takže pronásledování se proměnilo konečně v triumf církve — nebo aby ji trestal, a pak pronásledování bylo hořkým, ale nezbytným lékem pro církev, neměla-li zahynout. Při úvaze, co zavinilo mnohdy těžké zkoušky církve Kristovy, musíme si povzdychnout: »Čím kdo hřešil, tím bývá i trestán«, nebo opakovat slova Ezechielova: »Otcové požíli kyselých hroznů, a synům z toho trnou zuby.*) Jak mnohdy ti, kterým svěřil Pán starost o své stáde, osvědčili se nehodnými svého důstojenství i úřadu, a svým životem svolávali kletbu na místo požehnání! Pomalu, ale jistě se blížila katastrofa, až konečně míra hříchů dovršena a shovívavost Boží vyčerpána.

Jak mnohdy svolalo kletbu na církev to, že statků církevních nebylo užíváno tak, jak velely zákony církevní! Přílišné bohatství nebývalo nikdy církvi příliš na prospěch. Jednak rozněcovaly církevní statky závist mocných tohoto světa, jednak lákaly a vábily mnohé světácky smýšlející lidi, aby se vetřeli do svatostánku, nejsouce k tomu voláni. Slovo sv. Pavla: »Snaží-li se někdo o biskupství, díla dobrého si žádá«, stalo se v ústech nepřátel církve sv. posměškem. Boje o investituru a proti simonii za Řehoře VII. jsou výmluvným dokladem, co hledali mnozí na stolci biskupském: peníze, a zase peníze. Za doby reformace nebylo lépe. Jeden z tehdejších papežů psal po svém zvolení: »Proč bychom papežství neužívali, když nám je Bůh dal?« To jest po česku: »Teď se budu dobře mít a dobře žít.« Jak smýšlel tento papež, tak smýšlel ne jeden biskup. Že zákony církevní zakazují, že jmění církevního obohacovat sebe a své příbuzné, že ho má být využito k účelům církevním nebo dobročinným, toho málo dbali. Každý seděl na svém měsci, a byl by za jidášský groš prodal svou vlastní duši, jak praví Písmo sv. (Sir 10. 10), tím spíše celé stáde svěřené své péči. Jak nízkým způsobem se biskupských stolců domáhali! Císaři nebo králi, od kterého byli jmenováni, stali se pak ve všem povolnými nástroji, nercí-li roby a otroky.

Často pomáhali svému vládcovi i ve sporech proti papeži, na slovo ho byli poslušni, a když osnoval vzpuru proti církvi, brejili proti papeži s ním, a to vše jen proto, aby nepřišli o své statky. Tak jednali na př. mnozí francouzští biskupové na konci 17. století. Což divu, že při pohledu na takové lidi řekl kterýsi velký pán nedávno: »Kdo má hůl, ten má církev.« Ale církev nesmí být ztotožňována s lidmi, jejichž bohem jest a bylo zlaté telec.

Sv. Bernard stěžuje si často bolestně na takové nepřístojnosti v církvi. Kdesi mluví o pastýřích církve, a rozeznává trojí druh: pastýře dobré, nádenníky, vlky; praví, že (za jeho dob) pastýřů dobrých, kteří jsou hotovi dát život za ovce své (a ovšem i za sv. víru a pro Krista), jest velm málo; vlků, kteří dáví ovečky Kristovy, není též většina; většinou jsou ti pastýři nádenníky, kteří nemají lásky k duším (a k církvi), pracují za peníze, ovečky stíhají. Všechno můžeš od nich žádat, jen haléř almužny ne; vše u nich najdeš, jen oheň sv. nadšení a obětovnost pro věc Kristovu ne. Nádenníci, řemeslníci, kteří přišli vydělávat a ne pro Krista se obětovat. Jinde stěžuje si týž světec, že v kostelech vše kape špinou, zatím co v domácnosti takového preláta vše se leskne a svítí.**)

Když pak za t. zv. reformace vládcové světští pobrali církevní majetek, když za revoluce francouzské a za válek po ní následujících sebraly státy církvi, co se sebrat dalo***), nutno to pokládat za spravedlivý trest Boží. Pán dopustil, aby církev přišla o statky, kterých preláti a biskupové neužívali, jak velel Bůh, svědomí a církev. Ale tento trest byl i lékem a očistěním. Protože mnohé stolce biskupské pozbyly svých ohromných panství a statků, přestaly lákat mnohé hamižné kandidáty; chudým biskupem měl málo kdo chuf se stát, teď zase začalo platit slovo sv. Pavla výše uvedené. Církev stala se chudší, ale svobodnější; chudá, ale ve vážnosti u přátel i ne-

*) Ez 19.2; prorok chce říci těmi slovy, že synové musí pykat za hříchy otců, potomci za provinění předků.

**) Známý jest jeho výrok *Insolentiae clericorum mater est negligentia episcoporum*.

***) Vynalezli pro to cizí slovo; *sekularisace*. Mojžíš nemohl vědět, že tomu dají toto jméno, sic by byl řekl: „VII. Nebudeš sekularisovati, nebudeš konfiskovati“.

přátel; chudá na statky časné, ale bohatá na hrdinné vojiny, kteří byli hotovi pro Krista krev vycedit; bohatá na nadšené sluhy Páně, kteří z lásky a přesvědčení se postavili pod jeho prapor, kteří nezradili zbaběle nejsvětější práva církve za bídný groš.

Kulturní boj v Německu koncem minulého století jest toho dokladem. Bohatí biskupové 16. století, jaké jsme právě vylíčili, nebyli s to, aby zaoránili náboženské revoluci. Daleko chudší biskupové 19. století nedali se zlomit ani zastrašit hrozbami Bismarkovými ani brutálním počínáním tehdejší vlády, a raději dleli v žaláři (na př. poznaňský arcibiskup) než by zradili své přesvědčení. — Kéž by dal Bůh, aby bouře nad našimi hlavami se vznášející se neminula s účinkem, jež Pán zamýšlí: aby očistila (od padanek církev), tříbila, posílila, ve víře utvrdila, sv. nadšením naplnila srdce všech věrných Kristových; nechť platí i u nás slovo papeže Paschala II.: »Lépe míti církev chudou a svobodnou než bohatou a zotročenou.«

Lahyrtš.

Mše svatá (Liturgický výklad)

Slepec u Jericha volal mnohokrát za sebou: »Ježíši, synu Davidův, smiluj se nade mnou.« A Pán Ježíš ho vyslyšel a řekl jemu: »Prohlédni; víra tvá tě uzdravila.« A ihned prohlédl a šel za ním velebě Boha. A veškeren lid, uzřev to, vzdal chválu Bohu.« (Luk. 18, 43.)

Tak po opakovaném Kyrie v přesvědčení, že je vyslyšen, zanotí kněz andělský chvalozpěv

Gloria.

S čím větší vroucností volali jsme: **smiluj se**, s tím větší útechou a nadšením můžeme nyní Boha chváliti, jemu děkovati, klaněti se a o nové smilování prositi. A církev nemůže lépe pozdraviti Vykupitele světa, jenž znova na oltáři v rukou kněze se rodí, spásu a mír přinášeje obyvatelům slzavého údolí, nežli slovy, jimiž andělé ho pozdravili na nivách betlemských. Církev*), kteréž dána harfa, aby zpívala píseň novou, pokračovala v tomto zpěvu andělském a jej dokončila a dnes jej máme v celé velkoleposti a kráse v mešním Gloria. A poněvadž jest to radostný hymnus, neříká se ve dnech smutečních a kajících, totiž v neděle adventní, devítníkové, postní, ve mších zádušních, o svátku mláďatek a vůbec, kdy se užívá barvy fialové. Kdy začala církev tento zpěv při mši sv. zpívati?

Knihy pontifikale praví, že papež Telesfor († 138) nařídil, aby o narození Páně a jiných svátcích Páně se zpívalo při mši sv. Gloria. Papež Symmachus (498-514) rozšířil je na všechny neděle a svátky mučeniců. Ale to byla, aspoň co se týče papeže Telesfora, jen začáteční slova, jež zpívali andělé, kdežto další slova jsou pozdější. Alkuin, opat ze sv. Martina v Tours († 804) připisuje naše Gloria biskupu sousední diecese, totiž sv. Hilariovi, z Poitiers († 367). Nyní jest obecným názorem v církvi**), že totiž sv. Hilarius, když byl ve vyhnanství na východě, poznal tam tento zpěv, ježto Řekové jej měli v hodinkách ranních, odpovídajících našim chvalám a jej přeložil do latiny a na západ přinesl. Zdá se pak, že v řecké církvi byl tento zpěv při jitřních hodinkách již před druhou polovicí druhého století.

Při té příležitosti přidávám o sv. Hilariovi, aby byla patrna jeho veliká láska ke Kristu Pánu, že nežli se stal knězem, byl světským člověkem, ovšem učeným, a byl od Arianů pro víru vyhnán do Asie. Jako světský člověk byl ženat, ale manželka jeho ještě před jeho vyhnanstvím zemřela. Jelikož měl dceru, dal ji do jedné rodiny na vychování. Když pak dcera chtěla se vdávati a oznámila to otcí, odepsal jí z východu: Vrátil se brzy a přinesu ti obraz ženicha, královského to syna, on později přijde si tě odvésti. Pak teprve se rozhodni, až uvidíš obraz, kterého chceš. Když se vrátil, přinesl jí kříž Kristův a radil jí žítí v panenství. Při smrti její jí řekl: Hle,

*) Santer O. S. B.

**) Cl. Blume S. J., Stimmen aus M. L. sv. 73.

ženich přichází a zve tě k hostině nebeské. Sv. Hilarius vrátil se do Gallie r. 360 a skutečně od té doby vyskytá se Gloria rozšířeně, jak je máme nyní. Nejprve je říkali jen biskupové, od konce 11. stol. i obyčejní kněží.

Při Gloria máme se vžítí v přítomnost trojjediného Boha, jak bychom viděli Otce nebeského, na jehož pravici jest Syn Boží, jako nejvyšší kněz a král světa, mezi nimi Duch svatý. Kristus Pán je tu ovšem v nebeském proměnění jako slavný vítěz z hrobu, jen si ponechal rány a nyní září i jako člověk v slávě, kterou měl jako Bůh od věčnosti.

Můžeme se tu i vžítí do zvláštní doby církevní a v rámci té doby chváliti Boha, za dobrodiní v tajemství oslavovaném obsažená děkovati. O vánocích můžeme děkovati za Narození Páně, vždyť začátek zpívali andělé nad chlévem betlemským, o velikonočních plesejme při tom z vítězství Spasitelova.

Oslava Boží tuto odnáší se nejprve k Bohu Otci, Stvořiteli, pak k Bohu Synu, Vykupiteli, pro něhož tu užívá se nejvzácnějších a nejlibnějších názvů: Pane, Synu Jednorozený, Ježíši Kriste, Pane Bože, Beránku Boží, Synu Otce. Též se jmenuje v závěru Duch sv., kterýžto přídavek jest z pozdější doby. To je důkaz, že Gloria musilo povstati aspoň před první polovicí 4. stol., ježto tehdy ještě nebylo bojů o sv. Ducha.

Kněz rozpíná ruce při slově Gloria a zvedá je do šířky a výšky ramenou čně zároveň úklonu při slově Deo-Bohu a zase ruce spiná. Značí se tím nadšení a touha, aby Bůh byl veleben. Ve starších dobách intonoval kněz tento zpěv obrácen jsa k lidu a potom se obrátil k východu. Ale od dávného již středověku jest obrácen při tom k východu t. j. k oltáři, neboť oltář má směřovati k východu.

Při chvalozpěvu několikráte uklání ještě hlavu a sice při slovech »adoramus te«, klaníme se tobě, gratias agimus tibi, t. j. díky vzdáváme tobě, Jesu Christe, suscipe deprecationem nostram, t. j. přijmi modlitbu naši. Při slovech »in gloria Dei Patris, t. j. ve slávě Boha Otce« na konci chvalozpěvu žehná se kněz svatým křížem, což krásně hodí se k vyznání víry ve tři božské osoby, jež tuto se jmenují.

Chvalozpěv andělský, obsahuje v sobě krásně čtverý účel oběti mše sv. Jest to: chvála a klanění se (adoramus te), díkůčinění (díky vzdáváme tobě), smír (jenž snímáš hříchy světa), prosbu (přijmi modlitbu naši). Nyní si všimněme jednotlivých slov chvalozpěvu. Aby čtenáři naši obeznámili se i s textem latinským, by mu též rozuměli, když slyší zpěv na choře, podávám chvalozpěv zároveň v obou jazycích.

Gloria in excelsis Deo. Et in terra pax hominibus bonae voluntatis.

Laudamus te. Benedicimus te. Adoramus te. Glorificamus te.

Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam, Domine Deus, Rex caelestis, Deus Pater omnipotens.

Domine Fili unigenite Jesu Christe, Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris.

Qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis.

Quoniam tu solus sanctus. Tu solus Dominus. Tu solus altissimus, Jesu Christe. Cum sancto Spiritu in gloria Dei Patris. Amen.

Sláva na výsostech Bohu. A na zemi pokoj lidem dobré vůle.

Chválíme tebe. Dobrořečíme tobě, klaníme se tobě. Oslavujeme tebe.

Díky vzdáváme tobě pro velikou slávu tvou, Hospodine Bože, Králi nebeský, Bože Otče všemohoucí.

Pane Synu jednorozený, Ježíši Kriste, Pane Bože, Beránku Boží, Synu Otce.

Který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi. Který snímáš hříchy světa, přijmi modlitbu naši. Který sedíš na pravici Otce, smiluj se nad námi.

Neboť ty sám jsi svatý. Ty sám jsi Pán. Ty sám jsi nejvyšší, Ježíši Kriste. Se svatým Duchem ve slávě Boha Otce. Amen.

Rozdělil jest zpěv na 7 veršů, jak Řekové jej měli při hodinkách rozdělený. Řekové mají při mši sv. jen 1. verš, ostatní mají v hodinkách. My zase máme v hodinkách

jiný zpěv, podobný, Te Deum. Řekové za to říkají při mši sv. 1. tento verš dvakrát za sebou. *)

Začátek tudíž jest zpěv andělů při narození Páně. Smysl dle řeckého jest, že z narození Páně Bohu na nebi jest sláva a na zemi souhrn veškeré spásy v Kristu, již jmenujeme pokoj, a to mezi těmi lidmi, na něž zalíbení (blahovůle) Boží spočívá, ježto jsou opět za dítky Boží přijati. Jestliže doplníme větu slovesem, třeba doplniti při zpěvu andělů: **jest**, ale při mši sv. lépe: **budíž**, totiž na základě následující oběti mše sv., jakožto oběti chvály, — a lidem obývajícím na zemi pokoj, t. j. milost a smíření na základě prosby ve chvalozpěvu samém vyslovené, ale zvláště na základě následující oběti jakožto oběti smíření a pokoje.

Vše jest stvořeno k oslavě Boží. K slávě Boží planou na nebi hvězdy, třpytí se rosa na zemi, kvetou květiny, hučí moře, prozpěvují ptáci. K oslavě Boží rozněťme se i my při každé oběti mše sv. A jelikož Bůh jest láska, spojil oslavu svou s naším pokojem čili spásou, takže týmiž úkony, kterými oslavujeme Boha, pojišťujeme si spásu a pokoj.

Předpokladem pak pro přijetí milosti spásy a v ní obsaženého pokoje jest dobrá vůle, t. j. touha po spáse, proto v tom smyslu jest latinské čtení (vulgata) chvalozpěvu.

Laudamus te, benedicimus te, adoramus te . . . Jestliže už skoro podobně volali senátoři římsí pozdravující císaře vstupujícího do shromáždění jejich, s jakou opravdovostí, úctou a láskou máme teprve Bohu svému vzdávati chválu, dobrořečení a klanění se! Se sv. Ignácem z Loyoly volejme: »Vše k větší slávě Boží!« Díky vzdáváme tobě . . . slovo to je výronem srdce láskou nezištnou naplněného. K jak veliké mravní výši a dokonalosti chce nás vésti církev sv.! Nejen proto, abychom byli spaseni, ale že je Bůh opravdu chvály hoden, radujeme se nad nekonečnými dokonalostmi Božími. Z dobra Božího více se radujeme, nežli z dobra svého.

Tato láska přiměla sv. Augustina ke slovům: »Pane Bože, tak tě miluji, že kdybych já byl Bohem a ty Augustínem, chtěl bych býti Augustínem, abys ty byl Bohem.« Dosavad tato oslava Boží týkala se Boha Otce. Tím jakoby vyložena byla první část chvalozpěvu a přichází se k druhé části zpěvu andělského: a na zemi pokoj lidem. Ale v pokoj uvedeno vše, co je na zemi i co je na nebi skrze krev kříže Spasitele našeho (Kol. 1, 19), jenž jest pokojem (Mich. 5, 5.), knížetem pokoje (Is. 9, 6.) Proto nyní přichází se k velebení druhé Božské osoby. Slovy: Pane, Synu jednorozený, Pane Bože, Synu Otce, vyznáváme nejhlubší pravdy o podstatě a osobě božského Vykupitele, velebíme jeho věčně božství. K tomu přidávají se názvy líbezně: Ježíši, t. j. vykupiteli, Kriste t. j. pomazaný, čili Mesiáš. Neschází tu ani zamilovaný obraz z katakomb Beránka Božího, k němuž úpěnlivě voláme o smilování zvláště proto, že již milosrdnou láskou svou nám dokázal, když vzal na se jako obětní beránek hříchy světa, a poněvadž nyní sedí na pravici Otcově jako nejvyšší velekněz, od něhož všechny milosti přicházejí, jenž sám jest svatý a Pán a nejvyšší, neboť i jako člověk povznesen byl nad všecko knížectvo i mocnost i sílu i panstvo i nad všeliké jméno, kteréž se jmenuje, netoliko ve věku tomto, ale i v budoucím. A všechny věci poddal Bůh poú nohy jeho a jej dal, aby byl hlavou nade vši církví, kteráž jest tělo jeho. (Ef. 1, 20-77.) A každý jazyk aby vyznával, že Pán Ježíš Kristus jest ve slávě Boha Otce. (Fíl. 2, 11.) Jak uchvacující jest to hymnus chvály na Krista Pána! Vzdávejme při tom nejvyšší úctu Spasiteli a vyslovujme touhu, aby byl ode všech milován, ctěn a veleben.

Sv. Filip Nerejský sloužil v den své smrti (26. května 1595) tichou mši sv. Při Gloria octnul se u vytržení a prozpěvoval hymnus andělský s pravou pobožností a radostí srdce, takže přítomným to připadalo, jako by již od země se odloučil a s anděly Bohu chválu vzdával. Kéž bychom se i my tak vždy Gloria modlili! Ve středověku vkládaly se do Gloria vložky na svátky mariánské, a sice po slovech: Synu Otce

*) U orientálů nabylo převahu čtení místo eudokias (blahovůle, což jest genitiv, eudokia (blahovůle, nominativ), čímž jsou tu 3 členy, totiž sláva Bohu, na zemi pokoj a mezi lidmi blahovůle. V slovanské liturgii zpívají to takto: „Slava v vyšních Bogu i na zemi mir, v čelověčech blagovolenije“.

»jednorozený Marie panny matky«, po slovech: přijmi modlitbu naší »k slávě Marie«; v závěru pak: Neboť ty sám jsi svatý Marii posvěcuje, ty sám jsi Pán Marii řídě, ty sám jsi nejvyšší Marii korunuje.

Od dob papeže Pia V. se nic nepřidává k chvalozpěvu tomuto.

Z dojmů které nevymizejí . . .

Črty z bojišť. — Podává V. Kronus. (Pokračování)

Dlouhé, tuze dlouhé bývaly pochody, které na počátku války Juráň se svými druhy byl nucen podnikati. Ustavičná chůze, parna, nedostatek vody celý pluk zmořovaly. Stávalo se, že vysílení někam přišli, a kde bylo, tam bylo, natáhli se k odpočinku a jak dopadli, tak ihned usnuli. A příštího dne za ranního úsvitu už zase byli na pochodu jako včera . . . jako před týdnem. Každý prahl, aby pluk narazil na nepřítele.

Jednou, bylo to v neděli, na konci srpna 1914., dostali se do poměrně slušného ruského městečka, kdež se mělo nocovati. Spěšně našly se byty, a každý chystal se k odpočinku. A bylo ho tehdá vrchovatě třeba. Bohužel z něho sešlo. Náhle překvapil všechny vyšší rozkaz: »Připravte se k okamžitému odchodu, eventuelně ku srážce s blízkým nepřítelem!«

»Srážka!« Podivné slovo, každého zaráželo. Kde kdo byl zmatený ve své horlivosti, neb rád by byl činil mnoho, ale nevěděl, jak by se zařídil. Avšak odhodlanost a neochvějná vůle zaplašila rázem neklid a rozechvění nezkušených ještě začátečníků.

Ve chvíli byl celý pluk připraven k odchodu, nikdo nedbal únavy a ospalosti. Každý stál v plné výzbroji podél silnice a upíral dychtivě zrak v stranu, kde se tušil nepřítel. A čekalo se dlouho, dlouho do noci. Obolavělé nohy klesaly zemdlením, i oči konečně začpěly a klížily se, v hrdle bylo jako v jícnu a žaludek hlásil se dotěrně • sousto. A pohotovost trvala . . . trvala . . .

Jak rád by se byl Juráň tehdá svalil tak, jak byl, do příkopu u silnice, tam se do kotoučku stulil a zdřímil si na chvilku. Ach, ano, jak rád! Ale ne, ne, přemáhal se, vždyť poručík, u něhož byl sluhou, byl stejně vysílen, a vytrval.

Ale co to? Snad tu nejede automobil? Zde? V té zapadlé krajině? Skutečně! Hukot stával se zřetelnější, automobil, jako rozlícená saň hnal se a znenáhla ustával. Již i někdo z něho něco volá, doptává se po plukovníkovi.

Světla elektrických kapesních svítilen zelenavě zabelskla do husté tmy, a v jejich záři bylo lze viděti dva jízdecké důstojníky.

»Co jest? Co se stalo?« vyzvídali netrpělivě důstojníci, mezi nimiž byl i Juráňův pán.

Z automobilu ukazuje jeden, obvázanou ruku a vypravuje ustrašeně: »Celá naše škadrona byla přepadena netušeně Kozáky, rytmistr i nadporučík jsou mrtví.«

»Kde se to stalo?« vyzvídá plukovník. A ranění po tichu s ním chvílku rozmlouvají. Automobil se pohnul, prudce rozejel do tmy, aby zmizel honem . . . honem . . . daleko v zadu, kde by byli ranění zabezpečeni.

Všichni stáli chvílku jako ohromeni, neb takové zprávy dosud v životě neslyšeli. Bylo to nezvyklou novinkou, bylo však již na čase, aby si na takové noviny znenáhla zvykali. Vždyť byli ve skutečné vojně.

Zatím zmizel plukovník se svým pobočником v neblížší chatě, aby se informovali na mapě, kde se přepadnutí asi událo. Ale jen tam vešli, přicvalali dva jezdci a sháněli se po nich.

V zápětí vyšel plukovník, volal na velitele praporu a na hejtmana od třetí setniny.

»Co bude?« ptať se rozehvěně jeden voják druhého.

»Nevíme!« odpovídali poddůstojníci.

»Ach, již to nastává!« povzdychl tu a tam některý.

»Hoši, vy se bojíte?« ptá se Juránův pán, aby je povzbudil.

»I kdež, pane poručíku«, odpovídá srdnatě jeden, »bíti se dovedu jen což, vždyť jsem býval u nás »stárkem!«

»Slovák!« prohodil důstojník a krátce se zasmál.

»No, však!« přikývl kuse.

A nebylo příčiny, aby ty dobré lidi někdo podceňoval, aby nedůvěřoval jejich osobní statečnosti. Vždyť sebedůvěra kralovala v jejich duši.

Za malé čtvrt hodiny vyšli všichni přivolaní důstojníci s plukovníkem, a velitel třetí setniny již dával rozkaz, aby jeho oddíl přichystal se k pochodu. Dnes měli býti přední stráží.

Vážně, odměřeným krokem hnula se ihned celá setnina od pluku a tratila se v houští tmy. Na krok nebylo viděti, nikde stromu ani křoví. A k tomu ještě chladný vítr se zvedal. Nebesa byla zahalena plachtou mraků jako smutečným příkrovem, takže ani hvězdička neprokrmitla.

Skoro tři čtvrtě hodiny tak stoupali mlčky v očekávání, co přijde. Kus lesa i prošli, bařinou se přebrodili a dále do neznáma namáhavě se vlekli. Konečně dospěli okraje lesa. Tlumený povel: »Stát!« Zemdeně opřeli se o pně mohutných smrků a stírali si špinavými dlaněmi pot s tváře. Tuze milý byl jim ten oddech, vždyť byli tolik unaveni.

Důstojníci se opodál seskupili, pohlíželi upřeně do rozevřeného kraje u lesa, na němž však ležela hustá tma. Lampičkami zasvětili a mapu prohlíželi; živě rokovali, radili se. Až konečně poručík Zimka uchýlil se v stranu, kde tušil svůj oddíl a již z daleka tlumeně velel:

»Čtvrtá četa vzhůru!«

V zápětí zaharašilo ve tmě, několik hlubokých bolestných povzdechů, a hoši čety byli připraveni k dalšímu pochodu.

»Juráni! Juráni!« sháněl se Zimka po sluhovi, »kde jste!?«

V tom vyvalil se ze tmy zavazadly ověšený Jurán s uctivým: »Poroučíte, pane poručíku?«

»Půjdu s četou na přední stráž, podnikneme několik smělejších hlídek, proto připojte se ku třetí četě, dejte pozor dobře na věci a vyčkejte, až se vrátím. Dal jste mi nejnnutnější do mého tlumoku?«

»Ano, pane poručíku«, hlásil Jurán, »ale —«; nedopověděl, netroufal si.

»Co ale?« vyhrkl na něho poněkud podrážděně Zimka.

»Promiňte, pane poručíku, četa se může snadno střetnouti s nepřítelem a utkatí se s ním v boji. Mohlo by se vám něco přihoditi, a tu bych vám byl rád na blízku.«

»Když chcete, tedy pojdte!« znělo stručně. Jurán odstoupil a vmísil se mezi ostatní druhy.

Stručný povel a čtvrtá četa se hnula těžkopádně, namáhavě, jako když se rozjíždí nákladní vlak. Ve chvílce zanikli ve tmě. Brali se zvolňoučka, opatrně, poněvadž poručík Zimka je upozornil na blízkost nepřátelských hlídek a dal jim pokyny, jak by se měli zachovat v případě, kdyby byli přepadeni palbou z ručnic. Napřed vyslal výzvědnou hlídku a sám v čele zbytku čety ubíral se obezřele. Jurán věrně v patách za ním. —

(Pokračování.)

poslední sliby složil 2. února 1912. Trpěl po delší již dobu rakovinou žaludku a uchýlil se posléze do zmíněné nemocnice, aby se zde podrobil operaci. Jen tři dny zde pobyl a zde život svůj dokončil. Působil v Trnavě, v Praze, na Velehradě, a poslední 2 léta byl na Sv. Hostýně. Jsa obeznámem s církevním uměním, byl prostředníkem mezi superiorem P. Ant. Ostrčilíkem a profesorem na české technice Jos. Fantou, jenž zhotovil r. 1912 novou korunku P. Marie. Proto jeho jméno je několikrát v korunovační knize uvedeno. 11. dubna 1917 přijel z Velehradu a udělal návrh pro věnec ze 12 hvězd okolo hlavy P. Marie z topasů Přibických. 18. srpna 1919 měl venku při schůzi mariánských družin řeč o vnitřním životě. Zemřel v něm kněz svatého života, horlivý apoštol, tichý trpitel, ozdoba svého řádu. Zemřel sice v mladém ještě věku, ale zralý pro nebe byl svým vzorným životem. Již za pobytu svého v Praze uchylovaly se k němu duše zbožné, po dokonalosti toužící, a nalézaly v něm zkušeného duchovního vůdce. Maličký postavou, ale veliký duchem. Krásná duše jeho prozrazovala hlubokým jeho pohledem a dýchala přímo z každého jeho slova. Ještě na posledním sjezdu katolíků v Praze referoval o otázce spojení církve východní s církví katolickou. Zde také ukázal krásný obraz Panny Marie, zamýšlený to dar katolických Pražanů posvátnému Velehradu. Jak miloval toto působiště sv. Cyrilla a Metoděje, jak toužil, aby odtud znovu vyšlo křesťanské obrození národu našemu! Nedočkal se, Pán pokynul věrnému sluhovi svému a on poslechl, neboť miloval Pána z celého srdce svého a z celé duše své. Byl odevzdán do vůle Boží, a ač bolestmi mučen zachoval si duševní klid a veselou náladu. Kéž se tam u trůnu Krista oslaveného přimlouvá za dědictví svatých věrozvěstů v národě našem. Svátek sv. Josefa, o jehož zvýšenou úctu také horoval a i zvláštním spiskem doporučoval, slaviti bude již, jak pevně doufáme, v nebesích. Tovaršstvo Ježíšovo ztrácí v něm jednu z ozdob svého řádu, církev kněze dokonalého a národ náš syna takového rázu, jaké snad jen prvotiny Kristovy církve v národě našem znaly.

20. února skončil v 69 roce svého věku, v 45 roce kněžství a v 18 roce biskupství **královéhradecký biskup Dr. Josef Doubrava**. Přijel 21. srpna 1912 ve slavnosti korunovační na pouť intelligence, kterou uvítal večer prof. dr. Kordáč, a po uvítání měl biskup Doubrava požehnání. Druhého dne měl nadšencu řeč při schůzi intelligence, po ní sloužil pontifikální mši sv., před ní připjal papežský řád nadučiteli Dion. Polanskému z Dolní Bečvy. Odpoledne odjel. Na stránce 192. korunovační knihy je obraz: Uvítání biskupa Jos. Doubravy, a na následující straně jest také mezi účastníky pouti intelligence vyobrazen. O. v. p.

Osobní. P. superior byl s P. rektorem velehradským Ant. Ostrčilíkem na sv. missiji

od 8.-16. února v Komárně, a od 19.-27. února v Milonicích u Bučovic. Navštívili nás 10. a 22. února dp. far. Střebětický a Ruclavský, 10. února vdp. ředitel arcib. gym. Dr. Karel Hubík, a prof. Jan Blažek, a 22. února připutoval před polednem úředník z Hlučína, jenž již 10 let nebyl na Velehradě a na Hostýně, a byl u sv. přijímání.

Počasí. Slunce svítilo 1. 9. 10. a zvláště od 20.-27. února. Tento poslední týden val slabý jihovýchodní vítr, jenž ve stínu udržoval teploměr pod nullou, na slunci však sníh tál. (26. února bylo v poledne v chrámě + 1°, na zdi, kde se odrážely sluneční paprsky 20°). Ve dne v noci byla obloha úplně jasná, červánky jako ohnivý věnec po celém obzoru, vzduch nahoře čistý, takže večer obyčejným dalekohledem bylo viděti měsíčky Jupitera, Praděd se také často ukazoval, dole však na rovině byla řídká, hnědošedá mlha, v níž jen blízká města a vesnice bylo možno rozeznati. Ostatní dny však bylo buď zamlženo, neb zamračeno. 2. února zamrač. 3. února dopol. přšelo, 4. února nahoře mraky, dole mlha, která stoupla, a padal sníh i 5. února., 6. února mlha, 7. 8. 9. 10. zamrač. do 14. ún. Když šli poutníci 14. února na pouť, začalo sněžit, a sníh padal 4 dny. Chodci si musili ve vrstvě přes 3 dm vysoké s námahou raziti cestu. Prvním z nich byl P. superior, jenž se vracel z missije komárovské. Na některých místech, zvláště před kostelem byly velké závěje. Proto se také zajíci zatoulali až ku chrámu sbírajíce stěbla a zbytky sena pod půdou jižního ambitu. 4. února napadla sněhová vrstva, která trvá, až do začátku března. 2. března taje. Napršelo za únor 59.9 mm. Průměrná teplota byla -2.6°, za leden 0°, první 3 dny byl teploměr nad 0°, ostatní pod 0°, 12. února 8.1°C, 25. ledna 9.2°, 17. a 29. prosince 12°, 18. list. 11°. V ty dny byla největší zima.

Poštovní poukázky: 4. února: Přerov, Topolná, Kladruby, Lhota, Kroměříž, Ostrava, Bílsko, Zhoř, Prakšice, Ivanovice, Nová Ves, Lotimkovice, Vícov, Šlapanice, Žďár, Kelč, Grymov, Pačlavice. 12. února: Napajedla, Milotice, Přerov, Krásno, Hlučín, Fryšták, Laškov, Chromeč, Holešov, Místek, Praha, Brno, Vyškov 25 K nač? 1. března: Prostěj. Suchá, Vídeň, Uh. Brod, Hrabýň, Šenov, Zdounky Uh. Brod, Vinohrady, Brno; New. Jork, Zarazice, Prakšice, Mořice, Řepčín. — Dary na různé věci v příštím čísle.

Zprávy z Ameriky. Protože pěstujeme styky s katolickými Čechy v Americe a dostáváme od nich zprávy, myslím, že i naše čtenáře budou některé věci zajímat. Pan Alois Ječmínek z Chicaga bývalý chovanec P. Zimmerhackla ze semináře kroměřížského poslal nám americké kalendáře Katolíků a Hlasatel. V Katolíků je adresář českých katolických kněží v Americe. Dle tohoto adresáře je v Americe jeden český biskup, nejd. Jos. Koudelka v diecesi Superior Wis., dva, opatové řádu sv. Benedikta: nejd. Jan Nep. Jaeger a jeho pomocník nejd.

Valent. Kohlbeck, v opatství sv. Prokopa Lisle III. Ill. a 280 světských kněží, majících duchovní správu. Ve vyšším česko-katolickém učilišti, v Kolleji sv. Prokopa Lisle III., jehož předsedou jest nejdp. opat Jaeger, je 180 studentů, a v semináři sv. Prokopa, jež řídí vdp. Prokop Neužil, jest 40 seminářistů.

České řeholní ústavy v Americe jsou tyto: Klášter sv. Prokopa, opat nejdp. Jaeger; kněží 33, kleriků 21, noviců 2, bratři laiků 32, oblaté 2. Řeholníků v klášteře žijících a ku klášteru náležejících jest 102.

Klášter Blah. P. Marie Ustavičné Pomoci řádu Nejsv. Vykupitele v Novém Jorku: 4 čeští kněží. Klášter sv. Václava řádu Nejsv. Vykup. v Baltimore, 6 kněží a 3 laici.

Panenský klášter nejsv. Srdce Pána Ježíše, sester řádu sv. Benedikta, Lisle: sester 104, novicek 6, aspirantek 19.

Kongregace Chudých školských sester de Notre Dame, mateřinec v Horažďovicích, v Nebrasce; sester 41, novicek 5, aspir. 6.

Kongregace sester Sv. kříže, mateřinec v Choryni; sester 3; Hessounů sirotčinec, Fenton, Mo.

Sirotčince: sv. Josefa v Lisle; chlapecká průmyslová škola 175 žáků, dívčí industriální škola 112 žaček. Správce ústavu vdp. P. Neužil. Hessounů sirotčinec Fenton; sirotků 56; sester Sv. Kříže.

České katolické časopisy: Benediktini v Chicagu vydávají tyto časopisy: **Národ, denník**; **Katolík** dvakrát za týden; **Přítel dítek, týdeník**; **Hospodářské listy**, dvakrát za měsíc. V St. Louis vychází: **Hlas**, dvakrát týdně, redaktor Hynek Dostál, a **Česká žena**, dvakrát měsíčně. V Halletswille dvakrát za týden **Nový Domov**. V La Cros Vlastenec, týdeník, v Taylor Našinec, týdeník, v Nov. Jorku Týdení zprávy. Měsíčníky: **Katolický Sokol** v Detroit, **Věstník katolických osad** v Chicagu, Clevelandu a v Baltimore, a kromě toho **Farník**, jež vydává dp. Oldřich Zlámal dvakrát za měsíc v Clevelandě. Dále vycházejí: **Orgán česko-katolických lesníků**, měsíčník, Chicago; časopis **Rieger**, Chicago, **Studentské listy**, časopis studentů Kolleje sv. Prokopa, čtyřikrát do roka, Hlídka a **Katolický dělník**.

Toto jsou zprávy z kalendáře Katolika. Časopis **Katolík** 11. ledna přinesl zprávu o slavnosti v českém panenském klášteře v Lisle III., při níž tři čekatelky obdržely řeholní roucho, tři novicky složily jednoduché sliby, a tři sestry složily věčné sliby. Slavnostní kázání měl dp. P. Neužil. Líčil v něm, kterak se šíří nevěra v národě sv. Václavském, a jak jest málo pracujících dělníků na vinici Páně. Dokazoval, že četná povolání k řeholnímu životu záleží na dobré a zbožné výchově, a uvedl za příklad

zemřelého, zaslužilého kněze v Hiršově na Šumavě, P. Oberhoffera. Tento horlivý farář si obral za úkol vypěstovati církev sv. hojnost dělníků, a jeho podnik se skvěle vydaril. Hiršov se mohl tím honositi, že z každé druhé chaloupky se zařadila duše v posvátný šik Kristů, takže z každé téměř rodiny pracoval někdo na spásu nesmrtelných duší. Kéž by se našlo mnoho těch, kteří by podobným způsobem šířily čest a slávu Boží.

O řeholní roucho prosily: Marie Faustkova z Brna (byla loni před odjezdem do Ameriky na Sv. Hostýně), Marie Omastova z Přerova, Josefa Schaeferova z Velkého Meziříčí na Moravě; ostatní jsou rodačky z Ameriky.

Práce ve školách je ohromná. Nemáme tedy vroucnějšího přání, než aby mnoho obětivých duší rozmnožilo naše řady.

Tolik **Katolík** 11. ledna.

Na konec přidávám úryvek z dopisu, poslaného 19. května 1920 z Chicaga, od rodačky ze Záhoří: Svatohostýnský chrám byl mým nejdražším místem, když jsem byla doma ve V. Vel. pán. Filip Malý mne poslal do Ameriky, kdež jsem posud nejšťastnější osobou, ač již třicet roků jsem zde, přece se cítím vždy mladou pracovati pro čest a chválu Boží.

31. ledna tiše v Pánu zesnula ctitelka P. Marie Svatoh. Emanuela Dostálová, řeholní sestra Sv. Kříže v Hessounově sirotčinci, Fenton Mo, v Americe, sestra Hynka Dostála faráře ve Walford Jova. Působila v Choryni, ve Val. Meziříčí a se svými sestrami Ignatií a Paduanou a Axelou koncem května přijela do Ameriky. Na pohřbu bylo osm kněží a bohoslovec Pavel Kašpar z Kenrick Seminary, rodák z Hovězí na Moravě. Zarmouceným bratřím a sestrám vyslovujeme upřímnou soustrast a přejeme posilu od P. Marie Svatohostýnské.

Obrázky tohoto čísla jsou dle zapůjčených stočků od Vinohradských školských sester z díla jimi vydaného: **Svatá Markéta Marie Alacoque**, kteréžto dílo co nejvřeleji doporučujeme čtenářům svým. Adresa: Školské sestry, Král. Vinohrady, Korunní tř.

Spisy redakci zaslané:

Časová brožura **»V zápase o Řím«** od J. Rchledera v časových úvahách v Hradci Králové. (Adalbertinum.)

Ročenka československých bohoslovců, Brno 1921.

Zasláno:

Mladý máj, dlouho čekaná revue pro mládež od 14 do 50 let, počně 4. dubnem 1921 vycházet v Prestějově dvakrát za měsíc redakci K. D. Lutínova. Ilustrace od předních umělců. Číslo 1 K., předplatné na r. 1921 12 K. Při hrom. odbírání sleva. — Ihned počet objednejte na adresu: **»Mladý**

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejđ. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K. v Americe 7-5 dol. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Marie Tůmová: Zázračný kříž v Límias str. 66. — R. Stupavský: Hostýnský kostelík (báseň) str. 68. — P. K. Kubeš T. J.: Aj, od nynějška blahoslaviti mne budou všechna pokolení, str. 69. — P. Videnský T. J.: Život P. M. str. 70. — A. Dostál: Pomněnky svatojánské, str. 71. — Lahyrtš: Mše sv. str. 72. — Dr. J. Huráň: U zpo- vědnice (báseň) str. 76. — P. K. Kubeš T. J.: Kázání k lurdským poutníkům, str. 77. Vzpomínka na sv. Hostýn, str. 78. — P. Rozkošný T. J.: Zprávy se sv. Hostýna, str. 79. VYOBRAZENÍ: Ukřižovaný v Límias. — Pohled ua sv. Hostýn.

Dne 4. května bude tomu 200 let, co byl položen základní kámen nynějšího chrámu svatohostýnského. Proto budou dne 5. května na Nanebevstoupení Páně slavné služby Boží s Te Deum. Zveme všechny milovníky sv. Hostýna k slavnosti té. Kdo můžeš, přijď a poděkuj blahosladené Panně za nesčíslné milosti a dobrodiní, jimiž oblažila za 200 let v tomto chrámu Páně věrné své ctitele.

Úmrtí. 18. března zbožně v Pánu zesnul Dr. Frant. Snopek arcib. archivář v Kroměříži. Byl nalezen na sv. Josefa, patrona šťastné smrti s růžencem v ruce mrtev. Narodil se 25. září 1853 v Kunovicích a byl ctitelem P. Marie Svatoch., zvláště jako farář Blazický od r. 1893—1898. Tenkrát chodíval často na Sv. Hostýn; tak ku př. r. 1895 je zapsán v knize v sakristii 3. července a opět 9. července, kdy slavil mši sv. v ročnici svých prvotín. Naléhal na to, aby každý kněz se zapsal do knihy celebrantů v sakristii, že ona kniha bude mít kdysi cenu pro dějepis. Vypomáhal při zpovídání ve válečné pobožnosti, a z arcibiskupského archivu s velkou ochotou vypisoval listiny, které se vztahovaly na Sv. Hostýn. Ještě letos uveřejnil článek v Hlasích o pokatoliceňí okolí hostýnského. Jelikož v článku svém zmínil se, že manželka Jana Rotala byla nekatolička a P. Černý v jednom z minulých ročníků našich Hlasů psal o ní, že ona postavila též jednu kapli na Sv. Hostýně, psal mu o té příčině náš P. Superior. A pan archivář na pohlednici odpověděl mu toto:

»Paní Rotálová nebyla katolička, protože obdržela k dalšímu držení statek kvasičský pod podmínkou, že děti svoje z prvního manželství vychová po katolicku. Rotál jí k tomu nevybízel, by se stala katoličkou. Zdalí později se obrátila, o tom není mi nic známo. Nevím ani, na jakém základě O. Černý tvrdil, že dala vystavěti kapli v Host. Zašel jsem k p. děk. Tesařovi, abych zvěděl jistotu. Potvrdil svoje dřívější tvrzení«.

Zároveň ještě doporučil se do modliteb našich u trůnu milosti a chtěl později přijíti na Sv. Hostýn, za tím však dostal se k vlastnímu trůnu milosti do nebe.

Při tom upozorňujeme, že tento Rotál Jan jest jiný, nežli ten, který stavěl Sv. Hostýn a jenž byl skutečně zbožný.

Snopkův životopis a spisy uveřejnil Dr. J. Kachník v Našinci č. 69. 25. března. O. v p.

V neděli 3. března jsme byli v Bystřici na pohřbu zemřelé Emilie Zbořilové, dcery pana továrníka Zbořila, hospodáře Matice Svatoch. Zemřela jako obět dnešních poměrů. Ač má pan továrník v Praze dům, nesměla dle nařízení bytové komise bydlet

ve slušném, teplém pokojíku, nýbrž ve studené komůrce, kde se zachladila. Kdovž po- večeřela houby, nemohl jich žaludek strávití, a při vrhnutí ji ranila mrtvice. Zemřela 20. února ve 20 roce věku svého. Byla 6. března v Bystřici pochována. Pochovával ji senátor Frant. Valoušek; na pohřbu bylo 14 kněží, 140 družiček, množství Orlů a Orlíc a velký zástup lidstva. Ač hrála hudba, přece bylo po celé cestě slyšeti hlas velkého hostýnského zvonu. V pondělí 7. března bylo za v Pánu sesnulou slučeno zpívané requiem na Sv. Hostýně. O. v p.

Americký Katolík 24. prosince 1920 píše.

Lúrdský memoriál.

New York. — V Lúrdch se postaví zvláštní budova na památku vojinů padlých ve válce. Bude státi co by kamenem dohodil od tamní krásné basiliky a od jeskyně, kdež se zjevení událo Bernadettě. V přizemí bude veliká kaple, kteráž má postaciti pro zástup obcující mši sv. vyjímaje o dnech poutních, kdy se bude sloužiti mše sv. venku. Důstp. Dabescat má stavbu na starostí a dostalo se mu schválení a odpručení kardinála Gibbense. Sochař Michelet byl vybrán maršálkem Fochem, aby si vzal na starost provedení všech dekorací. V každém rohu kaple bude státi voják v uniformě jednoho se spojených národů. Americký vojin, jako ostatní 15 stop vysoký má určené místo v pravém rohu. Vedle toho bude skupina, jejímž středem bude socha gen. Pershinga. Pak ovšem bude v kapli také krásná socha Panny Marie Lúrdské, Johanny Orleánské a Michaela archanděla. Nad těmito budou čtyři andělé s rozjatými křídly, kteříž mají pro všechny časy připomínati naši povinnost modliti se za mrtvé. Francie již přispěla obnosem 150.000 franků k tomu účelu. Také v Soustátí se bude sbíratí.

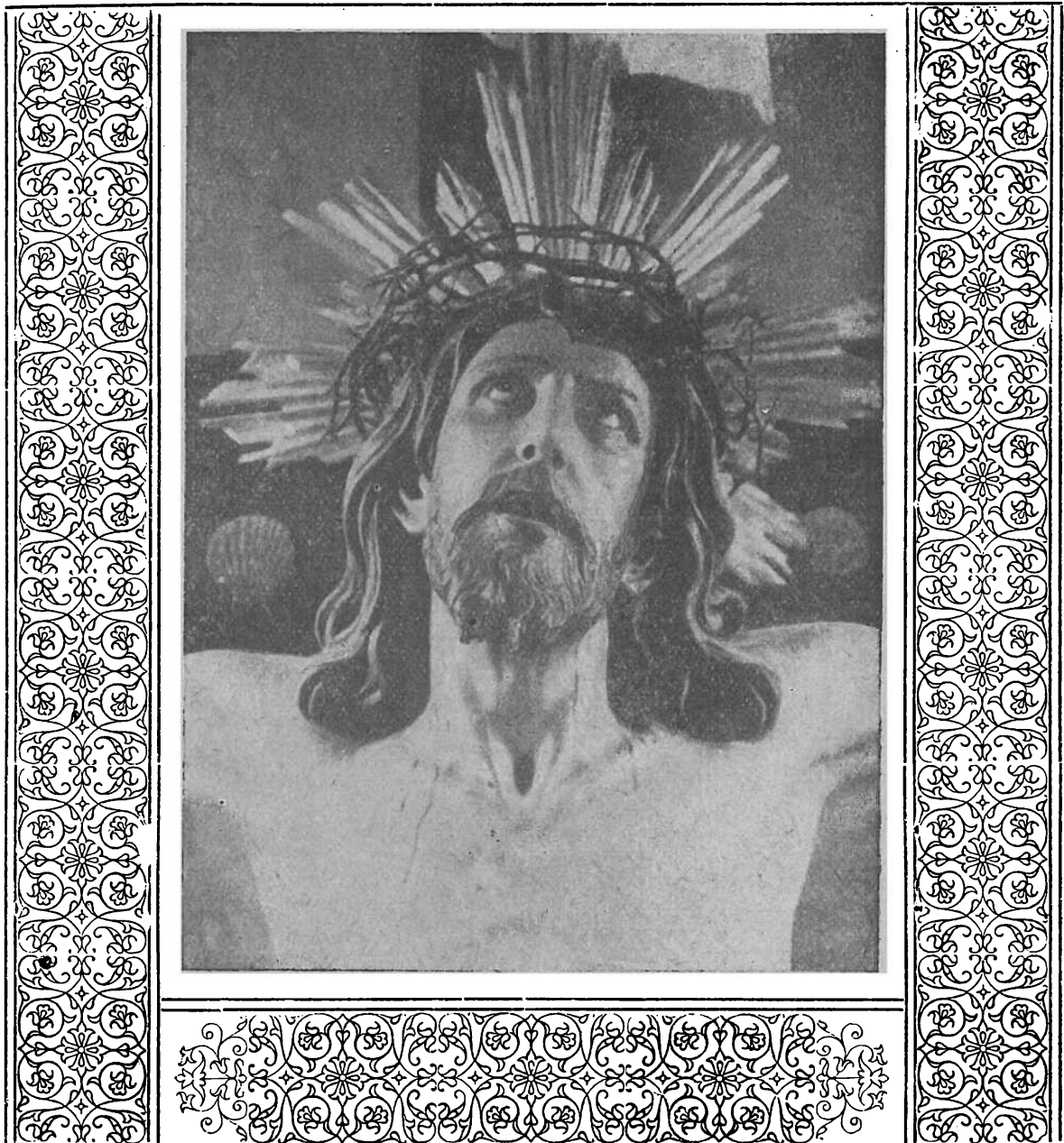
Tolik píše Katolík. I na pomníku padlých vojinů na Sv. Hostýně pracují přední naši umělci, takže náklad, jenž byl původně rozpočten na 9000 K, obnáší přes 50.000 K. Až bude dílo dokončeno, zazdí se v bronzové schránce jména všech dárců a jména všech zemřelých, za něž dárcové o modlitbu a vzpomínku při pomníku prosili. Když Francouzi snadno mohli sebrati 150.000 fr., t. j. asi půl milionu našich korun, a ještě

Číslo 5.

Květen 1921.

Ročník XVII.

Zázračný sv. kříž v Limpias*).

V severním Španělsku, v provinciích baských, jež i v tak katolickém prostředí se vyznačují obzvláštní, hluboce zakořeněnou vírou, a daly křesťanskému světu kromě jiných velkých postav slavného zakladatele Tovaryšstva Ježíšova, sv. Ignáce z Loyoly, rozkládá se v malebném údolí říčky Santoni na úpatí Pyrenejí městečko Limpias, s 1300 obyvateli. Ve farním chrámě této obce, prostorné stavbě ze 17. století, nachází se sv. kříž, zvaný »Kristus v agonii« (el Sante Criste de la Agonia), jež daroval svému rodnému místu jistý hrabě kolem r. 1770. Jest to dílo umělecké, ač neznámého tvůrce, a pochází z jihu Španělska, z města Cádiz. Obličej Ukřižovaného má takový výraz úzkosti, utrpení, a k tomuto dovedl věřící, inspirovaný sochař připojití cosi tak nadlidského, božského, uprostřed nejdokonalejší přirozenosti, že kdo sv. kříž pozoruje, cítí se unešen citem hluboké úcty a dětské důvěry, srdce se svírá lítostí a na rty stoupají slova jako: Pane můj, kolík jsi za mne vytrpěl!

Koncem března r. 1919 byl pozván do Limpias P. Anselmo de Jalón, kapucín z Montehana, kterého doprovázel P. Agatángelo de San Miguel. Tato misie s nadšením sledovaná, dala neočekávané plody duchovní; téměř všichni, staří i mladí, přijali s vroucí zbožností sv. svátosti, takže z celé obce pouze 5 osob oněch dní nepřistoupilo k stolu Páně. Dne 30. března, posledního dne této misie, po sv. přijímání vstoupil na kazatelnu P. Agatángelo, aby proslovil jako obvykle prostou řeč v díkůvzdání za nebeský dar Těla Božího. Vedl věřící k rozjímání této pravdy, že nikdy není člověk větším, důstojnějším a vznešenějším, než když jest na kolenou před svým Stvořitelem, a k otázce: Jaký jest tento milý Bůh náš? odpověděl, že pouze si přeje naše srdce, a pokračoval ve výkladu slov z Přísloví (verš 26., kp. 23.): »Synu můj, dej mi své srdce«!

A tu podle mnohých věrohodných a vážných svědků, pozorovali někteří z přítomných, že Kristus na kříži sklopil oči, díval se ke kazatelně a potom po lidu; na to je zdvihl k nebi a řídil svůj zrak s jedné strany ke druhé, jako kdo jest blízko skonání a hledá pomoc i útěchu v Bohu vši útěchy. Žádný z misionářů ani tamější farář ničeho z toho nepozorovali, až jedno 12tileté děvčátko běželo k oltáři a tam stojícímu P. Jalónu povědělo, co vidělo; tento však, domnívaje se, že se jedná o nějakou halucinaci, jí poručil, aby mlčela. V zápětí však přišly jiné děti a za nimi mnozí dospělí, muži i ženy, kteří potvrzovali totéž vidění. P. Jalón se snažil uklidnit věřící, dávaje jim na srozuměnou, jaký dosah by mohlo mítí takové ujišťování a že o tak vážných, svatých věcech se musí jednat s celou rozvahou. Po celém kostele však začalo se slyšet hnutí v lidu a nejasné hlučení brzo propuklo v hlasité volání: »Hleďte, hleďte, jak Kristus pohybuje očima«! Kromě toho ujišťovali, že se viděl pod krkem. Na nové pokusy všech tří přítomných kněží, aby se lid upokojil, odpovídalo mnoho vidoucích s velkou rozhodností a přesvědčením, že skutečně tyto zázračné zjevy pozorují, a později byli hotoví přísahat to před jakýmkoli soudem církevním neb světským.

Tento případ, o němž brzo se rozšířily zprávy po celém světě, nezůstal však ojedinělým. Od té doby začala obzvláštní úcta k tomuto zázračnému kříži v Limpias. Očití svědkové jsou nesčíslní a každým dnem jich přibývá, neboť na tisíce osob všech společenských tříd stále navště-

*) Viz obrázek na straně předešlé.

vuje Limpías: lékaři, advokáti, kněží, důstojníci, námořníci, vojáci, mniši, jeptišky, ženy, muži, děti, venkované, dělníci, lidé věřící i bezbožní. Nevidí však všichni totéž a také ne vždy současně; mezi tím co někteří vptíjí zrak ve sv. kříž nebo ho prohlíží dalekohledem (také z blízka byl dopodrobna ohledán a vyšetřen, a nic neshledáno, co by přirozeným způsobem mohlo tyto zjevy vysvětlit), mnozí nevidí pranic, jiní z nenadání vidí oči Kristovy podlité krví nebo jak se pohybují; tento spatřil na Kristu pot, onen jak otevřel a zavřel ústa, nebo pohnul hlavou, jiný zdvíhati se a klesati prsa jako v umírání, a mnozí řinouti se krev po líci anebo ústy. Mnoho vidoucích vydalo písemné svědectví, jiní ústně potvrzují, co pozorovali, a k tomu se pojí velmi často upřímné obrácení na víru, bolestná zpověď a někdy i zázračné uzdravení.“)

*) Poznámka redakce. — Z anglických katolických novin dle »Katolika« amerického ještě přidáváme toto: Kněz Josef Rubio Martinez, jenž vykonal pěšky cestu 100 mil, praví: »Přišel jsem do Limpías 11. srpna po půl 10. hod. dopol., sloužil mši o půl 11. hod.; neviděl jsem ničeho až do čtvrt na 1. hod. Mnozí viděli zázrak tohoto dne, já však až do zmíněné hodiny neviděl ničeho; v tom počal jsem pozorovati, že oči na svaté podobě Kristově pohnuly se různými směry, i dal jsem na sebe pozor, abych se nestal obětí illuse; v přerušených přestávkách patřil jsem na kříž, zavřel oči, změnil místo i postoj, požádal o skla a použil 3 párů brýlí: Oči na obraze pohybovaly se hned na pravo, hned na levo, ke stropu a před sebe; jejich výraz byl smutný, ale jasný; občas přísný, odrážející strašlivý vnitřní zápas; jedno oko bylo něžné, jako by bedlivě pozorovalo nějaký předmět, jenž mírnil veškeren přetrpěný bol; chvílemi jakoby prosily o slitování; viděl jsem postavu oddechovati, ústa otvírati a zavírati; viděl jsem oči plné slz; viděl jsem tvář zsinající a umírající jako oběť vnitřního zápasu. Toho všeho byl jsem svědkem po ¼ hodiny a zašlu přísežné svědectví svoje do Limpías. Podobně mluví i laik Don Agab Sanchez a Don Luis Nieto . . . Třetí laik, jenž jest mým osobním přítelem, dobrý katolík, ale svéhlavý obchodník, podává mi své zkušenosti, které se poněkud liší od předcházejících, ale jsou snad nejpozoruhodnější ze všech. Píše: »Ku konci zpívané mše paní vedle mě volá: »Pohleďte, pohnuly se oči na levo!« Někteří lidé vstávají (jsem mezi nimi) a blížím se k svatostánku. Tu vykřikne paní s pláčem: »Podívejte se! Vidíte, jak se dívá!« Dvě jiné paní vidí totéž. Několik nás nepozoruje ničeho. Paní bere mne za rameno: »Zde, pane, podívejte se.« Mimo klidné podoby Spasitelovy nevidím ničeho. Zůstal jsem tu po celý den a spal v hostinci Orient naproti kostelu, vzdáleném asi několik set metrů. O 8. hod. ráno 18. t. m. šel jsem znovu se modlit před zázračný obraz; o 10. hod. přišlo procesí z Burgos, vedené 2 františkánskými kněžími. O 3. hod. odpol. modlili jsme se křížovou cestu . . . Po ní bylo kázání, při němž kdosi blízko mne zvolal: »Zázrak, zázrak! Poklekněte!« Ženy pláčou a vyrážejí ze sebe různé výkřiky. Muž vedle mne na pravo padá na kolena, volaje: »Odpust, Pane!« Jiná paní vedle praví: »Nevidíte ničeho, pane?« »Ničeho, paní.« Díval jsem se svými prismatickými brýlemi, ale neviděl jsem ničeho. Kostel byl plný lidí! nikdo nevidí pohybů božských očí, vyjma sedmi v poslední lavici, a my ostatní, kteří jsme vedle nich, nevidíme ničeho . . . Než náš Spasitel poskytl i mně té milosti, čehož nikdy nezapomenu. Brzy potom, co začala slavná mše při první pouť (17.), které jsem kleče byl přítomen, vidím, že zvedá se jakási mlha a šíří se kolem, zahaluje nohy, na to trup, ruce a později celý kříž Krista umírajícího; jediné božské obličej Jeho zůstává klidný a nekonečně krásný; a v tom samém okamžiku ozáren jest nebeským, intensivním světlem. Po několika okamžicích — nevím kterak — mizí mlha . . . V hostinci, v němž jsem nocoval, seděli za stolem blízko mě 4 kněží. Mluvili potichu, litující, že něho neviděli; toliko nejstarší (72 let starý) pravil: »Viděl jsem na počátku mše vystupovati jakousi mlhu z nohou Spasitelových, která pnenáhlu zakrývala celé tělo ruce, kříž, vyjma božský obličej, jenž byl ozáren zářícím svě-

Srdce věřící a Krista Pána milující táže se často: Čeho si přeje dosici Pán Ježíš těmito zázraky? Zde jedna odpověď, kterou dal biskup z Kuby svým diecesanům v pastorálním dopise, v němž jako očitý svědek líčí své dojmy z Limpias. »Kristus chce přitáhnouti svět k Sobě, chce dostáti svým slovům: Et ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad me ipsum, t. j. já budu-li povýšen od země, potáhnu všechno k sobě (Jan 12, 32). A rovněž chce, aby se vyplnilo, co napsal Jeremiáš: Et in charitate perpetua dilexi te, ideo attraxi te, miserans; t. j. I láskou věčnou miloval jsem tě: protože přitáhl jsem tě smilovav se. (Is. 31, 3.). Kristus nás volá, představuje se nám umírající, abychom z úzkosti a nesmírných bolestí jeho smrti vypočetli dosah jeho božské lásky, Kristus pro nás zemřel, a svět jím pohrdá, Jej pronásleduje. Stoupá až k Bohu výpar špatnosti lidstva, jež se odchýlilo od své cesty? Zkažena jest země před Bohem a plna nepravosti? Jest snad již naplněna míra božského milosrdenství a trpělivosti? Kdo to může zodpověděti? Kristus chce lásku boží, chce zrušiti hřích, zničiti vládu ďábla, vyrvati mu duše, jež ten pekelný zloděj Jemu krade. Kristus chce lítost nad hříchy, víru, lásku křesťanskou, čistotu, sebezapření, pokoru, mír. Kristus chce, abychom šli za Ním s křížem na ramenu: Kristus chce pokání. Odpovězme Mu nyní, kdy koná tyto zázraky, probudme se ze spánku smrti. Napravme se všichni, kteří jsme hřešili, vyznejme své viny a složme svá srdce k nohám Srdce Páně v Nejsvětější Svátosti Oltářní!«)

R. Stupavský.

Hostýnský kostelík.

Hen hostýnský kostelík
v zimě v létě bílý,
lásky Boží památník,
Moravanům milý.

Moravský to Nazaret,
drahý poklad skrývá,
nejčistější světa květ
v stínu jeho bývá.

A co chová v náručí,
světu dalec štěstí,
zhrdat světem naučí,
věnec z hloží nésti.

Křížem nikdy nezhrdat,
třebas k zemi tlačí
na něm s láskou umírat,
jak Bůh velit ráčí.

Chaloupka to přesvatá,
jež se dolů dívá
kdo k ní s vírou dochvátá,
lehké srdce mívá.

Máti Boží žehná tu
svoje milé děti,
za lásku dá odplatu,
nedá krváčetí.

Dokud Máti kraluje
na hostýnské stráni,
marně ďábel bojuje,
Bůh dá požehnání!

ilem.« Nemohl jsem mlčeti. »Viděl jsem totéž, pane«, pravl jsem, »a věřím, že jest to teprve počátek čehosi většího, co nám chce náš Spasitel dopřáti viděti.« Odpoledne téhož dne kolem 5. hodiny viděl jsem tentýž zjev . . . Potud anglické katolické listy.

*) Biskup santanderský nařídil kanonický proces, který se právě koná, aby se prokázala jistota o nadpřirozeném rázu těchto událostí.

P. Konrád M. Kubeš T, J.

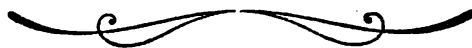
Aj, od nynějška blahoslaviti mne budou všechna pokolení!

Sotva kdy zapomenu na dojem, který na mne učinil světelný průvod v Lurdech. Bylo to v předvečer svátku Panny Nanebevzaté; domodlíl jsem se kněžské hodinky, předepsané pro ten den — první nešpory velikého svátku. Pátá antífona se mi nesla hlavou — »Krásná jsi a sličná, dcero Jerusalemská, hrozná jak spořádaný šik vojenský«. Komu hrozná? Komu jinému leč nepřátelům církve Kristovy. Čeho by se měla nebo mohla bát církev, která má **takovou** ochránkyni, tak mocnou, že andělům vládne a že peklo se před ní chvěje? Stál jsem nad portálem růžencové basiliky a hleděl dolů, sledoval světelný průvod, který se pomalu rozvíjel na ohromném prostranství; francouzský zpěv lurdského Ave mne skoro okouzloval, zvláště jeho refrém »Ave Ave Ave Maria.« Do zpěvu poutníků se mísily občas i zvonky basiliky, které s věže opakovaly tutéž melodii. K deváté hodině byl průvod skončen, veškeren zástup se shromáždil na prostranství před růžencovou basilikou — tisíce a tisíce hlav, a každý poutník v ruce lampion. Tam na rozloučenou zpívalo veškeré shromáždění latinsky »Věřím v jednoho Boha«. Při slovech »A vtělil se působením Ducha sv. z Marie Panny« pokleklo veškeré shromáždění, dávajíc na novo úctu k přehlubokému nevyzpytatelnému tajemství vtělení Syna Božího a božského mateřství Neposkvrněné Panny. Když pak přišli k slovům »Věřím v jednu svatou katol. a apošt. církev«, pozdvihli všichni lampiony do výše, holdující sv. církvi Kristově a vyjádřující pevnou víru, že církev Kristova potrvá na věky, přetrvá všechna království země, všechna pronásledování, zkoušky a boje. Poutníci se pak rozcházelí, nastal klid; zahleděl jsem se ještě na ozářenou věž basiliky, se které daleko do kraje zářil překrásný monogram Neposkvrněné Panny; pak kratičká návštěva milostné jeskyně, a šel jsem pomalu do svého pokoje. Z pokoje viděl jsem na blízký vrchol Pic du Jer; na něm stál a zářil vysoký kříž, znamení naše spásy, záruka našeho vítězství, chlouba církve Kristovy — té církve, která postavena na skále a jíž brány pekelně nepřemohou. Jaký to vše učinilo dojem na duši novosvěcence, který se právě chystal k práci na vinici Páně, snadno si představíš. »Vím, komu jsem uvěřil«, tak pravil již sv. Pavel (z Tim 1. 12); vím též, jak mocnou Ochránkyni má tato církev Kristova, k níž se hlásím a na jejíž občanství jsem hrdý.

A což všechna ta oslava Nanebevzaté Panny, nebyla mi zárukou věčného trvání církve? »Aj, od nynějška blahoslaviti mne budou všechna pokolení«. Jak se vyplnila tato předpověď nejbl. Panny až do posledního písmene!

Její slovo jest mi však zároveň předpovědí a ujištěním, že církev Kristova potrvá na věky, těmito slovy předpovídá nejen slávu svou, nýbrž i triumf svého božského Syna, vítězství sv. kříže, ustavičné trvání církve. »Blahoslaviti mne budou všechna pokolení«, ale jen pak ji budou všechna pokolení blahoslaviti, ovládne-li světem víra v jejího božského Syna, bude-li jeho jméno hlášáno a uctíváno po celém okršku země, bude-li v jeho jméně klekat každé koleno a bude-li jeho jméno vyznávat každý jazyk. Jen její Syn byl důvodem její důstojnosti, příčinou jejího povýšení, pramenem její oslavy; jen proto ji oslavuje všechno lidstvo, že se stala a že

jest Matkou Boží, že zrodila Syna Nejvyššího; jen proto a především proto jest tak oslavována a milována ona, jejíž nejčestnější název jest »Matka Boží«. Její Syn jest tedy příčinou její velikosti a slávy. Upadne-li v zapomenutí on, bude zapomenuto i na ni; přestane-li lidstvo vyznávat jméno jeho a zmizí-li z paměti lidstva jméno Ježíš, zmizí i jméno Maria; přestane-li lidstvo věřit a doufat v Syna Božího, přestane i vzývat Matku Bůží. Nerozšíří-li se království Kristovo (t. j. jeho církve) po všem světě a nebude-li trvat do skonání světa, nebude pravdivá její předpověď »blahoslavití mne budou všechna pokolení«. Jedině pak se naplní její proroctví, jedině pak se osvědčí pravdivým, rozšíří-li se církev Kristova po světě a bude-li trvat tak dlouho, jak dlouho potrvá lidské pokolení. Jen v pravé církvi jest Neposkvrněná Matka Páně opravdu uctívána a milována — mimo církvev Kristovu nenajdeš pravé úcty mariánské leč jen v několika málo případech. Úcta k Panně nejsv. jest nám zárukou, že církvev nepomině; vyplnění jejích prorockých slov z části vidíme, z části v ně věříme, a to co se již vyplnilo jest nám zárukou, že se vyplní vše. Do konce světa potrvá úcta k ní, do konce světa bude tedy trvat i církev Kristova, brány pekelné jí nepřemohou; nemohou jí přemoci, nejl. Panna to předpověděla. Kdyby jí přemohly, vyhladily by se světa jméno Ježíšovo, a s ním ovšem i jméno Maria, tak jako měsíc nutně vyhasne, shasne-li slunko, které ho svou září oblévá. Toho se však peklo nedočká; sv. Pavel již hlásal pln nadšení »Kristus vládne, Kristus kraluje, Kristus vítězí«, a s ním vládne i jeho Matka neposkvrněná, vládne nebi i zemi již dvě tisíciletí a vládnout bude vždy, uctívána a milována bude vždy, jak sama předpověděla. »Aj od nynějška blahoslavití mne budou všechna pokolení«.

Dle P. Meschlera T. J. P. Fr. Vídenský T. J.

Život P. Marie.

23. Meč Simeonův.

Pokračování.

Nyní povstala náhle děsná tma, strašné to znamení s nebe, svědectví božství Kristova. Také v duši Ježíšově se zakalilo a zatemnilo vniternou opuštěností a smrtelnou úzkostí, asi tak jako v getsemanské zahradě. Druhá božská osoba odňala člověčenství v tomto okamžiku veškerou ochranu a útěchu, již z podstatného spojení s božstvím požívalo. Byla to propast nevýslovného a všestranného utrpení, ano nejstrašlivější a nejbolestnější ze všech muk. Už z toho, že Pán zvolal: »Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?« vysvítá, jak veliká byla jeho trýzeň. Volá ne po Otcí, nýbrž po Bohu. Bylo to volání lidské duše po nejvyšším věčném dobru. Maria rozuměla tomuto hlasu ukřižovaného Ježíše. Hluboké a tajemné propasti opuštěnosti a smrtelné úzkosti zejely před jejími zraky, ano ona sama byla do nich pohroužena a kráčela v nich s Pánem ve vší shodě a lásce k nebeskému Otcí a k nám ubohým hříšníkům, kteří také jednou touto pouští a propastí smrtelné úzkosti budou objati a pojati.

Skoro tři dlouhé, strastiplné hodiny visel Spasitel na kříži. Konec jeho už se blížil. Tělo započalo s kříže klesati, jakoby je už hřeby neudržely. Vždy více a více sinavělo, potůčky tekoucí krve se stále více od něho odrážely, obličej se prodlužoval, tváře vpadaly, polootevřenými modrými rty vyrážel jazyk a krví podlitě oči hleděly ztrnulě do předu. Mlčel a za tajemných rozmluv s Otcem dostavila se smrt, tvrdé, neuprosné a hořké dítě hříchu, vše, čeho se dotkne, ničící a v prach proměňující. Přišla

a měla také na nejsvětějšího, nesmrtelného vztáhnouti svou ruku. Tak se mělo státi, poněvadž Pán tomu chtěl. Spasitel pozvednul namáhavě hlavu trním korunovanou a zvolal: »Dokonáno jest; Otče, v ruce tvé poručím ducha svého!« I nastal smrtelný zápas. Studený pot vystával na údech, zsinalá barva smrti pokrývá celé tělo, toto trhá sebou v bolestech, ruce se natahují, celé tělo klesá dolů, hlava spadá na hrud, Ježíš hluboce vydechuje a — vypouští duši. Tělo viselo v sobě zlomené, jako bezduchá mrtvola na kříži. V témže okamžiku zachvěla se za hukotu a otřesu země. Hrozná trhlinka rozštěpila Kalvarskou skálu, opona chrámová mezi svatyní a velesvatyní se roztrhla na dvě půle od hora dolů. Na veškeren lid, stojící na blízku kříže, připadla při strašných znameních náhlá hrůza, bědovali, bili se v prsa a zděšení utíkali do města. Pohanský setník, který hlídal kříž, dal svědectví o nevině a božství Ježíšově. »Jistě Syn Boží byl tento«, pravil a na to šel k Pilátovi, aby mu dal zprávu o smrti Kristově.

A Matka Boží? S nepřekonatelnou stálostí, plná žalu, okem a duší v patření na trpícího Syna pohřížena, přetrpěla celá muka a přestála všechny trýzně a utrapy. Bolem strnulá zpozoruje nyní s nevýslovným zármutkem známky smrtelného zápasu. Ne však ve mdlobách a bezvědomí, ležíc u paty kříže, jsouc podporována a držena milujícíma rukama, jako mnozí i zbožní umělci to znázorňují, přežila smrt a skon synáčkův, nýbrž chová dle starého pasionálu »svůj nezměrný žal skrytý a činí si v pravé míře násilí«, tak že se jistý básník udiveně (Reinmar) táže: »Kdo slyšel kdy o ženě takové síly a pevnosti?« Evangelium poznamenává výslovně: »Stála u kříže Ježíšova jeho matka.« (Jan 19, 25.) Její skutečně ukřižovaná duše, podporovaná mocnou milostí, vzchopila se a přivolila v největší a nejhroznější obět. Přinesla ji obyčejným slovem: »Aj já dívka Páně, staniž se mi podle slova tvého.« Takořka na rukou své spolukřižované matky obětoval věčný Syn Otci svůj život. Možná, že poslední pohled při smrti náležel jí, jako v Betlemě v jesličkách prvním pohledem přede všemi ostatními viditelnými bytostmi ji pozdravil. Tento pohled byl onen Simeonův ostrý meč. Učinil ji osiřelou matkou.

* * *

Alois Dostál.

Pomněnky svatojanské.

5. Svatojanský ruch.

Dostav se do Prahy na studie, nemálo jsem se těšil na svátek sv. Jana Nepomuckého. Bylo to více než před 30 roky, kdy úcta svatojanská nebyla ničím rušena.

Už přípravy nasvědčovaly, že nastane zvláštní ruch. Chystána hospodářská výstava, cvičeny skladby na koncerty, vypraveny zvláštní levné vlaky, pro poutníky připravovány byty, kostely dávány do pořádku. Známým dostávalo se pozvání. Tehdy už poutníci nespali na Karlově mostě, u dveří chrámů, v parcích, o tom jsme jenom slyšali, přichozím propůjčovány noclehy v soukromých domech, v hostincích spali na lavicích, na podlaze. Venkované si nevybírali.

Otec nikdy nejezdil do Prahy, leč na sv. Jana. Nebýti té slavnosti, snad by se do ní nikdy ani nepodíval. A s ním na tisíce jiných. Na pout k sv. Janu bylo všeobecné heslo.

Už jsem měl připravený nocleh, o stravu nebylo starosti. Tu si přivezou poutníci v uzličkách a v kapsách. Několik poutnických vlaků jsem vyčkal, jsa opřen o sloup, aby mne davy nesmetly do proudu. Co se valilo lidí, co vezli rozmanitých věcí Pražanům, jaká to byla pestrost, jaké zmatky, volání po známých, objímání, pozdravování!

»Sem, sem!« volám na otce, jenž se prodíral ku předu, drže nad hlavou uzlík, v němž měl buchty, které chránil před rozmačkáním a rozdrobením.

Praha byla ve sváteční náladě, tu a tam zelené máje u oken a dveří, výklady naplněny zbožím. Málo kdo z domácích byl bez hosta. Kde jaká vzácnost, všechno přístupno. Chrámy otevřeny od rána do večera. Vykladači památek vodili za sebou celé zástupy. Hlavní proud se hrnul na Hradčany. Karlův kamenný most uzavřen povozům. —

Mnoho soch zde opravdu uměleckých, zvláštnost Prahy, chodci smekají aspoň před křížem, ženské pozdravují obraz Mariánský na Kampě, který se takřka mezi sochy na mostě řadí, někdo má jiného světce, jemuž vzdával čest, na př. sv. Anthonína, sv. Václava; ale v těchto dnech neopomenul nikdo posmeknouti řez před sv. Janem Nepomuckým, jenž zvláště byl vyzdoben, před nímž zbudován byl oltář, kde se konaly u večer pobožnosti.

Tcho dne jsme prošli Prahu jenom kolem Vltavy, čekající na chňostroji. Bylo nutno vyhledati si pěkné místo na nábřeží, kde už čekalo tisíce lidí. Tu vyslechli jsme řeči české i německé, slovenské, rozličná nářečí božských venkovánů i měšťanů.

Po ohňostroji navštívili jsme koncert v Křesťanské akademii. Sál byl přímo přeplněn venkovany. A ráno ke hrobu sv. Jana, kam mnozí putovali. Bylo nesnadno dostat se do chrámu, teprve po delší době uvolnilo se tak, že jsme se protlačili ke hrobu, kde mnoho lidí klečelo a se vroucně modlilo.

Po pobožnosti prohlíželi jsme hrad, památné komnaty a sály, ano i vézení sv. Jana. Hodně jsme se znavili na těle i na duchu, mnoho viděli pěkných věcí, slyšeli výkladů, se známými jsme se potkávali, s jinými se brzo seznamovali, na krátko si odpočinuli a potom šli na most na požehnání. Byl podvečer, světla kolem sochy plála, voda pod mostem hučela. Ozvaly se i zvuky varhan, doprovázející zpěv. Předzpěvoval prostý muž, který vodil poutníky z Prahy do Hájku, na Bílou Horu, do Staré Boleslavi, konal o půl noci křížovou cestu na Petříně. Teď zpíval prosté, dojemné písně, jako se zpívají na venkově na náměstích, u kapliček, v nichž jsou sochy sv. Jana.

»Když mile máj zavívá, — plesává zbožný Čech; po krajích vlastí všech — ohlas radosti znívá. Tam z ráje na/nás hleď — svatý, jehož ctíme; a v Pánu velebíme, — jehož zná celý svět.«

Předzpěvák po požehnání ještě vykonal hlasitě svoji pobožnost a na konec oznámil pořad na příští den.

Lid se rozcházel, světla shasla u sochy.

»Tohle se mně nejvíce líbilo, tak mně to připomínalo domov, venkov«, sděloval cestou otec. »Pravda, pro Prahu něco zvláštního, dojmavého. Jako by sem kus venkova byl přenesen.«

»A nikdo se ani nepousmál, nikdo slova odporu neproněs.«

»Pražané ctí sv. Jana a váží si poutníků z venkova. V ten den se poznáváme.«

Po pouti rozjížděli se cizinci do svých domovů potěšení a posílnění na duchu. Seznali se, povzbudili se k další práci, k denním klopotám.

Lahyrt.

Mše svatá (Liturgický výklad)

Dle sv. Justina, muč., čtlo se nejprve písmo sv. při mši sv., potom bylo kázání. Po té povstali všichni k společné modlitbě. Za sv. Augustina po žalmu čili introitu kněz pozdravil lid a pak bylo svaté čtení a modlitby. Mezi modlitbami byla nejprve litanie, totiž Kyrie, potom další modlitby za věřící. Později, jak již bylo vyloučeno, po Kyrie bylo vloženo Gloria, tedy po Gloria začíná modlitba, jež sluje kolektu. Slovo kolekta (collectio, koncovka) později se zkrátila vlivem lidové řeči v a) znamená sebrání, shromáždění. Slovem tím označovalo se shromáždění věřících k modlitbě, nebo k úkonům bohoslužebným. Zvláště pak značila se tím přípravná pobožnost v chrámě, odkud se mělo jíti průvodem do chrámu římských zastavení (statio), kde byly slavné služby Boží. Potom se tak jmenovala i modlitba v chrámě zastavení samého (oratio ad collectam, zkráceně collecta).

Tudíž a) znamená slovo to modlitbu, konanou, když jest lid shromážděn, sborovou modlitbu.

b) Z širšího hlediska jsouc pojímána znamená modlitbu, v níž sbírá kněz v jedno přání všech jakožto zástupce a prostředník lidu.

c) Jiní opět vidí v obsahu této modlitby příčinu pojmenování, že totiž v ní je jako sebráno, co jest nejdůležitějším a jádrem celé slavnosti církevní. Proto též vyskytuje se táž modlitba i v církevních hodinkách téže slavnosti.

d) Sv. Bonaventura uvádí ještě přenesený, duchovní význam, že totiž mají všichni přítomní zbožně se sebrati a s knězem se modlití.

Před modlitbou kněz líbá oltář, obrací se k lidu a zdraví jej. Oltář, jak bylo řečeno, značí Krista Pána. Políbením oltáře tedy jakoby dříve přijal od Krista požehnání a nyní je dává lidem. A jelikož pokaždé, když pozdravuje lid, líbá oltář, jest tím i naznačeno, že ze spojení s Kristem, obětujícím se na oltáři, řine veškeré požehnání. V oltáři pak jsou ostatky svatých, tedy pozdravuje tak napřed církev vítěznou nežli pozdraví církev bojující. Sv. Jan Zlat. a sv. Cyrill Alex. tvrdí, že zvyk pozdravovati lid při mši sv. pochází od sv. apoštolů. Pozdrav ten zní: Dominus vobiscum, Pán s vámi.*) Kdysi při slově Dominus učinil kněz úklonu k oltáři a pak teprve obracel se k lidu se slovem vobiscum. Biskup, jenž má plnost kněžství Kristova, užívá k tomu slov nejvyššího kněze, Krista Pána, jenž řekl po z mrtvých vstání svém apoštolům: Pax vobis, pokoj vám. Ale říká tak biskup jen tehdy, když bylo před tím Gloria a to jen na tomto místě ve mši sv. Na jiných místech mše a když se při mši neříká Gloria, tu i na tomto místě, říká biskup: Dominus vobiscum, aby ukázal, že ve dny kajcnosti se pokořuje. Ve východních liturgiích jest obyčejný pozdrav: Pokoj vám, nebo: Mír všem?

Oba pozdravy vlastně totéž přejí. Jest to pokoj, kterého požívá duše, která jest ve spojení s Bohem. Marně bychom mimo Boha hledali pokoj, jak to sv. Augustín sám na sobě poznal a proto zvolal ono věčně památné slovo: »Nepokojné jest srdce lidské, dokavad v tobě, ó Bože, nespočine.« Tedy když slyšíš pozdrav: Dominus vobiscum, Pán s vámi, zatuž po pokoji s Bohem. Kněz přeje lidu milosti Kristovy proto, aby nyní mohli konati účinně modlitby. Při tom, jak řečeno, obrací se k lidu. Tak se zajisté sluší k pozdravu. Zároveň rozpíná ruce před srdcem svým a hned je zavírá. Tím chce ukázati že co přeje, ze srdce přeje. Též má sklopené oči, neboť dí apoštol, že skromnost naše má býti známa všechněm lidem, tedy zvláště při veřejných bohoslužbách.

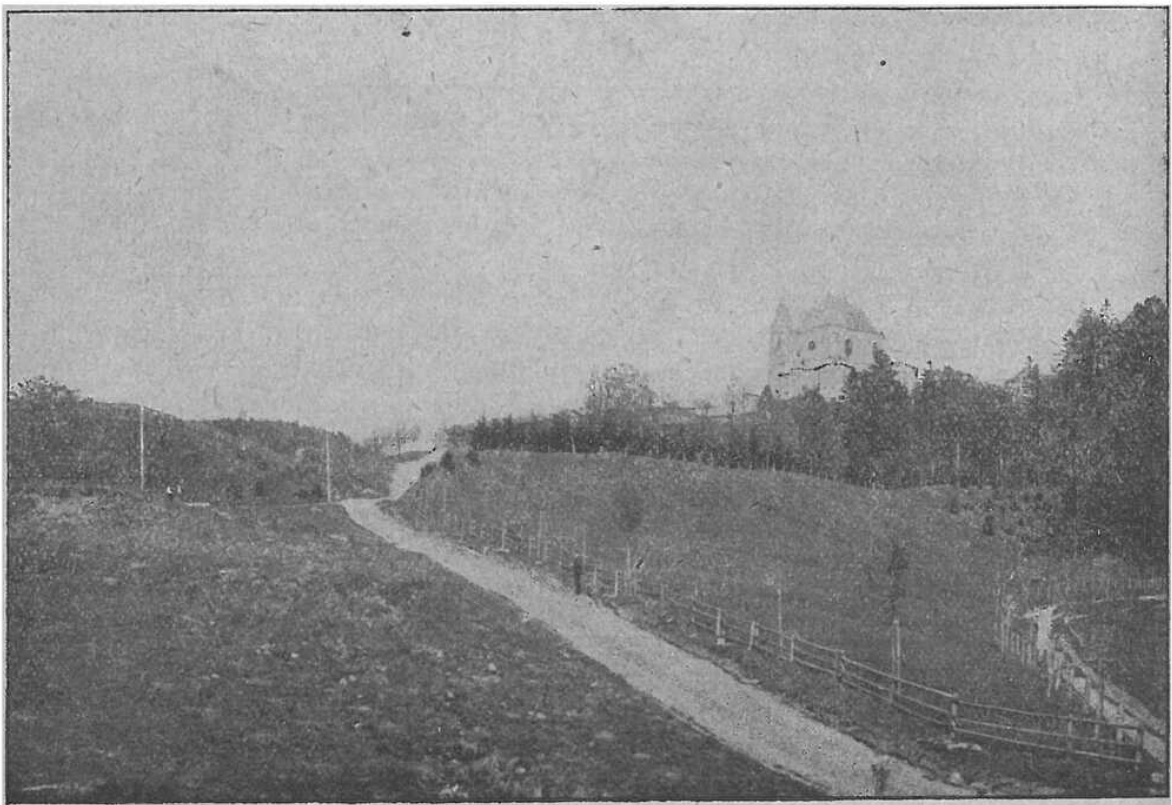
Lid odpovídá: Et cum spiritu tuo, i s duchem tvým, t. j. že lid přeje totéž knězi. Mohl by říci: i s tebou, ale dí: i s duchem tvým, v tom významu, aby Pán byl s duchovní jeho mocí, tou, kterou může obět mše sv. konati, čili aby byl s ním při obět-ním úkonu, jenž náleží kněžské moci. Též to znamená, že vše v chrámě opravdu má se dít duchovně. Odpověď ta je vyjmuta z II. listu sv. Pavla k Tim. 4, 22. Tak také má býti spojení mezi knězem a lidem, aby nebylo mezi nimi roztržky, ale aby lnuli k sobě navzájem. Mnoho krásného jest tedy obsaženo v pozdravu tom. Kéž jsme všichni s Bohem spojeni. Sv. Augustín dí:**) Nejsou všichni s ním tím způsobem, kterým bylo řečeno v žalmu (72, 23): A já jsem stále s tebou. Spravedlivý jest ve stálém spojení s Bohem. Toto spojení ho těší v utrpení, neboť Bůh mu pomáhá. Když Bůh jest s námi, pak netřeba nám čeho se báti. Pozdrav ten není jen prázdné přání, ale opravdové požehnání, v němž spočívá nadpřirozená síla. Jen třeba, aby věřící měli vnímavé srdce pro milost Boží. Nyní jde kněz na epistolní stranu modlit se kolektu. Modlitbu tu začíná slovem: Oremus! Modleme se! Přitom slově rozpíná podobně jako při pozdravení lidu ruce před prsy, před srdcem a hned je zase spíná a sklání hlavu před křížem na oltáři postaveným. Jest v tom obsaženo vybídnutí k společné modlitbě, jež má nejen z úst, ale i ze srdce vycházeti. Poklona před křížem znamená, že máme konati modlitbu u veliké pokoře. Nevycházela i naše modlitba jen z úst? Ano, modleme se! Jako strom roste do výše, jako rostlina obrací se k světlu, jako pták vzlétá do výše, jako dítě volá k otci a matce, tak má člověk se modlití. Modlitba jest pozdvížení mysli k Božiu, k původu, středu a cíli našemu. Modlitba jest nejmocnější mluva řečnictví, jest to nejsvě-

*) V knize Ruth čteme že Booz pozdravil žence poli. na Těž anděl tak pozdravil Pannu Marii,

**) De civit. D. 15.

tější úkon, který rozumný tvor může konati; ač jest prach a popel, přece mluví s Bohem svým. Jest to nejstarší bohoslužba, jež se děla již v ráji. Ale nejkrásnější a Bohu nejmilejší jest modlitba církve a ta se nyní děje. Kněz jí říká nahlas na znamení, že věřící mají dávatí pozor, že shrnuje jejich modlitby, že se s ním mají modliti. Kéž toto vybidnutí Oremus obnoví v nás vždy pozornost k modlitbě.

Na každý den, dle církevního roku, je modlitba jiná. Většina z nich je původu prastarého. Tyto staré modlitby mají vůni kadidla a vystupují vzhůru jako vonný dým. V moderních modlitbách, to jest u svátků, jež nyní teprve bývají zavedeny, není té prostoty, vznešenosti a poetičnosti. Většina kollekt pochází od papežů Gelasia 492-496 a Řehoře Vel. (590-604). Tito papežové mají zásluhu o to, že se modlitby ty zachovaly, neboť všechny modlitby dali znova sepsati v tak zvaném sakramentáři, aby byly ucho-

POHLED NA KOSTEL A OKOLÍ ZE SLAVKOVSKÉ CESTY.

vány. Původně asi říkal biskup modlitbu z paměti, jak mu Duch sv. vnukl, později se zapisovaly, až tak povstaly sbírky jejich. Na tyto modlitby odvolávali se sv. otcové, když vyvraceli bludy, na př. sv. Augustin proti Pelagioví a Semipelagiánům. Krásně o nich dí papež sv. Caelestin, že zákonem modlitby stanoví se zákon víry (legem credendi lex statuat supplicandi).

Modlitby tyto jsou modlitby prosebné a řízeny jsou k Bohu Otcí, jenž jest prazdroj veškerého života a milosti, k němuž Pán Ježíš se modlil a naučil nás modliti se »Otče náš«. Některé pozdější kollekty řízeny jsou k Bohu Synu. Prosí se v nich o milost, dobře děkovati, žítí, plnění povinností, vytrvati v ctnosti. Každá kollekta obsahuje zvláštní prosbu, která odpovídá zvláštní povaze slavnosti roku církevního. Ve mších ke cti svatých jest obyčejně prosba, abychom příkladem, zásluhami, nebo naukou jejich a přimlouvou povznegli se v duchovním životě a došli věčné blaženosti. V nedělích adventních prosíme aby Pán vzbudil moc svou a přišel nás zachránit. V kollektách postních

vyprošujeme si ducha kajicnosti. V úžasné rozmanitosti opakuje se táž prosba po celý púst. Od svatodušních svátků až do adventu představuje se v nich pouf dítek Božích k věčné vlasti. Tato pouf je plná práce, ale i útěchy a naděje.

V této době prosí církev, aby Bůh poslal pomoc, abychom se mu líbili i vůli i skutkem při plnění jeho příkázání (neděle I. po sv. Duchu), abychom uctívali s dětinnou láskou a bázni jeho jméno (n. II. po sv. Duchu), abychom jím spravování a vedení jsouce tak prošli časnými těmito statky, bychom věčných neztratili (n. III. po sv. D.), aby za řízení Božího běh světa byl v pokoji a církev se těšila z klidné pobožnosti (n. IV. p. sv. Duchu), aby Bůh vlil do srdcí našich oheň lásky, bychom ho ve všem a nade vše milující došli jeho zaslíbení, jež převyšují všelikou touhu (V. n. p. sv. D.), aby nám popřál rozhojnění nábožnosti (n. VI. po sv. D.), aby odvrátil od nás vše škodlivé a popřát vše příznivé (n. VII. po sv. D.), aby nám dal ducha, bychom vždy dobře smýšleli a jednali (n. VIII. po sv. D.), aby, ježto prosícím žádosti splňuje, dal, bychom žádali jen o to, co jemu se líbí (IX.), aby rozmnožil nad námi milosrdenství své, bychom k jeho zaslíbením běžíce stali se účastní statků nebeských (X.), aby nám odpustil, co naplňuje svědomí naše bázni a ty statky přidal, za něž se neodvažujeme prositi (XI.), abychom bez úrazu spěchali k jeho zaslíbením (XII.), aby rozmnožil v nás víru, naději a lásku a abychom došli toho, co slibuje, nechť dá, bychom milovali co poroučí (XIII).

Toť jsou jen hlavní myšlenky některých kollekt. Dítky Boží na pouti do nebeské vlasti nemohou si nic lepšího přát, nežli co jest obsaženo v těchto modlitbách. Dobře dí kard. Wiseman o modlitbách církevních vůbec, že netřeba se diviti, že v posledních letech všeobecněji nežli dříve tomu bylo, užívá se za modlitební knihu knihy mešní, a že v modlitebních knihách otiskují se modlitby, jak je kněz říká. Dokazuje to pouze, že věřící poznávají, jak mnoho předčí modlitby církevní všechny ostatní modlitby, kterými mají býti nahrazeny. A v skutku, žádný lidský duch nedostihne krásy a vznešenosti modliteb církevních.«

Proto též je velmi dobře užívati při slyšení mše sv. českého missálku, kde můžeš se totéž modliti, co kněz u oltáře říká. Když nevíš, kterou kollektu kněz u oltáře se modlí, můžeš se takto modliti: Všemohoucí, věčný Bože, račiž vyslyšeti modlitby církve svaté, které kněz nyní za nás všechny tobě přednáší.

Někdy bývá více kolekt. Kollektu má své zvláštní zakončení. Když je více kollekt, má jen první a poslední formulí zakončující. Zakončení jest toto: Per Dominum nostrum Jesum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia saecula saeculorum, t. j. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, jenž s tebou žije a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věky věkův. Při vyslovení nejsv. jména Ježíš uklání hlavu směrem ke kříži a při slovech v jednotě Ducha sv. spíná ruce, aby tím byla naznačena jednota podstaty Boží. Kristus Pán jest jediný prostředník, pro jehož zásluhy se nám vše daruje. Církev spoléhá v jeho zásluhy a v jeho milosrdenství, jenž jest nejvyšší náš kněz, jenž žije a kraluje, jak dí se v ep. k židům (7,24 n.): »Tento má kněžství nepomíjitelné, poněvadž zůstává na věky, proto také může dokonale spasit ty, kteří přistupují k Bohu skrze něho, jsa vždycky živ, aby za ně orodoval.« A nejen žije, ale i kraluje, neboť Otec dal mu v den Nanebevstoupení jeho všechny národy a on jest (1 Tim 6, 15.) »král nad králi a Pán nad pány«. Konec modlitby: per omnia saecula saeculorum, po všechny věky věkův, jest z nejstarších dob. To patrno ze sv. Ireneae, jenž dí, že Valentiniáni z těch slov chtěli své bludy potvrditi. Věky tu jsou v tom smyslu, že věčnost obsahuje, ano převyšuje všechny věky jak dokonalostí, tak i trváním. Ano po všechny věky věkův žije a kraluje Kristus Pán. Hrozné jest to slovo pro nepřátely církve, kteří jí chtějí zničit, útěchyplné pak to slovo jest pro věrné ctitele Boží.

Ministrant a chor odpovídá za lid: Amen. Slovo to jest hebrejské a znamená: staň se. Sám Spasitel je vyslovoval často, proto církev ho nepřeložila. Dle Benedikta XIV. slovem tím buď něco potvrzujeme, nebo přání vyslovujeme, nebo rozkaz vyjadřujeme. Na konci vyznání víry potvrzujeme jím, na konci modlitby vyslovujeme přání, aby se

tak stalo. Vyslovujme je vždy s úctou! Sv. Justin dí: Jest to slovo, které vyslovovali mučeníci v katakombách, v žalářích a na popravišti; jestiž nám jakoby bylo ještě skropeno jejich krví a kadidlem jejich lásky vroucným učiněno«. Sv. Jeroným narážejí na mocné sborové odpovědi »Amen« v Římě píše o tom v Palestině: Kde chvátají lidé s takovou horlivostí do chrámů a k hrobům mučedníků, jako v Římě? Kde zaznívá tak mocně, jako nebeský hrom, Amen, že se až prázdné chrámy bůžků otrásají?« Vyslovujme slovo to vždy nábožně i s pravým porozuměním, že jsme týmž duchem naplněni, v němž se modlitba koná.

Při modlitbě má kněz ruce rozpiaté. Znamená to vřelou touhu po vyslyšení, jako bychom již dobrodini Boží přijímali do náručí. Má to též jiný, duchovní význam. První lidé vztáhli ruce vzhůru k zapovězenému stromu a tím svolali zkázu na lidské pokolení. Proto musil nový Adam ruce vztáhnouti a rozpiati na sv. kříži. Sv. Řehoř Naz. dí: Dřevo proti dřevu, ruka proti ruce, ruka na kříži se rozpíná proti oné, která z nezdrženlivosti se rozpiála. Proto má kněz ruce rozpiaté tak, že dlaň jedna patří na druhou. (rubr. miss.) Touto oltární obětí se neustále překonává Adam starý Adamem novým a proto při modlitbě kněz má ruce rozpiaté. Když pozdvíhoval Mojžíš ruce, vítězil Israel, když maličko upouštěl, vítězil Amalech. (z Mojž. 17, 11.).

Žalmista volá (27, 2) »Vyslyš, Pane, hlas mé prosby, když se hlasitě modlím k tobě, když své ruce pozdvíhuji k svatě velesvatyni tvé«. (Židé totiž pozdvíhovali dlane rukou k nebi, nebo směrem k chrámu, když se modlili.) Žalm 140, 2: »Modlitba má se nes jak oběť kadidla před tebou, pozdvížení mých rukou jako večerní oběť«. Jest předepsáno, aby měl kněz ruce pozdvížené a rozpiaté jen do výše a šíře ramenou, čímž se naznačuje skromnost a pokora.

Kolektě odpovídají ještě dvě modlitby při mši sv., a to v druhé části, jež jest oběť sama, sekreta, a v třetí části, obětní hostině; postkommunio. Někteří vidí v tom tři stupně dokonalosti křesťanské: očista, posvěcení, sjednocení.

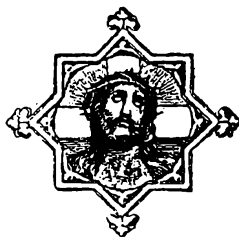
Dr. Josef Huráň.

U zpovědnice.

S Davidem jsem hřešil proti Tobě, Pane,
s Davidem chci lkáti hořké pokání.
Setři skvrnu, která rudou září plane
Kaínova jak děsná skvrna na skrání.

V prachu na tvář padám, nohy smývám Tvoje
proudem žhavých slz a stonů přívaly,
k nebi ruce spínám, jako hříchy moje
hlasitě o pomstu k Tobě volaly.

Polím, řekám, lesům žaluji své hříchy,
k Tobě úpím holém, Otče nebeský,
trpce želícímu nerozumné pýchy
odpust, Milostivý, mládí poklesky!

P. Konrád M. Kubeš T. J.:

Kázání k lurdským poutníkům na sv. Hostýně 5. září 1920. (Zkrácené).

Kteráž jest to, jež kráčí jako vycházející červánky, krásná jako měsíc, jasná jako slunce, hrozná jako spořádaný šik vojenský!
Pis. Š. 6, 9.

Vítám vás, milí poutníci, v našich moravských Lurdech, u nohou milostné Královny Svatohostýnské. Neblahé doby téměř nám znemožňují zavítat do draheho každému srdci marianskému městečka v pyrenejských horách, za to však dopřáno nám dnes pokleknout před Vládce sv. Hostýna. Jeho jméno sice není známo po všem křesťanstvu, neputují sem věřící z celého světa, proto však tím dražší českému srdci, protože jest náš, patří nám, a jeho Vítěznu Vládce nazýváme především Ochránce vlastní naší a předrahou Matkou nás všech. Nevím, jakou prosbu jsi přinesl s sebou, jaké tužby budeš přednášet a na jaké žalosti snad si pčaluješ u milostné naší Královny; vím však, že i zde bude slyšet tvé prosby a tvoje lkání a že i zde dovede zahojit rány tvého srdce, jako kdybys klečel v lurdské jeskyni před milostnou sochou Neposkvrněné. Ostatně zdá se mi, že Hostýn má jakousi podobu s Lurdou: zde právě tak jako tam prokázala se nebes Královna vítěznou ochránce církve, zde právě tak jako tam stírá slzy s očí a těší lkající.

I. Kteráž jest to... hrozná jak spořádaný šik vojenský? Jest to možné, milostná Panna, Matka vši lásky nejhodnější, naše sladkost a naše naděje, někomu hrozná? Jest tomu tak, ale nermuť se, jest hrozná jen nepřátelům sv. víry a sv. církve. Jím byla vždy hrozná a hroznou zůstane, protože vždy byla a zůstane přemocnou Ochránce církve Kristovy. Kolikráte již mocností temnoty se vrhly na církev Kristovu, kolikrát se již pokoušely zničit ji, vyhladit se světa sv. kříž a jméno Kristovo, kolikráte již pošťvaly proti království Kristovu krále a knížata tohoto světa. »Povstali králové země, a knížata sešli se v radu proti Pánu a proti Pomazanému (Kristu) jeho.« (Žalm 2.) Těmi slovy kreslí prorok obraz, který se vrací v různých obměnách v každém století — obraz, jaký viděli ti, kteří před námi byli, jaký vidíme my, a jaký vidět budou ti, kteří po nás přijdou — od úkladů Herodových a vycezené krve betlemských nevinátek až do dnů Antikristových a poslední krůpěje mučnické krve prolité před koncem světa. Kolikráte dostoupila bída křesťanstva již vrcholu — nikoli v dobách mučnických, jež byly a jsou zlatým listem v dějinách církve, nýbrž později, v dobách zdánlivě klidných. Kdykoli však byla bída nejvyšší, spínalo křesťanstvo ruce k své nebeské Ochránce, a ona ukázala vždy, že jest hodná čestného názvu Panny Vítězné. Svátky Královny Růžencové, Jména P. Marie, Pomocnice křesťanů, P. M. Vítězné hlásají všem pokolením její moc. Kdo by neznal jmen Soběský, Lepanto? K těmto jménům druží se i sv. Hostýn. Královně Svatohost. vděčíme za pomoc prokázanou naší vlasti a celé západní Evropě, když divoké hordy Mongolů ohrožovaly křesťanstvo.

Od těch dob uplynula dlouhá řada let... desetiletí míjelo za desetiletím, století za stoletím, doby se změnily, a s nimi se změnila i taktika nepřátel sv. víry. Místo k zbraním fysickým sáhli k zbraním morálním, brutální násilí — ač nezmizelo úplně — ustoupilo prostředkům jemnějším, ale neméně nebezpečným; nikoli meč, nýbrž péro, škoły, parlamenty razí nevěře cestu. Nikoli zbraněmi hmotnými, nýbrž zbraněmi ducha hledí nevěra zničit církev, vše se alarmuje do boje proti sv. víře: na pomoc musí historie, na pomoc musí vědy přírodní, na pomoc musí sociologie, filosofie vůbec, politika, všecko; není ani jediného objevu vědeckého, jehož by nevěra nevyužila ihned proti sv. víře.

Co nejbl. Panna? Nepřátelé sv. víry změnili taktiku, přestala tedy ona být Pomocnicí křesťanů? Nepřestala; dnes o ní platí stejným právem jako kdy jindy slova církve:

»Raduj se, Maria Panno, všechny bludy jsi. Ty samojediná zmařila po vší zemi« — slova, kterých Jansenističtí bludaři nestrpěli ve svých kněžských hodinkách. Nejbl. Panna zůstala Věží Davidovou, zůstala ochránkyní novozákonního Jerusálema, t. j. církve Kristovy, strážkyní města Božího; jenže jiným způsobem chrání sv. víru dnes než kdysi. —

A tu přicházíme k Lurdům. Hostýn — památník Panny Vítězné z dob starých, kdy meč ohrožoval sv. víru; — Lurdy — památník téže Panny Vítězné z dob nových, kdy nevěra pérem ohrožuje trvání církve Kristovy.

Vmysli se do poměrů, jež vládly v Evropě v době od revoluce francouzské do poloviny minulého století. Nevěra dovolila tehdy církvi Kristově, aby v pokoji dokonala; vždyť se nesluší, aby byl rušen klid umírajícího, který už jest v posledním tažení. V tom definoval papež věroučný článek o Neposkvrněném Početí nejbl. Panny. To přivedlo nevěru docela z rovnováhy; myslila, že církev umírá na úbytě, že už to s ní nebude dlouho trvat, a ona zatím dá na jevo známku života, a jakou! Dogma Neposkvrněného Početí jest odsouzením všech moderních bludů. Nejbl. Panna bez poskvrny hříchu prvotního počatá — tedy existuje hřích, a sice prvotný hřích, který lidstvo od Adama zdědilo, tedy nepochází člověk z opice, má tedy duši, má závazky vůči Bohu a není svým suverenním pánem, má zodpovědnost a svobodnou vůli, existuje život posmrtný a věčnost; bl. Panna omilostněna v prvním okamžiku svého života, tedy existuje řád nadpřirozený, existuje milost, existuje vykoupení a Vykupitel, Ježíš Kristus není tedy pouhý člověk, nýbrž pravý Bůh, a jeho církev není výrobkem lidským, nýbrž dílem božským — všechny tyto pravdy hlásá církev tím, že slavně vyznává Neposkvrněné Početí nejbl. Panny. »Ona potře hlavu tvou« řekl o Panně Vítězné Bůh v ráji k Satanovi; její vítězství nad Satanem opětuje se stále a stále, i o moderní nevěře a bludařství, stojícím ve službě Satana, platí slovo: »Ona potře hlavu tvou.«

Což divu, že tímto prohlášením velikého privilegia Neposkvrněné Panny nevěra skoro zděšena? Vycítila dobře, co to znamená. A ještě se ani nevzpamatovala z překvapení prvního, a tu už stihlo druhé, a jaké! Novinami celé Evropy začaly asi po třech letech kolovat zprávy o zvláštních událostech, které se prý dějí kdesi v Pyrenejích, v »temném koutě Evropy«. Napřed odbývala se celá věc pohrdlivým úsměškem, ale brzo se ukázalo, že tentokrát úsměšek nestačí. Co se stalo? Zázrak — zázrak v našem moderním století! Zázraky, odkázané dávno do říše bájí, a kolik! Když spiritista jistý a hvězdář zároveň, jenž pro sv. víru má ve svých spisech jen slova výsměchu, si zahrál před 11 lety na proroka a předpověděl konec světa na 18. květen 1910, nenastalo v učeném světě takové zděšení jako tehdy při zprávě, že v L. se dějí zázraky. A ty zázraky nebyly nadarmo, jimi potvrzovala Neposkvrněná Panna své vznešené právě definované privilegium a tím celou sv. víru. Kromě toho každý zázrak výsměchem moderní pyšné nevěře — neosvědčila tedy Neposkvrněná Panna Lurdská, že i dnes ona samojediná maří všechny bludy po vší zemi? Nezvolal by i dnes Šalomoun při pohledu na Pannu Lurdskou: »Kteráž jest to .. hrozná jak spořádaný šik vojenský«?

Pokračování.

Vzpomínka na sv. Hostýn v Americe.

V časopise »Katolík« v Chicagu dne 20. srpna 1920 popisuje Josef M. Provodovský, Ennis, Texas, pouť na sv. Hostýn, kterou jako dvanáctiletý clapec z Provodova u Luhačovic poprvé konal. Píšeť mezi jiným takto:

»Časně ráno vyšel seřaděný průvod z vesnice s vůdcem v čele, šlo se to s počátku rázně, lehce, zvláště nám hochům, jež jsme na starosti nic neměli a k tomu nohy mladé.

Starší členové rodin nesli každý nějaké menší neb větší zavazadla, potravu, totiž na dva dny a jiné; kdežto my byli volní jako ptáci. Leč chyba lávky. Po delší cestě připadne z nenadání cosi na má záda, co zatím dvě ruce hbitě svazují cípy s přeđu a známá tvář s úsměvem vysvětluje na mé energické protesty, že přišla na mne řada, že jen tak jako pán nepůjdu a kdesi cosi. Upokojil jsem se, že to bude jen malý kousek, z kterého však se stával čím dál víc povážlivě velký

kus. Ohlédnuv se na soudruhy, vidím s radostí, že oni jsou též obtíženi a nejdou s tím nadšením jako vyšli, jelikož i nohy začínaly brněti. Však jen kousek a nemilá břemena (ale velmi milá, když jsme odpočívali a obědvali) putovala na záda jiného člena rodiny. A tak přešedše několik vesnic, stánuli jsme v jedné k obědu a odpočinku. Pak šlo se hlubokými lesy, kopci a pasekami, kde průvod nebyl možný. Šli jsme nejvýš romantickou krajinou, trhající jahody; netrpěliví již, kdy spatříme cíl naší cesty. Někdo nám řekl, že jsme již blízko a tu touha a nadšení sílilo umdlévající nohy naše. Celého průvodu jak by se zmocnila jakási horečná touha, napětí a nedočkavost spatřiti cosi, co je všem milé a drahé pro co konají tu dalekou a namáhavou cestu. Konečně teď pro nás prvopoutníky vzácná chvíle, vystoupivše na návrší, zastavili jsme na chvíli a upřeli zrak v tu stranu, kde nám starší ukazovali. Tam na vrcholu mohutné hory porostlé jedlovým lesem zaleskly se báně velechrámu Hostýnského; doposud neurčitě z daleka. Jdouce dále kolem skupiny skal podivného tvaru, octli jsme se v Bystřici pod Host. Na palouku pod kopcem, kde kdysi mohli tábořiti diví Tataři obléhající Hostýn, uspořádan byl opět průvod ve všem pořádku. Slunce již nízko sklonilo se k horám a v záři zlatých jeho paprsků viděti bylo Hostýn ve vsi jeho kráse a nádheře v podvečer jasného májového dne. Vypínal se tu nad ty krásné lesy, jimiž ověncen jest kol do kola jako jedním velkým procesím. Nepřeháním, řeknu-li, že tak krásných míst je těžko více k nalezení v naší vlasti. Jelikož pérem není možno to vše úplně popsatí a abych nebyl rozvláčný, vykročíme rázně ku předu do toho vršku.

V duchu jsem litoval vdp. P. Neužila, čta jeho dopis, že musel tak stařícký na něj pěšky a nedivím se že se potil. Člověk, jde jako do oblak stále vzhůru. Teď již viděti jedno moře hlav poutníků před chrámem, nad nimi vlaje množství korouhví a za zpěvu krásných písní jedno procesí za druhým vchází po vysokých schodech nahoru do chrámu, i naše především přivítatí a vzdátí čest Panně Marii svato-hostýnské, Královně Máje. Vnitřek svatyně oslní poutníka, pronikne nevšedním dojmem. Pak zbyl nám ještě čas umýti se u zázračného pramene, prohlédnouti si okolí a nastal večer. Jelikož nikde místčka nebylo, rozložili jsme se unavení poutníci kolem stěn chrámových. Ti z daleka přišli usnuli únavou, co kostelem rozléhal se zpěv po celou noc. Pamatuji se, jak k půlnoci vida se nestřežen vklouzl jsem odvážně do velké věže, do níž vchod bylo viděti, chtěje věděti, jak je vysoká, leč po delším bloudění a tlačení byl jsem rád, že jsem se dostal zpátky k svým. Před dnem bylo všechno vzhůru, umyli se u pramene a my hoši vtrhli jsme mezi krámy k nakoupení pouti. To ráno bylo jasné a pohled do širokého kraje byl velkolepý. V záři vycházejícího slunce naskytl se zrakům našim krásný obraz nevšední scenerie. Množství měst a vesnic leželo tu uprostřed moře zeleně, věže, kostelů se leskly v dáli a sem a tam leskl se modravý pruh řeky neb potoka. Viděti bylo také bílou horu sněhem pokrytou, nemýlím-li se byla to hora Sněžka. Po skončení služeb Božích rozloučivše se s milým místem nastoupili jsme zpáteční cestu k domovu. Šlo to již s kopce lépe, mnohokrát však ohlédli jsme se zpět, dokud nezmizel nám sv. Hostýn s očí.«

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování. Ve velkonoční neděli napsal A. D. z P. L. do knihy v sakristii: A. D. děkuje Panně Marii za ochranu a pomoc v četných záležitostech, zvláště za šťastné přečkání světové války. V r. 1915 při ofensivě v Haliči ve vřavě a hrůze válečné vzýval jsem P. Marii Svatoh. o ochranu a byl jsem zachráněn. Byl jsem sice raněn do vnitřností, ale jsem se vyléčil, a dostal jsem se na italskou frontu, kdež jsem byl lehce raněn. Po uzdravení jsem musil po třetí do pole, kdež jsem těžce onemocněl. Přes to všechno však jsem se navrátil domů zdrav, za což děkuji přimluvě P. Marie Svatoh.

P. Ch. z L. osobně přinesla toto poděkování: Byla jsem již po třetí a to tak těžce nemocna, že každý kdo mne viděl, pochyboval, že okřeji. Jen jakási naděje byla, když bych se podrobila těžké operaci. Ustavičně jsem však vzpomínala, že jsem blízko Matičky, která pomůže každému,

kdo se k Ní o pomoc utíká. S takovou důvěrou cdebrala jsem se do nemocnice v Kroměříži, kde jsem byla 20. května 1920 operována. Ku podivu při hrozně slabotě jsem všecko přežila. Nyní jsem zdráva a proto děkuji P. Marii, sv. Josefu a sv. Antonínu.

Čtenářka Hlasů z Velkých Kunčic vzdává vroucí dík P. Marii za zdraví a vyslyšení prosby.

A. V. z L. děkuje P. Marii, sv. Antonínu a sv. Vendelínu za uzdravení v oční nemoci a ochranu od pádu dobytka.

Čtenářka Hlasů z Pavlovic u Kojetína děkuje božsk. Srdci Páně, P. Marii, ctih. sestře Teresii od Ježíška za uzdravení z těžké nemoci, která ji trápila několik měsíců.

26. února napsal Frant. F. z Bílé u Ostravice: Již jsem myslil, že mi není pomoci. Chodil jsem od lékaře k lékaři; ne-

bylo nic platno. Jeden povídal, že to je sražená voda, druhý, třesení srdce, třetí, malarie. Pořád bylo stejně, ba ještě co den hůře. Obrátil jsem se k P. Marii Svatoh. Myslil jsem si: když k Ni chodím na pouť každý rok, že mne neopustí. Co den se mi ulevovalo. Dá-li Pán Bůh dočkat, přijdu Ji poděkovati a posílám na sochu b. S. Páně 5 korun.

M. K. ze Šifbořic děkuje P. Marii za uzdravení.

Návštěva chrámu. 12. března večer o půl šesté hodině k nám zavítal, byv hodinu před tím ohlášen, nejd. pan arcibiskup Dr. Ant. C. Stojan, jenž v neděli 13. března dlouho se ve chrámě modlil, o 8. hod. sloužil mši sv. a v knize v sakristii napsal: Dr. Ant. Cyr. Stojan, jmenovaný arcibiskup olomoucký, vykonal pouť za zdar arcibiskupování. Před odchodem čekali na něho věřící, přicházeli mu blahopřát a slibovali, že se za něho budou na Sv. Hostýně modliti. Což jistě každý poutník s radostí učiní. O 10. hod. měl pro něho přijeti povoz. Když nepřijížděl, šel nejd. poutník pěšky dolů po cestě na některých místech kluzké a zasněžené až k lázním, kde na něho skutečně čekal povoz p. Zbořila. Kočí však nemohl dojeti nahoru, protože v sobotu tálo, v noci mrzlo, a na jízdni cestě bylo velké náledí.

6. března bylo ve chrámě 60 poutníků, 13. března 140, 19. března na svátek sv. Josefa přes 1000, a zpovídalo se za výpomoci P. Jos. Tábořského z Bystřice do 12. hod., 20. bř. 200, 27. a 28. v neděli a v pondělí velkonoční po 500, z nichž po každé polovici byla u sv. přijímání. Pomáhal P. Domes z Velehradu.

Počasí bylo celkem suché a teplé. Sníh, jehož bylo na počátku na 3 dm, do polovice měsíce zmizel na lukách a do konce měsíce i v dolínách a ve stínu. Málo padal 5. a 7. března, 30. března napršelo i mm, za celý měsíc 7.3 mm. Kromě 6. a 7. března bylo prvních 11 dní pod nulou, nejvíce 9. března 6.3° — potom však se vyjasnilo. Největší teplo bylo na Bílou sobotu 15°; průměrná teplota za březen byla 3.9°; 6. a 13. března byly 4°C, 19. března 7°C, 20. března na Květnou neděli 2°C, 27. bř. 9°C, a 28. března 5°C.

Prvních 5 dní se střídala mlha se sluncem, 6. března se vyjasnilo, ale byl silný jihovýchodní vítr; 7. března bylo nad Olomoucem bouřkové mračno, z něhož dle novín udeřilo, večer u nás poprchávalo; o 9. hod. večer byly 4°C, a za hodinu — 1°C. Potom přšelo, sněžilo a mrzlo. Od 9.—19. a od 23.—26. března slunce jasně svítilo a hrálo: na květnou neděli se ochladilo a dopoledne byla hustá mlha.

V neděli velk. svítilo slunce, ale chvilkami poletoval sníh, odpo. se zamračilo a popr-

chávalo; v pondělí velk. skoro ráno byl mráz; 29. a 30. března bylo slunce v kole a 31. března poprchávalo.

Osobní. Od 5.—14. března byl P. superior s P. Ostrčilíkem z Velehradu na sv. misii v Oseku u Lipníka, a od 19.—29. března s P. Vraštillem, rektorem v Bubenči, na misii v Týništi nad Orlicí. Od 19.—28. března vypomáhal P. Dvořák při misii v Lipníku nad Bečvou.

Navštívil nás 3. března vdp. děkan bystrický. 4. března kaplan bystr., 8. března p. far. střebečický, 15. března tentýž a p. far. ruclavský, 22. března vdp. probošt kroměřížský a senátor Fr. Valoušek s prof. Zmeškalem a s několika studenty, kteří si vykonali tu sv. zpověď. Vdp. probošt měl sv. požehnání. 22. března přivedl p. far. bílavský slavkovské žáky ku zpovědi (60).

Jak známo čtenářům Hlasů, vyzval Rev. J. Berger, farář v Táboře Min. v Americe čtenáře amerických novin, aby odbírali Hlasy Svatoh. Před velkonočními svátky uveřejnil v americkém Hlase výsledek výzvy: nasbíral 72 dolarů, získal 100 odběratelů Hlasů, Anežka Havlová z Moulton darovala 11 dolarů na pláštík ciboria, t. j. 820 K a ostatní peníze byly poslány na jiné účely. Dárcům bylo také v americkém Hlase poděkováno. Také v Hlasech Svatoh. všem dobrodincům znovu děkujeme.

Velmi rozšířil také známost o Sv. Hostýně v Americe a také i jinde ve světě americký jezuita Čech P. Bohumil Kašpar, loni na kněze od kardinála Gibonse vysvěcený. Chtěl něco o Hostýně v anglickém časopisu, který vydávají američtí jezuité, uveřejniti. Bylo mu posláno pojednání o sv. Hostýně. On vydal ve Woodstock Letters stručné pojednání o poutních místech v Československu, že národ Český jest od dob sv. Václava mariánský a stručně popsal Svatou Horu u Příbrami. (Our Lady of the Holy Mount) a potom následuje článek: Mount Hostýn, kde zvláště uvádí úsudek nynějšího kardinála Granito di Belmonte: Viděl jsem na vlastní oči Belgičany, Španěly a jiné národy, ale tak zbožného lidu jako na Hostýně jsem dosud nespatriil.

Onen anglický časopis se odeberá ve všech větších kolejších jezuitských i v Evropě.

Původní český článek, který byl P. Kašparu poslán, vyšel v českém Hlase před velkonočními svátky. Proto bylo často psáno této zimy o Sv. Hostýně v amerických časopisech. Ovšem také krajané z Ameriky jeví velký zájem o Sv. Hostýn.

Svatojosefská beseda v Prostějově připravuje opět pouť na sv. Hostýn na první neděli v srpnu.

Amerika přispěje dolary, doufáme, že i u nás se najdou dobrodinci, aby dílo mohlo býti dokončeno. Snad američtí krajané, zvláště ti, kteří mají z rodiny někoho padlého, také si na nás vzpomenou! Nesmíme přece dopustiti, aby vdp. dr. Žurek, jenž postavením pomníku učinil dílo záslužné, nyní měl pro ně mnoho obtíží a nesnází. Pamatujte tedy na pomník padlých!

Album Sv. Hostýna.

Když v Pánu zesnulý P. Cibulka dokončil r. 1890. malbu chrámu hostýnského, povolal z Prahy 28. října t. r. fotografa Rachtu, jenž ofotografoval ve 24 obrazech chrám s malbami, klášter, vodní kapli a j. Časem se však fotografie potratily, neb některé byly dobrodincům darovány, takže jsme jich všech již neměly. A hle, tu se našel příznivec Sv. Hostýna vdp. kons. rada a děkan, bývalý farář Přerovský, Ignác Zavřel, jenž nám je všechny v krásném albu daroval. Bylť totiž vdp. rada velkým ctitelem Panny Marie Svatoh., a kde mohl, tam horlil pro Sv. Hostýn. Když se zakládalo Družstvo Svatoh. r. 1881 byl kaplanem v Přerově: velmi agitoval pro Družstvo, zapisoval členy a příspěvky buď posílal do Příbora kaplanu Ant. Stojanovi, neb je ukládal v Přerovské záložně. 4. září r. 1881, kdy byl nesen na Sv. Hostýn obraz posvěcený Sv. otcem Lvem XIII. přivedl z Přerova velký průvod, a od té doby skoro rok co rok vodil velké přes 1000 poutníků čítající procesí. Jeho láska k Sv. Hostýnu jest vylíčena ve Škole Božského Srdce Páně r. 1888. Napsal tam totiž sám článek o Sv. Hostýně, v němž líčí jeho dějiny, zpustošení, obnovu chrámu a založení Družstva Svatoh. kaplanem příborským Ant. Stojanem. A dále pokračuje: Bylo to r. 1887 v den sv. Arnošta, 11. ledna když jsem se řízením Božím octnul v Loukově, a zatoužil po sv. hoře, a ač krutá zima byla a Sv. Hostýn sněhem a ledem pokryt, přece putoval jsem k Matce Boží Svatohostýnské, k níž jsem vždy tak rád vyhlédal a jako administrator fary loukovské obzvláště tím se těšil, že jsem tak blízko sv. hory. Po obtížné cestě dostal jsem se přece na horu již k slunce západu; velkému namáhání podařilo se lidem z hostince na kopci otevřítí mně vrata svatyně a tak v neobyčejnou dobu unaven, ale přece radostně dojat mohl jsem uctítí před oltářem Matku Boží Svatoh. Když jsem tehdy k Matce Boží se modlil a vzpomínal dřívější opuštěnosti Sv. Hostýna, ale že i ještě tak mnoho ku patřičnému zvelebení jeho schází.

Když jsem tak zatoužil, a prosil Boha, by vzbudil v lidu našem větší a větší úctu k Sv. Hostýnu, a v duchu se těšil, že přece podaří se dílo Bohu milé a Hostýn zastkví se v nevidané kráse — netušil jsem ani, že tak brzy alespoň část touhy dojde vyplnění, že tak brzy oživnou zdi vystaveného kláštera malého na Sv. Hostýně, že vtáhnou do jeho útulných síní synové sv. Ignáce,

kněží tedy z toho řádu, jenž kdysi na Moravě tak četný, nyní po 100 let nejmenšího domu neměl. S nimi počal nový život Sv. Hostýna. Bez hluku a bez velkého ohlašování přišli krátce před první poutí, a započali blahodárnou svou činnost. — Aj jaké již to bylo letos veselé putování na Sv. Hostýn. Vědělť každý poutník, že tam čekají na něho ctihodní Otcové, kteří nadšeně mu hlásati budou o pravé účtě k Panně Marii; kdo uhodne, kolik poutníků tam zbožně přijalo sv. svátosti. Nebylo na Hostýně již smutno, jakoby byl Hostýn osiřelý. A působili tam kněží až do ukončení poutí — poslední byla na slavnost růžencovou — a pak zas v tichosti odešli, by, dá-li Bůh, na jaře opět se vrátili.

A jak děkuji Pánu Bohu, že jsem letos, byv prvním poutníkem Svatohostýnským v kruté zimě, že jsem mohl zase býti jedním z nejposlednějších. Vždyť v předvečer sv. Františka Seraf., 3. října putoval jsem k večeru opět ze strany od Slavkova na Sv. Hostýn a těšil jsem se, až užijím obnovu zvenku a uvnitř, o níž jsem byl již tolik slyšel. Byl již večer, a přece zaleskla se v červácích večerních velká báně kostelní, jež daleko široko nyní jasně se skvíti bude, obzvláště v září sluneční. Kostel znova pokryt neunavnou snahou nynějšího zasloužilého bystřického dp. Fr. Kremla, cinkovým plechem, nákladem asi 12.000 zl., z peněz po krejcaru nasbíraných od poutníků. A uvnitř kostela v presbyteriu ještě lešení a pilně při světle umělci na vyzdobení svatyně pracovali. Společně s ctih. OO. jesuity vykonal jsem večerní pobožnost před oltářem Matky Boží, a pak v útulném refektáři byla živá rozmluva o starém i novém Sv. Hostýnu. Když druhého dne dp. P. Zimmerhackel ochotně se jal mně ukazovati a objasňovati malby v presbyteriu, jak jsem se potěšil a zaradoval.

Na evangelní straně právě počínal malovati dovedný malíř Zapletal bl. P. Marii Svatoh., v té podobě, jak byla uctívána až do r. 1620. Což divu, že každý zatouží po tak krásné obnově i ostatní svatyně Svatohostýnské; a to s milostí Boží a pomocí ctitelů bl. Panny Marie provedí hodlá P. Jan Cibulka; přál sobě mítí k obnově té z počátku aspoň 2000 zl.; při rozmluvě sdělil vdp. superior, že dobrodinci z Prahy obětovati chtějí 1600 zl., 100 zl. že slíbil horlivý vdp. farář bystřický, a já radostně jsem mu zvěstoval, že ostatních 300 zl., ba i nad to mohu jemu každou chvíli dáti z věna Svatohostýnského, které od zbožných ctitelů přerovských sbírám již od památné pouti 1881, z něhož něco hned posláno družstvu, ostatek uložen v záložně přerovské. Jak zaradují se Přerovští, že včnem svým přispěli tak značně k obnově lodi a při každé pouti z dáreků svých potěšiti se mohou.

Tak by byl zajištěn začátek práce, která dá-li Bůh, na rok konána bude. Kéž Bůh hojně vzbudí ctitelů Svatohostýnských,

by zaskvěl se Hostýn v celé své slávě a bily i slavnostně celá obnova posvěcena býti mohla. Zajisté, že by to byla překrásná, přepamatná slavnost, kdyby v obnovené svatyni první slavné služby konati mohl nejdůst. arcipastýř kardinál Fürstenberg, jenž tolik zásluh o Velehrad i o Hostýn si získal; by při nich účastniti se mohl i staříčkový vdp. baron Ehrenburg, jenž při prvním svěcení již účastenství měl, a zajisté že by i nejd. p. biskup brněnský, jako rodák nedaleko od Sv. Hostýna, přichvátal oslaviti Máti Boží Svatoh. Dej se nám toho dočkati všem milostivý Pán Bůh, abychom viděli Hostýn ve slávě a lid putující k Máti Boží Hostýnské v nesčíslných zástupech a tam na sv. hoře se obrodující a občerstvující. Vždyť Sv. Hostýn je palladium, zástitou Moravy a lidu našeho; nezahyne národ náš, dokud vřele, opravdově Máti Boží Hostýnskou ctíti bude.

Pevně věříme, že čím více Matku Boží Svatoh. ctíti budeme, tím více proukáže se mocnou Paní a královnou naší a ukáže celému světu, že dosud na Sv. Hostýně divy tvoří, jako je vždy tvořila.

Tak píše vdp. rada Ig. Zavřel ve škole Božského Srdce Páně r. 1888. Tušení jeho se splnilo.

15. srpna 1891 sloužil nejd. pan kardinál Fürstenberg slavnou mší sv., a nejd. biskup brněnský chrám světil, baron Ehrenburg však slavnosti přítomen nebyl. A četné zástupy Moravanů dosud pospíchají na Sv. Hostýn.

Dále z těchto řádků poznáváme, že je psalo srdce láskou k Paně Marii Svatoh. zanícené.

Proto, když r. 1885. založil v Přerově mariánskou družinu, nemohla mu tato větší radosti způsobiti, než když mu z vděčnosti darovala album Hostýna v sametových deskách s krásně vyšíтым jménem »Hostýn 1890«. Družina se na jaře obrátila na P. Cibulku, jenž fotografie u Rachoty objednal. — Vždyť i vdp. rada se horlivě staral o krasu domu Božího; zřídil kapli Božího hrobu, pořídil nové sochy v chrámě, obnovil kapli sv. Jiří na Horním náměstí, postavil kamennou křížovou cestu u kapličky sedmibolestné P. Marie v poli u Kozlovic. Obnovil kapli P. Marie u kostela, měl lvi pedil při zřizování nového kláštera cti. sester Dominikánek na Dlážce. Kaple tohoto kláštera má za hlavním oltářem zeď úplně podobnou hostýnské a nad to také socha P. Marie je věrně nápodobena. Ostatně jest známo že jest velkým lidumilem a podporovatelem musejí a všech dobrých podniků.

Proto mu děkujeme za dar Sv. Hostýnu, jemu samému tak milý a přejeme mu od P. Marie Svatoh. pro jejíž slávu tak horlivě nejhojnějších milostí, požehnání a odplaty.

Dr. Kl. Borový, redaktor Časopisu Katol. duhovenstva r. 1885 str. 303 v posudku o Vykydalově Slovníku Velehradské roč. 4. Třetí další část sborníku jest článek: »Slavnost jubilejní cyrillo-metodějská r. 1863, a bohoslovci česko-slovanští«; je to část zajímavá, svěčící o vlasteneckém i církevním nadšení četných studujících bohosloví, kteří s pochvalnou horlivostí o to se zasazovali, aby hřívnou svojí k oslavě jubilejního roku 1863 přispěli; pomník tento literární jim postavil ve Sborníku P. Ignác Zavřel. (str. 293-323.).

V Našinci 24. února píše — až —: Svou oddanost novému arcibiskupovi dru Stojanovi by myslím severní Morava nejlépe dokázala společnou poutí na Hostýn a Velehrad. K tomu se pěkně hodí 6. červenec, kdy se v továrnách také nepracuje a jsou 2 svátky, též u nás ještě jest přede žněmi.

9. října by měla Omladina schůzi s přednáškou: Právě přátelství až za hrob, vzpomínka na dušičkovou slavnost na Sv. Hostýně.

Korunka: R. Holub v Hamru 4 K, Jos. Baráková, Protivanov 4 K, Karel Doležel, Polkovice 38 K, A. Hanáková, Palava 50 kor., An. Machačova 10 K, nej. 20 K, nej. 1 kor.

Socha b. Srdce Páně: M. Čiháčková, Olší 22 K, Alex. Kirsch, Rozenberg 8 K, Mar. Rozehnalova, Zarazice 27 K, nej. 2 K, nej. 1 kor.

Elektrika: M. Šedelková z Úpavy 10 K.

Američtí katolíci pro sv. Otce. Mezitím co odpadlická horečka zmitá tak mnohé pobloudilce v naší vlasti, vzrůstá se každým rokem katolická církev v Americe, v tomto novém světě. Kdežto před sto lety čítala katolická církev vyznavačů svých jen na tisíce, čítá jich dnes na miliony. Dle poslední statistiky jest v Americe 17.135.533 katolíků a ačkoliv poslední rok přišlo tam méně vystěhovalců z katolických zemí evropských, přece přírůstek posledního roku jest 23.635 katolíků. Jsou to většinou konvertité. Jakého smýšlení jsou katolíci američtí, projevuje krásně biskup Guertin z Manchestru (U. S. A.), jenž se vyjádřil nedávno v Římě takto: „Dnes obracíme zraky své k Římu v dětinné lásce, abychom učinili pro papeže to, co v Americe jsme udělali pro své kostely a školy. Víme, že se mnoho mluvilo v Evropě a v Římě samém v tomto ohledu o americkém zlatě. I posledně se počítalo, kolik dollarů dává Amerika papeži. Vše to nic není. Náš smysl jest obrácen k papeži netoliko, abychom mu posílali dolarity, ale my pamatujeme na něho jako na společného otce, jehož milujeme, jako na mistra, jehož chceme poslouchati a následovati. . . . A toto smýšlení jest mezi katolíky spojených států všeobecné a dary jejich jsou jenom ozvěnou těchto citů. A co se týče haléře svatopeterského, třeba věděti, že Američané nepočítá dollarů, které určil pro náměstka Kristova.“

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryštva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K. v Americe 3-5 dol. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Vojtěch Hošek: Před sochou Kristovou (báseň) str. 81. — Slavnostní uvítání nejš. p. arcibiskupa Dr. Cyrila Stojana na sv. Hostýně dne 23. dubna 1921 str. 83. — P. Josef Stryhal T. J.: Holdovací akademie na počest nového metropolitě J. M. nejš. p. arcibiskupa Dr. Ant. Cyrila Stojana str. 86. — Lahyrst: Mše svatá (Liturgický výklad) str. 102. — Zprávy se sv. Hostýna str.

Z redakce. Již více odběratelů si stěžovalo, že nedostali některých čísel Hlasů Sv. Jistý odběratel z Chvalkovic u Olomouce píše, že předplatil 7 výtisků a nedostal ani v únoru ani v březnu žádného čísla. Reklamoval a přece nic nedostal. A my jsme mu čísla poslali. Zásilky ty byly vráceny a na obálce bylo připsáno: Nepřijímám. A takových »nepřijímám« dostáváme dosti nazpět, ač odběratelé sami o tom ničeho nevědí. A tak čekají čísla, ale marně a hněvají se na nás. My však za to nemůžeme. Vina je jinde, jak o tom již o našich poštovních dopravách píše americký Hlas dne 15. dubna 1921.

II. říšský sjezd katolického studentstva československého a sjezd katolické inteligence koná se ve dnech 9.—13. července 1921 v Praze za účasti hostů zahraničních. Účastníkům povolena 33 proc. sleva na dráze na sjezdovou legitimaci. Přípravný výbor sjezdový dovolává se k podniknutí tak důležitému, ale i nákladnému morální i materiální podpory a pomoci vši organizované katol. veřejnosti a vůbec všech lidí dobré vůle, kteří přejí našim snahám. Příspěvek příznivců přijímá a dotazy ochotně zodpoví Přípravný výbor sjezdu katol. studentstva československého a katol. inteligence, Praha II., Voršilská č. 1., k rukám ctihod. sestry Boženy Duškové.

Snažná prosba! Nepřehlédněte! Podepsaný co nejuctivěji prosí, vdp. faráře, duchovní správce, ředitele mar. družin, III. řádu, jiných nábož. korporací a vůbec všechny čtenáře tohoto listu, by zaslali mu **co nejdříve jména, počet a adresu** rodin, marián. družin, klášterů, kollejí, spolků, které se zasvětily nejsv. Srdci Páně. Rovněž prosí, **kdy se to stalo** (aspoň přibližně) a zdali v přítomnosti kněze. Vdp. faráře a kaplany prosím v zájmu B. Srdce a sv. Otce samého, by zaslali mně (aspoň přibližný) počet rodin zasvěcených nejsv. Srdci Páně ve svých farnostech. — Podepsaný snažně prosí, by **aspoň do počátku srpna** obdržel tyto statistické údaje, protože při sjezdu mar. družin v Brně 15. srpna má být podána zpráva o tomto »Zasvěcení«. Adresa: P. Alfons Daňha, klášter na Července u Litovle, Morava.

Kněžské exercicie na sv. Hostýně budou od 20. do 24. června, dále od 18. do 22. července a od 25. do 29. července, v měsíci srpnu budou od 1. do 5. srpna a od 22. do 26. srpna. Začátek vždy večer v 8 hod. Byt a strava v klášteře.

Spisy redakci zaslané: Svěcení arcibiskupa Dr. A. C. Stojana jest názvem knížky, již vydala Ikona, umělecké závody, Olomouc. — Obsáhlý popis historických slavností v Olomouci, několik krásných článků oceňujících význam arcibiskupa Dr. A. C. Stojana a 48 velmi zdařilých obrázků ze slavností tvoří velmi pěknou knížku o 80 stranách, jež vzhledem na dnešní poměry je za 7 korun opravdu laciná. Knihu měli by farní úřady a naše organizace co nejvíce rozšířiti. Dokazuje sílu a moc katolíků moravských. Objednávky řiďte na adresu: Ikona, Dolanský, Olomouc.

Nové proudy mládeže. Měsíčník. Redaktor Čeněk Hromadník, učitel, Kravaře na Hlučinsku.

Příručka pro pracovníky na poli charity. Cena 3 kor. 50 hal. Vydal svaz katol. charity v Praze II., Ječná 27.

Zasvěcení rodiny nejsvětějšímu Srdci Páně od P. Alf. Daňhy C. SS.R. Nákl. vl.

Dr. Fr. Xav. Novák: Církev československá č. 1. Apoštolé československé církve. Čís. 2. Apoštolské obce československé církve. Cena I. dílu 80 hal., II. dílu 60 hal. Nákladem denníku Našince v Olomouci. Následovatí budou ještě další brožury pod tímto názvem. Co nejvíce doporučujeme všem našim čtenářům důležité tyto spisky.

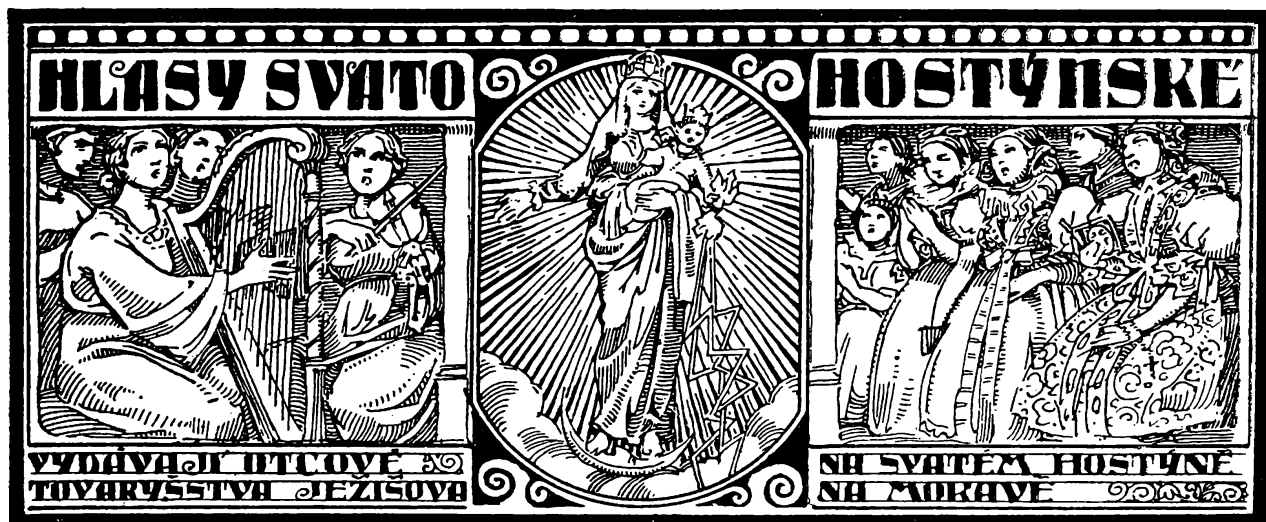
Slavnosti, sjezdy a duchovní cvičení na Velehradě v měsících červenci a srpnu 1921.

2. července (večer) až 4. července (ráno) jubilejní sjezd terciářů. 3.—5. července sjezd katolického rolnictva, Omladiny, papírové rodiny (čtenářů časopisů sv. Anežky, sv. Ludmily a svatého Václava) atd. II.—14. července sjezd katechetů. 18. (večer) až 22. (ráno) července exercicie pro kněze (I.) 25. (večer) až 29. (ráno) exercicie pro kněze (II.). 29. července (večer) až 2. srpna (ráno) exercicie pro akademičky a studentky. 4.—5. srpna sjezd bohoslovců (večer 5. srpna akademie). 5.—7. srpna sjezd unionistický. 7. srpna schůze Apoštolátu. 8. (večer) až 12. (ráno) srpna exercicie pro kněze (III.) 12.—13. srpna pouť lurdských poutníků z Čech. 17.—21. srpna exercicie pro akademičky a učitele. 21. srpna sjezd vysokoškolského studentstva. 21. až 25. srpna exercicie pro studenty.

Socha: Fr. Lukášková za uzdrav. manžela 5 kor., Al. Žampachova 3 kor., Hrubčice Hochova 1 kor., Tomečkova 1 kor., M. Rozehnalova 100 kor., z Huzové 10 kor.

Křížová cesta: Poutnice ze Slovenska 20 korun.

Pomník padlých: Růžena Kuželova ze Slavkova 10 korun.

Vojtěch Hošek.

Před sochou Krista.

(Věnováno mistru Vinc. Vosmíkovi).

Tak duše nejčistší snad zřely Tebe
v extasi svaté zrakem mystickým,
když v propast tajemství, jež chová nebe,
se ponořily clbřím duchem svým.

Tak velkých geniů snad myslí spěla
Tvých božských tahů svatá představa —
jak z dláta umělce zde vzrostla skvělá,
nesmrtné krásy plná postava.

Vlas v hebkých pletencích kol hlavy splývá
až v oblé rámě mocným pramenem,
pod ním jak lilie květ bílý skrývá
se svatá tvář — mir v čele skloněném.

Rtem úsměv hrá tak milostný a sladký,
že koleno se maně shýbá v zem,
a v oku žár, jenž sílí krok můj vrátký,
jak paprsk' hvězdy v moři vzbouřeném. —

Jdou poutníci tu po schodišti vzhůru,
kde Boží Matky kyne svatyně,
jdou bolů bédnou tíž, jež hustou chmuru
v skrání vší jim, Jí složit na klíně.

Ty vítáš je — postava Krále věků —
ystríc kyneš jim a žehnáš chabý krok,
tak lásky pln se skláníš ku člověku,
a mlčky svatý ukazuješ bok.

V něm Srdce září, výheň lásky žhoucí —
to velké Slunce ve tmách života,
je nabízí Tvůj pohled měkký, vroucí,
a úsměv rtů, jímž milost bleskotá. — —

Ó Kriste, Bože můj, má duše chví se,
když kolem jdu, já poutník poslední,
zde v žití schodišti když cesta tmí se,
Ty záříš mi jak slunce polední.

Tys majákem v té těžké, dlouhé pouti
od dětství slunné louky zelené
až tam, kde ráje portál zřím se pnouti
a chrámu věčna věže vztyčené.

Ty kyneš vlídně — nuž, ať kámen zraní
mou nchu mdlou, já půjdu stopou Tvou,
a vím, že sladká rosa požehnání
s Tvých bílých dlaní skane v cestu mou!

SOCHA B. SRDCE PÁNĚ OD VINCENCE VOSMÍKA
NA SV. HOSTÝNĚ.

Slavnostní uvítání nejd. p. arcibiskupa Dr. Antonína Cyrila Stojana na sv. Hostýně dne 23. dubna 1921.

Gtvrtou neděli po veliknoci bývá vždy na sv. Hostýně první jarní pout. Okolí svatohostýnské oslavuje vítězství svých předků nad Tatary na přímluvu Vítězné Ochránkyně Moravy. Letos při tom zároveň slavili jsme třídní slavnost svatořečení apoštolky B. Srdce Páně, sv. Markéty Marie Alacoque. I požádali jsme ndp. arcibiskupa Dr. Antonína Cyrila Stojana, aby přišel zakončit tuto slavnost. Milerád vyhověl tomuto přání. Jen jsme se o tom v kázání na sv. Hostýně zmínili, a již letěla tato zpráva od úst k ústům: Přijde na pout i ndp. arcibiskup! A ta zpráva stačila, že vypravili se tisíce na cestu, nedbali deště, sněhu a mrazu. Ještě v pátek, na první den třídua, přišlo a padal na sv. Hostýně sníh. Ale v sobotu dne 23. dubna v den příjezdu p. arcipastýře, obloha se značně vyjasnila, takže přes nepohodu mnoho ctitelů svatohostýnských nejen z okolí, nýbrž i z Hané, z Valašska a Slovácka se dostavilo. Ovšem, kdyby bylo lepší počasí, bylo by přišlo ještě více poutníků.

Již v Holešově na nádraží dostavili se pozdravit nejd. arcipastýře pan arcikněz Jan Híkl, okresní hejtman dr. Příkrýl a starosta města Fialka. Přítomno bylo též všechno místní duchovenstvo, sestřičky a veliké zástupy lidu z celé farnosti.

Vlakem o půl 3. přijel do Bystřice p. H. nejdůstojnější p. arcibiskup provázen jsa panem arciknězem Janem Híklm, jenž v Holešově přisedl a msgrm Oldřichem Karlíkem.

U vlaku uvítal pana arcibiskupa bystřický farář a místoděkan vdp. Vladimír Worel a zavedl ho do čekárny první třídy, kde kratičkou, ale dojemnou básničkou pozdravila nejdůstojnějšího pana arcibiskupa družička Lidka Tihelkova.

Pak uvítal pana arcibiskupa pan továrník Thonet, patronátní zástupce p. lesmistr Čermák, za kostelní výbor p. Eduard Pospíšil, vrchní soudní rada Dr. Geling, pan starosta František Fryšák, za klub lidových členů městské rady pp. Valentin Svoboda, Julius Bubílek, jménem Orla a lidové srany pan Cyril Žák. Ke všem měl pan arcibiskup vlídná slova a s každým se srdečně uvítal.

Malebně rozvinul se průvod od nádraží ke kostelu. V čele banderium z Blazic, Bilavska a Slavkova v hanáckých krojích, kočáry. Před kostelem tvořila špalír Jednota Orla čl., Lidová strana, Křesťansko-vzdělávací spolek mužů a žen, místní občané a cizí poutníci ubírající se na sv. Hostýn. Špalírem školních dětí, v průvodu místních i okolních kněží, prošel ndp. arcibiskup k ozdobnému oltáři, kol něhož v ladných skupinách sestaveny byly družičky. Na klekátku umístěném před oltářem kleče, přítomen byl sv. požehnání. Prostory chrámové vyplněny do posledního místečka. Po sv. požehnání poděkoval ndp. arcibiskup slovy nelíčenými za milé a srdečné uvítání, kterého se mu v Bystřici dostalo a ujistil věřící, že chce kráčet ve šlepějích svatých biskupů slovanských Cyrila a Metoděje.

Pak odebral se ke kratinkému odpočinku do farní budovy, kde panem arciknězem Híklm představení mu byli místní a okolní kněží a jménem všech prohlásil pan arcikněz, že kněžstvo dekanátu holešovského zachova

vždy věrnost a poslušnost. Přijal velkostatkáře pana Arnošta Loudona s chotí a dceruškou, pana radu Kleibra a mistra Ondruška.

Po kratičkém odpočinku doprovázen banderiem odjel na sv. Hostýn.

Na sv. Hostýně čekali nedočkávě poutníci. Sv. Hostýn oděl slavnostní háv, jak psal Našinec. Na zeleném trávníku stříbřilo se odpoledne slunce ještě do velkých koláčů sněhových, u rybníka a před chrámem vlály četné prapory na stožárech a u schodiště slávobrána s pestrým zelením. Bylo $\frac{3}{4}$ na 6. hod. odpoledne, kdy národní děla oznamovala, že očekávaný, vznešený poutník se blíží. Zvony svatohostýnské se rozhoupaly, zvěstující, že jejich zachránce se blíží, a hlaholily čistým vzduchem do širých rovin Moravy, že přichází k prestolu Matky Boží apoštol cyrilometodějský. Již vjíždějí, tak popisují Občanské noviny, slávobranou postavenou u valů, které před staletími pily krev předků bojujících za svobodu křesťanského lidu, mládenci, členové Omladiny z farnosti bílavské, oděni v malebný hanácký kroj. Jak jim to sluší, jak krásný to pohled na řadu jezdců na opentlených koních, ozdobených zelením a květy. Jedenáct jezdců Omladinistů z Blazic, 6 ze Žákovic a 6 ze Sovadiny doprovodilo ndp. arcibiskupa až na úpatí svatohostýnské, třináct omladinistů z bílavské farnosti jelo jako čestná stráž ndp. protektora Omladiny až na posvátný chlum. Četné zastupy lidu pozdravovaly jásavě svého miláčka v nejvyšší církevní hodnosti. Od křížové cesty ubíral se ndp. arcibiskup pěšky v průvodu arcikněze Hikla a msgra Karlíka. Na schodišti před chrámem u sochy B. S. P. shromážděni byli četné družičky, na 20 kněží, lesní úřednictvo bystrického panství s p. Čermákem, lesmistrem, v čele, starosta obce Chvalčova, na jejíž území sv. Hostýn stojí, p. Olejník a množství lidu.

Družička Marie Neradilova pozdravila mezi jinými též těmito slovy pana arcipastýře:

Ta naše Matička dobrá a milá,
Vašeho života stráží by byla,
za to dnes prosíme, kde Její stan,
hojných buď milostí poklad Vám dán!

Štěpánka Krajcarova podala chléb se solí a Marie Krajcarova kytici. Načež oslovil jej superior svatohostýnský P. Josef Stryhal T. J.:
Vaše arcibiskupská Milostí! Nebylo tu snad ještě poutníka, který by tolik zasluhoval, aby co nejlépe byl přivítán na tomto posvátném místě, jako Vaše arcib. Milost. Vždyť vítáme tu znovubudovatele a zvelebitelé sv. Hostýna. Nebylo zde od let osmdesátých žádné větší slavnosti, aby se jí byl nesúčastnil a nespolepůsobil kaplan Stojan, farář Stojan, doktor Stojan, poslanec Stojan, probošt Stojan, kanovník Stojan. A nyní přicházíte sem jako nástupce sv. Metoděje. Kdyby nyní tu stál v Pánu zesnulý P. Cibulka, druhý zvelebiteľ tohoto místa, s jakou radostí by vítal olomouckého arcibiskupa Stojana! Vše velké, co je na tomto svatém chlumu, připomíná Vaši činnost. Vše vítá Vaši Milost, i ta posvátná země, na níž stojíme, i stromy, i ty zvony, které jste nám zachránil, vítá Vaši Milost tato svatyně, vítá duchovní správa a celý řád náš, ano vším právem mohu tvrdit, že sama Nejsvětější Panna Vás vítá. Kdysi přimlouvali se židé, aby Spasitel uzdravil služebníka úředníkovu, jelikož jím vystavěl synagogu. A sv. Hostýn — toť z velké části dílo Vaše! Proto spoléhám, že nejen Vás vítá Matka Boží, ale též hojným požehnáním odmění. Přichází dále Vaše arcibiskupská Milost oslavit světicí, jež jest zakladatelkou pobožnosti k B. Srdci Páně. Vzpomínám tu prvního životopisce této světice, arcibiskupa Langueta. Jako generální vikář a potom biskup skládal její životopis. Jan-

senisté a vlažní katolíci byli nepřáteli této pobožnosti k Srdci Páně a proto chtěli ho přiměti aspoň k tomu, aby pod svým jménem nevydával životopisu jejího. Ale tento hodnostář i jako člen francouzské akademie posvětil péro své popisu života sv. Markéty Marie Alacoque a B. Srdce Páně mu žehnolo za to. Stal se i arcibiskupem senským.

Kéž Božské Srdce Páně na přimluvu této světice, na přimluvu blahosl. Panny a sv. Cyrila a Metoděje vyleje hojnost svého požehnání na Vás, nejdůstojnější náš Pane, a na působnost Vaší a jako jste mnoho vykonal jako kaplan, farář, poslanec, probošt a kanovník, abyste ještě více vykonal jako arcibiskup a nástupce sv. Metoděje.

Konáme též výroční památku, jak nejsvětější Panna s božským dítěkem svým zachránila naše předky, když Tataři doléhali. Ale ještě více nyní s božským Dítěkem žehnej Vás Maria Panna v každý čas!

Nejdůst. p. arcibiskup odpovídá, že přichází pln vděčnosti k Pánu Bohu a Matce Boží za velkou milost, které se mu posvěcením na biskupa dostalo a prosí B. Srdce P., aby mohl v životě ještě mnoho vykonal. Vždy jako kněz nosil touhu v srdci, by sv. Hostýn byl zveleben a tu aby rodáci jeho nabývali útěchy a posily v životě svém. Chce pracovatí dále a chce vše splnití, co slíboval Pánu Bohu při svěcení biskupském.

Za Maticí svatohostýnskou, již ndp. arcibiskup založil a jež stará se o povznesení sv. Hostýna, čítajíc nyní na 14000 členů, uvítal ndp. arcipastýře pokladník matiční P. Baltasar Hříva, děkan napajedelský. Praví, že rodná víska ndp. metropolity, Beňov, stojí ve stínu sv. Hostýna, kamž už jako chlapec rád spěchával, s úctou jako student zíral, a když se stal knězem, ze všech srdcí, jež plála pro sv. Hostýn, nejvíce plálo srdce Stojanovo. Vzal si za životní úkol, aby vybudoval vzácný stánek Matce Boží, jež ho odměnila berlou, kterou nosil sv. Metoděj. Jest za dnešních poměrů těžká, ale zbožní ctitelé a poutníci svatohostýnští budou prositi Všemohoucího, aby ho sílil v zodpovědném úřadě arcibiskupském.

Pan lesmísr Č e r m á k uvítal ndp. arcibiskupa jménem lesního úřednictva velkostatku bystřického a pan starosta chvalčovský O l e j n í k jménem obce. Průvod nyní vchází do chrámu, kde zaznívá zpěv: »Ejhle kněz veliký«. Ndp. arcibiskup pomodliv se před oltářem, udělil věřícím vrchnopastýřské požehnání a za několik okamžiků již tu byl starý Stojan, jež seděl ve zpovědnici, obklopen jsa kajícníky v kapli sarkanderské a tam setrval, až jej hledali k večerní pobožnosti. — V 7 hod. měl P. superior kázání o sv. Marketě M. Alacoque, potom měl pan arcipastýř litanie a svátostné požehnání. O deváté hodině zaplálo na počest jeho Milosti arcibiskupské průčelí kostela bengálským světlem, rozezvučely se zvony svatohostýnské a vyzváněly hrany zemřelým a padlým, za něž nejd. arcibiskup mezitím konal v kostele kondukt a pomodlil se s poutníky večerní modlitbu, tak jak byl zvyklý všechny pobožnosti s poutníky konatí sám, tak to učinil i dnes. V neděli ráno dne 24. dubna po páté hodině opět byl ndp. arcibiskup ve zpovědnici, kde zůstal až do deváté hodiny.

P. Josef Stryhal T. J.

Holdovací akademie

na počest nového metropolitů J. M. nejd. p. arcibiskupa

Dr. Antonína Cyrila Stojana

u trůnu Vítězné Ochránkyně Moravy na sv. Hostýně dne 24. dubna 1921.

Před 9. hod. odešla Omladina před pomník padlých, tam zapěny za řízení p. Stan. Smýkala žeranovského dojemné truchlozpěvy a ndp. arcibiskup vykonal za ně pobožnost s dojemnou promluvou. Po té odebral se průvod do hotelu, kde v sále již vše bylo připraveno k akademii. Hudba bílavská nejprve zahrála. Potom zapěl sbor meziříčský chorál za řízení p. Holešovského, ředitele kůru z Val. Meziříčí. Předsedou akademie byl vdp. arcikněz a děkan holešovský J a n H i k l, jenž zahájil akademii touto řečí:

Jako děkan tohoto okrsku a jako kněz, jemuž popřáno bylo štěstí, že celý kněžský život svůj strávil ve stínu posvátného Hostýna, zahajují tuto slavnostní akademii.

Když odchodem p. kardinála Skrbenského osířel stolec sv. Metoděje tu rozléhal se po celé arcidiecési mezi kněžstvem a lidem hlas jeden, by v těžkých dobách nynějších stal se arcibiskupem naším miláček Moravy, obětavý lidumil, vzorný a horlivý kněz a nadšený pracovník pro uskutečnění vznešené ideje Cyrilo-Methodějské a zároveň upřímný vlastenec senátor Dr. Stojan, jenž v celém životě a působení svém řídil se heslem nezapomenutelného našeho Sušila: »Cirkev a vlast v mojich sesterysky milují se nadrech; každá půl — každá má moje srdce celé.« Tento hlas — toť volání kněžstva a lidu doléhlo až do Říma a sv. Otec milerád mu povolil. A staroslavná Olomouc neviděla dosud a neuvidí takové slavnosti, s jakou posvěcen a nastolen byl tento náš lidový vroucně vytoužený Arcipastýř. Tisíce a tisíce lidu ze všech končin vlasti naší spěchalo s radostným nadšením do Olomouce, súčastnit se velké slavnosti té. Nebyly to úřední obyčejné a zagitované deputace — to byl ten náš dobrý, věřící zbožný lid, který přišel sám od sebe — z lásky — za svým milovaným »tatičkem Stojanem« oslavit jeho vysoké povýšení.

A když jsem uviděl tohoto muže z prostého lidu, tohoto velezasloužilého, šlechtického lidumila, kterak po posvěcení svém ozdoben odznaky arcibiskupské důstojnosti: mitrou a berlou kráčí velebným dómem, aby poprvé jako arcipastýř náš žehnal svému milovanému duchovenstvu, žehnal tomu lidu, pro něž žil, pro něž s takovou láskou se obětoval, — tu vyhrkly mi slzy z očí. A nestydím se za ně; vždyť byly to slzy lásky a vděčnosti.

A kdo by našeho nového Arcipastýře nemiloval? Vždyť náš posvátný Hostýn a Velehrad, jež zvelebil, ty nesčetné kostely a školy, které pomáhal stavěti, ty duchovní správy, které pomáhal zřizovati, ty ohromné tisíce a tisíce lidí, kterým s nevýslovnou láskou a obětavostí pomáhal v bídě a nouzi, ve všech tísních a potřebách — to všechno — všechno hlásá nám, jak laskavé a nadlidsky obětavé je to velké srdce jeho. A láska budí lásku. — Takových mužů, jakým jest náš »tatiček Stojan« rodí se za mnohá století sotva jeden.

A tento náš milený Arcipastýř zavítal nyní poprvé ve své hodnosti jako nástupce sv. Metoděje na náš posvátný Hostýn, jemu tak drahý, mezi ten náš dobrý moravský lid, mezi milené poutníky sv. Hostýnské, aby súčastnil se slavnostního ukončení tridua a první letoší poutí na sv. Hostýn.

Byl jsem na sv. Hostýně na nesčetných slavnostech, viděl jsem zde již velmi mnoho slavných uvítání; ale tak dojemného uvítání, jakým včera tu uvítán byl náš nový Nejd. Arcipastýř, jsem tu ještě neviděl. Vždyť každé slovo uvítání bylo prodchnuto dojemnou

vroucí láskou, láska zářila z očí a z tváří nesčetného zástupu tu shromážděného a ty slzy, které třeptily se v očích téměř všech účastníků i otužilých mužů — byly slzy upřímné vroucí lásky.

Vykonali jsme svou pobožnost v kostele, přednesli jsme všechny své potřeby a tužby božskému Srdci Páně a té drahé naší Matiče Boží sv. Hostýnské, a též za našeho milovaného nového Arcipastýře vroucně jsme se pomodlili. A nyní shromáždili jsme se zde okolo tohoto nejdůst. pana arcibiskupa, abychom mu složili svůj upřímný hold.

Vaše Arcibiskupská Milosti! Račte laskavě přijati tento hold náš. Račte být i ubezpečen, že to nebude hold, jakým holdují obyčejně cvečky svému arcipastýři: Každý z těch řečníků Vašeho věrného lidu bude Vaší Milostí přináseti celé své srdce láskou, úctou, oddaností a vděčností přetékající. Vaše Arcibiskupská Milosti! Vím sice, že vše co Jste učinil a činíte, konáte jen ke cti a chvále Boží a z lásky k tomu milemu lidu — pro časné a věčné blaho jeho, a jsem přesvědčen, že velké a šlechetné srdce Vaší Milosti by zrovna tak horlivě a obětavě pracovalo, i kdyby ten lid velkou lásku a oběti Vaše nevděkem splácel; ale zajisté ta láska, vděčnost a oddanost, kterou chová k Vaší Milosti ten dobrý lid, aspoň oslazovati bude ty oběti, které proň přinášíte.

A jsem přesvědčen, že šlechetné srdce Vaší Milosti už předem vyslyšelo prosbu vroucí, již na konec dovolují si vysloviti, by Vaše Arcibiskupská Milost zůstala nám všem i v té nové vysoké důstojnosti nadále dobrým, laskavým Otcem — našim »tatičkem Stojanem«.

Po té předstoupil vdp. děkan Kavan z Val. Meziříčí, aby předvedl valašskou deputaci poutníků a pravil, že sv. Hostýn již jednou zachránil předky naše od tělesné a duševní poroby. Dnes, kdy jsme dosáhli občanské svobody, hrozí nám otroctví duševní. Bcuře nábožensko-kulturní zvedla se, ale Valašsko stojí klidno, neleká se. Vděčí za ten klid v nejednom chledu sv. Hostýnu. A o tento Hostýn má velikou zásluhu Náš arcipastýř. Proto přišli Valaši tak četně zastoupení skoro z každé farnosti poděkovat nejd. p. arcibiskupovi, vzdát jemu hold vděčností, oddaností a lásky.

A nyní Valaši lepě v národních krojích vystrojeni přednesli jednotný cyklus, sestavený spisovatelem Bognerem ve valašském nářečí obsahem, formou i přednesem převzácný.

Kritika o tom napsala: Bogner dovedl napjati strunu, vystihnout vhodné myšlenky, případnou náladu a najíti pro ně ladnou formu. Proto všem se proslovy ty líbily.

Ogarec.*)

(Přednesl Adolf Firman).

Sú ogarec ešče malý,
dělám teprú štvrtú klasu;
ale ať sa hde co zvrtné,
všecko vim — po všeckém pasu!

Učúl já sem toľkaj hdysi,
šak to pravil křestných synek —
že sa zbírajú Valaši
na nedělu na Hostýnek!

Přinde prý tam spústa lidí
prosíť Našú Svatú Pannu
za zdraví a požehnáňa
pro Tatička Moravanú!

Ogařisko, půjdeš takéj!
A už letím za našimi,
pustím sa hned do prošáka,
do izby idu za nimi.

Tatiček ňa odbývajú:
»Co ty bys tam zřídil, synku,
di, di, taký šprček malý,
ztratil bys sa na Hostýnku!«

»Počúvajte,« — povědám im:
»Dycky ste nám vyprávjali,
jak staříček ze stařenkú
na Hostýn vás vodívali;

a mamženka cěrkám pravja:
buďte hodné, poslúchajte
a k Mamičce na Hostýnek
v trápeňách sa utěkajte!«

Co tam zřídím? U mamženky,
u Ježiška pěkně kleknu,
zahledím sa do oltára,
ruky k Očenášu zepnu

*) Ogarec nebo ogar jest valašský název pro slovo chlapec, mladík. Všichni přednášeli jsouce oděni do lepých valašských krojů.

a zaprosím potichúčku
Našú Svatú Pani:
ať dušénku moju mladú
od zlých hříchů chrání;

Zaprosím Ju za Tatička,
kerého nám dala,
aby nám Ho dlúhé roky
v zdravjú zachovala!

Zaprosím Jú za ogary
krajã valaského,
by ich vseckých přivolala
do náruča Svého!

Zaprosím Jú za vás vseckých
a potom sa vrátím!

U Mamičky na Hostýnku
nihdý sa neztratím!

Cérka.

(Přednesla Marie Charvátová).

Hdož by sa tu ztratil
svatém na Hostýně,
hde Mamněnka Boží
na teplúčkém klíně
lásku svatú chová?

Tichúčko, bez slova
malúcké děfátko
usmívá sa sladko
a nás volá k Sobě
v jarní, děckéj době,
dokél kvítek milý
čistunký je — bílý,
dokél duša naša
přes okénko živé,
přes blankytné oko
do nebe sa dívá!

Takých bílých kvítků
roste u nás spústa,
město, baj dědina

kvítím tym je hustá — — —
a Děfátko volá
svatém na Hostýně:

Vseckých bílých květů
zložte v teplém klíně
u Mamičky Mojej,
u Královny svatej,
co je ochránkynů
Moravěny zlatej!

Tež my zbírame sa
do velkého věnca,
jak malé zdrávasky
Jejho do rúženca.
A ten věnec bílý
z děckéj duše prosí:
O Mamněnko naša,
vypros hodně rosy
k apoštolskéj práci
našem' Tatičkovi,
my Ti zvážem za to
za rok věnec nový!

Studenti.

(Přednesl V. Praxl).

No baj! Za rok věnec nový!
Ten sa dnes už váže z nás!
Nás už škola povytáhla,
my už víme vjecej zas!

Nám sa život odevíře,
víme už baj, co je zlé,
víme, jak sa duša zpíře,
dyž sa ze zlým v ňadroč rve.

My již víme, hřích jak pálí,
vin když jsme si vědomi,
víme, kterak zlý duch šálí,
chce-li ztížit svědomí!

Prudké jedy v chutné stravě
podává nám hříchů král,
které tráví rychle, hravě,
co duch z duše matky vsál!

Ale my se ubráníme!
Spásnou hvězdu známe již!
Pastýř náš, kterého ctíme,
zvedá vzhůru Kristův kříž,
s něhož lásku Boží leje
na celičkou naši zem',
zvlášť na dítky Metoděje
v zbožném kraji Moravském!

Studentka.

(Přednesla Marie Praxlová).

Jsme dětmi Otce Metoděje,
jenž Moravu měl tolik rád,
jenž k úkonům svatého děje
svolával lid na Velehrad.

kde s bratrem milým Cyrilem
v jazyce našem přemilém
nám Písma svatá čísti dali
a tak nás s Bohem sblížovali.

Tam v ústraní kdes tiché cely
stvořen i obraz Matičky
tak něžný, milý, tolik vřelý — —
obrázek Boží Rodičky.

Tam, velehradském v záseří,
povstala úcta k Máteři.
jež na Hostýně divy tvoří.
a Jíž se miliony koří!

Žel nesvárů že přišla chvíle,
Moravské říše přišel pád!

— — — — —
Po staletích však slunko milé
zas ozářilo Velehrad — — —

A dnes se národ štěstím chvěje,
vždyť zas má Otce Metoděje,
jemuž Bůh proto život dal,
by slávu Boží budoval!

Začíná tam, kde bratří Svati,
sem vystoupil až na Hostýn,
kde Moravanů dobré Máti
své celé žití vložil v klín!

On vyšlapal nám cestičku
v hostýnskou svatou kapličku,
po které dycky sceme spěti,
co věrné Mariiny děti!

Chasník.

(Přednesl Josef Mikulěnka).

Bajaj chasníci scú sa počítat
v Cyrilo-metodějskou řadu,
z každé chalúčky cestu vystúpat
scú na Hostýnek, k Velehradu.
Nás práca váže, pro knihu a čtení
je málo času a lebo ho není,
co jední s knížku ponáhľajú v školu,
my s koněm, s kravkú učíme sa
v polu.

Baj při téj práci dá sa študovať.
poříču ze knížek tu chvílu:
Na vršku kapličku uhlédnu stát,
radošckú Cirilku rozmilú — — —

srca sa zatřase, duša sa zvetí,
s myslú na Velehrad přes hory letí,
pustí sa do vršku k Mamičce zlatéj,
keří nás chráníja na hoře svatéj!

A tak hned dějiny národa znám,
vím, odkél bolesti choďa,
vím, hde sa o pomoc utěkať mám —
tam, hde nás Tatiček voďa!
Sem k našéj Mamněnce, K Marii
Panně!

Před Nů si chasníci podajme ruce,
Valasko po levéj stoi i straně,
tož budme vartěři Ježího srdce!

Děvčica.

(Marie Pobořilová).

My stavjáme sa bratří k vám,
a budem s vámi v slubu stát,
že za Mamičku hostýnskou
baj život sceme rády dať!

Sme takéj v Valach, z levéj strany.
nám patří ruka Svatéj Panny
s milúčkým malým Ježíškem,
a Teho my zas hlídať scem!

Své srca sceme Jemu dať
a vedľa tého čistých vínků
rok co rok sceme poskládat
tu v kostelíčku na Hostýnku,
k nohám Panence Marii,
od děv — valaských lilii! —

Hospodář.

(Sám básník Ad. Bögner).

Byl sem takým ogařískem,
jako je tof hle ten synek,
co sem prvší ráz s mamičkú
stúpál na Svatý Hostýnek.

Hen pod kopcem na rovině,
tihly na hromadě byly,
z tých si mamička na záda
třech či štyroch naložili.

»Dybys belinu byl hrubší,« —
tak ně při tem povědali,
»už bys Mamněnce Hostýnskėj
mohl přinést dárek malý.

Šak uhlédneš, jaký vzácný
kostelíček sa tam staví,
a tož k tem je tihel třeba,
písku, vápna na opravy.

Z vozem sa tam nedostane,
kočmi ani kravčiskami,
a tož hodní pútníčkové
vyvlečú to na vrch sami.
Šak oprubuj, je-i těžká!« —
Drapnu tihlu děckú dlaňú —
»Dyby sa ti otěžkala,
položíš ju, sedneš na ňú —
a zajíš si chleba s syrem —
belinu si odpočneme
a zas pěkně pomalúčku
čo vrchu sa pobereme!
»Počkaj synku, dvoch si neber,
jednu ti do šatky zvážu«.

»Edem nechte, já už vleču
po jednej pod každú pažú.
Hupkem dám sa do kopečka:
Mamička sú pořád v zadku.
dělám šprýmy, na zem sednu,
po předky zas pustím matku,
a jak sa ně z očí ztrácá,
drapnu tihly, letím za ňú —
ale už ňa cosi jadí
a gvaltuje k přemýšláňú!

Už to nende hore hupkem,
tihly sa otěžkávají,
a naši ně pořád z očí
do kopečka odbíhají.
Pustím tihlu, pustím druhú,

rozmýšlám v téj smutněj chvíli.
aby sa mamička naši
aspoň za mnú obrátili. —

»No, co chlapče?« — smýknu sebu,
obráťím sa, hdo ňa volá?
Velebný pán. tací grični,
takěj tihly vlečú z dola.

Drapnu s hlavy beranicu
a povědám pozdraveňá —

»No, co sa ti stalo synku,
moc ti není do mluveňa!
Hde máš keho, s kým si přišel?
Lebo si tu od včerejška?« — —

»Vleču tihly na Hostýnek,
a ta jedna zdá sa těžká!«

»Vidíš, nerozumný chlapče,
rocznesete to z hromady,
a pak, aby člověk běhal
a sbíral to po vás všady.
Malá půlka stačila ti,
ne veliká cihla celá,
by Královna andělíčků
z ochoty tvé radost měla.
Dej sem jednu!« — Už ju klade
ke svojim jako panenku — —
já drapnu tu pohoděnú
a už smýkám za mamněnkú.*)

Od tých časů rok od roka
na Hostýn sme putovali,
a tí hodní velebníček
dycky tadyk pobíhali;
malí, velcí, mladí, staří,
všeci sa k Nim z láskú znali,
až Mu potem baj přezdísko:
Náš tatíček Stejan dali! — — —

A dnes ten milý tatíček náš zlatý
jar sedmdesát přišel oslavít,
v ten kostelíček Matky Boží svatý,
a s ním i my, oddaný Jeho lid!
Matička Boží znala práce Jeho,
půl století zřela Ho v stánku Svém.
prcto prosila u Synáčka Svého,
by jmenoval Ho novým Metodem,
Jenž vlasti nesvár jako modly zvrátí.
a zemi českou Matce Boží vrátí!

*) Pan arcibiskup se k tomu po přednášce hlásil a dolčžil, že skutečně nosili lidé cihly pro stavbu kláštera.

On stal se vrchním hospodářem
statků,
věřících duší, jež Mu svěřil Bůh!

A dnes v té době šílení a zmatků,
dnes zapustit má k nové brázdě pluh,
pluh lásky svaté, která přišla s hora,
kterou sám Kristus v Jeho srdce vлил!

On jediný Slovanstvo celé zorá,
aby ho v jednu Petra církev svíl!

A proto přišel ku Matičce Svoji,
do svého ráje, svatý na Hostýn,
kde doufá získat požehnání dvoji:
Jedno dá Máteř, druhé Její Syn,
a jeho lid, oddané věrné děti,
tí vyprosí Mu požehnání třetí!
O, kterak blaží vzpomínka ta milá,
ctitelů starších mariánských všech,
že cihla, jež nám těžkou kdysi byla,
je ukryta dnes v těchto svatých zdech.

Ne, není skryta, v duše naše padla,
a stala se tak pevným základem
otecké víry, která nepovadla,
sílena jsouc zářivým příkladem
milého Otce, stánku stavitele,
Jenž Matce Boží žití své dal celé!

O, kéž Ho živí, kéž Mu žehná s výše
na dlouhá léta mocný světů Pán,
snad každý tvor dnes prosbu

k nebi dýše,
by nám byl v zdraví dlouho zachován,
by v lásce stále hostýnské měl pláně,
kde každý keřík zná již jeho hlas,
kde zavíral v To Božské Srdce Páně
rodiny naše v zlý i dobrý čas!

Dnes muži zbožně hlavy před
Ním sklání,
o Apoštolské prosí požehnání,
a přísahají Bohu, Božské Mátí,
že do své smrti při Ném budou státi!

Žena-matka.

(Marie Paprsková).

Těž baj my ženy přísaháme,
že při své víře věrně sceme stář,
že zbožných chásňat zemi

vychováme,
aby sa zvetil národ, baj aj štát!

Dyť to nás nejvjeť sužuje a bóli,
že máme tolké všelijaké školy,
z kerých sa múdrost prameňá,

a zatym děcka neplecha sú sama,
jak s ogary, tak je baj s cerčiskama,
jak dyž ich urve hdesi z řemeňa!

A tož vy matky, jak stojíte v kolu,
každá si doma udělajte školu,
učeňá berte totkaj z Hostýnka,
to sa vám zhodí pro cěrku, baj synka,
dyť tu je škola mravná, čistá, sladká,
tu sú náš vzor — první pečlivá Matka.

Staříček.

(Josef Marek).

Ó, je tých búřek všelijakých
za celý život člověka,
že už ve stáru lepších časů
ze žádnéj strany nečeká!

My takej už po práci máme
a přišli sme na Hostýnek,
k Mamičce našej vyžebrat si
tam na věčnosti výminek.

Stařenka.

(Tichánčena).

Tak, tak! Dycky k nám hoďná byla,
v zármutkoch už nás potěšila,
pomohla v těžkéj nemoci,
přinde baj v smrti k pomoci.
A vy, keří ste ešče mladí,
k Mamičce svoje chodte rádi,
tu roste láska — žádná zášť!
Tatiček náš sú druhým Její synem,
cni to spravjá, že sa jednúc svinem
všeci pod Její velký plášť!

Budící generaca.

(Malý ogar). (Rudolf Štark).

A než dom sa obrátíme,
do valašských našich hor,
vesele si zanotíme,
jako v bořú ptáčku sbor:
Slávu hlučnú zavoláme*)
našej Matce ze vděků,
slávu našemu tatíčkoví,
Stojanovi do věků!!!

Nádherný a obsažný tento hold procitěně přednesený, líbil se všeobecně a nesmírně. Poněvadž obrovský zástup tísnil se venku a nová procesí přicházela, navrhl nejdp. arcib., aby se v holdu pokračovalo venku na louce. Tam za Holešovsko děvčátko podalo nejdp. arcipastýři nádhernou kytici, za Omladinu, již dr. Stojan vedl a si odchoval, promluvil předseda J. Rozsypal, za Orly Leop. Matela přeje si, aby tlukot orelstva byl vždy v nejjistším souladu s tlukotem srdce nejdp. arcipastýře. Mluvili pak Jos. Zívalík, Jos. Ondroušek a Dolfka Doležalova z Dobrotic. Z Nivnice blahopřání přednesla Anna Smetanová, jménem živnostníků čl. lidové strany pozdravil městský rada z Holešova Jos. Flíml, jinoch za Frenštátsko, za katol. studentstvo z Kroměříže, za Omladinu z Uh. Hrodiště. Nejdp. arcibiskup vřele poděkoval a pln pokory nechtěl pro sebe nic z oslavy té, ale srdce jeho planulo touhou zasvětit všechny, celou arcidiecesi, celou republiku Božskému Srdci Páně, proto oznámil, že půjdeme nyní zasvětit se k soše Srdce Paně. Zástupové již vyrostly na 6000 a seskupily se kolem umělecké bronzové sochy. Tam vykonal p. arcibiskup zászvětnou modlitbu rodin k B. S. P. a připojil též slova, že zároveň zasvěcuje Srdci Páně svou arcidiecesi i celou republiku československou. Po té pomodlili se všichni Věřím v Boha, Otče náš a Zdravas Maria a zapěli Kde Domov můj a Nad Tatrou sa blýská.

Následovalo v kostele kázání P. Ostrčilika T. J. z Velehradu a venku kázal vdp. Dr. Žůrek. Potom sloužil nejdp. arcibiskup slavnou pontifikální mši sv. za přísluhy Mons. Karlíka, arcikněze Jana Hikla, děkana B. Hřívý a četné assistence kněží, mezi nimiž byli: Jos. Herodek, farář na Rusavě, Fr. Štěpánek, katech. v Brně, Kar. Stašik a Kar. Bumbala, redemptoristé z Červenky, Pokorný, farář z Velehradu, Gabriel Vlček, kaplan, Kralice u Prostějova, Ed. Kavan, farář z Val. Meziříčí, děkan Vorel z Bystřice, Sigmund, kaplan z Bylavska, Štěp. Nevrlý, kaplan z Lidečka, Frant. Krajča, kaplan z Vrahovic, Vilém Šmíd, farář na H. Bečvě, J. Hrubý, kaplan v Zašové, Látal kaplan v Holešově, Čamek, kaplan z Bránek, Kučera, kaplan z Lukova, Páleník, kaplan z Holešova, Hroněk, farář z Kostelce, Ant. Sclař, farář z Horn. Újezda, Alois Sedlář, farář z Blazic, Beránek, farář v Rouštce, Leopold Zatloukal, farář z Bylavska, Met. Směták, farář z Dřevohostic, Fr. Běloch, katech. z Hodonína, Jos. Tábořský, farář v. v. z Bystřice, Kadlec, farář v Soběchlebích, Klos, kaplan v Prusinovicích, Výrek, kaplan z Bystřice, Ad. Jašek, katecheta z Kroměříže.

Po mši sv. bylo Te Deum a při tom průvod s Nejsv. Svátostí kolem kostela. Bylo již k 1 hodině, když nejdp. arcibiskup zasedl k snídání, jež bylo zároveň obědem. Při tom nejevil žádné únavy. Po 2. hod. odjel do Olomouce.

V jedné básni byla učiněna zmínka tato: A dnes ten Milý Tatiček náš zlatý, jar sedmdesát přišel oslavit v ten kostelíček Matky Boží svatý. Sedmdesátiny připadly nejdp. p. arcipastýři až na den 22. května. Z hloubi srdce přejeme všichni na sv. Hostýně Jeho Milosti arcibiskupské k sedmdesátinám **stálého zdraví, požeňání Božího**

*) Chlapec mává při tom klcboukem nad hlavou.

a ještě mnoha jar života! A ježto jedno přání v této akademii vyznělo ve slova: Tož my zbíráme sa do bílého věnca, jak malé Zdrávasky jejho do růženca, prosím Vás, všechny čtenáře Hlasů Svatohostýnských, abyste se pomodlili sv. růženec na tento úmysl: O Mamičko naša, vypros hodně rosy k apoštolskej práci našemu Tatičkovi! A tento věnec odevzdáváme milenému panu arcibiskupovi k sedmdesátinám. A po jeho příkladu milujte vsichni sv. Hostýn. Nuže

On vyšlapal nám cestu
v hostýnskou milú kapličku,
po kerej dycky sceme spěti,
ce věrné Mariiny děti.

Lahyrts.

Mše svatá (Liturgický výklad).

Kapologie Justinovy († 165) se dovídáme, že křesťané, když se sešli k nejsv. oběti, měli nejprve různá čtení prorocká a paměti apoštolů. Tím se připravovali k oběti oltářní. Při mši sv. opětuje se celé dílo vykupitelské. Ale dílo to obsahovalo v sobě vedle úřadu kněžského a královského též úřad učitelský. »Kristus nám jest učiněn od Boha moudrostí a spravedlností a posvěcením i vykoupením.« (1 Kor. 1, 30.) Proto třeba, aby i při mši sv. ohlašovalo se slovo Boží a tím abychom se připravili k oběti Páně. Mimo to žádala praktická potřeba, aby katechumeni byli vycvičeni ve sv. víře. Tito při vlastní oběti nemohli býti přítomni, tedy brali účast jen na této části přípravné. I bylo žádoucí též je posilniti slovem Božím. Proto podstatnou součástí této části mše sv. jest čtení sv. písma. Tak záhy povstalo dvojce čtení: epištola a evangelium.

Sv. Tomáš Aq. (III 283 a 4) dí: Předeseílá se poučení věřícího lidu, neboť tato svátost jest tajemstvím víry; a toto poučení děje se postupně naukou proroků a apoštolů, jež se čte v chrámě od lektorů a podjahnů, po čtení zpívá se od sboru Graduále, jež znamená vzrůst života a alleluja, jež znamená duchovní radost, nebo tractus v obřadech smutečních, jež znamená duchovní nářek. Dokonale však poučen je lid naukou Kristovou, obsaženou v evangeliu, které nejvyšší z posluhujících, jáhen, ohlašuje.

Jsou to tedy nejprve čtení prorocká. Ta se čítala, jak již dříve jsem se zmínil, hned po Kyrie. Tak tomu jest ještě nyní v týdnu kvatembrovém ve středu, kdy jest jedno čtení prorocké a v sobotu, kdy jest 5 těchto čtení. Jindy jich není, ale čte se nyní **epištola**. Co jest epištola? Řecké to slovo znamená list, dopis. Svatí apoštolové posílali listy, jež se četly při shromáždění věřících. Kol. 4, 16.: » A když tento list přečte se u vás, dejte jej přečísti také v církevní obci Laodicejské a list z Laodicei přečtete také vy.« A k Efeským dí sv. Pavel (5, 29.): Zapřisáhám vás skrze Pána, aby tento list se přečetl všem svatým bratřím.« Též bývaly kdysi čteny listy sv. Klimenta a sv. Polycarpa v některých církevních obcích. Epištola má se k evangeliu, jako sv. Jan Křtitel ke Kristu Pánu. Svatý Jan odkázal učeníky své ke Kristu Pánu. Epištola má za úkol připravovati na evangelium. Tak někdy epištola obsahuje předpovědění a evangelium vyplnění jeho, nebo v epištole mluví se o zázraku starozákonním, jež je obrazem a přípravou na podobný zázrak v evangeliu. Epištola začíná slovy: Lectio epistolae . . . čtení listu . . . Na začátku přidává se u listů sv. Pavla: bratří! v ostatních listech sv. apoštolů: nejmilejší!, neboť těchto výrazů dotyční apoštolé více v listech užívali. Na

zakončení odpovídá ministrant: Deo gratias, t. j. Bohu díky. Ano děkujeme Bohu za zákon svatý, za slovo Boží, jež jest nám světlem na cestách života. Už žalmista (18) dí: »Zákon Páně je dokonalý, občerstvuje duši, zjevení Páně je spolehlivé, moudrost skýtá dětem, ustanovení Páně jsou správná, obveselují srdce. Příkázání Páně jsou stkvělá, osvěcují oči. Výroky Páně jsou jen právo, všechny jsou spravedlivé. Vzácnější jsou nežli zlato, než množství drahokamů. Ano sladkost jejich jest nad med, který vytekl z plástů.« Ze spisů sv. Augustina se dočítáme, že věřící se pozdravovali slovy: Deo gratias, aby si připomínali velikých dobrodiní Božích a týž světec dí: Co lepšího bychom nosili v mysli a vyslovovali ústy a pérem psali, nežli Deo gratias; nad to nedá se nic říci ani kratšího, ani veselejšího nedá se slyšeti, ani velkolepejšího pochopiti, ani většího konati.

Při slavné mši sv. jeden akolit provází podjáhna ke čtení epištoly. Po přečtení jde ke knězi, jako Jan poslal učeníky své ke Kristu Pánu. Kněz dává mu požehnání a klade ruku na knihu, aby skutkem bylo vyplněno, co bylo čteno. Mezi epištolou můžeme se pomodlití desatero Božích příkázání, když nevíme, který výňatek ze sv. pisma kněz říká.

O svátcích mariánských většinou jsou vzaty epištoly z knih moudrosti ze starého Zákona. Nyní následují mezizpěvy, jež jsou mezi epištolou a evangeliem, a to: graduále a alleluja, někdy též traktus anebo sequence.

Ježto v nejstarších dobách bývalo více čtení, zejména při slavení vigílií, zavládl brzy zvyk mezi některými čteními něco zpívatí, aby bohoslužba byla poutavější. To zůstalo i když přestaly vigílie, ano i když při mši sv. jen jedna epištola zůstala. Čtením, nebo posloucháním písma sv. vznítí se mocněji nábožný pocit. Při tom mluva nejraději přechází ve zpěv. Proto jest to velmi přirozeno, že nyní nastává zpěv. Sv. Jan Zlat. shledává ve zpěvu žalmů nejučinnější prostředek, aby duše se odtrhla od země, aby pohrdala věcmi pozemskými a naplnila se láskou k věcem nebeským. První zpěvy zde byly jen žalmy. Později se zkracovaly jen na několik veršů. Asi v těch místech, kde se dělí loď kostela od kněžiště, bývalo zábradlí a stupně. Na tyto stupně vystoupil zpěvák, nyní bychom řekli solista, a zpíval střídavě s lidem. Tento zpěv jeho dostal jméno responsorium — odpověď — a to co lid zpíval, slulo verš. Ve čtvrtém století již začal býti tento zpěv umělejší, takže jej jen školy klášterní zpívaly. Přidávaly se modulace a tak zvané melismy, kde více not na jednu slabiku se zpívalo. A poněvadž zpěvák vystoupil při tom na stupně, aby byl viděn ode všech, a stupně latinsky se jmenují gradus, dostal i tento zpěv jméno **graduále**.

Zpěvy při mši sv. jsou dvojího druhu: antifonální a responsorní. První jest jednodušší, druhý umělejší. Prvním druhem zpívají se částky neproměnlivé (Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Agnus Dei), a to proto, aby i lid měl možnost je zpívatí. Druhým způsobem se zpívají části proměnlivé (Introit, Graduále, Offertorium, Communio), což jen vycvičení zpěváci mohou zpívatí. Toto responsorium při graduále, jakož i po čteních v kněžských hodinkách, jsou nejumělejší.

Graduále skládá se ze tří částí. Právě v posledním verši ukazuje se hlavní myšlenka slavnosti. Graduále o velikonocích: (Žalm 117.) Tentot jest den, kterýž učinil Hospodin: veselme se a radujme se v něm. V. Oslavujte Hospodina, neboť dcbrý jest, neboť na věky trvá milosrdenství jeho. Alleluja, alleluja. V. Beránek náš velikonoční obětován jest Kristus.

Na svátek Nep. Poč. P. M. (Jud. 13.) Požehnána jsi ty, Panno Maria, od Pána Boha nejvyššího, nade všechny ženy na zemi. V. Tys sláva Jerusalema, tys radost Israele, tys čest lidu našeho. Alleluja, alleluja. V. Všecka jsi krásná, přítelkyně má, a poskvrny prvotné na tobě není. Alleluja. (Toto graduále není z žalmu, jak obyčejně bývá, ale z knihy Judit.)

Na svátek Očistování P. M. (ž. 47). Přijali jsme, Bože, tvé milosrdenství ve středu tvého chrámu: podle jména tvého, Bože, tak i tvá chvála až do končin země. V. Jak jsme to slychali, zřeli jsme ve městě Boha našeho, na hoře svaté jeho. Alleluja, alleluja. V. Stařec chlapce nesl: chlapec však starce řídil. Alleluja.

Na Nanebevzetí P. M.: Pro pravdu a tichost a spravedlnost a dovede tě podivně pravice tvá. V. Slyš, dcero, viz a nakloň ucho: neboť král zatoužil po tvé kráse. Alleluja, Alleluja. V. Vzata jest Maria do nebe, plesá vojsko andělské. Alleluja.

Graduále v této nynější formě pochází od papeže Řehoře Vel. († 604.)

S Graduálem spojovalo se od dob pap. Damasa († 384) **Alleluja**, a to po prvním verši dvakrát, po druhém jednou. V době velikonoční od neděle provodní počínajíc vynechává se Graduále a místo toho jest tak zvané velké Alleluja, to jest dvě All., pak verš s jedním All. a opět verš s jedním All. Slovo Alleluja jest hebrejské (hallelu-Jah) a znamená: Chvalte Jahve, čili Boha. Jest v žalmu 104. Ovšem v slově hebrejskem jest více obsaženo, nežli pouhé chvalte Boha. Značí to jásající radost k chvále Boží. Třeba tu myslet na zástupy andělů, kteří opojení jsouce radostí a blažeností nebeskou zpívají (Zjev 19, 1.) Alleluja, spása, a sláva i moc jest Boha našeho . . . I uslyšel jsem jako hlas zástupu četného a jako hukot velké vody a jako hřmění silného hromobití, kterých pravilo: Alleluja, neboť ujal království Pán Bůh náš všemohoucí.« A v knize Tobiaš (13, 21. 22.) čteme o nebeském městě: Brány jerusalemské vzdělány budou ze safíru a smaragdu a všechny zdi jeho vůkol z kamení skvostného. Ulice jeho podláždény budou kamením bílým a čistým: a po ulicích jeho alleluja zpívati budou. Sv. Benedikt byl toho mínění, že Alleluja, jakožto slovo opravdu božské, má býti zpíváno toliko od andělů nebo od lidí andělskou čistotou se stkvících. Alleluja má melodii živou a energickou, proti graduálu, jež je klidnější. Když vychází alleluja ze srdce, jest nejkrásnějším zpěvem. Všimněme si, že ve slově alleluja jsou všechny samohlásky mimo o, které značí bol; nejvíce pak zaznívá v něm a radostně.

Sv. Aug. povzbuzuje nás krásně: V době pozemské pouti pějme Alleluja k potěše ve svém putování, směřujme klopotným životem k vlastní pokoje, tam zbudě nám ze všeho našeho konání toliko Alleluja. V městě Regia věřící byli shromážděni v chrámě a slavili vzkříšení Páně. Vandalové za vedení krále Gensericha vtrhli tam a vrhli se na bezbranné. V choru zpíval lektor Alleluja a uprostřed toho slova šíp nepřátelský pronikl jeho hrdlo a skončil — dokončil zpěv alleluja až v nebesích.

Poslední slabika **a** byla prodlužována, takže jí bylo přidáno několik skupin tonů (neuma). Sv. Bonaventura to vykládá: Protahujeme poslední slabiku, bychom naznačili, že radost svatých v nebi jest bez konce a nevyslovitelná. Aby se pak nemusilo psátí pod každou notou **a**, zdá se, že se napsalo jen jedncu a připojilo se poznamenání et sequentia (a následující), na znamení, že zpěv písmene **a** má se všemi notami prodloužití. Než od 9. stol. počaly se pod řadami not podkládati texty, jež prorsa neb prosa sluly a jež nebyly úplně rytmické. (Z toho též je naše slovo prosa.) A tím i pojmenování Et sequentia přešlo na tento text. Tak povstal zpěv Sequentia, **sequence**. Zpěvu milovný středověk měl již na 5000 rozmanitých sequencí. Než v 16. stol. při reformě missálu ponechal jich papež Pius V. jen pět, a to nejkrásnějších. Gueranger nazývá je vonnými květy křesťanské poesie, oné poesie totiž, která opěvuje na zemi tajemství nebeská a připravuje nás na zpěvy věčnosti.

1. sequence jest velikonoční **Victimae paschali** . . . Žertvě velikonoční chvály křesťané obětují . . . z 11. stol. V dialogické formě oslavuje se v ní vzkříšení Páně. Beránek vykoupil ovečky svoje. Kristus nevinný s Otcem hříšníky smířil. Smrt a život v dívém setkaly se boji: života vůdce zemřev kraluje živý.

Po té obrací se básník k Marii Magd., aby jako očitý svědek dosvědčila z mrtvých vstání P.: Marie, rci nám, cos cestou viděla? Odpovídá: »Hrob Krista zřela jsem živého a slávu z mrtvých vstalého; a svědky andělské a hrobní roucha a plátna.« A vítězně dodává: »Vstal Kristus, moje naděje: vás předejde do Galileje.« K tomu jakoby lid se připojil a dosvědčuje též: Víme, že Kristus v pravdě vstal z mrtvých. A přidává prosbu: Ty, vítězný králi, nad námi se smiluj. Alleluja.

2. Svatodušní sequence **Veni, sancte Spiritus, Přijď**, o Duchu svatý, k nám. Pochází ze 12. nebo 13. stol. Rytmičkový ráz, dokonalost poetické formy, úsečnost, jednoduchost a jasnost výrazu, hluboký obsah a vroucí cit, jenž z hymnu toho mile čtenáře

dojímá, bohatost vhodných obrazů, ozdob a antithésí řadí hymnus k předním výplodům liturgické poesie*). Jest to úpěnlivá prosba k Duchu sv., jenž se tu jmenuje Otcem ubohých, dárce darů přemnohých, světlem srdcí zářícím, utěšitelem, sladkým hostem duše, pokojem, lékařem a vůdcem choré duše. Prosba ta přednáší se způsobem tak dojímavým, že každé slovo mocně se dotýká našeho srdce. Končí touto prosbou: Dej svým věrným věřícím, vroucně tebe prosícím, dej svých darů sedmero, zehnej naše snažení, dojíti dej spasení, věčné popřej radosti.

3. Sequence na Boží Tělo »**Lauda Sion**«, t. j. »Chval Sione«. Pochází od sv. **Tomáše Aqu.** († 1274). Jest všem známa, zpívá se též jako lidová píseň v českém překladu. Prozrazuje se tu vzlet básnický, veliká jasnost a přesnost věroučná, i vroucí cit, jenž zvláště v poslední sloze se uplatňuje, když se tu dí: Pastýř náš jsi, chlebe živý, buď i soudce milostivý, naděje všech kajících. Veď a chraň nás v celém žití, slávu věčnou dej nám zřítí v luzích ráje zářících. Bože mocný, vševědoucí, chlebe živý, přežádoucí v strastech našich pozemských! Dej, ať v nebi při tvém stolu požíváme věčně spolu blaha duchů nebeských.

4. **Stabat mater**, Stála Matka od **Jacopone da Todí** († 1306), jenž byl nejprve znamenitým právníkem, když však při divadle spadla galerie a zabila manželku jeho, stal se kajícím, terciářem a konečně bratrem laikem řádu sv. Františka. I tato sequence zpívá se v překladu jako lidová píseň. Sám protestant Palmer praví, že protestanté mohou záviděti katolické církvi tuto krásnou sequenci. Neboť, co písmo sv. po svém způsobu toliko jediným veršem spíše pouze naznačilo, nežli popsalo (že totiž Matka P. Ježíše stála pod křížem), vylučuje zbožně roznicená, soucitem oživená obrazotvornost. Soucit mění se v ní později v prosbu, by Maria vštípila i skladateli to, čím její srdce bylo naplněno, ano touží plnými doušky píti z kalicha utrpení Páně. Končí pak: Kriste, až můj život zhasne, pro svou Matku v říši jasné zдох mě palmou vítěznou! Až v hrob klesne schrána těla, dej, by duše vjíti směla v ráje slávu nadhvězdou.

5. Nejvelkolepější a nejkrásnější ze všech sequencí jest **Die irae**, Den hněvu, při zádušních mších svatých. Pochází od Františkána **Tomáše Celana** († 1250). Pro správnou klassickou mluvu nazývá se hymnus ten hymnus latinissimus. Protestant Daniel praví o hymnu tomto: Dle souhlasného náhledu všech jest nejvyšší ozdobou posvátného básnictví a nejdražším skvostem církve katol. Neboť i ti, jimž hymny církve katolické jsou úplně neznámy, jistě znají tento, . . . v němž kolik slov, tolik závaží, ano hromů.« Jednoduše, ale velikolepě líčí se tu hrůzy posledního soudu, že se duše cítí mimoděk jakoby stála před branami věčnosti a viděla jak všechna pýcha světa mění se v prach a popel. »Smrt se zděsí, zem i celá, když se zvednou z hrobu těla, aby na soud Boží spěla. Předloží se kniha činů, v níž lze čísti zemských synů každou ctnost a každou vinu. Na soudu když Soudce stane, vše, co skryto, zjevně vzplane, bez trestu nic nezůstane. Co v té žalné řeknu době, ochránce kde najdu sobě, když i ctnost se chvěje v mdlobě? Kráii hrozné velebností, jenž jsi plný slitovnosti, spas mne, zdroji útrpnosti!« Dojemné je též zakončení: »Bože, odpust jejich viny, dobrý Pane Ježíši, dej jim klid svůj nejvyšší.«

Ze sekyencí vyvinula se nynější lidová píseň mešní.

Místo alleluja v době kající jest **tractus**, t. j. táhlý zpěv rázu kajícího. V pondělí, ve středu a v pátek v postě byly dny největšího pokání, zvláště pro veřejné kajícíky, pro něž zvláštní stejný tractus na zmíněné dny byl složen: Ne dle hříchů našich učiniž nám; aniž dle nepravostí našich učiniž nám. (Ž. 102, 10.) Nevzpomínej nepravostí našich starých, rychle ať predejdou nás milosrdenství tvá; nebo chudí jsme příliš. (Kleká.) Spomozíž nám, Bože, Spasiteli náš: a pro slávu jména svého, Pane, vysvobď nás: a buď milostiv hříchům našim pro jméno své. (Ž. 78, 8.) Tractus trvá od neděle devítiniku až k velikonočím.

*) Kupka-Gihr.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování. M. z M. na Hané děkuje 4. dubna 1921: Ve veliké tísni a zármutku nad svou nemocnou matkou vzala jsem útočiště k Panně Marii Svatoh., by mé milé matce vyprosila u božského Srdce Páně zdraví, neb má-li dle vůle Boží zemřítí, aby jí vyprosila šťastnou hodinku smrti, a nám byla matkou v té tak pro nás smutné chvíli. Protože moje matka byla ctitelkou P. Marie, k ní ráda putovala, a zvláště ve své nemoci k ní se o pomoc utíkala, a nás, své děti, milovati a ctíti Matku Boží učila, neopustila ji Bohorodička ani v nejtěžší chvíli života. Jistě bylo pro ni bolestno viděti kolem sebe devět nezaopatřených dítek dospívajících i nedospělých a nechati je na starosti otci. Přece byla úplně klidna a odevzdána do vůle Boží. Když nemoc pokračovala a smrt se neodvratně blížila, dala se zaopatřiti sv. svátostmi, a když nastal smrtelný zápas a dítky okolo lože klečely a plakaly, držíc v ruce posvěcený křížek, třikrát se na něj zahleděla hasnoucím okem, a na své rty vroucně přitiskla a nás ještě napomínala: Modlete se a nevyrušujte mne — a za chvíli tiše skonala. Ač náš zármutek byl velký, přece jsme jej všichni snášeli s odevzdaností do vůle Boží. A mám pevnou naději, že i nás P. Maria Svatohostýnská neopustí a bude naší matkou a prostřednicí u Boha ve všech našich potřebách, a že i nás všechny uvede po strastech tohoto života do života věčného, kde se s ní a s naší zemřelou matkou šťastně shledáme. Marie.

J. Ch., rolník z R., píše: Byl jsem dlouho skličěn těžkou nemocí. Vše pochybovalo o mém uzdravení. Utekl jsem se ještě o pomoc k P. Marii, a konal jsem k ní devítidenní pobožnost. Jsem pevně přesvědčen, že mi pomohla. Uzdravil jsem se a konám opět práce svého povolání. Budiž vzdán vroucí dík P. Marii.

Čtenářka z farnosti Soběchlebské děkuje P. Marii za vyslyšení proseb ve dvou velmi důležitých záležitostech.

V. O., dlouholetý odběratel Hlasů, děkuje P. Marii a sv. Antonínu takto: Byl jsem nebezpečně raněn a dle zdání lékařů snad nezhojitelně, a nemohl jsem pracovat. Obrátil jsem se k jistějšímu lékaři, k P. Marii a k sv. Antonínu, a konal jsem devítidenní pobožnosť. Devět dní přešlo, ale nemoc trvala dále. Vzpomněl jsem si však na slova Krista Pána: Tlučte a bude vám otevřeno, modlete se vytrvale; tak i já jsem prosil a modlil se dále, a tu proti všemu očekávání jakoby má prosba bránu otevřela, jsem se uzdravil a mohu opět každou práci konati. Každému radím podobný lék; kdyby nebyl k úplnému zdraví, bude jistě k trpělivosti.

Čtenářka Hlasů z Drholce u Příbora posílá 12 K na korunku s poděkováním za vyslyšenou prosbu.

Čtenářka Hlasů z H. na Slovácku píše: Prosila jsem Srdce Ježíšovo, P. Marii, sv. Josefa, sv. Antonína, aby se můj syn mohl přestěhovati z Dalmacie na Moravu hned po převratu; bylo to nebezpečné a přece šťastně i s rodinou se vrátil do vlasti. Proto jim děkuji.

P. A. z Bělova děkuje P. Marii za uzdravení v těžké nemoci.

Čtenářka Hlasů z Opavy děkovala 3. dubna osobně P. Marii a ctih. Marii Elektě za uzdravení maminky.

P. J. z Líšné děkuje P. Marii i sv. Filomeně za uzdravení očí.

F. N. od Přerova děkuje P. M., božskému Srdci Páně a sv. Josefu za šťastný návrat 2 bratří z ruského zajetí.

Čtenářka Hlasů z Uh. Brodu děkuje P. Marii a sv. Josefu za vyslyšení prosby v duchovní záležitosti své přítelkyně.

Návštěva chrámu. 3. dubna bylo na 200 poutníků, 4. dubna, na přeložený svátek Zvěstování P. Marie na 1500; pomáhal horlivě hodoňský katecheta Frant. Běloch. Zastavil se tu také na několik hodin jeda ze slavnosti olomucké senátor Karas, a velice se mu tu líbilo. Rovněž ze slavnosti sem přijel Jindřich Theiselman, kaplaň v Hambornu u Rýnu, jenž z lásky k českým dělníkům tam pracujícím se naučil česky, takže při slavnosti v Salesianu i v residenci měl Omladině proslovy; — tento každý rok ve velkonoce pozve k sobě některého českého kněze, aby Čechy vyzpovídal. Jednou přijel sám nynější p. arcibiskup. Když se dělníci čeští dověděli, že jest jmenován arcibiskupem, blahopřáli mu, a pan arcibiskup pozval na slavnost P. Theiselmanna, jež také kdysi nynějšího p. arcibiskupa hostil. Jiní hosté zavítali 7. dubna ve čtvrtek: biskup z Přemyšlu Kocilewski, jenž pomodliv se v kostele a přišed do sakristie hned své jméno hledal v knize celebrantů, a prelát Kunovski, zástupce arcibiskupa lvovského. Byli také na rozhledně, a zvláště hleděli na rodiště nejdp. arcibiskupa Beňov, na Kroměříž a na Olomouc.

10. dubna bylo opět na 200, 17. dubna jen 20. Na první jarní pouť 23. a 24. dubna připutovali v dešti z Vrahovic s kapl. Fr. Krajčou (300), Lidečka a z Francové Lhoty s kapl. Št. Nevrlým, (150), z Kralic (70) s kapl. Gabr. Vlčkem, z Horní Bečvy s tar. Vil. Schmiedem, z Roušky s far. Fr. Beránkem, z Břesovic a z Vejšovic, z Prostějova, ze Smržic, z Charvát, z Chvalkovic u Olomouce, z Kostelce, z Duban, z Konice, z Křekova, Poteče, Vlachovic, Brumova,

Vysokého Pole, Újezda u Vizovic, ze Hvozdné, Bojkovic, ze Štítné, z Choliny. — V neděli: Frant. Hronek, far. z Kostelce u Holešova s průvodem (500), Leop. Zatloukal far. v Bílavsku s průvodem (500) s druž. a s hudbou, Alois Sedlár z Blazic s průvodem, druž., Ant. Solař far. v Horním Újezdě s průvodem.

1. května: Sehradice, Horní Lhota, Řetechov, Hluk (80), Velíková, Slušovice s kapl. Ant. Vícenou, Vizovice s kapl. A. Vysloužilem, Štípa s far. Dr. Aug. Šamánkem, Hustopeče (250) s kapl. Jos. Glosem, jenž měl ranní kázání, Citov, Práskovice u Uh. Brodu, Hvozdná, Veselá u Slušovic, Sloup, Bernatice, Lhotka u Jičina, Všemi-
na. 5. května: Jasená s far. Em. Kovářem, Přílepy (300) s kapl. Jarom. Krylem, s druž. a s hudbou; — 2. dubna jsme jeli s P. superiorem na slavnost svěcení nejdp. arcibiskupa Dra Ant. C. Stojana do Olomouce. Nocleh nám poskytl vdp. k. rada, iubilant Ferd. Harna, farář ve Chvalkovicích, velký příznivec Sv. Hostýna. Slavnost samu nebudu popisovati; že bylo z celé Moravy na 100.000 lidí, 23.000 v průvodě, 70 praporů atd. Jen některé myšlenky podávám z obřadů při svěcení, které jsem pozcromal. Tyto obřady byly vlastně doplněním, ba dovršením, jeho činností. Nejd. svěcenec sliboval svatému Petru a jeho nástupcům oddanost a poslušnost. Tuto již dávno dříve osvědčoval. Když vydal papež Lev XIII. okružní list o sv. apoštolech slovanských Cyrilu a Methodovi, horoval r. 1881 pro pouť Slovanů do Říma, a po této pouti pořádal velkou pouť na Sv. Hostýn 4. září 1881. Sv. Otec chtěl, aby mu byla zaslána zpráva o této pouti. A zprávu podával příborský kaplan Ant. Stojan těmito slovy: Radostí velikou zaplesalo srdce Moravanů, když došla zpráva, že jsi Svatý Otče, když jsi uděloval plnomocenství pro apoštolské požehnání k pouti, kterou Moravané 3. a 4. září na poděkování za šťastně vykonanou pouť římskou jakožto díky za Tvůj okružní list Grande munus a jakožto důkaz k Sv. Štelici vykonali, vyžádals sobě zprávu o této pouti. Přání Tvé, sv. Otče, velmi nás poctilo, ano i apoštolské požehnání, které bylo příčinou, za kterou se sešli zástupcové z celé Moravy. Níže psané Družstvo svatoh. jménem všech poutníků děkuje Tobě nejsrdečněji za udělené apoštolské požehnání, za Tvou přízeň, kterou jsi nám tím prokázal, že jsi zprávu o této pouti sobě vyžádal. Milerádi předkládáme stručnou zprávu pro nás přepamátné pouti 3. a 4. září odbývané. Tvá sdílnost jest nám též zárukou, že záměr náš zvelebiti Sv. Hostýn a takto zdroj milostí všem otevřítí se nám zdaří, k čemuž Tebe sv. Otče, o sv. požehnání prosíme. Nejd. arcibiskup ukázal oddanost k sv. Otcí, když 7. a 8. září r. 1904 pozval apoštolského nuncia Granito di Belmonte

na Velehrad a Sv. Hostýn, jenž byl zbožností poutníků uchvácen a podrobnou zprávu sv. Otcí poslal, a pak byl také s korunou svatoh. u sv. Otce Pia X. Na fotografii stojí hned vedle sv. Otce.

Nejd. arcibiskup byl dále tázán na svou víru. Vzpomeňme si na průvody s Nejsvětější Svátostí oltární, při nichž předřikával tisícům shromážděných obnovu křestního slibu. Dále při svěcení kladli na něho evangelní knihu. Evangelium jest česky radostná zpráva. Kam přišel, plnil obyvatele důvěrou, a hlásal jim slovo Boží. Potom mu byla hlava a ruce sv. křížem mazány, na znamení plnosti darů Ducha sv., Ducha to lásky. A přece pomáhati bližním bylo heslem jeho celého života. Dostal pastýřskou berlu, aby vládl a řídil sobě svěřené ovce. Kolik slavnosti na Sv. Hostýně a Velehradě řídil, a jak každý poutník rád se jeho rozkazům podroboval, věda, že to s ním myslí dobře!

Svěcení na biskupství bylo tedy dovršením toho, co již dříve nejdp. po celý předešlý život horlivě konal. A modlitby, které za něho toho dne a také jiné dny z celé diecese a zvláště mu milých míst Sv. Hostýna a Velehradu budou vysílány, utvrdí to, co se dělo v Olomouci 3. dubna 1921.

Z Ameriky ze státu Wisconsin obdrželi jsme dopis tohoto znění:

S potěšením jsme četli dopis se Sv. Hostýna v Katolíku a v České ženě zde v Americe o tom našem milém a drahém Sv. Hostýně; neboť jsme tam také tak rádi chodili na pouť, když jsme ještě byli ve staré vlasti. Pocházíme z východní Moravy. Každé místečko a každou cestičku tam dobře známe, a Naši Matičku Svatohostýnskou stále vidíme před očima a ty tisíce a tisíce poutníků tam se modlí a prosby vysílají. O kdyby nám tak bylo možno aspoň jednou spatřiti tu naši milou a drahou Matičku. O jak je nám to líto, když toto psaní píšeme a nemůžeme tam přijíti. Když čteme ty zprávy o Sv. Hostýně, letí náš duch tam daleko za moře na Sv. Hostýn, a vidíme se tam v duchu na tom svatém Kopečku, který jsme tolikrát přelapali, a vzpomínáme si, jak to je to asi tam teď, zda ještě chodívá pořád tolik poutníků, jak dříve. Tady v Americe nechodíme na žádnou pouť, a proto je nám sebe menší zpráva vítána o nám tak drahých a milých místech jako je Sv. Hostýn a Velehrad.

Hlavní oltář: Poutnice ze Slovenska 20 korun.

Elektrika: nej. 10 korun.

Korunka: nej. 20 korun, M. Rozehnalova 100 korun.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

**MĚSÍČNÍK
PRO LID**

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K. v Americe 0.5 dol. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: J. N. Skalný: Kvítek z pouti. (báseň) str. 97. — M. Hedvika V. — Jiroušková: Dodatky k zasvěcení se rodin B. S. P. str. 99. — Die P. Meschlera T. J. P. Fr. Vídenský T. J.: Život P. Marie str. 100. — V. Kronus: Z dojmů, které nevymizejí str. 102. — P. Konrád M. Kubeš S. J.: Zdrávas! str. 103. — Lahyrt: Mše sv. (Liturgický výklad) str. 104. — P. Rozkošný: Dvousté jubileum položení základního kamene chrámu Svatch. str. 108. — P. Rud. Rozkošný T. J. Zprávy se Sv. Hostýna str. 110.

.....

Gtitele Svatohostýnské Matky Boží

Opět se blíží převzácné výročí památné korunovace Královny Svatohostýnské, vítězné Ochránkyně Moravy. Byly a jsou to dnové milosti, v nichž se prokazuje nejsv. Panně z vděčnosti vždy nová chvála a sláva.

Dne 14. srpna zavítá sem nejd. **arcibiskup** odpoledne o 5 h. V 7 h. večer bude řeč uvítací v kostele i venku, potom adorace Nejsv. Svátosti a sv. požehnání, o půl 9. hod. světelný průvod a po něm večerní pobožnost. —

Na svátek Nanebevzetí P. M. dne 15. srpna budou od 4 hod. ráno mše sv. a podávání sv. přijímání. V 6 hod. bude kázání v kostele i venku, potom zpívaná mše sv. O půl 9. hod. akademie s holdováním Panně Marii. V 10 hod. kázání s desátkem: »Který Tě, Panno, na nebi korunovati ráčil« s vyzváněním, pontifikální mše sv. za dobrodince svatohostýnské, po ní průvod s Nejsv. Svátostí. Odpoledne o 1. hod. promluva na rozloučenou a sv. požehnání. Na večer a ráno dne 16. srpna budou míti terciáři schůzi a pobožnost.

Dne 20. srpna v sobotu o 5. hod. opět přijede nejd. p. arcibiskup **Dr. Ant. Cyr. Stojan**. V 7 hod. večer průvod členů Matice Svatohostýnské od románské kaple do kostela, vzývání Ducha sv., promluva, litanie a sv. požehnání, potom vyzvánění hran a pobožnost za zemřelé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské. Oslavíme při tom **dvacetipětileté trvání Matice** a vzpomeneme všech v Pánu zesnulých členů a dobrodinců.

V neděli dne 21. srpna o půl 6. hod. ráno kázání, mše sv. u hlavního oltáře se společným sv. přijímáním za živé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské a u vedlejšího oltáře mše sv. za zemřelé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské, na to kondukt za zemřelé údy Matice Svatohostýnské, průvod s nejsv. Svátostí oltářní.

O půl 9. hod. bude **valná hromada Matice Svatohostýnské** s obvyklým pořádkem: zpráva jednatelská, pokladniční atd. V 10 hod. kázání s desátkem: »Který tě, Panno, na nebi korunovati ráčil« s vyzváněním, slavná mše sv. a slavné Te Deum. V ostatní dny v oktávě budou mše sv. od 5—9 hod., večer v 7 hod. litanie a sv. požehnání. Jiné pobožnosti zařídí se dle daných poměrů.

Komu možno, přijď se potěšit a povzbudit. Přejeme Vám všeho dobra na Pánu Bohu na přímluvu Matky Boží Svatohostýnské, sv. Cyrila a Methoda i bl. Jana Sarkandra.

Na Sv. Hostýně, o svátku Navštívení P. Marie 1921.

Výbor Matice Svatohostýnské.

.....

Korunka: Kar. Kučerová 100 K, Zbožínková z Komárova 10 K, M. Hrdířiková ze Štítné 7 K, M. Hyblova z Jestřábi 5 K, A. F. 3 K.

Křížová cesta: Matus Latka, Vysoká 20 K, Stanková Marie Turzovka 5 K, Martin Slezák Turzovka 10 K, Tom. Sedláček Uh.

Brod 5 K, Tom. Buchta Těšov 5 K, Anna Salač Turzovka 5 K, Kateřina Sobčák 5 K, Zuzana Staněk Turzovka 5 K, procesí z Vysoké 34 K, nej. 50 K, Fr. Heger Dol. Újezd 10 K, nej. z Hůrky 5 K, Jevíčko Em. Dokoupilová 10 K, Fr. Přichystalová 1 K, M. Zezulová 5 K, M. Drbalová 5 K, J. Mikulaj Horní Lhota 40K.

Číslo 7.

Červenec 1921.

Ročník XVII.

J. N. Skalný.

Kvítek z pouťi.

Jak krásný pohled s Hostýna,
kde Matka zem svou chrání!
Zde hory stojí čestnou stráž,
tam nivy se uklání.

Již v poli zraje zlatý klas
a květy hoří v luhu,
dnes s oblak perly padají,
z nich slunko tká svou duhu.

A přec ten celý sličný svět
jen bledý závoj tvoří,
za jehož přízi tajemnou
sám Bůh se v kráse noří.

Nejd. p. arcibiskup nese nejsv. Svátost při Te Deum v průvodu kolem kostela Svatohostýnského dne 24. dubna 1921.

Akademie na počest ndp. arcib. Dr. Ant. Cyr. Stojana na Sv. Hostýně dne 24. dubna 1921.

M. Hečvika V.-M. Jiroušková.

Dodatky k zasvěcení se rodin B. S. P.*)

Dle stenogr. zápisu přednášky P. Matea učitelkám v Orleánu r. 1915.

Důstojný kněz P. Matèo odporoučel s velkým důrazem, aby se ve výchově dítek opíraly o pobožnost k Srdci Páně a zároveň vstúpily pobožnost tuto co nehlouběji do jejich útlých duší. Jelikož mohou tyto myšlenky přispěti čtenářům »Hlasů Svatohostýnských«, uvádím tuto jádro jedné přednášky jeho. Pravil: »Vy pracujete a namáháte se mnoho; jestliže však v práci té nevoláte na pomoc Srdce Páně a nepracujete nadpřirozeně, docílíte pramaloučko dobrého, a ještě jen tak povrchně. Budete-li se však utíkat k Božskému Srdci o pomoc, dosáhnete výsledků obrovských, neočekávaných, trvalých — a sklídíte ovoce života.

A dejme tomu, že se rozpoutá bouře pekelná, že projde celou vaší vlastí, ničíc vše, že chrámy vaše promění se v spáleniště: jestli jste při tom všem dovedly vtisknouti v duše dítek víru a lásku k Srdci Páně, vše se zase v brzku obrodí a rozkveté tím více! Ale běda, jestliže jste opomenuly poukázati dítkám na tohoto svrchovaného Lékaře . . . Tu ztroskotá se vše — k záhubě úplné!

Roznětte se horlivostí apoštolů Srdce Páně; to jest poslední kotvíce spásy!«

Potom mluvil o milostech, připojených k zasvěcení rodin a vyprávěl tento příběh:

Manželka vysoce postavené osobnosti slyšela mé kázání »Křížácké výpravy Srdce Páně« a vypravování o milostech a dívech je provázejících. I řekla mi: »Otče, můj muž jest úplně nevěřící, k náboženství nepřátelský, takže jenom tajně mohu konati své povinnosti náboženské. Přes to však chtěla bych rodinu svou zasvětit Srdci Páně. Ale jak jen dosáhnouti od muže k tomu svolení?« — »Prostě ho o to poproste«, řekl jsem, »a řekněte mu, že chcete, aby se to stalo v ten a v ten den, že k tomu sám přijdu, a že ho prosíte, aby i on se účastnil.« Paní učinila dle mé rady. K velkému jejímu podivení svolil manžel ke všemu a slíbil i svou účast.

V označený den dostavil jsem se — ale pána domu tu nebylo; v poslední chvíli nedostávalo se mu odvahy — i odešel.

Vykonali jsme obvyklé modlitby a obřady. Po skončení jich jsem odešel, zatím co rodina zůstala před obrazem Srdce Páně a vroucně se modlíla za obrácení toho, jenž jí byl tak drahým . . .

Matka i dítky plakaly a modlily se ještě, když otec vstoupil do salonu, a zastaviv se náhle před obrazem Srdce Páně, pohleděl naň upřeně a zvolal: »Co jste tu dělali?« — »Zasvětili jsme se Srdci Páně a modlili jsme se«, odpověděla paní. »Ale co jste dělali!« — »Nic jiného«, zněla zase odpověď. »Co jste tu jen dělali? pravím, kdo je tu přítomen? Cítím a tuším tu přítomnost Někoho, cítím zde Božství . . . jsem raněn do srdce!« Při těch slovech klesl na kolena a plakal jako dítě.

Obrácení jeho bylo úplné. Smířil se s Bohem — a nyní s horlivostí apoštolskou věnuje se dílům lásky, rozšiřuje obzvláště úctu a opravdovou pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu.

Jistý farář, jehož osada byla v bídném stavu ohledně ducha náboženského, uslyšel o tomto obrácení. Když na to sloužil mši sv., měl vnuk-

*) Viz č. 4 Hlasů Svatohost.

nutí, aby takto Boha prosil: »Jestliže zasvěcení rodin Srdci Páně je tak mocné, že divem obrací duše, rač mně, Pane Bože, dáti toto znamení: aby totiž zatvrzelý hříšník, který v tuto hodinu umírá v mé osadě a odmítá zatvrzele pomoc kněžskou, sám prosil o zpověď — a nechtěl jiného zpovědníka, než-li mne.«

Po mši sv. vykonal farář obvyklé modlitby a potom šel do zpovědnice, aby vyzpovídal dvě, tři kajicnice. Když opouštěl zpovědnici, spěchá k němu jakási žena, jež zřejmě jsouc dojata, praví: »Pane faráři, ten N. (a byl to právě hříšník, kterého kněz žádal na Bohu jako znak pro důležitost díla »Zasvěcení rodin nejsvětějšímu Srdci«), ten umírá — a chce se zpovídati; ale nechce za zpovědníka nikoho jiného, jen vás;« Bylo tedy ono žádané »znamení« dáno během $\frac{3}{4}$ hodiny!

Po takových zázracích (a není jich malý počet; jsou na denním pořádku) neříkám již, že věřím ve všemohoucnost Srdce Páně a v Jeho vůli: vše dáti těm, kteří se Mu zasvěti — ale pravím, že je vidím! Věř se to, co se nevidí; ale tady již »není víry, nýbrž patření...«

Dle P. Meschlera T. J. P. Fr. Fr. Videnský T. J.

Život P. Marie.

24. Poslední smutná služba.

Po smrti Ježíšově počala se tma poněnáhu rozptylovati a večerní slunce osvětlovalo mdlým a přišerným leskem vrcholky a kopce okolo popraviště, kde Maria a přátelé Ježíšovi v hlubokém smutku stáli a seděli. Tu přišli z města vojáci se žebříky a kyji. Byli posláni od Piláta na žádost židů, aby ukřižovaným přelámali ruce a nohy. Je dobili, mrtvolu sňali a je na úpatí Kalvarie zahrabali do jámy; aby jich pohledem se neznesvětil veliký sabat. K velkému úleku matky Ježíšovy a průvodčích dali se pochopové ihned do ukrutného díla a chtěli započítí s mrtvolou Spasitelovou; než na úpěnlivou prosbu matčinu a po upozornění, že Ježíš už je mrtev, ustali prozatím od toho a odešli s mrtvolami lctřů. Náhle však, dříve nežli to kdo mohl zpozorovati, probodnul jeden voják, buď aby si zjednal jistotu o smrti Kristově, buď z útrpnosti a soucitu, aby mrtvolu Spasitelovu holomci nezneuctili, mohutným rozmachem bck kopím, tak že kypící proud krve a voda na skalnatou zemi se vyronily. Se zděšením patřila Maria a její přátelé na počínání vojínovo a s bolestným výkřikem vrhli se na kříž. Na kolenou, s nesmírným pohnutím zachycovali krev a vodu do šátků. S hořem a žalostí pohlížela matka na novou děsnou ránu, která nejdražší, nejvěrnější a nejvznešenější srdce jejího Syna rozpoltila. Nyní bylo vše obětováno, vše zničeno, poslední kapka krve prolita.

Nebezpečí zneuctění mrtvolu bylo zažehnáno. Ale co měla ubohá matka se svým mrtvým synem začítí? Jí už nenáležel, nýbrž Pilátovi a židům. Ani ho s kříže nesměla sejmouti a neměla hrobu, kde by ho pochovala. Byla chudobná vždy, chudobná v Bětlemě, chudobná v Egyptě, ale mohla dítku nabídnouti k odpočinku alespoň své rámě. Co jí zbývalo tu než osud ubohé Resfy, která se kdysi posadila mezi kříže, na nichžto její synové viseli ukřižováni a odháněla a zaplašovala dravé ptáky od jejich těl ve dne a dravou zvěř v noci (2 král. 21, 10). Než Bůh se zatím staral. Přišli dva dobří, zbožní mužové Josef z Arimatey a Nikodem se sluhy a náčiním. Tito byli u Piláta, vyprosili si mrtvolu Spasitelovu a sprostili matku Ježíšovu jejich úzkostí. S úctou a soustrastí pozdravili Matku Boží a zsinalou, hrozně zohavenou mrtvolu milovaného mistra na kříži. Když svou úctu vykonali, postavili ku kříži žebříky, vylezli na ně a začali smutné dílo

lásky — snímání s kříže. Pomalu, opatrně, šetrně jakoby svého milého, zraněného přítele nesli, spustili mužové mrtvé tělo, zaobalivše je do pláten s kříže dolů. Maria objala mrtvolu synovu stojíc a vtiskla na hlavu jeho něžně políbek, na to usedla pod křížem, opřela se zády o břevno a vzala mrtvého syna na svůj klín. Tělo Ježíšovo leželo na plátně, hlava a ramena spočívala na poněkud nazdviženém pravém kolenně matčině. Tak měla Syna zase ve svých rukou; děťátko betlemské bylo tu opětně

Avšak na jejím klíně odpočíval Ukřížovaný. Ruce byly ukrutně z kloubů vymknuty a zdřevěněly v zápase smrtelném, tak že jenom s námahou a násilím daly se ohnouti (Rogier z Weydeny). Jako nejsličnějšího a nejroztomilejšího z dítek lidských nám ho darovala a jak ho dostala od nás zpět! Jako zohavená, rozedraná mrtvola leží na jejím klíně. Krvavé slzy prolévajíc, objímá tělo svého syna, tulí jeho obličej ku svému, s nevyličitelnou bolestí patří do strhaných zraků a klade na ně svou ruku. Počíná uvolňovati hroznou korunu trnovou a starati se o umučené tělo, než pojednou je berou mužové pro pokročilý čas z jejího klína, nesou je stranou na jakousi rovnou skalní plošinu, umývají je, zavinují je do jemných pláten, mezi tělo a plátna dávají masti a vonné byliny a celé tělo zabalují pak do velikého rubáše, do kmentu. Matka asi sama zahalila obličej svého syna a konec dlouhého kmentu přeložila přes ramena a milovanou hlavu. Její životní slunce zašlo.

Bylo asi pozdě večer, když mužové mrtvolu položili na máry a ji se svatým Janem a několika vojáky — vždy ovšem asi čtyři — s Kalvarie údolím do zahrady Josefa z Arimathey nesli, kde byl hrob. Josef dal jej udělati pro sebe, nyní však jej přenechal svému milovanému mistru k poslednímu odpočinku. Hrob ležel několik minut vzdálen severozápadně od místa ukřížování. Matka Boží, ženy a několik sluhů tvořily průvod. Těchto několik věrných duší neslo Stvořitele do hrobu, vedle města, jež ve večerní temnotu, hryzení svědomí a úzkost zahaleno, poslední cestu Pána nerušilo. Jak smutný a srdcervoucí byl průvod ten pro matku! Vedl k rozloučení. Hrob, vytesán ve skále, obklopen rozkošnými palmami, olivami, křovím a květinami, měl předsíň a pak vlastní hrobku, do níž museli jíti sehnutí a s pochodněmi. Mužové dopravili tam mrtvolu a položili ji do korytové prohlubně, nalézající se na pravé straně dveří u hrobky samé. Ženy posadily se naproti vchodu u hrobky, Matka Boží vkročila do hrobky samé, sklonila se nad mrtvolou Synovou roníc horké slzy a rozloučila se s ním. Také mužové prokázali Pánu poctu, na to přikryli hrob a přivalili ku vchodu veliký kámen. Spasitel našel místo pokoje, matka však ne. Vrátila se dcmů do města, v srdci nekonečně osiřelá a osamocená.

Tak přišla veliká sobota. Obyvatelé domu na Sionu chovají se tiše. Vidiš jenom oči pláčem červené, slyšíš tiché vzdechy a pozoruješ kanouti potoky slz. Včerejší den se všemi, hroznými událostmi spoléhá těžce a tísnivě na srdcích všech, zejména na srdci matky. Spasitel dotrpěl, byl mrtev a ležel venku ve skalnaté hrobce — jak mohla zapomenouti a bez bolu na to myslet? — Ponenáhlu dostavili se také učedníci. Přicházejí s pokorou a prosí zahanbeně o vstup. Pro zármutek nemohli ani oni myslet na minulost anebo budoucnost. A kdo by! tohoto dne jejich oporou a potěchou? Matka Boží. Přes svou niternou neutěšenost a bolest byla pokojem, důvěrou a nadějí všech, už tenkrátě tedy, život, naděje a sladkost církve. Pro tento těšitelský úřad, který tehda konala, zasvětila jí církev mezi jiným k jejímu uctívání obzvláště sobotu.

Ve *Stabat Mater* »Stála Matka« nalezl nezměrný bol Velikého pátku ohlas a otřásá vždy naším srdcem a světem. V kameně je pocit ten vytesán Achtermannem (v katedrále münsterské) a barvami mluví k nám v obrazech Duccia, Fra Bartolomea ve Florencii, jmenovitě však ve Snímání s kříže Fra Angelika. (Florence, akademie.) Ale žádnému se nepoštěstilo, mírný, ryzí, oduševněný, Bohu odevzdaný bol, ducha svaté oběti tak vyjádřiti, aby k nám takořka mluvil, jako tomuto zbožnému malíři.

Z dojmů které nevymizejí . . .

Črty z bojišť. — Podává V. Kronus. (Pokračování).

A si tak malou púlhodinku brouzdali se v rozvinuté řadě travou palcuku. Spojení s předeslanou hlídkou udržovali stále, ticho bylo vůkol, jen psi někde ve vzdálené vesnici zuřivě štěkali. Nikterak nebylo lze zjistiti, kde nepřátelská hlídka jest, jak jest silná, zda jsou to pěšáci anebo jezdcí. Na tom přece záleželo tuze mnoho, to bylo vlastně úkolem dnešní výpravy!

Z palouku dostali se na hroudovitou, zatvrdlou oranici, která byla na mírném svahu. Výzvědná hlídka se plížila pátravě ku předu. V tom co to? Výstřel! Jeden, dva, tři výstřely! Všichni stanuli, jakoby je přikoval, a poručík Zimka velí, aby se všichni položili. Ku podivu tichounce klesli a přikrčili se k nakupeným hroudám. A od úst k ústům si podávali tiše rozkaz: »Setrvat v největší tichosti, bdít a nestřílet.«

A poručík Zimka sám jako had plížil se ku předu, kde tušil svou výzvědnou hlídku. —

Nepřátelská palba stávala se prudší, ač na naší straně nikdo se ani nepohnul. Druh podle druhu ležel, a každý zkoumavě pátral v stranu, kde se ozývala střelba.

První nepřátelské kuličky zafičely nad čtvrtou četou, ale přeletovaly ji vysoko a zapadaly do utvrdlých hrud oranice.

Juráň díval se starostlivě za svým pánem a chvěl se obavou o něho. Vždyť si vzpomněl na výjev, jak odjížděli z posádky do pole, kterak mladičká paní poručíková tklivě loučila se se svým chotěm, kterak jej, Juráně, pro všechno svaté prosila, aby na pána dal pozor, sůžilo se mu srdce po každé úzkosti. Ohlížel se stále do budoucna.

Střelba neustávala, naopak, střely fičely ještě hustěji. Již půl hodiny byl Zimka pryč, a nikdo nepřicházel, aby pověděl Juráňovi, co se s jeho pánem děje. Již byli tři ranění, aniž by se rušili z místa.

Juráň lomcován nejistotou pustil se směrem za pánem. Nedbal těžkých zavazadel, lezl opatrně ku předu ohlížeje se zpytavě na všechny strany, neshledá-li někde nějakou stopu. Ale marně! Až k výzvědné hlídce se doplížil, avšak poručíka tam nebylo. Pustil se nazpět tápaje ve tmě. Rachot nepřátelských pušek zmohutněl, jakoby skutečně měl se rozpoutati krutý boj a bitva. Tu i tam šrapnel nad polem explodoval, a četné jeho střepiny lítaly smrtivě k zemi.

Juráň byl bezradný. Vlekl se nazpět se svým břemenem, plahočil se už hodně dlouho, ale nenalézal pána ani čety. Konečně poznal, že zbloudil — a výčitky si činil, proč se dal unéstí přílišnou horlivostí, kterou pánu neprospěl, naopak, způsobil mu snad zbytečné starosti.

Ve své bezradnosti na chvílku se schoulil do rozhoru k odpočinku a uvažoval, co by měl počítí, kudy by se měl dátí, aby alespoň četnu našel. A jen tak chvílku že si oddech, již zase se ploužil dále — kam? Toho nevěděl!

Střelba zuřila, ohrožovala zákeřně Juráňův život, a marné bylo jeho hledání. Ale co to!? Pozorně naslouchá, zdá se mu, že někde na blízku slyší žalostné steny. A hned mu napadá myšlenka, aby tak pán jeho byl zasažen nepřátelskou střelou a ležel tu někde v poli bez pomoci. Bádá ještě pozorněji a již se pouští dychtivě směrem, odkud, jak se domýšlí, steny zaléhají.

A skutečně narazil na Zimku. Ležel tu na hroudách bezmocně skřípaje bolestí zuby.

»Co se stalo, pane poručíku, jste raněn a kde?« ptá se nedočkavě.

»Juráni, to jste vy? Bohu díky!« těší se Zimka. »Šrapnelová střepina rozbila mi pravé koleno, nemohu se ani pohnout.«

A sluha honem se sklání k důstojníkovi, ránu zpytavě ve tmě ohlédá a obvaz v torbě hledá. Chvějícíma se rukama strhává obal a již, jak to nejlépe dovede, přikládá obvaz. A Zimka bolestí sténá . . . sténá . . . a nepřátelské střely chvílemi zafičí koi něho.

Sotva že byla rána obvázána, Juráň odkládá zavazadla, na ruce jako dítě beře svého pána a opatrně odnáší jej směrem, kde tuší, že unikne brzy z dostřelu. A mezitím se bedlivě rozhlíží, není-li někde na blízku jejich setnina. Ale marně! Nikde živé duše!

Asi čtvrt hodinky vlekl svého pána, až konečně dospěl za hrbolík na pažít. Důstojník sténá, žádá vodu. Sluha opatrně jej složil do zarosené trávy a polní láhev s černou kávou mu podává, aby se osvěžil.

»Pane poručíku, odpočiňte si chvíli«, domlouvá pánu, »vrátím se pro věci.«

»Ne, ne, nikam nepůjdet«, nakazuje mu poručík, »věci tam nechte, snadno je ožehlím. Mohlo by se vám cestou něco stát, a pak bychom byli oba ztraceni. Oddychneme si a pustíme se dále, někde musíme narazit na pluk, kdež ohlásím všechno, a pak už to s námi nějaké bude.«

»Pane poručíku, dcvolte, nemáte ničeho ani příkrývek, mohl byste si ublížiti, vrátím se přece, vždyť tady budu opět co nevidět«, namítal starostlivě Juráň. Nedal se zadržeti a již obezřele plížil se pro zavazadla.

Střelba zatím hodně ochábla, jen chvílemi cjedinelé přestřelky hvízdaly ranní mlhou. —

Zimka netrpělivě čekal, v starostech se zmítal o svoje lidi, o svého sluhu . . . .

Jako ježek ověšený zavazadly vrátil se za nedlouho Juráň. Pot se s něho jen řinul, těžce oddychoval a skoro bezvládně dopadl u svého pána.

»Bohu díky, že už jste tu«, řekl Zimka, »ale nemusilo to býti, zavazadla budou zbytečnou přítěží. Sám se nemohu ani hnout, jsem na vás úplně odkázán. Mne a zavazadla současně nemůžete nésti. Tak vidíte, měl jste mne poslechnouti!«

»Ale, pane poručíku, uvidíte, že všechno půjde, kousek pčnesu vás, kousek zase věci, jen co se dostaneme někam dále, všechno bude dobře. A teď jsme si již trochu odpočinuli, třeba, abychom šli.«

A opět chápe se pána a nese jej kus cesty a opět se vrací pro zavazadla . . . . Zimka, znaven ztrátou krve a bčlestí, poddává se Juráňovi jako dítě. Tulí se k němu, chvěje se zimou.

Na východě mdlými červánky hlásil se den. Juráň napíná zrak, slídí, zda někde nekyne jim pomoc. Leč po vojsku nikde ani památky, jen za nimi ruší ranní klid občasné výstřely. Avšak náhle se mu zrak rozjasní. Vidí tam dole pod roklí starou doškovou chalupu. Hned pouští se k ní pln radostné touhy.

P. Konrad M. Kubeš S. J.

Zdrávas!

Nejoblíbenější modlitby ke cti naší přemilé nebeské Královny jsou jistě Zdrávas *María*, Zdrávas *Královno*, *Anděl Páně*, *Pod ochranou Tvou*; k nim můžeme ještě přičísti nejoblíbenější mariánský hymnus *Zdrávas, hvězdo mořská*. Všechny tyto modlitby jsou překrásné jak obsahem tak formou. Zdrávas *Královno* a Zdrávas *hvězdo mořská* jsou perly církevní liturgické poesie.

Všimněme si jejich vnitřní stavby. Zdrávas *Maria*, Zdrávas *Královno*, Zdrávas, *hvězdo mořská* mají jeden a týž plán; dají se rozložit ve dvě části, ze kterých první obsahuje chválu *Neposkvrněné Panny*, druhá prosbu za její přímluvu. V první části

slojí především oslovení, po případě pozdrav: Zdrávas . . . V první modlitbě ji oslovujeme jménem: Maria. Zdrávas Maria jest vůbec nejkrásnější modlitba k Matce Boží; sestává ze slov archanděla Gabriela, jimiž ji pozdravil při zvěstování, z pozdravu Alžběty, matky Jana Křtitele, a z prosby církve sv. Poněvadž Gabriel mluvil jménem Nejvyššího a Alžběta osvícena Duchem svatým, praví mnozí sv. Otcové (Efrém, Bernard), že Bůh sám jest původcem tohoto pozdravení andělského. Tato modlitba připomíná bl. Panně nejsvětější okamžik jejího života, totiž chvíli, kdy se v jejím lůně vtělil Syn Boží a kdy ona se stala Matkou Boží. První část, která jest pozdravení a chválou, velebí Neposkvrněnou Pannu jakožto plnou milosti, vyvolenou mezi všemi ženami a pozeňnanou nade všechny ženy — vyvolenou k tomu, aby samojediná ze všech dala světu Spasitele a zrodila »jednoho ze svaté a nerozdílné Trojice« (řečtí sv. Otcové). Velebíme tedy v této modlitbě její nejvyšší důstojnost, totiž její božské mateřství, a této důstojnosti se dovcláváme ve druhé části (prosebné): »Svatá Maria, Matko Boží, pros za nás . . .«

Prosba vyjádřena stručně a jadrně: »Tys Matka Boží, my hříšníci — neustávej prosit za nás teď, ale zvláště buď nás pamětliva v poslední, rozhodnou hodinu.« Modlitba Zdrávas Maria jest nejstarší mariánskou modlitbou; bylo přirozené, že křesťané za nejstarších dob chválili bl. Pannu slovy Písma sv., slovy andělského vyslance Všemohoucího, tak jako Boha chválili slovy žalmů. Nevypadala však tato modlitba vždy tak, jako dnes; druhá část (prosebná) scházela, sv. Tomáš Aqu. (13. století) ještě ji nezná; přidána byla značně pozdě.

Druhá modlitba, **Zdrávas Královno**, velebí královskou vznešenost sv. Panny, mocné přímlyvy nebeské Královny se dovolává. V první části několika slovy překrásně vyjadřuje, čím nám nejl. Panna jest: pramenem milosrdenství, naším životem a spásou, naší sladkostí a rozkoší, naší jedinou po Bohu nadějí. Ve druhé části (prosebné) ukazujeme jí naši bídu: ona Královna, my vyhnanci, synové hříšné Evy z ráje vyhnání; ona v nebeské slávě, my v slzavém údolí; ona u Syna požívá věčné blaženosti, my lkáme a pláčeme; ona všemohoucí svou přímlyvou u trůnu Nejvyššího, my k ní v bídě voláme, vzdycháme, ruce spínáme. Tato antithese (protiklad) — Ty Královna v nebeské vlasti, my vyhnanci putující k pravé vlasti — jest překrásně provedena. Celá modlitba jest proniknuta neochvějnou důvěrou v mocnou přímlyvu a mateřskou lásku Královny milosrdenství*); není beznadějným výkřikem opuštěného vyhnance, nýbrž důvěryplnou prosbou poutníka, kterého sílí jistá naděje, že na konci své životní pouti spatří svou přemilou Matku i jejího Syna, pozeňnaný plod jejího panenského života. Prosbou, aby nás, bl. Panna přivedla do náručí svého božského zrozence, modlitba končí; v posledních slovech něžnost a nezvratná důvěra v Matku milosrdenství dostupuje vrcholu: »o milostivá, o přívětivá, o přesladvá Panno Maria.«**) Zdá se, jakoby tímto výkřikem chtěl prosebník skcro násilím si vynutit milostivý pohled své Královny. Jméno Maria, jímž tato modlitba končí, jest kcrunou celé antifony, a v něm se soustředí všechna sladkost, jež proniká tuto důvěryplnou prosbu od začátku až do konce. — Za skladatele této modlitby jest skoro všeobecně pokládán mnich Hermannus Contractus († 1054).

Pokračování.

Lahyrs.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Přípravná část mše sv. dosahuje svého vrcholu ve čtení sv. **evangelia**. Slovo evangelium jest řecké a značí tolik co radostná zvěst. Ježto však nejradostnější zvěst nám došla od Krista Pána, že totiž jím dostalo se nám odpuštění hříchů, vykupení, posvěcení, přijetí za syny, dědictví nebes, proto evangelium znamená slova samého Pána Ježíše, která mluvil k Židům a která platí i nám, jest to celý život Krista Pána, jak jej svatí

*) Nejstarší texty této modlitby začínají: Zdrávas, Královno milosrdenství.

**) Tvrdívá se, že tato slova přidal r. 1146 sv. Bernard; toto tvrzení nezdá se býti pravdivým, protože jsem tuto modlitbu již celou našel ve spisech sv. Anselma († 1109), ač-li není dotčný spis podvržen.

apoštolé a muži apostoľští (sv. Matouš, Marek, Lukáš, Jan) napsali. Někdo by snad záviděl Židům, že slyšeli Krista Pána. Než slova téhož Pána Ježíše dostává se i nám. Když slyšíme evangelium, slyšíme slovo Krista Pána. A to je důvod, proč ve všech liturgiích jest čtení sv. evangelia a sice nejen pro naše poučení a povzbuzení, ale též proto, abychom tím prokázali slovu Božímu, tedy Bohu samému, jenž tu k nám mluví, patřičnou úctu. Tak si vysvětlíme krásné obrady, které provázejí čtení sv. evangelia. Církev sv. vzdává evangeliu podobnou úctu, kterou vzdává nejsv. Svátosti.

1. **Příprava na evangelium.** Kněz jde do prostřed oltáře, pozvedá oči vzhůru ke kříži, odkud prýští se všeliká milost a očistění, ale hned je sklopí na znamení pokory a nehodnosti a hluboko se sklání před oltářem ruce maje sepiaté, aniž by jimi se dotknul oltáře na znamení nehodnosti své a potichu říká tuto modlitbu:

Očisti srdce mé a rty moje, všemohoucí Bože, jenž jsi rty Isaiáše proroka uhlem očistil žhavým: tak mne svým milým slitováním rač očistiti, abych svaté evangelium tvé hodně dovedl zvěstovati. Skrze Krista, Pána našeho. Amen. Pane, rač požehnati. Hospodin buď v srdci mém a na rtech mých, abych hodně a náležitě zvěstoval evangelium jeho. Amen.

Jsou tu obsaženy dvě prosby. Nejprve prosba o **vnitřní očistění** (srdce mé). U sv. otců často se opakuje myšlénka, že duše má do sebe přijmouti slovo Boží se stejnou čistotou, jako přijímá nejsv. Svátost. Jen v čistém prameni obráží se obraz slunce, tak i světlo pravdy nebeské září úplně a nerušeně v srdci docela čistém. Zde na zemi je těžko býti bez všelikého prachu nedokonalosti a viny, proto cna prosba. Druhá prosba týká se očistění **rtů** (rty moje), neboť (Mal. 2, 7.): »Rtové knězovy mají ostříhatí umění a z úst jeho budou hledati zákona, neboť anděl Hospodina zástupů jest.« Kněžská ústa mají býti bez chyb a hříchů jazykem.

Narážka se dále činí v modlitbě na výjev u Is. proroka (6, 5—11.), jehož Bůh chtěl poslati zvěstovat jeho vůli. I přiletěl k němu jeden ze serafů a v ruce jeho byl kamének (nebo uhel) ohnivý, kterýž vzal kleštěmi s oltáře a dotekl se úst Isaiášových, aby byla odňata nepravost a hřích jeho. Co jest cnen uhel, nebo kamének (sv. Jeroným překládá oblázek nebo karbunkul)? Vzpomeňme si na děj seslání Ducha sv. na apoštolý v podobě ohnivých jazyků a pochopíme, že to jest žár lásky a milosti Boží, jenž neustále řine s oltáře. Tento žár má očistiti rty knězovy a vniknouti do jeho srdce. Bez něho také malý účinek by mělo hlásání slova Božího. Požehnání, za něž prosí, týká se dvoji prosby, pro očistění srdce a rtů, aby **hodně**, t. j. se srdcem čistým, myslí sebranou, i aby **náležitě**, t. j. zřetelně a se zevnější úctou, tak aby všichni byli povzbuzeni, mohl čísti evangelium. Nechť i věřící prosí o podobnou milost, když mají slyšeti nebo čísti sv. evangelium, aby duchovní oheň spálil v nich vše pozemské a osvětil moudrostí nebeskou a naplnil žářem lásky Boží.

Při slavné mši sv. jáhen, jakožto nejvyšší po knězi, zpívá evangelium a proto modlí se též tyto modlitby. První z nich říká kleče před oltářem. Před tím položil knihu evangelii na oltář. Obřad položení ev. na oltář jest z nejstarších dob. Když byly slaveny sněmy církevní, kladlo se též ev. na nejčestnější místo. Kéž by i věřící ve svých domích měli umístěno evangelium na nejčestnějším místě. Dcmódliv se první modlitbu, vstane jáhen, vezme s oltáře knihu evangelii a klekne před celebrantem a dí: Rač, Pane, žehnati. A kněz mu žehná, řka: Hospodin buď v srdci tvém a na rtech tvých, abys hodně a náležitě zvěstoval evangelium jeho ve jménu Otce † i Syna i Ducha sv. A činí znamení sv. kříže. Tato poslední slova kněz neříká, když sám čte evang., protože sobě nedává požehnání. Kněz položí ruku na knihu ev., jakoby tím chtěl naznačiti, aby jáhen šel hlásat ev. slovem i skutkem. Jáhen odpovídaje: Amen líbá ruku celebrantovu na označenou, že slibuje tak učiniti. Políbení ruky celebrantovy je znamením úcty a lásky vzdávané zástupci Kristovu. Jako Mojžíš obdržev desky zákona, sestoupil s hory Sinaj, tak nyní jáhen sestupuje od oltáře a v průvodu ubírá se před lid. Dva ministranti drží svíce hořící, čímž projevuje se radost nad blahou zvěstí evangelia. Též připomíná světlo samého Kr. P., jenž jest světlo světa. Toto pak evangelium rozširuje pravé světlo.

2. **Čtení sv. evangelia.** Kněz pomodliv se uprostřed výše uvedené modlitby jde na pravý roh oltární, kamž ministrant již přenesl knihu. Když vidíte, jak přenáší ministrant knihu, dvojitým pocitem můžete to provázeti. Nejprve s pocitem radosti, že ev., když bylo vzato Židům, přeneseno bylo k nám. K našemu národu přinesl ev. sv. Cyril a Metod, děkujeme jim za to. Než i s pocitem zármutku. Židům řekl Kristus Pán: Odňato bude od vás království Boží a dáno bude lidu čínícímu užitek. I u nás pohrdá se ev. Kristovým, i u nás přestává nésti užitek, ovoce dobrých skutků. A někteří již z národa našeho odpadli, bylo jim již odňato království Boží. Lněme co nejvíce k sv. církvi katolické a nedopouštějme, aby zmizelo ev. z národa našeho. Kněz postaví se ne úpině obrácen tváří k oltáři, jako když čtl epistolu, nýbrž poněkud šikmo, takže stojí na polo obrácen k postranní hraně oltáře. Je-li chrám dle církevních předpisů postaven, jest hlavní oltář k východu, takže nyní stojí kněz napolo obrácen k severu, nebo-li k půlnoci. Do tmy půlnoční má se rozléhati sv. ev. Vždyť tam, kde nezaznělo sv. ev., jest v mravním ohledu jako půlnoc, tma, studeno jako na severu, jak to dosvědčuje pohanství staré i nové. Ale kde přijmou do srdce slovo sv. ev., tam roztaje led nelásky a zaplašuje se tma, tam naplňuje se slovo Žalmistovo (147, 18): „Vysílá slovo své a vše taví, zavane dech jeho, a tekou vody.“

Při slavné mši sv. jest jáhen obrácen úplně k severu. Podjáhen pak drží mu knihu sv. evangelia.

Úvodní slova obsahují pozdrav a oznámení, která částka (perikopa) sv. evangelia se čte. Dominus vobiscum, Pán s vámi... Odpověď: Et cum spiritu tuo, i s duchem tvým. Jedná se o to, aby slovo Boží bylo správně pochopeno, s vírou přijato a věrně plněno. Is. 55, 11. dí: A jakož sestupuje déšť s nebe, tak bude slovo mé, kteréž vyjde z úst mých. Nenavráť se ke mně prázdné, ale učiní, což jsem koli chtěl, a šťastně se mu zvede při tom, k čemuž jsem je poslal.« Proto tento pozdrav a přání hojné milosti k slyšení slova Božího. Kéž se na nás vždy vyplní, aby slovo Boží přineslo hojně užítku.

Po té oznamuje: Sequentia (doplnití třeba verba) t. j. následující (totiž slova), nebo též někdy Initium, počátek... secundum t. j. podle, a tu jmenuje evangelistu, z něhož částka ta je vyňata. Mathaeum, Marcum, Lucam, Joannem, t. j. Malouše, Marka, Lukáše, Jana. Při slovech těch dělá kněz na knize, kde začínají slova evangelia, znamení kříže, jakoby tím řekl: to jest kniha Ukřížovaného a zároveň v tom obsažena prosba, aby mocí sv. kříže učinilo toto čtení na nás spasitelný dojem. Potom ihned kněz i lid znamenají se tak zvaným malým křížem a to na čele, na ústech a na prsou. Na čele na znamení, že se nechceme stydět za evangelium, na ústech, že chceme ústy vyznávat, co v srdci věříme a na prsou na znamení, že vůlí svou chceme se řídit naukou sv. ev., čili že chceme žít dle evangelia. Zároveň kříže ty jsou na ochranu proti nástrahám zlého ducha, aby nemohl símě slova Božího odníti nám ze srdce.

Ministrant k tomu odpovídá: Gloria tibi, Domine, chvála tobě, Pane. Co jiného možno odpovědět k zprávě, že se nám oznamuje blahá zvěst?

Při evangeliu povstávají všichni. Zvyk ten pochází již z dob apoštolských. Papež Anastasius I. (kolem r. 400) znovu připomíná, že třeba při evangeliu i kněžím povstati, a Sozomenus kárá patriarchu Alexandrijského pro zpupnost, že nepovstal při ev. ze sedadla. Povstání znamená duchovní radost z ev., které nás osvobodilo a přineslo nám duchovní povstání. Dále značí se tím též pozornost a vnitřní pozdvížení, jakož i úcta, jež patří mít k slovu Božímu. Konečně sluší se na služebníky, aby povstali v přítomnosti Pánově. A ježto v evangeliu vystupuje Pán jako náš učitel, povstáním osvědčíme ochotu a hotovost vše činiti, co od nás žádá.

Císař, králové francouzští a jejich manželky odkládali při ev. koruny a diadem. Biskupové a opatové odkládají mitry a své berle. Jen biskup ve své diecesi odkládá sice mitru, berlu však drží oběma rukama na znamení, že jakožto nejvyšší hlasatel evangelia v diecesi jest odhodlán rozhodně se ho zastati proti kterémukoliv nepříteli.*) Ve

*) Kupka: O mši sv.

středověku rytíři vytasili meč a přes celé evangelium stáli s mečem v ruce zdviženým dávající tím na jevo, že chtějí za evangelium dáti i život i statky a že je chtějí vytrvale hájiti. Nyní se nebojuje mečem proti Kristu, ale zbraní ostřejší, tiskem. Bezbožné knihy se rozšiřují. Vytasme i my proti této zbraní meč z pochvy. Nepřipusťte, aby v domech vašich bylo bezbožné nebo nemravné čtení. Obětujte na dobré čtení, kterým se hájí církev a Kristus, nějaký peníz.

Při slavné mši sv. jáhen nyní okuřuje knihu evangelií. Kadidlo značí božskou úctu a jest též odznakem, že ze sv. evangelia šíří se vůně pravého poznání Boha a dobrých mravů. Žijme podle evangelia a tak budeme rozšiřovat kol sebe čest Boží jako vonný dým kadidla. Dále užívá se tu okuřování též jako svátostiny, aby lid byl očištěn, a zahrána byla zloba nepřítelova, jež by překážky činila slovu Božímu. Jáhen nebo celebrant čte evangelium rukama sepiatýma na znamení úcty ke Kr. A poněvadž evang. zaujímá přednější místo nežli epištola, bývá melodie při zpěvu rozmanitější a ton vůbec slavnostnější.

Při slavné mši sv., když evangelium zpívá jáhen, kněz obrací se od oltáře směrem k evangeliu na znamení úcty k slovu Božímu. V liturgii řecké volá tu celebrant silným hlasem: To jest velemoudrost, povznesme se a poslyšme sv. evangelium. V obřadu řeckém jazykem staroslovanským totéž praví: Premoudrost, prosti uslyšim svatago evangelia.*)

Stanovisko, dle něhož konal se výběr perikop, čili částí sv. evangelia pro rozmanité svátky, jest idea církevního roku, jenž je uspořádán dle života Krista Pána. Tak vánoční evangelium při první mši sv. obsahuje událost narození Páně, při druhé klanění se pastýřů, při třetí svědectví sv. Jana o vtělení Syna Božího. Na svátek Zjevení Páně vypravuje se o příchodu Mudrců k narozenému Spasiteli, o velikonocích popisuje z mrtvých vstání Páně, o Nanebevstoupení též děj atd. Co se týče evangelií o svátcích svatých, vychází církev sv. ze stanoviska, že život svatých jest odleskem, následováním života a nauky Spasitelovy. V nich vidíme uskutečněno vše, co Kristus učil, činil, trpěl. Na př. na svátek mučedníka čte se ev.: Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám a vezmi kříž svůj a následuj mne (na sv. Václava). Nebo na svátek učitelů církevních: Vy jste sůl země; jestliže sůl se zkaží, čím se osolí? V evangeliích nedělních here se zřetel na dobu roku církevního. Vůbec hlavní myšlenka dne jest obsažena v evangeliu. Když nevíš, které evangelium se čte, pomodli se dvojí příkázání lásky: »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vsí síly své i ze vsí mysli své, a bližního svého jako sebe samého.« (Luk. 10, 27.)

Slyšme ev. vždy s vůlí ochotnou je plniti, jak zvolal Samuel: Mluv, Hospodine, nebo slyší služebník tvůj (1 Král. 3, 9.). Sv. Antonín, poustevník, slyšel jednou při mši sv. evangelium: Chceš-li dokonalým býti, jdi, prodej co máš a dej chudým a budeš mítí poklad v nebi (Mat. 19, 21.). To uslyšev tak byl dojat, že se mu zdálo, že to Spasitel řekl vlastně pro něho a proto ihned šel, prodal vše a rozdal chudým. Jen pro slabou svou sestru něco nechal, aby o ni bylo postaráno. Šel opět na mši sv. a slyšel evangelium: Nepečujte úzkostlivě o zítřek (Mat. 6, 34.). To pohnulo ho, že i poslední zbytek rozdal chudým a o sestru se postaral tím, že ji doporučil věřícím a pannám Bohu sloužícím a jsa již osvobozen o pečování pozemské, nastoupil těžkou cestu služby Boží.**)

3. **Zakončení.** Po přečtení ev. líbá kněz knihu. Při slavné mši sv. podjáhen nese knihu ke knězi, aby ji políbil. Dle římského Ordo líbali ev. nejen biskup a kněží, nýbrž i všechen lid z úcty a lásky, i aby tím co nejužejí se spojili s Kr. a jeho evangeliem. Ministrant při tom říká: **Laus tibi, Christe! Chvála tobě, Kriste!** Krásně o tomto obřadu dí Brynych: Kdo ví, čím byli národové, rodiny, ženy, člověk, dokud se evangelium nehlasalo, kdo ví, čím se stali evangeliem, ten zajisté z plna srdce řekne: Chvála tobě, Kriste! Ten jest hotov s vděčností a úctou políbíti zázračnou tu knihu. Zázračnou?

*) Mše sv. podle obřadu cirkve východní. Kroměříž.

***) Surius I. p. 382 ed. P. Marietti.

Ano, zázračnou! Zázračná je zajisté moc toho evangelia, které z národů divokých učinilo vzdělané, které z rodin mnohoženstvím aneb propouštěním žen a zahazováním dětí zbídnělých učinilo rodiny blažené; které ze ženy, otrokyně mužovy, učinilo družku jeho; ze člověka otroctvím vášní a otroctvím služby pánům konané spoutaného učinilo člověka duševně i tělesně svobodného, ostatním lidem před Bohem rovného! Ó člověče evangeliem osvobozený, osvícený, oblažený! Polib, ucti upřímně a vroucně tu knihu zázračnou, svatou; z celé duše zvolej: Chvála tobě, Kriste!***)

Kněz líbaje evangelium dí při tom: Per evangelica dicta deleantur nostra delicta, t. j. Slovy evangelickými nechť se shladí naše viny! Jakým způsobem se děje toto odpuštění? Ne jako ve svátosti křtu a pokání, ale na způsob svátostin. Evangelium může v naší duši způsobiti tak posvátnou náladu a takové city, pro něž se odpuštějí všední hříchy a které nás připravují k hodnému přijetí svátosti pokání. Vzbuzujeť v nás víru, naději, lásku, bázeň Boží, lítost, úmysl se polepsiti. »Jsou zajisté slova Boží jako oheň a jako kladivo roztríšťující skálu« (Jer. 23, 29.). Učedníci jdoucí do Emaus řekli si, když se jim Spasitel dal poznat, ale zmizel před očima jejich: »Zdaliž nehořelo v nás srdce naše, když k nám mluvil na cestě a vykládal nám Písma?« (Luk. 24, 32.). Kéž i naše srdce hoří při evangeliu láskou Boží, kéž naše oko duše prohlédne a duše naplní se svatou útěchou!

Sv. Augustin vypravuje o zvyku tehdejší doby, že totiž v mnohých krajinách věřící nemocným kladli evangelium na hlavu, aby byli vyléčeni. Když pochválil onen zvyk, pokračuje: »Položte si je raději na srdce, abyste se uzdravili z duchovních nemocí a byli osvobozeni od hříchů. Ano vy, kdož náruživostí pýchy, lakoty, ctižádosti jste ovládnáni, položte si je na srdce: a to se stane pokorným, jednoduchým, skromným a dobrotivým.«

Při slavné mši sv. jáhen okuřuje po evangeliu celebranta. Znamená to poctu, kterou mu vzdáváme, jakožto náměstku Kristovu.

Ordo Rom. (II, 8.) dí, že po přečtení evangelia lid se má opět požehnatí sv. křížem. Má to býti zbrání proti ďáblu, který po přečtení ev. ukládá o to, aby slovo Boží nepřineslo užitek.

Po evangeliu následovalo kázání, jak ještě namnoze po evangeliu se činí. Tím jest ukončena první hlavní část mše sv., část přípravná, čili mše katechumentů. Tu jáhen za starých dob oznamoval katechumentům, to jest těm, kdož se připravovali na sv. křest, aby odešli, a zůstali na mši jen věřící. Proto co následuje, sluje mše věřících.

P. Rozkošný. T. J.

Dvousté jubileum položení základního kamene chrámu Svatohostýnského.

jsme slavili 5. května na svátek Nanebevstoupení Páně.

P. Řehoř Volný a také P. Vídenský uvádějí dle Jana Hofmanna, sekretáře hraběte Rotala, že se to stalo 4. května r. 1721, což připadlo na 3. neděli po velkonocích. Protože základní kámen byl svěcen od hradištského opata řádu praemonstrátského, přijel na slavnost nástupce opatů hradištských J. M. nejd. opat Method Zavoral ze Strahova. Večer dne 4. května měl uvítání poutníků, v němž pravil asi toto: Vzpomínáme na dvoustou památku položení základního kamene. Když se zamyslíme nad oněmi 200 roky, kolik tu modliteb bylo vyslyšeno, srdcí potěšeno, slzí usušeno, bolestí zhojeno! Než chci vzpomínouti jiné stránky: vmysliti se dále, kdy P. Maria nás tu zachránila tehdy, když Tataři křesťany pobíjeli. Toto pobíjení se opět opakovalo v našich dějinách a dalo se od Čechů samých. Naše doby nejsou mnohem lepší. Sochy strhovány, kříže zneuctěny

***) Bryrychova liturg. kas. I.

a ze škol vyhazovány. My však nesmíme jen nad tím rukama lomiti, slzy prolévati, malomyslnosti se oddávati. Často si tak počínáme, pamatující na pokoru božského Spasitele; zdáme se sami sobě nepatrnými jako zrnko písku, neb kapka vody. A přece kdyby kněz tuto kapku zachytil a pokřtíl jí duši pohanskou, zachrání ji pro Krista, a takovou duší je každý z nás, neboť pro každého z nás Kristus na kříži zemřel. Není něčím nepatrným ku př. křesťanský dělník, jenž nyní musí tolik v továrnách pro křesťanské přesvědčení trpěti: podobně i rolník, jenž po celotýdenní práci v neděli je na službách Božích, učitel i kněz někde v odlehlejší víšce, i ta stařenka, která někde v koutěčku se modlí růženec. Jednu takovou babičku popisuje V. Kosmák: Syn jí skoro ustavičně nadával, snacha jí každé sousto chleba vyčítala; druhý syn si jí chtěl k sobě vzít. Ona však mu řekla: Tu všichni jen proklínají, kdo by se tu modlil? Ti to všichni jsou velkými v očích Božích. Modliti se, pracovati musíme a ne jen naříkati.

Nepostupovali jsme s duchem času: nerozuměli jsme tomu, co znamená křesťanský tisk v rodině, co katolický spolek. Ale přece nesmíme naříkati, neboť církev sv. od založení svého zažila nesčetných pronásledování a trvá posud; proto i my se musíme dáti do jejích služeb a pro církev a národ pracovati. Kristus Pán byl mučen, ale vstal z mrtvých, i církev musí trpěti, ale přece zvítězí nad nepřáteli světskými i pekelnými za pomoci Krista Pána a jeho svaté Matky Marie. Když dnes pohlédneme do minulosti, která P. Mária tolika tisícům poutníků pomohla, poznáme, že pomůže také nám.

Posluchačů, jelikož toho dne velice přišlo, bylo jen několik set, ale přece i procesie přišlo, a to z Jásené, vedené farářem Em. Kovářem, jenž druhého dne po kázání P. Rozkošného o 8. hod. měl zpívanou mši sv. na svátek Nanebevstoupení Páně. V 10 hod. kázal P. Superior a po té měl nejd. p. opat Meth. Zavoral slavnou pontifikální mši sv. s Te Deum. Při mši sv. přísluhovali Josef Táborský, far. z Bystřice, J. Sigmund, kapl. z Bilavska, Josef Herodek, far. z Rusavy, Jar. Kryl, kapl. holešovský, jenž přivedl průvod z Přílep s družičkami a s hudbou a měl před velkými službami Božími o ¼ na 10 zpívanou mši sv.

Před odjezdem nejd. p. arcibiskupa se sv. Hostýna dne 24. dubna 1921.
 Důkan B. Hřiva, superior P. Stryhal T. J., nejd. arcibiskup, P. Zimmerhackel, P. Ostrčilík,
 v druhé řadě: P. Rozkošný T. J., Msgr. Karlík, lesmistr Čermák, P. Pokorný T. J.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování. R. P. z N. byla 18. května 1921 na pouti a oznámila toto: V roku 1913. měla velké bolesti v hlavě přes 4 měsíce. Nevědouc si rady přijela 16. srpna na Sv. Hostýn a utírala si hlavu o zeď pod sochou P. Marie; najednou jí prasklo v hlavě a cítila jak to po těle běželo dolů až do prstů a byla uzdravena. Od té doby je úplně zdráva, necítí ani nejmenší bolesti. Může to také potvrditi přísahou. Získala 30 odběratelů Hlasů.

B. Z. z K. píše 16. května: R. 1919 v dubnu vloudila se do našeho domácího krbu těžká nemoc, totiž zápal plic a podhrudnice a řádila v naší rodině. Nejvíce trpěl otec a bratr můj. Lékařská pomoc byla marná. Utekla jsem se k P. Marii Svatoh. a prosila jsem ji za uzdravení a učinila jsem slib. A hle! Nemocným se ulevilo a nyní jsou úplně zdraví.

Rodina Orlitova děkuje B. Srdci Páně a P. Marii za uzdravení matky z velmi těžké a nebezpečné nemoci. Letos onemocněla na chřipku a na zápal plic, a nemoc dosáhla takového stupně, že na uzdravení nebylo si možno ani mysliti. Všecka pomoc byla marná. Proto s důvěrou utekli jsme se k B. Srdci a k P. Marii a vykonali jsme za ni pout na Sv. Hostýn. Když se po pouti napila svatohostýnské vody, hned jí značně ulevilo. Když ji po několik dní pila, nemoc se obrátila a nemocná se brzy uzdravila.

M. S. z H. děkuje Matičce Boží Svatoh. za uzdravení těžce nemocného 7měsíčního dítěte.

Dva bratři A. K. a F. K. a sestra M. K. z M. pod Sv. Hostýnem píší: Bylo to asi 13. října 1920, když o půl 10. hod. večer zazněl hlas hasičské trubky »Hoří«. Zděšení vyběhli jsme na dvůr a vidíme, kterak hoří stodola za naším sousedem a již též také sousedova stodola se chytá. Maminka naše vzývala P. Marii Svatoh., aby přispěla ku pomoci. Naše stodola jest jen půl druhého metru od sousedovy a máme k ní připojení dřevěnou kolnicí na stroje a na různé věci. U samé kolnice měl soused namlácený stoh slámy, jenž byl v plameni. Náš hasičský sbor brzy přispěchal, ale přes všechno úsilí se zdálo, že požár pohltí i naši stodolu, protože kolnice k ní připojena již z jedné strany začala od stohu hořeti. Všichni již pochybovali, že se naše stodola ubrání. Panna Maria však přispěla ku pomoci a po delším úsilí občanů a hasičů se podařilo zachrániti stodolu.

Odběratelka Hlasů z farnosti Loukovské děkuje Božsk. Srdci P., P. M. Hostýnské, sv. Josefu, sv. Antonínu za uzdravení dítek z chřipky a za jiné prokázané milosti.

M. V. ze S. V. děkuje P. M. za záchranu života. Měla jsem silnou horečku a velké

bolení hlavy. Babička poslala k lékaři pro prášky. Po užití několika prášků rozbouřily se ve mně všechny nervy, v hlavě vše pískalo, bříncelo, a když někdo něco upustil, zdálo se, že mi hlava rozskočí. Zavolán jiný lékař a ukázány mu prášky. Privil, že už bude asi vše marné. Poslal pro protilék, jenž měl zápach jako z mrtvoly. Byl to protijed. Po tomto léku mi naběhly nervy ve spánkách jako špagáty, a cosi tlačilo krkem dolů. Prosila jsem, abych byla zaopatřena. Byl zavolán kněz, ovšem za hrozného nářku celé rodiny. Po zaopatření jsem cítila, kterak dolní polovice těla je mrtva. Prosila jsem Pána Boha o ukrácení bolesti. V tom však přiběhla babička, že mi budou pomáhati. Pravila jsem, že je vše marno. Když však ona pořád stála na svém, řekla jsem jí: Umíte-li mrtvé křísiti, tak ano. Kázala udělati oheň, ohřívati pokličky, které dávala na šlapy. Po chvíli jsem cítila teplo v noze. Když jsem jim to řekla, co kdo mohl popadnutí, to ohřívali a mne tím obtáčeli, až mne tím rozežhřáli, a tak mne z jisté smrti vyrvali. A když jsem v neděli velikonoční slyšela zvoniti zvony, plakala jsem radostí. Na velký pátek byla jsem zaopatřena. Za záchranu života mám co děkovati P. Marii Svatoh., kterou jsem v nemoci vzývala. Babička pravila: Jakoby mi něco řeklo a mne nutkalo: Pomáhejte jí: Až budu úplně zdráva. přijdu P. Marii poděkovati osobně. Ve své nemoci jsem poznala, jak hrozně se klamou lidé, kteří říkají: Na modlitbu a pokání je času dost, až budou nemocni. Jaký to klam! Já ve své 6 týdnů trvajícím nemoci jsem se ani pětkrát řádně nepomodlila a ti chudáci chtějí se zbožně modliti a dělati pokání, když se vůbec dříve nemodlili! Kéž P. Maria dá jim poznati jejich klam.

Na neděli po svátku Nanebevstoupení P. připutovali: ze Lhoty u St. Jičina, z Kunčic pod Radhoštěm, z Trnavy (340) s far. Jos. Dorazilem a s hudbou, z Hovězí s kapl. Jul. Kristofem, ze Vsetína s kapl. Janem Rozehnalem, jenž dvakrát kázal. z Lukova u Fryštáku, z Nového Hrozenkova s hudbou, z Bratřejova, z Velkých Prosenic, z Kašavy (400) s kapl. Fr. Bergrem a s hudbou.

Ve středu přivedly sestry sv. Dominika sirotky z Křelova u Olomouce (32).

V sobotu 14. května přivedl Aug. Neoral far. průvod z Ruclavic s družičkami a s hudbou.

Svatodušní svátky: Již v pátek večer přiběhli Pitínští (45) urazivše za den přes 40 km. a v sobotu dopoledne z Turzovky vedeni zpěváky Stoličkou a Březinou, z Vysoké s vůdcem Florou, těmto kázal odpoledne redemptorista Karel Stašík, jenž při-

jel na výpomoc s P. K. Bumbalou z Červenky. Počasí bylo krásné, a proto se dostavilo mnoho průvodů hlavně z Valaška, které nemohly na první pouť přijít: Francova Lhota (100), Zděchov (100) s hudbou, Polanka, Spálov (40), Ořechové (150) s hudbou, Smolina, Petrůvka, Lačnov, Cíčov, Uh. Brod (40), Vysoké Pole, Loučka u Vizovic, Újezd u Vizovic (200), Slopné, Nevšová, Miřošov, Poteč, Rudimov, Bilany (100), Věrovany, Slavičín, Brumov (200), Sumice, Janovice u Velehradu, Drnovice, Neobuza, Velehrad (37), Sv. Kopeček, Obědkovice, Klenovice, Polkovice, Milovice, Žlutavy, Bělou, Zlín (300) s kapl. F. Neradem a s hudbou, Černotín (400), s far. Jos. Navrátilcem, jenž měl v pondělí ranní kázání, Lubná, Těšnovice (147) s kapl. Jiljím Španělem, z Holešova 1500 s kapl. Jos. Páleníkem, s druž. a s hudbou, a Němci z Bernhau. Všeck poutníků bylo přes 15.000 a půl šesta tisíce sv. přijímání.

Brumcovští vyšli z domu o 7. hod. ráno, o 6. hod. večer byli v Drštkové, tam přenocovali, o 6. hod. ráno byli u cíle své cesty. S nimi byli na pouti J. Tureček, Jan Fojtík, Frant. Šenkýřík, bývalí osadníci kostela sv. Prokopa v Chicagu; loni se vrátili do vlasti a posílají do Ameriky zvláště do Chicaga pozdrav. Lépe se jim líbí v Americe, kde je větší pořádek, kde není tolik stran, a kde katolíci jsou ukázněnější. Tam co katolík, to člen katolického spolku. Oni byli ve spolku sv. Vincence.

Byl tu také na pouti jistý muž od Třebíče, jenž na vojně učinil slib, že přijde na Sv. Hostýn pěšky; první den dorazil do Brna, druhý den do Ivanovic, a třetí den na Sv. Hostýn. Přišel celý zmčzený. Vždyť přímá cesta z Třebíče do Brna je 56 km, z Brna do Ivanovic 40 km, z Ivanovic na Hostýn 50 km. Pomáhali ve svatodušní svátky PP. Eisner a Domes z Velehradu, Frant. Štěpánek, kat. z Rosic, Ant. Březina, far. v Měrovicích, A. Jašek, kat. z Kroměříže, Dr. Jan Blažek, ředitel arc. gym. v Kroměříži.

Ve středu přivedl Jindřich Valouch, katecheta ze Vsetína žáky.

Nejsvětější Trojice: Z Umína u Šaščína (10), z Halenkova (350) s kapl. Janem Vernerem; ač v sobotu při odchodu silně pršelo, přece se šlo dobře; nebylo prachu. Ze se pout krásně vydařila, přispěla hudba Omladiny. Mocným dojmem působilo čtyřstupové seřazení průvodu, když šli v neděli večer Vsetínem. (Noviny z Podradhoště). Dále poutníci z Lipníka (400) s kapl. Jar. Izákem, ze Špiček (75), z Hošťálkové (100) s far. Janem Macháčem, z Cetechovic, z Roštína, z Halenkovic, ze Stříteže, z Dolního Újezda, Němci z Kunčic a Středolesí, kteří měli v Sarkandrovce kázání. V sobotu odp. tu bylo 30 studentů z Val. Meziríčí na pouti i na výletě a v neděli přes 200 zá-

kopníků z Kroměříže, z nichž někteří dali si posvětití růžence; chrám ze tří čtvrti plný; sv. přij. 1300.

23. května studenti a studentky z Kroměřížské reálky, a pět Školských sester přivedlo 60 sirotek »Zdislavy« soukromé obecné a měšťanské školy s právem veřejnosti v Brně na Videaňce.

Boží Tělo: ve středu večer na 50 poutníků; ve svátek sám na 800.

V neděli po Božím Těle pořádala sdružená venkovská omladina **Boží Tělo a sjezd na Sv. Hostýně**. Již v pondělí svatodušní se ustavil zařizovací výbor Omladiny z Bystřicka, jenž se přičinil aby účast byla co největší. V Našinci, Pozorovateli, v Občanských Novinách, v Novinách z Podradhoště byl uveřejněn pořad slavností a sjezdu. A Bohu díky že se slavnost nad očekávání zdařila. Již v pátek večer přijel dp. Dr. Žůrek a v sobotu dopol. vdp. kanovník Jan Daněk, a odpol. vdp. prelát olomoucký Sig. Ledochovský. Na schodišti u jízdní cesty byla postavena slavobrána s nápisem: Omladino, buď Ti sláva, hájíš vlastní, církve práva. Odp. přivedl far. Jan Hoférek průvod z Jezenice (80) a Jos. Přikryl, kaplan z Kvasic procesí farnosti kvasické (700). Večer byl chrám ze tří čtvrti plný a uvítal je dp. P. superior, jenž později měl také o 1/9 hod. več. s poutníky adoraci nejsv. Svátosti, po níž měl vdp. prelát Ledochovský kondukt za zemřelé členy Omladiny, a potom až do půl noci byla venku schůze. Naši služebníci nespali celou noc, neboť musili připravovati skoro ráno oltáře. Ráno přicházelo velmi mnoho poutníků, z nichž někteří oznamovali, že z Bystřice se blíží velký průvod Omladiny. Zatím se tato zpráva roznesla, a po ranních bohoslužbách bylo celé schodiště po cbou stararách plné diváků. Když byl ohlášený průvod u vodní kaple, šel naproti vdp. prelát s Dr. Žůrkem a s P. superiorem. Průvod však nešel po schodišti, nýbrž zahrnul na jízdní cestu. Tisíce diváků od schodiště se valilo ku křížové cestě, aby od tamtud shlédli Omladinu, která si statečně ve čtyřstupu za zvuku hudby ruclavské vykračovala. A všichni diváci byli opravdu nadšeni. Přes 20 řad dorostu orelského šlo napřed, za nimi asi 40 řad bíle oděných družiček, za nimi přes 30 řad Omladiny v kroji, jak mládenců, tak panen, jak Hanáků, tak Zahoráků, tak Valachů. Nedávno založená Omladina v Podhradní Lhotě svým valašským krojem také zpestřila průvod. Dále následovalo několik set Orlů a Orlíc a Omladiny ve čtyřstupu. Průvod se ubíral na louku u Sarkandrovky, kde měl promluvu nejd. p. prelát Ledochovský. Po té uspořádal se průvod Božítělový. Přidaly se k němu řeholní sestry Sv. Kříže, které přivedly sirotky z Lukova, a dcery božské lásky z Opavy; zatím ostatní kněží se v sakristiji připravovali, a pan prelát

vrátiv se do chrámu vzal N. S. O. a za asistence Jos. Tábořského z Bystřice, Fr. Štěpánka, katechety z Brna, Fr. Bělocha, katechety hodoňského, a Ad. Honíga, polního superiora z Brna, kanovníka Daňka, arcikněze holešovského Hikla, Jos. Herodka, far. z Rusavy šel ku čtyřem oltářům: pomníku padlých, VI. zast. (Veronika podává roušku Kristu Pánu), k 11. zastav. a ku slezskému staré křížové cesty. Za N. S. O. ubíral se továrník V. Zbořil s rodinou, jakožto patronátní zástupce Matice Svatoh. a velké zástupy věřících. U oltářů zpívala Omladina žeranovská. Také se účastnilo průvodu 167 žáků z Frenštátu, které přivedl kaplan Ant. Mochola. Průvod začal o ½10. hod. a skončil o ½11. hod. Po něm měl kázání v kostele kanov. Daněk, venku Dr. Žůrek, a o ¼12. hod. byla pontifikální mše sv. O 1. hod. byla u pomníku padlých pobožnost, a po ní na louce sjezd Omladiny, na němž Ant. Janalík, poslanec z Mysletic a Jos. Dovrtěl, rolník z Kostelce na Hané dokazovali potřebu organizace, a mládenec Horníček z Karasína líčil, jak na západní Moravě organizace je na postupu. Po mnohých proslovch děkoval Ad. Honig z Brna Omladině za nadšení, jež vřela do srdcí starších mužů a žen, kteří vidouce zvláště ve větších městech jen manifestace protikatolické jsou malomyslní a nemají valné naděje v budoucnost. Po takové však slavnosti odcházejí s pevným úmyslem bojovati pro Království Kristovo. O 3. hod. bylo požehnání a Omladina provázena hudbou ruclavskou odcházela. Bylo tu též procesí z Derfle a Omladina odtamtud s praporem od nejd. arcibiskupa ve svatodušní svátky posvěceným. Mezitím, co se konala schůze Omladiny, čekal již před chrámem průvod z Morávky u Těšína (200) s kapl. Kar. Bialkem, kteří tu zůstali celé pondělí a konali si tu krásné pobožnosti i světelný průvod a adoraci. Teprve v úterý časně ráno odešli. V poledne přivedl Dr. K. Stuchlý spirituál z Oder měšťanskou školu (90) a odpoledne Vladimír Eller, farář z Blížkovic a Jos. Vaněk, farář z Pavlic 482 poutníků ze západní Moravy. Je to tato leta jediné procesí, které kromě břeclavského, vedeného pí. Capkovou z Brněnské diecese chodí. Ovšem je také letos ohlášeno z Brna na 4. červenec, které však několik let nedojíždělo. Vlad. Eller již jako bohoslovec dojížděl na Sv. Hostýn s Fr. Mikšánkem, děkanem z V. Němčic, oblíbil si si Sv. Hostýn, a chce mu zůstatí věrný. Poutníci 1. června dopoledne odešli v dešti. 3. června na svátek Božského srdce bylo 50 poutníků a krátká promluva při mši sv. před vystavenou N. S. O. Odpoledne přivedla učitelka z Bystřice žáky, a v sobotu 3. června ráno Fr. Mikulka, kaplan z Kroměříže 65 žáčků. Odpoled. 3. června v sobotu průvody z Val. Meziříčí s kaplanem Jos. Š. Štrajtem a Jos. Tábořským, s mariánskou

družinou v kroji a s hudbou z Roketnice s far. Ant. Podivinským (400), z Kokor s administr. Frant. Přídálkem a s hudbou z Vel. Týnce s kapl. Dr. J. Kalabisem (100), z Majetína (120) a mariánská družina z Uher. Hradiště s kapl. Jos. Pospíšilem, z Mořkova. V neděli ráno z nenadání se objevili ve chrámě 3 dospělí ministranti v červených komžích s modrými šerpami nesoucí kříž a dvě korouhve, za nimi dva kněží P. Vlad. Dreiseitl, superior z Opavy a Karel Plaček, far. z Buclavic na Hulčínku, za nimi 2 prapory mariánských družin opavských: mužů a žen; následovaly družiny ve čtyřstupu. Z Opavy 125, z Oldřichova 9, z Benešova 32, z Buclavic 40, z Ludgěovic 42, z Kozmic 17. Dostali na dráze 4 vozy a vyjeli z Opavy v sobotu večer, nemusili nikde přesešati a ráno dojeli do Bystřice. Měli snížení 33%. V neděli večer měli klanění se N. S. Oltářní a světelný průvod a v pondělí dopoledne se rozloučili se Sv. Hostýnem. Když roku 1908 16. srpna přivedl P. Skalský mariánskou družinu opavskou, zanechala tato tu na památku stříbrné srdce, na němž byl vyryt nápis: Slezští ctitelé Mariánští odevzdávají nejblahoslavnější P. Marii Svatohostýnské v jubilejním roce o 2. sjezdu mar. družin dne 15. a 16. srpna 1908 v ochranu své vlastní srdce.« Také i těmto poutníkům se na Sv. Hostýně velmi líbilo, vždyť se tu mohli celý den nerušeně modlití.

Počasi v dubnu bylo v první polovici celkem teplé, až na noční mrazíky 6. 7. a 8. dubna (6. dubna asi pětkrát padal sníh; od 9.—14. dubna bylo v poledne 14° C; 13. dubna na svátek Ochrany sv. Josefa se ukazovaly mraky, 14. d. ve čtvrtek odpol. přšelo, večer byl měsíc v kole, v pátek přšelo celý den, večer k dešti se přimísil sníh, v noci mrzlo, byl —1°, takže sníh na trávě, střeše a kamení zůstal, ale na hlíně se rozpouštěl; v sobotu odp. opět se dalo do deště a do sněhu, v noci sněžilo a mrzlo, v neděli 17. dubna byl celý vrch bílý; ba v neděli při severovýchotním větru celý den chumelilo, a byly závěje přes půl metru vysoké; jinak bylo asi na 3 dm sněhu. V pondělí mlha, v úterý mraky nad samými horami, ve středu celý den plískalice. Sníh padal hustě, z části se rozpouštěl, z části se usazoval; některá okna byla úplně sněhem zalepena. A při tom se stavěly stožáry, v ambitech děvčata slavkovská pletly věnce. Ve čtvrtek se chvílemi ukázalo slunce, ale za to v pátek, kdy většinou průvody vycházejí na první pouť, celý den přšelo; u nás napršelo 17 mm. A přece v poledne již tu byli Vrahovští, kteří přijeli zvláštním vlakem do Bystřice, a k večeru jiné menší, zvláště však z Kralic s kaplanem, kteří šli také celý den pěšky v dešti. Poutníkům se zatopilo, takže ač byli do niti mokří, přece se osušili. V sobotu byly

leckde sněhové skvrny, a až když nejdříve arcibiskup byl vezen nahoru, se ukazovaly od jihu tmavé mraky, přece nepršelo, ani v neděli. V neděli byly 4°, takže mohla být část akademie venku, a také měl Dr. Žurek venku kázání. Do konce měsíce trvalo mírné počasí.

29. 30. dubna a 1. května byly bouřlivé dny: v pátek 29. dubna byla bouřka nad Lipníkem, v sobotu 30. d. okolo Hostýna; v Bystřici udeřilo do hromosvodu na kostelní věži, a v neděli odpoledne hřímalo stranou k Vsetínu a Vyzovicům, a v pondělí před večerním požehnáním byl liják na Zdounecku a Tovačovsku.

Průměrná teplota byla 5.2^o 3. a 4. dubna 8^oC, 10. dubna 10°, 17. dubna —2°, 24. dubna 3°, 1. května se oteplilo na 9°.

Za celý měsíc napršelo 103 mm. 15. 16. a 17. dubna napršelo 66 mm.

2. 3. 4. 5. května pršívало. Jasení na cestě odpol. zmokli, a padaly také kroupy. Na svátek Nanebevstoupení Páně dopol. bylo jasno, odp. pršelo. Při západu slunce celá obloha zatažena, jen na západě světlé mraky; proto bylo možno poznati dražanskou vysočinu, pahorky, jako Předínu, Kosiř, a údolí za ním, a jedli za Plumlovem. Podobný západ slunce byl v pátek 6. května; právě před požehnáním jel vlak z Prostějova okolo Vrbáteckého cukrovaru, a jiný vlak byl za Pivínem. Nízká mlha ležela na rovině, a vyčnívaly z ní věže kostelů olomouckých, a na levé od Olomouce směrem k Senici.

10. dubna jsem doprovázel P. superiora do Bilavska, kde dával duchovní cvičení Omladině. Když jsem se vracel domů, a byl jsem nad Slavkovem spatřil jsem jak padá meteor právě o 1/48. večer směrem k Loukovu.

Dne 25., 26. a 27. dubna zasazoval mnteur z Rakovníka Václav Hornof, nový obraz ze šamotek na XII. zastavení nové křížové cesty. Přijel také na pouť původce obrazu akad. malíř Jan Köhler, přijal sv. svátosti, a pohledem z rozhledny byl uchvácen.

Počasí v květnu. V neděli 1. května dopol. jasno, odpol. zamračeno a nad Vsetínem a Vyzovicemi bouřka. 2. května večer nad Zdouneckem a tovačovskem tmavé mraky. 3. a 4. května pošmurno, odpoledne pršelo i kroupy padaly, 5. a 6. května zamračeno, 7.—10. května slunce, odp. 10. kv. pršelo a hřímalo a až do 13. střídavé počasí, do 20 května slunce, v noci však o 1/3 hod. bouřka a liják, napršelo 29 mm, pak až do pátku po Božím Těle jasno; v pátek odpol. však nad Hranickem a večer nad Kroměřížskem a Olomouckem tmavé deštivé mraky, u nás však nepršelo. V neděli dopol. právě když byl průvod schylovalo se k dešti, ale zdrželo se to; až do posledního května, právě, kdž Moravsko-Budějovičtí vkročili

do chrámu blýskalo se a pršelo; také : 1. června poprchávalo, 3., 4. a 5. červ. vedra; průměrná teplota v tyto 3 dny 24^oC. Za květen průměrná teplota 13.8^oC; největší chladno 6. května ráno 1.5^o; na ledové muže bylo 10^oC, 1. května bylo 9°, 8. května 12°, 15. a 16. května 17°, 22. května 12°, 29. května 15^oC. Napršelo za květen 56 mm; od 2.—5. května 15 mm. 1. června se večer na Vizovsku blýskalo a večer málo u nás pršelo; ve čtvrtek 2. června dopoledne byla dole mlha, která se v poledne zdvihala a odpoledne mezi 1.—2. hodinou od východu vystupovalo vějířovité mračno se světlými skvrnami. Na Trenčínku prý bylo velké krupobití a na Vizovsku průtrž mračen; u nás o 1/3 hod. málo pršelo.

Milá vzpomínka. Před 40 lety 5. července r. 1881, telegrafoval ndp. arcibiskup, tehdy kaplan příborský, Ant. Cyril Stojan z Říma redakci »Hlasu« do Brna: Audience čtyřhodinná, velkolepá. Strossmayer mluvil jménem poutníků. Svatý Otec nadšeně připomenul velký úkol Slovanům Bohem určený. Velehrad obdrží částku nalezených cyrilských ostatků, pro Hostýn, Radhošť posvěceny na památku obrazy. Výbor.

Podrobnější zprávu o římské pouti a jejím zakončení na Sv. Hostýně 4. září roku 1881 přineseme v příštích číslech. Zprávu tuto již r. 1881 připravil do tisku sám nynější ndp. arcibiskup. Až posud však nebylo uveřejněna. Čtenář z ní pozná, jak velké úmysly, jak nadšené srdce pro Pannu Marii, pro obrácení Slovanů měl tehdejší 30letý kaplan příborský Ant. C. Stojan.

Úmrtí. 4. dubna 1921 zbožně v Pánu zesnul v Bystřici p. H. ve stáří 83 roků Ant. Šula řídicí učitel ve výslužbě. Byl to jeden z těch, kteří se nestyděli žít s kněžími v přátelství a pečovali o kostelní hudbu, a on zvláště na Sv. Hostýně. Brněnský Hlas 29. května, 1878 popsal průběh generální visitace konané v děkanství holešovském, v Mysločovicích, Rudslavicích, Kurovicích, Žeranovicích, a 19. května bylo papežské požehnání na Sv. Hostýně; bylo asi 30.000 poutníků. Pisatel píše: »Častěji jsem byl již na Hostýně, ale zpěvu tak krásného, tak dojemného, jako tenkrát jsem tam ještě neslyšel. Všecko se skutečně spojilo a vynasnažilo, aby dojem výkonu byl úplný a dokonalý. Přispěl k tomu bystřický p. nadučitel Ant. Šula a zpěvácký spolek bystřický »Hostýn«. Po chorálním introitu statuit provozována mše Cunibert od Rampise smíšeným sborem. I sponsorií upotřebil p. nadučitel gregoriánských, nad kteréž zajisté krásnějších není. Ač podnik tento opraveného zpěvu církevního ve smyslu spolku ceciliánského, ve kterém náš výtečný vp. P. Křížkovský v Olomouci nadšeně pracuje, u nás první byl, podařil se nadej všecko očekávání skvěle, překvapil a upokojil každého, kdo milovníkem je hudby

a zpěvu církevního a nepřítelem intrád a figurálek, které nyní Bohu chvála již všude téměř v opovrženost zaslouženou přicházejí. Vp. P. Křížkovský, který nám písemně projevil svou lítost, že mu nemožno přijít na Hostýn k řízení kůru, jelikož pro churavost právě ten čas do Karlových Varů se odebirá, bude zajisté potěšen nad tímto podnikem, kterým opět jedno město pro jeho školu získáno jest. Poznal v tu neděli zajisté i přítomný lid, že zpěv přesně církevní, čistě provedený, jediný jest, který se hodí pro chrám, služeb Božích důstojen jest, a člověka modlícího se skutečně v kruh nadsvětový povznáší. Těšíme se v Bystřici, že příčinnivý pan nadučitel s ochotným zpěváckým spolkem nyní častěji podobným způsobem k oslavě služeb Božích přispějí, jakož i že gregoriánská responsoria u nás navždy vytlačí všecka jiná moderní. Pisatel (zdá se to býti bystrický kaplan P. Koutný) popisuje dále slavnost apoštolského požehnání. Zesnulý pan nadučitel také i jindy o větších slavnostech řídil kostelní zpěv, nenabídl-li se právě jiný zpěvácký sbor, buď z Holešova, neb z Kroměříže, neb z Val. Meziříčí; což se za dřívějších dob častěji dalo. Ještě 15. srpna 1901 zpíval tu kterýsi zpěvácký spolek. Když ve válce musil varhaník hostýnský na vojnu, nabídl se staříček pan nadučitel — měl již 80 let — a choval v neděli a svátky hrát na varhany. O. v p.

3. dubna zemřela v Moravské Ostravě sestra III. řádu sv. Frant. Marie Bromníková, která vroucně Matičku Hostýnskou milovala a přes 30 let poutníky k ní vodila. O. v p.

Štočky k našim obrádkům zapůjčila nám laskavě firma **Ikona, Dolanský, Olomouc, Dómské nám.**

Pozor! Pozor! Pozor! Dívky pozor! Dovídáme se, že po Moravě a Slezsku jsou mladá děvčata od různých agentů a agentek lákána do Prahy neb jiných větších měst. Slibem výnosné služby vylákají nezkušenou, a pak ji zaprodají do různých kabaretů a vináren, kde za několik těch korun ubíjejí pak tělo i duši ubohé. Nedejte se zlákat! Když nemusíte, neopouštějte drahý domov pro bezcenný trpyt neb cinkot ďáblových dukátů. Nevydávejte v nebezpečí spásu své jediné duše. Nezapomeňte: »Co platno člověku, kdyby celý svět získal, na duši své pak škodu utrpěl!« A když přece chcete štěstí své mezi cizími zkusit, nevydávejte se do Prahy, aniž byste nedopsaly sekretariátu »Nádražní misie« v Praze II. na Slupi 14, který Vám už další zařídí. — Dpp. faráře, katechety, katolické matky prosíme, aby upozorňovali všude na náš spolek a »Nádražní misii«. Matka dobré rady jistě vše odmění. — Karla Dvořáková, sekretářka, v Praze II. na Slupi 14.

Zasláno. Brožury Dr. Fr. Xav. Nováka vydávané nákladem časopisu »Našince« v Olomouci přišly všude jako na zavalanou, ba někde, jako by lidé už dávno byli toužili po takové populární publikaci. Náklad I. čísla (»Apoštolé Československé církve«, cena 80 haléřů) a náklad čísla druhého byl už úplně rozprodán a muselo býti přikročeno k novému vydání. Aby ostatní brožury (bude jich asi 10) mohly se tisknouti a expedovat najednou, je zapotřebí, aby naše sekretariáty, spolky, duchovenstvo, organizace, farní úřady a hlavně jednotlivci na pevně objednali. Objednejte hromadně a to k vůli úspoře na poštovním a zjednodušení expedice. Všude a skoro v celé naší republice je a bude těchto brožur třeba. Na 12 výtisků — 1 zdarma. Objednávky adresujte: Administrace »Našince« v Olomouci.

Duchovní cvičení pro učitelky konati se budou po 20. v klášteře ctih. Školských sester v Přerově od 16.—20. srpna t. r. Podmínky přijetí jako loni. Přihlášky přijímá velect. pí. představená Školských sester v Přerově (na Šířavě) do 1. srpna t. r. Prosíme naše horlivé duchovenstvo, aby laškově význam a důležitost duchovních cvičení objasnilo a exercicie doporučilo. 16. srpna o 2. hod. odpol. mimořádná valná schůze Katolické jednoty českých učitelek.

Pomník padlých: Maria Mulačková Kateřinky 5 K, za † Jana Rozehnal z Hlučínská 5 K, Fr. Baštářová Hradčovice 5 K, nej. z Hůrky 1 K, z Urbanova nej. 50 K.

Socha k srdci Páně: nej. 50 K, nej. 8 K, Obědkovice nej. 2 K, Fr. Vysloužilová 5 K, Kar. Bartošová Rymice 15 K, Kar. Nezhyba Přerov 3 K, A. Jahodová Rynice 3 K, A. F. 10 K.

Hlavní oltář: Ludmila Kyvalová Brno 50 K,

Elektrika: nej. ze Žákovic 50 K.

»Čech« 18. května 1921. Velké jubilejní slavnosti mariánské v Puy v Auvergní ve Francii konány v dubnu, zázračná socha P. Marie nesena v průvodu, jehož se účastnil arcibiskup v Bruges, 6 biskupů a přes sto tisíc věřících. Město nádherně osvětleno, prapory nesčetnými vyzdobeno. — K slavnostem orleánským sv. Joanny z Arku přijel papežský delegát kardinál Granita di Belmonte.

Velké manifestační pouti do Lurd hlášeny jsou z různých katolických zemí. První velkou pouť vykonají v květnu francouzští katolíci ze Švýcar, v červnu angličtí z Londýna za vedení biskupa z Brentwoodu. Belgičané pořádají trojí pouť, v dubnu, v září a v srpnu katolíci flámští z Belgie. Rovněž Irčané, Španělé. Lucemburští ohlašují zvláštní výpravy do Lurd. Nejvíce však letos připravují se na srpen Francouzi, ohlášeno jest již nyní na 14 zvl. vlaků s nemocnými a jejich přáteli, kteří v Lurdech u Matky Boží hledati chtějí útěchy, posily a — uzdravení.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K. v Americe 0·5 dol. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Dr. Josef Huráň: Assumpta est (báseň) str. 113. — F. G.: Dva obrázky z duchovní správy str. 115 — Dle P. Neschlera T. — P. Fr. Vidanský T.: Život P. Marie, str. 116 — P. Josef Stryhal T. J.: Dumy Svatohostýnské str. 118. — P. Konrád M. Kubeš S. J.: Zdrávas! str. 119. — Alois Dostál: Pomněnky svatojanské str. 121. — Lahyrtz: Mše sv. (Liturgický výklad) str. 122. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna str. 126. — Obrázek: Průvod z Morávky str. 114.

.....

Ctitelé Svatohostýnské Matky Boží

Dne 14. srpna večer v 7 hod. bude uvítací řeč, potom adorace nejsv. Svátosti a sv. požehnání, o půl 9. hod. světelný průvod a po něm večerní pobožnost.

Na svátek Nanebevzetí P. M. dne 15. srpna budou jak v minulém čísle jsme oznámili od 4 hod. ráno mše sv. a podávání sv. přijímání. V 6 hod. bude kázání v kostele i venku, potom zpívaná mše sv. V 10 hod. kázání s desátkem: »Který Tě, Panno, na nebi korunovati ráčil« s vyzváněním, slavná mše sv. za dobrodince svatohostýnské, po ní průvod s Nejsv. Svátostí. Odpoledne o 1. hod. promluva na rozloučenou a sv. požehnání. Na večer a ráno dne 16. srpna budou mít terciáři schůzi a pobožnost.

Dne 20. srpna v sobotu o 5. hodině přijede nejd. pan arcibiskup **Dr. Ant. Cyr. Stojan**. V 7 hod. večer průvod členů Matice Svatohostýnské od románské kaple do kostela, vzývání Ducha sv., promluva, litanie a sv. požehnání, potom vyzvánění hran a pobožnost za zemřelé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské. Oslavíme při tom **dvacetipětileté trvání Matice** a vzpomeneme všech v Pánu zesnulých členů a dobrodinců.

V neděli dne 21. srpna o půl 6. hod. ráno kázání, mše sv. u hlavního oltáře se společným sv. přijímáním za živé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské a u vedlejšího oltáře mše sv. za zemřelé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské, na to kondukt za zemřelé údy Matice Svatohostýnské, průvod s nejsv. Svátostí oltární.

O půl 9. hod. bude **valná hromada Matice Svatohostýnské** s obvyklým pořádkem: zpráva jednatelská, pokladniční atd. V 10 hod. kázání s desátkem: »Který tě, Panno, na nebi korunovati ráčil« s vyzváněním, slavná mše sv. a slavné Te Deum. V ostatní dny v oktávě budou mše sv. od 5—9 hod., večer v 7 hod. litanie a sv. požehnání. Jiné pobožnosti zařídí se dle daných poměrů.

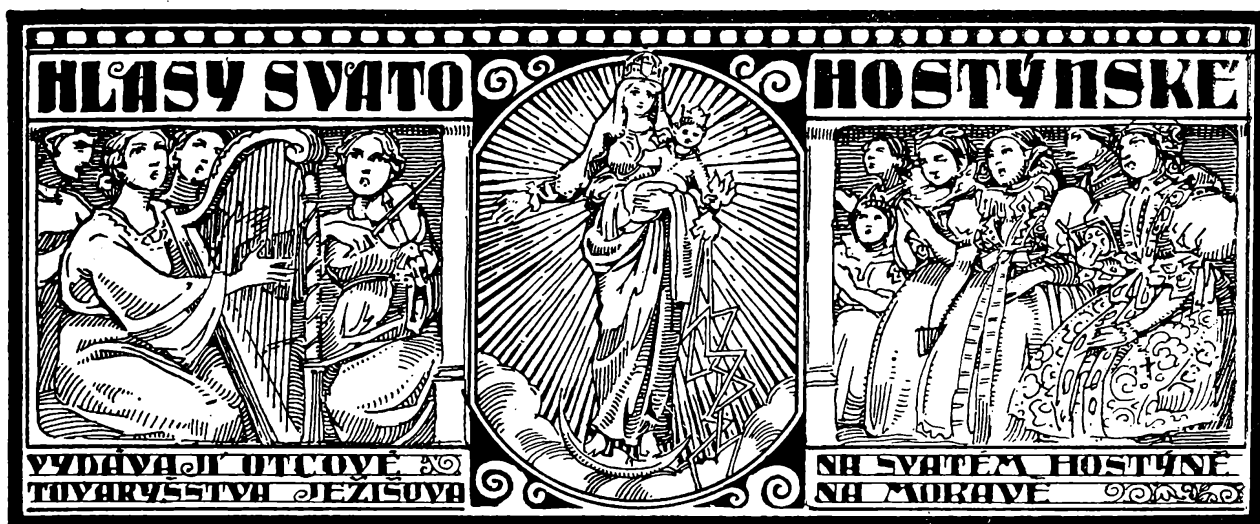
Komu možno, přijď se potěšit a povzbudit. Přejeme Vám všeho dobra na Pánu Bohu na přímluvu Matky Boží Svatohostýnské, sv. Cyrila a Methoda i bl. Jana Sarkandra.

Na Sv. Hostýně, o svátku Navštívení P. Marie 1921.

Výbor Matice Svatohostýnské.

.....

Počasí v červnu bylo střídavé: prvních 5 dní až 25°, 7. 19. 22. června ráno 3.5^o. Mráz, který velmi poškodil úrodu na Valašsku, se k nám nedostal. Také i v polovici června bývalo méně než 10°; ostatní dny mezi 10°—20°. Průměrná teplota byla 13.4^o. Za celý měsíc napršelo od 1.—25. června 39 mm v 13 dnech, takže skoro každý druhý den poprchávalo. I na svátek sv. Antonína, kdy ndp. arcibiskup uděloval sv. biřmování na Slovácku u sv. Antonína, tu pokrápělo. Úplně jasných dní nebylo mnoho: 5. 8. 17. 20. 26. 27. 28. 29. 30. června; ostatní dny bylo buď úplně, neb střídavě zamračeno. 15. června večer bylo možno jasně viděti svah drahanské vysočiny, a 23. června — ač bylo poněkud zamlženc — objevilo se na obzoru asi 20 svatojanských ohňů; nejvzdálenější byl asi u Spálova. Začátkem července bylo většinou zamračeno; 4. července v poledne hřmělo, a odpoledne, když vešel průvod od Těšína do chrámu, přšelo. 7. července večer se ukázal Praděd a hory na severní Moravě.

Dr. Josef Huráň.

Assumpta est . . . !*)

Kraj, v šero zatopen — hvězd bledně svit,
 východ se zardívá a strojí k ránu.
 Slyš, cedrů šum se nese od Libánu,
 brav gazel spěchá čisté proudy pít
 z vod Jordánu. V dob dávných zadumání
 své hlavy v Kades palmy štíhlé sklání,
 v cypřišů hájích Sion vážně sní,
 Kraj šerý šalvějí a myrrhou voní,
 dech libý růží z Jericha sem honí
 s šepotem větéřkové líbezni.
 Skví olivy se sličné stříbrolisté
 v měsíčním lesku jako palmy čisté,
 v hladině vod se shlíží javory.
 Hvězd bledně svit — víc východ zardívá se
 a vstává Sion v červánkové kráse.
 Jitřenka padá v posled za hory.

To zaplál blesk, či hvězda s nebe slétla?
 Kraj zajásl a pramen tryskl světla
 a zazářil, kam včera s pláčem klad'
 sbor apoštolů na bok šedé stráně
 v hrob panenský přesvatou matku Páně.

To zaplál blesk, či hvězda spadla snad?!

Sbor andělů se snesl s nebes výšin
 v posvátný kout ten tajuplných tíšin —
 jich zlatý proud se rozlil po kraji.
 V jich čele Boží muž, jenž v Nazaretu
 byl přines spásy zvěst a radost světu,
 tam stanuv zaplesal — a všichni jásají:

»Vstaň, družko spanilá, vstaň, přítelkyně,
 a k nám již přijď, přijď v naše zlaté síně.

*) To jest: Vzata jest do nebe.

Po boku Syna věčném na trůnu
 buď nebes Paní, dcero ze Sionu
 buď vládkyní, nás nebes legionů!
 Bůh sám Ti vtiskne hvězdnou korunu
 na čisté čelo, holubice bílá,
 jež jediným jsi vlasem poranila
 všech světů Pána v srdci přesvatém.
 Vstaň, Panno Panen — Matko věčné lásky!«

A cherub jasný láme hrobu svazky —
 sbor serafínů s lásky záchvatem
 se v hymnus vítězný a slavný dává —
 a Panna svatá v nebes jasu vstává
 tak krásná, jako zásvit dennice
 se vznáší jako slunce v plném jase,
 nad lunu spanilejší usmívá se
 vstříc cherubům, jichž zářné tisíce
 jak hvězdy bílé kolem slunce víří,
 jásají a pějí, v plesu hýří:
 Buď zdráva, Panno, polní lilie,
 buď zdráva, chloubu, slasti Israele,
 buď zdráva, Panno, Matko Spasitele!
 Tvor všecken koř se jménu Marie!«

A nebe vzplálo — v jeho zlaté síně
 Syn Boží vítal tu, v již čistém klíně
 skryl k lidstva spáse div své veleby.
 A zajásalo nebe — v echo země
 se zachvěla. A nad hor modré témě
 se vzneslo slunce zářné na nebi.
 Se zaskvěl Sion zlatem v jeho jase —
 kraj vzbudil se — hned v radost odívá se.
 Vzlet' skřivánek až k modru zhaslých hvězd
 a z hrdélka mu tryskly stříbra proudy —
 a za ním tisíce se vznesly z hroudy
 a v jeden zněly ples: Assumpta est!

Průvod z Morávky (okres Frýdek, Slezsko) na sv. Hostýně, dne 29. května 1921.

Dva obrázky z duchovní správy.

V době, kdy šilným náporom pracuje se pro heslo »pryc od Říma«, vzpomínám na dva případy ze své duchovní správy, které tuto čtenářům »Hlasů Svatohostýnských« jakož i všem ctitelům mariánským vůbec sděluji.

První obrázek: Návrat. Když jsem pracoval v duchovní správě v M., navštěvoval jsem jednu stařenku, která delší dobu nemocí upoutána byla na lože. Kdysi při takové návštěvě sdělili mi domácí, že v domku jest také vážně nemocná žena evangelička, která si přeje, bych ji také navštívil a sv. svátostmi zaopatřil. Navštívil jsem tedy nemocnou a vyslechnuv její přání, promluvil jsem k ní o nejnútnejších věcech víry a zařídil pak ihned potřebné věci při úřadeh. Vše vyřídilo se rychle, a nemocná byla přijata do církve a sv. svátostmi zaopatřena. Když mezi jiným povzbuzoval jsem nemocnou také k důvěře ve přímlovu Matky Boží, nemocná mlčky pozvedla ruku, ukazujíc k obrazu, jehož jsem sobě ve přítmi pokoje nevšimnul, byl to obraz Panny Marie čenstochovské. Ten třeba němý pohyb ruky a ten mariánský obraz u evangeličky řekl mi dosti. Nemocná ctíla, třeba svým způsobem, Matku Boží, a ta jí vyprosila milost návratu do katolické církve před hodinou smrti.

Ale přišlo na ní ještě vážné pokušení. Bývalí její souvěrci oznámili věc svému pastorovi ve V., a ten i s pomocníkem přijel k nemocné; nedověděl jsem se, co k ní mluvil, kterak ji přemlouval, ale dá se souditi, že se všemožně vynasnažil získati ji zase pro sebe, vždyť věděl, co znamená, když někdo umíraje opouští jeho vyznání a utíká se do katolické církve. Dovědév se o této návštěvě, pospíšil jsem k nemocné, abych se přesvědčil, jak zůstala pevnou; a jak jsem se potěšil, když mi nemocná s klidem pravila: Ano, byli tu, byli, ale já jsem se jim nedala, obrátila jsem se ke stěně a řekla jsem: dejte mi pokoj, co jsem chtěla, to už mám. Na krátce potom zemřela.

Druhý obrázek: Odpad. Byl jsem duchovním správcem na horské osadě, v níž byli také protestanté. Kdysi dostavili se ke mně snoubenci. Nevěsta pocházela z kraje, kudy z velké části Valašska se ubírají poutníci na sv. Hostýn, podávala svůj křestní list z katolického farního úřadu, pravila však, že jest evangeličkou. Ve křestním listě byla jedna rubrika prázdna a tušil jsem hned, co se stalo a co nevěsta také potvrdila; katolická její matka se zapoměla, k vůli sňatku odpadla k evangelíkům a nevěstu jako malé dítě převedla s sebou. Sňatek zmíněných snoubenců byl uzavřen, a po nějakém čase vrátila se snoubenka do církve katolické. Když jsem k ní při náboženském vyučování mluvil o účtě Matky Boží, učinila o své nešťastné matce tuto poznámku: »Maměnka vždycky pláčou, když vidí okolo našeho jíti poutníky na sv. Hostýn. Poznámek už netřeba.

Život P. Marie.

25. Radostné velikonoce Matky Boží.

Na nebi probouzela se zora, když třetího dne po půlnoci Spasitel vstal z mrtvých. Můžeme si děj a slávu tohoto vzkříšení představití asi takto: V noci velikonoční odebrala se oslavená duše Kristova u velikém slavném průvodu praotců, svatých a andělů z předpekli do hrobky, kde odpočívalo tělo nepohnutě, krásně jako mramorový obraz, se znameními ran, avšak bez nádechu porušení a rozkladu. Božství, které nikdy ani od duše ani od těla se neodloučilo, sprádalo svatozář okolo mrtvolcy. Koření, voničky a masti vydychovaly sladkou vůni. Vykupitel ukázal praotcům znamení ran a dal jim tajemným způsobem všechna muka seznati. Ale potom jakoby se oslavená duše sklonila nad mrtvolou, splynula s ním takorčka, a tělo živé a osvícené, duší a božstvím proniklé, povzneslo se a vystoupilo z obalu pláten. Vše bylo plno světla a lesku, a tmavá hrobová skála zmizela před slávou z mrtvých vstalého. Pán byl nekonečně krásný, velebný a přívětivý zároveň. Tělo bylo jako produševněné, průsvitně bílé a růžové. Rány, z nichžto jemné paprsky k prstům vybíhaly, byly na pohled velice příjemné, jako důleček na tváři dítěte. Roucho, podobné volnému pláští, hned zářilo jako světlé mračno ve svitu slunečním, hned se skvělo zlatem anebo nachem jako okraj ranních a večerních mračen. Jaká to byla nyní radost, býti Bohočlověkem! Noc pozemského života minula, radost a jen radost, čest a moc tvořily nyní život. V nevnosti života tohoto pozvednul Spasitel své oči a své ruce k Otci nebeskému, jakoby se mu chtěl představití v oděvu slávy, jako Syn Boží také dle těla, a jakoby mu chtěl prvotiny svého oslavení obětovati. Zdálo se, jakoby nejsvětější Trojice se nad ním skláněla a Otec pravil: »Syn můj jsi ty, dnes jsem tebe zplodil« (Ž. 2, 7.), to jest k novému, podivnému, bohorovnému životu podle člověčenství. A praotcové divili se, jásalí, a v mohutných sborech velebili z mrtvých vstalého Pána.

Když Spasitel nebeskému Otci vzdal čest, zpomněl také své milé matky a chtěl jí, jak jistý starý básník se prostě vyjadřuje, »přáti radostné ráno« a jí sám první zvěst o svém vzkříšení podatí. Písmo svaté o zjevení tomto, jež bylo první ze všech, nemluví. Než v životě Spasitelově dalo se vše co nejvíce, jak se slušelo a patřilo. Maria stála Vykupiteli dle přirozencosti a milosti nejbližší. Od ní měl život, nyní slavný a radostný a na dosažení této oslavy měla Maria nejvroucnější podíl. Také ona mohla v jistém smyslu říci: »Dnes jsem tě zplodila«, t. j. dnes jsi nabyl onoho života, pro který jsem tě porodila, ty jsi můj syn také ve stavu slávy. Co též ubohá matka vystála při jeho smrti! Jak věrně a statečně vytrvala při něm až do pohřbu! S jakou jemnocitností a velikomyslností nahradil Pán učedníkům a učednicím všechno utrpení, jež proň podstoupili! A ku své matce měl by býti méně jemnocitný a velikomyslný? Jak důstojně a dojemně se připravovala na zmrtvýchvstání synovo! Její víra a naděje neznala mezí. S velikou touhou a horoucí žádostí očekávala jeho příchod. Touha praotce Jakuba (Gen. 45, 28) a Tobiáše (Tob. 10, 5) po synech byla jenom stínem touhy její. Se vřelou modlitbou vyprosila si konečně příchod svého syna. Taková matka zasloužila zajisté zvláštní útěchy. A jak mohl Ježíš jí jako matku jinak potěšiti, než že přišel sám, očividně ukázal, že je na živu, je blaženým a už nikdy nezemře? A to se nyní stalo tím, že se jí ukázal, jí svou slávu zjevil, jako to nikomu dosud neučinil. Ano, on jí pozvednul k docela nadobyčejnému nazírání a k nepochopitelnému spolupožitku svých božských radostí, sdělil jí účel svého dočasného pobytu na zemi a poukázal na její účast na tomto slavném díle. Maria neobjevuje se mezi svědky zmrtvýchvstání Páně. To je údělem apoštolů, učedníků a svatých žen. Maria je důstojností svého mateřství nad všechny tyto řády vyvýšena. Ne svědectví, nýbrž slast ze slavného vzkříšení je zůstavena pro Matku Boží při slávě Božího hodu velikonočního. Jako matka stojí u jesliček, jako matka stojí u kříže a jako matka stojí u oslaveného hrobu vzkříšeného Vykupitele.

Dle maleb starých, zbožných mistrů můžeme si utvořiti roztomilý obrázek tohoto shledání.

Pro radost a očekávání Matka Boží v neděli velikonoční ani neusnula. Oděla se v nejlepší šat, dala do pořádku vkusně svůj pokojík, postavila rozmarýnu a kvetoucí myrtu na okno a pak odebrala se na modlitbu.

Ó, jak toužebné vzdechy vysílala za svým milým synem do předpekli a s jakými něžnými myšlenkami dlel její duch a srdce u tiché, tmavé hrobky venku za městem! Píseň Šaloumonova neměla by s dostatek slov a myšlenek, aby ženicha jejího srdce přiměla ku příchodu: »Celou noc hledala jsem toho, jehož miluje duše má: hledala jsem ho, ale nenalezla jsem . . . . Ať přijde milý můj do zahrady své . . . zima už pominula, prška přestala a odešla. Kvítí ukázalo se . . . Fík vypustil holičky své . . . Navrátíš se: podobný buď srně a kolouchu jelenímu na horách Bether« (Pís. Šal. 2.) Tak žebronila stále a tiché slzy kanuly po jejích krásných lících.

Pojednou po půlnoci zavzní jemný, sladký zpěv jako nebeských melodií. Její světelníčka se osvětlila jasným leskem, tak že svit její lampičky docela zaniknul. Pán byl tu s množstvím svatých andělů a praotců, kteří sice z úcty zůstali ve předsíni, ale otevřenými dveřmi mohli vše pozorovati. (Dle staršího obrazu v obrazárně lisabonské.) Maria pozdvihla oči s klekátka a viděla — viděla syna k sobě se blížit. Ukázal se jí ve vsí slávy nového života, oslavený a rozradostněný, vysoký, nádherný plášť okolo ramen, drahocennou berlu s křížem v levé ruce, a žehnaje rukou pravou pozdravil ji s plesajícím obličejem a velikou srdečností. Maria padla mu k nohám, klanějíc se mu a vykřikla v radostném pohnutí, zda je to skutečně on? »Ano, já jsem to, milá matko, vstal jsem z mrtvých a přišel jsem, abych ti to sám zvěstoval.« Nato ji s velikou něžností pozvednul, objal ji a přivinul ji ku svému srdci. Současně dal jí, jako nikdy před tím, poznati a nahlédnutí do svého božství a člověčenství, tak že její srdce oplývalo netušenou radostí a nebeským blahem. Nikdo nezakusil takové potěchy velikonoční jako ona. Spasitel splatil jí veškerou lásku a hořký žal, který při jeho smrti zakusila. Pak se posadili, a matka s nepopisatelnou vroucností, láskou a radostí pozorovala jeho svaté, sličné a cslavené tahy, jeho obličej a jeho ruce. Spasitel ukázal jí své rány, dříve tak hrozné na pohled, nyní milé a příjemně ozářené. I tázala se ho, zda už všechny bolesti vymizely a zda už nic netrpí? Načež odpověděl: »Ctihodná matko má, veškeren bol je tentam. Vše je překnáno, už nikdy nebudu trpěti.« To ji potěšilo; i velebila Boha, že jí syna zase navrátil.

Ještě dlcuho hovořili spolu; Ježíš jí sdělil, že ještě nějaký čas tu na zemi potrvá, až se odebere ku svému Otci. Vykládal jí, co všechno ještě na vybudování a dokonání církve učiní a podnikne, a udal jí, jakou účast ona na všem bude mítí. Maria mu děkovala a radovala se za nás, dopercučila mu apoštoly Petra a Jana, jakož i Marii Magdalenu, aby je všechny potěšil, poněvadž proň tolik vytrpěli. Během této radostné rozmluvy, tak znázorněje nám starý obraz z Lisabonu, přišli ku dveřím pokojíčka svaté ženy a Magdalena s vonnými mastmi, aby Pannu Marii vzaly s sebou ku hrobu. Než toho nebylo třeba. Maria měla už dosti útěchy. S patriarchou Jakubem mohla říci a řekla: »Je dosti pro mne, že můj syn žije« (Gen. 45. 28.)

Tak slavila Maria velikonoce, nejslavnější a největší svátek Spasitele a mladého křesťanstva s nevýslovnou radostí srdce. A tato radost trvala stále po celou dobu, co Spasitel na zemi dlel, až k nanebevstoupení. Maria byla asi při všech zjeveních, jimiž Pán své věrné obšťastnil, a všechna probudila novou potěchu a radost v srdci matky. Maria těšila se z oslaveného života, který nyní Kristus Pán vedl. Byl to skutečně život oslavený. Oslavený byl, jsa bez utrpení a povznesený nad obtíže pozemského bytí; oslavený, jsa opravdově božský, any ho božské vlastnosti vyznačovaly; oslavený, oplýváje slavnými skutky, an, jak čteme, mluvil Pán o království Božím (Sk. ap. 1, 3), mnohá zařízení pro církev učinil, víru ve skutečnost vzkříšení a v tajemství o nejsvětější Trojici upevnil (Mat. 28, 19), dvě svátosti, pokání a křest, ustanovil a pro vždy církev na nerozborném základě primátu postavil — samé to milosti docela neoceňitelné. Zvláště

však pocítovala Maria radost na životě převeliké dobroty, lásky a přívětivosti. Jež Pán ku všem bez výjimky, apoštolům, učedníkům a učednicím dával na jevo. Jak plesala Maria a radovala se ze zjevení, jimiž Magdalenu, ženy, svatého Petra a učedníky jdoucí do Emaus oblažil! Ze všeho se těšila se skromnou, tichou, pokornou radostí, jak se na ni slušelo a patřilo. Všechny posilovala u víře, že Pán opravdově vstal z mrtvých, svým sladkým klidem a svatou veselostí.

P. Josef Stryhal T. J.

Dumy Svatohostýnské.

Letos na svátek Božího Těla, ježto u nás totéž slavilo se až v neděli, přišlo méně poutníků. V 11 h. jsme byli hotoví s apoštolskými pracemi. Proto jsem se rád pohroužil do sv. rozjímání. Odpoledne však pravil mi P. Zimmerhackel: Pojďme se projít do lesa. I šli jsme směrem ke Skalnému. Les byl plný osvěžující vůně, jakoby záplati chtěl s našimi kaditelnicemi na počest nejsv. Svátosti. Již jsme přešli Skalné a měli jsme nedaleko vedle sebe na levé straně horu a zříceniny Obřany. Jelikož jsem tam nikdy nebyl, ač skoro z okna svého pokojíku mohu vrch ten vidět, šli jsme na Obřany. Vystoupivše na horu (701 m.), jež je o něco nižší nežli sv. Hostýn (736 m.), viděli jsme krásné údolí mezi Obřany a sv. Hostýnem lesem zalostlé. A nad les vyčníval náš klášter a za ním velebně nesl se k nebi svatohostýnský chrám. Zadumal jsem se stoje na zříceninách starého hradu a řekl jsem si v duchu: Tak tedy zde byli vládci a měli nedobytný hrad na strmé skále, kdežto na protějším chlumu Hostýnském té doby byla jen nepatrná kaple. A kde jest nyní fysická cna síla a panství? Zbyly tu asi dvě nepatrné zdi z toho všeho. A sv. Hostýn za to září celé krajině, z celé vlasti přicházejí k němu poutníci, kteří ani nevědí, že za sv. Hostýnem nedaleko byl hrad Obřany. Za to však tím více uchvacování bývají útěchou a štěstím, že mohou na několik hodin stanouti, kleknouti, pomodlit se u Matičky Boží Svatohostýnské. Bylo i sv. Hostýnu zažití doby těžké, že zdálo se, že zahyne. Vzpomeňme jen na rok 1620, kdy byl spustošen a na rok 1787, kdy byl odsvěcen. A přece stkví se a vábí k sobě stále tisíce a tisíce šlechetných duší.

Co to táhne poutníky na sv. Hostýn? A ježto docházejí tím upokojení, tedy jinými slovy: Co nás to upokojuje na sv. Hostýně? Pohlédněme na dno srdce lidského a kterou touhu tam najdeme? Člověk míří k pravdě a jest upokojen, když třímá pravdu. I blud, aby za sebou někoho mohl strhnouti, musí mít aspoň zdání pravdy. Co věnuje lidstvo na poznání pravdy! Co jest škol, co knih, časopisů a rozmanitého bádání vědeckého! A touha ta se neupokojí, dokud nepříjde k poznání poslední příčiny všeho, Bcha. —

A když vystoupíme na sv. Hostýn, otevírá se nám krásný výhled na púl Moravy. Ale to není to, proč tam lidé vystupují. Jiný výhled duchovní otevírá se oku duše tvé u Matičky Boží svatohostýnské. Jest tu Máti Boží, jež divy tvoří. V tom tkví základ celého křestanství. Jest osobní Bůh, jež může zasáhnouti do zákonů přírody, Ježíš Kristus jest Syn Boží, jež přišel nás vykoupit. Tu si připomínáme i svůj cíl, tu tane nám na mysli i cesta k cíli tomu, příklad Panny Marie a jejího božského Syna.

Na sv. Hostýně rozum tvůj může býti ozářen pravdou Boží, po které touží naše duše. R. 1241 pomohla Matka Boží víře křestanské proti pohan-

ským Tatarům a od té doby nejkrásnější tajemství naší sv. víry, totiž Matka Boží s děťátkem, vábí k sobě duše prahnoucí po pravdě. Dokud lidstvo bude toužiti po pravdě, dotud nalézati bude upokojení u Matičky Boží. A to bude vždy. Proto nezahynul sv. Hostýn.

A jestliže rozum dosahuje tu upokojení, podívejme se ještě jednou na dno svého srdce. Co tam ještě najdeme? Druhou, nezničitelnou touhu po mravnosti. Bez mravnosti nemůže lidská duše vésti život člověka důstojný. Neboť duch žádá, aby nižší síly člověka byly podrobeny vyšším, duchovním, jinak člověk stal by se otrokem vášní a snížil by se i pod zvíře. Ale kde najdeme mravního zušlechtění, k němuž lidstvo míří? Jen z části odvrátilo se lidstvo od náboženství a již z toho následuje hrozný mravní úpadek. Vždyť k čemu na konec směřuje mravnost nevěry? Aby nikoho nezabil, neokradl, anebo ještě lépe, aby ho strážník při tom nemohl přistihnouti. Ne, to není plný obsah mravnosti, to není ideál mravní. Ten se nalézá v katolickém náboženství. Svatost, toť ideál mravnosti! A nejvyšší svatost vidíme opět u Matičky Boží, Panny nejsvětější a u jejího Syna. Tuť ideál veškeré mravnosti. A tento ideál si připomínáme a oslavujeme na sv. Hostýně. Zde se poutník povzbuzuje k dokonalé mravnosti a k svatosti života, zde činí pokání za poklesky mravního řádu a dosahuje očištění a posily pro ctnostný život. Zde se tedy druhá touha duše lidské uplatňuje u té, jež hlavu pekelného hada potřela. A jestliže nyní mravnost poklesla a hrozí stále veliké nebezpečí sesurování obecného, proto chvátejte sem, milý poutníku, k Matičce Boží, u ní se posvěcuj a mravně zušlechťuj!

A konečně ještě jedna nezrušitelná touha nalézá se v srdci lidském, touha po blaženosti. To přece cítíme v sobě všichni. A tuto opět upokojíme na sv. Hostýně. Vždyť už z předešlé úvahy to plyne. Jestliže pravda a mravnost odpovídají touze člověka, pak dosažení jejich přináší štěstí. Ale i jinak to patrně. Matka Boží obšťastnila lidstvo a činí je dále šťastným. Čím by byla žena, kdyby nebylo Matky Boží? Hříčkou a nevolnicí mužovcu. Jaký ubohý stav dítek by byl, kdyby nám nezářilo božské dítě v náručí bl. Panny? Jak ubohá, rozvrácená by byla rodina! A co pracující a strádající lid? Jak mnohý byl by si už zoual, ale šel na sv. Hostýn, tu se potěšil u Matičky Boží, ona vlila útěchu a naději do jeho srdce. Kolika zarmouceným tu pomohla! Kolik nemocných už uzdravila! Skoro každý poutník vyznává tu, že je šťasten, že se mu zdá, jakoby byl blíže u nebe. Když odtud odcházejí poutníci, nemohou se ani odloučiti od zázračného obrazu, několikrát se ještě obracejí k němu, slzy hrnou se do očí při odchodu se sv. Hostýna. Tedy i třetí touze lidského srdce odpovídá úplně sv. Hostýn. Ty moderní Obřany nynější nevěry ztroskotají se zase, kdežto nezrušitelnou zůstane touha po pravdě, mravnosti a blaženosti, jež ovšem úplně nasycena bude na věčnosti, jež však i zde dochází upokojení u Matičky Boží Svatohostýnské. Nuže, chvátejte sem, potěšte se tu z pravdy Boží, zušlechťte se, posvěťte se u Matičky Boží, složte jí své křížky a dojdete pravého upokojení a štěstí, jehož svět dáti nemůže, a jež jest předtuchou nebeské blaženosti.

P. Konrád M. Kubeš S. J.

Zdrávas!

(Pokračování).

Třetí modlitba, hymnus **Zdrávas, hvězdo mořská**, má podobný plán jako obě předešlé. První strofa obsahuje chválu; oslovení »hvězdo mořská« jest výklad jména Maria:

další verše 1. strofy udávají předmět a důvod chvály — velebíme Neposkvrněnou Pannu 1. že jest Matkou Boží, 2. ustavičnou Pannu, 3. naší cestou (vůdkyní) k nebesům. Další strofy ve formě prosby rozvádějí chválu, Rodičce Boží v 1. strofě vzdávanou. Zdrávas — tak Tě pozdravil anděl, když Ti přinesl poselství spásy: nuže, dej světu pravý mír, o který nás Eva připravila. Hvězdo mořská — sviť nám a veď nás na naší životní pouti. Matko Boží slavná — ukaž tedy, že jsi Matkou Nejvyššího, a užij v náš prospěch mocné své přímluvy u toho, jenž se z Tebe ráčil narodit. Panno ustavičná — učíš, bychom Tobě byli podobní a ctností Tvých následovali. Šťastná nebes bráno — dej, ať náš život bez úhony, ať se nikdy neuchýlíme s pravé cesty, která vede k Tobě a k Ježíši. — Tento ušlechtilý hymnus modlí se církev sv. v nešporách mariánských svátků; za jeho skladatele se pokládá sv. Venantius Fortunatus († 609). Adventní antifona »Alma Redemptoris Mater« jest tento hymnus v hexametrech zpracovaný. Hymnus zní takto.

Zdrávas, hvězdo mořská,
Matko Boží slavná,
Panno ustavičná,
šťastná nebes bráno.

Ukaž, že jsi Matku,
skrz Tebe nás vyslyš,
který Tvým být ráčil
pro nás z Tebe zrozen.

Přijímajíc pozdrav
se rtů Gabriele,
přines světu pokoj
a změň jméno Evy.

Panno nejvzácnější,
tichá mezi všemi,
zbav nás hříchů viny,
cudnost dej a tichost.

Rozvaž pouta vinným,
přines světlo slepým,
zlo vše od nás zapuď,
dobro vše nám vypros.

Život uděl čistý,
cestu uprav jistou,
bychom spolu s Kristem
vždy se radovali.

Chvála Bohu Otcí,
nejvyšší čest Kristu*)
i svatému Duchu,
sláva všem buď stejná. Amen.

Čtvrtá modlitba »Pod ochranu Tvou« jest výhradně prošebná; co do skladby uchy-
luje se od předešlých, protože jí schází chvála nebeské Královny. Původcem jejím jest
sv. Efrém²⁾; v kteréš překrásné dlouhé modlitbě ke cti Panny Neposkvrněné³⁾ stojí asi
uprostřed slova: »Pod ochranu Tvou se utíkáme, sv. Boží Rodičko, pod křídly slitování
a milosrdenství svého opatruj a ochraňuj nás.« Toto místo pozměnila církev sv. a pojala
do malých mariánských hodinek za antifonu do kompletáře (večerní modlitby); tam sahá
tato modlitba až k slovům »... pozeňaná Panno«. Kdy byla přidána další slova (»Paní
naše...«), není mi známo. Vzletem a poetickou krásou nevyrovná se tato modlitba
oběma předešlým, dětinná něžnost a důvěra jest však neméně než v oněch. Vroucnost
prosby vrcholí ve slovech »Paní naše, Prostřednice naše, Orodovnice naše.« Jest naší
Paní, a proto my, slabí služebníci její, dovoláváme se její mocné ochrany a milostivé bla-
hosklonnosti; jest Prostřednicí mezi svým Synem a námi, svými dítkami, mezi Bohem
a lidmi, proto skrze ni se obracíme ve svých potřebách na Pána, a vše od ni doufáme;
jest naší Orodovnicí, proto jest jaksi jejím povcláním, za nás orodovat a se přimlouvat,
mírnit a konejšit jeho spravedlivý hněv a vyprošovat nám všeho, čeho vymáhají naše
potřeby jak časné tak věčné. Poslední část doslovně přeložená zní: »Se synem svým

*) Summum Christo decus; tak asi zněl původní text, proti nynějšímu: summo Christo decus.

²⁾ Týž světec jest autor verše »Dignare me, servum Tuum humilem, laudare Te, Virgo sacrata«

³⁾ Sermo de ss. Deí Genitricis V. Mariae laudibus.

nás usmíř, Synu svému nás poroučej (t. j. jeho milosrdenství odporoučej nás, naše prosby atd.), před Syna svého nás představ (přiveď, po skončeném putování pozemském). Patrně, že celá modlitba silně upomíná na prosebnou část modlitby »Zdravas Královno«; svou vřucí důvěrou podobá se i modlitbě (mylně sv. Bernardu přičítané) »Pomni, o nejmilostivější Panno Maria«. (Dokončení).

Alois Dostal:

Pomněnky svatojanské.

6. Milá kaplička.

Sládek v K. postavil si nový pivovar. Dlouholetým byl nájemcem panského pivovaru, ale tam si pojednou vzpomněli, že budovy promění v továrnu na likéry. Sládek dostal výpověď. Vymohl si právo vařiti pivo, tehdy to bylo dosti namahavé, a počal stavěti v rozkošném místě vedle olšiny pod stráněmi při horském potoce. Všechno stavěl důkladně, moderně, také příbytek a kolem upravil pěknou zahradu. Tuto chtěl nějak ozdobiti. I myslil si, že do kostela daleko, proč by si nepostavil kapli. Zvláště zbožná choť jeho o to usilovala.

Ku konci zahrady byl rybník, který dal obezdíti a prostřed ona kaple měla státi. Po mostě se do ní půjde.

Dvuedný stavitel dle plánu pěknou, štíhlou kapli postavil, se shora malovanými okny do ní padalo světlo.

»Tak, kterému svatému bude zasvěcena?«, ptal se farář sládky, když tento přijel do kostela v krytém kočáře, jak měl v obyčeji.

»Právě jsem se chtěl tázati. Dle toho bude vnitřní zařízení, malby na stěnách.«

»Směl-li bych raditi, byl bych proto, aby zasvěcena byla sv. Janu Nepomuckému, je to váš patron.«

Sládkovi zalichotilo toto vyzvání.

»Stane se tak«, přisvědčil, »ať máme sv. Jana, nad rybníkem se to hodí, když byl ve vodě utopen.«

»Přijdu se podívat«, nabízel se farář.

»Přijďte a budete spokojen. Počtu třeba povoz, až bude kaple v pořádku.«

A dal si sládek záležeti, aby se kaplička všem návštěvníkům líbila. Střechu její pokryl bílým plechem, do vížky zavěsil zvonek, zavolal malíře, který namaloval výjevy ze života světce, jak zpovídá královnu, poděluje chudé, je souzen, pálen na radnici staroměstské, žalařován a hozen do Vltavy.

Půl století uplynulo od postavení oné milé kapličky uprostřed rybníka, ale posud mně na mysli tanou ony výjevy, tak hluboce se vryly do paměti. A na posvěcení těší se kde kdo. Rozneslo se krajem, jakou svatyni sládek vybudoval při svém pivovaru, jak děkuje Bohu za ukončení díla a jak pěkně ozdobil svoji zahradu.

Obec přífařena byla k sousednímu městu, odkud o sv. Janě, v nejkrásnějším májovém čase, průvod se bral olšinami, jako pestrá pentle se vinul mezi zelení stromů i keřů za zpěvu písní, jimiž byl sv. Jan oslavován.

»Vroucně vítáme tě, Jene svatý — tys náš velectěný vlastenec, celý národ k tobě láskou jatý — víje kvítky tobě u věnec. — Ty jsi příklad pravé pobožnosti, — světu v Nepomuku zrozený, — zdoba kněžstva, strážník tajemnosti — a rek víry neohrožený.«

A mládež v předu odříkávala litanie. Malý žáček předříkával: »Rajský květe země české — Krále českého almužníku — Hvězdami oslavený — Rekovný mučeníku!«

Ostatní děti ochotně odpovídaly: »Oroduj za nás!«

Tak postupoval průvod za modliteb a zpěvu do sousední přifařené obce a účastníci pranic si z toho nedělali, že jdou přes hodinu cesty.

Jakmile byl průvod zpozorován na stráni, hned se ozvalo několik rap. Junáci stříleli z národního děla do dlouhých rour, aby se rány hodně ozývaly. Obec byla ozdobena prapory, u pivovaru stála brána z chvoje, před kaplí několik menších květinami zdobených. Hudebníci zahráli pod lípou intrády. Chlapci cpěli korouhve o stromy a hnali se do kaple. Ale hned nebyli připuštěni, překázeli by při svěcení. Nastalo ticho a jenom bylo slyšeti modlitby kněží a zpěv přítomného sboru kostelního. Farář pronesl několik srdečných slov a na konec děkoval panu starému a celé rodině jeho za tuto oběť, kterou přinesl ke cti Páně a sv. Jana Nepomuckého. Pomodlil se za dobrodince a odložil i s kaplanem obřadní roucha. Nebylo ani pomýšlení, že by se průvod navracel hned v pořádku do města. Dospělí usedali na připravené lavice, jiní vešli do pivovaru, aby si jeho zařízení prohlédli, jiné sládek odváděl do svého bytu, ženské usedly na trávník v zahradě.

Prodavačky se postaraly, aby tu bylo ke koupi něco k občerstvení, rozbily své stany s houskami, preclíky, cukrovím a vířtlář prodával teplé párky s krajíčky chleba. Všichni hodně odbyli, nejvíce perníkáři, jejichž krámy byly oblehány drobotinou jako sladké květy včelami.

Rozproudil se hlučný život v pivovaře a kolem, sládek dal vyvalití sud piva k volnému použití pro hudebníky i ostatní návštěvníky. Podstarší čepoval, jeden ze sousedů přihlížel, aby někdo nechodil se sklenicí příliš často a jiní nebyli tím zkracováni.

Mládež měla podívanou na rybníček, kde bylo puštěno několik loďek s plavci z lesních šišek vyrobených, s domky a praporky. Chlapci uváděli loďky v pohyb, postrkující je dlouhými pruty, které sehnali. Ale i tu horlivost jejich byla zdržována hlídačem, aby se loďky nepřevrhly, květiny v zahradě se nepoškodily a někdo nakláníje se příliš, nepadl do vody.

Na protější stráni stále se střílelo.

Ale zbožní lidé nedbali všech těch světských radostí a požitků, nyní teprve, když se uvolnilo, dostavše se do nové kaple, kde posud hořely svíce na oltáři, poklekali a modlili se, aby tak bohumile zakončili dnešní pcut. Domáci se však mohli dostavovati celý týden u večer, neboť hlášeny byly domácí pobožnosti na celý oktáv, aby tak uctěn byl sv. Jan Nepomucký v nové kapli, jako se dalo na tisíci místech po naší vlasti.

Lahyrt.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Melikož, jak řečeno, katechumeni po přípravné části a po kázání odcházeli z chrámu, zaveden byl zvyk, který až do dnes trvá, že se po kázání na kazatelně dává požehnání.

Mše věřících začíná obětováním. Ale někdy vkládá se mezi evangelium a obětování Credo, vyznání víry. Jest zajisté vnitřní spojení mezi hlásáním evangelia a vyznáváním víry. Ano jest tu i vnitřní spojení s obětováním. Vždyť i vyznání víry jest v jistém smyslu obětí. Má tedy v latinské liturgii Credo zde nejprůhodnější místo. V liturgii řecké jest po obětování, v liturgii mozarabské ve Španělsku jest až po proměně před »Otče náš« a sloužilo jako příprava k sv. přijímání, neboť kněz drže nejsv. Hostii v ruce intonoval Credo a lid pokračoval. Zpěv Credo jest nejmladším vůbec zpěvem celé mešní liturgie.

Třetí sněm Toledský udává důvod, proč bylo Věřím do liturgie zavedeno: 1. aby se tím podalo svědectví pravé víry. Zavedeno bylo tedy proti povstávajícím heresím, čili bludařstvím. 2. aby k přijímání těla a krve Páně srdce lidu též vírou se očistilo a připravilo. Proto v liturgii mozarabské jest Credo až před sv. přijímáním. P. Blume S. J. udává ještě jeden důvod pro zavedení Kreda, totiž aby bylo náhradou za vypadnuvší homilii nebo kázání.*)

*) Breviř a Mše, P. Kl. Blume S.).

Dosti těžko jest stanoviti dobu, kdy bylo Věřím v latinské liturgii zavedeno. V řecké liturgii zavedeno bylo od patrarchy cařihradského Timothea, jenž r. 510 nařídil, aby vyznání víry 318 otců při mši sv. se modlili. Brzy potom rozšířilo se ve Španělsku r. 589 (sněm toletský), ve Francii v 8 stol., nejposléze pak v Římě. Kral Jindřich II. svatý, byl r. 1014 korunován za císaře římského v Římě od papeže Benedikta VIII. Při mši sv. korunovační zpozoroval zbožný král, že se nezpívalo Credo, ač byla neděle (14. února), kdežto v jeho říši Credo už bylo zavedeno. Když se tázal po příčině toho, bylo mu odpověděno, že město Řím se nikdy bludem neposkvrnilo a proto že žádného takového vyznání nepotřebuje. Z toho tedy patrno, proč v mnohých krajinách se zavádělo. Byly to bludy, které ohrožovaly pravou víru. Avšak do římské církve nevloudil se blud nikdy, a ani nemohl se vlouditi. Zbožný císař však si toho vyprosil od papeže jako korunovační dar, aby i ve chrámech římských zpívalo se Credo hlavně k radosti věřících, z celého světa tam se scházejících. I stalo se tak. Vyznání víry latinsky jmenuje se symbolum, což jest ze slova řeckého. Starší vykladači odvozují je od slova symbolé, t. j. snůška, sněsení, proto též nazývá se snescním víry. Novější odvozují je od slova symbolon, znak, znamení, dle něhož lze někoho poznati, rozeznati. Vždyť vyznáním víry rozeznává se věřící od jinověrců a nevěrců.

Jest více formulí vyznání víry. Ale všechny odvozeny jscu od nejznámějšího, tak zv. apoštolského, totiž: Věřím v Boha, jež též v podstatě od sv. apoštolů pochází. Jmenuje se též křestním symbolem. V latinské církvi zůstalo při obřadech křestních až do dnešního dne neporušeno. Ale na východě, kde bylo mnoho bludařů, byla nucena církev mnohé věci určitěji objasniti. Nejprve to bylo proti Ariovi, jenž upíral božství Krista Pána. Proti němu sešli se otcové (t. j. biskupové, a to 318) na sněm v Niceji (r. 325). Podobně herese Macedoniova byla příčinou, že na sněm konstantinopolský, čili cařihradský, sešlo se 150 biskupů proti duchoborcům, kteří neuznávali Duchu sv. za Boha a jen ho měli za anděla (r. 381). Papež Damasus na synodě v Římě vše schválil. A tak povstalo vyznání víry niceno-konstantinopolské. Od začátku až k Duchu sv. jest to nicejské symbolum, od Duchu sv. (až na přídavek Filioque, čili i ze Syna, což později přidáno) až do konce je Konstantinopolské symbolum. Na východě toto symbolum vloženo r. 451 na sněmu Chalcedonském do obřadu křestního a mají je Řekové při křtu až do dnes. Porovnáme-li je s apoštolským symbolem, vidíme, že jest ještě širěji vyloženo místo o sv. církvi, že totiž jest jen jedna svatá, katolická a apoštolská církev, která jest neomylnou nositelkou a učitelkou pravdy, mimo niž není spásy.

Zní pak Credo takto:

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem caeli et terrae, visibilium omnium et invisibilium.

Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium eius unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia saecula.

Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialem Patri: per quem omnia facta sunt.

Qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de caelis. (Zde kněz kleká:) **Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine et homo factus est.**

Crucifixus etiam pro nobis: sub Pontio Pilato passus et sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum Scripturas. Et ascendit in caelum: sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare vivos et mortuos: cuius regni non erit finis.

Et in Spiritum Sanctum, Dominum et vivificantem: qui ex Patre Filioque procedit: qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur: qui locutus est per Prophetas.

Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, všech viditelných i neviditelných věcí.

A v jednoho Pána Ježíše Krista, Syna Božího jednorozeného, a z Otce zrozeného přede všemi věky.

Boha z Boha, světlo ze světla, Boha pravého z Boha pravého, zplozeného, neučiněného, spolupodstatného Otcí, skrze něhož všecko učiněno jest.

Jenž pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil s nebe. (Kleká se:) **A vtělil se od Duchu sv. z Marie Panny a člověkem učiněn jest.**

Ukřížován také pro nás, pod Pontským Pilátem trpěl i pohřben jest; a třetího dne vstal z mrtvých dle Písem. A vstoupil na nebesa, sedí na pravici Otce. A zase přijde se slávou soudit živých i mrtvých, jehožto království nebude konce.

A v Duchu svatého, Pána a Oživovatele, jenž z Otce i Syna vychází, jemuž s Otcem i Synem stejná božská čest a sláva se vzdává, kterýž mluvil skrze proroky.

Et unam sanctam catholicam et apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et exspecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi saeculi. Amen.

Obřad při Věřím jest jednoduchý.

Při slovech Credo in unum Deum kněz rozpíná ruce a zvedá je vzhůru, načež je před srdcem spíná a drží sepjaté až do konce. Rozpětí rukou a pozdvižení znamená vnitřní pohnutí srdce a radost z víry, jakož i touhu po hlubokém, vroucím a živém pojetí věroučných článků, i vděčné jich přijetí. Třikrát pak hlavu lehce nakloňuje a to na začátku při slově »v Bcha«, potom při slově »Ježíš« a po třetí při slově, kterým se vyjadřuje poklona a čest vzdaná Duchu svatému. Uprostřed vyznání víry pokleká kněz při slovech, připomínajících vtělení Syna Božího, jelikož, jak dí sv. Augustin, »s pokorou máme se blížit k Bohu pokornému. Poniž se tedy každé stvoření, když se připomíná tajemství, kterým Bůh se své slávy v propast ponížení sestoupil, aby hříchem obtížený svět vykoupil.« Poniž se tedy, vidíš-li, jak kněz při Kredu kleká, pokoř se před neskončeným Bohem, jenž pro naši spásu tak se ponížil. Na konec při slovech »a života budoucího věku. Amen« žehná se kněz velkým křížem. To má několikerý význam. Buď možno vztahovati kříž na celé věřím, anebo jen na slova při tom pronášená. V prvním významu jest kříž znamením a pečetí celé naší víry; jest tu i ochrannou zbraní proti nepřátelům a nebezpečím víry. V druhém významu značí se tím, že život věčný obdržíme jenom skrze kříž.

Ctitelé Matičky Boží Svatohostýnské! Nemá-liž plesati srdce vaše při tom, pozorujete-li, jak církev sv. vzdává po všechny věky v symbolu vznešenou úctu Panně Marii tím, že ji uvádí ve spojení s Bohem Otcem skrze Syna, jenž jest obou Synem, ve spojení s Duchem sv., jenž ji zastínil záračně, aby mohla ze své krve utvořiti nejčistší tělo Pána Ježíše, ano ve spojení s celou nejsv. Trojicí, s níž spoluúčastnila se na díle našeho vykoupení. Jaká to vznešená důstojnost naší nebeské Královny, jež nade všechno stvoření jest povýšena a Matkou Bcží se stala! Velebme a oslavujme ji zvláště na sv. Hostýně, kde se ukázala jako vítězná Ochránkyně této sv. víry katolické.

Kdežto v liturgii řecké a mozarabské se říká Věřím vždycky při mši sv., užívá se ho v latinském obřadu jen dle jistého pravidla. Liturgisté uvádějí obyčejně tři příčiny, pro které se Credo říká: *Mysterium, doctrina, solemnitas*, t. j. tajemství, učitelský úřad, slavnost. Jinými slovy: Církev užívá ho jen tehdy, když chce nějakou slavnost zvlášť zvýšiti, nebo má-li slavnost zvláštní vztah k hlásání evangelia. Proto jest 1. ve všechny neděle. Neděle jest den stvoření a zmrtvých vstání Páně, což obsaženo jest v symbolu. 2. Na všechny svátky Páně, neboť tyto dny připomínají nám nejdůležitější výjevy ze života Spasitelova, což je též do víry zahrnuto. 3. Na svátky Mariánské. Vztah Panny Marie k Spasiteli jest tak úzký, že její jméno zaznívá všude, kde je zvěstováno evangelium. Ji nejdříve evangelium bylo zvěstováno. Panna Maria jest Matkou Boží, ale to je základ celého křesťanství. 4. Na svátky apcštolův, evangelistův a učitelů církevních. Oni hlásali evangelium národům. Prostřednictvím jejich jsme uvěřili. 5. Na svátek Marie Magdaleny, ježto jí nejdříve se zjevil vzkříšený Spasitel a ona měla zvěstovati to i apoštolům. 6. Na svátek hlavního patrona církve, diecese, řeholního řádu, města, provincie, země. Hlavní patron jest tu jako hlavní hlasatel víry v onom místě. Vzpomínka na tohoto světce jest trvalým svědkem víry. Proto též na svátek sv. Josefa, jakožto patrona celé církve, jest Credo. 7. Na svátky sv. andělů, protože jak ve starém Z., tak i v novém byli prostředníky při zjevení sv. víry, na př. při zvěstování P. M., při narození P., při vzkříšení, nanebevstoupení. Tedy to nejhlavnější ze života Páně bylo zvěstováno anděly. 8. Mají-li tyto svátky oktávy, tedy po celou oktávu jest Credo. Též jest Věřím při slavné votivní mši. Věřím není: o svátcích mučedníků, kteří skutkem více nežli slovem vydali svědectví, o svátcích vyznavačů, kteří nejsou učiteli církevními, o svátcích panen a vdov.

Když se kněz modlí Věřím, pomodlí se totéž při tom, nebo jen apoštolské vyznání víry. Nyní mnozí z našeho národa odvrhnuli víru, jakoby to byl starý, nepotřebný cár.

A v jednu svatou katolickou a apoštolskou církev. Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů a očekávám vzkříšení mrtvých a života budoucího (t. j. věčného) věku. Amen.

A zatím jest to nejvzácnější poklad na této zemi, kořen a základ našeho ospravedlnění a věčného života. Shrnu jen krátce chválu sv. víry. 1. Víra jest nám nebeským světlem, zářícím »těm, kteří sedí ve tmách a stínu smrti, aby řídila kroky naše na cestu pokoje.« (Luk. 1, 79.) A Spasitel dí: Kdo mne následuje, nechodí v temnosti, ale bude mít světlo života. (Jan 8, 12.) V tomto světle poznáváme bezpečně a jistě nejdůležitější pravdy, odkud jsme, kam spějeme, co jest naším úkolem na zemi.

2. Víra dodává nám síly k mravnímu životu. »Tot jest vítězství, které přemáhá svět, víra naše. (1 Jan 5, 4.) První a nejdůležitější pravidlo mravnosti jest: Odvrat se od zlého a čini dobré (1 Petr 3, 11.) A víra zajisté odvrací nás od zlého. Vzpomeňme tu Josefa Egyptského, volajícího v pokušení: Kterak mohu to zlé učinit a hřešiti proti Bohu svému? (Mojž. 39, 9.) Víra zachránila Zuzanu, takže volala: Lépe jest mi upadnouti bez skutku v ruce vaše, nežli hřešiti před obličejem Páně. (Dan. 13, 23.) Poněvadž nyní hyne víra v srdcích mnohých, hyne též mravnost. Víra též povzbuzuje ku konání dobra. Připomínám tu Tobiáše starozákonního (2, 9.), stavby vznešených chrámů, obrazů a soch.

3. Víra nás těší v útrapách a zvláště v hodině smrti, kdy právě revěra jest v konci se svou útěchou, jest bez naděje, ocitá se v zoufalství.

4. Víra podává nám pravého pokoje, který »převyšuje všeliký smysl« (Fil. 4, 7.) Všechno mluvení o pokoji bez víry jest klam, jak dosvědčuje to celá bezútěšná, nevěrecká doba naše. Mějme proto velikou radost z víry jako sv. František Salský, jenž volával: »Ó Bože, krása naší víry uchvacuje mne tak velice, že umírám láskou.«

V nové mešní písni*) krásně se zpívá k »Věřím«: Věřím! Věřím! Život dá mi víra, srdci mému nebes sladký klid, pohled v tajemství se otevírá, nad něž nemůže nic už oblažiti, zjevuje mi Pána všehomíra, láskou k němu zapaluje všechnu cit. Věřím! Jak mou bytost všecku chvátí sladká víra tvoje, Ježíši, bez tebe co lze tu milovati, věřit v tebe slast mi nejvyšší a v té víře bytost má se vzdá ti, touha její v tobě jen se utiší. Budiž víra naše pevnou, t. j. prostou veškeré pochybnosti, živou, t. j. jeviž se životem a skutkem, stálo u, t. j. budme ochotni raději vše ztratiti, i život, nežli od víry odpadnouti. Ježto pak víra jest dar Boží, třeba se za dar ten pokorně modliti.

V prvních dobách pronásledování křesťanů stal se tento dojemný příběh: Chlapec sedmiletý doveden je k soudu. Tyran se táže: Kdo jsi ty? Dítě odpovídá: »Jsem katolický křesťan«. A hned na důkaz toho modlí se jasným a zřetelným hlasem: Věřím v Boha . . . Tyran se rozlítil a dal zavolati matku jeho. Před očima jejíma byl chlapec ukrutně bičován, až celý pokryt byl krví. Diváci propukli v pláč. Tělo chlapcovo bylo rozdrásáno, ale jeho srdce čerpalo z apoštolského vyznání víry odvahy a síly i útěchy, aby přemohlo zuřivost pohanskou. V hrozných mukách pohléděl malý mučedník přívětivě a láskyplně na matku a řekl: »Žizním, milá matko!« Rekovaná matka odvětila mu: »Drahé dítě, ještě jen něco málo trpělivosti, brzy přijdeš k tomu, jenž uhasí na věky žízeň tvou!« Vida soudce tuto statečnost matčinu, rozkázal chlapce stíti. Matka vzala dítě do náručí, naposled je přitiskla k srdci svému a po té odevzdala je katu čekajícímu již se slovy: Vzácná jest v očích Páně smrt svatých jeho. (Žalm 115, 6.)

Když slyšíme zpěv Kreda při mši sv., budme pamětlivi, že téměř pro každé slovo v něm obsažené podstoupeny byly boje a sv. mučeníci za ně umírali. V Lurdech zpívá všechnu lid Kreda latinsky při eucharistických průvodech.

Vyznávejme i my ochotně a statečně sv. víru i když bychom pro to měli trpěti. Za to zakouseti budeme útěchu vnitřní a obdržíme na věčnosti sladkou odměnu!

*) Dvořák-Förster, český kancionál od Dr. Orla a Hornofa.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování. Na Boží Tělo odpoledne napsala řeholní sestra A., dcera božské lásky, rodačka od Uh. Brodu, do knihy vyslyšení toto:

Osměluji se k rozšíření úcty Matky Boží Svatoh. vypsat tři události z vlastního života. Když jsem měla tři roky, počaly mne bolet oči. Rodiče sbíhali pomoc na všechny strany, ale léky se neosvědčovaly. To trvalo dvě léta. Za dvě léta řekl oční profesor rodičům: Již nevyhledávejte pomoci a nevyhazujte peněz; není žádné pomoci. Dítě vám zůstane do smrti slepé. Tato slova náramně zarmoutila moje rodiče. Ale maminka měla v noci sen. Zdálo se jí, že šla na Sv. Hostýn a donesla vody a tou vodou umyla moje vyhaslé oči a já jsem nabyla zraku. I nemohla se dočkat toho dne, kdy chodívá processí od nás na Sv. Hostýn. Konečně ta doba načešla, maminka putovala a donesla zázračné vody. Když jsem šla mamince naproti byla jsem slepá. Maminka mi umyla oči. Asi po desíti minutách šla jsem ku stromu a volám: Maminko, co je to? Obejmula jsem strom. Žádný tomu nechtěl věřit, že vidím. Umyla mi po druhé oči a já jsem úplně viděla. Odhodila jsem obvazek, a Bohu díky; Vidím dobře až doposud.

Když jsem byla starší, ráda bych byla vstoupila do kláštera, ale můj otec to nechtěl dovolit. Prosila jsem Matičku Boží na Sv. Hostýně na stupních hlavního oltáře, a vyprosila jsem si té milosti. Otcovo srdce se obměkčilo, svolil, a nyní jsem šťastnou sestrou klášterní již 24 let.

A třetí vyslyšení se stalo nedávno. Rozbolela se mi noha, velmi otekla, celá se zanítla do tmavo-modra; dostavila se horečka 40°, byl to zánět cév a žil po celém těle. Tři lékaři se vyjádřili, že není pomoci. Časté obklady a srdeční přístroj se neosvědčil. Přišla mě navštívit řeholní spolusestra a řekla mi, že bude za mne vykonávat devítidenní pobožnost k Panně Marii Svatohostýnské. Hle! v pátém dni pobožnosti horečky ubývalo, a než nastal devátý den, bylo již po nebezpečství. Lékaři tvrdili, že se krev obrátí v hnis, a že musím zemřít do čtyřech neb pěti dnů. Přišli se na mne podívat, aby viděli, jaká bude moje smrt. A zatím jsem se uzdravila. Vlastnoručně toto sama dotvrzuji na slavný svátek Božího Těla na Sv. Hostýně. Jeden z těch tří lékařů, který mne navštěvoval, řekl mi: Sestřičko, narodil jsem se jako katolík, ale později jsem víru ztratil. Naše věda však tak daleko nesahá, aby vás vyléčila. Musím zase jednou věřit, že je Bůh, a že jeho Matka pomáhá.

Končím a děkuji P. Marii na stupních oltáře za zázračné uzdravení.

N. J. z Mouřínova děkuje za uzdravení z těžké nemoci. Ctitelka P. M. z Dolní Lho-

ty u Luhačovic děkuje za uzdravení oční nemoci a vyslyšení prosby.

Z. Ž. děkuje P. Marii a sv. Antonínu za uzdravení a vyslyšení.

A. A. děkuje P. Marii, sv. Josefu, P. Marii za vyslyšení.

B. Ž. z Mor. Ostravy děkuje P. Marii za ochranu v těžké nemoci a prosí za Boží požehnání.

A. P. z Oder děkuje P. M. a sv. Ant za vyslyšení prosby.

Čtenářka Hlasů z Přerova děkuje P. M., sv. Ant., sv. Josefu za vyslyšení prosby v těžké záležitosti.

B. K. děkuje b. Srdci Páně, P. Marii, sv. Rochu, patronu a ochránci od nakažlivých nemocí, za pomoc a ochranu, že z takové nemoci vyvázla. Doufá že celou farnost ochrání, budou-li všichni po křesťanskou žítí.

Čtenářka ze Záhlinic děkuje b. Srdci Páně, P. M. sv. Josefu, sv. Ant. za uzdravení v těžké nemoci a za jiná dobrodíní.

J. Š. z T. děkuje sv. Ant. za nalezení ztracené osoby z rodiny.

S. M. děkuje P. M. sv. Josefu za vyslyšení prosby. Odběratelka Hlasů od Prostějova děkuje P. Marii za šťastnou operaci a uzdravení dcery, jejího dítěte a svého manžela.

Poutí. V pondělí 7. června přivedl P. A. Eisner T. J. pátou třídu apoštolského ústavu na Velehradě a Jos. Slavík, profesor arcib. gymnasia v Kroměříži 54 žáků, a sestry Dominikánky z Vyškova asi 50 chovank a 10. června Alois Klos, správce školy v Hodslavicích 40 žáků, a 11. června Frant. Štěpánek, katecheta z Brna 35 žákyň, Frant. Křížan, far. z Lešné průvod (90), Filip Eliáš, kaplan z Frenštátu a Rudolf Raška kaplan z Kozlovic 1100 poutníků, sv. přijímání bylo 1800 a 12. června Adolf Svára, far. z Tlumačova 420 poutníků, 13. června sestry sv. Karla Borom. z Frýdlantu své chovanky, 15. června Jan Juráček, kapl. v Napajedlích 60 dítek, 19. června Frant. Karas, kaplan z Určic zvláštním vlakem 475 poutníků s hudbou, Jan Schön, kaplan z Brušperka, zvlášť. vlakem 350 poutníků s hudbou a Jos. Štolfa katecheta z Nov. Jičína s Frant. Janíkem, kapl. ze St. Jičína 423 poutníků ze St. Jičína s hudbou a Alois Čáp, katecheta z Přerova školní dítky, Rudolf Kvapil, kaplan z Dřevohostic 400 poutníků s hudbou, a v pondělí 20. června Adolf Jašek, katecheta z Kroměříže 147 žáků měšťanské školy, 11. června byl tu také průvod z Dobré u Těšina. 21. června sestry Sv. Kříže z Mor. Ostravy se 60 chovankami. 24. června na svátek sv. Jana Křtitele: Hlinsko (300) s kapl. J. Sigmundem, s družičkami a s hudbou, Dobrotice (360) s kapl. K. Látalem, druž. a s hudbou, 25. června: Troubky a Mor. Ostrava, k

níž po prvé se přidalo ve velkém počtu Hlučínsko. Všech účastníků na 1300, z nichž 330 z farnosti Ludgerovské. Poutníky vedli p. děkan Fr. Felgenhauer, kaplan L. Bureš, z Hlučína kat. Jos. Holubníček, a Viktor Andryšek z Petřkovic. Poutníky doprovázela hudba. 26. června Tučapy (350) s kaplan. J. Páleníkem, druž. s hudbou, Přerov s kapl. Jos. Složilem. V pondělí 27. června. Žiáci štátní měšťanské školy z Novej Bane, župa tekovská, počtom 46 účastníkův zastavili se na cestě z Radhoště na Sv. Hostýně, kde sa im velmi páčilo. K. Miček, správce. (Tento byl dříve učitelem v Soběchlebích potom ve Frenštátě a pak na Slovensku). Studující z Vyškova s kat. Gajduškem. 28. června žáci blízké protestanské školy vedeni učitelem a učitelkou

Na sv. Petra a Pavla: Předmostí (300) s kapl. Jos. Blažkem, Zdounky s děk. Ad. Horákem, Žalkovice, Vlčková, Fryšták 500 s kapl. J. Klimkem, jež přivítal a kázání měl vdp. kanovník J. Daněk, jejich rodák. Vítonice (350) s far. Šim. Doleželem, s druž., Omladinou v kroji, Domaželice (600) s far. Ant. Chudíkem a s hudbou, Všetuly s kapl. K. Látalem a s druž., Záhlinice (120) s far. Jos. Václavkem, sv. přijímání bylo 2000, več. přivedl R. Raška průvod z Kozlovic u Frenštátu: 280 dětí a 70 dospělých, s družičkami i v národních krojích. 30. června přijelo z velehradského domkařského sjezdu 90 domkařů a křesťansko-sociálních dělnic z Brna a Frant. Soldán, kat. v Krásně se zákyněmi měšť. školy.

Zdá-li se čtenáři, že v červnu bylo tu mnoho průvodů, co teprve říci o prvním týdnu červencovém?

Již 1. července v poledne byli tu vídeňští poutníci (60), z nichž 30 jelo na společný pas, a kteří musili o půlnoci z Vídně vyjeti, a přece ještě v poledne mnozí z nich přistoupili k sv. přijímání při mši sv., kterou sloužil P. Vrána z řádu milosrdných bratří z Prahy, jenž náhodou se s nimi v Hulíně sjel. Odpo. konali své pobožnosti s příkladnou zbožností a 2. července dopoledne se rozloučili s pláčem se Sv. Hostýnem spěchajíc na terciářský sjezd na Velehrad a těšíce se, že budou hostmi nejd. arcibiskupa. Zvláště jedna žena z nich odcházejíc dlouho plakala, že tak brzy musí Sv. Hostýn opustiti: bylať rodačkou od Vsetína a umírající otec ji doporučil P. Marii Svatoh. O jak záviděla Moravanům, kteří mohou častěji na S. Hostýn docházeti. Průvod vedl představený III. řádu Antonín Kostka. Musili tu velice šetřiti, neboť jejich koruna je desátý díl naší.

Brzy po vídeňských příputovalj Kyseleovští (90) s far. Frant. Černým a z Těšetic a z Choliny.

V sobotu na svátek Navštívení P. Marie předbíhali se průvody, aby měly zpívanou mši u hlavního oltáře: Brusné s kapl. Janem Sigmundem, druž. a s Omladinou v kroji.

Jankovice s kapl. K. Látalem, druž., Omlad., hudbou, Blazice s far. Al. Sedlářem, druž., Oml. v kroji, s hudbou, Bořenovice s kapl. Jar. Krylem s druž., s hudbou, Paršovice (350 s far. Fr. Výletem, Zahnašovice (300) s kapl. Jos. Páleníkem, s druž., s hudbou, Racková, Rymice a Količín (440) s far. K. Látalem s druž., a s hudbou, a kroměřížský kaplan Fr. Mikulka přivedl dítky z Vážan a Jarohňovic. Velkou mši sv. sloužil dp. děkan bystrický Vl. Worel s assistencí kapl. Jana Sigmunda a K. Látalem.

Sotva že po požehnání průvody odešly, již se blížily nové: z Kopřivnice (300) zvlášt. vlakem s far. Mart. Chudobou a katech. Boh. Vařákem, z Hodslavic s far. Kam. Filipcem a s Orly (180), z Penčic (287) s kapl. Ant. Markem, ze Staré Vsi (230) s far. Štěp. Vránou, z Hasprunky u Bratislavy. V neděli ráno ze Slovenska z Pobedína u Pišťan (200) s far. Vojtěchem Žilincánem, s četnou Omladinou, která si přinesla prapor nedavno od nejd. arcibiskupa Dra. Ant. C. Stojana posvěcený a s hudbou; vyjeli večer a jeli celou noc. Víval je jménem moravské Omladiny Jan Veteška z Plešovce u Kroměříže. Dále se dostavil pěkně uspořádaný průvod z Prusinovic (600) s kapl. Fr. Klosem, s druž., Omladinou s hasiči a s hudbou. Sv. přijímání bylo v sobotu a v neděli přes 3000. K večeru chtělo mnoho kněží zvláště z Prahy a vůbec z Čech noclehy a jen stěží jim mohlo býti vyhověno. Vůbec nouze o noclehy byla velká. V neděli večer přijelo 700 poutníků brněnských z Velehradu a v pondělí v poledne odjeli. V pondělí, aby kněží mohli ranním vlakem odjeti se sloužily mše sv. od 1/3. hod. ráno. Brzy po poledni již tu byli noví poutníci z českého Těšínska: z Orlové, ze Šenova, z Dombrové s 5 kněžimi, kteří dříve se připojovali k Ostravským a letos jich na 1000 samostatně zvláštním vlakem se dostavilo. Vedli je z Orlové P. Ben. Laudin řádu sv. Ben., Dr. Inoc. Kaulich bened., Ant. Birolek gymn. profesor, St. Peter katecheta, Frant. Kolář, far. v Šenově, Vl. Smyček adm. v Dombrově. Jiný tisíc poutníků a to terciářů přijel zvláštním vlakem z Uh. Hradiště za vedení P. Řehoře Kotta exprovinc. a superiora v Praze u sv. Josefa a P. Ant. Podlahy, kvardiána v Praze IV. Kromě toho se dostavili také jiní poutníci, takže na sv. Cyrilla a Meth. byl chrám plný. Těšíňští odpoledne po zpívané litanii odešli. A večer nový průvod z Velehradu (700): ze severovýchodních Čech z kraje, kde se odehrával děj známé Babičky od Boženy Němcové, s několika kněžimi; takže 6. července bylo slouženo 38 mší sv.

Kromě svrchu naznačených průvodů jsou ještě tyto napsány v knize v sakristii: 3. července: Karel Tesárek, farář z Chabičova s 32 poutníky, Jan Středa, far. Výprachtice diec. král.-hrad. s 31 pout., Aug. Michálek, kaplan v Chocni s 31 pout., 4. července: Jos. Novotný, kaplan v Pardubicích,

s 30 pout. z Pardubic, Jos. Tajchman koop. z Plesné ve Slezsku s 18 pout., Ant. Keller, koop. Letovice 32 poutníků, Dr. Jos. Durek, kaplan z Litomyšle, přišel se 100 poutníky a měl brněnskému procesi kázání.

Na začátku července skoro každý den bylo 20—30 mší sv. Od 1.—4. července byl tu na řádové visitaci provinciál P. Leop. Škarek s P. Rud. Stejskalem z Prahy. Vypomáhal při zpovídání Cyr. Stojan, prof. z Lipníka.

6. července přišla na pout Susanna Ram-sza, osadnice Blah. P. Marie Ustavičné Pomoci v Novém Jorku, a nechává pozdravovati Rev. P. Bohumila Matějů, C. SS. R., a III. řád sv. Frant. obyvatele domu na 61 ul. č. 345. Lituje, že nezůstala v Americe.

Časopisy o Sv. Hostýně. 9. června byl dopis v **Našinci** o náboženském životě kaliků valašských, jenž se utěšeně probouzí. Velmi dobře se vydařily missije na Vsetíně, a také i ve Val. Meziříčí bylo málo těch, kteří velikonoční zpovědi neučinili žádost. Jednotlivé stavy: Mar. družina, Orli, Omladina, Všeodborové sdružení měli společnou sv. zpověď a sv. přijímání. Bylo radost viděti na Vsetíně, ve Val. Meziříčí, ve Frenštátě velké množství nevinných dítek jíti k prvnímu sv. přijímání Májové pobožnosti jsou četně navštěvovány a hostýnských poutí se letos věřící mnohem hojněji účastňují. Tak píše Našinec a chválí horlivé kněze na Valašsku.

Noviny z Podradhoště 11. června popsaly pouť konanou z Val. Meziříčí, a 18. června popsaly pouť frenštátskou. O pouti meziříčské píší: Sv. Hostýn, milé toto poutní místo přivábí k sobě každého jara i z naší farnosti na sta poutníků. Tak tomu bylo i letos. Mnoho z nich se jich vypravilo před měsícem, aby uvítali nového arcipastýře a vyprosili jemu požehnání a ti ostatní se vydali na společ. pout 4. června. Bylo potřebí opravdu mnoho obětavosti těm, kteří chtěli konat dvcuženní pěší cestu v prachu a za děsného vedra, jaké začátkem června zřídka kdy bývá! Láska k Matce Boží neleká se však překážek a obtíží sebe větších. Na pout vypravila se hlavně velká řada dívek jak z Mar družiny, tak z Omladiny ve valašských krojích, jež pestřily se cestou jako maková pole a účastnilo se jí též mnoho žen. Mnozí z mužů po denní práci přijeli odpoledním neb večerním vlakem. Průvod náš stále rostl, jelikož se k němu přidávali vždy noví poutníci. Byly obavy, že únavou cesty velký počet poutníků onemocní, ale bohudíky, až na nějaké chvilkové mdloby u některých poutnic nepřihodilo se nic horšího. Žízň zkusili jsme mnoho a tak jsme byli rádi, když jsme spatřili v některé osadě studnu. Lidé, jimž zůstal v srdci kousek citu a lásky, sami přichystali u svých obydlí nádoby s vodou, aby žíznivým poutníkům prokázali sku-

tek tělesného milosrdenství. Zvláště ochotná a úslužnost Chvalčovjanů se nás mile dotkla.

Když zpěv a hudba chrámem zazvučely, na cesty útrapy jsme rázem zapomněli, a s duší našich spadla všechna tíž: vždyť šťastné dívky byly u Matičky již. Tam složili jsme boly své u Jejích nohou a prosili Ji vroucně slzou mnohou, by pomohla nám dívky vychovávat, zla všeho chránit, naděj spásy dávat, kdy zloba lidská o to usiluje, vše zničit, co jenom svatým sluje. O, kdyby jen tu dobrou Máti znali ti nešťastní, jak by k Ní jistě pospíchali. a v jejím úsměvu hledali sobě míru, jež svět jim vzal, když zničil jejich svatou víru.

O Božské Dítě z náruči své svaté Matky též naší únavné životní zehnej pouti, a po dnech dokonaných jistě dej stanouti, kde Tvoje láska, cíl je všech poutníků sladký.

V neděli o 9. hod dali jsme se na zpáteční cestu a k šesté hodině odpoledne dorazil náš imposantní průvod do Val. Meziříčí. Blaze naší farnosti, dokud z ní láska k Matce Boží nevymizí.

18 června popsaly Noviny z Podradhoště pouť frenštátskou takto:

Z Kozlovic. Pouť. Den 11. a 12. června t. r. zůstane dnem vřelých vzpomínek a nasmazatelných dojmů pro katolíky z farnosti kozlovské. Podnikli tyto dny farníci naši velkou pouť k Matičce Svatohostýnské v nevidaném dosud počtu 525 osob. Skoro z každého domu zvláště v Kozlovicích, někdo pouti této se účastnil, z mnohých domů bylo i více členů, a když jsme šli v ukázněných čtyřstupech — v předu 60 dětí, pak bílé družičky, za nimi 40 dívek v nádherných valašských krojích, dlouhá řada děvčat bez krojů a za nimi imposantní řada 170 mužů a jinochů, se ženami na konci průvodu — celou vesnicí od kostela až ke kříží za doprovodu místní kapely a za zpěvu »Tisíckrát pozdravujeme Tebe«, tu mnohému, kdož stáli před domy jako diváci, zatřpytla se slza v oku lítostí, že nemůže být mezi těmi šťastnými. Za dobré nálady a zpěvu mariánských písní došli jsme do Frenštátu, kde se k nám připojilo celé frenštátsko a tisícový zástup poutníků kráčel městem řadami udívených nad takovou spoustou lidu, dnes jistě věřících, užaslých diváků. Povznešenou náladu poutníků nezkalila ani ta okolnost, že neměli pohodlných vozů ve vlaku zvláštním, jenž je po 10. hodině unášel k Bystřici.

Z Frenštátu. Za krásného počasí vykonali jsme pouť z Frenštátu na Hostýn. Poutníků bylo na 1200, jen z kozlovské farnosti na 500 v čele s kaplanem P. Raškou. Ve Frenštátě jsme měli o tři čtvrtě na 9. službu Boží, po nich jsme se seřadili v mohutný

průvod, který se ubíral na nádraží, kde jsme měli přichystaný zvláštní vlak o dvou strojích a 36 vozech. V Bystřici jsme se seřadili a bez odpočinku jsme šli na sv. Hostýn. Na Hostýn jsme dorazili o čtvrt na 3., kde již čekal strážce svatyně hostýnské hostýnské superior P. Jos. Stryhal. Za nádherných zvuků hostýnských zvonů jsme vstupovali do chrámu. Program pouti stanovil praktický superior takto: Po příchodu odpočinek a občerstvení. Do 7. hod. zpověď. O 7. hodině kázání a sv. požehnání. Po požehnání zpověď do půl 11. hodiny. V neděli ráno zpověď o 4. hodině, O půl 8. hodině kázání a zpívaná mše sv. za poutníky kozlovské. O 10. hodině kázání a zpívaná mše svatá za ostatní poutníky z Frenštátská, po službách Božích zasvěcení se Božskému Srdci, rozloučení a posvěcení devotionalií. Kázání o půl 8. hodině o úctě mariánské a zpívanou mši svatou měl P. Raška, při jehož kázání nezůstalo oka suchého. Kázání o zasvěcení se rodin Božskému Srdci a velkou mši sv. měl P. Eliáš. Večerní sobotní kázání a promluvu na rozloučenou měl sám superior, který také naše poutníky chválil za vzorné chování. Za hláholu hostýnských zvonů jsme se těžko loučili s místem nám tak drahým do svých domovů. Při příjezdu do Frenštátu nás čekal pan děkan a P. Antonín. Pouť u nás zakončena svatým požehnáním. Třeba také vzpomínouti farních úřadů v Čeladné, Vel. Kunčicích, Tiché, Lichnově, Vlčovicích, Kozlovicích a Bordovicích, které pouť svým věřícím doporučily. Pochváliti dlužno obě kapely jak z Kozlovic tak z Trojanovic, že dobře se držely. Také staniční úřad a personál při vlaku zasluhuje našeho poděkování, že vše tak bezvadně při tolika osobách provedl. P. superiorovi J. Stryhalovi za vše voláme ještě »Pán Bůh zaplať!« Z Velkých Kunčic bylo 50 poutníků, z Čeladné 80, z Lichnova 30, z Vlčovic 50, z Tiché 60, z Veřovic 50.

V Hlučínských Katolických novinách byla 25. června tato zpráva:

Z Buslavic. Sodálské pouti na Sv. Hostýn z Opavy pořádané zúčastnilo se od nás 40 sodálek. Za rozkošného počasí stanuly jsme na schodišti nad Vodní kaplí a spatřily jsme obraz, Královny Svatohostýnské a plny toužebnosti přišly jsme ku milosti, kde Matěř Boží divy tvoří. Zde to místo, o němž jsme slyšávaly, zde to místo, které vybudovala z vděčnosti láska lidu moravského ku počtě Matky. Slovem Božím posilněny a Tělem Páně nasyceny jenom nerády jsme se loučily s místem tak drahým. U dveří ještě jeden pohled zpět a z duše dere se vzdech:

»S Pánem Bohem, ó Maria,
S Pánem Bohem, Matko milá,
Měj nás ve své ve paměti,
Jako Matka svoje děti.«

Poklekáme před sochou Božského Srdce,

prosíme za celou naši domovinu a žádáme o požehnání k další naší pouti, k posvátnému Velehradu, kolébce víry naší. Sv. apoštolové volají nás:

»Pojďte sem vy dítky naše milé,
přivedem vás k Matce ušlechtilé!«

Klečíme u hlavního oltáře, obnovujeme křestní slib dle víry sv. žítí, ji vyznávati, za ní trpěti a obětovati. Nedopusť, Bože, aby některá z nás dala své jméno mezi nepřátele víry sv. S láskou jsme byli uvítání a vldp. rektorem papežské koleje T. J. až k soše Božského Srdce vyprovozeni, kde on k nám krátce promluvil, nás k vytrvalosti povzbudil a se s námi rozloučil slovy:

»Běžte do milého domova svého a pozvěte jménem mým svoje drahé doma sem na Velehrad, já Vás Slezany mám upřímně rád. S Bohem, Velehrady drahý!

V druhé polovici června byl čten v arcidiecesi olomucké krátký list nejdp. arcibiskupa Dr. Ant. C. Stojana, v němž se připomínalo rodičům, aby povzbuzovali své syny, by si volili stav kněžský, a aby také i křesťanské dívky vstupovaly do klášterů, neboť žen je mnohá, ale dělníkův málo. V této příčině Sv. Hostýn má také významné místo. Vždyť i v tomto čísle děkuje jistá řeholní sestra, že na Sv. Hostýně si vyprosila milost, by jí rodiče dovolili vstoupiti do kláštera. Loni byl nalezen za oltářem následující list:

Zdravas buď, Maria, Matko Boží i moje!
Matičko Maria! Miluji Tě! Jdu k Tobě,
Máti, s prosbou a vím, že splníš.

Konám tuto pouť k Tobě za tatíčka a za tři bratry. Tatíčka znáš. Dobrý, mírný — vše koná, jen od jednoho je odváđen okolím: od sv. zpovědi. Tolik roků nebyl, Máti drahá, doved ho tam letos. Doufala jsem pevně loni v květnu; nebyl asi ještě čas... O splň, splň teď mou prosbu!

A hoši! Matičko, hled! Tak mladí a tak zaujatí proti všemu, co se vztahuje ku Kristu. Pros za milost osvícení pro ně. Ať je aspoň tatínek napomene.

Matičko, je-li třeba, jsem hotova všecko, i život za ně dáti. Jen mi řekni, naznač — a skládám vše ve prospěch jejich duší, z lásky k svému uraženému a tupenému Ženichu. Královno míru, dej rodině naší mír a svornost! Panno nejčistší, chtěla jsem tuto pouť míti pro sebe, ale myslím, že toto bude milejší sladkému Ježíši i Tobě.

Víš, Maria, jak hořelo donedávna mé srdce po úplném spojení s Nejčistším! Touha ani teď není odňata. Kěž mohu odloučiti se od světa a všeho v něm, co je mi milé a uzavřít se v celou klášterní. Však vzhledem k poměrům dnešním, kdy ve škole se mi naskytá působit na duše čistých dětí, nebudu usilovati o uskutečnění plánu svého hned po prázdninách. Zatím, Matičko drahá, uprav srdce i duši k zasnoubení s Pánem Ježíšem. Jak mnoho tvoří i věci dovedu milovati, ale Jeho chci. Pomoz odloučiti se

ode všeho. Na posledním místě ať jsem v klášteře — chci nésti vše! Vypros té milosti o Maria! Chraň nás všech; mých dobrodinců, přátel i nepřátel. Maria, pomoz, Matičko má; sodálce své, která Ti chce radost působiti. Buď zdráva! 6. března 1920.

.....

Spisy redakci zaslané.

Ježíš Kristus, jeho apoštolové a jeho církev ve svém životě, utrpení a vítězství. — Cena 12 K.

Církev Kristova ve svém rozšíření, pronásledování a vítězství. Cena 10 K.

Oba spisy napsal, obrázky a mapami opatřil P. Alois Pozbyl ve Vidči u Rožnova 1921. Nákladem vlastním. Ve prospěch Misijního ústavu na Velehradě.

Vřele čtenářům našim doporučujeme: Poutník Jerusalemský č. 2. s. IX. Brno.

Ještě máme na skladě několik exemplářů spisu † P. Ant. Rejzka T. J. »**Tisíckrát pozdravujeme Tebe**«. Májová kázání 2 díly. Cena obou dílů dohromady 4 K u redakce našich Hlasů.

Vyprodáno. Brožurky Dr. Fr. Xav. Nováka č. 1 a 2. o československé sektě, vydané nákladem časopisu »Našinec« v Olomouci, jsou už i v druhém nákladě vyprodány Ti, jež si brožury objednali a je neobdrželi, ať se obrátí na své příslušné sekretariáty čs. strany lidové, snad jsou tam ještě některé na skladě. V nejkratší době vyjdou brožury č. 3 a 4, které obdrží každý, kdož si neobjednanou zásilku prvních brožur podržel, pak všichni, kdož 1. a 2. číslo objednali a pak všechny sekretariáty v počtu nejvýhodnějším. Každý katolík měl by se státí odběratelem těchto brožur, jichž vyjde asi deset. Jsou laciné. Číslo první stálo 80 hal., číslo druhé 60 hal. a to nejsou teď žádné peníze. Pomáhejte rozšiřováním tohoto díla potlačiti hlízu rozvratu náboženského, mravního a národního. Objednávky vyřizuje administrace »Našince« v Olomouci.

Sjezd čl. katolíků z č.-budějovické diecése koná se ve dnech 13., 14. a 15. srpna 1921 v Č. Budějovicích. Podrobnosti sjezdu budou postupně uveřejňovány, prosíme však katolíky diecése č.-budějovické, aby již dnes činili přípravy k hojnému obelání sjezdu tohoto. Dotazy zodpoví a vysvětlení podá ochotně Diecéšní rada katolíků v Č. Budějovicích, Kněžská ul. 7.

Máme ještě mnoho exemplářů čísel letošního ročníku **Hlasů Svatohostýnských**. — Kdo odebíráte náš časopis, **doporučte** jej ještě jiným z lásky k Matičce Svatohostí!

Z redakce: O dubnových slavnostech našich, popsaných v č. 6., došla nás tato zpráva z Prahy: Vše bylo tak krásné, dojemné, důstojné i srdečné . . . Básně byly skutečně velice případné, některé zvláště roztomilé, na př. »Ogarec«. Matička Boží jistě všem žehnala, neb se jí všecko jistě líbilo. A duše — ty dojista pocítily všechny radost ze sv. víry — a obživný její vliv. Básníku Adolfu Bognerovi z Krásna dostalo se od ndp. arcibiskupa dr. Ant. Cyr. Stojana pochvalného uznání a veliké fotografie p. arcibiskupa s vlastnoručním věnováním. Naším čtenářům bude milé, oznámíme-li, že pan básník jest v minulém čísle našich Hlasů vyobrazen nesa nebesa při eucharistickém průvodu a sice v druhé řadě v pravo.

K obrázku: »Průvod z Morávky« poznamenávám toto: Poutníci z Morávky velice nadšeně ujali se rozšíření našich Hlasů, takže hned se přihlásilo 48 nových odběratelů. Díky zvláště vzdáváme horlivému dp. Karlu Bialkovi, kaplanu, za doporučení. Kdyby více takových průvodů bylo, mohli bychom Hlasy více zvelebiti.

Znovu připomínáme, že když někdo nedostane některého čísla a reklamuje je, není potřeba na reklamaci přidávati poštovní známky. Na lístek nahoře napíše se: Reklamace. Potom napíše, které číslo nedošlo a podepíše se s celou adresou. Taková reklamace jest porta prostá.

K tomuto číslu přikládáme platenku a prosíme, aby jí bylo použito k vyrovnání nedoplatků. — Mnozí dosud letos neplatili. Kdo však již zaplatil, uschovej si ji a později, na př. na podzim, pošli předplatné na rok budoucí.

B. V. v Š. posílá malý dárek 20 K na zvelebení, jak praví, krásných Hlasů Svatohostýnských.

Poštovní poukázky do července: Horní Bečva, Nivnice, Lískovec, Os. Bytyška 10 K na sochu, Praha, Bilnice, Koberčice, Prostějov od sl. Martínkových, Lotrínkovice, Olomouc, Třebíč, Citizena Nat. Bank, Ennis Tex., Kyjov na Mor., Dub nad Mor., Podivín, Holešov, Náchod, Břest, Přívoz, Kostelec na Hané, Hustopeč na jižní Moravě.

Podrobnější zprávu o římské pouti a jejím zakončením na Sv. Hostýně 4. září roku 1881 přineseme v příštích číslech. Zprávu tuto již r. 1881 připravil do tisku sám nynější ndp. **arcibiskup**. Až posud však nebyla uveřejněna. Čtenář z ní pozná, jak velké úmysly, jak nadšené srdce pro Pannu Marii, pro obrácení Slovanů měl tehdejší 30letý kaplan příborský Ant. C. Stojan.

Nákladem Matice svatohostýnské. — Tiskem Jindřicha Slováka v Kroměříži.

Za redakci zodpovídá **David Kubíček**, emer. děkan v Kroměříži.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K. v Americe \$5 dol. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Orebský. Dolorosa (báseň) a XII. zastavení nové křížové cesty na sv. Hostýně ob J. Köhlera, str. 129. — Zpráva o pouti Svatohostýnské, sestavil Antonín Cyril Stojan, kaplan příborský, str. 130. — Dle P. Meschlera T. J. — P. Fr. Videnský T. J. Život P. Marie, str. 131. — Karel Kolisek. Tu zavládá štěstí, str. 132. — P. Konrád M. Kubeš T. J. Kázání k lurdským poutníkům na sv. Hostýně, str. 135. — V. Kronus. Z dojmů které nevymizejí, str. 137. — Lahyrts. Mše sv. Liturgický výklad), str. 139. — P. Rud. Rozkošný T. J. Zprávy se Sv. Hostýna. str. 143. —

Z redakce: K různým dotazům, proč byla složenka přidána v minulém čísle, odpovídám poukazem na předešlé číslo, kde o tom řeč.

Časopisy redakci zasláné: Živnostenský buditel československý. Ústřední list organizace lidových živnostníků československých, týdeník. Brno, Stará 11-I.

Počasí v červenci bylo suché a teplé; vždyť průměrná teplota byla 18.6°; posledních osm dní v měsíci byl teploměr téměř ustavičně nad 20°, a v poledne od 24—32° (29. července), a večer téhož dne 27°. Nejchladněji bylo 4. července: 9.3°; odpoledne přšelo a v noci před sv. Cyrilem a Met. napršely 2 cm. 1., 10., 12., 18., 20. a 29. července jen pokrápělo, a za celý měsíc napršelo 32.6 mm. — Proto je nedostatek vody na Sv. Hostýně; voda u vodní kaple z rour jen zvolna teče. Také studna, která je mezi hostincem a krámky vyschla, a nyní se prohlubuje; dole jest skála. Tráva na hoře je spálená, jeřabiny jsou již zralé, již opadávají, letos zasazené stromky, a také i starší, usychají. Ani dobytek nemá se kde pásti.

Hlavní oltář: Malinova Matilda a Emilie 20 K, nej. 100 K, Ludgerovice Mar. Kučerova 3 K, Cec. Č. 3 K, nej. 10 K, Al. Zbořilova Tetetice 20 K, nej. 10 K, M. Horčíčková Suchonice 50 K, Jos. Haramija Vaňovice 10 K, P. Kalač 5 K, nej. 10 K, nej. 30, nej. 10, Fil. Cyriakova z Vítkovic 20 K, Jul. Vilímová z Vítkovic 5 K.

Elektrika: nej. 10 K, rodina Musilova z Jestřebí 50 K, El. Vlachova z Brna 5 K, nej. z Telnice 5 K, J. Vilímová 5 K, nej. 50 K, Ferd. Hübner ze Závěšic 5 K, nej. 10 K, Joh. Hančova 50 K, nej. 1 K, rodina Vrajoval Sv. Hostýn 10 K, sestry Sv. Kříže z Mor. Ostravy 15 K.

Křížová cesta: M. J. v T. 10 K, nej. 6 K, Fr. Suchánková 2 K, Fr. Kločková 2 K, Ig. Dolák z Hradčan 5 K, Marie Jandásková z Timnic u Bzence 100 K, nej. 10, nej. 5, J. Vilím 5 K.

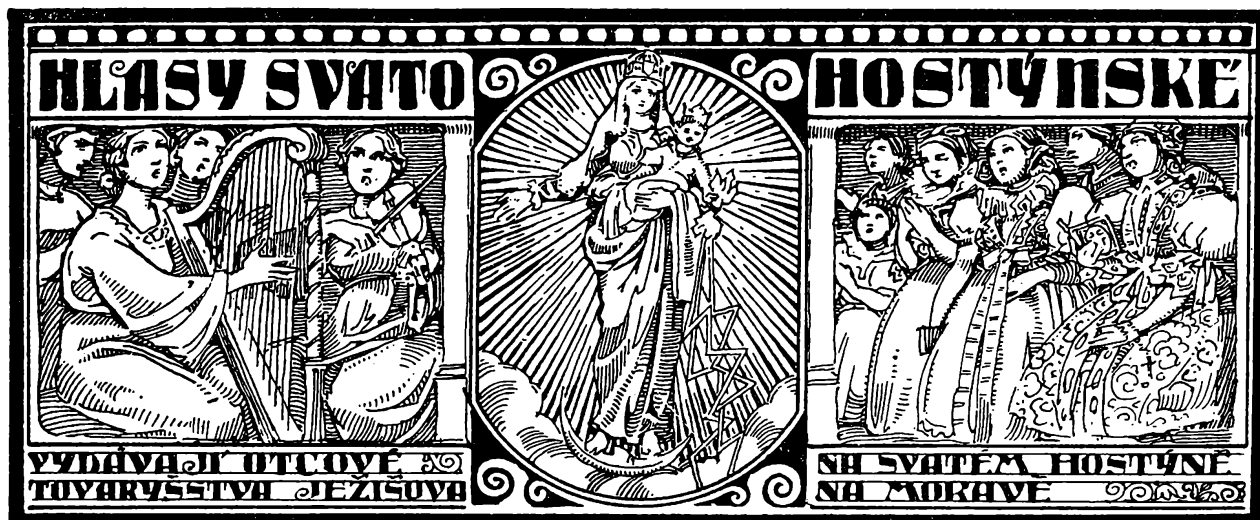
Korunka: Fr. Kašpárkova 10 K, nej. 9 K, J. Vilím 5 K, J. Navrátilova z Milonic 10 K, nej. 10 K, nej. za šťastný návrat 50 K, Anežka Praksova z Telnice 5 K, Ant. Vymětalíkova Soběchleby 30 K.

Pomník Omladiny: Arnošt Sellenreich 5 K, za Jana Ivanovského z Kaňovic 10 K, nej. za šťastný návrat 10 K, nej. ze Záhlinic 10 K, Jos. Pátek z Radotína 20 K, Ig. Dolák z Hradčan 10 K.

Socha b. Srdce Páně: nej. 5 K, nej. 20 K, Fr. Adamcova 5 K, M. Talašova 2 K, M. Krajská 5 K, M. Doleželová z Prostějova 5 K, nej. z farnosti soběchlebské na poděkování 10 K, nej. 20 K, Ant. Vymětalíkova 30 K, nej. 15 K, Anna Kuchtičková z Rychtářova 10 K, nej. 33 K, nej. 5 K, Anna Horáková z Poruby 4 K, M. Jamborova z Hustopeč 2 K, Anna Musilova z Rychtářova 10 K, nej. 2 K, Konstantin a Anežka Pcpovi z Velké u Hranic 50 K, poutnice z Brna 5 K, nej. 5 K, nej. 10 K, Marie Nohlová z Hrabyně 15 K, nej. 5 K, Barb. Fabíková ze Lhoty 10 K, M. Lefnerova z Křižanovic 20 K.

Kněžských exercicií na sv. Hostýně ve dnech 20.—24. června súčastnili se tito vdpp.: Felix Čaloud, farář ve Vel. Bílovicích, Eduard Čmejrek, katecheta v Přerově, Frant. Dostál, farář v Želci, Rudolf Fryčaj, farář v Prusinovicích, Bohumil Fukala, farář v Albrechticích, Václav Havelka, farář ve Vizovicích, dr. Fr. Hrachovský, sekretář Ap. sv. Cyrila a Metoděje v Olomouci, Jan Jančík, farář ve Veselí n. M., Jan Kocián, kněz na odpoč. v Štáblovicích, Rud. Korec, kaplan v Místku, Ant. Moučka, kaplan v Blansku, J. Raška, far. v Hustopeči, Jan Raus, far. v St. Rousinově, Karel Svára, far. v Hrabůvce, Vilém Šmíd, far. v Hor. Bečvě. Jan Tagliaferro, far. v Těšíně. Exercicie dával P. K. Kubeš T. J.

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně súčastnili se ve dnech 18.—22. července 1921 tito vdpp.: Jan Čouka, koop. v Konici; dr. Josef Černík, profesor v Prostějově, Jan Filip, katech. v. v. v. v. Štítné, Auğ. Franěk, far. ve Starči, Jos. Hajátka, kapl. v Dambořicích, Ant. Hladký, koop. ve Křtinách, Jan Hladký, kaplan v Třebíči, Vincenc Horák, profesor v Litovli, Josef Chytil, farář v Lobodvicích, Frant. Klos, kaplan v Prusinovicích, Josef Klos, kaplan v Holici, Josef Koutný, koop. v Pozořicích, Karel Kubíček, katech. v Mor. Šumberku, Petr Lička, kapl. v Zábřehu, Josef Morys, katech. ve Fryštáku, Alois Novák, koop. v Konici, Jan Pícko, farář v Malešovicích, Frant. Pořízek, far. v Dolních Bojanovicích, Josef Prokop, kapl. v Dambořicích, Auğ. Richter, kaplan v Tuřanech, Theodor Strommer, farář v Chvalkovovicích, Rudolf Stibor, katech. v Konici, Jarosl. Valenta, koop. v Kostelci u Holešova, Karel Václavek, far. ve Pošné, Josef Vavřík, kaplan v Polance, Frant. Zapletal, farář v Domašově, Rich. Zavadil, koop. v Bučovicích.

Číslo 9.

Září 1921.

Ročník XVII.

Orebský.

Dolorosa.

Jaká láska v Tobě, Matko, plála,
pod křížem když's Syna svého stála,
cítila jsi bolest Jeho ran!

Když jsi zřela, kterak hlavu sklonil,
předrahou krev za nás hříšné ronil,
slyšela jsi množství hrozných han!

Trní, které Syna tvého zbodlo,
hluboce se v nitro tvoje vbodlo,
bolestně se dotklo srdce strun;
nachem zrudlé zřela's Jeho ruce,
které k Otci v hrozné rozpiál muce,
na krvavý patřila jsi trůn.

Bolestnou jsi tehdy byla, Mátí,
bychom tu se mohli k tobě znáti,
když se dotkne srdcí našich bol;
neštěstí když srdce naše zkruší,
zármutek se snese k choré duši,
opuštěnost rozloží se kol.

Dej nám, Matko, bychom v víře stáli
byli, když se radost od nás vzdálí,
žalostivý srdce vydá sten!

Uč nás nésti věrou v Boha strasti,
než-li dojdem' do nebeské vlasti,
kde nám vzejde věčně jarní den!

XII. zastavení nové křížové cesty na sv. Hostýně od J. Köhlera.

Zpráva o pouti Svatohostýnské,

konané 3. a 4. září 1881.

Sestavil Antonín Cyril Stojan, kaplan příborský.

Den 30. září 1880 přepamatným zůstane v dějinách všech národů slovanských; téhož dne vydán jest okružní list od náměstka Kristova Lva XIII. »Grande munus — Vznesený úkol«. Rychlostí blesku roznesla se blahá zvěst ta po světě všelikém; i zaplesalo Slovanstvo veškeré, díky vzdávalo Bohu a velebilo Jeho Náměstka na zemi. V brzku ozval se hlas: »Půjdeme do věčného Říma, k Otci všech národův; půjdeme ke sv. Otci a díky Jemu vzdáme za okružní list, za oslavu našich největších dobrodincův sv. Cyrilla a Methoda; půjdeme oddanost svou osvědčiti osobně Lvu XIII., Jehožto slova světu celému hlásaná nemůžeme ani dosti oceniti.« — Hlas ten nezůstal osamotnělým, ale všech kmenů jména slovanského došel přeradostné ozvěny. Viz veškerou čeleď sv. Cyrila a Methoda 5. července 1881 u nohou Lva XIII. shromážděnou! Nescházel tu ani Moravané. I oni od hrobu jednoho apoštola, z posvátného Velehradu, pospíchali ku hrobu druhého apoštola; i oni patřili na Otce o časnou a věčnou spásu všech národův slovanských přestarostlivého. Nevymizí zajisté z nižádného srdce těchto poutníkův památka na přeradostné chvíle, kterých v Římě zažili; aby ale i krajané jejich stálou a trvalou měli památku na přepamatnou tuto událost, oznámeno jim při audienci 5. července, že pro posvátný Velehrad obdrží částku ostatkův sv. Cyrilla; k tomu pro Hostýn, Moravanům všem posvátný, posvěcen obraz, jakož i pro Radhošť, kdež sv. Cyril a Method první kříž ve východní Moravě vztýčili. Šťastně po přání sv. Otce navrátili se domů.

Jestí u nás krásným a chvalitebným zvykem, za každou pouť vykonanou díky vzdávati Dárci všeho dobra, vykonávati nějakou zvláštní pobožnost. I dán podnět ještě před poutí Římskou od vp. Dra. J. Schneidra, kaplana Příborského, k myšlence, aby poutníci Římští z Moravy po šťastně vykonané pouti konali pouť na sv. Hostýně. Na pouti Římské došla myšlenka ta ohlasu i přislíbeno hned na cestě od poutníkův, že na Hostýně na poděkování za šťastně vykonanou pouť vykonají pobožnost, aby vzdali Bohu patřičné díky. Při příležitosti té, že zavěšen bude obraz od sv. Otce požehnaný. Než netoliko sami chtěli pouť tu vykonati; záhy projeveno přání, aby na pouti té všickni Moravané podíl brali, aby se stala manifestací katolického života na Moravě.

Dne 17. srpna 1881 sešlo se »Družstvo Svatohostýnské« a duchovenstvo ze 3 děkanství na přerovské faře, aby rokovalo o pouti zamyšlené. I uzavřeno, aby pouť ta vykonala se 4. září a aby širší význam jí byl vyrčen. Provolání za tím účelem sestavené a novinami uveřejněné vše obsahuje; zněloť následovně: »P. b. J., K.!«

»Moravané! Tam ve věčném Římě ve Vatikánu pozvedá Otec všech národův zraků svých k nebesům, aby církvi a pravdě vítězství vyprosil a takto světu blaho a spásu opatřil. Týž Otec sv., který o pouti cyrilo-methodějské s poutníky se loučil slovy: »Vydejte svědectví bratrům, že všechny šlechtné a veliké národy jména slovanského Otcovskou láskou objímáme a od nich více nežádáme, než aby k církvi římské s největší horlivostí a nezlomnou věrností lnuli«, — vypsal mimořádné milostivé léto i volá ku všem svým dítkám: »Modlete se se mnou, draží!« — My zajisté zavázání jsme uposlechnouti tohoto laskavého Otce, kterýž nedávno věrověsty naše a tím i nás — národ náš — oslavil. Kdož by hlasu stíněného Otce neuposlechl? Zajisté chceme sepjaté ruce Jeho podpírati.

My tím více zavázání jsme, použití této doby milostné, abychom splnili vroucí prosbu, kterouž pronesl k zástupům našim o pouti cyr.-meth. v Římě: »Přičiňujte se, milí synové, aby jednota s římskou církví se zachovala a den jak den se vzrůstala a se upevňovala. Od Cyrila a Methoda chceme společnou modlitbou vyprositi, aby s výše nebeské lid slovanský ochraňovali, jedněm setrvání, jiným uzdravení u Boha vyžádali, lítostivou lásku vzájemnou v srdcích všech roznítiti, všechny spory a řevnivost od dě-

dictva Kristova odvrátili.« Což jsme slíbili, že chceme býti věrnými syny církve sv., i splniti chceme a veřejně před světem skutky vyznávati hodláme, že křesťani jsme a katolíci.

Veřejným takým vyznáním má býti pouť svatohostýnská, která se odbýváti bude 4. září 1881. Bude ona konána od poutníků Římských na poděkování za šťastně vykonanou pouť Římskou. Než ona má býti též ozvěnou přepamátne pouti Římské, má se státi manifestací katolického jména a veřejným svědectvím katol. vědomí na Moravě. Pouť ta tím závažnější jest, ana též k tomu čelí, aby mysl všech Moravanův k posvátnému Hostýnu obrácena byla a takto všickni napomáhali, aby přehojný tento zdroj milosti nezanikl, ale znovuzřízen byl.

Na cti a chvále Boží, na oslavě církve, na pozvedení lidu našeho i Vám zajisté záleženo, pročež přednášíme Vám prosbu, byste se pouti svatohostýnské dne 4. září t. r. účastnili. Jedná se tu o česť Boží a tu — trváme — netřeba mnoho pobídky, i kojíme se pevnou nadějí, že — jakožto horliví ctitelé Marie Panny — pouti té se účastníte. Na sv. Hostýně, kdež Máti Boží divy tvoří, na šťastnou shledanou! Družstvo Svatohost.

V sobotu, 3. září 1881, večer o 6. hodině, uvítací řeč na náměstí Bystřickém, po té litanie se sv. požehnáním.

V neděli, 4. září t. r., ráno o 5. hod., průvod z Bystřice na sv. Hostýn s obrazem na památku pouti slovanské v Římě, pro sv. Hostýn od sv. Otce posvěcený.

O 7. hod. na sv. Hostýně kázání v kostele i venku, po něm slavné služby Boží s apoštolským požehnáním, na to zavěšení obrazu svrchu uvedeného.

O 10. hod. na sv. Hostýně v kostele i venku kázání, po něm slavné služby Boží s apošt. požehnáním.

Odpoledne o 1. hod. na sv. Hostýně řeč na rozloučenou a sv. požehnání.

Sotva že na vědomost dáno pozvání, již ve všech končinách Moravy chystati se počali Moravané, aby této přepamátne pouti se účastnili. Nastal utěšený ruch. Pořadatelé pouti konali patřičné přípravy. Jeho Eminence, nejdůstojnější kardinál Bedřich z Fürstenberku, arcibiskup olomoucký, schválil záměr a úmysl pronešený, s ochotností velikou vyhověl všem prosbám v záležitosti té přednešeným.

Vše se radovalo na pouť; radost ještě zvýšena, když došla zpráva přeradostná, že sv. Otec 25. srpna 1881 při audienci veled. p. Dra. Jaeníga, ředitele Animy v Římě, když uděloval plnomocenství k apoštolskému požehnání pro pouť svatohostýnskou, sobě vyžádal zprávu o pouti, kterou na Hostýně 4. září Moravané odbývati hodlají.

Nejdůstojnější kníže-arcibiskupská konsistoř povolila, aby na sv. Hostýně venku postaveno bylo 5 oltářův; k oltářům těm přistaveny kazatelny, aby takto každý poutník mohl veškerých služeb Božích býti účasten.

Konečně nastal den 3. září; kostel Svatohostýnský stál krásně ozdoben a okrášlen; prapory vztyčené jako na uvítanou vlály poutníkům.

Okolo 10. hodiny dorazilo do Bystřice první procesí, načež takřka bez přetržení procesí za procesím přicházelo tu s knězem, tu s více kněžímí, tu v menších houfích bez kněze, ze všech končin Moravských i z těch, odkud doposud neputovali na sv. Hostýn. Tu bylo viděti Hanáky, Slováky, Valachy, Zabečváky a jak jinak všechny ty krajaný Moravské nazýváme. (Pokračování.)

Dle P. Meschlera T. J. — P. Fr. Vidanský T. J.

Život P. Marie.

I přiblížilo se po uplynutí 40 dní slavné zakončení pozemské pouti synovy v tajemství nanebevstoupení. Jistojistě byla Maria přítomna při poslední hostině, kterou Spasitel dle své pozemské zvyklosti se svými apoštoly a učedníky v Jerusalemě konal.

Možná že, když Pán se svými apoštoly a učedníky opouštěl sál, přistoupila k němu prosíc, aby ji vzal s sebou do nebe a jí už nyní nechal zemřít. Kristus však nevyhověl přání jejímu řka, že má ještě na zemi úkol a představil jí apoštolům jako jich matku a přímluvkyni; ti poklonili se uctivě před ní. Nato kráčeli všichni na horu Olivetskou. Zde promluvil Pán s každým a asi také se svou matkou ještě mnohé slovo. Pojednou počal býti jako duch a průsvitný, posléze byl jako svítící sluneční světlo. S nebe snesl se zářivý, duhově skvoucí věnec. Kristus pohlednul ještě jedenkrát s nekonečnou láskou na matku a apoštoly a, položiv levici na prsa, zvednul svou požehnanou pravici a udělil všem přítomným a celému světu požehnání. Tu splynulo světlo s hůry se září Spasitelovou ve světle mračno, Ježíš pozvednul se pomalu před očima všech, vznášel se vzhůru, až se jeho postava v nebeském jasu ztratila, jako kdyby se slunce v nějaké slunce jiné ponořilo. V tomto světle zašly též zástupy svatých Starého zákona a zmizely s Pánem v blaženosti nebes. Ze světlého mračna zasáhnul všechny slunečný paprsek, tak že byli jako oslepeni a padli k zemi na tváře své. Matka Boží však stála a pohlížela klidně vzhůru, a není nemožno, že jí, jako v málo okamžicích jejího života, bylo popřáno viděti Boha a duchovně se Spasitelem vstoupiti do nebes. Po objevení andělů zmizely zář a lesk a všichni seznali, co se jim přihodilo. Pán odešel od nich k nebeskému Otcí. »Co tu stojíte, hledíce do nebe? Ten Ježíš, který vzat jest od vás do nebe, přijde tak, jak jste ho viděli do nebe jíti«, řekli andělé v rouše bílém se objevivší. Tu navrátili se do Jerusalema, klidni, potěšeni a rozradostněni z oslavy, kterou viděli, obzvláště Maria. Ba, ona především. Její srdce mělo jenom jednu lásku a to byl Ježíš, mělo jenom jedinou radost, dařilo-li se dobře jejímu synu. Nanebevstoupení bylo však pro Ježíše vrcholem blaženosti a oslavy. Při smrti byla oslavena duše Krista Pána, při vzkříšení tělo. Tím byla oslava dokonána, a proto její radost úplna. »Kdybyste mě milovali, radovali byste se, že jdu k Otcí« (Jan 14, 28). Nikdo nemiloval Ježíše více, než Maria a tudíž radost její byla největší. Pro Spasitele nebylo slavnějšího zakončení pozemské pouti než nanebevstoupení, pro nás pak stalo se pramenem velikých milostí. Pro nás mocně tím povznesen život víry, naděje a lásky. Pro nás odešel Pán do nebe; šel tam, aby nám připravil místo (Jan 14, 2), aby nám poslal Ducha svatého, jímž bychom se do nebe dostali.

Karel Kolisek.

Tu zavládá štěstí . . .

Skutečný obrázek ze života.

Nak jsem šťastna, důstojný pane, s celou svoji rodinou! zvolala přesvědčivě pani setníková, když jsem tam přišel návštěvou. »Ano, věřte mi, důstojnosti, můj muž, obě naše dcerušky a já žijeme nyní jako v nebi, naleznuvše konečně pokoj v duších svých — od té doby, co jsme z protestantismu přestoupili na víru římsko-katolickou«. pokračovala ve své řeči pani, což její manžel dotvrdil.

»Ano, ano, tak tomu jest! Má pani má úplně pravdu!« —

»Těš mi Vaše upřímné doznání velice«, přerušil jsem oba po této zajímavé přivítané . . .

Nedaleko Štýrského Hradce, v kterém městě jsem dlouhá léta před válkou působil jako profesor na kadetní škole, stála vilka, již obýval setník W. se svoji rodinou. Bylo mu něco přes 40 roků, manželka jeho byla poněkud mladší. Měli dvě roztomilé dcerušky: 13 letou Mařenku a 6 letou Vilušku. Byla to zevnějškem i mravy distinguovaná rodina. Původně byla protestantskou, ale přestoupila na římsko-katolickou víru právě ve Št. Hradci, kde byl setník se mnou učitelem (frančiny) na zminěné kadetní škole.

Prosili mne, bych je častěji navštívil, aby si mohli důkladněji pohovořit o katolické víře a všeličemuž se ještě přiučili, což jsem arciť též činil.

Sám jsem jich ani nepřipravoval, ani neuváděl do naší církve. To obstaral štyrsko-hradecký superior koleje Tovaryšstva Ježíšova.

Vila, v níž tato zajímavá rodina bydlela, stála pěkně v zátíší, vzdálena lomozu městského víru . . . vroubená ze všech stran útulnou zahrádkou. Několik kroků za ní skláněl se do údolí vonný les k poutnímu a výletnímu místočku »Maria v zelení«. — Všechno, všecičko to zde dýchalo tajemným klidem. Mohl jsem upřímně říci své duši: »**Tu zavládá štěstí . . .** onen pokoj, klerého nám nemůže dátí svět!«

»Ani mi snad nevěříte, pane profesore, jak jsme nyní šťastni od té doby, co jsme se stali katolíky!« opakovala pani setníková.

»Věřím Vám to, milostivá paní, velmi rád«, dodal jsem s vřelou účastí. Nevěda vlastně dosud, co oba manžele přimělo ku přestupu na katolickou víru, vedl jsem svůj rozhovor tak, aby se to dozvěděl. Konečně jsem se mohl již přímo tázati. »Ale prosím Vás, milostivá paní, jaké jste vlastně měli pohnutky k tomuto tak závažnému kroku? Víru přece nelze měnití jen tak z módy neb osobního prospěchu!«

Paní i její manžel odpovídali hned téměř jedněmi ústy: »My již jsme se k tomu velmi dávno připravovali« a setník pokračoval:

»Byl jsem vychován v protestantské víře (augšburského vyznání) a to dobře. V mužném věku však často jsem uvažoval o rozdílu mezi protestantismem a katolicismem; někdy jsem i navštěvoval katolické bohoslužby a kázání, srovnával obě víry v theorii i v životě a tu octl jsem se ve vnitřním duševním rozporu . . . Zkoumal jsem tedy hlouběji, kde je pravda . . . Mimo to jsem i čítával o katolicismu . . . a ponenáhu uzrávalo ve mně přesvědčení, že pravda může býti jen jedna a to ve — víře římsko-katolické . . . Tak tedy dozrálo ve mě předsevzetí, že vystoupím z církve protestantské, jejíž rozumářsky hláсанé učení mne nechávalo v srdci chladným a rozumu nedovedlo přesvědčiti . . . zatím co, učením, kázáními a bohoslužebnými obrády katolickými jsem býval povzbuzován a povznášen k pravému náboženskému životu . . .«

»Tak jest«, vmísila se do řeči paní, nedávši svému manželu již domluvití, »podobný proces odehrával se i v mé duši, jen s tím rozdílem, že jsem teprve před několika roky začala se vážně klonití ku katolicismu. Měla jsem mimo jiné též příležitost obcovati se šlechtanými, váženými dámaní, horlivými to katoličkami, které dovedly nejen můj zájem o katolicism povznéstí svými řečmi, nýbrž hlavně mne k tomu nutkal jejich vzorný katolický život . . . Téměř jsem jim vždy záviděla, vidouc jejich duševní rovnováhu, zrađící se na jejich tvářích, jejich nadzemský mír, zvláště kdykoli byly u sv. přijímání, což bylo velmi často . . . A co nás oba utvrdilo v našem úmyslu, byla osoba našeho pastora v L. — Jeho celkové vystupování nesrovnávalo se nikterak s naším náboženským citěním a zvláště ne způsob vyučování náboženství, jakým vyučoval naši Mařenku . . . Z L. jsme se dostali sem, kde jsme dávné svoje přání také uskutečnili. Jak víte, uvedl nás do církve katolické — ovšem po vhodné přípravě — zdejší jesuitský superior, výborný to muž, jenž též nyní privátně učí naše obě dcerašky náboženství: nechodí do školy, vyučuje je naše »slečna« a pak my sami.«

»To je skutečně velmi zajímavé, takových případů není u nás mnoho, zvláště ne u vojska a celých rodin«, poznamenal jsem k těmto vývodům.

»Ale viš«, pokračoval zase setník, »to pochází odtud, že mnoho lidí, hlavně inteligence žije jen od dneška na zítřek, nestarajíce se o něco vyššího, ideálního, o otázky náboženské . . . Než kdo přemýšlí o pravém cíli člověka a není předpojatý, ten musí rozhodně přijítí k onomu správnému poznání jako — my oba.«

»Ovšem, ovšem, máš svatou pravdu«, přisvědčil jsem setníkovi.

»A co tomu říkájí Vaše dcerašky?« ptal jsem se.

»Tu starší přestali jsme již v L. posílati k pastorovi, načež byly obě vlastně vychovány dle našich zásad«, hovořila pani setníková; a nyní se připravují k důstojnému přijetí sv. svátostí. Starší bude mítí 14 let a půjde k prvnímu sv. přijímání. Berou to obě velice vážně. Máme z nich velikou radost . . .«

»To je věru krásné«, dodal jsem, »a kde pak vlastně jsou!«

Byly zavolány. Kdo je spatřil, byl hned unesen jejich vskutku něžným pelem nevinných andělských dívčích duší! Po kratinké rozmluvě, zkoušce z náboženství, již výborně obstály, pochválil jsem je za to, což přijaly všichni, rodiče i děti, s vděčnou radostí. —

Odcházel jsem domů s blaživým poznáním, jak velikého štěstí poskytla víra katolická této celé rodině konvertitů!

Toto štěstí se tu ještě stupňovalo, když obě dcerušky přijaly svaté svátosti s prvním svatým přijímáním a starší též sv. biřmování.

Kdykoli jsem tam časem došel, vždy jsem tam mohl pozorovati jakousi posvátnou náladu a pokoj Boží, převyšující veškerý smysl! — —

Tak uplynulo několik let... V tom přihnala se jako divá, zhoubná a všecko ničící hromová vichřice — válka r. 1914...

Odešel jsem do války a setník též. On na srbské, já na ruské bojiště. Kam přišla jeho rodina, jsem nevěděl! Její stopa mně úplně zmizela na — celé čtyři roky. Též jsem se ničeho nedověděl o osudu setníkově ve válce.

Z jara r. 1918 dostal jsem se službou do Lvova. Jaký byl můj podiv, když jsem se tam s onou rodinou zase sešel! Ovšem byl tu podiv vzájemný.

Ze setníka stal se přítel už podplukovníkem, paní zbělely hodně vlasy, Mařenka dospěla ve spanilou slečnu, stále tak dětsky nevinnou a mladší Viluška byla ve Švýcarsku v jednom klášteře...

Ačkoli prodělala celé rodina velmi mnoho válečných strastí, přece jsem u ní mohl postřehnouti duševní mír a vpravdě křesťanskou rovnováhu životní.

Jeden večer jsem s nimi strávil. — Vykládali jsme si navzájem svoje válečné zkušenosti...

Podplukovník, na němž bylo přece znáti, že i mnoho tělesně vytrpěl, dal se do živého vypravování: »Milý příteli, to Ti však povídám předem, že je to učiněný zázrak, že dnes ještě žiju... Prodělal jsem mnoho v Srbsku, nemáš o tom ani zdání... ale stále se mně koule vyhýbaly... až jsem byl přece v jedné bitvě smrtelně raněn... Koule projela mým tělem z předu od prsou plicemi... a nescházela snad ani milimetr, že mi neprorazila i hlavní tepnu — a tu bych býval jistě hned synem smrti... než Pán Bůh mne při tom zázračně ochránil... Klesl jsem, v bezvědomí byl jsem z bojiště odnesen... lékař nedoufal vůbec v moji záchranu... z obvazště byl jsem přenesen a pak převezen do nemocnice... Stav můj byl několik neděl beznadějný, byl jsem každým okamžikem blízek smrti... avšak po delším čase jsem okřál úplně, a jak vidíš, jsem chvála Pánu Bohu zdrav, takže mohu zase konati svoji službu, ale to Ti opětuji, že to byl zázrak Boží...«

Paní podplukovnicková, již se zatřpytily slzy v očích, přisvědčovala: »Ano, to je jistě zázrak... a milý Pán Bůh vyslyšel moje vřelé modlitby, v nichž jsem stále prosila, by můj manžel se vrátil z válečného pole — zdrav, a jak vidno, byla moje nejvícejší tužba vyslyšena! A jak jsem za to Pánu Bohu a Panně Marii vděčnou, nejen já, — ale i celá naše rodina...!«

A proto jsme si »přítukii« na zdraví, že nás všechny Pán Bůh a Panna Maria ochraňovala... a že jsme vyvázli tak dalece zdraví z té hrozné války! — — —

Ano, Sám Pán Bůh Všemohoucí nás provázel ve vřavě válečné, nedav nám zahynouti — a Panna Maria brala nás pod svůj mocný plášť — s těmito vážnými myšlenkami ubíral jsem se domů...

Jaká pak byla krásná podívaná, když tato matka konvertitka s dcerou častěji přijímaly Tělo Páně — i z mých rukou — v jeuitském kostele ve Lvově — — —

Nadešel historický den převratu i ve Lvově... — To bylo z 31. října na 1. listopad roku 1918,

Ještě dnes vzpomínám s hrůzou oněch 19 dní listopadových, vyplněných stálými boji mezi Rusiny a Poláky! — Co tu teklo i nevinné krve bratří Slovanů!!

Než i z těchto těžkých bojů unikl jsem zajisté pomocí Boží a veliké ochrany Panny Marie bez pohromy! O oné rodině pak jsem se dověděl, že se jí z té zákeřné vřavy bitevní podařilo prchnouti automobilem ještě s jinými rodinami. — — —

A vzpomínky moje nesou se kolikráte — zvláště ještě za dnešních nábožensky rozháraných poměrů několik let zpět — tam do té vily u Štýrského Hradce k rodině konvertitů, která byla ve své síle katolické tak blaženou! Tam, kde mohutné koruny stromů, rozložené nad onim příbytkem, šestily něžně a sladounce věčnou píseň o lidském štěstí, které lze jedině nalézt v Bohu!

Ano, pravdivá jsou zlatá slova našeho velkého životního filosofa sv. Augustina: »Stvořil Jsi nás, Bože, pro Sebe — a nepokojno je srdce lidské, dokud nespočine v Tobě!«

A zase vidím před svým zrakem duševním onu rodinu po hrůzách válečných ve Lvově a slyším hlas podplukovníka, jakoby z mrtvých vstalého: »Viš, milý příteli, moje záchrana byla zázrakem Božím.« — —

Přirovnejme pak tuto rodinu konvertitskou inteligentů k tak mnohým našim inteligentům a neinteligentům? Co dělají tito?

Propagandu k výstupu z cirkve římsko-katolické, domnivajice se, že v tomto jednání je největší pokrok a svoboda, a že lid v bezcirkvnosti a bezbožectví nalezne svého štěstí! Toť beznadějnost mravních trosečníků, toť marná snaha! Lasciate ogni speranza!

Dějiny konvertitů nás zřejmě poučují, jak i tato rodina, že srdce lidské nalézá své pravé spokojenosti ve víře Božské, katolické!

Ano, tu zavládá štěstí...

P. Konrád M. Kubeš T. J.

Kázání k lurdským poutníkům na sv. Hostýně

5. září 1920. (Zkrácené).

(Dokončení).

II. Nejen však vítěznou Ochránkyní cirkve, nýbrž i Těšitelkou zarmoucených byla a jest Neposkvrněná Panna jak v Lurdech tak na sv. Hostýně*) Kolik slz setřela se lkajících očí tam a kolik zde, ví jen Pán a ona sama. Kde však máme útěchu hledat a kde ji najdeme, ví každé věřící srdce velmi dobře. Jistě bez váhání přisvědčíme sv. Otcům, kteří v nejrůznějších variantech rozvádějí myšlenku, že se zdá, jakoby bl. Panna stvořena byla jen proto, aby nás činila šťastnými a aby nám oslazovala hořké chvíle našeho pozemského putování.

Spokojenost, blaho, štěstí — to jest jeden z nejkrásnějších a nejpůvabnějších kvítků, které rostou v zahradě mariánské a jichž vůni zakouší jedině duše roznícená láskou k nebeské Královně. Co jest štěstí? Na tuto otázku dostaneš odpovědi přerozmanité, podle toho, koho se otážeš; jinak ti odpoví světák, jinak člověk žijící z víry, jinak dívka a jinak stařec, jinak optimista a jinak pessimista. V jednom se však shodují všichni, totiž že po blahu touží každé lidské srdce a že šťasten chce být kde kdo; blaho a štěstí hledá lakomec ve svých dukátech, světák ve svých počtích, poustevník ve své jeskyni a mnich ve své cele, státník ve hluku a nepokojí veřejného života a na kluzké půdě diplomacie, jinoch nebo dívka ve stavu, který volí, matka v práci a v obětech pro své děti atd. atd. Jako květinka se obrací k světlu a hledá světlo, tak srdce lidské tápe za štěstím a hledá všude štěstí.

*) Tento druhý moment platí ovšem nejen o těchto dvou, nýbrž o všech poutních místech nejbl. Panny.

Kde však najít pravé štěstí? »Štěstí, co jest štěstí? Muška jenom zlatá, která za večera kol své skráně chvátá« . . . tak, nemýlím-li se, napsal jeden básník a v dalších verších praví, že mezi prsty nám štěstí mizí, když je chceme uchopit. Mluví ovšem o pozemském štěstí, a vylíčil (snad bezděky) jeho nestálost, pomíjejícnost, a tedy bezcennost. Jaké jest to štěstí, které jako »muška kol tvé hlavy chvátá«, které se nedá uchopit a zadržet? Lidské srdce touží po trvalém a nepomíjejícím štěstí.

Kde je však najít? Pamatuji se, že jsme čítávali ve školních lavicích básničku: »Dokud máš tatíčka, dokud máš mamičku, zahřej se, potěš se na jejich srdíčku«; v dalších strofách připomíná dítě, až povyroste a opustí rodiče, že nestačí celý svět, by mu dal tolik blaha, co jejich náručí. Že měla báseň pravdu, přisvědčíme teď rádi všichni; skoro bychom rádi zvolali: »Žel, že nemožno zůstat celý život dítětem . . .«

Sv. víra ti však ukazuje matku, kterou ti sám Pán dal, matku, z jejíhož objetí se nemusíš nikdy vyvinout, o níž nemožno říci, že ji budeš musít opustit, až povyrosteš; o ní daleko větším právem platí slova, že celý svět nestačí, aby ti dal tolik blaha, štěstí a lásky, co její náručí. Ubohé, politování hodné dítě, které nezakusilo ve svém životě blaha mateřské lásky a jemuž nebylo dopřáno pokochat se v matčině náručí . . . a ubohý, politování hodný křesťan, který nezakusil nikdy trochu té lásky, kterou nás blaží naše nebeská Matka, a který nepoznal, co to znamená, potěšit se na jejím přesvatém srdci mateřském.

Činit jiné šťastnými jest údělem nemnoha duší. V životě některých světců čteme, že měli tento dar a že dovedli zaplašit zármutek z každého srdce, které se jim na dosah dostalo; v menší míře dostává se tohoto daru od Pána i jiným. Pro duši jemnou jest pramenem nevýslovné radosti, může-li jiné blažit a trpícímu bližnímu s očí slzy stírat, byť to i obětí stálo. Kromě jiných motivů jistě i tento sílil a povzbuzoval nejednoho misiónáře v jeho těžké práci. Jisto však jest, že jest údělem bl. Panny, Těšitelky zarmoucených, aby těšila, sílila, blažila všechny, kteří k ní se přiblíží a u ní útěchy hledají. Pravdu má středověká kterási latinská sequence, jež tvrdí, že nikdo nepřišel k jejímu trůnu se srdcem tak ztrápeným, aby si neodnesl aspoň trochu útěchy. »Vypověz jí, co tě tísní, potěší tě Maria« zpívají tak rádi poutníci na sv. Hostýně. »Sladkosti a naděje naše« volá k ní církev sv. A sv. Otcové? Sv. Eirém, který praví o sobě, že na klíně matčině se naučil lásce k přesvaté Panně, oslovuje ji pln nadšení (IV. Precatio): »Paní má . . . má spásu, má útěcho, můj živote, mé světlo, mé blaho, má radosti . . . Rodičko Boží, má touhou jediná: není pevnější záštity nad pomoc Tvoji; Tys s tváře celičké země setřela všechny slzy, Tys veškeré tvorstvo obdařila všemožnými milostmi, Tys nebesům veselí, zemi spásu přinesla, lidstvo z otroctví hříchu pozvedla, nebe se zemí smířila . . . vše co nejlepšího bylo, jsi nám zjednala . . . Všecky milosti, kterých se kdy lidstvu dostalo, dostává nebo dostane, jsi Ty, Přesvatá a Neposkvrněná, zprostředkovala, v Tobě, ó milosti plná, se raduje všechno tvorstvo.« Sv. Bernard neméně výmluvnými slovy líčí sladkost své nebeské Paní (In Assumpt. IV.): »Nechť mlčí o milosrdenství Tvém, Panno blahoslavená, jestliže kdo se pamatuje, že Tě marně vzýval ve své bídě. My, služebníci Tvoji, . . . chválíme Tvé panenství, dívíme se Tvé pokoře, ale Tvé milosrdenství ubohým sladčeji chutná, Tvé milosrdenství více nás těší, častěji ho vzpomínáme, hojněji vzýváme . . . Kdo by mohl zbádati, ó Požehnaná, dlouhost a širokost, vysokost a hlubokost milosrdenství Tvého? Jeho dlouhost až k soudnému dnu sahá a přispívá všem, kteří Tě vzývají; jeho širokost naplňuje okrsek země; jeho vysokost nebesa proniká, jeho hlubokost vykoupení zjednala sedícím v temnotách a ve stínu smrti . . . K tomuto prameni nechť tedy spěchá žízňící duše naše, Ty však napotom za úkol svůj považuj . . . vyprošovatí hříšným odpuštění, uzdravení nemocným, malomyslným posílu, zkormouceným útěchu . . .«

Sladkosti naše . . . mám ti snad vysvětlovat, milý poutníče, proč jest bl. Panna naší Těšitelkou, naší sladkostí? Bchorodička jest po božském Srdci Páně největší a nejkrásnější dílo Ducha sv.; jeho však nazval sám božský Spasitel Těšitelem, Duch sv. jest osobní láska Boží, a jako v dílech Boha Otce se jeví Boží moc a velebnost, tak

v dílech Ducha sv. Boží láska a milosrdenství. Což divu, že bl. Panna nese na sobě zjevné známky nebeského Divotvorce, z jehož rukou vyšla? Dokazovat však, že Panna nejsv. Těšitelkou a sladkostí naší jest, není jisté třeba. Nemáš-li pro to doklady z vlastní zkušenosti, pozoruj poutníky, když se loučí s tímto milostným místem, sečti všechny votivní tabulky a dary v Lurdech, můžeš-li, projdi všechna její poutní místa, co jich na světě jest. — Proč se nemůže mnohý poutník ani odtrhnout od této svatyňky? Co ti hlásají votivní dary, jimiž jsou stěny lurdských basilik ověšeny? Co vábí tisíce věřících na poutních místech mariánských? Na všechny otázky ti odpoví jediný pohled na obraz Matky milosrdenství a Těšitelky ztrápených.

Bývaly doby — sv. Hostýn je ještě pamatuje —, kdy byla Maria více milována než dnes, a proto bylo vidět i více šťastných a spokojených tváří než dnes. Jakou láskou byla kdysi od věřících zahrnována! Jak závodili všichni v lásce k ní! A protože láska k Panně přesvaté přináší pravý mír a pravé štěstí, bývala spokojenost v lidské společnosti nikoli hostem, nýbrž domovem. Bylo méně požadavků, méně potřeb a méně nádhery než dnes, za to však více lásky a více spokojenosti. Kde cesta k pravé spokojenosti? Jen jediná jest možná: návrat do náručí nebeského Otce, jehož lidstvo opustilo, návrat na božské Srdce Páně. Tento návrat však nejsnazší — ne-li jedině možný — skrze Marii; ona přinesla kdysi lidstvu blahou dobu Messianskou, její početí a narození bylo zvěstí a začátkem šťastných dob, slunných dnů, zlatého věku Messianského — horlivá úcta a horoucí láska k ní znamená i dnes pro každého křesťana začátek nové éry životní. — »Den zasvitne těm, kteří v temnotách dleli, a jítřenka vyjde v srdci jejich« (1 Pt. 1. 19), obrátí-li se celým srdcem k té, v níž jest »všechna milost cesty a pravdy, všechna naděje života a ctnosti.« (Sir 24. 25).

Z dojmů které nevymizují.

Črty z bojišť. — Podává V. Kronus.

Mána složil u chalupy na slámu a jde pátrat po hospodáři. Buší na chatrné domovní dvěře, ťuká na vetchá okna, ale kde nic, tu nic, nikdo se mu neozývá, jakoby tam byli všichni vymřeli. Jenom kočka vracející se z noční toulky, celá zarousaná poplašeně před ním prchá a skrývá se někde na půdě.

»Co teď?« uvažuje Juráň, a naléhavá nutnost přiměla jej k rozhodnému kroku. Přitočil se k domovním dveřím, bez rozpaků opřel se svými rozložitými zády o ně a uvolnil je.

A již vchází do nízké síňky. Těžký, stuchlinou prosáklý vzduch dávno nevětrané místnosti jej k zalknutí ovanul. Patří do jizby, ale nebylo tam ani človíčka. Lůžko bylo prázdné, nahnutá skříň, opřená o stěnu byla pootevřená, všude byly patrné stopy, že domácí se na kvap vystěhovali. Snad se přestrašili blízkou střelbou a na rychlo se někde ukryli.

Juráň viděl, že není pomoci, proto opustil místnost a uchýlil se na dvorek. Rozhlížel se zpytavě kolem, a náhle se mu oči zaleskly radostí. U stodoly viděl vůz a dále na louce zpozoroval pasoucí se krávy. Jakoby ho elektrický poud zachvátil, honem přiskočil k vozu, prohlížel jej zkoumavě a pak už jen se mu jednalo o to, pošťestí-li se mu sehnati nějaké postroje.

A zase do chalupy se vrátil, kde jaký kout prohledal, kusy provazů a pytle sháněl. Plnou náruč toho přinesl a kvapně se pustil za pasoucí se krávou na louku. Obratně se k ní přitočil, za rohy ji vzal a již ji odváděl k chalupě.

»Juráni, co děláte?« ozval se netrpělivě na slámě důstojník.

»Pane poručíku, hned budu hotov, chystám Vám povoz, abyste se mohl dostat do bezpečí«, hlásil horlivě a ověšoval krávu primitivními postroji.

Dobře, že byla hodně stará, proto také trpělivě snášela nezvyklé zacházení.

Hodně to dalo práce a stálo to dosti dovednosti, než byla konečně kráva ostrojena. A pak Juráň vozík slámou měkce vystlal, svého pána naň pěkně uložil, zavazadla k nohám umístil.

A teď nastala jízda. Špatně to šlo, kráva nebyla zvyklá tahu. V Ruském, Polsku se totiž používá do tahu jenom koní.

Juráň byl celý uřícen, stále zdivočelou krávu popoháněl, takže konečně se přece dostal polní cestou k lesu. Velmi často bylo třeba zastavit, ale to nevadilo, jízda přece jenom šťastně pokračovala. Lesní cesta byla mnohem nepohodlnější. Vyskytovalo se na ní mnoho lokačů, kde se kráva div s vozem vybrodila, a Zimka při tom sténal.

Asi hodinu jeli a tu potkali celý dav vesničanů. Muži, ženy, děti, starci, všechno dohromady s ranci na zádech. Bylo patrné, že se vracejí do domovů, odkud ze strachu před střelbou prchli. A nyní, když boj ustál, se vraceli.

»Pro Boha, pane, co to děláte«, ozval se náhle úpěnlivě vyschlý sedláček a zastoupil zoufale Juráňovi cestu. »To jest moje kráva, můj vůz, neberte mi toho, co bych si počal.«

Dlouho trvalo, než se dohodli. Jednak jim vadila různost mateřského jazyka, a pak venkovan byl celý přestrasený v domněnce, že bude nucen vydati se na přípřež. Konečně však vida raněného důstojníka přece se obměkčil. Ranec, který vlekl, odevzdal ženě a pomaloučku klátil se za vozem.

Vesničané divně hleděli za nezvyklým povozem, neboť dle tamních obyčejů hřichem se jim zdálo, používat krávu ku tahu, a rovněž i pohled na raněného je poplašil.

A bylo vlastně dobře, že k Juráňovi se sedláček připojil. Zimka pamatoval si jméno vesnice, kde včera byl plukovní jejich štáb, a dobrodušný Polák vedl je nejkratší cestou, kudy by se tam dostali. Bez jeho pomoci by byli rozhodně zbloudili.

Skoro dvě hodiny tloukli se lesem, až konečně dospěli vesnice. Ihned poznali, že tam táboří vojsko, neboť z polních kuchyní soukal se dým vysoko k oblakům. U vesnice potkali první vojáky, kteří s uctivou zvědavostí hleděli na raněného důstojníka.

Byli mezi svými, neboť skutečně narazili na svůj pluk. Ve chvílce dospěli chalupy, v níž bylo ubytované velitelství. Sám plukovník s pobočníkem vyběhl a soucitně Zimkovi ruku tiskl.

Lékař se zdravotním oddělením raněného složili na polní nosítka, občerstvení mu sháněli a ránu znovu důkladně ošetřovali. A Zimka snášel trpělivě všechno jako děcko. V bolestech však nezapomněl na sedláčka, který mu platné služby prokázal; žádal druhy, aby jej odměnili. Ale toho již nebylo. Z obavy, aby snad nebyl nucen zůstat ve službách vojska, využil vhodné chvíle a ujel směrem k domovu.

Sotva si raněný trochu odpočinul, sháněl se, co se stalo s jeho oddílem. Plukovník sám mu vypravoval, že jsou všichni v bezpečí, že celá bitka byla jenom srážkou s menším nepřátelským jízdním výzvedným oddílem. A pak vypravoval Zimka všechno o své nehodě. Velitel jej ujistil, že počínání jeho bylo celkem zcela správné, stiskl mu ještě jednou pravici a přál mu brzkého uzdravení.

Zatím již tu stál vůz, a lékař upozorňoval Zimku, že jest na čase, aby byl poslán do polní nemocnice, kde se mu dostane náležité obsluhy.

Dojemným způsobem se loučil raněný Zimka s druhy, a divně mu bylo u srdce, když povoz hnul a odjížděl směrem k nemocnici. Tak mu připadalo, že sám již na určitou dobu dobojoval, ale, co na ostatní ještě čekalo?

Reservní vojenská nemocnice v okresním městečku. V čistém pokojíku na pohodlném lůžku leží poručík Zimka. Ránu má skoro zahojenou, už i pomaloučku chodí a těší se ze života. Což pak teď jest s ním dobře, když po křížové cestě různými vojen-

skými nemocnicemi v cizích krajích dostal se domů. A dnes právě čeká radostnou návštěvu. Jeho žena má přijít. Vyrozuměl ji dopisem před několika dny, kde leží. Dnes dopoledne telegrafovala, že odpoledním vlakem přijede. A skutečně přijela.

A bylo to shledání! Pláč střídal se s úsměvy, a vypravování nemělo konce.

Zimka byl nucen povídati jí každou podrobnost. Zajímalo ji všechno, zvláště scena, jak věrný sluha o poručíka se staral, paní velmi dopala.

»Kde jest Juráň?« vyzvíдалa dychtivě. »Jest tu s tebou?«

»Ano!« přisvědčil Zimka a zazvonil.

Ve chvílce objevila se ošetřovatelka.

»Prosím, zavolejte mého sluha«, žádal Zimka.

V několika minutách byl tu Juráň. Paní k němu přiskočila, vděčně stiskla mu ruku a řekla pohnutě: »Děkuji Vám, nebudu-li sama s to, abych se Vám za všechno odvděčila, Bůh Vám odplatí.«

»Milostivá paní, konal jsem jen povinnost«, řekl skromně Juráň.

»A co vaše rodina?« vyzvíдалa paní.

»Prosím, jedinkým mým přáním jest, abych ji opět uviděl.«

»Miláčku«, žadonila paní muže, »nemohl by se Juráň podívatí na nějaký den domů?«

»Pokusím se o to —«, slíbil Zimka.

A netrvalo dlouho, Juráň jel na dovolenou ke svým na Slovač. Vlak jej unášel krásnou Moravou, a Hostýnek mu z dálky přívětivě, kamarádsky kynul, k němuž Juráň vděčně pohlížel . . . .

Lahyrts.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Hildebertus Cenoman. (de Misterio missae) dí: »Slyšíš, abys věřil a věříš, aby ses stal obětí.« Po Kredu tedy nastává obětování. Dosaďadní část, mše katechumenů, měla za účel, abychom se připravili k mešní oběti: Očistěním srdce, osvícením mysli, vzbuzením víry a oživením pobožnosti. Když se tak stalo, nastává vlastní obět, část ještě posvátnější, proto nemohli jí přítomni býti katechumeni a veřejní hříšníci.

Vyložím nejprve pojem oběti a to dle sv. Tomáše Aq. (2, 2, q. 85 a 3).

On rozeznává trojí pojem oběti. Nejprve ve smyslu všeobecném, pak užším, konečně ve vlastním slova smyslu.

Obět ve smyslu všeobecném jest vůbec nějaký vnitřní nebo zevnitřní úkon ke cti a chvále Boží, ježto Bůh jest první počátek našeho stvoření a poslední cíl našeho oslavení. Sv. Augustin*) docela dí, že pravá obět je každý skutek, jenž se koná, abychom svatou společností přilnuli k Bohu. Tedy každý skutek nábožnosti, i třeba jen vnitřní, patří sem, neboť každým uctíváme Boha, počátek svůj, a blížíme se k němu, k cíli svému.

Obět v užším smyslu jsou zevnější úkony, kterými přinášíme Bohu nějaký dar z pohnutky téže bohopocty. Sem patří ofěry, oblace, čili věnování, dary pro kostel, nebo pro kněze na počest Boží a ovšem i pravé oběti.**)

Obět ve vlastním slova smyslu však jest, když nejen nějaký zevnější dar podáváme ke cti Boží, ale když ještě se něco s darem tím děje, totiž že se posvěcuje nebo proměňuje. Jako na př. ve St. Zákoně když zvířata byla zabita a spá-

*) De civil. D. 10.

**) Omne sacrificium oblatio est, sed non convertitur.

lena, nebo chléb se lámal a požíval, nebo nyrí když se chléb a víno posvěcuje, proměňuje. Židé totiž viděli ve spálení darů obětních jejich proměnění ve vyšší, vzdušnou látku, totiž dým, aby tak se stala Bohu příjemnější. Tedy aby bylo něco obětí, třeba, aby k podání darů přistoupilo jejich posvěcení čili proměna. Avšak toto je zároveň symbolem naší vnitřní oběti, přinesení našeho já a jeho proměna mravní.

Díváme-li se v tomto světle na mši sv., poznáváme hned, co jest nejpodstatnější částí mše sv. Jest to proměna. Ji přistupuje k daru podanému posvěcení největší, neboť jest tu sám Kristus Pán nejen přítomen, ale zároveň on sám stává se obětí, hostií ke cti Otce nebeského. Tedy proměna jest úkonem obětním. Jako při každé oběti proměněný dar byl podán, tak i zde. Jako židé, obětující ovci, teprve když byla ohněm proměněna v dým, který vystupoval vzhůru, měli to za úkon obětní, tak i my při obětování, kdy je na oltáři jen chléb a víno, máme jen látku přichystanou k oběti, ale obět samu teprve máme při konsekraci, proměně. A ježto tridentský sněm učí, že obět mešní a obět kříže jest táž obět, tedy Kristus zabitý na kříži proměnou je přítomen a Otcí nebeskému se obětuje, jak dí sv. Augustin: Jednou obětován jest v sobě samém Kristus a přece denně jest obětován ve svátosti.*)

Z toho tedy jest patrné, které jsou části mše sv. 1. Obětování t. j. věnování chleba a vína k tomu účelu, aby byly proměněny, 2. proměna t. j. uskutečnění úkonu obětního, 3. přistupuje obětní hostina čili sv. přijímání. Obětováním se obět připravuje, proměnou se děje a sv. přijímáním se dovršuje.

Z toho, co již nyní krátce bylo řečeno, plyne, že výraz »obětování« praví více, nežli se má rozuměti. Pravé obětování bude až v proměně. Než něco podobného sledujeme v celé části mše sv. před proměnou, že totiž myslíme na více, než tu jest. Všechny obřady tyto odnášejí se již ke 2 předmětům, nejen k chlebu a vínu, ale též k tělu a krvi Páně, jež bude tu teprve po proměně. Jádro tohoto obětování jest věnování chleba a vína, čili odnímají se z užívání světského a zasvěcují se k vznešenému účelu, k proměně. Proto jsou tu modlitby za jejich posvěcení a milostivé přijetí. Než dále myslíme tu již na tělo a krev Páně, jako na pravé dary obětní, jimiž se stanou teprve po proměně. Odtud vyložíme si výrazy: neposkvrněná obět, kalich spasení, obět chvály a pod., jež při obětování přicházejí. Sv. Tomáš Aq. vykládá to takto: »Odpovídám, že ono věnování chleba a vína, jež se děje ve mši, není obětní věnování, ale jen jednoduché věnování, kterým se podává látka, z níž se má státi obět, mající býti obětována. Nazývá se však přece chléb »hostia« (obět), poněvadž v něm jako v látce, z níž má se státi obět, tato již napřed existuje a ježto se jí představuje. Proto když ještě tu není hostia (obět), obětuje se Bohu prostým věnováním jakožto příprava v chlebu jakožto typu. Neboť ježto má býti chlebem duchovním a oděna má býti způsobami chleba, přijímá se chléb jako látka předchozí jakožto typ její.«

Ještě třeba podotknouti, že přípravné úkony tyto v prvních dobách děly se v tichu a provázeny byly jen vnitřním přiměřeným smýšlením a modlitbou, zvanou *secreta*, t. j. soukromou, tichou. Záhy však přidán byl verš *offertorium* a teprve později upraveny byly ostatní modlitby.

Vizme tedy, jak se tato oblaze děla v dobách nejstarších.

O přípravě k první oběti při poslední večeři máme jen malou zmínku v evangeliu, že totiž učedníci připravili beránka velikonočního, k tomu ovšem patřilo i připravení chléb a víno. Apoštolové to konali v tichosti a mohli úkony ty provázeti tichou modlitbou.

Podobným způsobem konala se tato příprava v prvních stoletích. Věřící sami přinášeli do shromáždění chléb a víno, aby tak Bohu vzdali poctu a aby tím měli co možná největší účast na oběti Spasitelově, neboť z darů těchto nejlepší částí se vybraly a položily na oltář, aby byly proměněny. Než věřící přinášeli mnoho darů. Poněvadž poslední večeři konal Kristus Pán při hostině velikonočního beránka, záhy vyvinul se zvyk, že věřící přinášeli i jiné dary kromě chleba a vína, na př. maso a ovoce, aby mohla

* In libr. Sent. Prosperi. epist. 23.

býti vystrojena hostina, zvaná a g a p é, t. j. hódý lásky, ne ovšem denně, ale jen o větších slavnostech. V těchto agapách zrcadlil se jasně duch vroucího bratrství, vespolné lásky, kterou tehdy věřící vynikali, a vyrovnávány byly protivy mezi boháči a chudasy. Než brzy vloudily se zlořády do tohoto zvyku. Vždyť většina vykladatelů dí, že už sv. Pavel v listu I Kor. 11, 17—34. kárá zlořády při agapách.

Proto ve II. stol. agapy byly už odděleny od oběti mešní a později vůbec zakázány v chrámech. První zákaz ten učinila synoda laodicejská kol. r. 380.*) I když nebylo agap, věřící přinášeli dále více darů, neboť všichni chtěli se více přiúčastniti i se svými rodinami nejsv. oběti. Proto všech darů nemohlo se ke mši sv. užití. Rozdělovaly se tedy na čtyři díly, z nichž jeden připadl biskupovi, aby mohl provozovati pohostinství, ostatní pak kléru, chudým a chrámu. Tyto pak dary nekladly se ani na oltář, ano později bylo dovoleno, aby to, co bylo určeno pro výživu kněží, mohlo se hned do jejich příbytků odnésti. Sněm Hyppon.***) can. 23. r. 393 dí: Aby ve svátostech Těla a krve Páně nic více se neobětovalo, než co sám Pán ustanovil, to jest chléb a víno smíšené s vodou. Prvotiny však, neboli med a mléko, které bývají obětovány jednoho dne nejslavnějšího pro tajemství dítek, ačkoliv se obětuji na oltáři, mají přece své zvláštní požehnání, aby lišily se od svátosti krve a těla Páně. Té doby totiž novokřtěncům po sv. přijímání dávalo se mléko a med, symboly duchovních dober, jež církev, tato země oplývající mlékem a strdím, poskytuje věřícím a připravuje nebeskou sladkost a blaženost. Konečně z chleba přineseného oddělovala se část, jež byla jen žehnána a z ní po mši sv. přijímali ti, kdož k sv. přijímání jinak byli oprávněni, ale přece nepřijímali. To se jmenovalo eulogie, v řecké církvi slulo antidoron. V řecké církvi jsou eulogie dosud. V latinském obrádu byly ve starých dobách též, dle svědectví Řehoře Turského, ano dochovaly se až do nynějších dob někde ve Francii.***) Jest to jen chléb, ale žehnaný.

Dnes často nevěrci mluví o apoštolské chudobě prvních dob křesťanství a úmysl jejich jest ožebračiti církev. Co se týče apoštolské chudoby není třeba jíti do dob apoštolských, vždyť v klášterech máme chudoby dosti a mnozí kněží světší též ji musí zakoušeti. Ale bylo by to pošetilé mysliti, že apoštolé nic nepotřebovali, že snad se živili vzduchem a že to, co dávali pro chudé, jim spadlo s nebe a že chrámy, oltáře, kalichy též s nebe spadly. Státy byly pohanské, od těch nic nedostali, odkud to vše vzali? Ze štědrosti věřících, o níž nyní nemáme ani pojmu.

Než horlivost věřících později ochabla, už nechodili k častému sv. přijímání a nepřinášeli darů. Mnohé synody chtěly vzkřísiti zvyk ten. I papež Řehoř VII. chtěl obnoviti starý onen řád v příčině obětín na sněmu lateránském, kde přikazuje, aby každý křesťan při mši sv. Bohu něco obětoval. Avšak ani tím v poměrech nyní ovšem úplně změněných zvyk ten se neujal.

Pozůstatky toho mohli bychom počítati ofěry při zádušních mších a vůbec ofěry při mši sv., nebo dárky na světlo a kostel. Kde tyto zvyky jsou, važte si jich a rádi na účely tyto dávejte, abyste tak se více přiúčastnili nejsv. oběti.

Než mezitím povstal zase jiný zvyk, že totiž lidé přinášeli peníze místo přírodnin, ne při mši sv., ale mimo ni, a to knězi, aby jim na zvláštní jejich úmysl sloužil mši sv.

Pohle (III. str. 401) uvádí, že již v prvních dobách vedle onoho prvního zvyku, též na zvláštní úmysl byly mše sv. slouženy. Tertullian (ad Scapul. 2) dí: Proto i obětujeme pro spásu císařovu: A sv. Jan Zlat. v jedné homilii (21.) dí, že byla mše sv. sloužena za úrodu polní a jiné potřeby. A tento zvyk trvá do dneška. Zbožní věřící dávají sloužití mši sv. na zvláštní svůj úmysl. Při tom přinášejí knězi peněžitý dar. Obnosem tím přispívají věřící k výživě kněží. Proto se jmenuje obnos ten stipendium, od slova stips t. j. příspěvek na živobytí (vzato z vojenského života), ne jako mzdu. Stipendium není plat za užítky mešní, neboť tyto jsou ceny nadpřirozené a proto nemohou se pe-

*) Český slovník bohovědný I, str. 144.

***) Kupka, o mši sv. str. 363.

****) Wetzler u Welte, Kirchenlexikon 4.

nězi koupiti, vždyť »ne porušitelnými věcmi, zlatem a stříbrem, jste byli vykoupeni, nýbrž drahou krví Krista, jakožto Beránka neúhonného a neposkvrněného«. (1 Petr. 1, 18, 19.) Opačný náhled byl by svatokupectví, což jest hrozný hřích, a ani není obnos ten mzdou za mši, neboť mzdu dostane kněz od Pána Boha po smrti. Jest jen příspěvkem k výživě.

A tím způsobem zase věřící nahražují to, co dříve se dělo obětínami při mši sv. Vyplní tak příkaz apoštolův (1 Kor. 9, 13.): Nevíteli, že ti, kteří konají službu svatou, ze svatyně jedí, a že ti, kteří příslužují oltáři, s oltáře se dělí? Tak i Pán nařídil hlasatelům evangelia, aby z evangelia byli živi.« Výrok pak Spasitelův, na nějž se sv. Pavel odvolává, jest: V tom domě (kde totiž apoštoly přijmou) pak zůstávejte jedouce a pijíce, co mají, neboť hoden jest dělník mzdy své.« (Luk. 10, 7.)

Obojím tímto vyloženým způsobem chtěli a chtějí věřící se přiúčastniti více užitků mše sv. Ale jest mezi tím rozdíl. Obětní dary dávali při mši sv. Bohu, kdežto stipendium dává se knězi mimo mši sv. Rozdíl jest též v užitcích. Čtverý druh užitků ze mše sv. rozeznáváme. 1. Užitky obecné, plynoucí z každé mše sv. všem věřícím, živým i mrtvým. Plynou z dvojího pramene: Kristus Pán se obětuje za církve a církve, nevěsta jeho, skrze kněze obětuje a modlí se za všechny své dítky na zemi i v očistci. Proto udílí Bůh pro tuto obět hojné milosti všem. Ti, co jsou vyloučeni z církve, nemají žádné účasti na těchto obecných užitcích. Též ti, kdo jsou v těžkém hříchu, mají méně z těchto užitků. Za tím více jsou věřící spojeni s Kristem, tím více mají užitku. Chvalitebným zvykem jest, že se zbožní věřící každého rána uzavírají do všech mší sv., jež se obětují na celém světě. Jistě že z toho nabývají hojného požehnání.

Jaké štěstí tudíž, býti (Ef. 2, 19.) spoluobčany svatých a domácimi Božími, t. j. věřícími a hodnými dítkami katolické církve. Jaká to útěcha, že na celém světě ze všech mší sv. plyne nám hojný užitek. Ano i když zemřeme, ještě budeme míti užitek ze mší všech, i za nás budou obětovány.

2. Užitky zvláštní pro ty, kteří osobně spolu činní jsou při mši, spoluobětují s knězem. Tito většího užitku dosáhnou. Jsou rozmanité způsoby, jak spolu obětujeme s knězem. Když nábožně jest přítomen při mši, vchází věřící ve spojení s obětí, ježto spolu s knězem obětuje a ježto církve zvláště ještě se modlí při mši sv. za přítomné. Sem obzvláště patří ti, kdo výše jmenovanými obětínami ještě snažili se spojití se s knězem. Na ně jest zvlášť pamatováno v tak zvaných sekretách. Zbožní věřící rádi chodívali na mši sv. Nyní počet jejich je čím dále tím menší. Chodme rádi na mši sv. a modleme se při ní, dávejme rádi obětiny, ofěry, budeme účastní těchto zvláštních užitků! Když podáváte nějaký dar v kostele, mějte při tom úmysl súčasnití se oběti nejsvětější a zároveň s penízem tím obětujte Bohu všechny své práce, utrpení a kříže, nebo děkujte tím za prokázaná dobrodíní.

3. Kněz má též užitek ze mše sv., užitek nejzvláštnější, nebo osobní. Vždyť kněz jest nejvíce súčasněn při mši sv. a svěcením kněžstva jest povolán a oprávněn, aby ve jménu Krista a církve konal úkon obětní. Tento užitek mu přichází sám sebou, a jeho osobní pobožnost a vroucnost jest jen podmínkou, aby ho byl účasten v míře hojnější. Tudíž jest velice důležité, aby kněz se denně připravoval k nejsvětější oběti.

Tyto všechny tři užitky jsou nezávislé na vůli knězově. Ale jest ještě 4. užitek, jenž připadá tomu, za koho mše sv. zvláštním způsobem se obětuje. Kněz jest služebník Kristův a správce tajemství Božích (1 Kor. 4, 1.), a má tedy nejen moc svatou obět konati, ale též stanoviti, komu chce přivlastniti užitek její. Úmysl celebrantův, jímž přivlastňuje někomu zvláštní užitek ze mše, sluje intence. Tento úmysl musí se státi přede mši sv., nebo alespoň před proměnou kalicha. Užitek tento, ježto ze služby své má kněz právo někomu jej přiřknouti, sluje proto ministerialis, t. j. služební. V lidové řeči říkáme, že kněz za tu neb onu osobu slouží mši sv. Že i tento čtvrtý užitek jest veliký a spasitelný, jest patrné samo sebou a církve to též rozhodla a zavrhlá opačné mínění.*)

*) Prop. 30. Konstit. »Auctorem fidei« ze dne 28. srpna 1794.

Abychom vždy co nejvíce užítku ze mše sv. měli, připomínám opět vznešný pojem sv. Tomáše o oběti. On praví navazuje na slova sv. Augustina (in civit. D. 10), že veškerá oběť viditelná jest odznakem neviditelné. Neviditelná pak oběť jest, že člověk obětuje ducha svého Bohu, podle žalmu 50: »Obětí Bohu milou duch je zkormoucený.« Ale v tom smyslu tří věcí duch lidský potřebuje a ty čerpá z oběti zevnější. Nejprve potřebujeme odpuštění hříchů, podruhé, abychom ve stavu milosti se zachovali a konečně abychom dokonale s Bohem se spojili. Ve St. Zákoně měli proto troje oběti: a) oběti za hříchy, b) oběti pokojné, pro spásu obětujících, c) celopaly, jakoby úplně, cele duše naše byla zanícena láskou k Bohu, tedy nejvyšší spojení s Bohem, jež ovšem dokonale se uskuteční v nebesích.

Tu máme, tedy postup v duchovním našem zasvěcení a proměnění mravním, jež má odpovídati oběti zevnější. Usilujme, abychom postupně přibírali na sebe nevyslovitelné proměnění toto, aby, jak dí sv. Pavel (2 Kor. 5, 4.), život (t. j. Kristus se obětující) pohltil to, co je smrtelné. Velebme toho, jenž naši přirozenost na se vzal, abychom byli účastni Božské přirozenosti (Petr 1, 4.).

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování.

Na svátek Navštívení Panny Marie došla jedna poutnice z farností B. toto poděkování P. Marii za obrácení zbloudilého syna: Odešel před lety z domu za svým povoláním jako hodné dítě. Ale později zlý svět otrásl v jeho nezkušeném srdci sv. vírou, kterou jsem mu od útlého mládí vštěpovala, a to tak mocně, že jsem se obávala, aby se nestal úplným nevěrcem. Plakala jsem, modlila jsem se za něho, prosila jsem ho, vyvracela jsem jeho pochybnosti ve sv. víře, — ale marně. Dostavila se světová válka, a on s ostatními vřazen do válečné vřavy a po celé trvání války bojoval v prvních řadách. Umírala jsem žalem a starostí, že ho již živého neužiji, a to tím více, že válka jeho bludné přesvědčení ještě více utvrzovala.

Konajíc své práce na poli při pohledu na náš drahocenný Sv. Hostýn, vrhávala jsem se na kolena a spínala s pláčem ruce k té bělostné, útěchy plné svatyni, by Maria zachránila život i duši mému dítěti. Než mocná touha nesla kroky mé k Ní na milenou horu a já skládajíc svůj bol a prosby u nohou Naší věrné Pomocnice štkala jsem s pukajícím srdcem: «Pane Ježíši, a Ty přesvatá Panno, vezměte si v obět raději život jeho tělesný, vezměte si také i život můj, jen zachraňte život duše jeho.»

A hned tu chvíli jsem cítila ulehčení, poznala jsem, že prosba má bude vyslyšena. S odevzdaností do vůle Boží jsem čekala, jaká asi rána mne stihne, která bude při-

činou obrácení mého syna. Ale milosrdství Boží a láska předobré Maticky Naší Svatohostýnské chránila ho po celý čas nejen od zranění, a zachránila mu život, ale i záračně uzdravila od bludu chorou jeho duši. Jakým nevýslovným štěstím a blažeností jsem naplněna vidouc své dítě opět klečeti a se modliti a ochotně a vzorně své náboženské povinnosti vykonávati!

Vzdávám za to z vděčné duše neskonale díky nejsv. Srdci Páně, P. Marii Svatoh., andělu strážnému mého dítěte s novou prosbou, by mu Bůh dal milost v dobrém setrvati. Odporučuji přímluvu Naší milé Maticky Svatoh. všem čtenářům tohoto článku ve všech potřebách těla i duše.

Vypsáno z knihy v sakristii. 26. ledna 1920. jsem onemocněl jako vojenský kurát v Moravské Ostravě (Vítkovcích) na chřipku se zápallem plic. Lékaři se vzdali veškeré naděje, byl jsem 2. února zaopatřen, a při tom jsem učinil slib P. Marii Svatohostýnské, ozdravím-li, že ji budu každoročně navštěvovati. Uzdraviv se, opustil jsem vojenskou službu, a vstoupil jsem opět do duchovní správy, čímž jsem loni opomenul vyplnění slib. Letos však nemoc se vrátila a tak dnes, kdy poněkud mohu, jej plním. R. V., farář v Ú. 5. července 1921.

2. června 1921 jsme obdrželi následující dopis z farností Hustopečské: Srdečné díkůvzdání za útěchu ve velkém válečném zármutku. Měla jsem ve válce tři děti a doma mám jednoho a to v tak ubohém stavu, že nemůže pracovati a se neuziví. druhý syn byl celé čtyři roky válečné zdráv

a pořád na frontě a při posledku zmizel v Itálii, takže o něm ani té nejmenší zprávy nemáme; pořád mne příbuzní a přátelé těšili, že se ještě navrátí, ale posud marně čekáme.

Třetí dítě byla dcera, která se stala řeholní sestřičkou, a po celou válku ošetřovala nemocné, tím si uškodila na zdraví a při poslední hrůze v Itálii, při tom útěku a strachu se roznemohla a zemřela. Je pochována v dalekém světě. Představte si můj bo! Byla jsem tak sklíčena, že jsem často ani na otázky mi dané odpovědět nemohla. Vzala jsem útočiště k modlitbě k Božskému Srdci Páně, k P. Marii Bolestné a Svatohostýnské, a k častému sv. přijímání. Byla jsem minulý týden na Sv. Hostýně a obdržela jsem od P. Marie velkou útěchu.

M. B. Š. děkuje P. Marii za uzdravení. Měla jít na operaci; obrátila se k P. Marii a byla bez operace uzdravena.

A. M. z V. B. píše: Na jaře života dolehl na mne celou silou bol a utrpení. V té bezradné chvíli vzala jsem útočiště k P. Marii, která mě vyslyšela a utřela hořké slzy mé a udělila mi vnitřní útěchu a sílu pro další utrpení, která mě v životě potkají.

R. V. z L. děkuje Božsk. Srdci Páně a Matičce Svatoh. za zřejmou pomoc a vyváznutí z nebezpečí smrti, kdy skoro všichni lékaři se shodovali v tom, že život můj je dán v sázku, že operaci nevydržím, a přece šlo vše podivuhodně dobře a já jsem už skoro úplně zdravá. 12. července 1921.

A. K. z B. děkuje P. Marii Svat. sv. Antonínu, a ct. sestře Marii Elektě za ochranu před nákazlivou nemocí.

Ostrava a Hlučínsko na sv. Hostýně v sobotu 25. a v neděli 26. června. Pořadatelé obávali se, že pout ostravská letos bude slabší. Bývaly totiž časy, kdy s námi jezdili bělští, orlovští, šenovští, frýdečtí a jiní. Tito letos nás opustili, případně se osamostatnili a pořádají své zvláštní, a jak z novin vidíme, velmi silné poutě. Že nás opustili, z toho se nehněváme, ale upřímně radujeme. Vždyť by se s námi ani nevezli, ani ve «volácích»; žádali nás z Hlučínska, by s námi mohli jeti. Už dříve — za Rakouska — tak činivali, ale celkem jen ojedinele a tajně. Letos se do toho vložil dp. Jos. Holubníček, katecheta z Petřkovic a bylo jich na 330. Pomáhal mu vydatně dp. Viktor Andrýsek, katecheta tamtéž. Z Ostravy s těmi, co jeli v noci — aby nemusili volskými — bylo na tisíc, takže průvod náš 1300 byl impozantní. Na pout jsme si vzali šenovskou hudbu, která obzvláště ve chrámu hostýnském a v Ostravě ukázala, co dovede. I znalci byli s ní velmi spokojeni. Se značným opožděním dorazili jsme do Bystřice pomalu za příhodného počasí stoupající už po druhé hodině isme došli cíle. Do svatyně nás uvedl dp. Rozkošný. Zatím slunečko se rozesmálo na celé kolo, křížová cesta za průvodu hudby byla velmi krásná. Pak se poutníci zpovi-

dali až do půl 11. hod. v noci. Ráno už před 4. hod. zповědnice silně čekateli obsazeny. Při společném sv. přijímání, které velmi dlouho trvalo, podávali 4 kněží, kteří nás doprovázeli. O 9. hodině pod širým nebem za nádherné pohody letní byla akademie. Důmyslně a velmi případně promluvil vdp. děkan Felgenhauer a dp. katecheta Holubníček. Hned po polední bylo třeba na odchod se strojit. Dp. Rozkošný s námi se rozloučil a poutníky vyprovodil. Nějakou minutu po 6 hodině už jsme byli na nádraží Ostrava-Vítkovice. Obrovský průvod do nového kostela hudbou provázený, vynikal ukázněností a působil mohutným dojmem. Vděčně vzpomínáme pomocí vicepresidenta Kadlčáka a poslance Čuříka. Dobrá věc se podařila, věrná láska k P. Marii zvítězila!

»Hlasy z Podradhoště« 23. června: (Pouť). Ve svátek sv. Petra a Pavla podnikl kaplan P. Raška pouť s dětmi ze škol celé farnosti na sv. Hostýn. K dětem se přidalo 65 dospělých lidí a tak se vypravil krásný průvod, čítající 350 hlav (z toho 285 dětí.) Pohled na tento dětský průvod, v němž převládaly bílé šaty maličkových družiček, byl úchvatný a dojímal všechny ty, kolem nichž jsme zvláště v Bystřici putovali. Na sv. Hostýně až na ty nejmenší přistoupily děti všechny k sv. svátostem. Kázání měl na přivítanou dp. P. Rozkošný a na druhý den promyšlenou promluvu k rodičům a dětem měl sám p. superior P. Strýhal. Pouť se v každém ohledu vydařila. I to sluníčko se po oba dva dny tak mile na ty malé poutničky smálo až radost. Všechno ve zdraví přestálo obtíže pouti a těší se na druhý rok. Na posv. Velehradě bylo z naší farnosti na slavnostech od 3.—5. července 190 lidí. Zastoupena byla hojně též inteligence. Vidět, že duch náboženský se u nás hodně posiluje. Jen vytrvalosti a trpělivosti třeba, a vše se podaří s pomocí Boží!

Pouti. 9. července: průvod z Morkovic (100) s kapl. Robertem Jaškem, z Drahotuš (300) s kapl. Janem Šulákem a večer velké procesí z Frýdku (1700) s 3 kněžími: s far. Dr. Jos. Müllerem a s katechety Jos. Ty-lečkem a Jindřichem Liškou. Druhého dne přijelo odtamtud také mnoho poutníků, tak že jich všech bylo na 2000. 200 jich bylo z Místku. Byla to první velká pout od roku 1897, kdy zemřel P. Tvrdý, jenž také z Frýdku poutníky na Sv. Hostýn vodíval; také bylo tu procesí z Rusavy s far. Jos. Herodkem. V pondělí 11. července se přihrnulo opět velké procesí z Opavska a Hlučínska: 2110 poutníků s 21 kněžími, takže průměrně jeden kněz přivedl 100 poutníků. Vůdcem byl Ant. Suchánek farář v Komárně; ostatní kněží byli tito: Frant. Neiser, katech. z Kravař na Hlučínsku, Rud. Schikora, kapl. z Hlučina, Ig. Olšanský, kapl. z Fulneku, Fr. Zdráhal, far. z Dol. Životíc, Fr. Hrubý kapl. z Jaktáře, Jos. Nejedlý,

katech. z Buslavic na Hluč., Leop. Štěpán, kapl. z Poruby, Ferd. Slavík, kapl. z Hrabyně, Stan. Dufalík far. v Plesné, Jos. Mikulík, kapl. v Kateřinkách, Václ. Tylčer, far. v Mankovicích, Alois Zbožínek, far. v Mokřých Lazcích, Jos. Hlaváč, far. v Tězkovicích, Jan Rýpar, katecheta, poslanec v Opavě, Ant. Hub, far. ve Skřipově, Frant. Řezníček kapl. ve Velké Polomě, Jarosl. Eábek, far. v Neplachovicích, Stan. Penka, katech. v Klimkovicích, Jos. Otava, far. v Koberčicích na Hlučínsku, jenž měl slavnou mši sv. s assistencí. 13. července Frant. Kvapil far. z Písku se 120 žáky; 14. července Jos. Nogol far. ze Sedlišť se 70 poutníky, jenž horlivě tu ujal se našich Hlasů Svatohostýnských, neboť když se domů navrátili, hned se přihlásilo 20 odběratelů. Stálý tento styk se sv. Hostýnem necht' jim jest pramenem hojně útěchy duchovní. 15. července průvod z Mrlínku 200, 16. července Aug. Konařík se sirotky a řeholními sestrami z Liptálu, 17. července Alois Vrba kaplan z Kelče s 350 poutníky, Fr. Orlita, farář v Loučce u Lipníka s procesím a Jos. Isák, kapl. z Rožnova přivedl naposled poutníky na Sv. Hostýn, protože se stal administrátorem v Syrovíně; 19. červ. Bedřich Janíček, far. v Cetechovicích, se školními dětmi; v neděli 24. července Vladimír Kodátek, kapl. ve Velké Bystřici u Rožnova s 220 poutníky a s hudbou, Jan Podmolík, far. z Veselé u Val. Meziříčí s poutníky, a Jos. Novák, kapl. na Starém Hrozenkově u Uh. Brodu s průvodem; 25. červ. 50 sotálek mariánské družiny dámské s ředitelem rektorem P. Frant. Polepílem C. SS. R., 28. července Křížové sestry z Val. Meziříčí s chovankami a Ferd. Jiříčný, kapl. z Tršíc, se 21 poutníky z Frýdku; v neděli 31. července průvod z Vítkovic (800), s far. Frant. Novákem, s kaplany Jos. Pullerem a Aloisem Olšovským a s katechet. Janem Minářem.

V pondělí přišli kněží na duchovní cvičení. V sobotu odpoledne bylo málo poutníků; až večer se počali hrnouti: z Nov. Jičína (300) s kapl. Frant. Navrátilem, z Tovačova zvláštním vlakem (500) s kapl. Karl. Ježkou a z Prostějova (300) zvláštním vlakem s katech. Al. Jaškem a s Frant. Planitou; v neděli ráno o půl 8. šlo procesí prostějovské naproti druhému oddílu, jenž vyjel o 3. hod. ráno s far. Václavem Švecem ze Žešova a s katech. Jos. Doleželem z Něm. Libín, takže vstupoval do chrámu průvod 1000 poutníků z Prostějovska s praporem Besedy sv. Josefa, která tuto pouť pořádala. Za dvě hodiny, o půl 10., se hrnul nový zástup, také 1000 poutníků čítající, také s praporem, z Hodonína, vedený novosvěcencem Jos. Mackem a pořádaný také katolickým spolkem hodoňským. Odp. o 1. hod. odcházel průvod novejičský, zatím co prostějovští a hodoňští se modlili křížovou cestu; o 2. hod. odešlo procesí tovačovské,

a prostějovští měli akademii venku; o 3. hod. měl kázání v kostele Jos. Macek hodoňským, kteří o 4. hod. očešli, a konečně o 5. hod. opustili Sv. Hostýn prostějovští.

»Naše Slezsko« napsalo 16. července o pouti slezské toto: Slezská lidová pouť 1921. Pouť na sv. Hostýn a Velehrad bývala vždy pro Opavsko a přilehlé kraje jakýmsi svátkem. Mluvilo se o ní dlouho předem a dlouho po tom. Pro mnohého Slezana bývala jediným světlým úryvkem v celoročním pachtění za potřebami životními. V našem nynějším stavu, kdy národnostní, politické i dopravní poměry doznaly značných změn, mohlo se zdáti, že slezská pouť ztratí na významu. Bylo pozorovati snahy pořádati samostatné výpravy a poutě, ba na Hlučínsku letos nebyla leckde ani ohlášena v kostele, jak to za pruské vlády se vždycky dělo. Proto také právem ozývaly se otázky: Kolik nás letos pojede? A hle! Bez velké agitace, na několikerou výzvu v novinách přihlásilo se přes 2100 poutníků. Bylo potřebí dvou vlaků. Rušivé do poutní nálady vpadla zpráva, že doprava bude se dítí nákladními vagony, ale mimo několik nespojenců konečně se s tím smířili všichni. Nedali se odstrašiti. Ukázalo se pak, že jsou-li v krytých vozech, které byly velkou většinou nově natřené, čisté, postaveny lavice po stranách a uprostřed, jest lépe jeti společně v takových vagoncích než v úzkých odděleních osobních vozů. Ovšem nebylo zkušeností a proto také nedali se účastníci podle farnosti rozesaditi, zvláště když nebyly vozy všechny stejné upraveny. Ale konečně to všechno bylo pro poutníky vedlejší věci a v pondělí ráno o půl sedmé vydávala se výprava slezská v dobré náladě na cestu na Moravu. Po celou jízdu konány ve vozech poutní pobožnosti.

Na sv. Hostýně 12. července 1921. — Včera jsme po poledni dojeli do Bystřice. Protože ohlášeno bylo, že druhý vlak poutní má zpoždění skoro hodinové, nastoupili poutníci z prvního vlaku hned cestu na posvátnou horu. Bystřičí šel průvod za zpěvu písní mariánských a uprostřed horského úbočí, kde po namáhavém vystupování v hrozném parnu byl dán povel ku krátkému odpočinku, promluvil k poutníkům jaktařský kaplan P. Hrubý o úmyslech, za nimiž pouť na Hostýn konáme. U pramene se pak poutníci občerstvili a počkali na druhý oddíl, který vedl neúnavný vůdce pouti P. Suchánek, jenž rovněž na cestě měl k poutníkům případnou promluvu. Jak valil se mohutný proud lidstva po schodišti ku svatohostýnské svatyni. Poutníky přišel přivítat dp. superior P. Stryhal, jenž se stupňů oltářních uvítal slezské poutníky a poukázal na nesporný zjev, že v době útoků na náboženskou cíť našeho lidu poutě vzrůstají v mohutné manifestace věřícího lidu. Pak uděleno svátostné požehnání. Poutníci,

pokud to šlo, ohlédlí se po místě noclehu a příchystali se ke sv. zpovědi. Přípravu k ní měl dp. superior. S poutí přijelo 22 kněží. Ti pak za laskavé výpomoci svatohostýnských duchovních zasedli do zpovědnic. Byla to radost viděti, jak celý ten ohromný zástup poutníků u trůnu Matky Boží pokleká, aby si připravil své srdce k sv. přijímání. Zpovídalo se dlouho k večeru a pak ještě dnes skoro ráno. Večer k deváté hodině rozvinul se krásný světelný průvod po vrcholu Hostýna. Kdo jej viděl poprvé, neubráníl se mocnému dojmu. Dnes ráno o páté hodině cloužil mši sv. vůdce pouti P. Suchánek a po promluvě podávalo šest kněží sv. přijímání. Po snídání byla hlavní poutnická pobožnost.

Poslanec J. Rýpar kázal o Panně Marii pomocnici církve, našeho národa a každého jednotlivce. Potom sloužil kobeřický p. far. Ottawa slavnou mši sv. za přísluhy dpp. faráře skřípovského P. Huba, plesenského P. Dufalika a mokrolazeckého P. Zbožínka. Po mši sv. šli poutníci ku slezské kapli, kde uspořádána akademie. Redaktor »Našeho Slezska« P. Hrubý mluvil o praktickém provádění dobrých úmyslů na pouti učiněných a nabádal ku podpoře dobrého tisku, pan Dvorský z Prahy pozdravil poutníky jménem zemské rady katolíků v Čechách a vyvracel domněnku, že všichni Češi jsou nevěrci a husity, posl. Rýpar doporučoval vytrvalost v boji za dobrou věc. Pak konali poutníci svou soukromou pobožnost. Odpoledne začaly se trousiti mraky a před odchodem byla deštěm přerušena pobožnost u sochy Bož. Srdce Páně, ale hlavní přívál táhl stranou, tak že průvod jim nebyl zastížen. Plní radosti ze zažitých dojmů, ale také s jakousi lítostí opouštějí Slezaně poutní místo — srdce Moravy.

Zase minuly krásné poutní dny. Dlouho bude na ně vzpomínáno. Vůdce pouti P. Ant. Suchánek, místoděkan v Komárově, může být spokojen, že se vše tak pěkně vydařilo. Přispělo k tomu také pěkné počasí, jakého jsme již dlouho na pouti neměli.

Kěž Matka Boží a sv. Cyril a Metoděj svou přímlovou dovedou ku zdárnému konci dobrá předsevzetí, jež na pouti byla učiněna.

Podobnou zprávu o slezské pouti přinesly Katolické Noviny v Hlučíně v čísle 30. Začínají takto: Pouť na Sv. Hostýn a Velehrad. Celý rok již se mnozí těšili na tuto pouť. Až z Bořutína a z Pyště přicházeli poutníci a přihlásilo se jich 2100. Polekali jsme se trochu, když jsme měli lézt do volských vozů. Ale nebylo to tak zlé, jak jsme si to představovali, a ne jeden si konečně pochvaloval tyto vozy »bo zmy tara měli dycky fryšny luft«. — Potom popisují pouť na Sv. Hostýně a na Velehradě a končí: »Bolestné bylo rozlučení a útěchou nám jen bylo, že jsme na zpáteční cestě

ještě jednou aspoň z daleka viděli Sv. Hostýn. Pěkně to bylo, a na přes rok pujdēm zas.« — Zpívaná mše sv. za obec Pyšť byla 17. července.

K obrázku XII. zastavení nové křížové cesty. Náš mistr Jano Köhler vyhotovil nový obraz pro křížovou cestu Svatohostýnskou, který rakovnická továrna na keramiky nám loni na podzim dodala. Zamontován byl letos na jaře, jak v minulých číslech jsme již oznámili. Výlchy platily Mariánské družiny v Uh. Hradišti za vůdcovství horlivého ctitele P. M. Svatohostýnské, svého ředitele dp. Pospíšila, kaplana v Uh. Hradišti. Též připojena mramorová deska s obrázky padlých ve válce sodálů.

Zastavení to krásně se hodí jako pomník Mariánské družiny, neboť mistr duchaplně pojnal obraz ten takto: Kristus Pán s kříže pohlíží dolů, kde stojí bl. Panna na pravé straně kříže, na levé pak stojí sv. Jan. Sodálům věčně památná slova Spasitelova jakoby tu zaznívala: »Hle, syn tvůj — hle, matka tvá!« A Maria Magdalena hned uposlechla výzvy té a vrhá se na kolena u bl. Panny, ale hlavou obrácena jest dále ke Kristu Pánu. Tak sodálové a sodálky Mar. číňte též, k Panně Marii vrhejte se na kolena a myslte spolu na jejího Syna, jež Vás odporoučí pod její mateřský plášť. Opodál stojí setník, jež když vše vyslechl a svědkem byl smrti Páně, zvolal: Jistě Syn Boží byl tento; Na obrázku vedlejším na straně, kde jest P. Maria, totiž na pravici, lotr se obrátil přímlovou bl. P. Dětinná úcta k P. M. jest známkou věčného vyvolení.

Dole vojáci metající kostky o roucho Krista Pána. Podobně svět nynější opomíjí svatých tajemství víry a oddává se všelikým požitkům. Na druhém vedlejším poli jest lotr nekající a pyšný fariseus, volající: Jsi-li Syn Boží, sestup s kříže! Tak i moderní pýcha pohrdá náboženstvím.

Obraz celý prozrazuje umělce, jakož i jeho opravdově procítění svatého tajemství, tu znázorněného. Jen v továrně několika menším chybám při spárování neušli. Krásný obraz ten bude povzbuzovati návštěvníky sv. Hostýna k vroucí pobožnosti.

Úmrtí. 11. července zemřel David Kubíček, arc. rada, děkan ve výsl., bývalý farář a děkan v Ivanovicích a zodpovědný redaktor Hlasů Svatoh. 13. července byl po vykrojení v domě smutku převezzen do Ivanovic a tam o 3. hod. odpol. pohřben. O. v p.!

Peníze došly od 12. července do 10. srpna: Břeclava, Lobodice, Šakvice u Hustopeče, Dědice u Vyškova, Bernatice n. M., Kopřivnice, od p. Šrámka v Třebíči 290 K na Matici Svatoh., Zubří, Místek, Klimkovice, Kladky, Brno.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

**MĚSÍČNÍK
PRO LID**

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K. v Americe 0·5 dol. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: R. Stupavský: Nejkrásnější Panně! str. 145. — H. Vávrova — M. Jiroušková: Druhá návštěva důst. P. Matouše v Orleáně, str. 145. — P. Kondrád M. Kubeš T. J.: Zdravas! str. 148. — Zpráva o pouti Svatohostýnské. Sestavil Ant. Cyril Stojan, kaplan příborský, str. 150. — Dle P. Meschlera T. J. — P. Fr. Videnský T. J.: Život P. Marie, str. 152. — Lahyrt: Mše sv. (Lit. výklad), str. 154. Obrázek: Potrubí svaté vody Hostýnské, str. 155. — Valná hromada Matice svatohostýnské, str. 155 — R. R.: Kterak jsme oslavili deváté výročí korunovace Svatohostýnské, str. 158. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 159. —

Z redakce.

Z dopisů redakci zaslanych vyjímám toto:

Z Prahy: Potěšena a povzbuzena vrátila jsem se domů od Matičky Boží svatohostýnské. Jak sladké, povznášející a velebné byly ty chvíle u Ní ztrávené! Dnes jsem četla zas jednou Stupavského básně, týkající se Sv. Hostýna, neb jsem duchem dsud tam. A v nitru zní mi jako ozvěnou zvláště tato slova o Matičce Boží v jedné z nich: »Zahynouti v žití pouti nedá nikomu, všechny děti láskou světí, světla leje v tmu.«

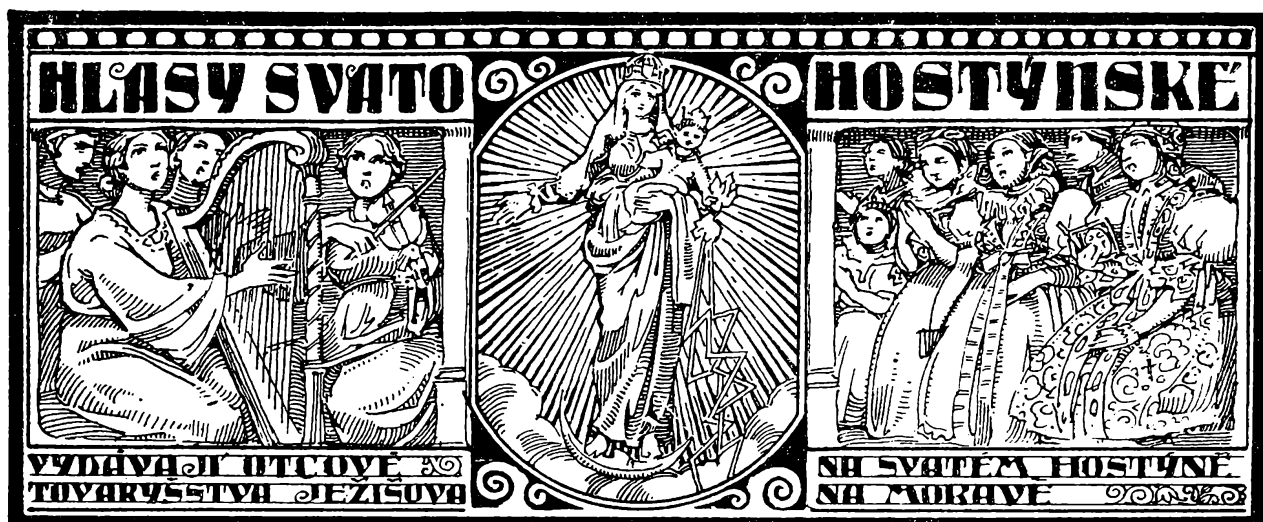
Z Kr. Vinohradů: Časopis zasluhuje hojného rozšíření, neboť je velmi poučný obsahem i zajímavý. Těším se vždy naň a čtu-li návštěvu chrámu, počet sv. přijímání a líčení slavností a poutí, zdá se mi, jakoby i já účast měla a těším se z oslavy Rodičky Boží. Jak krásné a povznášející to musí býti — to druhé Lurdy. Kéž Maria Panna vyprosí národu našemu víru žitou a pevnou a hojnost lásky k Ježíši Kristu.

Z Ameriky přišel list tohoto obsahu: Sděluji Vám smutnou novinu, že zemřel nám náš milovaný nejd. český biskup Josef Maria Koudelka, miláček lidu československého v Americe. Dále Vám sděluji, že jsou tady veliká horka a každý den několik lidí umře na sluneční úžeh. Je tady velice mnoho lidí bez práce, já také nedělám, všecko stojí. Továrníci zastavují výrobu. Celé rodiny nemajíce výživy berou si život. Ale já myslím na Matičku Svatohostýnskou a do její ochrany odporučím sebe i celý rod i vlast svou. F. Š., Chicago Ill.

Časopisy redakci zasláné: Právo, týdeník čsl. str. lidové. Přerov, Wurmova ul. č. 5. Národní svaz Českých katolíků **Hlidka** v Chicagu Ill. 3207 W. 22nd Street. **Stará či nová víra.** List k česk. lidu a k věřícím československé církve zvlášt. Kroměříž. **Anděl Strážný,** ročník 41, obč. tisk. v Brně. **Studium, Ladislav Kuncíř,** Praha - Bubenec 394. Posílá nám 2 knihy krásné, jež čtenářům doporučujeme, totiž: Svatý Dominik, zakladatel řádu Kazatelského od Fr. Filipa Konečného a druhá: Růženec ve slunci od Francis Jammes, přeložil Fr. Pastor. Tiskl obě Fr. Obzina ve Vyskově. Kdo z našich čtenářů chce tyto knihy, napiš p. Ladislavu Kuncířovi do Prahy-Bubenče 394. — O růženci ve slunci píše Občanské noviny dne 1. září 1921: V předmluvě píše autor: »Růženec jest úhrn tří kapliček, v každém desátku s rozjímáním o jednom tajemství. Patnácte tajemství jest rozjímání o růženci. V první kapliče jest pět tajemství radostných,

jež jsou: Zvěstování, Navštívení, Narození, Očišťování a Nalezení Pána našeho v chrámě. V druhé kapliče pět tajemství bolestných, jež jsou: Agonie, Bičování, Korunování trním, Nesení kříže a Ukřižování. V třetí kapliče pět tajemství slavných, jež jsou: Zmrtvýchvstání, Nanebevstoupení, Duch svatý, Nanebevzetí a Korunování sv. Panny. — Takový jest rozvrh růžence, jež jsem si přivlastnil pro toto básnické vypravování. Autor líčí život Dominiky, bohaté dámy z nejlepších kruhů. Popisuje její vnitřní život, prostý a přirozený a přece hluboce nábožensky založený; popisuje její dobročinnost která se jeví hlavně péčí o chudého syna typografa; popisuje její zdokonolování se v životě náboženském, které vyvrcholí v rozhodnutí vstoupiti do kláštera. Nádherné jsou epizody, přičleněné k hlavnímu bodu vypravování, na př. tajemství života jejího příbuzného admirála, snaha vychovati Petřika v laické morálce a m. j. Děj jest nanejvýš poutavý. Plno hlubokých myšlenek, které dávají podnět k přemýšlení. Autor dotýká se téměř všech palčivých náboženských otázek dneška. Je to opravdu »živý« růženec. Poslední kapitola Korunování Panny Marie je nádhernou oslavou modlitbou k Matce Boží. — Kniha by neměla scházeti v žádné katolické knihovně.

Kněžských exercícií na sv. Hostýně ve dnech 25. až 29. července účastnili se tito vdpp.: Alois Bartoník, farář v Petřvaldě. Karel Bialek, kaplan v Morávce, Jan Bovan, kaplan v Plumlově, Jan Brant, farář v Ždírci, Alois Dolák, katech. v Bystré, V. Fabiánek, kurát v Brně, Stanisl. Havlík, koop. v Sedlnici, Václ. Henzl, kaplan ve Vidni, Fr. Houdek, farář v Hroch. Týnci, dr. Josef Kachník, prof. na theol. fakultě v Olomouci, Alois Kepal, kaplan v Želeticích, Jan Kuča, kaplan v Šenově, Josef Lakota, farář v Nemočicích, Maximin Lubcjacký, farář v Paskově, Josef Martinek, profesor v Brně, Josef Nevtil, kaplan v Březolupech, Josef Nogol, farář v Sedlišti u Frýdku, Ondřej Novák, farář v Tasově, Jakub Otáhal, farář v Brumově, Theodor Otipka, farář v Blatnici, Frant. Růžička, prof. ve Zlaté Moravě, Ant. Sehnal, děkan v Rapotíně, Fr. Šverdík, farář v Mošnově, Jindřich Tesařík, katech. ve Veselí n. M., Josef Václavek, farář v Záhlnicích, Ant. Vala, koop. v Deblíně, Jan Vidlák, katech. v Brně, Martin Vitovský, farář v Mladonovicích, Frant. Vojkovský, prof. ve Skalici u Frýdku, Ant. Votoupal, red. v Brně, Flor. Zanáška, koop. v Želetavě.

R. Stupavský.

Nejkrásnější Panně!

Kdyby všechny hvězdy
v jedinou se slily,
září Tvého čela
přec by nezářily.

Kdyby v krupěj rosy
slunce zář svou skrylo,
jasem Tvého oka
přec by nesvítilo.

Kdyby růže světa
krve svitem mřely,
nachem Tvoji tváře
přec by nehořely.

Kdyby luny stříbro
slétlo v zlatý kalich,
bylo by jen stínem
Tvojich nohou svatých.

Kdyby slil se křišťál
z rosných perel stráně,
nebyl by to odlesk
Tvoji svaté dlaně.

Hedváb drahocenný,
lesních jezer řasy,
jemnost nenahradí,
již Tvé planou vlasy.

A co duše Tvoje?
Perla na dně moře,
hřích ji neposkvrnil,
plane jako zoře!

Nevystihne píseň
velebnosti Tvoji,
člověk se Ti koří,
anděl se Tě bojí.

★ ★ ★

H. Vávrova — M. Jiroušková.

Druhá návštěva důst. P. Matouše v Orleáně

(r. 1917).

B ylo to v březnu 1917. Orleán těšil se z horlivého misionáře celé dva dny jen, které však platily za celý týden, neboť neúnavný apoštol nešetřil sil; měl 14 přednášek. Sedm z p. farářů ho prosilo, aby vysvětlil jejich osadníkům dílo, jemuž zasvětil svůj život.

Všude, kde mluvil, měl i přes nepříznivou chvíli četné posluchačstvo. Proto jeden z oněch dp. také řekl: »Prvním zázrakem Srdce Páně v mé osadě jest, co jste dnes ráno viděli: celý kostel byl plný!«

Velký seminář a několik klášterů prosilo též o jeho návštěvu. Neúnavný apoštol neodřekl nikomu a měnil své slovo podle posluchačů, dotknuv se toho neb onoho bodu; ale vždy sálalo z jeho slov totéž přesvědčení a táž láska k Srdci Nejsvětějšímu.

Zde jsou pod různými názvy sebrány poznámky z různých přednášek. Snad celek jich dosti dobře podá učení horlivého misionáře.

»Zasvěcení«, pravil důstojný kněz, »obsahuje dvě věci: slavnostní hold královské důstojnosti Srdce Páně a závazek, že rodina od té doby bude žít s Pánem Ježíšem jako s Otcem a Přítelem.«

I. Slavnostní hold králov. důstojností B. Srdce Páně.

Velikým zlem naší doby jest, že tolik rodin žije bez Pána Ježíše. To jsou »opuštěné svatostánky«; a přece Srdce Páně více trpí opuštěností, nežli zneuctíváním!

Jest třeba, aby rodiny staly se »živými svatostánky« Pána Ježíše; toť veliká náprava společenská, toť velká náhrada lásky, kterou pro Sebe vyžaduje! Necht' zajdou do kostela, »vezmou s oltáře« tohoto Božského Krále — a uvedou Ho k sobě, řkouce: »Pojď, Pane, chceme Tě mít mezi sebou!«

Pán Ježíš chce býti ve vašich domácnostech jako v kostele . . . . . Kdysi měly některé rodiny tu přednost, že směly u sebe mít sv. Hostii; vy můžete učiniti cos podobného tím, že Ježíše uvedete k sobě slavnostně jako Krále a Pána.

Učiňte to! Přeměňte svůj krb ve »svatostánek« — a žijte s Pánem ve velké důvěrnosti lásky! On to chce; toť Jeho nejvroucnější přání. . . . . Žádá toho, neb má k tomu právo. Není-li Králem rodin? Otec Jeho poddal Mu celou zemi!

Žádá toho, aby měl potěchu pro Své Srdce. Milovaný Pán, vždy krvavými trny korunovaný, prosí a žebrá, abyste Mu otevřeli dům svůj jako milý útulek v bouři, kterou zlá nenávisť rozpoutala proti Němu. »Ubohý Ježíš Kristus«, řekl kdysi jeden světec, »měj s Ním soucit! Veliký zástup Ho pronásleduje na cestě, volaje: Nechceme, aby Tento nad námi panoval!« — Vy Mu však otevřte dvěře a řekněte: »Vejdí, Pane, vejdi, my chceme, abys zde panoval!«

Konečně si toho ještě žádá, aby vám prokázal dobrodiní. Trpíte? . . . Tot skoro pošetilá otázka v této chvíli. Mnohým z vás je otázka ta dotknutím bolestné, nezahojené rány. Kdo obváže ránu tuto? Věříte ještě v útěchu lidskou? . . . . . Kdo potěší tuto matku v smutku, tuto dívku, tuto mladou ženu, jež ztratily to, co tolik milovali? Na zahojení ran tělesných vznikla celá řada milosrdných ústavů; zda také pro duše, krutě zraněné, najde se nějaký »Červený kříž«? Ano, zde jest! Toť království Páně v rodině. On klepá na dvěře a praví: »Jest tu některé srdce zarmoucené? Otevřte mi, nazývám se Ježíš! t. j. Spasitel. Ó, vpustte k sobě toho milosrdného Šimona Cyrénského!

A pak drahý Pán vám řekne jako rodině v Bethanii: »Jste mými přáteli . . . « A dodá: »Máte jakýs trn v srdci? Dožili jste se zklamání? Povězte mi to všechno — a já vás přitisknu k svému Srdci — a osuším slzy vaše. A jestli jste snad dříve hřešili, klesli, nebojte se! Přicházím, abych vám dal políbení smíru . . . . . Dovolte, ať vejdu, a pak novým životem, životem božským bude dýchatí a žítí celá vaše domácnost. Ach, beze mne jest v ní tak smutno! Jak živoříte! Přestaňte trpět neplodně — a tak sami! Přicházím, abych mezery zaplnil . . . Otevřte mi! Já jsem cesta, vzkříšení a život!« — — —

Ach, kdybyste věřili v Jeho lásku, kdybyste věděli, jak je dobrý, milosrdný! Jaké as divy, by způsobil ve vás a u vás! . . .

Musíte přijmouti Ježíše do domu svého s velikou ctí. Vítejte Ho, jak k vám přijde, vítejte Ho, jak Ho vítali obyvatelé jerusalémští: »Hosanna! Ave rex! Vítej, Králi!« Tento hold královský jest »intronisace« — uvedení na trůn (nastolení), jímž se doplňuje zasvěcení. Pro intronisaci je předepsán zvláštní obřad. Věrně jej zachovejte! Ať jest to slavností skvělou, na kterou nelze zapomenouti. Kde umístíte obraz Krále lásky? Na nejlepším, prvním místě v domě. Mnozí namítnou, že to má své stinné stránky. Neposlouchejte jich! Pryč s lidskými ohledy! Necht jen zaskvěje se u vás na čestném místě svatý odznak vznešenosti, urozenosti křesťanské!

Spasitel řekl sv. Markétě Marii, že chce, aby se Mu vzdalo v domech »vznešených« tohoto světa tolik úcty, kolik urážky zakusil v paláci Herodově . . . Ten dal Ho, jak víte, obléci v potupné roucho bílé a odeslal Ho k Pilátovi. Ta urážka trvá dosud. Musíme ji nahraditi. Necht tedy první z našich pokojů náleží Jemu, Králi králův, Pánu Pánův! Ať Král lásky zaujme první místo našeho příbytku!

Proti tomu nelze přijmouti malicherných jakýchsi důvodů, vždyť jedná se o čest Boží, o svolání podivuhodných milostí na celou rodinu, a snad i o »vzkříšení« mrtvého jejího údu! Ať jsi bohatým nebo chudým, dej první místo u sebe tomu velikému Králi! Dej Mu je, aby nemohl říci — v palácích ani v chýškách — to, co řekl kdysi Šimonu fariseovi, který Ho pozval k sobě, ale jen ze zvědavosti, chtěje z blízka viděti osobnost, ne kterou by snad sám byl ctil, ale o níž se mluvilo. Všecky své hosty vítá Šimon uctivě a srdečně obvyklým v krajinách oněch způsobem, nikoli však Ježíše. A když potom s údivem patří na Magdalenu u Jeho nohou, Ježíš mu praví: »Vidíš ženu? Vešel jsem do domu tvého, a nepodal jsi vody na nohy mé; ale tato smáčela je slzami a vlasy svými je utírala. Tys mne nepozdravil políbením, ale tato, jak vešla, nepřestala líbatí nohou mých. Tys nepomazal olejem hlavy mé; ale tato mazala mi nohy vzácným balsámem.« To praví, jakoby říci chtěl: »Šimone, Šimone, tys přijal všecky tyto s uctivostí, vyjma mne . . .« Zapamatujte si dobře tu výčitku!

S velikou ctí vítá lid slavné vojevůdce. Pán světa přichází — a ty Ho přijímáš v nejmenším, jakémisi vedlejším pokojíku? Je-li Králem rodiny, patří Mu první místo! Potom vám požehná, potom bude vám vládnouti. Kolem Svého trůnu shromáždí celou rodinu: otce, matku, děti.

Slavnost intronisace — uvedení na trůn nemůže býti všude stejnou, ale všude musí býti slavnou . . . Zpívaná mše sv. jest všude slavnostní mší sv. — ať je zpívaná v chudém venkovském kostelíčku, či v chrámě biskupském. —

Otec jedné z prvních rodin madridských ustanovil kterýsi pátek k slavnému zasvěcení. Ve středu ráno ranila ho však mrtvice — a večer zemřel. Krátce před smrtí musela mu choť slíbiti, že neodloží slavnost tuto, ale že ji vykoná ještě před jeho mrtvolou »Srdce Páně,« pravil umírající, »bude ode dneška zastupovati mé místo v domě . . .«

Já sám vykonal jsem ono zasvěcení — a zbožná, statečná vdova oznámila všem, kteří se dostavili na pohřeb, poslední slova svého chotě; potom vzala obraz Srdce Páně od jeho rakve a postavila na čestné místo, které mu bylo připraveno. —

Zda-li nevybízí na sv. Hostýně bronzová socha B. S. P. na schodišti před kostelem všechny poutníky, odcházející od Matičky Boží, aby rodiny své zasvětili též Božskému Srdci? Kéž tak všichni učiní!

(Pokračování).

Zdrávas!

(Pokračování).

S pozdravením andělským (Zdrávas Maria), nejkrásnější to modlitbou mariánskou, souvisí co nejtěsněji modlitba sv. růžence a **Anděl Páně. R ů ž e n e c**, nazývaný též kerunou bl. Panny (ve Španělsku) nebo žaltářem mariánským (Psalterium Marianum), jest nejobsažnější a nejhlubší modlitba věřícím vůbec známá: kromě církevní oficiální modlitby (t. zv. kněžských hodiněk neboli brevíře) nepředstihuje jí v tomto ohledu nížádná. Škoda jen, že pro mnohého jest růženec »knihou zapečetěnou« (Is. 29); jisto jest, že by se ne jeden ctitel bl. Panny modlil růženec s větší vřocností, kdyby trochu hlouběji vnikl v jeho porozumění.

Růženec jest mosaika, v níž jednotlivé kameny — tajemství ze života Páně a Panny přesvaté — zasazeny tak, že celý život nebeské Královny, všechna její důstojnost, vznešenost a krása se jeví ladně našemu zraku; růženec jest kniha, v níž vepsáno vše, co velikého jí učinil Nejvyšší; růženec jest evangelium svým způsobem psané. Staří křesťané nosili při sobě neustále sv. evangelia, psané to slovo Boží; my nosíme při sobě neustále růženec, a jsme na tom skoro stejně: co tam psáno literami, to zde vyjádřeno symbolicky (obrazně). Basilika růžencová v Lourdech činí na poutníka dojem, jakoby byla v kámen vtesaná evangelium, v kámen vtesaná sv. víra; a růženec sám, jež při sobě nosíš, jest neustálé memoriale (památka, upomínka) lásky, milosrdenství a moudrosti Boží a vznešenosti nebeské vládkyně. Jedním slovem: růženec jest ztělesněný Magnifikat (chvalozpěv) na velikost Nejvyššího a na vznešenost jeho Neposkvrněné Matky.

Církev sv. vybrala z vykupitelského díla Kristova 15 největších tajemství, na nichž více méně spolupůsobila bl. Panna, a jako 15 růží uvinula ve věnec, jež denně klade k trůnu nebeské Královny; korunu zhotovila z nich, korunu s 15 růžicemi, v každé růžici 10 perel, a tou korunuje denně svou Paní a Vládkyni. Odznakem a symbolem královské důstojnosti jest růženec; v Lourdech se zjevila Neposkvrněná nikoli s korunou na hlavě, nýbrž s růžencem v ruce — růženec byl tehdy jediné insigne (odznak) královské důstojnosti její, jiného odznaku neměla. Růženec — růžový věnec — žádný vítěz nebyl nikdy obsypán toliká a takovými růžemi, jakými věřící obsypávají denně trůn své nebeské Královny, žádnému králi nebyla nikdy na hlavu vstavena koruna taková.

Stavba této modlitby jest překrásná a přehluboká. Na růženci vidíš především křížek, jím začíná, a znamením sv. kříže se žehnáš i ty, když se začínáš růženec modlit. Kříž jest brána, kterou vcházíme do velkolepého sadu, do velkolepé »zahrady růžencové«. Kříž jest symbol (odznak) naší sv. víry katolické, jest vyznáním víry v trojjediného Boha (ve jménu Otce i Syna i Ducha sv.) víry v Ježíše Krista, vtěleného Syna Božího, který pro nás na dřevě kříže zemřel a nás smrtí svou (rsp. křížem svým) vykoupil. Jako kříž, tak i růženec jest odznakem věrných Kristových, členů jeho jediné pravé církve. Podle jednoho i podle druhého poznáš katolického křesťana na celém světě.

Kříž jest nejstručnější vyznání víry; co sv. kříž znamená, rozvádí modlitba, kterou se modlíme při první perle, totiž Věřím v Boha. Proč začíná růženec touto modlitbou? Proč ne modlitbou Páně jako na př. kněžské hodinky? Věřím v Boha jest **úvodem**, předmlouvou k růženci. V knihách najdeš často předmluvu; v ní spisovatel obyčejně sděluje, o čem bude psát, o čem bude kniha jednat, co chce čtenáři v knize sdělit; tedy obsah knihy mu sděluje v předmluvě. Věřím v Boha, apoštolské vyznání víry, obsahuje stručně (v jádře) vše, o čem rozjímat budeme v jednotlivých tajemstvích růžencových — tedy obsah celého růžence. Proto začíná růženec touto modlitbou. »Věřím v Ježíše Krista... jenž se počal z Ducha sv., narodil se z Marie Panny, trpěl pod Pontským Pilátem, ukřižován, umřel... třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa... věřím v Ducha sv...« Nevidíš tu skoro všechna tajemství radostného, bolestného i slavného růžence?« — Modlitba »Věřím v Boha« jest nejstarší ze všech, již složila církev; touto modlitbou vy-

znávali svou víru křesťané, kteří se v katakombách scházeli, jí se hlásili sv. mučenníci k víře, pro kterou cedili krev; jí se modlili všichni světcí, jí jsi byl do církve přijat i ty; tak úctyhodné jest toto apoštolské vyznání víry! Jest vpravdě přísahou věrnosti, kterou skládáš Bohu a Kristu, resp. církvi Kristově.

Po této modlitbě následují tři perly, při nichž prosíme za rozmnožení tří božských ctností. Věřím v Boha udává **obsah** modlitby růžencové, tyto perly udávají **cíl** její; než přikročíme k rozjímání o jednotlivých tajemstvích, připomínáme si, jaké účinky má tato modlitba v naší duši způsobit, jaký užitek a jaké milosti má nám přinést. První perla: »který v nás víru rozmnožiti račiž« (v některých krajinách se modlí: »v kterého věříme«); žádná modlitba nemá takový vztah ke ctnosti sv. víry jako růženec; jest modlitbou víry, obsahuje kompendium (tresť) celé sv. víry. Rozmnožení, upevnění a utvrzení v sv. víře jest první účinek a hlavní ovoce této modlitby; proto duším, které jsou zmítány pokušeními proti sv. víře, se radívá, aby se utíkaly a hodně uctívaly Královnu sv. Růžence a aby se růženec často modlivaly, ne-li celý, aspoň některý jeho desátek.

Víra jest podklad křesťanského života, základ nadpřirozeného života, začátek a první podmínka ospravedlnění, nezbytná podmínka spásy; bez víry nelze Bohu se líbiti. Na ni spočívá i druhá božská ctnost, **naděje**, a za její posílení prosíme u druhé perly: »který v nás naději posílniti račiž« (resp. »v kterého doufáme«). Naděje naše však sotva zde se silí účinněji a mocněji než při rozjímání tajemství růžencových. Co by mohl nám odepřít ten, který ani svého Syna jednorozeného nám neodepřel, nýbrž za nás ho vydal? Neozývají se v duši naší při pohledu na trpícího Spasitele v bolestném růženci jeho slova: »Já jsem nepřišel, abych svět soudil, nýbrž abych ho spasil«? Na konec však vydere se z prscu našich povzdech: »Tak Bůh miloval svět . . .« I třetí božská ctnost, a sice největší z nich, láska, vzrůstá při sv. růženci, a sice tím více, čím více roste víra a naděje. »Který v nás lásku roznítiti račiž« (resp. »kterého nade všechno milujeme«) prosíme při třetí perle. »Kdo nás bude moci kdy odloučit od lásky Kristovy?«, volá sv. Pavel a přeje věřícím, aby poznali a pochopili dlouhost a širokost, vysokost a hlubokost té lásky.

Tyto tři perly (spolu s Věřím v B.) jsou ouvertura modlitby růžencové. Prošli jsme branou, stojíme teď na prahu, teď může se již ponořit náš duch do hlubin moře chval a krásy marianské; otevírají se nám tajemství růžencová, z jejichž rozjímání máme čerpat a dosíci rozmnožení víry, posílení naděje, roznícení lásky. Každému tajemství věnován jeden desátek. Stavba jednotlivých desátků jest jednoduchá a důmyslná. Napřed modlitba Páně, které nás naučil sám božský Spasitel; tato modlitba obsahuje stručně vše, zač vůbec máme a můžeme Boha prosit: milosti časné i věčné, pro tělo i pro duši, prosba za rozšíření cti a slávy B. i za ochranu naší duše a těla. Začkolí Boha prosíme, vše se dá uvést na některou ze sedmi proseb Otčenáše, ač-li prosíme, zač a jak prosit máme. Pak následuje deset Ave, desetkrát pozdravujeme svou nebeskou Královnu; jestiž přece růženec modlitbou marianskou, proto pozdravení andělské převládá. Každý desátek končí doxologií (t. j. modlitbou »Sláva Otci . . .«); všechna tajemství, o nichž rozjímáme v růženci, vše co pro nás Kristus Pán vykonal a vytrpěl, jeho bolesti i jeho oslava, samá naše modlitba, to vše směřovalo a směřuje ke cti a slávě trojjediného Boha, a k jeho slávě směřovat má vše, co konáme. To jest poslední a nejvyšší cíl všeho.

Do každého Ave vkládáme po jméně Ježíš tajemství, jehož rozjímání jest ten který desátek věnován. V každém jazyce není to možné, na př. v jazyce francouzském. Pozoroval jsem, jak se oni růženec modlí; na začátku desátku si připomenou dotyčné tajemství (na př.: »Kterého jsi, Panno, z Ducha sv. počala«; uvažuji o tom, jak Pán poslal anděla k bl. Panně, jak ona přijala jeho poselství a stala se matkou Boží, a pak se modlí Otče náš a desetkrát Ave, nic nevkládajice. Jistě se nám však zamlouvá více způsob, kterým se modlíme růženec my.

(Pokračování.)

Zpráva o pouťi Svatohostýnské, konané 3. a 4. září 1881.

Sestavil Antonín Cyril Stojan, kaplan příbořský.

Radostí srdce usedalo, když zvony v Bystřickém kostele průvodu za průvodem na uvítanou vyzváněly a překrásné písně mariánské z úst poutníkův se ozývaly, jmenovitě krásná nová píseň »Usedla si holubice« od Soukopa. Nejdůstojnější pan kanovník Olomoucký, Anatole hrabě d'Orsay, nestačil s Bystřickým duchovenstvem, vp. Koutným, administrátorem a vp. Kolečkářem, kooperátorem, choditi naproti průvodům. V brzku tolik poutníků bylo v Bystřici, že přicházející průvody ani ke kostelu se nemohli dostat. Značnější poutě na sv. Hostýně nejsou ovšem nic neobyčejného; než poutí tou všickni mile překvapeni, neb není pamětníka takého množství poutníkův a zároveň poutníků z rozmanitých končin moravských. *)

Poutníci poodpočinuvše sobě poněkud pospíchali ku zpovědnicím, které již zástupy kajcníků byly obklíčeny; jiní pospíchali na sv. Hostýn, kdež zbožně písně prozpěvovali, křížovou cestu aneb jinou pobožnost vykonávali a tímto způsobem na sv. zpověď se připravovali. I tu byly zpovědnice velikými zástupy obklíčeny. Vše již bylo přeplněno a přece proceství za procestvím přicházela.

*) **Seznam kněží na Sv. Hostýn příbyvších:** Veleďst. pán J. Schum, probošt v Opavě. Nejdůstojnější milostivý pan Anatole hrabě d'Orsay, sídelní kanovník v Olomouci. Nejdůstojnější pán Alois Buřinský, kanovník v Kroměříži. Veleďst. p. Dr. M. Mlčoch, profesor bibl. dějů Star. Zák. na theol. fakultě v Olomouci. Veleďst. pán Dr. J. Pánek, profesor bibl. dějů Nov. Zák. na theol. fakultě v Olomouci. Veleď. pp: J. Berger, děkan v Poslovicích, Fl. Duda, děkan v Litenčicích, J. Dolina, děkan v Předmostí, R. Kašpar, děkan v Holešově, dr. J. Pospíšil, děkan ve Bzenci, A. Šubrt, děkan v Lulči, J. Vykydal děkan v Velehradě, J. Barták, viceděkan v Kostelci, J. Černý, viceděkan v Jakaři u Opavy, P. Karel Nováček, rektor redemptoristů v Praze. Důst. pp. Babuk, farář a missionář v Chicagu (Amerika), Blažej J. farář v Rotalovicích, Bezloja Fr., farář v Domaželicích, Dostal J., kurát v Blazicích, Dvořák C., farář v Rudici, Dvořák J., farář v Buchlovicích, Exler J., farář v Rybí, Hrubý J., farář v Jalubím, Halda Drahotín, farář v Dolním Újezdě, Hanslian A., farář v Čechovicích, Hošťálek V., farář v Oseku, Hellebrand P., farář v Bohuslavicích, Havlů J., farář v Praze, Horáček J., kurát v Horních Němčicích, Christ Th., farář v Lidečku, Langer L., farář v Nové Vsi, Lysý K., kurát v Horní Lhotě, Malík J., farář v Újezdě, Novotný J., farář v Sckolnici, Pěček J., farář ve Slušovicích, Pochyla G., farář v Lešně, Perútka J., farář na Starém Jičíně, Příkrýl J., farář v Bořicích, dr. Srbecký Fr., farář ve Valašském Meziříčí, Spina J., farář ve Fryčovicích, Surma K., farář Černotíně Seidl Fr., farář v Bernaticích, Špaček V., farář ve Vejšovicích, Šubrt K., farář na Hutisku, Sedláček T., farář v Pačlavicích, Strouhal J., farář v Boňovicích, Taufer Fr., farář v Luhačovicích, Toman Fr., farář v Újezdě, Vyhnánek J., farář v Pavlovicích Věrný Fab., farář v Dřevohosticích, Matějček A., vikař v Kroměříži, Petr Fl., katecheta ve Svitavě, P. Pl. Mathon, benediktin, redaktor »Školy B. S. P.« v Brně, Teplíček Fr., lektor a adjunkt bohoslov. fakulty v Olomouci, Koutný Fr., administrator v Bystřici p. Host. Velební pp. Harna Fr., kaplan v Holicích, Kužela Fr., kaplan v Polešovicích, Mikšánek Fr., kaplan v Židlochovicích, P. Raška K., kaplan v Opavě, Nuc A., kaplan v Žalkovicích. Důst. p. dr. J. Schneider, kaplan v Příboře, Velební pp. Skypala J., kaplan v Kelči, Daminik Ed., kooperator v Litovli, Ermis Fr., kooperator v Bludově Filip A., kooperator ve Vyzovicích, Gogela Fr., kooperator v Místku, Hanel T., kooperator ve Staré Bělé, Hradil J., kooperator v Lipníku, Hrdlička R., kooperator v H. Moštěnicí, Hubík Jan, kooperator v Pavlovicích, Krátký J., kooperator v Těšeticích, Kužela J., kooperator v Opatovicích, Kolečkář J., kooperator v Bystřici p. Host., Mlčoch F., kooperator ve Spytinově, Mikulka J., kooperator ve Znorovicích, Nepustil J., kooperator ve Zlíně, Neskora F., kooperator ve Velkém Újezdě, Přivřel J., kooperator v Kroměříži, Otáhal A., kooperator v Kunovicích, Řezáč J., kooperator v Kyjově, Řezníček J., kooperator v Hulíně, Stahala J., kooperator v Dolanech, Stojan A., kooperator v Příboře, Suchánek A., kooperator ve Zdounkách, Šimek Fr., kooperator v Dubanech, Špička Fr., kooperator ve Valašském Meziříčí, Šustala J., kooperator v Luhačovicích, Talmáček J., novokněz arcib. pražského, Tománek F., kooperator v Olomouci, Věrný A., kooperator v Kloboukách, Vychodil J., kooperator v Ostrově, Vyplel Fr., kooperator ve Vlkoši, Zavřel J., kooperator v Přerově, Zmeškal N., novokněz v Dřevohosticích, Žváček J., kooperator v Dřevohosticích, Žáček J., kooperator v Býlavsku.

O 6. hodině ohlášeno poutníkům, aby se poněkud seřadili před kazatelnu u kostela postavenou, načež vystopil na kazatelnu vdp. dr. Fr. Srbecký, farář ve Valašském Meziříčí, aby uvítal poutníky. Na celém velikém prostranství byla — jak říkáme — »hlava na hlavě«, tak že by jablko nedopadlo k zemi, a přece sotva polovic poutníků zde shromážděno bylo. Kazatel vycházející od proslovu »Sami jste viděli, co jsem učinil Egyptským — jako na křídlech orlích — a pojal jsem vás k sobě«, přirovnal sv. Cyrilla a Methoda k Mojžíšovi a Aronovi a dovodil, že z poroby vymanili národy slovanské. Na paměť uvedl rozkol, jenž nastal u národů; by jednota zavládla, vydána encyklika od sv. Otce Lva XIII.; zástupcové slovanští zašli k hrobu sv. Cyrilla, zde složili vyznání víry. V Římě započala pouť a zde na sv. Hostýně má se dokončiti, k níž všickni pozváni, jimž nepopřáno do Říma věčného putovati, a uvádí příčiny pouti. Kazatel vítá slovy nadšenými poutníky ze všech končin moravských. Porovnává sv. Hostýn s horou Sinaiem, kdežto rozmlouvati budeme s Hospodinem; aby rozmluva naše se líbila Pánu, třeba jako druhdy národu israelskému bylo vyprati roucha — svědomí očistiti, třeba vstoupiti na horu sv. se srdcem čistým. Kazatel vybízí ku sv. svátostem Mocně dojala slova kazate-

Ctíhodní bohoslovci, kteří s ochotou přísluhovali:

Bađura Jan, IV. r., Doležel Dom., III. r., Grussmann Jan, IV. r., Jiříček Bedř., IV. r., Kotek Josef, II. r., Kučera Frant., IV. r., Künstler Ign., IV. r., Mrázek Flor., IV. r., Pavlíček Alois, IV. r., Pšenčík Josef, IV. r., Prostějovský Frant., II. r., Sehnal Ant. III. r., Sopúch Ant., III. r., Spáčil Josef, IV. r., Šulák Jan, IV. r., Tomášek Jan; IV. r.
(Seznam kněží ovšem není úplným.)

Seznam farností a osad,

odkud udání poutníků, Olomoucké i Brněnské diecese:

Alenkovice — Beňov — Brod Uherský — Brušperk — Bzenec — Blazice — Bernatice — Bělá Stará — Boňovice — Boršice — Bránky — Blatnice Hrubá — Bludov — Bartuřovice — Blánsko — Buchlovic — Brno — Břest — Brušperk — Bystřice Velká — Bilovice — Cítov — Čechovice — Černotín — Domanin — Dřevhostice — Domaželice — Dolany — Drahotuše — Drahanovice — Dub u Olomouce — Dub u Hranic — Dubany — Frydlant — Fryčovice — Frenštát — Fryšták — Halenkov — Holešov — Hradiště Uherské — Háblův — Hulín — Hrczenkov Nový — Hradisko — Hranice — Huzová Mor. — Hutisko-Rožnov — Hněvotín — Hluk — Hnojice — Hustopeč u Hranic — Hovězí — Holice — Hovorany — Horněmčí — Chropín — Chrbov — Choryň — Jičín Starý — Ježov — Jankovice — Jalubí — Jaktař — Jindřichov — Kunovice — Klobouky Val. — Kopřivnice — Kroměříž — Kunčice — Kněždub — Kyjov — Karlovice — Kuželov — Králice (u Prostějova) — Kostelec u Holešova — Kašava — Kojetín — Kunčice — Kvasice — Kelč — Lhota Tvarožná — Lhota Horní a Dolní — Lhota Francová — Lobodice — Luhačovice — Lhota Hrozná — Lipník — Litenčice — Lulč — Lcučka — Lidečko — Lešná — Litovel — Lukov — Milokost — Místek — Morkovice — Mclenburk — Moštěnice Horní — Meziříčí Valašské — Mistrín — Medlov — Miletice — Markovice — Myslečovice — Majetín — Napajedla — Němčice Velké — Nová Ves u Uh. Ostrohu — Osvětimany — Olomouc — Ostroh Uherský — Otaslavice — Ořechov — Ostrohota — Ostroh Uherský — Osek — Opava — Opatovice — Praha Paršovice — Prostějov — Předmostí — Přerov — Pozlovice — Palkovice — Příbor — Pavlovice — Plumlov — Ptín — Prakšice — Polanka — Pavlovice u Přerova — Polešovice — Prečkovice — Písek — Prstice — Předmostí u Uh. Ostrohu — Poruba — Pačlavice — Palkovice — Prusenovice — Prosenice Velké — Rudice — Rybí — Rychtařov — Rčnov — Rychaltice — Rusava — Roketnice — Rudolavice — Rajnochovice — Rataje — Smolín — Sloup — Slušovice — Senice Velká — Svytlav — Sokolnice — Sehradice — Stará Ves u Přerova — Skoky — Studénka — Soběchleby — Střítež — Štamberk — Štěchovice — Špičky — Štípa — Těšnovice — Týn — Týnec — Těšetice — Tikovice — Tvarožná — Tovačov — Tikovice — Tištín — Trnávka — Tupec — Tlumačov — Újezd Dolní — Újezd Velký — Újezd u Brodu — Újezd Horní — Velehrad — Všehovice — Vracov — Vícov (Vecov) — Vysoká — Velká — Vlčnov — Vyzovice — Vlkoš u Přerova — Vejšovice — Vyškov — Vsetín — Vlkoš u Kyjova — Veselá — Znorovy — Zdounky — Zlín — Záhlenice — Zašová — Zubří — Žalkovice — Žeranovice — Žerotín — Židlochovice.

Seznam tento neúplný, neb tisícové poutníkův se nepřihlásili; bylot přes 80.000 poutníkův, Bystřičtí udávají počet na 100.000. — Poutníků mnoho ještě 4. září hodlalo přijíti na pouť, než počasí nepříhodné zadrželo je doma. Byliť zástupcové zde ze všech končin Moravy.

lova pouťníky; pouťníci v pravém slova smyslu cblehnuli zpovědnice přečetné v kostele; zpovídáno přes půl noci a od více kněží takřka po celou noc.

Po řeči uvítací ohlášen pořádek pouťní, načež uspořádán skvělý průvod s nejsv. Svátostí okolo kostela, pak litanie Průvod vynutil slze radostného nadšení. Tma již nastala. Kostel stále přeplněn pouťníky, okolo zpovědnic veliký panuje tisk, venku prozpěvují pouťníci a tak to trvá celou noc. Po půlnoci započalo poprchávání a k ránu již dosti hodně přšlo. Přese vše to ale uspořádán o 5. hodině průvod na sv. Hostýn. Byl to průvod posud nevidaný. Jedni byli již na kopci, kdežto pouťníci jiní teprve vycházeli z Bystrice. Uprostřed průvodu nešen od družiček obraz, kterýž sv. Otec na památku pouťi cyrillo-methodějské pro sv. Hostýn byl posvětil. Týž obraz k návodu vdp. Františka Koželuhy, kaplana a ředitele jednoty pannen v Polešovicích, nesen z Polešovic na nosítkách od družiček; v Holešově byl obraz před cltářem a lidé přiklekali a líbali jej modlice se.

Na sv. Hostýn nesly obraz též družičky z Přerova, z Hulína, Místku atd. s voskovicemi v rukou, oděny jsouce v překrásných šatech. Z Polešovské farnosti nesly následující družičky:

Z Polešovic Maria Sojáčková, Antonia Trubecká, Maria Šoustková, Genovefa Šoustkova, Františka Bartošíková, Kateřina Zajíčková, Johanna Štětínová, Anna Havráňková, Josefa Komárková, Františka Vaculíková, Maria Štětínová, Maria Kutálková, Maria Běhánková, Anna Šoustková, Maria Kutálková č. 292., Maria Horáková. a Františka Šubertová. **Z Nedakonic:** Anna Běhánková, Anna Hrabcová, Františka Dobšová, Teresia Snášelová, Johanna Vaňková, Maria Cigošová, Josefa Vaňurová, Josefa Pišťková, Kateřina Morávková, Františka Belantová, Josefa Vycoudílková a Rosalia Janíková.

Z Ořechova: Maria Sýkorová.

Z Vážan: Maria Kocčařová, Maria Zabloudilová, Františka Vrbíková, Maria Štefárová, Maria Procházková a Anna Horníková.

Z Boršíc: Františka Gabrielová, Cecilia Gabrielová, Františka Slámová a Anna Fialová.

Z Tučap: Anna Machynková, Apolona Bartošíková, Maria Kožušníková a Teresia Šmýdová.

Z Kostelan: Maria Dudešková.

Ze Starého Města: Maria Omelková, Anna Šebková, Maria Grossmannová, Rosalia Jurčíková, Barbora Melichárková a Františka Číhalová.

Cesta na příkrý kopec byla velmi obtížná, kluzká, hora byla hustou mlhou obkličena a stále poprchávalo.

Dle P. Meschlera T. J. — P. Fr. Videnský T. J.

Život P. Marie.

26. Maria matka církve.

Gestou na horu olivetskou tázali se učedníci Pána, zda nyní království Boží započne. Ohledně času nedal Spasitel odpovědi, nýbrž naporučil jim toliko, aby zůstali ve městě a očekávali příchod Ducha svatého. Ono království Boží však byla církev. Kristus ji založil a zařídil, a Duchu svatému ponechal, aby ji uvedl v život a činnost. Duch svatý měl tím světu své božství a svůj vztah ku církvi jako vladař dáti na jevo. A tak se celá sv. Trojice zjevila a svou účast na díle výkupném ukázala. Otec dává nám Syna, Syn a Otec sesílají Ducha svatého a Duch svatý dává nám v církvi sebe sama, vše, co Kristus k naší spáse vydobyl.

Apoštolové tedy zůstali v Jerusalemě, spolu s Marií, matkou Ježíšovou, učedníky a ženami, trvající jednomyslně na modlitbách s pokorou a horlivostí, aby si vyprosili seslání Ducha svatého. Konečně devátého dne ráno okolo deváté hodiny povstal kolem domu (večeřadla), kde byli učedníci shromážděni, náhle s nebe hukot, jako když táhne silný vítr, a zároveň ukázaly se jim ohnivě jazyky rozdělující se a posadil se na každém z nich jeden. Byl to Duch svatý, který na ně sestoupil. Ihned vystoupili apoštolové a v nich církev na veřejnost před lid, jenž se tu sešel. Skvělé dary, milosti a pravomoci, v církvi drímající, začaly působiti v náhlém obrácení tisíců, proběhly na perutích Ducha svatého za krátko zemi a obnovily tvářnost celého světa.

I na Marii sestoupil Duch svatý. Žádný ze shromážděných nepřipravoval se s takovou horlivostí na jeho příchod jako ona, nikdo ho nepřijal v takové plnosti a nikdo ho neměl sdělit jiným tak jak ona. Příchod Ducha svatého byl pro ni opět novým, zvláštním časem milosti. Apoštoly ozbrojil Duch svatý všemi dary a milostmi ku poučení, řízení a rozšíření církve. U Marie rozlil nejprve plnost milosti a přede vším k účelu jejího vnitřního osobního posvěcení, ale potom aby uvnitř církve zvláštním a mimořádným způsobem působila a dal jí hojnost darů, aby to mohla vykonati. Ne nadarmo uvádí se Maria v písmě svatém mezi přítomnými ve večeřadle jako »Matka Ježíšova«. Přítomnost Bohorodičky ve společnosti křesťanské velice označuje a zobrazuje její poměr k církvi a její činnost v ní, dokud dlela na zemi.

Kristus měl skutečné, pravé a mystické tělo a tím byla církev. Oboje náleží dohromady a činí celého Krista. Jako Maria je opravdovou matkou Ježíšovou, tak je dle ducha matkou církve. Příchod Ducha svatého je hodinou narození církve svaté, pokud veřejně vystoupila a započala svou působnost, proto stojí tu Maria jako matka církve, právě tak jako u jesliček stála jako matka spasitelova. Úlohou tudíž matky Boží je, aby byla doživotně matkou církve.

Vzhledem k této úloze bydlela asi Matka Boží v Jerusalemě, alespoň pokud apoštolové nebyli z města vypuzeni. Bylť Jerusalem rodištěm církve svaté, ano i kolébkou a střediskem jednoty, poněvadž tu dleli a působili svatí apoštolové. Dle některých stálo její obydlí v údolí Josafat, kde prý je nyní její hrob, podle jiných na hoře Sion, ihned před večeřadlem, kde za nynější doby pozemek: More — spánek jmenovaný nabyl veliké slávy. Bezpochyby náležel dům, kde Maria bydlela, sv. Janu, jemuž Bohorodička od Pána byla dána na starost. Asi nikde také nedlela Maria Panna raději, než ve městě, na které ji tolik bolestných rozčmilých a svatých vzpomínek poutalo.

O jejím svatém působení v první obci křesťanské nepraví nám ani písmo ani tradice nic bližšího a určitějšího. Byla to asi tichá, nenápadná hluboko sahající činnost matky, již děti spíše cítí než pozorují. Zajisté je to nevýslovná skromnost a pokora Bohorodičky, jež zabránily, že mnohý, poučný a půvabný rys z jejího života nám zůstal utajen, než právě tím mnohem mocněji k nám mluví, že nás učí o důležitosti a nutnosti pokory a nám ji doporučují. V tom ukazuje se nám jako matka toho, který přede vším byl učitelem pokory. O jak nesmírně dobře a požehnaně působily už přítomnost, styk, pohled a dokonalý příklad ve ctnosti této omilostněné bytosti! Jak milo je, mysliti si Marii jako ctitelku nejsvětější svátosti oltářní, živého to obrazu utrpení a oslavy jejího Syna na zemi, jež jí poskytovala hojnou a skutečnou náhradu za její odloučenost od Ježíše (Sk. a p. 2, 42)! Svátost oltářní se už tenkrát při schůzích křesťanské obce oním obyčejným způsobem slavila, jak od Spasitele byla zavedena. Jak byly poučné pro její návštěvníky rozmluvy a zábavy s ní! Není pochyby, že zůstala jako za živobytí svého syna i na dále učitelkou zbožných žen, učednic spasitelových. Příklad jejího panenského života a horlivosti v konání dobrých skutků nutně přinášel ženskému světu mnohonásobné ovoce. Jistě k ní ne zřídka přivedly obrácené ženy, aby z jejich úst slyšely o slovech, činech a tajemstvích Krista Pána. A kdo by věru dovedl lépe získati srdce pro lásku k jejímu synu? Což mohl někdo býti laskavějším katechetou nad Marii, matku Ježíšovu?

(`okračování.)

Mše sv. (Liturgický výklad).

Obětování začíná tímto obřadem. Kněz políbí oltář a obrátě se k lidu pozdravuje jej slovy: Dominus vobiscum, Pán s vámi. Ministrant odpovídá za lid: Et cum spiritu tuo, i s duchem tvým. Tím naznačeno vzájemné přání, aby Bůh nám byl nápomocen při slavení nejsv. oběti. A s láskou se začíná, jelikož, jak di kard. Bona, máme rozkaz Spasitelův, abychom dříve se usmířili s bratřími, nežli obětujeme dar na oltáři. Po té dokládá kněz obrácen jsa k oltáři: Oremus, modleme se! Při tom rozpíná ruce a hned je spiná. Slovo to má říci s vroucností duše a věřící mají obnoviti pozornost a zbožnost.

Až do středověku bylo obětování konáno v tichosti bez ústních modliteb a modlitba obětní byla až sekreta. Proto toto Oremus patří vlastně až k sekretě. Také dosavad před sekretou nepřidává kněz obvyklého Oremus. Nyní, jelikož jsou vloženy sem k jednotlivým úkonům zvláštní modlitby, vztahuje se toto Oremus na celý úkon obětní.

Následuje antifona zvaná Offertorium*), již kněz maje sepjaté ruce, říká z misálu. Původ její jest tento. Když v prvních dobách nosili věřící dary obětní a kněz je od nich přijímal, dále se to v tichosti. Ale poznalo se, že jest třeba, aby všechen lid byl při tom zaměstnán. Proto začali zpívat žalm s antifonou. Později zpíval toto dvojité sbor, nebo solista střídal se se sborem. Antifonu zpíval sbor, solista začal jeden verš žalmový a sbor odpovídal druhou částí antifony. Pak solista zpíval druhý verš žalmu a sbor opakoval opět druhou část antifony. Tak pokračovano dále. Jelikož solista zpíval uměleji, povstal ze zpěvu antifonálního tak zvaný responsorní, jak byla již o tom řeč při graduale. Proto offertorium patří k zpěvům umělejšími, responsorními. Když přestaly dary věřících, nebylo třeba tak dlouhého zpěvu, ježto obětování stalo se kratší. Proto zkrátil se tento zpěv, takže zbyla z něho jen antifona. Jen offertorium při zádušní mši sv., čili při requiem, má na sobě ještě stopy starší skladby a po verších opakuje se konec antifony na způsob refrainu. To je proto, že při zádušních mších, i když už věřící nepřinášeli darů, přece při obětování chodili a namnoze dosavad chodí ofěrou kolem oltáře.

Sv. Tomáš Aq. (III. 83, 4.) dí, že tímto zpěvem naznačuje se radost obětujících, ježto i ve st. Z. levitě troubili v trouby při celopalech a obětech pokojných a sv. Pavel dí (2 Kor. 9, 7.), že veselého dárce miluje Bůh.

Offertorium obsahuje základní myšlenku slavnosti nebo doby církevní podobně, jak tomu jest v introitu, na př. v adventě touhu po Vykupiteli, a míří k tomu, aby v nás vzrušilo myšlenky a city, jimiž máme býti přítomni při oběti, jako chvály a oslavy Boží, a chce v nás prohloubiti zbožnost. Někdy má i bezprostřední vztah k oběti, na př. o slavnosti posvěcení chrámu: Pane Bože, v prostnosti srdce svého vesele obětoval jsem toto všecko a lid tvůj, kterýž se zde shledal, viděl jsem s velikou radostí. Bože Israele, zachovej tuto vůli. Alleluja. (Paral. 29, 17.)

Offertorium na svátek Nep. Početí P. M.: Zdravas Maria, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná ty mezi ženami. Alleluja.

Na Hromnice: Rozlita jest milost po rtech tvých, protože zelnati bude ti Bůh na věky a na věky věkův. Na Zvěstování P. M. jako o Nep. Poč. P. M.

Na Navštívení P. M.: Blahoslavená jsi Panno Maria, jež neslas Stvořitele všech: porodilas toho, jenž tě učinil a na věky zůstalas pannou.

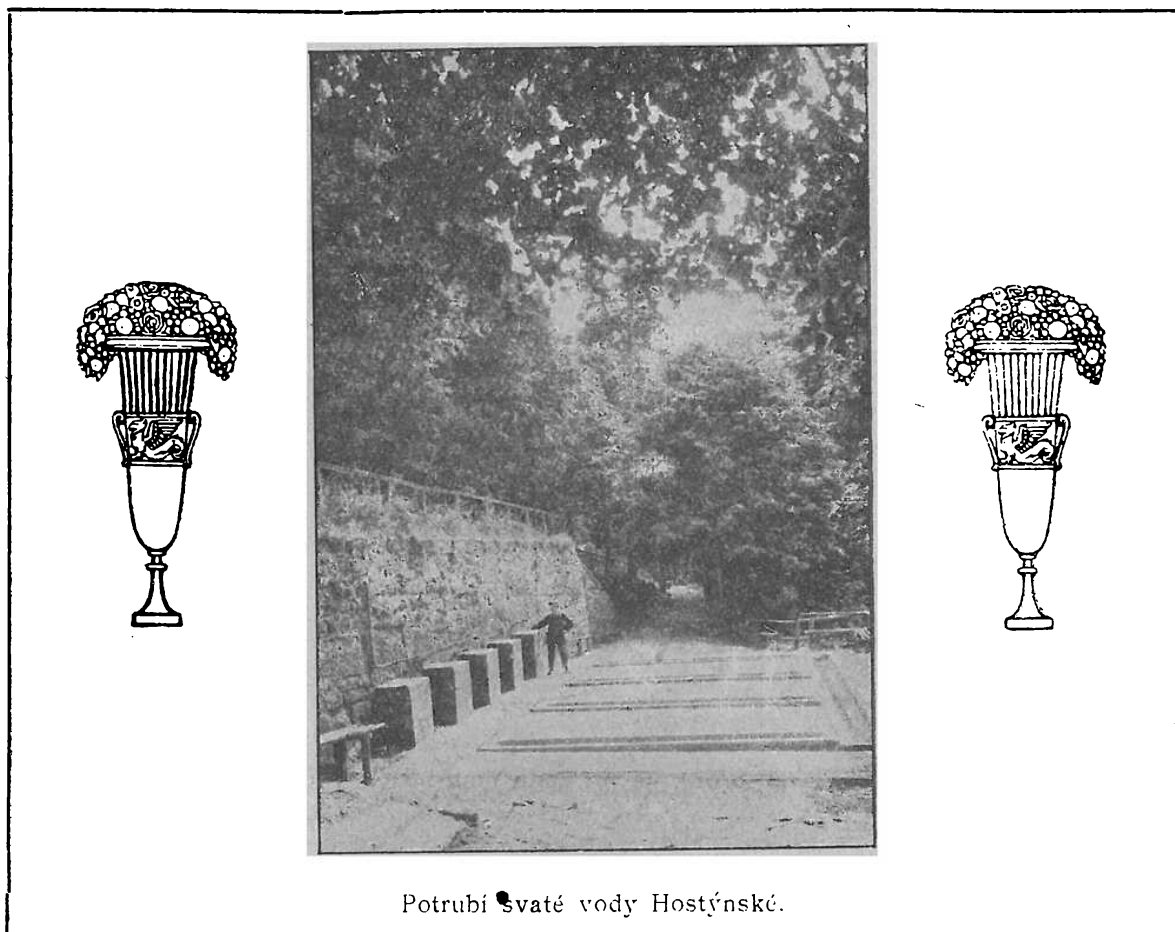
Na svátek P. M. Karmelské: Rozpomeň se, Panno, Matko, před obličejem Božím, abys mluvila za nás dobré a aby odvrátil hněv svůj od nás. (Jerem. 18, 20.)

Na Nanebevzetí P. M.: Vzata jest Maria na nebe, radují se andělé, spolu chválí a dobrořečí Hospodina. Alleluja. Na narození P. Marie jako o Navštívení Panny Marie.

*) Slovo offertorium nejprve znamenalo místo oběti, potom lněné roucho, do něhož dány dary, někdy i kalich tak se nazýval, až konečně přeneseno na zpěv, čili antifonu při obětování. Též od zpěvu přenáší se slovo to k darům obětním a k celé této části mše sv., jež zove se proto offertorium, čili obětování.

Ó votivní mši mariánské: Zdravas Maria, milosti plná. Pán s tebou, požehnaná ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého.

Ó vánocích při 1. mši sv.: Veselte se nebesa a plesej země před obličejem Hospodínovým, že přichází. Při 2. mši sv.: Hospodin upevnil okrslek země, kterýž se nepohne, připraven trůn tvůj, Bože, od počátku, od věčnosti jsi ty. (Pokračování.)

Potrubí svaté vody Hostýnské.

Valná hromada Matice svatohostýnské.

Ketošní valná hromada Matice svatohostýnské byla hejně navštívena. I z Prahy byly tu členové Matice a to starostka Mar. družiny učitelek sl. Jana Grygarová s několika sodáčkami. V sobotu dne 20. srpna odpoledne o 5. hod. přijel ndp. arcibiskup v průvodu hospodáře Matice p. V. Zbořila na sv. Hostýn. U dveří chrámových přivítal jej superior P. Jos. Stryhal a dvě družičky z Brna, sl. Pajchlova a Jeínkova. Hned potom byla výbcrová schůze matiční, jež trvala až do 7 hod. Potom byla pobožnost v kostele. O půl deváté hodině večer opět pokračovalo se v poradách matičního výboru. O průběhu valné hromady uveřejněna byla podrobná zpráva v Občanských novinách dne 27. srpna 1921, již tuto s několika málo poznámkami uveřejňujeme.

Prohlížejte si v museu svatohostýnském četné pohledy na sv. chlum ještě před 30 lety a srovnejte je s nynějším vzezřením jeho, podíváte se, jaká změna se tu stala, kterak tento holý dříve vrch jest nyní pečlivě, bohatě a krásně upraven. Na všem tom má nesporné zásluhy Matice svatohostýnská. Jest to spolek pro zvelebení sv. Hostýna. Jest to již ustáleným zvykem, že koná svou valnou hromadu vždy na sv. Hostýně v neděli připadající v oktávu svátku Nanebevzetí. Tak bylo i letos.

V 7 hod. večer četně shromáždívší se členy i poutníky uvedl za doprovodu hudby a mariánských písní s četnou assistencí ndp. arcibiskup dr. Stojan do svatyně, kde srdečně všechny uvítal místní superior P. Stryhal, jenž, poukávav na práce a zásluhy

jichž Matice za čtvrt století si o Sv. Hostýně získala, dovozuje, že ne nadarmo náš lid line v dětinné zbožnosti ke svým slavným Lurdům a vybízel k věrnosti ku víře a lásce k sv. Hostýně. Ndp. arcibiskup udělil pak slavné svaté požehnání, po němž rozvinul se veliký světelný průvod údělím křížové cesty, zatím co hrany vyzváněly všem zemělým členům Matice.

Ráno o půl 6. hodině kázal v přeplněném chrámě nadšeně kanovník J. D a n ě k z Kroměříže,*) vyličuje dosavadní velkolepé práce matiční na sv. Hostýně a nastiňuje její budoucí úkoly za obětavosti členů a dobrodinců, z nichž přemnozí za vyslyšení prosby po celý život zůstávají věrni sv. Hostýně. Ndp. arcibiskup sloužil pak pontifikální mši sv. za živé členy a dobrodince sv. Hostýně a u vedlejšího oltáře sloužil pokladník děkan B. H ř í v a z Napajedel tichou mši sv. za zemělé členy a dobrodince, za něž byl vykonán i kondukt s příslušnými modlitbami.

Po 8. hodině zahájil ndp. arcibiskup dr. S t o j a n na prostranství venku valnou hromadu četně navštívenou. Vyřídil pozdrav ndp. biskupa dra Wisnara a jeho dík za důvěru všech členů po celou dobu jeho starostování, načež oznámil, že se ndp. biskup vzdal jako starosta výboru. Ndp. arcibiskup sdělil pak výsledek porad výboru, jenž vyslovil upřímný dík ndp. biskupovi za jeho dosavadní činnost v Matici a navrhl dáti mu na památku obraz P. Marie svatohostýnské od švaigra.

Za starostu zvolil si výbor ndp. arcibiskupa dra S t o j a n a, za jednatele kanovníka D a ň k a a katech. J a š k a z Kroměříže. Valná hromada schválila návrh, aby do výboru postoupil kanovník D a n ě k, za náhradníka byl zvolen Jos. R o h a n, stavitel v Místku, jenž přilnul ke sv. Hostýně a rád se zúčastňoval všech slavností tam pořádaných. Ndp. starosta praví, že odcházejí na věčnost, kteří vzbudili zájem o sv. Hostýně, rád by provedl ještě mnoho z těch ideálů, které připravoval, nosil a toužebně přál si vždy splniti. Na to přednesl jednatelskou zprávu: Slavné shromáždění!

Při letošním neslýchaném vedru a nevidaném suchu vyschly četné studnice v různých krajích, takže i »voděnky« a »fronty« zavládly na některých stranách. Podobného něco v přeneseném smyslu stalo se i ve vlastech našich v duchovním ohledu. I tu vyschly mnohé studně. Rozumíte mi, co myslím. Avšak na sv. Hostýně studnice duchovních milostí, vytryskujících do života věčného, nevyschla. Naopak, návštěva poutníků jest čtenější než jindy, a což hlavní zmínky zasluhuje, že přichází sem víc a více mužů, kteří přijímají též zbožně sv. svátosti. Valně k tomu napomáhá horlivost zdějšího Tovaryšstva Ježíšova. Působili tu: P. superior Strýhal, P. Zimmerhagl, P. Dvořák, P. Rozkošný a frater Mihal a Lerch. Působili ve zpovědnici, na kazatelně a v »Hlasech svatohost.«. Jejich činnost je obdivuhodná. Budtež jim za to vzdány převroucí díky. Shromáždění provolovalo jim »slávu«.

Matice se měla o pohodlí poutníkův starati — o pohodlí v pravém slova smyslu ovšem nelze mluvit — a poutníci si ho ani nepřejí, neb vědí, že jsou na pouti a že na pouti dlužno něco vytrpěti a snášeti. Přece však jest povinností naší o vše se postarati, co pobožnost podporuje, aby se mohli poutníci trochu prospati a ukrýtí při nepohodě. Výbor uvažoval o tom, má-li dáti na Útulnu druhé poschodí aneb nový dům postavití asi se 30—40 světničkami. Rozbilo se vše na nedostatku peněz, kterých nebylo možná vydlužiti.

Výbor se usnesl, že rozhodne buďto k rozšíření Útulny aneb ke stavbě nového hostince dojde. Objedná cihly, umístí je pod kopcem a poutníky poprosí, by je jako druhdy před tím vynášeli nahoru, čímž se uspoří několik tisíc korun, jinak stojí dovážka tisíce cihel přes 500 K. Přes zimu vše se uváží a rozváží, načež z jara se ke stavbě přikročí. —

Elektrické osvětlení rovněž nebylo možná provésti, neb odborník výboru vypočetl, že by vedení vyžadovalo 250.000 Kč. Nyní vše k tomu potřebné oblacinělo, takže by se vše za polovici provésti mohlo. Než dlužno s vedením elektrickým ještě chvíli posečkati.

*) Řeč p. kanovníka též uveřejníme.

Pochvalná zmínka se učiniti musí o amerických dobrodincích. V Americe byla zařízena sbírka svatováclavská, z níž část věnována sv. Hostýnu. Jest to účinná láska, uznání a chvály hodná. Vy mne zajisté splnomocnite, bych za ni díky vzdal (živý souhlas a potlesk).

Naše svaté pole vykazuje i letos přemnohé přibylé, než nemohu je uvést všechny, ani mně udání nebyli. Jest mezi nimi ctitel sv. Hostýna v daleké Americe, biskup český Josef Koudelka. Opětne byl na sv. Hostýně a chtěl právě v této době zase býti zde, než jinak usouzeno od Pána Bcha. Dále buďtež připomenuti kanovníci Pospíšil a Vyhnanek, farář Kaláb v Hrušce, kapitolní děkan Potulicki, jenž již v Družstvu sv. Hostýn podporovati a zvelebiti se snažil. Paní Koplíková, velká naše dobroditelka ze Staré Vsi, rovněž v Pánu zesnula. Dnes za všechny zemřelé členy sloužena byla mše sv. a vykonán kondukt. Zdejší Tovaryšstvo koná denně za ně pobožnost.

Sami na vlastní oči vidíte, jakou radost tu připravujete rodákům svým, ať nic nedím o neviditelných milostech zde prokazovaných.

I budeme nadále podporovati dílo bohumilé na oslavu Matky Boží pro časnou i věčnou spásu rodáků svých.

Pokladník P. Hřív a podal na to pokladniční zprávu, z níž vyjímáme:

Příjem :		Vydání :	
	Kč		Kč
Úroky	462.94	Daně	2.458.20
Příspěvky	12.066.90	Služné hlídači	1.643.—
Odkazy	1.475.—	Nemocenská pokladna	249.68
Dary	9.470.01	Pojištění	471.15
Z Ameriky	13.958.—	Úroky	3.752.—
Nájem z hostince	11.105.69	Opravy	8.283.65
Z Útulny	5.786.50	Inventář	1.578.—
Pokladničky	3.974.92	Lesní práce	6.277.60
Kauce hostinského	7.000.—	Cesty	977.—
Různé	6.075.10	Platy	1.695.50
		U kupce	2.105.15
Celkem	71.375.06	Různé	11.235.09
		Celkem	40.726.87

Porovná-li se příjem se jměním a vydáním, zbývá 2805.83 Kč na hotovosti.

Revisoři dp. arcikněz Híkl a rada Gogela shledali účty v pořádku, načež pokladníku dáno absolutorium.

Hospodář p. továrník Zbořil projevil radost, že starostou zvolen byl nejzasloužilejší muž o sv. Hostýn, jenž celý život mu věnoval, a doufá, že jeho lásce a energií se podaří zvelebiti sv. Hostýn jak si vždy přál. Práví, že v pracích za neustálé drahoty bylo jen nejnnutnější provedeno v útulně, na schodišti, v hotelu na rozhledně a zvláště ve studnách, jichž vody chybělo letos na celém vrchu. Mnoho stromků se letos vysázelo, ale i mnoho jich poschlo. V nájemci hostince se stala změna a žádá nového hoteliera, aby s všemi poutníky jednal, jak se jednává se stálými hostmi, by vyhověl vždy dle možnosti.

Ndp. předseda oznámil usnesení výborové schůze, dle něhož zakládající člen Matice platí buď jednou pro vždy 100 Kč nebo 10 Kč zápisného a ročně pak 10 Kč. Členové řádní a přispívající platí 5 Kč zápisného a roční příspěvek 2 Kč. Valná hromada návrh přijala. Vyřízen též dotaz, kdo by chtěl se dáti pohřbiti na hřbitůvku svatohost., že jest mu zaplatiti Matici 2000 K. Dále nutná vydání poukazuje starosta a dá si je pak schváliti výborem. Všech členů zapsáno v Matici 15.803, zemřelo 2748, od poslední valné hromady přibýlo 198, zemřelo a ohlášeno 68 členů.

Superior P. Strýhal líčil lásku našeho lidu ke sv. Hostýnu a oznámil některá podivuhodná uzdravení na přímluvu Matky Boží svatohostýnské. Proto vybízí členy, aby horlivě podporovali Matici a pomáhali svatému Hostýnu k rozkvětu. Též vyslovuje přání, aby členové Matice hojně odebírali časopis Hlasy Svatohostýnské. Jurečka z Brušperka přál si, aby důvěrníci v jednotlivých obcích úsilovněji a organizovaně vybírali příspěvky členské, katech. Jašek doporučoval ochraně poutníků sazenice a stromy, jež nesmírně trpí lidmi nesvědčitými, sl. Pajchlova z Brna přednesla oslavnou báseň na sv. Hostýn a sl. Jelínková z Brna pozdravila básní nadšeně P. Marii.

Za zpěvu mariánských písní skončil ndp. arcib. valnou hromadu, letos opětne velmi četně navštivenou a zdařilou.

Pozorovati, že láska ke sv. Hostýnu neutuchá mezi lidem, nýbrž naopak roste a význam sv. Hostýna pro náboženský obrod náš jest zjevný. O to pečuje též všim úsilím Matice svatohostýnská.

R. R.

Kterak jsme oslavili deváté výročí korunovace Svatohostýnské.

Bez všelikých zvláštních příprav a pozváních se deváté výročí korunovace pěkně zdařilo; ač počasí nebylo aspoň na začátku nejlepší. Vždyť 12. srpna v pátek večer byla vichřice, která dle »Našince« v Olomouci mnoho stromů polámala — na Sv. Hostýně ne — za to napršelo 25 mm do soboty do rána. Značně se ochladilo. Ač některé poutníky nepohoda zdržela doma, přece mnozí připutovali, zvláště z Valašska. Jsou-li totiž dva svátky po sobě, jako letos, přicházívali četné menší průvody od Vizovic, od Vsetína večer před prvním svátkem, zůstávají celý den, a skoro ráno druhý svátek odcházejí, aby do večera se vrátili domů. Tak tomu bylo i letos. V sobotu večer bylo na 1000 poutníků, v neděli byl plný chrám. Již delší dobu jsme byli v nejistotě, kdo bude mít slavnou mši sv. 15. srpna. Doufali jsme, že nejdůst. p. arcibiskup, a proto v červencovém čísle »Hlasů« to bylo vytištěno. V červenci však byla v »Občanských Novinách« zpráva, že nejdůst. p. arcibiskup 14. srpna bude v Brně a 15. srpna na katolickém sjezdě v Čes. Budějovicích. Proto v srpnovém čísle »Hlasů« již o nejdůst. p. arcibiskupovi nebylo zmínky. Což platno, lidé si to přece zapamatovali. V neděli odpoledne přišel ke mně poutník z D. a pravil: »Velebný pane, ty »Hlasy« lhou!« »A proč?« »Ony psaly, že přijede pan arcibiskup, a on tu není.« »A proč ho tu chcete mítí?« »Moje žena byla na Velehradě a tam ho viděla, moje dcera byla na jaře na sv. Hostýně a také ho viděla, a já jsem ho chtěl také spatřiti a on tu není!«

Odpověděl jsem mu: »Počkejte, možná že přijde.« Přinesl totiž P. Jašek zprávu z Velehradu: že není dobrého spojení z Brna do Budějovic a že proto nejdůst. p. arcibiskup přijede na Sv. Hostýn. Pan továrník Zbořil ke každému vlaku v neděli poslal povoz pro p. arcibiskupa. Byl tedy očekáván. Ale ani z rozhledny nebylo o 7. hodině večer nikoho viděti. Jen jednotliví poutníci šli buď z Hostýna neb z Bystřice po silnici. Ráno 15. srpna byla první otázka: »Je tu pan arcibiskup?« »Ne!« Přece tedy ty »Hlasy« lhou! Ráno bylo jedno kázání v kostele, druhé venku a po něm o 8. hodině se šířila zpráva mezi poutníky: Pan arcibiskup jde z nádraží pěšky; ten a ten ho viděl. Po ranních službách Božích některá procesí odcházela, jiní však se tlačili na horním schodišti a čekali. Líšenští stáli pod krámky. Když přišel průvod z Loučky, oznamoval, že pan arcibiskup s nimi šel po vozní cestě, zůstal však pozady, a že je asi 50 kroků za nimi. Líšenští tedy zabočili na vozní cestu a před nimi již spěchali pan kanovník, Daněk s P. superiorem a zastihli nejdůst. p. arcibiskupa pod valy. Fozdravili jej, a tu nejdůst. p. arcibiskup vypravoval, že odjel z Brna večer a v noci přijel do Přerova, kde čekal v čekárně II. třídy a ráno odjel přes Hulín do Bystřice. K tomuto vlaku však již p. Zbořil neposlal povozu, ježto už jsme mysleli, že p. arcibiskup nepřijede. Nádražní úřad sice navrhoval, že pošlou pro povoz pro vznešeného našeho poutníka, ale p. arcibiskup odmítl a tak šel pěšky, nevyspalý, na sv. Hostýn. Od jednoho poutníka si vypůjčil hůl, za což odměnil se podarováním růžence, a za chvíli klekali Líšenští, když jim dával požehnání. Odtamtud vystupoval po louce mezi hostincem a krámky, a u hostince byl od velkého zástupu uvítán. Šel sám bez ceremoniáře, jen v ruce držel plaid (vlínák). Do

kláštera se ubíral kostelem. Do půl 11. hod. si odpočínul a potom sloužil svatnou mši sv. za assistance dpp. faráře M. Kvapila ze Všechovic, katechetů Štěpánka a Bělocha, kaplana Čapky, dvou františkánů, dra Fr. Dvorníka a j. Po mši sv. byl průvod s N. S. O. okolo chrámu. Poutníci však místo aby kráčeli v průvodu, raději si klekli po obou stranách jak v kostele tak mimo kostel a dělali takto špalír: všichni chtěli nejdůst. p. arcibiskupa viděti. Již bylo 12 hodin, a přece nebyl ještě konec: měly býti zdavky. I ty vzal na sebe nejdůst. p. arcipastýř. Ale obřady se konaly zvolna, neboť byla velká zvědavost, a prcto velká tlačence u oltáře. Teprve o 3/4 1. hod. mohlo se jíti k obědu. Po obědě si p. arcibiskup odpočinul a o 3. hod. odjel. Když jsem šel o 1/2 10. hod. kolem chrámu, viděl jsem malý zástup loučící se s P. Marií, a poznal jsem onoho muže, jenž tak dychtivě nejdůst. p. arcibiskupa očekával. Tázal jsem se ho: Jste z Dr.? Ano! Pan arcibiskup je tu! Všichni poutníci se dívali jeden na druhého, jakoby se tázali, zda mají počkati, aby ho spatřili. Alž měli asi 8 hodin cesty před sebou; musili spěchatí domů. Doufám však, že ani nejdůst. p. arcibiskup ani poutníci tu nebyli naposledy, že ještě často se s ním na Sv. Hostýně shledají.

Lidí bylo tolik, že ač byl plný kostel, musilo býti též v 10. hod. venku kázání (v románské kapli) a potom měl p. kanovník Daněk tamtéž zpívanou mši sv.

Dne 15. srpna večer o 1/2 7. hod. před požehnáním měli terciáři shromáždění a absoluci a 16. srpna o 1/2 8. hod. opět shromáždění a apoštolské požehnání. Právě před polednem se přihrnula mariánská družina dívek z Brna, vedená P. Daňhou, redemptoristou a 2 kněžími, kteří všichni tři sloužili mše sv., a sodálky přistoupily k sv. přijímání.

Právě u nás přítomný francouzský náš Páter a spisovatel, profesor d' Herbigny pozoroval sodálky, jak se chovaly při sv. přijímání a řekl, že se mu velice líbila nenucená, upřímná a vroucí zbožnost jejich, které jinde neviděl.

Ve středu přišla družina mužů a jinochů z Prahy s p. Jos. Řehořem, starostou v čele, ve čtvrtek a v pátek mar. družiny učitelek a dívek u sv. Ignáce a dívek u sv. Voršily s P. Řehořem T. J., které až v sobotu odjížděly; kromě toho přivedl v úterý Fr. Dovrtěl, katecheta z Mor. Ostravy 60 sodálek, které nemohly jeti na sjezd brněnský, ve středu Alois Kobliha, kaplan z Nové Vsi 30 žáků, ve čtvrtek Jak. Hrabinský, far. z Chvalnova, školní dívky. Kromě toho přijelo vlakem mnoho jednotlivců, jak kněží tak laiků. V sobotu průvod ze Zašové, o němž píše Noviny z Podradhoště č. 35:

Pouť na sv. Hostýně. Dne 20. a 21. srpna vykonali jsme pouť na svatý Hostýn. Bylo nás 246, mnoho mládeže a mužů zvláště. Pouť významná hlavně tím, že jsme na sv. Hostýně uvítali njdp. arcibiskupa dra. Stojana, byli přítomni jeho slavné mši sv. a valné hromadě Matice Hostýnské, na níž promluvil a nám všem vzácných pokynů uštědřil náš arcipastýř. Pouť nevymizí nám tak brzy z paměti.

Někteří účastníci valné hromady odjeli až 22. srpna, takže se letos korunovační oktáva vydařila. Doufáme však, že dá-li nám Pán Bůh se dočkati na rok, bude desáté výročí korunovace slavněji konáno, a že njdp. arcibiskup nepřijde z nenadání pěšky, ale přijede se slávou a snad i s jinými hodnostáři!

Svatých přijímání bylo 14. a 15. srpna přes 6000, v neděli o schůzi matiční na 2000.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

J. Š. z K. děkuje P. Marii za uzdravení. Svatoh. denně svoje oči, a oči přestávaly Poslední dobou jí počaly boleti oči a zrak boleti; zrak sílil a nyní již vidí tak, jako jí tak slábl, že byla obava úplného oslepnutí. Když letos na III. neděli po sv. Duchu před tím. Proto se cítí povinna poděkovatí P. Marii Svatoh. P. Marii Svatoh. M. S. z N. přijela 28. srpna poděkovatí b. Srdci Páně a P. Marii Svatoh. za vyslyšení v těžké nemoci. odcházelo procesí na pouť na Sv. Hostýn, prosila svoji družku, aby jí přinesla trochu vody. Touto vodou natírala vyzývajíc P. Marii

Poděkování. A. L. od Příbora děkuje B. Srdci Páně, P. Marii Svatoh., za vyslyšení mnicha proseb. Již r. 1912 mne v těžké nemoci takřka zázračně zachránila. Byla jsem v olomoucké nemocnici velmi nebezpečně operována. Lékaři pozbývali naděje na uzdravení a říkali, že to mé slabé síly nesnesou. Já jsem se ve dne v noci modlila k P. Marii Svatoh. a slíbila jsem jí, že, jestliže se uzdravím, každý rok k ní budu poutovati. A hle! Operace se šťastně zdařila, a já přese všechnu slabost za tři týdny uzdravena jela jsem domů. Sám pan ředitel nemocnice říkal, že jediný Bůh mne zachránil a ne umění lékařské. Od té doby každý rok jdu té naší milé Matičce poděkovat za zdraví. Tento rok mne opět vyslyšela. Naše matinka již dlouho byla churava, nemohla dýchat ani na hlas mluvit. Již se tak trápila několik roků. Měla velké obtíže s dýcháním. Umínala jsem si, že budu prosit P. Marii Svatoh. za pomoc, buďto aby jí vyprosila ulevení anebo ji vysvobodila z toho trápení. Slíbila jsem, že to uveřejním v Hlasech Svatoh., jestliže mne P. Maria vyslyší. Kde jsem chodila tam jsem k ní vzdýchala a za matinku se modlila. Když bylo nejhůře, klekly jsme se sestrou před obraz B. Srdce Páně a prosily jsme o pomoc. Pomoc přišla. Ještě ten den odešla tam, kde, jak všichni doufáme, se více trápit nebude. Vždyť se celý život jen k Bohu a k P. Marii utíkala. Dej jí Bůh věčnou slávu. Snad se s ní opět shledáme. Tolikrát mne P. Maria vyslyšela a proto s novou důvěrou se k ní opět utíkám. Můj manžel zbloudil z dobré cesty, zřekl se naší svaté víry a žijeme od sebe odloučení. Ach, jak mne to bolí a jak bych si přála, aby se poznal, dokud je ještě čas a navrátil se opět k sv. víře. Ctitelé Matičky Boží spojte vroucí modlitby se mnou, aby nás spíše vyslyšela.

K. C., sodálka mariánské družiny brněnské, napsala na sv. Annu v sakristiji: Byla jsem 1/23. roku nemocna na hlavu a na oči. Byla to nervová nemoc. Bolesti v hlavě a v očích byly velké. Stále se mi oči zavíraly, takže jsem chodila se zavřenými očima, a když jsem je chtěla otevřít, měla jsem vždy velké bolesti v hlavě. Chodila jsem k lékaři; nic mi nechtěl proti tomu dát, a když mi dal lék, tento nic neúčinkoval. Myslila jsem si, že to budu snášeti za pokání, ale potom mě to rozešlo: jak se jen užívím? Umínala jsem si, že se s důvěrou obrátím k P. Marii; když jsem jí prosila, pozvala jsem si na pomoc sv. Antonínka, aby on se mnou prosil, že sama nejsem hodna, abych byla vyslyšena. Dělal jsem devítidenní pobožnost k P. Marii Svatoh. a Lurdské a také se se mnou modlili někteří velební pání a sodálky. Prosila jsem P. Marii takto: jestliže je to vůle Boží, abych se uzdravila, a jestli by to posloužilo ku spáse mé duše; kdyby to však bylo na škodu duše, chci trpěti dále. Brzy se to začalo zlepšovati, až nemoc úplně zmí-

zela. Teď jsem úplně zdráva, stále pracuji a při tom sloužím Pánu Bohu a P. Marii, a chci býti do smrti ctitelkou nebeské královny. Již před několika lety jsem přišla poděkovati, ale měla jsem obavu, zda-li se nemoc nevrátí. Nevrátila se a proto toto díkůvzdání dávám do veřejnosti.

J. Z. z M. děkuje nejsv. Srdci Páně, P. Marii, sv. Josefu, sv. Antonínu a sv. Blažejovi za šťastnou operaci krční, která se nad očekávání dobře zdařila 12. července v nemocnici v Mor. Ostravě.

Čtenářka Hlasů z Brna děkuje P. Marii, sv. Josefu a sv. Antonínu za uzdravení bratra.

Ostatní poděkování v příštím čísle.

Poutí. 10. srpna pouť intelligence z Fryštáku s katechetou J. Morysem a kapl. Jul. Klimkem a s hudbou; 11. srpna Jindřich Konečný farář z Roštína u Zdounek s 56 žáky; 13. srpna Jos. Kuchařík, kaplan z Velkých Karlovic s průvodem, Vinc. Pecháček, farář z Újezda u Vizovic s procesím; 14. srpna Method Hošek, farář z Líšně u Brna se 180 poutníky, Vladimír Čapka, kaplan v Břeclavě s 500 poutníky, průvod z Ratimova (110) s kapl. Jos. Pavláskem, rodákem z Brusovic, průvod z Brusovic u Frýdku (250), s farářem Frant. Konečným a drem Fr. Onderkem, prof. bohosloví ve Vidnavě, rodákem z Brusovic, z Kroměříže, o níž píše »Pozorovatel« 18. srpna:

»Pouť Kroměřížska na Sv. Hostýn byla velkolepá. Velký průvod šel v neděli 14. t.m. pěšky na Sv. Hostýn. U kříže na Bělidlech měl P. Šebela krásnou promluvu, v níž vylíčil účel poutí. Mnozí přijeli vlakem do Holešova a připojili se k průvodu, jiní přijeli v pondělí ráno. Na Hostýně byly shromážděny velké zástupy lidu. Kroměřížské procesí uvítal pan kanovník Daněk. Večer byl světelný průvod, v pondělí o 8. hodině slavná mše sv. Na zpáteční cestě účastníci před Holešovem trochu zmokli, ale další cesta byla zase příjemná. Průvod Kroměřížem byl obrovský. V dlouhých řadách kráčel nebojácně kostela sv. Mořice, kde promluvou P. Šebely a sv. požehnáním pouť skončena. Náboženský duch oživuje.«

15. srpna průvod z Loučky s far. In. Kukulou (400) s družičkami malými i v kroji a s hudbou, ze Všechovic (250) s far. Mat. Kvapilem s druž. i v kroji a s hudbou, z Rajnochovic s Omladinou v kroji. Vypomáhali: vdp. J. Daněk, kanovník v Kroměříži, P. Josef Grigel, missionář z Červenky, Gustav Hever, farář v Rosicích, A. Jašek, katecheta v Kroměříži, Fr. Běloch, katecheta v Hodoníně, Jos. Táborský, farář v. v. v Bystřici, Jos. Motál, prefekt v seminári v Kroměříži, dr. Fr. Dvorník z Chomíže, A. Eisner z Velehradu a j.; byl tu také Frant. Košák, katecheta z Karlína u Prahy, jenž velmi zajímavě popsál svoji

pouť ve fejetonu v »Čechu«. 16. srpna P. Fr. Hošek, katecheta z Prahy a P. Alfons Daňha z Červenky s Mar. družinou z Brna, 17. srpna Fr. Dovrtěl, katech. z Mor. Ostravy s mar. družinou a Jos. Gargela, kaplan u sv. Aloise na Král. Vinohradech, vedl skautskou výpravu S. K. M. sdruž. kat. mládeže. Navštíveny od 31. července do 22. srpna: Macocha, Brno, Bratislava, Nové Zámky, Nitra, Ružomberk, Vysoké Tatry, Zavítali na Velehrad (přijetí sv. svátostí) a Sv. Hostýn. Navštíveny všude sdružení mládeže katol. i Orelské jednoty, sjezd Napajedelský, Kroměřížské spolky a jeli do Olomouce a na Sv. Kopeček. Účastníků: 16 hochů a 10 dívek. Účel cesty: Upevnění styků jednotlivých skupin a vzájemné poznání. 18. srpna Alois Kobliha, kaplan z Nové Vsi u Uh. Ostrohu se školáky, 19. srpna Jak. Hrabinský, farář ve Chvalnově se škol. dítkami a Ant. Řehoř T. J. z Prahy z mar. družinou, 20. srpna průvod od Hustopeče u Brna, dále z Přísnotic, z Rajhradu (200) vedeny převorem P. Petrem Hlobilem a P. Karlem Musilem O. S. B., farářem v Syrovicích, z Vidče u Rožnova (170), s administrátorem Ad. Bajerem a s hudbou, z Nezamyslic (258), s kaplanem Ant. Tomečkem a Alex. Michalíkem S. V. D. z Poznaně, ze Zašové s far. Jos. Stančákem, Němci z Bravantic s farářem Leop. Schenkem; 20. srpna v poledne sloužil mši sv. Josef Václav Husník farář Pine Ave, diecese Superior, Wisconsin z Ameriky, rodák ze Šumavy, odpoledne spěchal na Velehrad. Na Matiční slavnosti pomáhali: P. Jos. Grigel a P. K. Bumbala z Červenky. V pondělí 22. srpna se dostavilo 24 kněží na duchovní cvičení. V sobotu průvod z Dobré u Těšina a mnoho jednotlivců, v neděli ráno z Pavlovic u Přerova s kapl. Aug. Navrátilem a o 1/2 11. hod. průvod z Olomouce, vedený kvardiánem Jos. Zatloukalem, jenž měl mši sv. po velké mši sv., odpol. kázání, shromáždění III. řádu, křížovou cestu; odpol. přijel P. Sark. Dostál z Olomouce a P. Met. Frank z Brna; pomáhal P. Leonard Pauk, salvatorián z Husovic. Svatých přijímání za neděle dne 28. a pondělí 29. srpna bylo 2500. »Našinec« o ní napsal 1. září:

Terciářská pouť na Sv. Hostýn v neděli a v pondělí skvěle se vydařila; byla projevem, že chceme si chrániti křesťanský ráz rodiny, jak nás k tomu nabádal v neděli večer nadšený kazatel vzletnými slovy. Zasvětil nás všecky Božskému Srdci Páně. Účastníků bylo přes tisíc, přišli i hosté z Brna a z Uh. Hradiště. Vřelý dík vzdávají terciáři P. kvardiánovi Jos. Zatloukalovi za doprovod, p. Tillichovi za ochotné rozdělování jízdenek, jakož i M. Nedomové za zápis. Pouť na Sv. ním, skoro všichni poutníci přistoupili ku sv. přijímání.

Také v neděli večer 28. srpna začalo 16 kněží duchovní cvičení; skončili 31. srpna. Na druhý den zde ještě zůstal Josef Málek, kaplan ze St. Boleslaví. V sobotu 3. září průvody z Borsic u Velehradu, ze Strílek (80) a ze Zubří s kapl. Aloisem Černým.

Prostějovská pouť na sv. Hostýn. Hanácké listy 13. srpna: Po zdařilé pouti v roce 1920, kterou vypravila Kř.-soc. Beseda Svatojosefská z Prostějovska na sv. Hostýn, uvažováno o tom, aby se tato pouť každoročně opakovala. Výbor Besedy pověřil předsedu p. Karla Trunečku, duchovního rádce P. Aloise Jaška a p. Josefu Talandu, čestného člena spolku, přípravnými pracemi. Za součinnosti bratrské Jednoty »Orel« (zastupoval starosta p. V. Vysloužil) podařilo se pořadatelstvu závčas vše upravit.

Poutní vlaky vyjely v sobotu odpol. o 3. hod. a v neděli ráno před 3. hod. z Prostějova. Záhy hlaholily z jednotlivých vozů poutní písně, které označovaly už poutní náladu účastníků. Vedení prvního vlaku měli P. Alois a p. Talanda, jimž k ruce byli pořadatelé v jednotlivých vozích. Vedení druhého vlaku měli předseda p. Karel Trunečka a p. Vojt. Manhart. V pěkných průvodech táhli jsme Bystřiči posvátnému chluumu vstříc. Poutní pořadatelstvo opatřilo všem poutníkům zvláštní »poutní knížky« (upravil p. Jos. Talanda), v nichž byl pořad pobožností i s písněmi podrobně uveden. První výprava přišla v neděli ráno k vodní kapli naproti druhé části a pak společně vstoupil tisícíhlavý průvod do chrámu. Slavnostní kázání měl P. Jež T. J., slavnou mši sv. P. Alois Jašek za přísluhy spoluputujících kněží: P. Václava Švece, asesora, faráře v Žešově, P. Doležela, katechety z Ném. Libín, a P. Planity, novokněze brněnské diec. z Prostějova.

Po krátkém poledním odpočinku následovala Křížová cesta, načež na prostranství u slovanské kaple pořádána akademie.

Předseda vzletnými slovy přivítal přítomné, zahájil akademii a udělil slovo slavnostnímu řečníku P. Aloisovi, který na thema »Ex Oriente Lux« — z Východu světlo« poukázal na záchranu Slovanstva v církvi Kristově. Na to následovaly pozdravy Matičce Svatohostýnské odd jednotlivých stavů. Za divenky zdravila Matičku žačka 3. tř. Němcova, za hochy Lešenar, za studenty Al. Talanda, za studentky Gagalusova, za muže p. Jos. Talanda, za ženy pí. Manhardová, za Orla p. Vojt. Manhard. Předseda zakončil pak akademii a vybídnul přítomné, aby zazpívali národní a papežskou hymnu, což nadšeně uskutečněno. O 4. hod. po slavném sv. požehnání rozloučil se s námi vdp. superior P. Stryhal T. J. a my pak ubírali jsme se k vodní kapli a odtud nastoupili zpáteční cestu. V Bystřiči navštívili jsme chrám Páně (sv. požehnání) a pak nastupovali jsme už do vozů, které nás (o

½11, druhý o ¾11) dopravily do Prostějova. Díky Marii, Matičce!

Počasí. V srpnu bylo tak teplo jako v červenci. Průměrná teplota za červenec byla 18.6°, za srpen 18.5°. Po večerní bouři 12. srpna se ochladilo. 13. srpna bylo 12°, 14. srpna 10°, 15. srpna 12°. Nejtepleji bylo 12. srpna před bouřkou v poledne 31.2°. Jiné dny se pohyboval teploměr mezi 16—27°. 7. srpna v prostějovskou pouť bylo 21°, na Matiční schůzi a 28. srpna 20°. Nejvíce napršelo v noci po oné bouřce 12. srpna: 25.3 mm; také když 15. srpna odpoledne po pozehnání odcházeli poutníci, pokrápělo; 30. srpna napršelo 10 mm. Za celý měsíc 44.7 mm; za červenec 32.6, za červen 38.8, za květen 56 mm. Stromy na Hané prý více žlutnou než na Sv. Hostýně. Voda u kapličky teče jen maličko. Nahoře jsou 4 studny. Nejvyšší je u Sarkandrovky hluboká 17 m; dole je 1 m široká. Běře se z ní denně asi 15 putýnek — dříve mnohem více, neboť byly z ní zalévány stromky nejen ve školce ale i po celém kopci —; 11. srpna bylo v ní 4 m vody, 13. srpna 5 m, 14. srpna 4.30 m, 16. srpna 4.32 m, 18. srpna 4.34 m, 20. srpna 4.20 m, 22. srpna 4.18 m, 23. srpna 4.55 m, 24. srpna 4.25 m, 25. srpna 3.95 m, 26. srpna 3.84 m, 27. srpna 3.72 m, 5. září 3.70 m. Studna u kuchyně klášterní, která je s ní asi ve stejné hloubce — ač je jen 11 m hluboká, protože její vrch je asi o 6 m nižší než u studny u Sarkandrovky — dávno již vyschla. Studna u hostince je 12 m hluboká, a ač byla letos v srpnu c 3 m prohloubená, měla 5. září jen 75 cm vody, ale kalné. Studna v hostinci je 18 m hluboká, a protože jest již na svahu a její vrch je značně nižší než u Sarkandrovky, má posud dosti vody, ač se jí mnoho spotřebuje. V červenci svítilo slunce celý den: 8., 9., 11., 13. — 16. července, 22., 23., 29. července až 12. srpna, od 16. až 23. srpna, od 27. srpna až 1. září, jen 30. srpna v poledne byla bouřka. 20. července o 10. hod. 55 min. bylo velké kalccklo slunce v duhových barvách. 12. srpna odp. víchor, večer na jihozápadě blesky, a o 9. hod. dorazila bouře k nám. O 8. hod. 7 m. večer šlehalo nad Vyškovskem asi 3 vteřiny z oblaků k zemi najednou několik blesků v podobě metly, tak jak asi je drží Ježíšek u P. Marie Svatohostýnské.

Lesní požár na Sv. Hostýně dne 28. srpna 1921 o půl dvanácté hod. Ministrant z Bystrice, který nám vypomáhal, máje právě vlnoc, vyšel si na valy, ale hned se vrátil do sakristie oznamovat, že v lese hoří. Bratr sakristán Fr. Maluš ihned tam běžel. Bylo to v rubisku, čili pasece pod klášterem. Mezitím též chlapec jeden běžel domů pro otce, dělníka z pily. Nerodila, který tu byl nejprvnější a skutečně les zachránil. Poradil, aby se lámaly haluze a dusilo. Oheň mezi-

tím se rozšiřoval směrem ke kostelu. Z pařezů vyšlehovaly plameny až na 1 metr vysoko. Mezi prvními, kdo platně pomáhali, sluší jmenovati sl. Matyldu Šejnovu z Přerova, jež mnoho ubránila. Bratr sakristán prosil lidi, aby šli pomáhati. Někteří se tomu jen smáli, někteří zase říkali, že mají nedělní šaty a pod. Někteří však ochotně chvátali na pomoc. P. Superior poslal do Bystrice pro hasiče a též povzbuzoval divaky, aby pomáhali. Jména pomáhajících jsou: Ignác Chytil, Josef Navrátil, Bubela Josef ze Lhoty, Ctibor Navrátil, Chrasický Pavel, Němec Jan z Řiky, pět hochů ze Lhotky, sl. Solařova Štefy z Paseky, Cyril Vráná z Bystrice, dále p. Vraj, hostinský na Sv. Hostýně s lidmi svými a služební z kláštera. Frater Maluš všechny předcházel v horlivosti. Brzy přišel p. revírník s panskými dělníky, o půl 1. hod. došli první hasiči. Společně začali kopati na konci ohně, aby dále se nerozšiřoval. Též pan lesmistr Čermák přichvátal sem a řídil ochranné práce. Když oheň ustával a už jen doutnaly pařezy, hasiči odešli. Panští služebníci hlídali požářiště do večera. Ještě druhého dne naši sluhové našli jeden pařez dosud doutnající a hned jej udusili. Asi na 4 měřice paseky a kousek hustého mladého lesa oheň spálil. Matičku Boží Svatohostýnskou jsme prosili o pomoc velmi, neboť lehko mohl oheň dostat se až ke klášteru. Panna Maria pomohla. Při večerní pobožnosti P. Superior modlil se na **poděkování** za ochranu Boží.

M. J. v Johnstown v Americe posílá »Hlasům Svatohost.« pozdrav z poutního místa Shrine of our Lady of Martyrs, Auriesville, N. Y.: the Calvary.

Zasláno.

Domov »Nádražní misie« poskytuje za mírný poplatek nocleh dívkám, které Prahu projíždějí. Žádáme p. t. dpp. faráře, katechety a katolické rodiče, aby upozorňovali dívky na »Domov náš«. Pokud místo stačí levně přenocují v bezpečí a po případě dobrá služba jim bude doporučena nebo opatřena. Nejlépe ohlásiti den a hodinu příjezdu. Nádražní misie Praha-II, Na Slupi č. 14.

Božena Frühaufová, předsedkyně.

Dušičková slavnost Omladiny bude konána letos v neděli dne 9. října 1921 na Sv. Hostýně. Začátek v sobotu večer dne 8. října. Podrobný pořádek se ještě sdělí. — Dopisy na dra. Žúrka adresujte do Brna, Dominikánská ulice čís. 5.

Titulát Panny Marie Svatohostýnské z farnosti **Přibické** u Vranova k výzvě nového p. faráře **Fr. Mikana** nasbírali nových topasů a na svátek Nanebevzetí P. M. odevzdali je na Sv. Hostýně P. superioru na novou ozdobu kolem hlavy milostné naší Královny Svatohostýnské. Než broušení kamenů bude nyní velmi drahé, což doporučíme našim dobrodincům.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K. v Americe 1.5 dol. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: K. D. Lutinov: Poslední pozdrav Matce! str. 161. — H. Vávra — M. Jiroušková: Druhá návštěva důst. P. Matouše v Orleaně. str. 161. — Dle P. Meschlera T. J. — P. Fr. Videnský T. J.: Život P. Marie. str. 165. — Zpráva o pouti Svatohostýnské. Sestavil Antonín Cyril Stojan, kaplan přiborský. str. 166. — Obrázek: Svatohostýnský hřbitov v létě, str. 168. — J. N. Skalný: Kvítek z pouti, str. 169. — P. Konrád M. Kubeš T. J.: Zdrávas! str. 169. — Alois Dostál: omněnky svatojanské, str. 170. — Lahyrt: Mše sv., str. 172. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna. str. 174.

Socha: M. Čiháková, Olší 20 K, nej. 6, 3, 25 K, St. a M. Juročkoví 1 K, nej. 5 K, Bartošková, Koberice 20 K, nej. 5, 5 K, Anděla Zdražilová z Miňůvek 11 K, M. Novosadová z Radvanic 3 K, Fil. Mazalová, Uh. Brod 10 K, nej. 2 K, Jch. Drozdová z Lichnova 6 K, Jos. Mazánková, Senice 10 K, Z. O. z Brna 10 K, čtenářka Hlasů z Roketnice u Vsetína děkuje za uzdravení a dává 10 K, nej. 5, 10 K, M. Svobodova v Nodících 10 K.

Korunka: B. Hrabalová 3 K, nej. z Vívova 5 K, nej. 10 K, Alcisie Vaculíková a dcera Bohumila 500 K, M. Krajčková, Dětkovice 10 K, nej. z Brna 10 K, Al. Zlámalová z Doloplat 10 K, nej. 5, čtenářka Hlasů 5 K, Fr. Schneidrová 6 K, Kar. Pacovských Vyškov 50 K, K. Přibyllová od Olomouce křížek a řetízek.

Na světlo: Rykala v Nákle 100 K.

Elektrika: Nej. 10 K, nej. z kláštera 20 K, nej. 50 K, Jan Mělka Myslivice 10 kor.

Hlavní oltář: nej. 100 K, nej. z Vlachové Lhoty 20 K, Fr. Recháč z Kckor 200 K, nej. z Oseka 10, 10, 20 K, Fr. Loutocký ze Štěpánova 4 K, Fr. Schneidrová 1 K, Mat. Malinová z Brna 10 K, nej. 30 K, nej. 10 K, Nedomová Olomouc 20 K, kanovník Daněk z Kroměříže 1000 K.

Křížová cesta: nej. 10 K, Ludvík Frant. ze Žerotic u Znojma 10 K, nej. z Troubska 20 K, nej. z V. Kunčic 50 K, Anna Puklova 10 K, nej. z Drysic 20 K, nej. Z. J. 20 K, E. Drbalova z Kroměříže 5 K, nej. z Bzence 16 K, nej. 100 K, Marie Minaříkova Částkov 5 kor.

Nová útulna: Jos. Liška ze St. Harver 10 kor.

Portál: nej. 38 kor.

Pomník padlých: Jencševa Novotných 10 K, nej. 5 K, za bývalého sodáka Jindř. Stančíka, jenž zemřel v zajetí 50 K, nej. 10 K, M. Řepkova z Bystřice 3 K.

Různé: Jos. Mika z Veselí 10 K, Al. Nedomanská z Kroměříže 50 K, nej. 30 K.

Poštovní poukázky dcely od polovice srpna: Hasprunka, Hukvaldy, Kelč, Olomouc, Vranovice (Přibice), Náklo, Vel. Kostelany, Letiny, Frenštát p. R., Týnec u Olomouce.

Spisy redakci zasláné:

Pravoslaví, Dr. Fr. Grivec, ze slovinského přeložil Martin Chudoba, nákl. Akademie Velehradské.

Klaverský kalendář na rok 1922, vydala Družina sv. Petra Klavera pro africké missie. Brno, Petrov 7. cena 7 Kč.

Gemma Galgani, italská dívka z města Lucca. Život služebnice Boží od Germano ze sv. Stanislava, přeložil Alois Ječmínek-Hrázcecký. Tiskem a nákladem tiskárny Českých benediktinů v Chicagu, Illinois, Amerika.

Jitro, časopis středoškolských studentů katolických. Praha II., Voršilská -1.

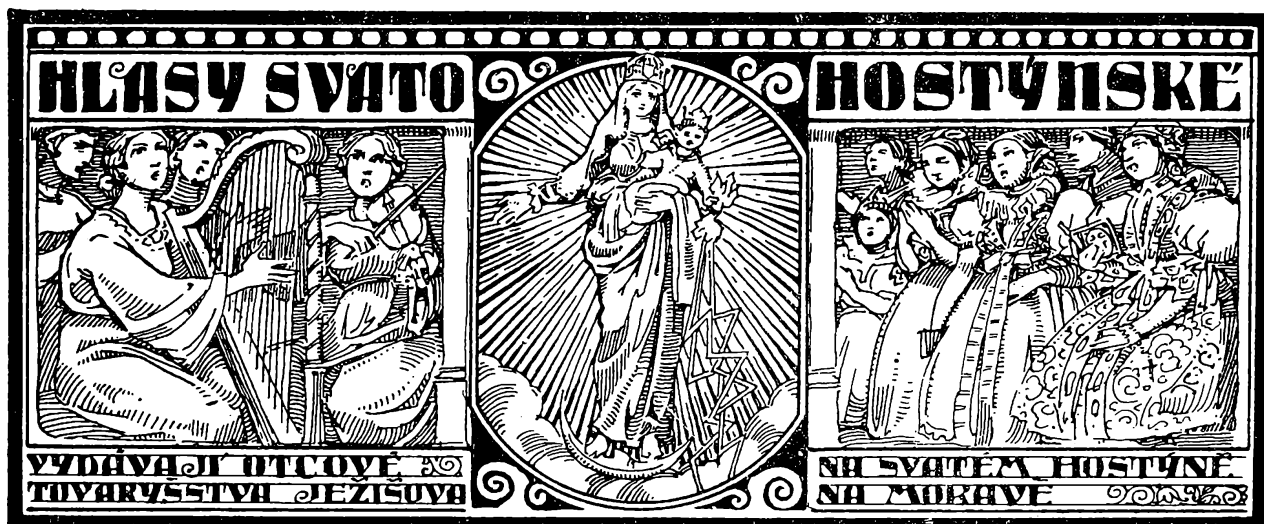
Zasláno.

Mládež ráda čte, zejména mládež odrostlá škole. Co jí dáti do rukou, aby se v křesťanské mravnosti utvrdila, pro život poučila a příjemně pobavila? Na to máme na Moravě jediný výborný list: *Mladý máj* v Prostějově. Objednejte pro každou křesťanskou rodinu. Ročně 12 K.

Dne 17. září bylo tomu 300 let, co umřel ctihodný kardinál **Robert Bellarmín** T. J., o jehož blahorečení jedná se nyní. Především roku 22. prosince prohlásil papež Benedikt XV., že ctnosti jeho jsou hrdinské a jsou vzorem všem křesťanům. Byl velikým učencem a obhájcem sv. víry katolické proti protestantům, měl veliké pochopení pro dobu, v níž žil a jeho život byl v Bohu a pro Boha. Doporučíme čtenářům našim, aby s důvěrou v potřebách se k němu utíkali. Kdo by zázračně byl vyslyšen, ať to redakci naší oznámí!

3. prosince bude tomu 300 let, co se narodil **Bohuslav Balbín**, kněz řádu Tov. Jež., velezasloužilý spisovatel a neohrožený obhájce národa českého. V příštím ročníku přineseme článek o jeho účtě a lásce k P. Marii.

Kněžských exercícií na Sv. Hostýně ve dnech od 28. srpna do 1. září 1921 účastnili se tito vdpp.: Frant. Adamec, farář v Břeclavi. Bohuslav Homola, farář v Obřanech. Ludvík Janík, farář v Koňské. Ondř. Králík, farář v Třtěnicích. Frant. Koudelka, farář v Dolních Loučkách. František Kubíček, farář v Teplici. Jan Kubín, farář ve Vel. Lukčevě. Josef Kuchařík, cs. koop. ve Vel. Karlovicích. Pavel Kvasnička, profesor v Holešově. Jan Losík, kaplan ve Vyškově. Josef Málek, kaplan ve Staré Boleslavi. Oldřich Peprla, kooper. v Měst. Trnávce. Frant. Půček, kapl. v Osvětimanech. Frant. Řibářík, farář v N. Suči. Dr. Fr. Švábéník, katecheta v Brně. J. Švestka, prof. v Brně. Karel Vítek, koop. ve Slavkově. Matouš Vlček, kapl. v Petřvaldu. Josef Vymětal, farář v Kozlovicích.

Číslo 11.

Listopad 1921.

Ročník XVII.

K. D. Lutinov.

Poslední pozdrav Matce!

Už dávno zvadly konvalinky bílé,
 už pole skoseno — a podzimní je chvíle.
 Už skoro všechny růže opadaly
 a v závoj mlžný krajina se halí:
 Leč posud v hloubi srdce láska hoří
 k Tobě, ó Panno, Máti, Luno, Zoři!

Už laštovky se na jih odebraly,
 už babí niť jde přes nivy a skály,
 už vánky vlahé vichrům ustupují,
 jež ze strniska i z lesů divě dují,
 už záře slunka chladne v tupém hoří:
 Leč poutník táhne k Panně, Luně, Zoři!

A kdyby celý svět se zasu! sněhem
 a zachmuřil se celý dešťů šlehem
 a kdyby na věžích vše zmlkly zvony
 a kdyby na Tě zapoměly miliony,
 i kdyby slunce utonulo v moři:
 My lneme k Tobě: Panně, Luně, Zoři!

★ ★ ★

H. Vávrova — M. Jiroušková.

Druhá návštěva důst. P. Matouše v Orleáně

(r. 1917).

II. Život rodiny s Nejsv. Srdcem.

Náš Pán žádá nejprve od rodin hold a zasvěcení. Jde tu o hold slavnostní. A nyní přicházím k tomu, co největšího chová v sobě »křížácká výprava«, kterou hlásám. Hold ten má býti v domácnosti počátkem života víry a lásky!

Zasvěcení Srdci Páně musí býti prožito, v život uvedeno! Jest třeba soužití, t. j. společného života s Ježíšem, kterého jste přijali k sobě a oslavili. »Pane, buď u nás jako doma! Buď naším Králem, naším Přítelem, naším Důvěrníkem, naším Rádcem! Ve všech našich záležitostech budeš na prvním místě, bez Tebe neučiníme ničeho. Všechno budeme sdílet s Tebou: své strasti i radosti, úzkost, smutek i veselosti svoje.«

Toť hlavní myšlenka: živý Ježíš v našem příbytku, Emmanuel — »Bůh s námi« ve svatyni rodiny Jemu zasvěcené! Jak rádi žijeme s Ním v kostele! Ale, ó divná věc, bojíme se Ježíše živého v příbytku svém. — »Nebude nám překážeti?« tak ptáme se sami sebe.

Židé pravili: »Jen ať se nepřiblíží k nám, neb bychom zemřeli!« My to ovšem tak otevřeně neříkáme, ale zdá se mi, že tak smýšlíme. V životě rodinném často dostává Pán jen »drobečky«, které padají se stolu. Lidé se vzájemně obsypávají důkazy lásky neb přátelství, a pro Něho mají jen drobty, pro Něho, který nás všechny miloval a miluje tak nepochopitelnou láskou . . .

On však nechce »drobtů«, On chce všechno — a šťastnými učiní ty, kteří se Ho nebáli v domě svém, ale žijí ve společnosti Jeho ve všech jednotlivostech důvěrného obcování.

Když jsem chtěl v Bologni sestoupiti s kazatelny, řekl mi kardinál: »Otče, zůstaňte ještě! Kázal jste nám velikou pravdu — a já k ní musím připojiti »Amen«. O velkých církevních svátcích můj chrám biskupský i ostatní kostely mé diecese jsou přeplněny, a přece nepozorují, že by se moje diecese stávala křesťanštější. Proč to? Inu proto, že se lidé v určité chvíli modlí, ale sotva přijdou domů, žijí pouze životem přirozeným, pohanickým. Domácnost jejich není tou svatynkou, o které jste mluvil, neboť v ní není Ježíše. V tom ohledu je skutečně třeba nápravy!«

Ukáží vám na dvou příkladech, co jest »zasvěcení« v život uvedené. Nedávno dostala rodina zasvěcená Srdci Páně telegram, že nejstarší syn padl na bojišti. Matka běře depeši a klade ji k obrazu Krále domu. Potom svolává děti, služebnictvo i celý dům. Na to rozsvítí u obrazu Srdce Páně svíčky, snese květiny a jako pravá hrdinka přemáhajíc svůj bol, začíná píseň: »Ježíš, naděje naše . . .« Po té se všichni modlí »Věřím v Boha.« Po modlitbě praví matka k dítkám: »Milé děti, váš nejstarší bratr odešel do nebe, kde spočinul již v náručí Krále naší rodiny.« A obrátivši se k obrazu nejsvětějšího Srdce, praví vzlykajíc: »Pane Ježíši, Tys nám ho dal, Tys nám ho opět vzal. Ty jsi zde Králem a Pánem. Budiž jméno Tvoje pochváleno!«¹⁾

Jaký to krásný hold, vzdaný Králi lásky! Toť ten pravý smysl intronisace.

Jiný případ. Tři dívky vracejí se ze slavnostního ukončení školního roku. Jsou plny radostí, neboť dostalo se jim vyznamenání a odměn. Otec vítá je, ale ihned je posílá před obraz Krále rodiny, řka: »Připravil jsem Vám slavnost, ale první náleží našemu Pánu a Králi. Jděte tedy nejdříve k nejsvětějšímu Srdci Páně a položte tam své odměny!« A hned jsou rozsvíceny svíce a všechny tři dívky klečí před obrazem Srdce Ježíšova a obětují mu své odměny.²⁾

Evangelium mluví o domu v Bethanii, který se stal důvěrným domem Ježíšovým. Přicházel tam často, aby si odpočinul, nebo aby ulehčil Svému Srdci u Lazara, Marty i Magdaleny. »Co je ti dnes, dobrý Místře? Na tváři

1) Srov. K. Vrátný: »P. Matouš Crawley-Boevey a křesťanská rodina zasvěcená Srdci Páně«, str. 12.

2) Srovn. K. Vrátný: „P. Matouš . . .“, str. 13.

tvé viděti stopy slz!« — A Ježíš jim vypravuje o zaslepenosti fariseů a jejich úsilí, aby odvrátili od něho lid, povídá jim, jakou bolest cítí Srdce jeho při vzpomínce na tresty, jež stihnou hříšné město.

»A co vy? Netíží vás nic? Svěřte se mi, jste přece mými přáteli!« A Lazar, potom Marta i Magdalena Mu povídají o svých bolestech. Jaká to lahodná důvěrnost! A právě v této požehnané rodině obrátil Pán Magdalenu a vzkřísil Lazara . . .³⁾

Tak chce Ježíš býti v rodinách: Králem živým, Střediskem, Přitelem. Často klepá na dveře, ale říkají mu, aby počkal. Klepá znovu, čeká týdny, měsíce . . . Ach, tato Bethanie by přece tolik potřebovala, aby k ní vešel život, aby přišla útěcha! Otevrou-li mu dveře, není nikdy příliš pozdě. On vchází i o hodině jedenácté . . . Nebylo tu Ježíše — a trny této rodiny byly tak kruté! Jaká to škoda, bojovatí a trpětí bez tohoto Přitele! Kdyby tu byl býval, byly by jejich slzy méně hořké . . . Ale lidé se ho bojí. Ne porozuměli ještě, že plností zákona jest láska! Nechtějí uvěřiti, že Ježíš nás volá k podobné důvěrnosti . . . Jen z daleka se na něho dívají. — Jak často přihodí se nám to, co se stalo apoštolům na moři, že máme totiž Pána za přízrak jakýsi, mezitím co Jan, důvěrný jeho miláček, hned ho poznává: »Pán to jest!« — Každá rodina nechť se stane Bethanií, toť celý smysl intronisace. —

Jestli jste uznali božsky královskou důstojnost našeho dobrotivého Pána, to neklamně a důsledně povede vás k plnění všeho, co si jeho Srdce přeje a k čemu on připojil sliby plné neskončeného milosrdenství. Věrně budete slaviti první pátek každého měsíce, často budete choditi k sv. přijímání, často obětovati sv. přijímání smírné. Zvláště velkým svátkem bude vám svátek jeho nejsvětějšího Srdce, který budete slaviti co nejvíce, a to nejen v kostele, ale i ve svatyni své domácnosti obnovením svého zasvěcení a obveselení celé rodiny. Také rádi budete konati společné modlitby před obrazem jeho nejsv. Srdce, zvláště aspoň modlitby večerní.

Tak obnoví se duch křesťanský v rodinách.⁴⁾

Vidíte jasně, že tu nejde o žádnou prázdnou pobožnostku, o malý jakýsi obřad, nebo o to, míti o jeden obraz více v příbytku. Musíte zachrániti svou vlast, svoji drahou otčinu obnovením křesťanského ducha v rodinách, hlubokým posvěcením domácnosti!

Náčelník zednářské lože mi řekl: »Vězte, že nemůžete nikdy dosti zdůrazňovati důležitost té »křížácké výpravy!« Naše sekta směřuje k jediné věci: k odstranění rodin. Podaří-li se to, jest konec vítězství církve!« — Věčně pravdivými zůstanců slova Pána Ježíše: »Jak jsou chytří synové temnosti!«

Musíme brániti velkou vlast tím, že oživujeme ducha Ježíše Krista ve vlastní maličké, v kroužku rodinném.

Velikým zlem nynější společnosti je ztráta veškerého smyslu pro věci božské. Kterého léku užijeme proti tomu? — Návratu do Nazareta. — Tam totiž začalo založením sv. rodiny vykoupení lidstva! Tam třeba vrátiti se dnešní společnosti, chce-li dosíci vykoupení.

Viděli jste hrozné obrazy zpustošených chrámů? . . . Jistě, že vaše duše se bouřily při pohledu tom!

Ale mnohem větším zlem jest zkáza rodiny křesťanské . . . Dejme tomu že by zničeny byly všechny chrámy — a přece by to ničím takřka nebylo u přirovnání k jediné rodině, z níž byl vypuzen Ježíš Kristus.

³⁾ Srovn. K. Vrátný: „P. Matouš . . .“, str. 32.

⁴⁾ Nový diplom zasvěcení se rodin B. S. P. lze dostati v sakristii na Sv. Hostýně.

Rodina jest chrám chrámů. Kamenné svatyně, byť byly sebe nádhernější, nespasí svět; to jest vyhrazeno rodinám křesťanským — Nazaretu.

A je to samozřejmo. Rodina jest pramenem života, rodina jest první školou dítěte. Je-li otráven pramen života národního, zahyne celý národ.

Chceme »očkovati«, chceme vstípní v rodinách zákon a lásku Srdce Ježíšova. Jestli je Ježíš Kristus vstípen v kořeni, bude celý strom »Kristem Ježíšem . . .«

III. Milostí připojené k intronisaci.

Mnohé jsou důvody, poukazující na velké milosti, připojené k intronisaci. Prvním z nich jest přesvědčení, že intronisace — nastolení Srdce Ježíšova, jest živým uskutečněním pobožnosti k témuž nejsvětějšímu Srdci, spočívající na dvou přáních našeho Pána, jež vyslovil sv. Markétě Marii v Paray-le-Monial. Pravil: »Jsem zdrojem všelikého požehnání. Skrze tebe je chci vylíti a lidem se zjevití, aby je Srdce mé obohatilo poklady, jež ti odkrývám.« A dále jí pověděl, že se mu zvláště líbí, když je uctíván v obraze Srdce Svého, který má býti veřejně vystaven, aby tak srdce lidská byla pohnuta. Všude, kde obraz Srdce jeho bude milován a ctěn, vyleje v hojnosti požehnání . . .

Obřad intronisační, kterým rodina přijímá Pána jako Krále do svého domu, vystavujíc slavnostně obraz jeho Srdce na čestném místě — zda není to uznání i potvrzení »království Srdce plného lásky«? A jak by on, Pán tak dobrý, toho neodměnil? . . .

Papežové již mnohokrát požehnali dílu tomu. Je tomu 10 let, kdy jsem před začatím své »výpravy křížové« zašel s dovolením svých představených do Říma k sv. Otcí Piovi X., abych mu předložil celý plán tohoto sv. boje a prosil ho úpěnlivě o potvrzení. Dobrý Pius X. se usmál a pravil: »Chceš potvrzení, ale nedám ti je.« — »Ach, sv. Otče, jako kněz a apoštol Srdce Ježíšova chtěl bych zasvětití život svůj tomu plodnému apoštolátu — záchraně rodiny do archy nejsvětějšího Srdce!« A sv. Otec znovu děl: »Nikoliv, synu můj, nedám ti je.« Potem vstal a přitisknuv mne k svému srdci, pravil: »Ne, nedám ti jen potvrzení, ale jako papež ti rozkazují: hlásej všude spásu společnosti, spásu rodiny a každou rodinu získej úctě Božského Srdce!«

O několik let později ráčil mi sv. Otec Benedikt XV. zaslati breve, v němž nazýval intronisaci »dílem Prozřetelnosti«. Nic není v nynějším čase tak potřebno jak to,« svědčil a na srdce mi kladl, abych všude hlásal, že papež chce, by tato »výprava křížová« po celém katolickém světě byla hlásána, a to jménem jeho! Vzalt' si toto dílo za dílo své . . .

A konečně i samo nebe stvrdilo dílo toto božskou pečeti, jež dokazuje, že Pán chce tuto »výpravu«, že je to vůle jeho, aby »všude byly vzbuzeny plameny lásky k jeho nejsvětějšímu Srdci«. Neodměnil by jí tolika milostmi, kdyby šlo jen o nějakou marnou vidinu!

Když jsem dostal požehnání Pia X., vrátil jsem se, jsa jist svého poslání, do jižní Ameriky, kde jsem zašel přímo k arcibiskupovi. Ten mi řekl: »Svatý Otec promluvil, myšlenka je velmi krásná . . . jděte tedy!« I začal jsem ihned svou pouť apoštolskou. Po nějakém čase přinesl jsem mu své vítězné trofeje: pergamen pokrytý podpisy slavných mužů, mezi nimiž byl i podpis bývalé »hlavy« svobodných zednářů.

Ach, jestli mne v tom zázračném probuzení, jehož jsem denním svědkem a jehož jsem v pravdě nehoden, cosí v rozpaky uvádí, když jsem na kazatelně, jest jediné otázka: které jen z tak četných případů neobyčejných účinků »zasvěcení« mám uvéstí? . . .

Od té doby, co založeno bylo toto dílo, povstal z plamene již celý požár. Lásky nítí se od lásky. V Japonsku, v Indii, Číně, Australii, v Severní a Jižní Americe i v Evropě miliony rodin zvolily si Ježíše za svého Krále.

Ach, jen mějte víru! Vzpomeňte, co řekl Pán sv. Markétě Marii: »Věř-li, uvidíš moc mého Srdce ve velikosti lásky!«

S vírou pak spojte apoštolát! Nic nemůže odporovati lásce, která hledá příbytky, v nichž by odevzdala veškeru vládu Srdci Ježíšovu jako Králi a Pánu . . . Ježíš bude vám za to vděčným. Neslibil on sám, že jména těch, kdo šíří pobožnost tuto, budou zapsána v jeho Srdci — a nikdy z něho nevymizí?

Pak užíte sami, jak srdce nejzatrzelejší změknu v tomto plameni — a synové marnotratní potěší svým návratem dům svůj otcovský!

Dle P. Meschlera T. J. — P. Fr. Vídenský T. J.

Život P. Marie.

26. Maria matka církve.

Pokračování.

Křesťansko-katolické srdce neuráží se ani myšlenkou, že sami apoštolové a učedníci u Matky Páně v těžkém úřadu řízení církve hledali rady a útěchy, obzvláště když vypuklo osočování a pronásledování křesťanstva: Maria neosobovala si vůdčí úlohy. K tomu byl Duch svatý, jenž apoštoly osvěcoval. Ona však byla sídlem moudrosti, matkou dobré rady, a skrze ni mohl Duch svatý též udíleti pokyny a dodávati útěchy, což jistě také činil. Docela jistotně nebyl pobyt Bohorodičky v Jerusalemě bez vlivu na budoucí evangelisty, kteří nám život Spasitelův zůstavili písemně. Není pochyby, že Marii všichni znali osobně. Matouš, Marek a Jan jistě; Lukáš pravděpodobně. Tento přišel za několik let po smrti Páně z Antiochie do Jerusalema. Ne bez příčiny zdůrazňuje dvakráte, že Maria všechny příhody z mládí Spasitelova přechovávala ve svém srdci. Tím zajisté označuje pramen, z něhož čerpal vědomosti o příchodu Ježíšovu na svět. Tudíž zprávy o Spasiteli v evangeliích, hlavně kde se jedná o jeho mládí, pocházejí od Marie Panny samé, z jejížto úst Lukáš údaje o tom zvěděl. A věru, kde by byly bývaly tyto svaté vzpomínky bezpečněji a věrněji uchovány než v srdci matčině? Ostatně zda nejsou hluboká a mystická slova bohovědce Jana a úchvatná slova jeho procitěnosti a přetékající lásky dozvukem dlouholetého styku s Matkou Boží? Zda není vše proscyceno duchem této omilostněné bytosti?

Zatím šířila se víra nejenom v Jerusalemě, ale i na venkově v Judsku, Samaří a Galileji vždy více a více; pronásledování, jehož r. 35 sv. Štěpán se stal obětí, vypudilo více učedníků z města, a tito přinesli blahé poselství do krajín jiných. Asi za tři léta po smrti sv. Štěpána přišel obrácený Pavel do Jerusalema a měl, jak podobno pravdě, štěstí seznámiti se s božskou Mateří. Obrácením setníka Kornelia nabylo křesťanství půdy také mezi pohany (r. 40). Mocné město Antiochia otevřelo mu svoje brány. Následkem takovým rozezlení vystoupili židé opět a opět proti apoštolům, obžalovali je u soudů, uvěznil je a dali je bičovati. Apoštolové však zůstali, nehledě k několika apoštolským cestám v městě anebo v Palestině, věnujíce se neúmorně a bez bázně apoštolským pracím až do velikého pronásledování za krále Heroda Agrippy (r. 42); tento dal Jakuba staršího popraviti a Petra vsaditi do žaláře, z něhož ho anděl zázračně vyvedl. Matka Ježíšova měla tedy hojně příležitosti se radovati a děkovati Bohu za skvělé výsledky evangelia, které Spasiteli tolik cti přinesly, a naopak pronásledování a útrapy mladé církve, apoštolů a věřících dávaly jí podnět, aby těšila a povzbuzovala.

Tak prožila Maria jako matka celý život církve, jako trávila život se svým synem v práci, radosti a žalosti.

Se zájmem se čte, jak ve středověku vdovský život Marie Panny se vylučuje. Maria je střediskem v kruhu apoštolů a vůdkyní učedníků. Apoštolové na ni pohlížejí jako na svou paní a velitelku. Ona jim uděluje dovolení k misionářským cestám, avšak musí se jí slíbiti, že při poslední hodině u ní budou. S pláčem loučí se tito s milou a laskavou paní. Maria vede pak bohumilý život a každý, kdo s ní přijde do styku, skloní se pod mocným vlivem křesťanské nauky. Bohorodička pracuje v duchu svého syna; s jejích rtů zavznívala toliko slova těchy a její ruce konaly dobré skutky a zázraky. Svůj pokrm rozdává chudým a žije pouze nebeským chlebem, který jí andělé přinášejí. Mnoho chodí do kostela. Kráčí tam s důstojností, hlavu pokrytou šátkem a klidně skloněnou jako pravá vdova. Den má rozdělený na sedmero dob. Po půlnoci modlí se hodinky jitřní (matutin), při svítání čte žaltář a uvádí si živě na mysl umučení synovo. Při hodině první (primě) uvažuje o jeho slávě. Po třetí (terci) a šesté (sextě) jde po své práci. Pak si na chvíli odpočine a sáhne po Písmu sv. Když odřikala devátou (nonu), přijímá nebeský chléb, za nějž potom vzdává díky. Na to pracuje příčinlivě pro kostely a chudé. Po nešporách a kompletáři modlí se ještě za křesťanstvo a za mrtvé.

Její oděv je jednoduchý; sukně z nebarvené vlny, plášť na způsob vlnákového přehozu. Vlas nenosí rozpuštěný, nýbrž má jej vždy spletený v copy na znamení panenství; copy má ze skromnosti zakryty pláštěm. Okolo hlavy má závoj, jehožto jeden konec je ovinutý kolem krku, druhý splývá dolů. Také na její obydlí můžeme se podívat. Světnice je jednoduchá. Dřevěná postel s bílými postlankami a polštáři, klekátko a židle, pracovní stolek, toť celé zařízení; okénko u světnice je zastřeno plátnem. Ale jaké štěstí, jaký lesk přebývá mezi těmito čtyřmi zděmi! Zde vykonává svou radostnou pobožnost. Návštěv nepřijímá. Toliko mladé, právě obrácené horlivce víry jako Šavla a biskupa Ignáce, když byli dříve o to písemně vroucně prosili, předpouští. Pohlédne-li cizinec okénkem dovnitř, vidí vnitřek zářiti v jasném lesku a Marii blaženou ve společnosti andělů.

Zpráva o pouti Svatohostýnské,

konané 3. a 4. září 1881.

Sestavil Antonín Cyril Stojan, kaplan příborský.

Pod kopcem bylo postaveno 18 tisíc cihel pro opravu kostela svatohostýnského. Poutníkům dáno pokynutí, aby dle možnosti každý tu kterou cihlu na horu vynesl a tak značné výlohy kostelu byly uspořeny. V brzku — sotva že přešla část průvodu — zmizelo těchto 18 tisíc cihel; poutníci stále se poptávají: »Kde jsou »ty cihly«, abychom též nějakou zásluhu získati mohli?« Než již jich nebylo. Bylo viděti, s jakou radostí poutníci nesli cihly na horu.

Konečně za velikých obtíží docházeli poutníci na horu ke kostelu. Ač je zde veliké prostranství, nicméně bylo tenkrátě malým. Před kostelem postaveny přičiněním vp. administrátora Koutného, vp. kooperatora Koječkáře a pana stavitele Zemana čtyři oltáře a 4 kazatelny; kostel ozdoben bránou s nápisem: »Od té doby blahoslaviti mne budou všickni národové.«

Najednou zavzní hlas, že hoří kostel; nastal ovšem poněkud zmatek, než vše se utišilo opět; stal se povyk ten zúmýslně.

Když za velikých obtíží konečně přišly zástupy ke kostelu svatohostýnskému, byl tento již přeplněn a jen s tíží kněžstvo dostalo se s obrazem k oltáři, kdež zapělo »Te Deum laudamus«. Po té vdp. Dr. J. Schneider, kaplan v Příboře a P. A. C. Stojan,

kooperator v Příboře, pověsili obraz na příhodné místo, načež P. A. C. Stojan vystoupil na kazatelnu a přednesl malou řeč následujícího obsahu:

»Sešli jsme se sem na tuto sv. horu, abychom Bohu poděkovali za šťastně vykonanou pouť římskou, za všechny milosti při ní proukázané. Na pouť tuto zajisté žádný z nás nikdy — nikdy nezapomene. Hluboce zajisté v srdce se vryla předsevzetí, která nás ovládala v posvátném domku Loretánském, která vrcholila ve prosbě: »Oduč, ó Pane, srdce mé od všeho, co se Tobě nelíbí; nauč mne pravé pokoře!« — Nevymizí z paměti okamžik sv. přijímání všech poutníkův, zástupců všech Slovanských kmenů u sv. Petra, kdež ve svaté roznícenosti opětně volal: »Mé jsi potěšení, můj Ježíši!« Živě představuje sobě každý z nás, jak se svící kráčí katakombami; zdaž možno zapomenouti na city, které rozrývaly útrobu naši? Když naděje naše se viklati bude, tu vzpomínka na katakomby zmužilosti dodá. Po dvou tisících letech kráčeli po hrobech v Pánu zesnulých vyznavači té víry, na kteréž tehda svět volal: »Již veta po víře vaší!« Kdož zapomene na chrám sv. Klimenta, na slova, která zde v rozmanitých nářečích slovanských hlásána byla a nás mocně dojímala? Nevytratí se nám z paměti okamžiky, ve kterých klečíte v tomto chrámě, u hrobu sv. Cyrila, ve svaté nadšenosti prosili jsme Boha, abychom na přímluvu sv. Cyrila a Methoda víru svou zachovali a aby všickni ti, kteréž bratry svými nazýváme, jedno byli; abychom se u Petrově skále všickni sjednotili. — Stáří nevyhladí z paměti chvíli, ve které sv. Otec Lev XIII. při velkolepé audienci ve vši slávě na důkaz své lásky uprostřed veškeré čeledi sv. Cyrila a Methoda dlel. Hluboko v srdce vrylo se vše památnější této pouti; věru, netřeba nám památky, neb ony přetrvávají všelikou památku jinou. Než na přepamátanou tuto událost chtěli jsme míti památku pro posvátná nám místa; proto při příležitosti té přislíbená posvátnému Velehradu částička ostatků sv. Cyrila. V předsíni před sálem, v němž byla audience Slovanů katolíkův u sv. Otce, postaveny byly tři obrazy. Prostřednictvím J. Emin. kardinála Ledochowského, vdp. dra. Jaeniga, ředitele českého poutnického domu v Římě, p. hr. Belcrediho, p. hr. Schönborna požádán byl sv. Otec, aby obrazy ty posvětil jakožto památky pro Hostýn, Radhošť a Prahu. Když u vši slávě své sv. Otec k obrazům se přiblížil, předstoupil jsem a tuto prosbu přednesl: »Benedicite, Sanctissime Pater, has imagines in memoriam slavicae peregrinationis pro Hostýno, Radhošť et Praga«, t. j. »Požehňte, sv. Otče, tyto obrazy na památku slovanské pouti pro Hostýn, Radhošť a Prahu.« — Mile usmál se sv. Otec a opětně žehnal obrazy.

Obraz, který nyní jsme zavěsili, jest právě obraz pro sv. Hostýn ustanovený. Pověšen obraz ten na památku, a to právě na tomto místě — třikráte svatém místě; zde tisíce a tisíce poutníkův přicházejí, obrazem tím mají býti upomenuti na onu velikou událost, pouti Slovanů katolíkův do věčného Říma, mají býti upomenuti na vše, co žádá od nás sv. Otec ve svém okružním listě »Grande munus« (Vznešený úkol); upomenuti mají býti, aby za sjednocení rozkolníků se pomodlili. Než kde jinde dojde spíše vyslyšení prosba taká než zde, kde zrovna brána nebeská otevřena? Zde ona, kterážto blud všeliký přemohla, podpírovati bude prosbu tu u trůnu Velebnosti Poží. I vy, když opět sem připutujete, vroucně na ten úmysl se pomodlete a jiné k tomu vybidněte.

Podobně i nyní s vroucností se pomodleme, aby všickni rozkolní bratři se sjednotili a Pán Bůh sv. Otcu žehnal a jej zachoval, »Otčenáš a Zdravas«.

Po řeči té započala kázání ve chrámě, venku na kazatelkách, u studánky při kapli. Kázali na sv. Hostýně: vldp. P. Karel Nováček, rektor redemptoristů v Praze; vldp. Berger J., děkan Pozlovský; vldp. Vykydal Josef, děkan Velehradský; vldp. A. Matějčík, vikář v Kroměříži; vldp. P. Pl. Mathon, benediktin, redaktor »Škojy B. S. Páné« v Brně; vldp. Ferd. Harna, kooperator v Holici; vldp. Fr. Koželuha, kooperator v Polešovicích; vldp. Fr. Špička, kooperator ve Valašském Meziříčí; vldp. Ant. C. Stojan, kooperator v Příboře.

Ve hlavních dílech kázání shodovali se úplně kazatelé. Uváděli na paměť, jak předkové naši na sv. Hostýně na přímluvu Matky Boží zvítězili nadTatary; jak předkové naši uctivali Pannu Marii a jak my ji uctívati máme. Připomínají pouť cyriilo-metho-

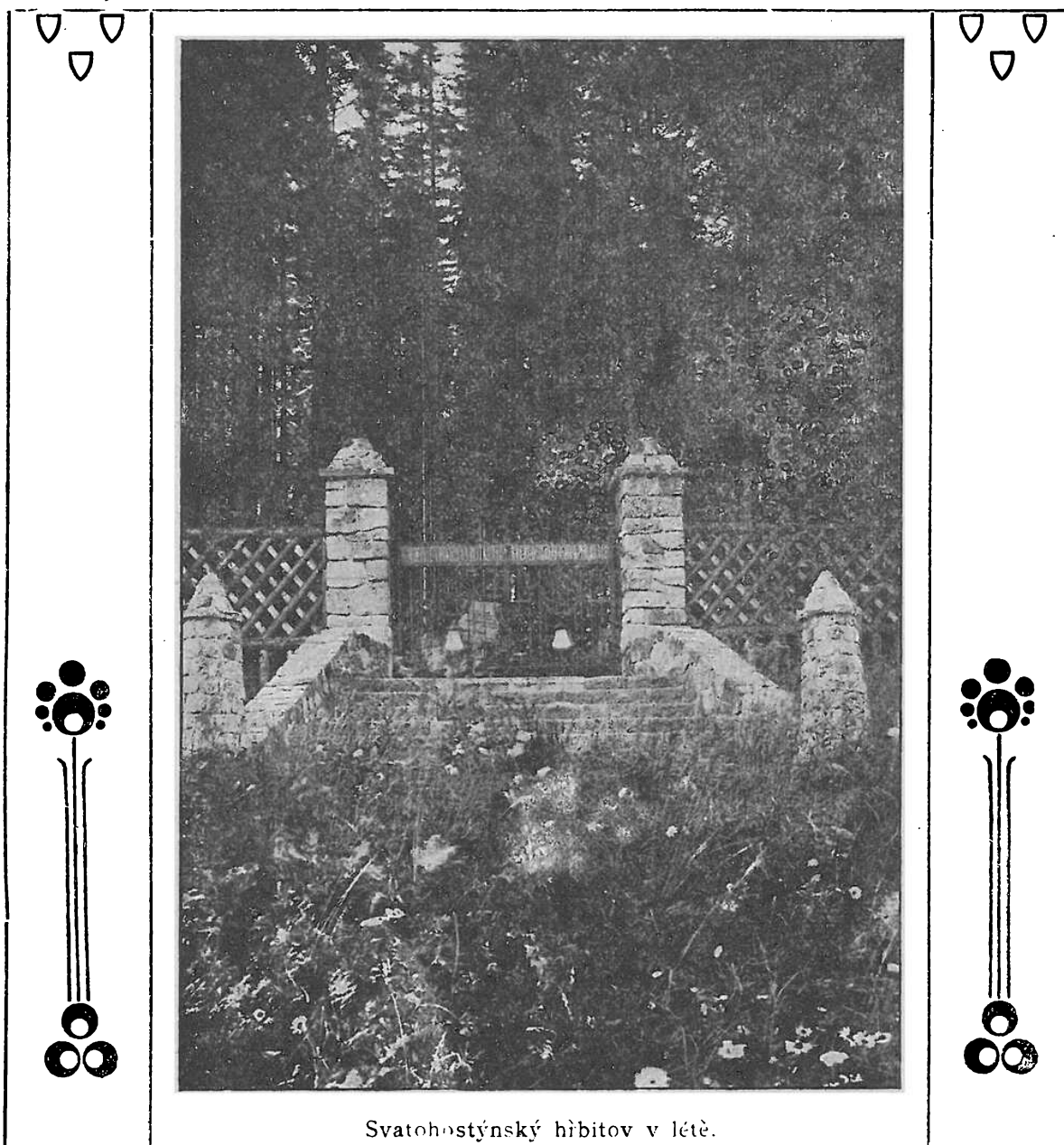

dějskou a její hlavní momenty. Ukázáno na stisněné poměry sv. Otce. Vyzývali kazatelé, aby poutníci splnili, což v přepamatné pro nás encyklice naznačeno. Zároveň dožadování jsou poutníci, aby horlivě se zaujímali podniků svatohostýnských a všemožně aby napomáhali, aby sv. Hostýn stkvěl se v bývalé kráse své a stal se pravým místem poutnickým.

Ač současně 6 kněží kázalo, nestačil počet ten pro nával poutníkův.

Poutníci s velikou pobožností naslouchali slovům od kazatelů proneseným. Bylo jim přemnoho vystáti. V kostele bylo jich asi 10 tisíc, ostatní museli pod širým nebem zůstat. Hora byla v mračně, mlhou hustou zahalena; stále přelo, chvílemi jen jen s nebe lilo se dešť. Ač přemnoho poutníci vysjali, nicméně nebylo pozorovati žádného zármutku, žádné trpkosti a nevrlosti. Litčváno toho všem, že krásné není počasí, než všechny ovládalo to přesvědčení, že pout za takého počasí nepříznivého, za takých okolností tím záslušnější, tím Bohu a Marii milejší jest a že tím více milostí bude uděleno, a na tom bylo všem dosti, neb Bohu ku chvále, Matce Boží k oslavě podnikli tu pouť, proto nic jim nebylo obtížno, cožkoli je potkalo. Po kázáních odešla část poutníkův do Bystřice, kdež slavné služby Boží odbývány byly, při nichž měl kázání vldp. dr. Pánek, profesor teosloví na fakultě clemoucké.

Po tomto následovala slavná mše sv., kterouž obětoval za assistance vldp. A. Buřinský, kanovník v Kroměříži. (Dokončení.)

Svatohostýnský hřbitov v létě.

J. N. Skalný.

Kvítek z pouťi.

Sem do života vstupuješ
jak do hustého lesa,
než hvozdem ven se prosekáš,
již tělo stářím klesá.

Na mechu sedneš unaven,
kde zdravý buk se bělá,
v něm právě dřevo dorůstá
na rakev tvého těla.

A náhle sýček zahýká,
jak mrtvolu když tuší,
to v nitru ptá se svědomí:
jak dbal jsi o svou duši?

P. Kondrád M. Kubeš T. J.

Zdrávas!

(Pokračování).

Nbývá ještě promluvit o jednotlivých tajemstvích růžencových. Podle nich jest rozdělen růženec na radostný, bolesný a slavný (vítězný). Růženec radostný jest oblíbenou modlitbou duší, které mají zvláštní úctu k tajemstvím vtělení Páně, božského mateřství nejbl. Panny a k tajemstvím s těmito souvisejícím (dětství Páně, ustavičné panenství nejbl. Panny atd.). Velikost nebeské Královny není nikde tak patrna jako v tajemstvích radostného růžence; v nich její spolupůsobení na díle spásy vyniká nejvíce, tu spojena s božským Spasitelem nejtěsněji. První tajemství («kterého jsi z Ducha sv. počala») jest základ její velikosti, pramen a příčina její důstojnosti; vtělení Páně a božské mateřství jest líc a rub jednoho a téhož tajemství, které si připomínáme a oslavujeme, kdykoli se modlíme Anděl Páně (viz článek v příštím čísle). Ve druhém tajemství («se kterým jsi Alžbětu navštívila») provázíme Matku Boží z nazaretské jizby do městečka v horách judských, rozjímáme o pozdravení Alžběty a o chvalo zpěvu, jež tam u své příbuzné zapěla bl. Panna a v němž prorockým duchem předpověděla svou budoucí slávu («Velebí duše má Hospodina . . .»). Ve třetím tajemství poklekáme v jeskyni betlémské k jesličkám, do nichž panenská matička vložila své dítě a nasloučáme andělským zpěvům na betlémských nivách. Čtvrté tajemství vrhá první stíny na radostnou dobu dětství Páně, první to chmury v radostné náladě vánoční. »A Tvou vlastní duši pronikne meč,« řekl Simeon k Neposkvrněné Panně, když své dítě 40 dne po jeho narození ve chrámě obětovala. I páté tajemství zachmuřeno stínem bolu, jakoby spolu s předcházejícím bylo již přechodem k bolestnému růženci. A jest tomu skutečně tak: křížová cesta, která čeká toto milostné dítě, vrhá z daleké budoucnosti tyto temné stíny na dětství Kristovo.

Co předpověděl Simeon Panně přesvaté, stalo se; jak se jeho slova vyplnila, počuje nás růženec bolestný. Tento jest modlitbou duší sklíčených a trpících, těch, kteří mají zvláštní úctu k utrpení Páně, k bolestné Matce Boží, k nejdr. Krvi Páně a k božskému Srdci Páně. Vane-li z růžence radostného nálada vánoční, jest proniknut růženec bolestný duchem svatopostním. V radostném jsme pozorovali, jak Otec miloval svět, že Syna svého nám dal; v bolestném pozorujeme, jak Syn miloval nás, že sebe sama za nás vydal a obětoval. V radostném jsme rozjímali o kráse a vznešenosti nebeské Královny, v bolestném o jejich slzách, jichž my jsme byli příčinou.*) Tam láska v radosti a slasti, zde táž láska v utrpení a bolu. Bolestnou Matku pozorujeme zvláště ve 4. a 5. tajemství, na cestě křížové a na Kalvarii. Všechna tajemství ukazují nám jasně velikost hříchu a jsou vhodna k roznícení opravdové lítosti nad hříchy.

*) „Ach, ty naše nepravosti vbodly meč ten do něho“ (A do Tvého Srdce); tak ve známé svatopostní písni.

Růženec slavný jest korunou a cílem předcházejících tajemství. Syn Boží nemohl přece zemřít a ve hrobě zůstat, jeho dílo nesmělo a nemohlo být navždy poňrbeno.

Per crucem ad lucem, křížem k oslavě, jest základní myšlenka slavného růžence. Oběť nemá nikdy cílem jediné zničení obětního daru, nýbrž jakési povýšení, oslavení, pozůstávající ve spojení s Bohem.***) Podobně oběť, kterou Pán na kříži přinesl — sám sebe obětoval za hříchy světa, nekončila jeho smrtí, nýbrž oslavou. Proto v latinské liturgii soustředí se všechna radost velikonoční v neděli Zmrtvýchvstání Páně, nikoli na Velký Pátek, jak tomu bylo a jest v některých liturgiích východních (na př. sv. Jana Zlatoústého). Velikonoční veselí a ples proniká slavný růženec. »Tělo, jež nahé viselo, v rouchu slávy se zaskvělo . . . Vesel se nebes Královno, alleluja.« to jest základní myšlenka 1. desátku. Druhé tajemství dokonává oslavu božského Spasitele, třetím dovršeno dílo spásy. Duch sv. seslán, teď mohou se apoštolé rozejít do světa, aby hlásali všem národům jméno Kristovo. A co Maria? tato otázka dere se nám na rty. Co zbývalo po slavném zmrtvýchvstání, po velebném nanebevstoupení, po milostplném seslání Ducha sv., leč aby za Ježíšem šla ta, která měla účast na všech jeho tajemstvích? Aby s Ježíšem oslavena ta, která s ním žila a trpěla? Čtvrté a páté tajemství slavného růžence jest závěrem (klausulí) všech tajemství růžencových; tato tajemství jsou zlatou sponou, kterou spínáme uvitý právě růžový věnec, jimi celý růženec vyznívá, v nich má své nebesky krásné finale.

Celý růženec končí tedy pohledem ke trůnu Královny andělů, a v tom pohledu obsažena nemá prosba — prosba za přímluvu; ta, kterou Syn Boží v nebi korunoval, zakusila sama hořkost bolesti a utrpení, nezapomíná ve své slávě na nás, tímto údolím slzavým putující. Syn Boží vzal ji na nebesa, aby tam byla naši Orodovnicí, jak se modlí církev sv. v den jejího Nanebevzetí; že ten úkol svědomitě plní, jsme přesvědčeni všichni v hloubi srdce. — Slavný růženec jest přiměřený cestě spojení (via unitiva), tedy oblíbenou modlitbou duší, jež myšlenkami dlívají často v nebesích mezi andělskými chóry.***) Kromě toho jest vhodnou modlitbou ctitelů Královny Májové.

Alois Dostál.

Pomněnky svatojanské.

7. U zavřených dveří.

Nbožní předkové postavili v S. uprostřed lesa na vysokém kopci kapli zasvěcenou sv. Janu Nepomuckému. Posud dvakrát měsíčně v letní době konají se tam služby Boží za zakladatele a jeho rodinu jakož i za zámeckého kaplana, jenž v minulém století v S. žil a nadaci si učinil.

Kaple daleko široko jest patrna, její bílé stěny se lesknou v zeleném rámci smrků, její vížka se třpytí ve slunečních paprscích. Hlas zvonku také slyšeti až v okolních dědinách.

Kolkolem je trávník, majitelé statku nechtěli kapli zastíniti nebo se tu ani stromkům nedařilo. Kam by se uchýlili četní návštěvníci o pouti, když kaple obsáhla sotva padesát lidí a poutníků bylo za příznivého počasí do tisíců.

*) Srovnej t. zv. konsekrační theorie obětní.

***) Cestě očištné (purgativa) přiměřen jest růž. bolestný, osvětlné (illuminativa) růž. radostný.

Než i jindy tu bývalo hlučno, o dních křížových, kdy až sem veden jeden průvod, v pondělí o posvícení, kdy domácí vodili do kaple četné hosty na mši sv. za zemřelé osadníky. Na konec hudba, která účinkovala v kapli, odváděla omladinu dolů pod kopec do dědiny, kde se tančilo o pěkné hodince.

Několik cest vedlo nahoru prudkých i pozvolných ale delších, kamenitých i trávníkem porostlých, vroubených ořechy a švestkami až k lesu, kde se vystřídaly jasaný a břízy.

Pouť na vršku Svatojanském byla svátkem pro celé širé okolí, zvláště pro obec, která se pod kopcem prostírala. Jindy zde bylo tak klidno, ale o pouti hlučno. Dopolnedne věnováno službám Božím, na vrch přicházelo několik průvodů, kázání bylo pod šírou oblohou, kaplička obklopena věřícími; ale odpoledne mládež se oddávala světským radovánkám a četní hosté vcházeli do stavení.

Domáci ani tak pouti neužili, ale těšili se na oktáv, kdy budou docházeti do kapličky k večerním pobožnostem. Hospodyně už chystaly olej do lampy a svíce na oltář.

Na pouť přijel majitel statku, ale hned zase odjížděl, zanechav správu lesů myslivci a dvora správci. Ti dva byli tu pány, ale každý chtěl býti větším, ač ten i onen měl omezený obor činností. Někdy se střetli jako sokové. Oba chtěli spravovati kapli na vršku a každý se hlásil o klíče. Jednou se jich zmocnil myslivec, podruhé správce. Lidé někdy přecházeli před kapličkou i s knězem, který poslal chlapce do myslivny a do zámku pro klíče. Nevědělo se právě, kde jsou, proto bylo nutno vyslati posly na obě strany.

Lidé hubovali, pronášejíce nepříznivé úsudky o hospodářství. Kněz mlčel, hledě chvíli k myslivně na kraji lesa a chvíli dolů k zámku. Chlapci se vraceli a jeden třepal klíči nad hlavou.

A podobně bylo o večerních pobožnostech, lidé se sešli, ale nemohli se dostat do kapličky. Myslivec nebyl doma a správce vzkázal, že klíčů nemá. Lidé pohubovali, a nemohouce se dostat do vnitř, začali obvyklou pobožnost venku, před zavřenými dveřmi. Odtud zněl zpěv a daleko se rozléhal.

»Probudily se již zpěvné háje,
jarní nastal všeho tvorstva ples,
z něžných květů milostného máje
nejvonnější rozvíjí se dnes;
tys to, svatý Jene z Nepomuku,
vroucích nezamítej chvalozvuků,
jež ti pěji zbožní křesťané,
českoslovenští tví krajané.«

Statkář vracel se z nádraží domů. Přijel nenadále. Ani mu neposlali naproti povoz. Bera se polní cestou, slyšel zpěv. Bylo mu divné, že jej tak slyší. Kdyby zpíváno bylo v kapli, sotva by ven zaléhal. Statkář bera se kolem vrchu, na němž kaple stála, namířil sem, aby se přesvědčil. Jenom málo si zašel. Stanul na pokraji lesa a pozoroval dav lidí u dveří kapličky. Proč nejdou dovnitř? Vyčkal, až pobožnost skončí, a sundal kiobouk s hlavy.

Teprve když poslední verš písně dozněl, přistoupil k lidem, chystajícím se k odchodu. Svoji přítomností vzbudil pozornost. Hned se ptal, proč nevešli do kapličky. Vysvětlili příčinu. »To se zařídí«, řekl majitel statku, jda s lidmi s vrchu do dědiny.

A skutečně, každý den byly klíče připraveny v zámku, aby je nebylo nutno sháněti, aby každý volně mohl vejíti do kapličky a nebylo nutno pobožnost konati před zavřenými dveřmi.

Lahyrts.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Při 3. mši sv.: Tvá jsou nebesa, tvá je země, svět a vše, čeho je plný, ty založil jsi: o spravedlnost a právo trůn tvůj je opřen.

Offertorium na Zjevení Páně vyličuje, jak králové a národové přinášejí dary narozenému Spasiteli světa. (Žalm 71, 10.): Králové Tarsisu a přímoří budou podávat jemu dary, králové Arabů a Saby podary mu budou nosit a klanět se mu budou králové světa, a všichni národové mu sloužit.

Stůž zde ještě offertorium při requiem. To jest pozoruhodné, že se zachovalo v původní formě, takže jest tu antifona a verš a po verši se opakuje konec antifony. To se proto zachovalo, že ofěry nejdéle se udržely při pohřebních mších. I nebylo třeba zkracovati zpěvu při obětování. Avšak i pro jinou vlastnost jest pozoruhodné, že totiž tu s dramatickou živostí církev předvádí nám okamžik, kdy duše zemřelého odchází z těla před soudce věčného. S podobnou dramatičností jsou sestaveny i ostatní pohřební obřady. Prosíme v tomto offertoriu, aby Bůh ochránil duši od pekla a od zuřivého lva, t. j. ďábla, zkrátka aby se duše nedostala do pekla, z něhož už není vysvobození. Podobnou živost shledáváme v liturgii adventní, vánoční a pašijového týdne. Jmenuje se tu též sv. Michael praporečník, t. j. kníže a vůdce andělů, kteří lidem jsou nápomocní v hodině smrti proti útokům zlého ducha a jejich duše odvádějí do nebe, čili do blaženého světa, jehož druhdy Bůh Abrahamovi přislíbil a jeho potomkům. Bůh sice Abrahamovi slíbil zemi Kanaan, to jest země zaslíbená, ale ta je předobrazem pravé země zaslíbené, věčného nebe.

»Pane Ježíši Kriste, králi slávy, vysvobď duše všech věrných zemřelých od muk pekelných a od hlubiny jezera: vysvobď je z jícnu lva, aby jich peklo nepohltilo, aby neupadly v temnost, ale ať praporečník svatý Michael představí je v blaženém světle,* jehož druhdy jsi slíbil Abrahamovi a potomstvu jeho.

Oběti, prosby a chvály tobě, Hospodine, přinášíme; přijmiž je za duše, jejichž památku dnes konáme; dejž jim, Hospodine, ze smrti vejítí do života,* jehož druhdy jsi slíbil Abrahamovi a potomstvu jeho.«

Při zpěvu tomto přinášeli věřící dary na oltář za zemřelé, aby jim přivlastnili užítky mše sv. I pro živé jest modlitba tato spasitelná, poněvadž se jim připomíná tu přísný soud Boží a vzbuzuje se tak bázeň Boží.

Chor pje offertorium vyznává, že celou duší chce se připojiti k úkonu obětnímu, tak dí Hildebert z Toursu († 1134). I nám to budiž pobídkou, abychom Boha chválili a k úkonu obětnímu se připojili a sebe sami Bohu s radostí věnovali.

Když kněz vyslovil verš offertorium, odhaluje kalich. Dosud byl kalich a patena stále rouškou přikryty, jednak z úcty, jednak aby se naznačilo tajemství, jež dítí se bude v těchto nádobách. Korporál, čili lněná, bílá rouška, byl již na začátku mše sv. rozprostřen a naň kalich postaven. Při slavné mši sv. nebývá hned od začátku mše sv. kalich na oltáři, a tu mezi zpěvem Kreda jáhen rozprostírá korporál na oltáři. Za starých dob býval korporál veliký a rozprostřen byl přes délku celého oltáře, aby se tam všechny dary obětní vešly a stačilo vše k sv. přijímání. Korporál má býti lněný, nikoliv hedvábný a posvěcený od biskupa nebo od kněze, jenž má k tomu zvláštní pravomoc. Panna Maria zavinula novorozeného Pána Ježíše do plátěných plének, podobně Josef z Arimatye vložil mrtvé tělo Spasitelovo do lněného prostěradla, z něhož nesmrtelný opět vstal. Len jest rostlina a rostlina nese se vzhůru k světlu, kdežto zvíře jest nakloněno k smyslnosti. Rostlina má krásné květy, vydává vůni a povznáší vzhůru ducha lidského. Bílá barva značí čistotu srdce. Korporál jest též obrazem církve, jež jako len za velké námahy a utrpení dosahuje čistoty, nebeské krásy, podobnosti s Kristem. Jako Syn Boží sestoupil do lůna nejčistší Panny, tak sestupuje nebeský obětní beránek do lůna církve sv. Proto krásně to jest stanoveno, že při zpívané mši sv. jáhen po slovech kreda: »a člověkem učiněn jest« jde rozbalit korporál.

Těž naše srdce, nás kněží i vás věřících, má býti takovým korporálem čistým, má býti vyprané, očistěné, osvobozené od nezřízených žádostí, aby se lesklo nadpřirozenou bělostí, chceme-li přijímati božského Syna bl. Panny.

Když kněz odkryl kalich, bere do rukou patenu, talířek s chlebem.

Mystický význam kalicha jest, že připomíná posvátný kalich Melchisedechův a připomíná nám Božské Srdce Páně, jež jest pramenem, z něhož vyřinula spásonosná krev našeho Vykupitele. Patena pak t. j. otevřená, rozšířená nádoba, představuje nám strom kříže, na němž se Spasitel obětoval. Rozevřená, talířovitá podoba jest odznakem lásky B. Srdce P., jež se rozširuje a otevírá, aby všechny obšťastnilo. Kalich a patena mají býti buď ze zlata nebo ze stříbra a pozlacené, neboť zlato, královský kov, odzná-
ves nadpřirozeného, nebeského řádu a připomíná královskou moc Kristovu, jakož i nebeskou moudrost a lásku jeho, s kterou se obětuje za nás na oltáři.

Než při této příležitosti třeba si těž zodpověděti otázku, proč Kristus Pán ustanovil, aby se užívalo k nejsv. oběti chleba a vína. Na to odpovídá sv. Tomáš Aqu. (III. q. 74 a 1.), že rozumně jest tak ustanoveno: z těchto důvodů: **Nejprve** vzhledem k přijímání této svátosti, což jest požívání; jako totiž vody se užívá ke křtu, aby se naznačilo duchovní obmytí, ježto tělesně umývání děje se všeobecně vodou, tak chléb a víno, jimiž obyčejně lidé se živí, berou se k této svátosti k potřebě duchovního požívání. **Po druhé** vzhledem k umučení Páně, při němž krev byla oddělena od těla; a proto v této svátosti, jež jest památkou umučení Páně, zvlášť bere se chléb, jako svátost těla, a víno jako svátost krve. **Po třetí** vzhledem k účinku, uvažujeme-li jej v každém přijímajícím, ježto, jak dí sv. Ambrož, tato svátost prospívá k ochraně duše i těla, a proto tělo Kristovo pod způsobou chleba pro spásu těla, krev pak pod způsobou vína pro spásu duše se obětuje.

Přidejme tu, co též sv. Tomáš dí jinde (III, 79, 1). Podává se nám ve způsobě pokrmu. A proto veškerý účinek, který pokrm a nápoj hmotný působí vzhledem k životu tělesnému, že totiž jej zachovává, rozmnožuje, obnovuje a lahodí jemu, toto vše činí tato svátost vzhledem k životu duchovnímu.

K tomu připojuji krásnou úvahu, kterou cituje Kupka (str. 360). Pod způsobami chleba a vína skrývá se tělo, které pro nás krutými ranami bylo ubito; tělo, které chněm muk a palčivých bolestí stalo se za nás obětí smírnou. Proto svatý Bonaventura dí krásně: Vhodně byl vyvolen chléb za dar obětní, chléb, který se připravuje ze zrn, ranami cepů z klasů dobytých a teprv, když v peci ohnivé pobyl, může býti požíván. A víno, jak i to vhodně jest zvoleno! Aby náležitě dozrálo a pak chutným, posilujícím a srdce obveselujícím nápojem bylo, musí palčivými paprsky slunečními po dlouhý čas hráno býti a když dozrálo, musí lisem tlačeno býti, by hrozny tekutinu svou vydaly. A podobně dalo se i s Ježíšem. Za palčivého vedra slunečního ubíral se ulicemi Jerusalemskými na horu Kalvarskou; hned za jitra při bičování byl jako pod lisem, jenž z něho krev jeho svatou dobýval; byl jako pod lisem, když zboden na rukou a nohou na kříži pněl, krev svou neustále prolévaje! byl jako pod lisem, když zbodnut kopím setníkovým z boku svého poslední krůpěje krve vydal. Tyto úvahy maje na mysli zbožný del Ponte, dí: »Ó Ježíši nejsladší! jenž jsi tělo své ráčil ukrýti v podobě chleba, prve mletého, a krev svou v podobě vína, nohama šlapaného a lisem tlačného, než hle! ó Pane můj, já hotov jsem podrobiti se všelikým nátiskům, by bych měl všelijak pokorěn a pcvržen, ba i nechama šlapán býti, jenom abych si zachoval lásku tvou a jednotu i svrchnost s bratry svými, bys i ty, můj Bože, ráčil se dle své svrchované milosti spojití se mnou, a toto spojení udržeti až v blažencu věčnost.«

Po čtvrté vzhledem k účinku pro celou církev, jež se skládá z rozmanitých věřících: jako chléb vyrábí se z rozmanitých zrn a víno vytéká z rozmanitých hroznů, tak »mnozí jedno tělo jsme« (1 Kor. 10), kteří účastenství máme na jednom chlebě. Toto krásně se osvědčovalo na prvních křesťanech: Množství věřících pak byli jedno srdce a jedna duše, neboť denně jednomyslně trvali na lámání chleba s radostí a prostotou srdce (Sk. ap. 2, 46). Chleba k nejsv. oběti může se jen užívatí **pšeničného**, ježto Kri-

stus Pán ho též užil a chléb pšeničný a mouka pšeničná jest vlastně nejobecnější pokrm, takže jiná mouka jest jen více z nedostatku této zavedena. Též pšeničná mouka obsahuje v sobě hotové součástky krve, proto jest výborným pokrmem. Ano více látky poskytuje, nežli maso, protože ještě k dýchání potřebných látek podává. Proto o pouhém chlebě lehčeji se člověk uživí, nežli o pouhém mase bez příkrmů.

V latinské církvi pak užívá se chleba **nekvašeného**, v řecké **kvašeného**. Svatý Řehoř*) dí o tom: Římská církev obětuje chléb nekvašený, protože Pán přijal tělo bez jakéhokoliv smíšení, leč řecká církev obětuje chléb kvašený, protože Slovo Otcovo odělo se tělem, jako kvas mísí se s moukou. Ale rozumnější jest užívatí chleba nekvašeného, **předně** pro ustanovení Kristovo, jenž tuto svátost ustanovil v první den přesnic (Mat. 26 a Mar. 14 a Luk. 22), kdy nemělo nic kvašeného býti v domech židovských; **po druhé** ježto chléb vlastně jest případnější svátosti **těla** Kristova, jež bez porušení jest počato, více nežli jeho svatému **božství**; **po třetí** jelikož to více odpovídá upřímnosti a čistotě věřících, jaké se vyžaduje k přijímání této svátosti, dle onoho 1 Kor. 5: Beránek náš jest obětován Kristus, proto slavme hody nikoli s kvasem starým, ani s kvasem špatností a nešlechtností, nýbrž s přesnicemi upřímnosti a pravdy. 1 (Kor. 5, 7.—8.) To tedy více nás vybízí, abychom přistupovali k této svátosti jen s čistým srdcem.

Co se týče formy hostie budiž ještě poznamenáno že má býti okrouhlá, neboť kruh připomíná toho, jemuž celá zeměkoule náleží, jenž nemá začátku ani konce, bílá, protože k nejčistší oběti jest určena, má na ní býti vtisknút obraz Ukřižovaného, nebo dobrého pastýře, nebo Beránka, nebo nejsv. Jméno.

Obraz tudíž představuje toho, jenž po proměně bude tu přítomen.

Něžná úcta a láska k nejsv. Svátosti přiměla mnohé vznešené osoby, jako na př. sv. Václava, aby vlastnoručně připravoval chléb a víno k nejsv. oběti. V klášteře benediktinském Clugny byla pšenice za zpěvů žalmů seta do půdy, taktéž při sklizení pěny žalmy, pak vymláčená zrna jednotlivě vybírána, důkladně vyprána a ve zvláštním pytlí od jednoho z bezúhonných bratří do mlýna nesena. Tam nejdříve oba kameny umyty, se všech stran bílými rouchy ověšeny. Tento bratr oblékl se v bílý šat a zahalil si hlavu bílou rouškou, aby jen oči se nezahalily, a mlel mouku. Pak bylo umyto síto a mouka přepodsívána. Z mouky hostie připravovati směl jen ředitel kostela, dva mniši a nově vstoupilý bratr, kteří čistě se umyše, bílý oblek na se vzavše, pomocí posvěcených želez hostie pekli.

Kéž by i nyní ti, kdož připravují chléb a víno k nejsv. oběti, konali to s největší úctou, zbožností, pozorností a péčí!

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování:

M. Š. z L. 4. září 1920 upadla do velmi těžké nemoci, takže lékaři nedávali žádné naděje na uzdravení. Dr. J. R. v nemocnici v H. řekl: Mám 65 let a přes 30 let jsem lékařem, a takových případů, jako je tento, měl jsem posud jenom dva a žádný se nezdařil. Dr. H. ve V. M. řekl: Není jí žádné pomoci. V tomto beznadějném stavu jsem kolísala čtyry týdny mezi životem a smrtí, ale při tom jsem vroucně prosila božské Srdce Páně, P. Marii Svatohost. a sv. Filomery za uzdravení. Slibila jsem, že to uveřejním, budu-li zachráněna. Činím tak dnes 21. září 1921.

Čtenářka Hlasů ze Slovácka přišla poděkovat 8. září za pomoc v mnohých pronásledováních.

10. července přišla poděkovat A. B. z M. za uzdravení z těžké nemoci, 23. července čtenářka Hlasů za navrácení bratra ze zajetí zdravého.

V sakristii napsány ještě tyto díky: 21. srpna 1921: Dosáhnuvši vyslyšení pro seб svých za duchovní obnovení svého otce a matky pozemské, v jejichž duších velebný trojkvitek víry, naděje a lásky usychal, poněvadž již dlouho — přes 22 let — nebyl zaléván vodou milosti Boží, prýšící ve svátosti pokání a u stolu Páně, nejvroucnější

*) Sv. Tomáš III, 74, 4.

díky Otci nejdobrotivějšímu a nejlaskavější Matičce nebeské, Marii Panně Svatohost. vzdává její nejposlednější dítě J. M.

Nejvroucnější díky Matce Boží Svatoh. sv. Antonínu, sv. Janu Nep. za zpomožení sirotku, nešťastné to ženě, z hrozného trápení k učitelskému místu. Vyznávám tu před celým světem, že mi tito zázračně pomohli. Učitelka ručních prací z Hl.

B. Srdci Páně, P. M. Svatoh., sv. Antonínu děkuje za vyslyšení prosby a uzdravení plicní choroby, která trvala delší dobu, čtenářka Hlasů z Újezdce u Přerova; čtenářka Hlasů z Oseka děkuje P. Marii a sv. Ant. za obdrženu milost; jiná poutnice z Přerovska děkuje jim za vyslyšení, kde všechna lidská pomoc byla marna. Jiná děkuje P. Marii, Srdci Páně, sv. Florianu za ochránění obytného stavení od ohně. K. A. V. děkuje za uzdravení dítěte, F. O. z P. za uzdravení pravé ruky, jiný za uzdravení a věnuje 20 K na křížovou cestu, jiná z Kroměříže za vyslyšení prosby a věnuje ku cti sv. Antonína 100 K, jiná děkuje B. S. P., P. M., sv. Josefu za uzdravení, nejm. z Rovenska taktéž za uzdravení, jiná z farnosti kralické B. S. P., P. M., sv. Josefu, sv. Antonínu za uzdravení. Tato poděkování jsou vysvána z knihy ze sakristije.

V americkém »Katolíku« 6. září 1921 děkuje rodačka z Kralup u Velvar, která nyní bydlí v Chicagu, za zprávy, jež posílají do Katolíka její rodáci z Čech, a píše dále: Dostali jsme dopis od švakrové z Volenic. Byla na jedné československé sektářské svadbě a psala nám, že se napřed snoubenci najedli a pak šli k zpovědi a k přijímání a to se mé švakrové nelíbilo. Ona je dobrou, uvědomělou katoličkou a psala nám, že má být Tělo Páně prvním pokrmem. Jak rádi vzpomínáme na poutní místa v Čechách! Jak mně je ale velice líto, že jsem nebyla na sv. Hostýně! Tam to musí být krásné! Dopřeje-li nám Pán Bůh zdraví a budeme konati cestu do Evropy, tak se pojedeme také potěšit na sv. Hostýn na Moravu, kde byli také naši první věrověstci sv. Cyril a Methoděj. Moc ráda o tom slyším, ač jsem tam ještě nebyla. Nejráději bychom letěli příští rok s tím Orlem-Sokolem. Jelikož po přečtení posílám také našim přátelům do Čech noviny, proto ať přijmou od nás všichni známí a přátelé a můj staříčký 81 roků starý otec také mnoho pozdravů a každodenních vzpomínek. S pozdravem na všechny čtoucí Růžena Hudeček.

Poutí: 6. září dopoledne Ferd. Ježek, farář z Bohumína, s mariánskou družinou; 6. září odpo. průvod z Nemšové a z Hor. Srní (přes 300) s 12 hudebníky; vítal je P. Vavř. Gramantik T. J. z Trnavy; brzy za nimi přišli z Teplé, které vítal P. K. Stašík, redempt. z Červenky; 7. září o 8. hod. ráno ze Starého Města u Uh. Hradiště, kteří vyšli z domu o 8. hod. a nocovali v Jankovicích. Odpoledne 7. září:

Břeclava, Blatnice (300) s kaplanem Janem Václavkem a s hudbou, Tvarožná Lhota, Hroznová Lhota, Ostrá Lhota, Nová Lhota (200) s hudbou, Ostroh, Velká, Znorovy s ozdobenou sochou P. Marie, Boršice u Uh. Brodu, Nová Ves, Veselí, Hluk s kaplanem Janem Machátým, Ořechové s kapl. Jos. Bergrem, Lípov, Žeraviny, Kněždub, Kuželov, Napajedla s kapl. Janem Juráčkem, Horní Moštěnice s kapl. J. Sigmundem, Velký Újezd (250) u Olomouce s kapl. Frant. Staškem a s hudbou, Bílovice s kapl. Frant. Janýškou, Lovčice, Brumovice a Šardice. Tito vyšli v neděli a byli na Velehradě a ve Štíplě. Pomáhali P. K. Stašík a P. K. Bumbalá z Červenky. 9. září: Vysoké Pole, Cíchov (60), Drnovice. 10. září: Valašské Klobouky (450) s kapl. Robertem Bartošem, Vlčnov a pouť sdružené Omladiny a Orla okrsku morkovsko-zdouneckého, o níž napsal »Pozorovatel« 15. září: »Ku konci letní sezony, po vyčerpávající práci veřejné, spojené s každonedělními výlety a veřejným cvičením uspořádali činitelé orelského okrsku morkovského společnou pouť k Matce Boží na sv. Hostýn ve dnech 10. a 11. září. A třebaš přípravy byly podniknuty až v poslední chvíli a mnozí již dříve vykonali pouť, přece účast byla imposantní. 600 účastníků se sešlo, z nichž dobré dvě třetiny tvořila naše organizovaná mládež s odznaky za vedení 3 kněží: P. Jaška z Morkovic (okrskového jednatele), P. Bentsche ze Zdounek (protektora Omladin) a P. Bednaříka ze Zborovic (pořadatele pouti). Mohutným dojmem působil poutní průvod náš cestou přes Bystřici, zejména imponoval veliký počet mužů. Na posvátném místě u Matky Boží přes veliký nával jiných poutníků každý vykonal svou pobožnost a všichni v neděli účastnili se manifestačního projevu pod širým nebem, při němž zdůrazněny cíle naší katolické mládeže a spravedlivé právo na život katolíků v republice. Z manifestační pouti zaslán projev oddanosti katolické mládeže okrsku morkovského milovanému metropolitovi dru Antonínovi Stojanovi. Svým projevem ukázala naše katolická mládež, že si váží svého náboženského přesvědčení a zůstane věrna víře po otcích zděděné a zároveň celý kraj morkovsko-zdounecký ve velké většině zůstává katolický i přes všechnu agitaci církevníků. Pořadatelstvo pouti pokládá za povinnost poděkovati zvláště p. přednostovi stanice ve Zborovicích a ve Zdoukách za ochotu, s jakou vyšli účastníkům zvláštního vlaku našeho vstříc, jakož i všem, kdož se o zdar pouti zasloužili. — Nuže, milá mládeži katolická, příštího roku ve větším počtu na společnou pouť k Matce Boží Svatohostýnské. Zdař Bůh!« — 14. září na Pozdvižení sv. Kříže: Chomíř (200) s kapl. Janem Sigmundem s druž. a s hudbou, Žopy (300) s kapl. Jos. Páleníkem, s druž. a s hudbou. V sobotu 17. září manifestační pouť kato-

lické mládeže Orla a Omladiny z Kroměřížska k níž tentýž »Pozorovatel« 15. září těmito slovy povzbuzoval: »Na ukončení našich slavností a zájezdů o prázdninách vykoná naše mládež děkovnou a maniřestační pouť ku své drahé matiřce Svatoňcstýnské jako roku loňského. Půjdeme jí poďěkovat za její pomoc a přispění v naší obrodné práci národné jak v městě tak i na venkově. Vždyť šiky našq rostou mērcu netušenou a mládež naše chápe víc a více svoje veliké poslání. Mládež naše prohlubuje se nábožensky a vychovává se nynějším bojem v pevné, ocelové charaktery, jichž právě v dnešní době tolik jest zapotřebí a po nichž všechny jiné strany v národě marně volají. Půjdeme maniřestovati za tu velikou myřlenku, že katořická mládež náleží dnes pouze a jen do katolických spolků, jimiž jsouc vedena kupí se důvěryplně kol vítězné ochránkyně Moravy na posvátném Hostýně. Nuž, mládeži naše! Naše chlubo a pýcho, naše naděje! Súčasni se v plném počtu ze všech skupin i jeđnot této své velkolepé pouti ku milované matiřce Svatoňcstýnské! Vyjdeme v sobotu dne 17. září o 13.30 hod. (1.30) z Kroměříže a vrátíme se v neděli o 17.30 (5.30) odpoledne. Na shlédanou v sobotu! Protektor. — V sobotu 17. září přivedli Frant. Mikulka, kaplan z Kroměříže, Evžen Dlouhý, kaplan v Břestě a Pavel Hanák, kaplan v Těšňovicích Omladinu a Orla z Kroměřížska a v neděli ráno měli slavnou mši sv. s assistencí a o 9. hod. akademii ve verandě v hostinci. Mládeže bylo několik set. V neděli 24. září bylo na 800 poutníků a vypo-máhal P. Vilfrid Kalinský, salvatorián z Val. Meziřičí; P. Rozkošný byl pod kopcem ve Slavkově, kde se světil pomník padlých vojínů, většinou to jeho bývalých žáků. Pomník postavil z příspěvků čtenářský spolek »Hostýn« na popud tamnějšiho nadučitele, pokladníka to spolkového. Světil se také zvoněk pro kapli, a po svěcení a po kázání kapl. Jana Sigmunda měl kons. rada Leop. Zatloukal, farář v Bílavsku, slavnou mši sv. s assistencí. 28. září na sv. Václava byla o 9. hod. zpívaná mše sv. a po ní sloužil Karel Doležel, farář v Polkovicích, jenž přivedl Jednotu křesťanských žen a matek, tichou mši sv. Týž den přišlo 10 odvedených nových vojínů k sv. svátostem.

Početni úkol. Když 8. září po ranní mši sv. většina průvodů se rozloučila s P. Marií a opustila Sv. Hostýn, napadla mě otázka, jejíž zodpovědění mne stálo dosti počítání a kterou jsem přece úplně nerozluštil; ostatně, kdyby některý čtenář ji chtěl dopočítati, ať tak učiní. Ta otázka byla: Kolik kroků bylo učiněno 7. září na Sv. Hostýn? Není-li pravda, je to otázka všetečná. Z Hostýna do Otrokovic, kde mnozí poutníci přenocují, je dle vojenské mapy, přímá vzdálenost, 30.000 kroků; z Otrokovic do Nové Vsi 30.500 kroků, z

Nové Vsi do Blatnice 7 km, t. j. přes 9000 kroků; tedy z Hostýna do Blatnice 70.000 kroků; 300 poutníků z Velké Blatnice tedy učiní 21 milionů kroků, a zpáteční cesta opět: tedy přes 40 milionů kroků jeden průvod.

Z Nové Lhoty je 58 km, t. j. na 80.000 kroků; 200 poutníků i se zpáteční cestou 32 milionů kroků; A kdo chce ať si sám dopočítá úkol: ať si ku př. počítá průvod o 75 poutnících s průměrnou vzdáleností 70.000 kroků z těchto osad: ze Strážnice, z Tvarožné, Hroznové, Ostrožské Lhoty, z Ostrohu, z Velké, ze Znorov, z Veselí, z Kněždubu, z Kuželova, z Bílovic. Z Lysé na Hostýn je 50 km, z Teplé od Trenčína 65 km, a cestu konalo od Teplé na 350 poutníků. Jeden krok je 0.758 m; to si čtenáři mohou tedy dopočítati. Z V. Újezda na Hostýn je 37.000 kroků. Vidíme, že to jde do mnoha set milionů. Co lidé nedovedou zpočítati, jistě P. Maria dobře ví, neboť je to všechno z lásky k ní konáno. Maně si vzpomínáme na sv. Františka Assiského. Když se jedenkrát modlil a jsa špatně oblečen zimou se celý třásl, vysmíval se mu jeho vlastní bratr, jenž právě se ubíral vedle něho s kamarády, a tázal se ho, zda by mu neprodal několik kapek potu? Radostí se usmívaje, pravil sv. František: »Pánové, neprodám potu lidem, prodám jej mnohem dráže Pánu Bohu.« Tak také poutníci všecky námahy, kroky, nepohodu, horko, pot, žízeň obětují P. Marii. Jak velké to pokání! A pouti ze Slovacka se konají již od r. 1879, kdy Frant. Koželuha, kaplan z Polešovic je v časopisech svolával. Trvají tedy přes 40 let! Kdo ty kroky všecky spočítá? A kolik písní se vyzpívá? Před několika lety jsem se tázal ve válečnou pouť staršího bratra ze Strání: Když jdete tak daleko, zpíváte pořád stejné písně, neb máte jich více? On s jakousi podrážděností odpověděl: »A což, velebný pane, když má vlak daleko jeti, nenachystá si uhlí na cestu?« Zajímavé to přirovnání: čím je uhlí pro vlak, tím je píseň pro poutníky.

Letos jsem se tázal Blatnických, kteří přišli s hudbou, co platili hudebníkům? »200 K«, byla odpověď. »Každému zvlášť?« »Ne, všem dohromady.« »Proč tak málo?« »Víte, my máme u nás hodného varhaníka, ten naučil chlapce hráti, a oni sami se přihlásili, že půjdou zdarma. Ale přece jim něcc dáme.«

Posud tedy na Slovacku je smýřlení, které Kuřina Blatnický proslovil v básni: »Jen na Hostýn«:

Jen na Hostýn, jen na Hostýn
Mátere Boží ukrýt se v stín,
Dnes cos tam volá, táhne tam!
Ch rád tu horu, rád ji mám.

Počasí v září. Pršelo 4. září (10 mm), 11. září (10 mm), 12. září (12 mm), 26. září (2 mm). Dohromady 34.6 mm; průměrná teplota 12°. 18. a 20. září skoro ráno byly 4° dle prý byly mrazy. Na začátku měsíce svítilo slunce, v neděli 4. září v noci pršelo, 5. září střídavě zamračeno, 6. září bylo viděti zemskou nemocnici v Olomouci, Sněžníky na severní Moravě, Vyškov, zámek račický a slunce zapadalo právě za jedlí u Protivanova. O 6. hod. 40 min. večer letěl meteor směrem k Holešovu. 8. září slunce, 9. září střídavě zamračeno, 10. září slunce, 11. září zamračeno, v noci i 12. září déšť, večer 12. září se blýskalo, 13. září střídavě zamračeno, 14. září zamračeno a poprchávalo, 15. září dole mlha jako šircká řeka, slunce, 16. září slunce, odpoledne tmavé mraky od západu, 17. září slunce, 18. září zamračeno, bylo viděti Praděd, Sněžníky a vysočinu drahanskou, 19.—21. září slunce, 22. září se mračilo, 23. a 24. září ráno mlha na rovině, potom slunce, 25. a 26. září střídavě zamračeno, potom slunce. Ku konci měsíce ráno na rovině býval řídký tmavý kouř, večer šedý, který se zvláště usazoval v dolínách z ohňů na polích, kde lidé kopali zemáky.

Na Hostýn.

V minulém čísle jsme se zmínili, že dp. Fr. Kocšák, katech. z Karlína, napsal do Čecha feuilleton dne 23. srpna 1921: Na Hostýn. Pro jeho zajímavost zde jej otiskujeme:

Dva svátky srpnové byly dny sjezdů, výletů, ale i dny poutí. Na Moravě toho dne konáno několik sjezdů Sokolstva. Byl sjezd v Novém Jičíně, v Kyjově u Bzence, v Přerově a snad i jinde. Zbožný náš moravský lid měl nejen veliký sjezd Mariánských družin v Brně, ale i v četných zástupcích, hojněji než lcní vydal se na pouť na milý jemu sv. Hostýnek, na němž dne 15. srpna o svátku Mariánském byla návštěva veliká.

Nedalo vám a když vykonali jste pouť a druhou již svou letošní návštěvu Velehradu, vydali jste se na pouť na Hostýn, kde »Máti Boží divy tvoří«, na 732 m. vysokou horu na severozápadním výběžku moravských Karpat.

Za časného jitra opustili jste Uherské Hradiště město, kde na nádraží jsou ještě pozadu, vždyť dne 15. ráno vydávali jízdenky s datem 14. VIII. a proto také nijak vás nepřekvapilo, že dali vám česko-německou jízdenku: Uherské Hradiště město — Bystřice pod Hostýnem.

Po hodinové jízdě dojel vlak do Hulína, kde třeba přesezení do vlaku Kojetín-Těšín. Vlak, který tu již čekal, byl přeplněn cestujícími z Kojetína a Kroměříže, ale i těmi, kteří přijeli od Olomouce a Přerova. A byli tu účastníci sjezdu sokolského, kteří zabrali vozy třetí třídy — i do druhé byli

puštěni průvodcím a pro poutníky nezbylo než, aby našli do několika připravených vozů dobytých! — V naší republice je rovnost; pro katolíky je všechno dobré a proto zjev ten nepřekvapuje!

Dostali jste přece místečko ve voze III. třídy, na chodbě u okna, kde jakási Sokolka ohrnovala nos na zástupy poutníků a toužila po tom, aby už byli venku. Po odchodu neomalého Sokola, jedoucího do Holešova, který začal dělati vtipy na poutníky a »Panenku Marii«, ale byl odbyt, dovidáte se, že jede vlakem vzácný poutník, nejsp. arcibiskup dr. Ant. C. Stojan.

V Hlinsku vystupují již někteří poutníci, aby odtud vystoupili na památnou horu. Vlak o 7. hod. ranní zastavuje v Bystřici pod Hostýnem a zástupy poutníků i — výletníků, vystupují a plní na okamžik malé nádraží. Málo jich jde do Bystřice; jedni dávají se hned za nádražím přímo po lni cestou k posvátnému vrchu, jiní jdou cestou podél tratí, aby se dostali na cestu z města na Hostýn. Pozorujete hrnoucí se k hoře zástupy a následujete druhých pěšinou ke hřbitovu a vzhůru. Na cestě od města již viděti poutní vrch. Krámky s cukrovím, obrázky, ovocem, sodovkou a jinými nápoji, střídají se po obou stranách cesty a mezi nimi žebráci, jedni tiše ruce o almužnu natahující, jiní vykřikující zpíavým hlasem. Jeden sedí, druhý klečí, jiný stojí a soucit poutníků, kteří jsou velmi štědrí, vzbuzuje. A do toho mísí se zvuky malých kolovrátků, rozladěných flašinetů a pokrok doby — i starých, obehnaných gramofonů. Slyšíte tu nábožné písně i světské a z jednoho gramofonu »line se« pražská »Točte se pardalové...«!

Ale již se cesta dělí, v levo odbočuje nová cesta, která v oblouku pohodlněji vystupuje k vrcholu a kterou většina poutníků dále kráčí. Dáváte se přímo a za hostincem Tábořského jste překvapeni lomem na úpatí hory. Sem až dojíždí většina povozů a zastavuje se. V lomě, již dosti rozsáhlém, láme se pěkný kámen na šterk, ale i na krychle dlažební. Podél lomu kamenitá cesta vede přímo do vrchu.

Stoupáte a znovu vám poutníci s nadšením a radostí sdělují, že nejdůst. p. arcibiskup jde také na Hostýn, že koná cestu pěšky po druhé cestě. A sotva dostoupíte na křižovatku, hle, procesí s hudbou a »panáčkem« čeká tu na milého všem arcipastýře, který po malé chvilce v taláru a kabátě přichází, radostně pozdravován a za procesím zatím se seřadivším a zanotovavším píseň mariánskou, ubírá se výše.

Dáváte se dále po zákrutech přímo k vodní kapli, u níž zástupy poutníků. Cestou spěchá dolů vstříc nejd. p. arcibiskupovi p. Jašek, ale byv upozorněn, že ten jde delší cestou, vrací se a spěchá lesem mu naproti. Prodíráte se zástupy u vodní kaple a po schodech vystupujete k vrcholu Hostýna, jehož kostel zahalen mraky, z

nichž vyznačuje mosaikový krásný, veliký obraz Matky Boží sv.-hostýnské nad vchodem do kostela a pod ním kyne na uvítancu, krásná socha Božského Srdce Páně, postavená uprostřed horního schodiště.

Na Hostýně rozruch! Zpráva, že nejdůstojnější p. arcibiskup přichází, roznesla se rychle po celém Hostýně a lid táže se: »Kde jde?« Vychází P. Stryhal T. J., rektor domu na Hostýně, s jiným ještě knězem a jdou vstříc po cestě pod kostelem nejd. p. arcibiskupovi. Lid staví se, procesí vycházejí naproti a již z lesa vystupuje milá postava vznešeného arcipastýře. Uvítán — veden do kostela — odchází do kláštera k odpočinku, aby po kázání měl o 10. hod. pontifikální mši svatou.

Prodrali jste se do sakristie a připravili ke mši sv., kterou jste po 9. hod. sloužili u oltáře Panny Marie Lurdské. Kostel byl poutníky přeplněn, a třeba jste se přede mší sv. oblékli do suchého prádla, po mši sv. jste zase propoceni. Byla též u velkého oltáře mše sv., ale po ní jen málo poutníků vyšlo, ostatní čekali na kázání a na mši sv. nejd. p. arcibiskupa. Aby poutníci, kteří se do kostela nevešli, zadost mohli učiniti své křesťanské povinnosti, byly mše sv. v kapli Sarkandrovce i v druhé kapli kulaté tak zvané, kde bylo i kázání.

Zástupy venku procházejí od jedné kapličky křížové cesty ke druhé kapličce, ti se modlí, jiní si vypravují, někteří odpočívají na trávníku. Poutníci nakupují v krámcích obrázky, pohlednice, svíčky obětí a jiné věci z vosku, pro děti hračky a cukrové růžence (cukrové kuličky na šňůrce navěšené), i pro sebe pravé růžence a památky. Jiní pojídají »močené okurky«, a z demova přinesené potraviny. V hotelu plno, není místečka, hostinský personál nestačí v obsluhování a na hotelu umístěná poštovní schránka nestačí, o 10. hod. již jest přeplněna, tak že pohlednice z ní padají a nových není kam dát. Je velká jako pražské schránky a plná, má tu pošta krásný užitek.

Nelze popisovat vše, nával do chrámu, radost poutníků, zvěcnost při průvodu s Nejsv. Svátostí; ani překrásný rozhled s vrcholu hory do krásných, bohatých krajín požehnané Hané. Mraky sice se valí, ale chvílemi se protrhnou a vidět malé dědiny i města Bystřici, Holešov, Přerov, Kroměříž, Prostějov a až Olomouc. Slunko zazáří, osvítlí krajinu, která tu dole jak na dlani leží před vašimi očima. Duše vaše plní se nadšením a díky vzdává Všemohoucímu — který vše tak moudře a krásně uspořádal.

Je po poledni, a opouštíte, plni nadšení se všim, sv. Hostýn. Sestupujete po schodech, k vodní kapli a počkáte, až vám pomalu nateče do pohárku »voda studená jak led, které můžete se napítí, a nic vám

nebude.« U kaple je stále živo, jedni pijí, jiní se omývají, druzí odpočívají, a druzí naplňují lahve a baňky, aby donesli domů vody sv. hostýnské. Spěcháte dolů do Bystřice. Žebrační prosí, ale jsou i nespokojeni. Jde několik poutníků kolem žebravé babky a minou ji bez obdarování a babka vykřikuje: »Šak mají hluchý týdeň!«

Deštík vás zkroutil důkladně před Bystřicí a i v Bystřici. Docházejí za vámi procesí s hudbou i bez hudby zpívající a knědraží neb pěšky domů pospíchající. Na nádraží davy již očekávají vlak. Sotva přijel, lid hrne se do vozů, jedni druhým pomáhají, ti, kteří dostali se do vozu, vytahují své známé i cny, veselé scény, hluk, ruch a šum k nepopsání. To u vlaku odpoledního, což teprve u večerního! Však byla letos návštěva poutníků na Hostýně veliká, značně prý stoupla proti roku loňskému. Vždyť je tam tak krásně, tak velebně, tam povznášejí se duše k Matce Boží a jejímu Synu.

Kněžských exercicií na sv. Hostýně od 1. do 5. srpnaúčastnili se tito vdpp.: Dr. Petr Bartošík, profesor v Jevíčku. B. Brablec, farář v Janovicích u Bašky na Slovesku. Ant. Čulík, katecheta v Michli u Prahy. Josef Handlíř, koop. v Žarošicích. Innocenc Haňka, koop. v Náměšti n. Osl. Dr. Pavel Hodonský, prof. v Růžomberku. Frant. Hronek, farář v Kostelci u Holešova. Aug. Chmelař, farář v Loukově. Ant. Chudík, farář v Domaželicích. A. Jemelka, koop. v Laškově. Jaroslav Isák, kooperátor v Lipniku n. B. Fr. Krčma, koop. v Banově. Josef Kuba, katecheta v Místku. Fr. Machač, kapl. v Rychnově n. Kn. Dr. A. Mikán, farář v Čes. Libhávách. Robert Pardubický, farář v Dětmarovicích. František Pokorný, farář v Popicích. Ant. Rosenberg, farář v Bratelsbrunnu. Fr. Rudolf, farář ve Vejvanovicích. Alois Řezníček, koop. v Klimkovicích. Gustav Stok, profesor v Bratislavě. Emil Svoboda, farář v Bavorech u Mikulova. Alois Štouráč, administrátor v Lanžhotu. Jos. Vachek, katecheta v Novém Strašecí. Matouš Vavřínek, kaplan v Kostelci na Hané.

—————
Zasláno.

Není tu víry! (prof. Denis) Brožurky č. 3. a 4. od dra Fr. Xav. Nováka už vyšly nákladem deníku »Našince« v Olomouci. Bez další objednávky bude každému čísla 3. a 4. tolik vyexpedováno mnoho-li si čís. 1. a 2. těchto brožur ponechal a eventuelně přibjednal.

Račte si ihned objednat u administrace »Našince« v Olomouci.

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID

S povolením nejd. kníž.-arcib. konsistoře v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 K. v Americe 3-5 dol. Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loretanské (báseň), str. 177. — H. V. — M. J.: Přednáška P. Matouše pro horlitelky, str. 177. — Zpráva o pouti Svatohostýnské. Se-stavil Ant. Cyril Stojan přiborský, str. 180. — P. Konrád M. Kubeš T. J.: Zdrávas! str. 181. — Obrázek: Chrám Svatohostýnský od jihu v zimě, str. 183. — Lahyrt: Mše sv. (Liturgický výklad), str. 183. — Die P. Meschlera T. J. — P. Fr. Videnský T. J.: Život P. Marie, str. 186. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 188. —

Našim ctěným a milým odběratelům a čtenářům.

Končíme ročník 17. Hlasů Svatohostýnských. Nutností byli jsme dohnáni k tomu, abychom zvýšili předplatné a to z 5 K na 12 K, ovšem že jsme i zdvojnásobili počet čísel časopisu našeho. Zráželi nás někteří od toho, že lidé tolik neobětují na náboženský katolický tisk, a radili, abychom vydávali jej dále vždy jen za dva měsíce číslo. Než **spoléhajíc na lásku našich odběratelů k Panně Marii Svatohostýnské** přece jsme se odhodlali ke kroku tomu. A nesklamali jsme se v naději své. Jen něco málo odběratelů přestalo list cdebírat. Díky a chvála za to všem odběratelům! Panna Maria Svatohostýnská má necdolatelné kouzlo, jež táhne k sobě tisíce a opět tisíce věřících a protože nelze každému často vystoupiti na posvátný náš chlum, rád přijímá posla Svatohostýnského, tento náš časopis, jenž hledí od svého založení k tomu, aby zveleben byl sv. Hostýn a úcta Matky Boží v lidu našem a z tcho aby řinul balsám útěchy do srdcí lidských i nadšené probuzení katolického uvědomění, kterým by uspíšena byla chvíle, kdy se budou příznivě řešiti otázky sahající do života časného i věčného v našem národě.

Předplatné na příští rok už nezvyšujeme, ale zůstává nezměněné i pro budoucí rok, **totiž 12 K ročně**. Jen pro Ameriku nutno zvýšiti předplatné na 1 Dollar, poněvadž poštovné bude ještě zvýšeno a třeba pevnějšího zabalení každého čísla do Ameriky poslaného, aby se předešlo stížnostem v té příčině z Ameriky přicházejícím. Ale jest potřebí, aby ctitelé Matičky Boží Svatohostýnské nás podporovali. Prosíme tedy **všechny, aby se přičinili, by se zdvojnásobil počet odběratelův a čtenářů Hlasů Svatohostýnských** a tím i ctitelů Matky Boží vítězně na Sv. Hostýně!

Přejeme všem odběratelům, čtenářům a širitelům našeho časopisu, aby jim krcunovaná Královna Svatohostýnská hojně žehnala k vánocům i k novému roku.

REDAKCE.

Pořádek služeb Božích na Sv. Hostýně v zimě. Od svátku Všech Svatých až do IV. neděle po Velikonoci jest na Sv. Hostýně tak zvaný zimní pořádek. Jelikož však IV. neděle po Velikonoci příštího roku připadne až do polovice května, kdy už více poutníci sem přicházejí, bude třeba zkrátiti zimní pořádek, což později bude ohlášeno. Po celou zimní dobu jest v neděli a ve svátek ráno mše sv. v 8 hod., po ní kázání a po kázání opět mše sv. se sv. požehnáním. Večer v 7 hod. (čili v 19 h.) litanie a sv. požehnání. Na Hod Boží vánoční zpovídá se od 3 hod. ráno. Jitřní slavná zpívaná mše sv. bude v 5 hod. a budou při ní i hudebníci doprovázeti zpěv a hudbu varhan.

Ve všední dny jest mše sv. ráno v 7 h. Večer v 7 hod. (19) litanie a sv. požehnání.

Oprava. Laskavý čtenář necht si cpravi v článku minulého čísla: »Druhé návštěva důst. P. Matouše v Orleáně« na straně 163.

řádek 37, místo »k odstranění rodin« má státi »k odkřesťanění rodin«.

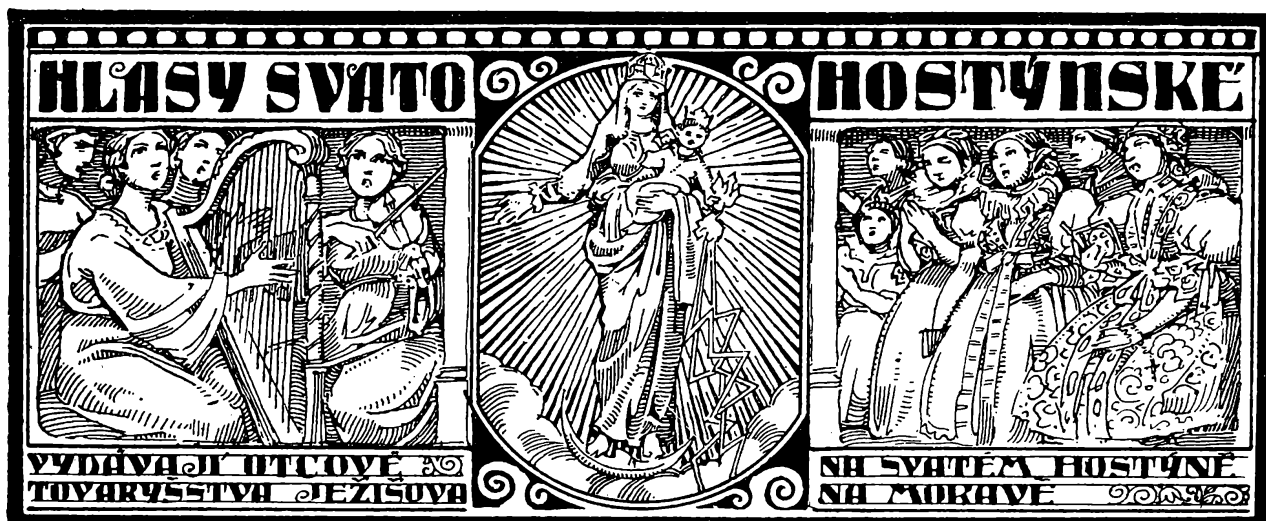
Příjezd a odjezd vlaků v Bystřici p. H. v zimním období 1921 a 1922.

Příjezd od Hulína a odjezd k Val. Meziříčí: 6.46, 10.25, 14.53 (2.53), 18.37 (6.37), 21.23 (9.23).

Příjezd od Val. Meziříčí a odjezd k Hulínu: 6.00, 11.22, 16.14 (4.14), 18.39 (6.39), 23.02 (11.02).

Exercicie sv. Ignáce, doslovný překlad z původního španělského textu od **P. Jaroslava Ovečky T. J.**, právě se tiskne nákladem časopisu našeho a v lednu bude se rozepisovati. K překladu přidán jest cenný postup myšlenek duchovních cvičení a návod k rozjímání. Všichni vzdělaní věřící a zvláště kněží objednejte si spis ten na Sv. Hostýně. Úprava bude skvostná.

Kr. Vinohrady, A. K., článek o sv. Lidmile bude uveřejněn v příštím ročníku.

Číslo 12.

Prosinec 1921.

Ročník XVII.

Fr. Žák T. J.

Z litanie loretánské.

Matko Kristova.

Kristus slíbený je Messiáš,
osudnou z nás kletbu hříchu sňal,
cesta je a pravda, život náš,
věčné dědictví nám zachoval.
Maria, jenž Synem božím sluje,
tklívým. Matičko! tě pozdravuje.

Sám si tebe zvolil za matku,
dal ti zakusiti, však ty víš,
štěstí roditelky k robátku,
ale také kříže bol a tíž.
Maria, z té lásky dej mi k Synu,
s ním chci býti spojen v každém činu.

Kristus prostředník je člověka,
jest jím také v ráje vysoku,
sláva jeho však nás neleká,
nebo ty mu stojíš po boku.
Synu můj! diš králi nebe, země.
Maria, o schyl se také ke mně.

★ ★ ★

H. V. — M. J.

Přednáška P. Matouše pro horlitelky.

(Dokončení II. návštěvy v Orl.)

Právě mi bylo řečeno, že chcete se u mne rozehřáti. Než třeba tu větu trochu opravit: přicházíte se rozehřáti u Srdce Páně; to je »ohniskem«, nikoli já!

Co se týče křížácké výpravy, kterou hlásám, neříkejte: »dílo P. Mattea«, aneb »dílo naše«! Ó, nikoli, to jest dílo Srdce Ježíšova; toť jeho sláva a jeho zájmy, ne naše!

A nyní vám předložím některá napomenutí ohledně tohoto díla: **Jedněte s hlubokým přesvědčením o pravdivosti sv. víry!** Vězte, že se zdarem a úspěchem pracuje vždy ten, který věří v lásku Srdce Páně, a to i při největších překážkách! Vězte, že kdyby se vám postavily v cestu snad celé Kordillery ve své výšce a délce, bude dílo prospívati, věříte-li jen v Jeho lásku! Ohledně zevnější formy můžete doznati snad neúspě-

chu, stíhati vás budou pokoření, odpor, kritika; ale to vše jsou pouhé rány bičem — vnitřního neúspěchu nedoznáte nikdy! Přejde den, kdy uvidíte, jak zdánlivý nezdar změnil se v úspěch.

Důvod, proč vás nemůže stihnouti nezdar, spočívá ve věci samé, nejednáte vy sami, nýbrž On! Jste jeho nástrojem, a jestli On pravil: »Budu panovati přes odpor všech«, kdo se tomu může opřítí?

Mějte hluboké přesvědčení o víře sv.! Kdybychom měli víru, jakou měli svatí, vykonali bychom desettisíckrát více.

Neobtěžujte a netrapte svou hlavu tisícerými malichernými teoriemi lidskými! Nespoléhejte se na prostředky, ale jednejte jako apoštolé, jako farář z Arsu; ti kráčeli přímo »in nomine Domini« — ve jménu Páně. Řekněte si: »On bude panovati, působiti; já budu jen jeho nástrojem...« Ale tu jest jakási hora! — I ta se zdvihne a ustoupí. Hle, zde zase celý oceán! — I ten ustoupí s cesty. Překážky se změni v prostředky, protivenství v pomoc. Nezapomeňte, že veliká díla sílí právě v protivenstvích!

A nyní ještě několik rad ohledně organisování celého díla. Když budete navrhovati intronisaci (t. j. slavné zasvěcení rodiny B. S. P.) ve farních osadách, snad se vám někde řekne: »Zde máme již tolik spolků a bratrstev, že by to jen přetěžovalo, neboť by bylo o mnoho práce a starostí více.« Odpovězte, že nikoli. Buďte rozumní a představte dílo, jakým opravdu jest!

V některých farnostech je skutečně mnoho spolků a družin: Matek křesťanských, Dětek Mariánských, mnoho spolků a bratrstev dobročinných. Ale intronisace nebude obtíží, nebude zvláštním »strojem«, pracujícím jiným směrem, nýbrž »korunou ostatních spolků«, jich »duší« a »plamenem jejich života!«

Sv. Otec dobře tušil, že této námitce neujdu. Řekl mi: V Itálii nemáme farností tak výborně organisovaných, jak ve Francii; neboť organisace farností francouzských jest jedinou svého druhu. Proto nevím, zda nenajdete duchovních, kteří řeknou, že dílo vaše jest jen přetěžováním?« — »Ano, sv. Otče«. — »Nu, a co jim odpovíte?« — »Řeknu: Pane faráři, ve vašem kostele hoří před oltářem deset lamp. Nežádám, abyste odstranil jednu z nich, nebo je dal těsněji k sobě, aby udělaly místo mojí lampě. Ó, nikoli! Přicházím vám jen nabídnouti oleje a chně pro vašich deset lamp. Intronisace Srdce Páně v rodinách nebude přetěžováním, ale spíše pomocí pro všechna ostatní díla; oživí je teplou, vroucí láskou!«

A skutečně je tomu tak. Vezměme na př. »Spolek křesťanských matek«. Zda intronisace nedopomůže k dosažení cíle jeho posvěcováním rodin? — Nebo dále: v místě je »Družina Mariánská«. Utvořte mezi jejími členy hlouček apoštolů, kteří by pracovali o získání rodin Srdci Páně. V krátkosti nová horlivost vleje družině nový život! Neboť nic nenapomáhá tolik rozvoji zbožnosti, jako apoštolát — a zvláště apoštolát Srdce Páně..

V Madridě jsou řeholnice, které ve světském oděvu rozcházejí se po všech předměstích, aby přivedly k Bohu zpohanštělé rodiny.

Řekly mi: »Intronisace pomáhá stokrát více, než všechny pokrmy, které rozdáváme chudým a nemocným.«

Totéž stvrzují »Sestřičky chudých« v Turině, které považují intronisaci za své poslání, za úlohu svou. Jednoho dne, právě když chtěl jsem vystoupiti na kazatelnu, doručuje mi kdosi list od představené se slovy: »Neodkladně! Prosím čísti před přednáškou.« I otevřel jsem list — a co vidím? Celý seznam obrácení hříšníků působením Srdce Páně! Byla to vesměs jména socialistů a anarchistů, kteří před smrtí smířili se s Bohem. Neměl jsem potřebí jiných důkazů! Hle, jaký to mocný plamen, skrytý v intronisaci!

Přednášel jsem v Paříži na schůzi ředitelů »Konferencí sv. Vincence z Pauly.« I oni rozhodli se, že při svých návštěvách užijí tohoto velkého díla! —

Jest však nejvš třeba, aby i děti staly se apoštoly — a to především ve svých rodinách. Bude to k velkému dobru jich samých. Děti mohou vykonati pravé divy! V Holandsku vypravoval jsem v jistém pensionátě, jak jsem v Americe začal své dílo za pomoci dětí, které psaly místo mne celé množství listů — a psaly je v duchu kajicnosti, klečíce. Brzy na to mi představená sdělila: »Náš pensionát jak by slavil seslání Ducha sv., taková změna se s ním stala! A duch ten udržuje se v něm dále; nemůžeme dětí ani poznati. Je to vskutku obdivuhodné!« — Když potom odjely na prázdniny, získaly za ten čas 800 rodin. Držely se statečně: rozdávaly tu a tam brožurky a po dvou nebo třech zašly k správcům duchovním! Získaly kněze a zavedly je k dělníkům! Poslaly do Mongolska listy s prosbou o přeložení na jazyk mongolský, a listy přeložené, jim nazpět poslané, zaslaly do Konga belgického. Na jejich prosbu přeložil jistý kněz knížku o díle intronisace na jazyk latinský — jazyk to církevní, aby mohla býti zaslána všem misionářům. Hledte, jak všechna díla křesťanská čerpají v »díle Srdce Páně« ducha oživujícího! Nepřekážejí mu, naopak, v něm rozněcují svůj plamen života, jenž stává se tisíckrát jasnějším a tisíckrát plodnějším! Povězte to těm, kdož pracují v různých spolcích křesťanských; jestliže Srdce Páně pronikne jejich dílo, zúrodní je. Mnozí pracují mnoho, velmi mnoho — a často bez užitku, protože neoživují svého díla láskou. Namáhejte se, ale božským způsobem! Dílo nevykoná se jen vůlí dobrou, ale též věrou a láskou!

A ještě jiná jest věc nad míru důležitá:

S láskou mluvíte o lásce Ježíše Krista! V tom spočívá zázračná, nezměrná moc.

Dvojím způsobem možno učiti katechismu. Příklad prvního: »Chcete viděti Ježíše Krista? Zde jest!« I ukáže se naň. Theorie napíše se na černé tabuli: Příkázání Boží, církevní . . . »Viděli jste? Rozuměli jste? . . . Už to umějí! Tedy můžete jíti!« — To jest katechismus při »světle elektrickém«, a tak chladný, studený! Nemluvte takovým způsobem o Ježíši Kristu, ale mluvíte o NĚm, jak o NĚm mluvil farář z Arsu! Ten učil katechismu »živému«! Říkal: »Milujte ho, milujte ho, protože On vás mnoho miloval!« Kázal o lásce milovaného Pána a »maloval« ho plameny lásky. . . Čiňte i vy tak! Mluvíte-li o NĚm v rodině, stíženě zármutkem, ukažte ho jako Těšitele — a vrhněte tam ten plamen lásky, který »skály láme«!

Před rokem kázal jsem »výpravu křížáckou« v Holandsku. Jeden z tamnějších biskupů předložil sv. Otcí časopisy a brožurky, které vyprávěly, co se tam vše stalo. Sv. Otec se divil, řka: »Jak se jen mohla země tak chladná, jako Holandsko, až do takového stupně rozohniti?« — To vše působí kázání o Ježíši milujícím; padne-li do vody, začne tato vrítí a led táti.

Musíme uznati, že mnozí nemilují Ježíše Krista, protože Ho neznají; jiní zase, kteří poznali Jeho lásku, odpadli — a ti nemají omluvy. A opět jiní, kteří po prvním sv. přijímání zanechali všeho — a to jen proto, že nikdo neučil je milovati Ježíše; kdyby jim byl kdosi vryl do srdce obraz Jeho plamenem lásky, nestali by se odpadlíky.

Na všech stranách objevuje se stesk po nejmilosrdnějším Srdci Páně a hluboká potřeba Boha živého, Přítelů důvěrných . . .

Nuže, mé dámy, přeji vám, by Srdce Páně napřed posvětilo si »nástroj«, kterým chcete býti k šíření Jeho sv. království. Nuže, ku předu, vítězství je naše!

Zpráva o pouťi Svatohostýnské, konané 3. a 4. září 1881.

Sestavil Antonín Cyril Stojan, kaplan příborský.

Po ranních službách Božích následovaly hned hrubé služby Boží. Kázáno při nich na 3 místech, v kostele, venku a při studánce. Při kázání jakož i po nich slouženy mše sv. Při hlavním oltáři v kostele pontifikoval za četné assistence nejdůst. pan J Šum, probošt v Opavě. Lid překrásně a pohnutě zpíval při nich a s nelíčenou pobožností přijal papežské požehnání, kteréž mu pontifikant dle fakulty udělené udělil. I nyní přemnozí přistupovali ke stolu Páně; mnozí pro nedostatek místa venku při děšti klečíce v blátě; zbožnost, jakou přijímali, slze radosti vynucovala.

Dle programu měly býti o jedné hodině slavné odpolední služby Boží, než že ustavičně přšelo, ustanoveno, že hned po slavných službách Božích hrubých pouť se ukončí. I vystoupil na kazatelnu v. p. Karel Nováček, rektor redemptoristů v Praze a měl řeč na rozloučenou následujícího obsahu:

»Máme sestoupiti s hory, kdež mluvil k nám Pán; Hostýn byl nám Táborem, byl svědkem osvědčení veřejného, kteréž dala Morava, že jest vlastní národa katolického, národa Mariánského. Pouť svatohostýnská byla ozvěnou pouti Římské. V duchu byli jsme v Klementinum — ve Vatikáně u milého Otce, který miluje všechny národy; slyšeli jsme jeho hlas, abychom pevně se drželi víry, která všechny vede ku spasení. Poutníci římská v Colosseum, v katakombách u sv. Cyrila, u sv. Petra, před sv. Otcem vyznali víru svou. Řím slyšel naše »Credo«. Táži se Vás: »Věříte všecko, což předkládá sv. katolická církev? Chcete s milosti Boží žiti u víře té? Chcete jakožto národ cyrilometodův věrnými býti církvi katolické?« — »Ano, chceme!« hlasitě všichni odpovídají. — Hostýně, snášej ty hlasy »Ano chceme!« až k Vatikánu: ať slyší Řím naše »Credo! Pouť tato jest Mariánská; Maria je naší matkou, která ve všem, při všem nám chce býti nápomocnou. Slibte v této chvíli na této hoře, že Ji chcete milovati, k Ni se utíkat! »Ano« zaznívá ze všech stran. Navraťte se domů do všech končin, Vy Hanáci, Slováci, Valaši a vypravujte, co jste viděli a slyšeli. Než odejdeme, vyprosme sobě požehnání. S Pánem Bohem, na shledanou, dejž Bůh, na zvelebeném Hostýně!« —

Hluboce byli všichni dojati, přemnozí plakali, všechny ovládala ta pevná předsevzetí, že splní, což sobě umínili v tak svatou chvíli na místě posvátném, přepamátaném. Byla to chvíle svaté roznícenosti, svatě nadšenosti. Srdce radostně rozechvěné cítilo se blíže Bohu, mluvilo s Bohem tajemnou řečí, kterouž nelze přednésti, kterouž nelze sdělit. V té chvíli s odhodlaností umiňovali sobě splniti, což často pronášíme: »Ježíši, tobě žiji!« — V té chvíli zavládl pokoj a radost v srdcích, jakéž svět nezná a jí dáti nemůže. V té chvíli zříkali se poutníci všeho, což nevede k Bohu a jemu se nelíbí, a odhodlali se k životu za příkladem Panny Marie.

Od kněží u oltáře shromážděných zapěno s nadšeností »Te Deum laudamus«, načež obvyklé modlitby vykonány a uděleno sv. požehnání. A nyní nastala dojemná chvíle loučení se se svatým místem. Vroucí tu prosby vysílány k Matce Boží; libána země a ve svaté roznícenosti pokropena slzami. Již — již chtějí přemnozí odcházeti, než ještě to a ono přednésti chtějí Matce Boží, opět vrhají se na kolena svá, nemohou se s místem rozloučiti. Se slzí v oku, s radostí a útěchou nevyslovnou konečně opouštějí poutníci místo a za počasí nepříznivého, na které ale nedbají, sestupují s Hostýna a ubírají se domů. Mnohým nebylo možna dříve se dostat ku sv. zpovědi a přece neradi by odešli z místa toho, aby nepřijali Boha do srdce svého. Ač již popoledni bylo, přistupovali ku zpovědnicím, kdež ještě zpovídali kněží. Mnoho vystáli, v noci nespali a přece lačnými zůstali, aby mohli přistoupiti ke stolu Páně, což mnohým teprvé o třech hodinách po poledni možno bylo.

Mnoho roztrušováno pověstí o velikých neštěstích, než pověstí ty jsou lživé; žádného neštěstí — až na nějaké omdlení, jak již to při takých příležitostech bývá — se nepříhodilo.

Ustanoveno bylo, že o pouti vysloví se díky opětné sv. Otcí za oslavu, kterouž oslavil sv. naše apoštolý; Jeho Eminenci kardinálu Bedřichu osvědčí se oddanost; Jeho Eminenci kardinálu Edvardu Boromeovi K. M. Ledochovskému, veledúst. panu Dru. Jaenigovi Karlu za nevšední přízeň o pouti římské poukázanou díky pronesou, — než od všeho toho upuštěno býti muselo pro nepříznivé počasí, a »Družstvo Svatohostýnské« převzalo na sebe přemilý úkol ten a vše jménem poutníkův vykonalo: Sv. Otcí zaslán popis pouti, kterýž schváliti ráčil Jeho Eminence nejdůstojnější pan kardinál Bedřich lanthr. z Fürstenbergův, s dotyčnou adresou. Též neopomenulo díky vzdáti veledůstojným pánům pontifikantům, vysokorodému baronu Loudonovi, kterýž zámek svůj k pohostinství byl propůjčil; vel. p. Koutnému, administratoru a ve. p. Kolečkářovi, kooperatoru Bystřickému; obyvatelstvu města Bystřice za přelaskavé a obětavé pohostinství, jakož i veteránskému spolku za udržování pořádku; panu řediteli kůru Šulovi a jeho sboru. Příležitosti a povozy poskytnuli a obstarali vysokorodý pan baron Laudon, veledp. Lihocký, děkan Hulínský, vp. Hrdlička, kaplan v Horní Moštěnici, pan poslanec Fr. Skopalík z Záhlenicích a pp. Hanák a Kužela, rolníci v Horní Moštěnici. Věnce a jiné okrasy s velikou ochotou obstaraly panny Bystřické.

Že dobrá věc musí mítí nepřiznivce, měla je i pouť tato; rozšiřovány rozmanité zprávy zpřímá o mnohých usmrcených: všechny tyto zprávy vyvráceny od úřadů svět-ských v novinách, neb o bezpečnost záhy postaráno od úřadů těchto.

Poutníci, přišedše domů, neopomenuli svým vykládati, co vše viděli a zakusili, zároveň ale též, jakých milostí byli účastni.

Takto skončena pouť přepamatná, kteráž účastníkům dlouho z paměti nevyjde; bylať ona v pravdě skvělou manifestací ducha katolického na Moravě; zajisté dosáhnuto poutí tou, k čemu zařizena byla. Budiž z toho chvála Pánu Bohu vzdána!

Všemohoucí Pán na přimluvu Matky Boží popřejž podnikům svatohostýnským zdaru a požehnání, aby což šťastně započato, též skončeno Jemu ku cti, Matce Boží ku chvále, nám všem ku časné a věčné spáse!

P. Konrád M. Kubeš T. J.

Zdrávas!

(Dokončení).

Modlitba »**Anděl Páně**« sahá původem do středověku. Pokud jsem mohl sledovat dějiny jejího vývoje, zdá se, že se původně věřící modlili jen třikrát »Zdrávas Maria«, ráno, v poledne i večer. Později teprve přidány verše a závěrečná modlitba. Tato modlitba, obyčejně »pozdravení andělské« nazývaná, patří mezi nejstarší modlitby odpustky obdařené; oslavuje tajemství vtělení Páně a s ním spojená tajemství zvěstování a mateřské důstojnosti přesvaté Panny, tedy tajemství, na kterých spočívá celá budova sv. víry a jež jsou základem celého křesťanství. Tato modlitba jest spíše modlitbou **diků** než prosby, ač prosba neschází úpíně. Děkujeme Pánu za to, že z lásky k nám se stal člověkem, aby nás vykoupil a přivedl tam, odkud nás vyloučil hřích Adamův. »Nic by nám nebylo platno, že jsme se zrodili, kdybychom nebyli (skrže vykupitelskou smrt Kristovu) znovuzrozeni (k novému životu)«, modlí se na Bílou Sobotu církev sv. Ztracené nebe nám vrátil a z věčného zavržení vysvobodil vtělený Syn Boží. Chápeš-li jen poněkud, co to jest, vysvobodit nás ze spárů ďábla a přivést zpět do náručí nebeského Otce, vyvést nás ze žaláře, v němž jsme měli věčně zůstat, a přivést k svobodě dítek Božích, umožnit nám cestu a přístup do nebe, které Adam

a Eva nám zavřeli: pak nebude ti divno, že nás církev vybízí, bychom denně za tuto milost Pánu děkovali, sotva že vstaneme, když se k spánku ukládáme, a uprostřed denní roboty a práce. Záruka osvobození a všech milostí, jež nám božský Spasitel přinesl, byla nám dána v tajemství vtělení Páně. V tomto tajemství jest zároveň patrné, že Panna nejsvětější má vedle svého Syna v díle spásy totéž místo a týž úkol, který měla Eva vedle Adama v díle zkázy. Proto děkujeme v této modlitbě nejen Kristu Pánu, nýbrž i jí.

Anděl Páně zvěstoval . . . Kdo by si při těchto slovech nepředstavil Nazaretský domek, ve kterém klečí na modlitbách čistá panna, která za hodnou uznána nebeského poselství? Jako od ženy v ráji začala naše záhuba a naše odvrácení od Boha, tak od ženy má začít naše spása a náš návrat k Bohu. Pozdrav, kterým anděl své poselství začal, byl signálem k návratu, ten pozdrav opakujeme po každém verši.

Aj, dívka Páně . . . Těmi slovy bl. Panna svolila, přijala nabízenou důstojnost Matky Boží, těmi slovy dala život Synu Božímu, Spasiteli světa, a stala se Matkou Boží, těmi slovy rozhodla o našem osudu. Byla to slova nejhlubší pokory, naprosté poslušnosti a odevzdanosti do vůle Boží, a tato slova nesou se teď denně se rtů milionů věřících k jejímu trůnu. Zvonení »Anděl Páně« jest trojí vlna, která den co den se nese přes celý svět od východu na západ, od Nazaretu, kde poprvé ten pozdrav slyšán, přes naše krajiny, přes oceán do Nového Světa, a odtamtud přes korálové ostrovy a Indii zpět do Nazareta, aby znovu nastoupila svou pouť. Spolu se slunkem obchází denně celičkou zemi; jde před ním, na úsvitě, s ním o polednách a za ním za soumraku, a jako slunko nevynechá místečka, jehož by svými paprsky neosvítilo, tak nenajdeš místečka, kde by aspoň z jediného srdce se nenesl k nebesům denně tento pozdrav.

A Slovo tělem učiněno jest . . . Sotva že vyslovila bl. Panna své památné »staň se«, učiněn byl Syn Boží člověkem. Tato slova jsou vzata z evangelia sv. Jana (1-14); sv. Jan jmenuje tři božské osoby »Otec, Slovo, Duch sv.« (1. In. 5. 7, ef In. 1. 1, Apoc 19. 13). Znamená tedy tento verš: »A Syn Boží člověkem učiněn jest a přebýval mezi námi.« Když se kněz tato slova modlí při mši sv., pokleká; věřící poklekají a bijí se v prsa, když se tento verš při pozdravení andělském modlí; církev tím chce vyjádřit svou úctu k tomuto nepochopitelnému tajemství Boží lásky, v němž Syn Boží zmařil sebe sama a vzal na sebe podobu služebníka.

Oroduj za nás . . . oslovujeme teď bl. Pannu jakožto Matku Boží Syna Boží (3. verš) učiněn člověkem, ona se stala tutéž chvílí Matkou Nejvyššího a my uctívá a hříšní hned se obracíme k ní a prosíme za její přímluvu. Teď bude její přímluva všemocná, bude to přímluva Matky a ne služebnice; my užíváme této příležitosti a prosíme ji, Rodičku Boží, t. j. Matku Boží, aby za nás orodovala, bychom byli hodni dosti všech milostí, které její Syn nám zasloužil a které zaslíbil všem svým věrným.

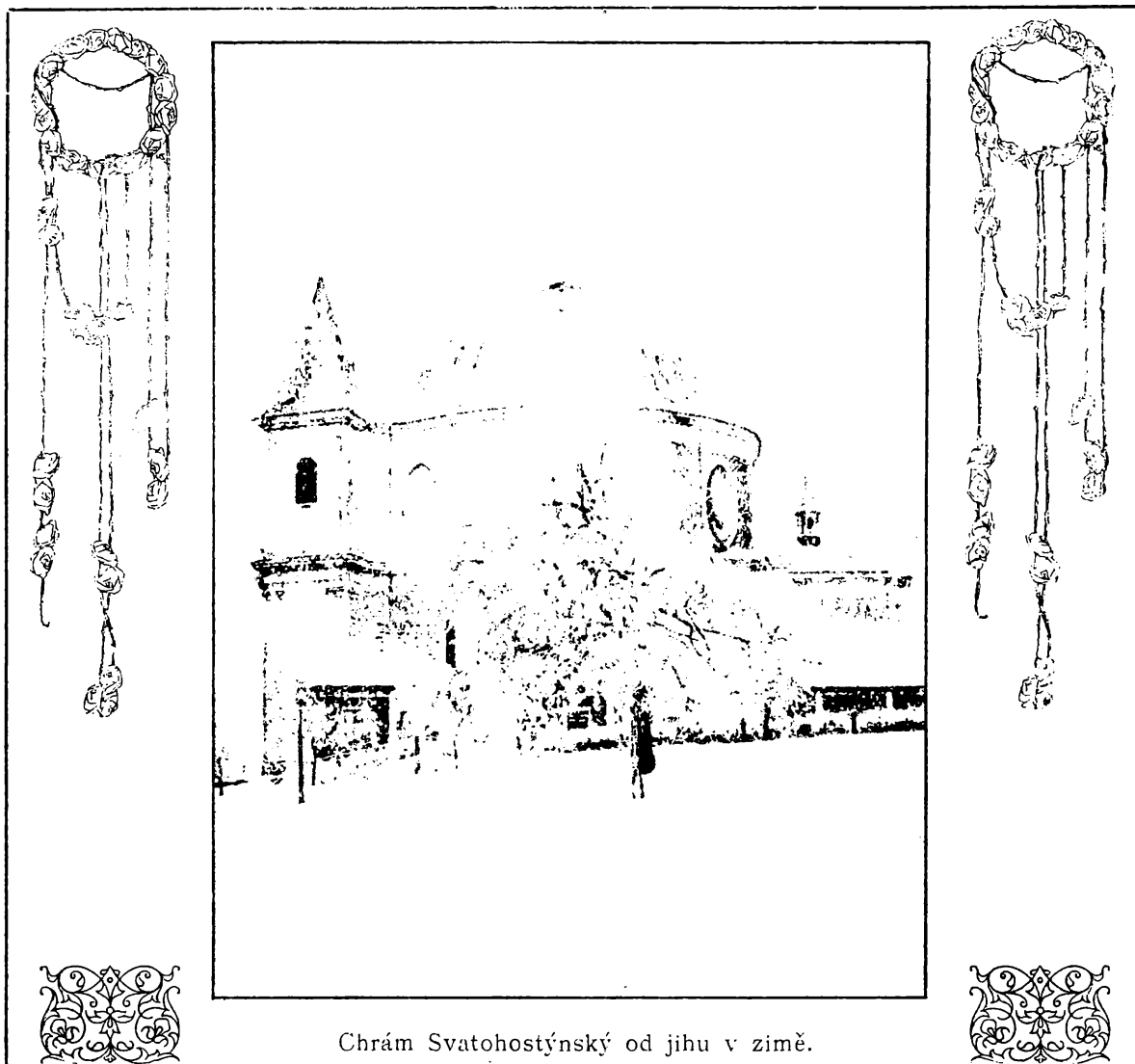
Milost svou . . . Tato církevní modlitba jest stejně stará jak krásná, úctyhodná svým stářím i svou hloubkou. Církev v ní několika slovy shrnuje a vyjadřuje veškeré vykupitelské dílo Kristovo, jeho příčinu, jeho způsob, jeho cíl. »Milost svou rač v myslí naše vlítí«, do srdcí našich vlítí; za dvojí milost prosíme: za milost osvícení rozumu a posílení vůle. Prosíme Pána, by osvítil náš rozum, abychom poznali velikost jeho lásky zjevnou v tomto velkém tajemství, cenu naší duše nesmrtelné, pro kterou Syn Boží se vtělil, naše určení a cíl. Prosíme za druhé, aby posílil naši vůli, abychom podle těchto poznanych pravd zařídili svůj život.) »Kterí jsme . . . vtělení Syna Tvého poznali«: těmito slovy děkujeme Pánu za milost povolání k pravé víře. Opsati by se dala ta slova asi takto: »Nám se dostalo milosti, že jsme přišli k poznání tajemství Božích (skrze sv. víru), k poznání také tohoto tajemství vtělení Syna Božího.«

Jaký účel mělo vtělení druhé božské osoby? Proč se Syn Boží vtělil? Aby za nás trpěl a umřel a tím nám zasloužil odpuštění a život věčný; aby svým utrpením

*) Gratia illustrationis et inspirationis.

a křížem nás přivedl k slávě vzkříšení, t. j. do věčné slávy. Naše spása byla tedy účelem vtělení, cesta kříže byla prostředkem, jímž viělený Syn Boží svého cíle dosáhl. To vyjadřuje druhá polovina této modlitby. My však Pána prosíme, bychom skutečně života věčného s jeho milostí dosáhli, aby pro nás nebylo nadarmo, že jeho Syn se vtělila trpěl. Obvyklou klausulí »pro Krista, Pána našeho«, t. j. pro zásluhy K., Pána n. (Tě za to, Otče, prosíme), modlitba končí.

Pozoruješ snad, milý čtenáři, jak krásné, obsahem hluboké a formou ušlechtilé jsou tyto modlitby, jimiž svou přemilou nebeskou Královnu denně uctíváš. K hlubšímu pochopení těch modliteb jsem tyto řádky napsal, protože jasnější porozumění povede k vřecnější zbožnosti a tímž k nadšenější lásce k Neposkvrněné Panně; jí však více milovat je. ... nás všech, kteří věříme a vyznáváme Ježíše Krista, jenž se počal z Ducha ... z Marie Panny.

Lahyrts.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Spasitel při poslední večeři vzal do svatých rukou svých chléb, pozdvihl oči vzhůru a díky čině žehnal. To bylo první obětování. Podobně činí kněz při mši sv. Běře patenu s chlebem do rukou a drže ji vzhůru před prsoma říká tuto modlitbu:

»Přijmiž, svatý Otče, všemohoucí věčný Bože, tuto neposkvrněnou obět, kterou já nehodný služebník tvůj obětuji tobě, Bohu svému živému a pravému, za své neščíslné hříchy, urážky a nedbalosti, a za všechny okolostojící, ale i za všechny věrné křesťany, živé i zemřelé: aby mně i jim prospěla ku spáse k životu věčnému. Amen.«

Modlitba tato jest pro nás poučná, pozorujme každé slovo i úkon kněze při tom.

a) Komu se obětuje? Kněz dí: »Přijmi, svatý Otče!« Při tom pozdvihuje oči vzhůru. Bůh sice jest všude, ale přece Spasitel naučil nás volati k Bohu: Otče náš, jenž jsi na nebesích, jelikož na nebi se zjevuje svým věrným a požívati se dává.

I my pozdvihněme, jak Jeremiáš dí, srdci svých i rukou svých k Pánu, k nebesům (Pláč 3, 4). Bohužel, jak mnohý ani při nejdražší oběti se neodvrátí od marnosti světských a nepozdvihne srdce svého vzhůru. A jmenuje se tu Bůh Otcem. Tomu nás naučil Pán Ježíš. On se obětoval Otcí na kříži, on se obětuje Otcí i na oltáři. Otcem našim je Bůh nejen, že nás stvořil, ale zvláště, že jsme přijali vyvolení za syny. Dále přidává kněz: »Všemohoucí, věčný Bože.« Ano, Bůh je svatý, všemohoucí, věčný; a my, slabí, hříšní. Proto hned, jakmile kněz vyslovil první slova modlitby, sklopuje oči ihned na znamení naší nicoty před Bohem. V dalším dokládá ještě kněz, že obětuje »tobě, Bohu svému, živému a pravému«, což řečeno na rozdíl od model, jak dí Daniel (14, 4): »Nectím model rukou udělaných, ale živého Boha, kterýž stvořil nebe i zemi.«

b) Kdo obětuje? »Kterouž já, nehodný služebník tvůj, obětuji.« Ohromná jest sice moc kněžská, ale právě proto čím více poznáváme její velikost, tím více musíme žasnouti nad tím, že Bůh hříšného tvora pozdvihuje k této důstojnosti. »Zdvihá se země vysíleného, a z kalu povyšuje chudása, aby ho posadil vedle knížat, vedle knížat lidu svého. (Ž. 112, 7. a 8.) Ano právě u oltáře cítí kněz nejvíce svou nicotu, bídu a nehodnost. Proto, jak řečeno, kněz klopi oči při druhém slově této modlitby. Krásně dí Tomáš Kemp. (IV. 11, 6.): »Ó jak vznešený a ctíhodný jest úřad kněží, jimž dopráno Pána božské velebností svatými slovy posvěcovati, svými rty ho žehnati, v rukou chovati, vlastními ústy přijímati a jiným podávati! Ó jak čisté mají býti ruce ty; jak čistá ústa, jak svaté tělo, jak neposkvrněné srdce kněze, k němuž tolikrát přicházívá původce čistoty sám!« Proto zajisté musí kněz pln pokory a lítosti volati »já nehodný služebník tvůj.« Věřící namnoze při obětování poklekají, aby též vyznali svou hříšnost.

c) Co obětuje? »Tuto neposkvrněnou obět.« Míní se tím nejprve chléb, který proto má býti bílý, bezvadný, neposkvrněný. Ale již na myslí máme neposkvrněného beránka, který snímá hříchy světa a který, jak něžně poznamenává biskup Ado z Cambray, z neposkvrněné Panny pochází.

d) Za koho obětuje? Nejprve za své hříchy, urážky a nedbalosti. Nesmí ovšem kněz přistoupiti s těžkým hříchem k oltáři, ale ví, že Kristus jest svatý, nevinný, nejčistší. Takový zajisté příslušel nám velekněz, svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků a vyvýšený nad nebesa, jenž nemá potřebí každého dne, jako velekněží, konati oběti nejprve za hříchy svoje, potom za hříchy lidu. Jmenují se tu **hříchy**, to jest pravé hříchy, buď odpuštěné těžké, nebo všední vůbec; **urážky** t. j. **chyby**, jež nebyly spáchány s plným vědomím a svolením; konečně **nedbalostí**, t. j. chyby plynoucí z lidské slabosti a nedokonalosti. Když tak se díváme na svůj život, tu ovšem vidíme jej plný hříchů a chyb.

Dále obětuje i **za všechny vůkol stojící**, t. j. za všechny, kteří účast mají na oběti. Jaká to něžná pozornost církve k věřícím, přítomným při nejsv. oběti. Jim, jak dříve již bylo řečeno, přináleží zvláštní podíl na ovoci mše sv. Totéž přivlastnění přítomným opakuje se v kanonu a papež Innocenc III. z toho dovozuje, jak jest důležité býti přítomnu při mši sv. Proto též se prikazuje účast při mši sv. věřícím v neděli a zasvěcený svátek.

Konečně obětuje se i **za všechny věrné křesťany, živé i za mrtvé**, čili i nepřítomné a duše v očistci mají též podíl a užitek ze mše sv. Tedy celá církev má prospěch z každé mše sv.

e) Za jakým účelem? »Aby mně i jim prospěla k spasení, k životu věčnému«, t. j. aby všem obět ta přivlastnila dobrodiní spásy pro čas i pro věčnost. Spása zajisté jest souhrn všeho dobra, jež Spasitel přinesl. Jest to tudíž nejprve odpuštění hříchů a smíření s Bohem, dále pomoc a milost potřebná k tomu, abychom dobře a ctnostně žítí mohli a konečně abychom mohli se dostat do nebe. Mnohý třeba, jenž milost Boží přijal, přece klesl ještě a na konec byl zavržen, tudíž z této oběti máme obdržeti po-

moc, aby nám milosti všechny sloužily k věčnému životu. Mnohý snad prosí Boha o čistě pozemské věci a na dobrodiní spásy ani nemyslí. O duchovní věci prosme při mši sv. a o pozemské jen potud, pokud budou nám prospěšny k duchovním. Vše tedy co srdcem hýbá, štěstí, neštěstí, bída, smrt, nemoc — vkládejme to na oltář — na patenu — do Božského Srdce Páně, aby nám hojná milost vyřínula z oběti mešní.

Ke konci modlitby dělá kněz kříž s patenou a chlebem na ní spočívajícím nad korporálem a potom vsune chléb na korporál do jeho středu, ale něco blíže k sobě, aby tam ještě zbylo místo za hostií pro kalich. Tělo Kristovo bylo za nás obětováno na kříži, proto činí znamení kříže, vždyť též obět mešní je táž obět, jež vykonána byla na kříži. Potom ukrývá patenu (což teprve se děje od 11. stol.) pod korporál, ale tak, že malá částka její vyčnívá, ač ovšem i ta později přikryje se purifikatoriem. Ukrytí pateny děje se proto, že jest to posvátná nádoba, aby tedy nebyla zbytečně viděna, ježto nyní jí nebude třeba. Mystický význam zakrytí pateny uvádí se tento: Všichni apoštolé se rozutíkali při smrti Páně, až na Jana, jenž byl přítomen. Při zpívané mši sv. podjáhen drží ji zakrytou až do Otče náš.

Nyní odstoupne kněz na epistolní stranu, vytírá kalich ručníkem, purifikatoriem, a nalévá víno do kalicha. Po té přilévá trochu vody, kterou dříve žehná. Stačí jedna nebo několik kapek vody.*) O tomto smíšení vína s vodou při mši sv. vyslovil se sám sněm Tridentský takto: Svatý sněm církevní připomíná, že kněžím církve jest přikázáno, aby něco vody přimísili k vínu, jež se v kalichu má obětovati a to proto, že věříme, že Kristus Pán tak učinil, potom že z jeho boku krev a voda vytekla, konečně proto, že v zjevení sv. Jana národové vodami se nazývají a tak se spojení věřícího lidu s Kristem jako hlavou představuje.« Ivo ze Chartres ještě přidává, že víno a voda jsou symboly božství a člověčenství.

Co se týče prvního důvodu, sluší poznamenati, že v Palestině lidé střídmi vůbec jinak vína nepili, než když přimísili vody. Tím spíše to činili o večeři velikonoční. Druhý důvod zvláště zdůrazňuje sv. Ambrož, an dí vykládaje o svátostech (5, 1.): »Proč voda? Proč víno? Voda, aby obmyla, krev aby spasila. Proč z boku? Protože odkud vína, odtud i milost.« O třetím důvodu mluví obšírně sv. Cyprián k Caeciliovi (2, 3.) Víno a voda smíšené jsou symbolem nejen spojení božské a lidské přirozenosti v Kristu Pánu, ale též symbolem spojení věřících s Kristem. Proto jako se tu děje proměna vína v Krista, tak prosíme, abychom i my milostiplně a tajemně spojení byli s Kristem, s jeho božstvím, s Bohem. Toť cíl obětní.

Modlitba, již při tom kněz říká, vyjmuta jest ze sakramentáře Lva papeže, nebo ze sakramentáře Gelasia. Zní pak takto:

»Bože, jenž jsi důstojnost lidské přirozenosti podivně stvořil a podivněji obnovil, dej, abychom skrze tajemství této vody a vína byli účastní božství toho, jenž člověčenství našeho ráčil se státi účastným, Ježíš Kristus, Syn tvůj, Pán náš, jenž s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha sv. Bůh po všecy věky věkův. Amen. «

Podivuhodně stvořil Bůh lidskou přirozenost, neboť nás stvořil k obrazu a podobnosti svému, dává nám rozum a svobodnou vůli, ale též do nadpřirozeného stavu nás povýšil skrze posvěcující milost. Avšak člověk hříchem zasloužil kletbu. Tu musel sám Syn Boží přijíti na pomoc a proto podivuhodněji lidskou přirozenost obnovil. Kdyby člověk nebyl býval zhřešil, byl by též postupoval ve spojení svém s Bohem, ale přece nebylo by bývalo toto spojení tak úzké bez Vykupitele. Proto církev na Bílou sobotu plesajíc nad dílem výkupitelským volá slovy sv. Augustina: Ó šťastná vína, která zasloužila mítí takového a tak velikého Vykupitele!«

Dojemné to tedy tajemství a láska božského Spasitele, jež si tuto připomínáme, že se za nás obětoval, aby nás vykoupil, posvětil, aby nás s božstvím svým spojil. Celá církev jest mystickým tělem Kristovým. On jest hlava a my spoluúdy tohoto duchovního těla. Při poslední večeři modlil se Spasitel též za to, »aby všichni jedno byli,

*) Lugo, De Euch. d. 4. n. 38.: Kdyby pátá nebo šestá část vody se přidala, nezdá se, že by se měl kněz znepokojovati.

jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni v nás jedno byli.« (Jan 17, 21.) Než jsme-li v hříchu těžkém, nejsme živými údy tohoto duchovního těla, ach, jak bychom mohli jen tak chladně státi při obřadu tomto? Proto když vidíte, že kněz něco vody přilévá do vína, připomeňte si tohoto spojení s Kristem Pánem, ano, kéž jsme vždycky bez hříchu, abychom byli živými údy mystického těla Kristova, a tak spolu s ním se obětovali Otci nebeskému a ovšem i sv. přijímáním s Kristem se spojovali.

Řekl jsem, že kněz žehná vodu říkáje výše uvedenou modlitbu. Žehnání to děje se znamením sv. kříže. Víno, jež představuje božství Krista Pána, nežehná, ale jen vodu, jež značí nás. A dobře se děje žehnání to znamením kříže, neboť tajemství obnovení člověka odehrálo se na kříži. Kříž jest tudíž odznakem naší naděje v odpuštění hříchů a v naše spojení s Bohem.

Při mši sv. requiem nečiní kněz tohoto znamení nad vodou, čímž jest naznačeno, že duše v očištění ještě nejsou v radostném spojení s Bohem, ježto nyní jsou odloučeni od Boha.

Z obavy, aby se nenalilo mnoho vody v některých kostelích, jako na př. na Sv. Hostýně, užívá se malé stříbrné lžičky, kterou kněz si kapku vody z konvičky podané ministrantem nabere a tu vleje do kalicha.

Dle P. Meschlera T. J. — P. Fr. Videnský T. J.

Život P. Marie.

27. Blažené zesnutí.

Kegenda, básnictví a malířství zmocnily se tohoto přelibezného tajemství, aby je dle svého způsobu okrášlily. — Jednou sedí Maria všechna smutna ve své jizbě, myslí se slzami v očích na svého milovaného syna a toužebně zvedá ruce a oči k nebi. I vejde anděl, skvěje se nebeským jasem, do světničky, přináší jí rubáš a palmovou ratolest na znamení, že se blíží Bůh, aby ji do svého království uvedl. Maria obléká rubáš a uléhá naposledy do postele. Zázračně na rozkaz Boží shromáždí se pojednou všichni učedníci ze vzdálených zemí u jejího smrtelného lože; taktéž svaté ženy. Vše je plno smutku a zármutku. Matka Boží těší všechny. Apoštolové konají svůj svatý úřad. Někteří z apoštolů modlí se a zpívají z velkých žaltářů, jiní kladou kadidlo do kaditelníc, svatý Petr s infulí a pluvíálem drží kropáč, svatý Jan dává Matce Boží do ruky posvěcencu hromničku. Tyto představy nejsou konečně pranic nesprávnny. Maria nemohla toliko jíti ke zpovědi, poněvadž neměla prázdného hříchu, ale jinak mohla přijmouti vše, co život milosti podporuje a zvyšuje. Pojednou se ukáže Kristus v průvodu andělů a svatých panen. Maria prosí před svým odchodem z této země o milost pro všechny lidi, kteří by se do jejích modliteb odporučili. A Pán slibuje, že všem, za něž bude orodovati, bude milosrdným. Tiše opouští její svatá duše tělesnou schránku. A apoštolové vidí ji, jak ji Kristus Pán bere do rukou a odnáší do nebe. Zesnulé tělo pranic nevadne a nesíná, a líbezna vůně je obklopuje. Učedníci kladou tělo na máry, přikrývají je drahocennými látkami a nesou je s posvátnou tichostí do hrobu. Napřed jde svatý Jan s palmou, čtyři učedníci nesou máry, a ostatní kráčejí skromně a uctivě podle mar. Pojednou zanotí píseň a andělé zpívají s nimi. Nato ukládají mrtvolu do kamenného hrobu. Třetího dne přichází Kristus s duší své matky ku hrobu a budí tělo k novému životu řka: »Pojď ke mně, ušlechtilá nevěsto«, a vede svou matku do nebe. Tomáš se dostavuje zase pozdě, jako po vzkříšení Páně, a chce mermomocí viděti tělo a mu prokázati čest. I otevrou hrob; tento je prázdný, naplněn vonnými květinami, a z nebe slyšeti zpěvy sborů andělských.

Toto jsou většinou básnické okrasy a květinné ozdoby dvou pravd, že tělo Marie Panny bylo vskříšeno a Maria s tělem i s duší v nebi dosáhla oslavy. Jak tyto dvě události skutečně se sběhly, nemáme historické jistoty, dokud se nám nedostane spolehlivého rozhodnutí. Maria zemřela asi v Jerusalemě ve stáří 56 anebo 57 let — mnozí myslí 63 — při vypuknutí ukrutného pronásledování Herodesa Agrippy, jež apoštolové z města vyhnalo a do celého světa rozptýlilo. Před tímto pronásledováním pracovali apoštolové v Jerusalemě a v okolí. Maria měla tudíž při své smrti apoštolové kolem sebe a nebylo třeba žádného zázraku, aby se nadpřirozeným způsobem se všech stran světových sešli. Příčinou smrti Bohorodičky nebyla, jak se všeobecně domnívají, nějaká přirozená nemoc, jež by rozpad neboli rozvrat tělesných sil způsobila, nýbrž velikost a nadměrnost lásky její k Bohu a touha, aby se ku svému Synu do nebe dostala. Tato láska pracovala ne nárazy a výbuchy pohnutými a vysilujícími vzlety a extasemi, nýbrž trávila dle vůle Boží neustále a klidně na tělesném životě, že letu požehnané duše tělo nemohlo postačiti a uprostřed mezi apoštolů, učedníků a svatými ženami zůstalo bezduché ležeti. Jako květinka slunečným teplem se rozvíjí, vadne a k zemi se kloní, jako zralé ovoce, mírným ranním vánkem pohnuto, se odtrhuje a se stromu na pestrý trávník padá, jako vzácné kadidlo, v uhlí proměněno jsouc v kouř, a pak jako příjemná vůně k nebi vystupuje a rozplyne, tak sladce a klidně vznesla se duše Matky Boží s jejími modlicích se rtů k nebi do náručí milého syna, ku blaženým výšinám nebes — poučné, roztomilé a srdečné to divadlo pro všechny a opravdově důstojná smrt Bohorodičky. Spasitel neměl extasi. Stejně Matka Boží. Královská její povaha snášela snadno, bez obtíží a tělesné poruchy největší zkušenosti nadpřírody. — Tělesné pozůstatky Matky Boží pochovali apoštolové bez pochyby ve vedlejší stavení večeřadla, jež v nejnovější době jako svatyně »Zesnutí Marie« táhne k sobě oči a srdce celého katolického světa. — Vzkříšení, oslavení a nanebevzetí jejího těla třetího dne po pohřbu vešlo v známost andělským zpěvem u její hrobky anebo, jak se vykládá, otevřením hrobky na prosby apoštola Tomáše, který teprve po úmrtí a pohřbu Bohorodičky se navrátil ze svých apoštolských cest. Místo těla bylo ve hrobce toliko množství vonných, nebeských květin. Pán vzkřísil tělo své svaté Matky polibkem oživení, nesmrtnosti a oslavy a vzal je k sobě do blaženosti nebes. Maria měla býti živoucím obrazem osudů jeho života, jeho smrti a jeho předčasného vzkříšení a oslavení. Měla zemřít, ne že zhřešila, nýbrž že i nevinný Spasitel zakusil smrti; pak měla býti její smrt pro nás krásným předobrazem žádoucí křesťanské smrti, měla býti novou posilou a útěchou pro naši poslední hodinku, jež je nám tak těžká. Proto shledáváme se často ve starých velechrámech s obrazy sladkého zesnutí Marie Panny. Tež na Sv. Hostýně a Velehradě uctíváno toto tajemství. Na Velehradě, jako to u Cisterciáků vůbec bylo zvykem.

Jak jsme poznamenali, jsou tyto myšlenky pouze domněnkami a vysvětlením podivuhodného úmrtí, předčasného vzkříšení a oslavení Bohorodičky — domněnkami však se zamlouvajícími a přijatelnými, legendami v nejlepší slova smyslu, jež neznamenají snad toliko náboženské smýšlenky a výmysly. Od nejstarších dob, alespoň od století pátého, kolují legendy tyto v ústech věřícího lidu a dokazují, že dvě ony pravdy od jakživa v církvi byly chovány a za skutečné události se považovaly. Důkazem je **svátek Nanebevzetí Marie Panny**, slavený už od století pátého jak ve východní tak západní církvi. Svátek totiž je zaznamenán už v sakramentariu papeže Gelasia I., který r. 496 zemřel, a zaveden prý byl papežem Damasem r. 366. Rovněž pádné ano ještě pádnější důkazy pro předčasné vzkříšení a oslavení Matky Boží čerpáme z celého plánu Božího vzhladem k Marii, z její celé bytosti a z její úlohy. Maria je Matkou Boží, ježto je matkou Kristovou. Tělo Kristovo je v jistém smyslu tělem Mariiným. Křesťanům však se zaručuje vzkříšení, poněvadž s Kristem v nejsvětější svátosti oltářní se spojují. »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den poslední« (Jan 6, 55). Tím více slušelo se, aby Maria mimořádným, zvláštním způsobem, předčasně a přede všemi ostatními lidmi byla vzkříšena, poněvadž její poměr k tělu Kristovu byl

užší nežli náš. Její úlohou bylo dále, aby jako druhá Eva po boku druhého, lepšího Adama, s ním a skrze něj snála trojí kletbu hříchu, žádostivosti a smrti, nejprve se sebe a pak s nás. Smrt překonala podobně jako Kristus neporušitelností těla v hrobě a předčasným z mrtvýchvstáním. Že pomíjejičně utrpěla smrt a pak slavně z mrtvých vstala, aniž následků smrti zakusila, připodobňuje ji více ku Kristu a ukazuje nám co nejskvěleji její vroucí poměr k osobě Kristově, jeho úkolu a osudům života. Jako Bohorodička je vyznamenána mimo to celou řadou mimořádných milostí a výsad, o čemž nelze pochybovati, nechceme-li proti víře hřešiti; jsou to: neposkvrněné početí, osvobození od jakékoli žádostivosti hříšné, panenství a panenské mateřství. Docela vhodně řadí se k těmto úžasným přednostem jako důstojná koruna slavné zmrtvýchvstání z hrobu, jež zásluhy a láska Krista Pána k matce byly umožnily. A tak iuští důstojnost Marie jako Bohorodičky a láska Boha-syna všechny obtíže vzhledem k jejímu vzkříšení a připouštějí možnost prohlášení věroučného.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně ve dnech 22.-26. srpnaúčastnili se tito vdpp.: Josef Čermák, katecheta v Blansku, Alois Filip, děkan ve Štítné n. M., Rudolf Fundárek, kaplan v Turzovce na Ostřihomsku, Ignát Hrubý, farář v Borkovanech, Jan Hýl, katecheta v Krnově, Ladislav Chmielovský, farář v Dol. Sači na Slov., Jan Marek, katecheta v Obranech u Brna, Florián Mrázek, farář v v. v Hroch. Týnci, Jan Pitřík, farář ve St. Hamerch, Alois Povolný, exposita v Bilovicích nad Svit., Štefan Pravoslav, kaplan v Turzovce, Frant. Robenek, profesor v Kroměříži, Julius Rykala, kapl. v Náklu, Jakub Řezníček, farář ve Višnově, Ferdinand Slavík, kooperator v Hrabyni, Eduard Smejkal, kooperator v Pozořicích, Hubert Sojka, kaplan ve Frýdku, Tomáš Ševčík, kaplan v Blansku, Fr. Štěpánek, katecheta v Brně, Ant. Vícena, kaplan v Slušovicích, Karel Vykopal, kaplan v Ježově, Metoděj Zemánek, farář v Pavlovicích, Josef Zmeškal, prof. v Kroměříži.

Počasi. Průměrná teplota za říjen byla 9° C a pohybovala se okolo těchto 9°, ba až do 16° od začátku měsíce do neděle 23. října. V pondělí klesl teploměr na 2° a v úterý ráno byl první mráz —0.6^o a ve středu ráno —0.4^o. Do konce měsíce vystoupil pak teploměr na 5° C. Na Růžencovou P. Marii i na slavnost padlých bylo 12°, 16. a 3. října bylo 9°, 30. října 2°. Za celý měsíc napršelo 47 mm, a to 23. října odp. 12.5 mm a 29. října odp. 20 mm; 4., 8., 14., 16., 22., 28. a 30. října jen poprchávalo. 2. října slunce, 3. října většinou zamračeno, 4. října zamračeno, poprchávalo mlha, o 4. hod. odp. zahřmělo, 5. října skoro ráno jen 1°, hustá mlha se dopoledne valila od Meziříčí k Holešovu a Kroměříži, u nás slunce, 6. a 7. října slunce, v sobotu 8. října zamračeno a večer poprchávalo, 9. října dopol. zamračeno, odpol.

slunce, 10. října slunce, na jaroslavských pasekách u Zlína odpol. byl velký kouř, 11., 12., 13., 14. října slunce, v sobotu 15. října chvílemi zamračeno vítr se obrátil od severovýchodu, ochladilo se, v neděli 16., října dop. poprchávalo, odp. jasno, taktéž večer, takže bylo dobře viděti před půlnocí změnění měsíce, 17., 18., 19., 20. října slunce, 21. října zamračeno, 22. října přšelo, i v neděli odpol.; v neděli večer však bylo mnoho nádraží a cukrovarů viděti, 24. října zamračeno, 25. října první mráz, nad horami olověná mračna, nad rovinou do žlutava, 26. října zamračeno, v noci jasno, takže 27. října bylo na východě o 5. hod. ráno krásně viděti Venuši blízko Jupitera; silná jínovatka, až se střež kapalo; odpol. mlha; 29. října tak nízké mraky, že počínaly hned na úpatí hory; v neděli 30. října mlha, severní vítr, o ¼ 9. hod. ráno přšelo, pak zamračeno, večer daleko viděti nádraží, 31. října jínovatka, zamračeno; na Vše Svaté ráno opět Venuši a Jupitera bylo viděti; jínovatka; slunce; silný jihovýchodní vítr po celý den, odpoledne se valila od západu mračna; na Dušičky o ¼ 9. dop. první sníh, o ½ 11. opět sníh; v noci mrzlo a sněžilo, takže 3. listopadu ráno kopec bílý; odpoledne opět popadával sníh. 4. listopadu večer vichor, jenž 2 silné smrky přelomil, jeden u rozhledny, druhý u vodní kapli. 5. listopadu přšelo. Ve studni u Sarkaudrovky bylo vody: 26. září 3 m 75 cm, 29. září 3 m 24 cm, 30. září 3 m 22 cm, 3. října 3 m 16 cm, 7. října 3 m 5 cm, 10. října 3 m 16 cm, 15. října 2 m 98 cm, 22. října 2 m 88 cm, 29. října 2 m 92 cm. Na začátku měsíce listnaté stromy rudly a žlutly, v polovici měsíce listů opadávalo; jen listů ovocných stromů v klášterní zahradě a kaštanů před klášterem zůstalo zelené na stromech a na nich zmrzlo.

»**Dušičková slavnost na Hostýně.** Lásky a vděčnosti k padlým druhům shromáždila v sobotu a v neděli večer na Hostýně tisíce Omladiny a jejich přátel z celé Moravy a Slezska. Viděli jsme tam kromě obětavých pracovníků omladinských ndp. opata Šupa z Rajhradu, dra Žúrka z Brna, dp. P. Odrážku z Rudy a m. j. Tklivé obřady za zemřelé vykonal ndp. opat šup. Zvláštního úspěchu docílono bylo sborovými zpěvy chovavek řepčinských a skupiny rackovské. Hudba nivnická pak krásný dojem úplnosti vhodně doplňovala. — U pomníku padlých vojáků vykonána byla za krásného počasí pobožnost a po slavné mši sv. byla v Románské kapli akademie. Proslovy střídaly se se zpěvy. Pozoruhodný byl návrh, který cdůvodňoval přesvědčivými slovy pan Antonín Šterba z Kunovic, by totiž na Hostýně pochováno bylo tělo neznámého vojína, jak tomu jest u národů jiných. — Člen Ústředního výboru p. Dcvrtěl ve svém proslovu zdůraznil povinnost Omladiny k těm, kteří mrtví leží jakož zákony kázaly jim. Hostýnský pomník stává se pojátkem a připomínkou omladinských snah, kruh jeho návštěvníků se šíří.«

V sobotu večer 15. října bylo na 200, v neděli na 1000 poutníků. Ranním vlakem zavítal — jak to činívá častěji — římský poutník, poslanec Národního shromáždění, Jan Rýpar, katecheta z Opavy, sloužil mši sv., po ní měl krátkou promluvu a udělil poutníkům apoštolské požehnání a dopoledním vlakem zase odejel. Jiný římský poutník přinesl na Vše Svaté do musea obrázky (fotografie) sv. Ignáce a sv. Aloisia od sv. Otce posvěcené. 22. října v sobotu večer na 100, v neděli na 500 poutníků; 28. října byla o půl . 9hod. zpívána mše sv., na níž bylo 70 lidí, v neděli na to na 100; večer přede Všemi Svatými 60, na Vše Svaté na 300. Po velkých službách Božích konal se průvod na hřbitov za modlitby božstného růžence, kdež vykonány modlitby za zemřelé a zazpívána píseň »Odpocíňte v pokojí;« Hroby jakož i pomník padlých byly kvítím, věnci a svícemi ozdobeny, foukal však celý den silný jižní vítr. 3. listopadu sloužil rekvíem za svého otce Jan Vrbíček, farář z Prasklic, jenž chtěje doraziti na ranní vlak do Kroměříže musil z domu vyjítí o půlnoci.

Slavnost Růžencové P. Marie. Pomáhali Frant. Štěpánek, katecheta z Brna a P. J. Bartočík T. J. z Velehradu za nepřítomného P. superiora, jenž s P. Jos. Rybákem T. J. byl na sv. misií v Opavě. V sobotu večer 500, ve svátek sám 1500 poutníků. Za týden se konala dušičková slavnost Omladiny. V sobotu v posledně přijel její přádátel Dr. Kl. Žůrek a na výpomoc salvaterián Paternis Kubáč: večer byl přivezen J. M. nejdp. opat Rajhradský Prokop Šup. Odpoledne kromě menších neb větších hlouček se dostavil průvod ze Slovácka s nivnickou hudbou, která se dobrovolně nabídl; potom křížová cesta za pa-

dlé, o 6. hod. sraz u pomníku padlých, jenž byl brusenskou Omladinou ověčen, a od tamtud průvodem za zpěvu poutní omladinské písně do chrámu, kdež měl Dr. Žůrek promluvu na uvítání a J. Milost p. opat požehnání. Po požehnání se nemohl konati světelný průvod, protože poprchávalo, a v kostele byl kondukt za řadié a za mrtvé členy Omladiny. Potom byla akademie. Skoro ráno při mši sv. bylo na tisíce sv. přijímání a během dopoledne druhý tisíc, byla to tedy opravdu kající pout. Ranní kázání měl organisator Omladiny Aibín Odrážka, kaplan v Horní Rudě na severní Moravě, a druhé kázání P. Paternis Kubáč; slavnou mši sv. s assistencí P. Táboorského, dra Žúrka a čtyř seminaristů kroměřížských J. M. p. opat. Ve volných chvílích byly buď pobožnosti u pomníku neb akademie, při níž splučňovaly také chovanky řepčinské, které přijely ranním vlakem. »Občanské Noviny« 13. října napsaly o této slavnosti:

Různé. V říjnu konal duchovní cvičení u nás P. Vendelín Javorka, rektor T. J. z Trnavy a P. Lad. Muláček z Prahy. P. superior byl od 29. října do 7 listopadu na sv. misií v Hodoníně s P. Ant. Ostrčilíkem, rektorem z Velehradu. Přes zimu zůstanou na Sv Hostýně P. Jos. Stryhal, superior, P. Fr. Zimmerhackel, P. Jan Dvořák, P. Rud. Rozkošný a frátři: Tomáš Maluš, sakristán a Jos. Lukáč. Dřívější sakristán Jos. Mihal se dostal do Bratislavy a Jos. Lerch na Velehrad.

29. září t. r. zemřel v Holešově Lambert Klabusay, bývalý majitel tiskárny, u něhož se tiskly první ročníky Hlasů; později zdokonalil svůj závod a vydával v několika družích obrazy P. Marie Svatohost., věnovav jistá procenta na novou křížovcu cestu. O. v p.

Msgr. Frant. Bobal, rodák z Lužkovic u Vizovic, farář v Chicagu, Ill. 2408 S. Albani Ave, jenž nedávno slavil zlaté kněžské jubileum, při němž mu farníci velkou lásku a úctu ukázali, jest zapsán v knize celebrantů v sakristii 9. srpna 1921.

Na konec mám k čtenářům »Hlasů« prosbu, aby mi poradili a snad po případě, kdo by mohl, přispěli, aby Sv. Hostýn měl dobrý dalekohled. Již dříve daroval optik p. Klíčník z Brna, začez mu také výborová schůze Matice Svatohost. 2. srpna 1895 poděkovala, dalekohled, jenž, když se roztáhne, je 70 cm dlouhý a čočka měří 4 cm a který psud dělá dobrou službu. Ale kdysi řekl nebožtík p. Harna, že když byly manévry v Bystřici a vojáci měli hlídku na rozhledně, viděl jejich dalekohledem do Kelče a rozeznal tam pěšáka od drağouna. Jiný kněz nedávno pravil, že byl kdysi na rozhledně na Javorníku, kdež také byli vojáci: viděl jejich dalekohledem, kterak pracují zedníci radnici v Olomouci. Takový dalekohled kdyby se podařilo získati Sv. Hostýnu! Kdo poradí a pomůže?

Poděkování. E. a E. Z., rodičové z K. od Třebíče, píše 6. října 1921. Onemocněl mi synek pět čtvrtí roku starý na úplavici, která ráčila v naší vesnici. Protože již dvě dítky na tu nemoc zemřely, vzal jsem mému dítěti nejlepšího lékaře z našeho kraje. Po čtyřdenním léčení se nemoc stále zhoršovala; zajel jsem tedy s dítětem ku vzdálenějšímu lékaři a řediteli nemocnice. Oba lékaři zjistili úplavici, a řekli, že dítěti hrozí smrt. Jelikož mám hoča jenom toho jediného, byl jsem celý zoufalý. Pátý a šestý den leželo dítě jako bez vlády, sténání bylo slyšeti. Pozoroval jsem, že se dítě hrozně ztrácí, ačkoliv oba lékaři činili, co mohli. Tu jsem pozbyl úplně naděje v lékařskou pomoc, a řekl jsem si, že tu může pomoci jedině Panna Maria Svatohostýnská. Obrátil jsem se tedy s prosbou na Ni, aby orodovala u svého Syna, by mi můj jediný syn při životě byl zachráněn, a zavázal jsem se, že s manželkou vyjeme na Sv. Hostýn. Druhého dne jsem pozoroval u dítěte obrát k lepšímu. S velkou radostí jsem neustále pozoroval nemocné dítě, jak zvolna se uzdravuje a nemoc povoluje. Prosba moje byla vyslyšena, a naše dítě se uzdravilo po čtyřnedělní těžké nemoci. Nikdo nemůže popřít a vyvrátit toto uzdravení dítěte na přímělu P. Marie Svatohostýnské. My rodičové vzdáváme Tobě P. Maria Svatohostýnská díky, a těšíme se, až půjdeme se Tobě poděkovat na Sv. Hostýn. Tím číslem v kterém bude tento dopis uveřejněn, stávám se odběratelem Hlasů Svatohostýnských.

A. H. přinesl toto poděkování do sakristie. Při první výzvě válečné 27. července 1914 musil jsem jíti na vojnu. Odporučil jsem rodinu pod ochranu B. Srdce Páně, P. Marie Svatohostýnské a svatého Antonína, s prosbou by nás chránili a ve zdraví zachovali. Po celou dobu války jsem proděl v poli a vše jsem šťastně přečkal, při převratu jsem se dostal do italského zajetí, kde jsem dvě těžké nemoci šťastně přečkal, za což mám co děkovat B. Srdci, P. Marii a sv. Antonínu, neboť jsem učinil slib, že to uveřejním, vrátím-li se šťastně domů.

H. F. z F. píše: Kdykoliv jsem se octnul v nouzi a tísní jak duševní tak tělesné, vždy jsem se obracel k Rodičce Boží Svatohostýnské a vždycky jsem našel u Ní útěchu a pomoc. Zvláště od doby, co jsem se stal zakládajícím členem Matice Svatohostýnské, ráda se mi, jakobych požíval zvláštní její ochrany. Kolikrát jsem v těžkém boji s těmi, kteří Ji pohrdají, Ji tupí a Jejího Syna nedbají a vždycky, když si vzpomenu na Sv. Hostýn, vždy se mi dostane posily a vše šťastně skončí. Není mi možno líčiti všechny události, neb se mi dostalo Její pomoci nesčíslněkrát. Proto se chci přičiňo-

vati o rozšíření Její úcty. Milí čtenáři! Sdružujte se v mariánských družinách, neboť v nich Vám poskytuje zvláštní ochrany, jako svým vyvoleným dítkám. Sdružujte se Vy, kteří jste posud nepřekročili práh otcovského domu a nezkusili trpkostí tohoto světa, neboť až jednou se octnete ve světě plném nevěry a nenávisti, až se Vám budou vysmívati pro sv. víru, jedinou ochranou a útěchou Vám bude vzpomínka, že jste mariánskými dítkami.

Jistá osoba z Mor. Ostravy píše: Čtla jsem o zázracích, které se dějí na soše Ukřižovaného v Límpias. Nedávno jsem se ocitla ve velké tísní a vzpomněla jsem si na ni. V důvěře v zázračnou všemohoucnost Krista Pána, která trvá v té míře, jako když mezi lidmi dlel, prosila jsem Ho úpěnlivě, aby pro ty zázraky, které tam na své soše činí, přispěl mi ku pomoci radou a ochranou. Byla jsem obdivuhodně vyslyšena.

J. A. z P. děkuje P. M., B. S. P., sv. Ant. za uzdravení: měla 9 let rheumatismus, konala devítidenní pobožnost a slíbila uveřejnění.

Odběratelka Hlasů z H. děkuje za uzdravení, jiná děkuje B. S. P., P. M. a sv. Jos. taktéž za uzdravení.

Knihy redakci zasláné:

Letorosty, sv. III., vydává družstvo přátel studia v Praze, pořádá Ladislav Kuncič v Praze IX, 394.

Život a umučení sv. Václava a báby jeho sv. Ludmily dle sepsání Křišťanova, z latiny přeložil Ant. L. Stříž, předmluvu a poznámky napsal prof. Josef Pekař, vydal Ladislav Kuncič v Praze IX, 394.

O. Ivan: Hvězda Mořská, vydal Apoštolát sv. Cyrila a Metoděje v Olomouci, Wurmeva 16. Ve prospěch Apoštolátu sv. Cyrila a Met. Cena 5 Kč.

Socha božského Srdce Páně. Anastasie Motalová, Malhotice 5 K, J. N., Přerov 5 K, Marie Rychmachová, Bzenec 10 K, nejmen. z Kojetína 10 K, nejmen. 5 K, red. J. Bauer, Bec Nehaska od A. M. K. 5 dolarů, Ant. Daňková 50 K.

Křížová cesta. Rodina Gajová, Ryvnice 20 K, Fr. Suchánková, Drslavice 2 K, nejmen. z Osíčka 25 K.

Hlavní oltář. 3 vojini z Osíčka 50 K, Fr. Suchánková 2 K.

Pomník padlých. Aloisie Sládečková z Dřevčotic 20 K, nejmen. 10 K, Rosalie Zlínská z Vlčnova 15 K.

Korunka. Kateřina Okenková z Vrbky 5 K, na poděkování za uzdravení 30 K, M. Kymlová z Lukova 20 K, 2 nejmen. 10 K, Rosalie Zlínská 15 K, Alois Petroš, Frýdek 5 K.

Elektrika. Bělíková Ant. z Boršic 10 K.

Různé. Farní úřad z Kojetína dar za vyslyšení 50 K, Anna Čagášková z Domaželic 400 K, Fr. Mastil ze Zbrašova ruský rubl.

od, který se ubíral na nádraží, kde měli přichystaný zvláštní vlak o dvou vagoních a 36 vozech. V Bystřici jsme se sešli a bez odpočinku jsme šli na sv. Hostýn. Na Hostýn jsme dorazili o čtvrt na devět, kde již čekal strážce svatyně hostýnské řádu superior P. Jos. Stryhal. Za nádherných zvuků hostýnských zvonů jsme se vydali do chrámu. Program pouti stanovil praktický superior takto: Po příchodu oběd a občerstvení. Do 7. hod. zpovědi a obřadů. O 7. hodině kázání a sv. požehnání. O 8. hodině zpověď do půl 11. hodiny. O půl 11. hodině zpověď o 4. hodině. O půl 12. hodině kázání a zpívaná mše sv. za poutníky z Kozlovské. O 10. hodině kázání a zpívaná mše svatá za ostatní poutníky z Frenštátské, po službách Božích zasvěcení se k Srdci, rozloučení a posvěcení poutníků. Kázání o půl 8. hodině o úctě k Svaté Marii a zpívanou mši svatou měl P. Antonín. Při jehož kázání nezůstalo oka suchého. Kázání o zasvěcení se rodin Božím Srdci a velkou mši sv. měl P. Eliáš. Při sobotní kázání a promluvu na rozloučení měl sám superior, který také naučnickými chválil za vzorné chování. Za pouti hostýnských zvonů jsme se těžko došli s místem nám tak drahým do svých domovů. Při příjezdu do Frenštátu nás čekali děkan a P. Antonín. Pouť u nás zakončila svatým požehnáním. Třeba také připomenouti farních úřadů v Čeladné, Kunčicích, Tiché, Lichnově, Vlčovicích, Kozlovicích a Bordovicích, které pouť vřelým doporučily. Pochváliti dlužno kapely jak z Kozlovic tak z Trojanev, které dobře se držely. Také staniční úředníci a personál při vlaku zasluhuje našeho pověření, že vše tak bezvadně při tolika náročných provedl. P. superiorovi J. Stryhala za vše voláme ještě »Pán Bůh zaplať!«
V celých Kunčicích bylo 50 poutníků, z Čeladné 80, z Lichnova 30, z Vlčovic 50, z Veřovic 60.

Hlučínských Katolických novinách 25. června tato zpráva:

Buslavice. Sodálské pouti na Sv. Hostýn pavy pořádané zúčastnilo se od nás mnoho lidí. Za rozkošného počasí stanuly na schodišti nad Vodní kaplí a spatřivše obraz Královny Svatohostýnské a toužebností přišly jsme ku milosti, kde je Boží divy tvoří. Zde to místo, kde jsme slýchávaly, zde to místo, které vybudovala z vděčnosti láska lidu tohoto ku počtě Matky. Slovem Božím ženy a Tělem Páně nasyceny jenom my jsme se loučily s místem tak drahým.
U dveří ještě jeden pohled zpět a z srdce se vzdech:

Ó Pánem Bohem, ó Maria,
Ó Pánem Bohem, Matko milá,
Přijmi nás ve své ve paměti,
Ó Matka svoje děti.«

Prosíme před sochou Božského Srdce,

prosíme za celou naši domovinu a žádáme o požehnání k další naší pouti, k posvátnému Velehradu, kolébce víry naší. Sv. apoštolové volají nás:

»Pojďte sem vy dítky naše milé,
přivedem vás k Matce ušlechtilé!«

Klečme u hlavního oltáře, obnovujeme křestní slib dle víry sv. žítí, ji vyznávati, za ní trpěti a obětovati. Nedopusť, Bože, aby některá z nás dala své jméno mezi nepřátele víry sv. S láskou jsme byli uvítáni a vldp. rektorem papežské koleje T. J. až k soše Božského Srdce vyprovozeni, kde on k nám krátce promluvil, nás k vytrvalosti povzbudil a se s námi rozloučil slovy:

»Běžte do milého domova svého a pozvěte jménem mým svoje drahé doma sem na Velehrad, já Vás Slezany mám upřímně rád. S Bohem, Velehrady drahý!

V druhé polovici června byl čten v arcidiecesi olomucké krátký list nejdp. arcibiskupa Dr. Ant. C. Stojana, v němž se připomínalo rodičům, aby povzbuzovali své syny, by si volili stav kněžský, a aby také i křesťanské dívky vstupovaly do klášterů, neboť žeň je mnohá, ale dělníkův málo. V této příčině Sv. Hostýn má také význačné místo. Vždyť i v tomto čísle děkuje jistá řeholní sestra, že na Sv. Hostýně si vyprosila milost, by jí rodiče dovolili vstoupiti do kláštera. Loni byl nalezen za oltářem následující list:

Zdravas buď, Maria, Matko Boží i moje!
Matičko Maria! Miluji Tě! Jdu k Tobě, Máti, s prosbou a vím, že splníš.

Konám tuto pouť k Tobě za tatíčka a za tři bratry. Tatíčka znáš. Dobrý, mírný —vše koná, jen od jednoho je odváděn okolím: od sv. zpovědi. Tolik roků nebyl, Máti drahá, doved ho tam letos. Doufala jsem pevně loni v květnu; nebyl asi ještě čas...
Ó splň, splň teď mou prosbu!

A hoši! Matičko, hleď! Tak mladí a tak zaujatí proti všemu, co se vztahuje ku Kristu. Pros za milost osvícení pro ně. Ať je aspoň tatínek napomene.

Matičko, je-li třeba, jsem hotova všecko, i život za ně dáti. Jen mi řekni, naznač — a skládám vše ve prospěch jejich duší, z lásky k svému uraženému a tupenému Ženichu. Královno míru, dej rodině naší mír a svornost! Panno nejčistší, chtěla jsem tuto pouť míti pro sebe, ale myslím, že toto bude milejší sladkému Ježíši i Tobě.

Víš, Maria, jak hořelo donedávna mé srdce po úplném spojení s Nejčistším! Touha ani teď není odňata. Kéž mohu odloučiti se od světa a všeho v něm, co je mi milé a uzavřít se v celu klášterní. Však vzhledem k poměrům dnešním, kdy ve škole se mi naskytá působit na duše čistých dětí, nebudu usilovati o uskutečnění plánu svého hned po prázdninách. Zatím, Matičko drahá, uprav srdce i duši k zasnoubení s Pánem Ježíšem. Jak mnoho tvory i věci dovedu milovati, ale Jeho chci. Pomoz odloučiti se

